ספר סיכום פסיקה ארצי
ערכאות ותחומי שיפוט, כרך 4
העורך: **הרשם עיסאם חאיק**, לשכה מחוזית חיפה והצפון

מקבץ סיכום פסיקה ארצי – כרך מס' 4

ספר מסכם 01/2024 – 02/2025

העורך: **הרשם עיסאם חאיק**

לשכה מחוזית – חיפה

חלוקה לפי נושאים וערכאות שיפוט:

נושא הפסיקה	מס' עמוד
1. חדלות פירעון ופשיטת רגל	2
2. סדרי דין, סמכויות וזכות טיעון	84
3. עיכוב יציאה מן הארץ	227
4. כינוס נכסים	229
5. מסירת אזהרה	257
6. פירוק שיתוף, פינוי, מימוש משכנתה/משכון	262
7. שונות: צו חיוב, ריבית, מזונות, פרעתי ואח'	287

חדלות פירעון ופשיטת רגל:

בית המשפט העליון:

1. **בית המשפט העליון** (חדל"פ - הפטר מזונות) - ערעור על החלטת בימ"ש מחוזי בתיק פש"ר, בה נדחתה בקשת המערער לשנות מצו ההפטר שניתן בעניינו לפני למעלה מעשור ולהחילו על חוב מזונות למוסד לביטוח לאומי. לטענת המערער, מאז ניתן צו ההפטר והחלטתו החלוטה של בימ"ש זה לפני למעלה מעשור, מצבו הבריאותי החמיר מאוד. כמו כן, גם מצבו הכלכלי חמור. בנוסף חל גם שינוי בהלכה המשפטית והוכרה האפשרות ליתן הפטר מחוב מזונות למל"ל. המערער הוסיף כי בהתאם לסעיף 181 לפקודת פשיטת הרגל ביהמ"ש רשאי לעיין מחדש בכל צו שנתן, וגם מטעם זה לא היה מקום לדחות את בקשתו אך מחמת קיומה של החלטה חלוטה בעניין. לגישת המערער, נסיבות חייו, גילו (כבן 66), משך הזמן בו היה מצוי בהליך פשיטת הרגל, מצבו האישי והמשפחתי, מצבו הבריאותי ומצבו הכלכלי, מוליכים כולם למסקנה כי יש להחיל את ההפטר שניתן לו על חוב המזונות.

ע"א 6373/23 **מנשה לוי נ' כונס הנכסים הרשמי** (05/02/2024)

- כב' השופט **ד' מינץ**, בהסכמת כב' השופטים **נ' סולברג ו- וילנר** דחה את הערעור מהטעמים הבאים: אכן, סעיף 181 לפקודת פשיטת הרגל מעניק לביהמ"ש של פשיטת רגל סמכות לעיין מחדש בהחלטות שניתנו על ידו. ברם כפי שנקבע לא אחת, השימוש בסמכות זו צריך שייעשה בזהירות, על מנת שלא לכרסם בעיקרון סופיות הדיון. בעניינו ביהמ"ש המחוזי לא מצא לנכון לעשות שימוש בסמכותו ולשנות מצו ההפטר על מגבלותיו שניתן למערער לפני למעלה מעשור, ולא נמצא להתערב בכך. בהתאם לסעיף 69(א)(3) לפקודה, ברירת המחדל היא שצו הפטר לא יחול על חוב מזונות, אלא אם הורה ביהמ"ש אחרת. נוכח חשיבותו החברתית של מוסד המזונות, נקבע כי השימוש בחריג הקבוע בסעיף זה – שעמד בעינו גם בעת שניתן למערער צו ההפטר – ייעשה במשורה ובמקרים חריגים בלבד. אכן מאז ניתן צו ההפטר למערער הותוו בפסיקה השיקולים שעל ביהמ"ש לבחון בבואו להכריע בשאלת תחולתו של צו הפטר על חוב מזונות. נקבע כי השימוש בחריג שבסעיף 69(א)(3) לפקודה שמור למקרים בהם שוכנע ביהמ"ש כי החייב נהג בתום לב, והוא נתון במצב קשה שאינו עתיד להשתפר –מבחינה כלכלית; מבחינת בריאותו הלקויה וגילו המתקדם; עקב הימשכות ההליכים

בעניינו לאורך שנים רבות; נוכח הפגיעה בזכותו לקיום מינימלי בכבוד; ולרוב מכל הבחינות יחד. ברם לא נמצא כי יישומם של שיקולים אלה מוליך לתוצאה בה חפץ המערער. ראשית, חוב המזונות של המערער נוצר כבר בשנת 1996, שנים רבות טרם ההרעה הנטענת במצבו הרפואי, ואין כל ראשית ראיה לכך שמדובר בחוב שנוצר בתום לב. כמו כן, הליך פשיטת הרגל שנוהל ארך כשנתיים בלבד. בנוסף, על פי הנתונים העדכניים המפורטים בתגובת המל"ל, המערער מקבל גמלאות בסך כולל של 8,390 ש"ח מדי חודש, כאשר הסכום המקוזז מהן לטובת חוב המזונות עומד על 579 ש"ח. אף אם חלק מהסכום משמש לצורך תשלום למטפל, אין מדובר במצב שבו קיזוז סכום המזונות פוגע בזכותו של המערער לקיום מינימלי בכבוד. אמנם, מצבו הרפואי אינו מן המשופרים ואף התדרדר לאורך השנים, ברם בשים לב למכלול השיקולים המפורטים, אין בו כשלעצמו כדי להצדיק את החלת ההפטר על חוב המזונות שצבר. גם אין בגילו של המערער כדי להצדיק את שינוי צו ההפטר. ההפטר ניתן כאמור לפני למעלה מעשור עת היה המערער כבן 54, וחלוף הזמן כשלעצמו לא רק שאינו מצדיק את שינוי הצו, אלא להיפך – יש בו כדי להגביר את הצורך בנקיטת משנה זהירות בשינוי ההחלטה.

2. **בית המשפט העליון** (חדל"פ/עיון חוזר) - בקשת רשות ערעור על החלטת בימ"ש מחוזי בתיק חדלות פירעון בעניינה של המשיבה (חברה אשר המבקש והמשיבה 2 הם בעלי מניותיה), בה נדחתה בקשה לעיון מחדש שהגיש המבקש, בהחלטת בימ"ש קמא בה חויב המבקש להשיב אל קופת הפירוק סכום של כ-505,000 ₪.
רע"א 2170/24 **רוני אסייג נ' איסכור מתכות ופלדות בע"מ** (18/03/2024)

- כב' השופטת **ר' רונן** דחתה את הבקשה מהטעמים הבאים: סעיף 279(ד) לחוק חדלות פירעון מקנה לביהמ"ש סמכות לחזור ולעיין בצו שנתן, אם השתנו הנסיבות או התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת. בהתאם להלכה הפסוקה, הכלל הוא שלא תתקבל בקשה לעיון מחדש במקרים שבהם הטענות המועלות בבקשה הן "ערעוריות" באופיין, אלא רק כאשר מוכח כי חל שינוי נסיבות מהותי או התגלו עובדות חדשות המצדיקות את שינוי ההחלטה; או כי נפלה טעות טכנית ברורה בהחלטה בה מבוקש העיון מחדש. המקרה הנוכחי אינו מקיים את אחד מהתנאים האמורים. בהחלטה בה מבוקש העיון מחדש חויב המבקש להשיב אל קופת הפירוק סכום של כ-505,000 ₪. בבקשה לעיון מחדש

התבקש בימ"ש קמא, הלכה למעשה, לפתוח מחדש את הדיון בגובה החוב שנפסק. טענות המבקש ביחס לגובה החוב הן טענות בעלות אופי ערעורי. מדובר בטענות שנטענו בפני בימ"ש קמא קודם למתן ההחלטה נשוא הבקשה לעיון מחדש, והוכרעו בה. המבקש לא ערער על ההחלטה מיום 21.12.2023, ובכלל זה לא ערער על גובה החוב הפסוק שנקבע בהחלטה זו. משכך הוא אינו יכול להעלות טענות ביחס לגובה החוב עתה. בפרט לא ניתן כיום לקבל את הטענה לפיה, בניגוד למה שנקבע באותה החלטה, גובה החוב שנוי במחלוקת. אכן, אי-קיום דיון עובר למתן ההחלטה עשוי במקרים מתאימים לבסס קביעה אודות קיומה של טעות טכנית-פרוצדוראלית המצדיקה עיון מחדש בהחלטה – וזאת כאשר הייתה חובה על פי דין לקיים דיון בנוכחות הצדדים. ואולם, במקרה דנן המבקש לא הצביע על מקור בדין מכוחו היה על ביהמ"ש לקיים דיון בנוכחות הצדדים עובר לקבלת ההחלטה. עיון בהוראות החוק בקשר לבקשה למתן הוראות מעלה כי לא נקבע שעל ביהמ"ש לקיים דיון עובר למתן החלטה. נראה כי הטעם לכך הוא בין היתר שמירה על מהותו של ההליך של "בקשה למתן הוראות" כהליך המשמש כמסגרת דיונית יעילה ומהירה לפיקוחו של ביהמ"ש של חדלות פירעון על פעילותו השוטפת של בעל התפקיד שמונה מטעמו. מכאן שאין די בעובדה שלא התקיים דיון במעמד הצדדים כדי להצדיק מתן רשות ערעור או התערבות בהחלטתו של בימ"ש קמא. המבקש לא הבהיר מדוע התחייב דיון בבקשתו, והאם ובאיזה אופן הוא נפגע מכך שדיון במעמד הצדדים לא התקיים. משכך ובאין חובה לקיים דיון פרונטלי, אין מקום לקבל את בקשת רשות הערעור מטעם זה. מעבר לכל אלה, המבקש אף לא הצביע על שינוי נסיבות המצדיק לפתוח מחדש את הדיון בגובה הסכום הפסוק. בימ"ש קמא הביא בחשבון את מכלול הנסיבות והנתונים הרלוונטיים להליך אותו הוא מלווה ומכיר, ולא נמצא להתערב בהחלטתו.

3. **בית המשפט העליון** (חדל"פ – חובות נאמן בניהול הליך נפרד) - נאמן לנכסי חייב בהליכי חדלות פירעון, מנהל תביעה או הגנה מטעמו של החייב בהליך המתנהל שלא במסגרת הליכי חדלות הפירעון. **האם ניתן לחייב את הנאמן לחתום על תצהיר גילוי מסמכים?** ביהמ"ש המחוזי השיב על כך בחיוב בעניינו וחייב את המערערים, אשר התמנו כנאמנים לחייב (המשיב 3), להגיש תצהיר גילוי מסמכים ולהשיב לדרישה לגילוי מסמכים ספציפי (הבקשה לחייב את הנאמנים להשיב על שאלונים נדחתה

לאחר שביהמ"ש קמא הגיע למסקנה כי היא ממילא חופפת בעיקרה להליך של גילוי מסמכים ספציפיים). על כך ערעור זה.

ע"א 151/24 **עו"ד יקיר נייידיק נ' אמה אינוזמצב** (08/04/2024)

- כב' השופט **י' עמית**, בהסכמת כב' השופטים **ד' מינץ ונ' סולברג** דחה את הערעור מהטעמים הבאים: ביהמ"ש קובע, כמובהר בהמשך, כי אין לראות בנאמנים לנכסי החייב כ"צד שלישי" להליך אלא יש לראותם כבעלי דין בהליך, ולכן החלטת בימ"ש קמא מהווה עבורם החלטת ביניים שהשגה עליה תעשה באמצעות הגשת בקשת רשות ערעור. בנסיבות הוחלט ליתן רשות ערעור ולדון בבקשה כבערעור. ומכאן לגופה של שאלה: האם ניתן לחייב נאמן להגיש תצהיר גילוי מסמכים בהליך המתנהל שלא במסגרת הליכי חדלות הפירעון? ביהמ"ש משיב על כך בחיוב, הגם שלא מנימוקי בימ"ש קמא. גילוי המסמכים על פי תקנה 57 לתקסד"א הוא "אוטומטי", ובניגוד לתקנות הישנות, אינו מותנה בדרישת בעל הדין שכנגד. ככלל, הליכי גילוי מסמכים נעשים בין בעלי הדין בהליך והנאמנים טענו שמכיוון שאינם בעלי דין, לא ניתן לחייבם להגיש תצהיר גילוי מסמכים. בימ"ש קמא דחה טענה זו בהיקש לפסיקה שהרחיבה את הליך גילוי המסמכים גם כלפי מי שאינו בעל דין אלא מהווה צד שלישי להליך. כאמור, בימ"ש זה סבור כי יש לראות את הנאמן כבעל דין ישיר להליך. כעולה מהוראות חוק חדל"פ, וכפי שנפסק בעבר, לצורך יישום תפקידי הניהול והביצוע של הליכי חדלות הפירעון מקבל הנאמן לידיו את סמכויות החייב בנכסיו והלכה למעשה 'נכנס לנעליו' ופועל בשמו של החייב. נכסי החייב שהנאמן מקבל לידיו כוללים גם זכויות תביעה העומדות לחייב. משכך, לנאמן סמכות לפעול בעצמו בשם החייב גם בכל הנוגע לזכויות התביעה של החייב. משהנאמן נכנס בנעלי החייב, גם באשר לזכויות התביעה שלו, הוא בחזקת "בעל דין נציגי" והופך לבעל דין רלוונטי גם לצורך תקנה 57 לתקסד"א. משכך, ניתן לחייב את הנאמנים לחתום בעצמם על תצהיר גילוי מסמכים, כמי שבאים בשמו של החייב במסגרת ההליך המשפטי. לא נמצא ממש בחששות שהעלו הנאמנים באשר לאפשרות לחייבם באופן אישי לחתום על תצהיר גילוי מסמכים. בהקשר זה הובהר בין היתר כי תצהיר גילוי המסמכים אמור לכלול רק את המסמכים הנוגעים להליך הנידון, והמבחן הוא מבחן של רלוונטיות; חיוב הנאמנים לחתום על תצהיר גילוי מסמכים מתחיל ומסתכם בכך. קביעה זו לא צפויה להוביל לחשיפת מסמכים שלא היו צריכים להיחשף או לחקירת הנאמנים. בכך יש גם כדי

להקהות את חשש הנאמנים ל"אפקט מצנן" שיפגע בסופו של יום בציבור הנושים בכללותו. כב' השופט ד' מינץ מצטרף לאמור ומוסיף בעניין.

4. **בית המשפט העליון** (פש"ר - חובת תום הלב) - ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי בו הורה על ביטול הליך הפש"ר של המערער, המתנהל זה למעלה מעשור, עקב **חוסר שיתוף פעולה** מצדו.

ע"א 3086/24 **מדלול דאהר נ' כונס הנכסים הרשמי** (21/05/2024)

- כב' השופט **י' עמית**, כב' השופט **ד' מינץ** וכב' השופט **א' שטיין** דחו את הערעור וקבעו כלהלן: הליך הפש"ר הוא בבחינת "חסד של המחוקק", במסגרתו ניתנת לחייב ההזדמנות להיחלץ ממצבו ולהשתקם כלכלית. בהתאם לכך, אחד מעקרונות היסוד של ההליך הוא חובת תום הלב המוטלת על החייב, שבמסגרתה הוא נדרש לעמוד בתשלומים החודשיים שהושתו עליו ולפעול בשיתוף פעולה מלא עם בעל התפקיד שמונה בעניינו. המערער הפר את חובת תום הלב באופן קיצוני במשך שנים רבות. הוא נמנע מעמידה בתשלומים החודשיים שהושתו עליו, לא הגיש דוחות חודשיים כנדרש ולא עמד בתכנית הפירעון שנקבעה לו. כן צבר מחדלים נוספים במשך השנים הרבות בהן התנהל הליך הפש"ר, מתחילת ההליך ועד סופו. למרות התנהלות זו ניתנו לו אין סוף הזדמנויות להגיע להסדר נושים מוסכם, אך הסכמות שכאלה לא הושגו. בסופו של יום המערער לא הגיש הודעת עדכון, על אף שידע כי מדובר בהזדמנות אחרונה שלאחריה יבוטל ההליך ללא התראה נוספת. מכאן הורה ביהמ"ש על ביטול ההליך, והמערער לא הציג כל הצדקה להתערבות בהחלטתו. הפרות אלה אף מתגמדות בהשוואה להתנהלות המערער בקשר עם כספי הפרישה, שהובררו על ידו תוך הטעיה אקטיבית ובוטה של ביהמ"ש והנאמנת. המערער הוכיח שלא ניתן לתת בו אמון, ולא סר מדרכו חרף הזדמנויות חוזרות ונשנות שניתנו לו. נסיבות אלה, לצד הסתלקות המערער מעיזבון אביו שנעשתה לאחר מתן צו הכינוס – מצדיקות כשלעצמן את ביטול ההליך. עניינו של המערער נכנס אפוא לגדר אותם מקרים בהם יש לומר "די", ובדין פקעה סבלנותו וסובלנותו של ביהמ"ש המחוזי. לטענת המערער, הפרת תכנית הפירעון נובעת מכך שהתשלום שהוטל עליו היה מופרז לכתחילה, וכי הוא הסכים לתשלום זה בעת שהיה בלתי כשיר לקבל החלטות ובשל לחצים כבדים שהופעלו עליו. אלא שטענה זו לחוסר כשירות נטענה כבר לפני ביהמ"ש המחוזי, ונדחתה בהיותה בלתי מבוססת.

למערער נקבעו אמנם אחוזי נכות נפשית ודרגת אי-כושר השתכרות, אך אין פירוש הדבר כי המערער היה בלתי כשיר לקבל החלטות, והוא לא הציג אסמכתא כלשהי שביכולתה לבסס את טענתו. יצוין כי כל הליך פש"ר כרוך מטבעו בלחצים נפשיים אצל החייב, אך לא ניתן להשתמש בלחצים אלה כתירוץ לצבירת מחדלים בהליך. לעניין הטענות הנוגעות להלכת לשצ'נקו, יובהר כי המערער איננו מתקיים מקצבת הנכות לבדה, ולצידה משולמת לו פנסיה מצה"ל. משמעות הדברים היא כי הלכת לשצ'נקו – שתחולתה מוגבלת למצבים בהם גמלת הביטוח הלאומי היא הכנסתו היחידה של החייב – כלל אינה חלה בענייננו. בנוסף, המערער הבריח מנושיו את כספי הפרישה ולא פעל על מנת למצות את זכויותיו בעיזבון אביו, כך שקשה להלום את הטענה כי הוא ממצה את פוטנציאל השתכרותו, כנדרש בהלכת לשצ'נקו. לבסוף טוען המערער כנגד התנאים המקדימים שנקבעו לצורך הגשת בקשה לביטול פסק הדין. ביהמ"ש המחוזי עשה כברת דרך נכבדה לקראת המערער כאשר קבע, לפנים משורת הדין, כי המערער יוכל להגיש בקשה לביטול פסק דין אם יסלק את מחדליו. מחדלי המערער כפי שפורטו לעיל בוטים, ואין כל מקום לאפשר לו לחדש את ההליך מבלי שיפעל תחילה לסילוקם..

5. **בית המשפט העליון** (פש"ר – ערעור – מימוש נכס) - ערעור על החלטת בימ"ש מחוזי בתיק פש"ר, בה נדחתה בקשת המערער, עורך דין במקצועו, להשיג על הכרעות בתביעות חוב שהוגשו בעניינו, והתקבלה בקשת המנהל המיוחד למימוש זכויותיו בדירת מגוריו. יצוין כי כבר בראשית הדברים ביהמ"ש מוצא לתאר בהרחבה את השתלשלות העניינים אשר יש בהם כדי ללמד על אורך הרוח שהופגן כלפי המערער ועל ההזדמנויות הרבות שניתנו לו להגיע להסדר שייתר את הצורך במימוש הדירה.
ע"א 786/24 **עו"ד ציון גבאי נ' כונס נכסים הרשמי** (18/06/2024)

- כב' השופט **ד' מינץ** בהסכמת כב' השופטים **א' שטיין וג' כנפי-שטייניץ** דחה את הערעור על הסף מהטעמים הבאים: באשר לטענות המערער בנוגע לרצונו להשיג על הכרעות החוב שניתנו בענייננו. כפי שהבהיר ביהמ"ש המחוזי, בהתאם לתקנה 96(א) לתקנות פשיטת הרגל המועד להגשת ערעור על הכרעת בעל תפקיד בתביעת חוב שהגיש נושה הוא 45 ימים ממועד המצאת ההכרעה בתביעת החוב. בענייננו, ביהמ"ש המחוזי קבע קביעה עובדתית שלפיה כל ההכרעות בתביעות החוב זולת אחת מהן נמסרו למערער בחודש יולי 2020, והנוספת נמסרה לו

בחודש נובמבר 2022. המשמעות היא כי ההשגה שהוגשה בחודש ספטמבר 2023 הוגשה בשיהוי ניכר של מספר שנים. זאת מבלי שהוצג כל טעם מיוחד המצדיק מתן ארכה כנדרש בהינתן העובדה שמדובר במועד הקבוע בחיקוק. ההסברים שסיפק המערער לאורך ההליך, שלפיהם הוא נמנע מהגשת ערעור בשל רצונו להימנע מ"התנגשות" עם המנהל המיוחד או משום שהוא ממתין למענה המנהל המיוחד להערותיו – אינם יכולים להצדיק את הגשת ההשגה בשיהוי כה משמעותי של יותר משלוש שנים ביחס למרבית הכרעות החוב. מה גם שרבות מהטענות הנכללות בהשגה ובערעור נטענו על ידו שנים קודם לכן, ולא הייתה מניעה להעלותן על הכתב במסגרת של ערעור. בכל הנוגע לסוגיית פינוי הדירה לצורך מימוש הזכויות בה. בהחלטתו הבהיר ביהמ"ש המחוזי כי המערער לא עמד בתנאי המתווה המוסכם שאושר בהחלטה מיום 14.9.2022, משום שלא הגיע להסדר בהליך פשיטת הרגל. לטענת המערער, לא סוכם שעליו להגיע דווקא להסדר נושים, אלא להסדר כלשהו שיפחית את שיעור חובותיו, וכי הסדר שכזה לא הושג אך בשל התנהלות המנהל המיוחד אשר מיאן לבחון את טענותיו בנוגע להכרעות החוב. אמנם, בהודעת העדכון שהגיש הבנק צוין כי הוסכם בין הצדדים שהמערער יגיע להסדר "כזה או אחר" בתיק פשיטת הרגל. אלא שמלבד העלאת טענות כלפי הכרעות החוב – שנדחו לעיל – המערער לא הגיע להסדר משום סוג שהוא. חרף ההזדמנויות הרבות שניתנו לו כמפורט בהרחבה, המערער לא הציג הצעה ברת קיימא להסדרת חובותיו. אדרבה, כל שעשה היה אך מאמצים "לדחות את הקץ" בכל הנוגע למימוש הדירה. בנסיבות אלה, בחלוף 6 שנים מכניסתו לתוקף של צו הכינוס ולמעלה מ-5 שנים מאז שהוגשה הבקשה למימוש דירתם של המערער ורעייתו, אין כל מקום לספק כי בשלה העת לקדם את ההליך בעניינו ולא ניתן עוד להסכין עם הניסיון לחמוק ממימוש הדירה בטענות שווא. גישה זו עולה בקנה אחד עם ההלכה שלפיה לאור מומחיותו הייחודית בתחום, היכרותו העמוקה עם ההליך והתרשמותו הישירה מבעלי הדין – לביהמ"ש של פשיטת רגל נתון שיקול דעת רחב בניהול ההליך. נוכח האמור, התערבות ערכאת הערעור בשיקול דעתו של ביהמ"ש של פשיטת רגל שמורה למקרים חריגים בלבד, שבהם נפל פגם מהותי. אמת מידה זו יפה גם בנוגע לאופן ניהול הליכי מימוש נכסים של חייבים, לרבות דירות מגורים. עניינו של המערער אינו בא בגדר המקרים החריגים המצדיקים התערבות. ולבסוף, באשר לטענת המערער כי לא ניתנה לרעייתו זכות להשמיע טענותיה. טענה זו הועלתה לראשונה על ידי המערער רק במסגרת הערעור. זאת בחלוף שנים רבות

בהן סוגיית פינוי הדירה עמדה לדיון, הן במסגרת הליך מימוש המשכנתא בהוצאה לפועל והן במסגרת הליך פשיטת הרגל, מבלי שנשמעה כל טענה בעניין מצד המערער או רעייתו. במאמר מוסגר, בהתייחס לטענת המערער בדבר הפגיעה בילדיו – כל ארבעת ילדיו בגירים כאשר הצעיר מבניהם הוא כבן 26 שנים.

6. **בית המשפט העליון** (פש"ר – זקיפת פנסיה לתכנית פירעון) - ערעור על החלטת בימ"ש מחוזי בתיק פש"ר, בה הורה למערער לשלם סכום כסף להשלמת תכנית לפירעון חובותיו, אחרת יישקל ביטול ההליך בעניינו.

ע"א 4069/24 **גיא בנאי נ' קרן אוגינץ, עו"ד נאמנת לנכסי החייב** (23/06/2024)

- כב' השופט **ד' מינץ**, בהסכמת כב' השופטים **א' שטיין וח' כבוב** דחה את הערעור על הסף מהטעמים הבאים: ראשית, בניגוד לנטען בערעור, המערער העלה את טענותיו בהזדמנויות רבות, דומה שאף רבות מדי, ואלה נדחו בדין פעם אחר פעם; שנית, ספק גדול אם עומדת למערער זכות ערעור על ההחלטה עליה הוא מערער לפי סעיף 182(א) לפקודה, שכן על פניו אין המדובר "בצו בפשיטת רגל", ודאי בהיותה אך החלטת ביניים. בשל כך, דין הערעור לשבט. לגופו של עניין. באשר לטענות הנוגעות לחוב לבנק, הנאמנת בחנה עוד במחצית שנת 2018 את טענת המערער שלפיה החוב נפרע במלואו, ומצאה כי הוא נפרע באופן חלקי בלבד. בהתאם לכך ניתנה הכרעה מתוקנת בתביעת החוב שהגיש הבנק וזו הומצאה לו ביום 27.9.2018. המועד להגשת ערעור על הכרעת בעל תפקיד בתביעת חוב שהגיש נושה הוא 45 ימים ממועד המצאת ההכרעה. הכרעת החוב בעניינו של הבנק הפכה חלוטה לפני יותר מ-5 שנים, ולא היה מקום להידרש אליה במסגרת ההליך בביהמ"ש המחוזי, אף לא בגדרי הערעור. המערער לא הציג טעם כלשהו המצדיק מתן ארכה, לא כל שכן טעם מיוחד כנדרש בהינתן העובדה שמדובר במועד הקבוע בחיקוק. ובאשר לטענות הנוגעות לתכנית הפירעון. בהתאם לסעיף 42 לפקודה, בעת ההכרזה על חייב כפושט רגל נכסיו מוקנים לנאמן וניתנים לחלוקה בין נושיו. נכסי פושט הרגל הוגדרו בסעיף 1 לפקודה, והובהר כי הם כוללים "כל נכס השייך לפושט הרגל, או המוקנה לו, בתחילת פשיטת הרגל, וכל נכס שירכוש, או שיוקנה לו, לפני הפטרו" (סעיף 85(1) לפקודה), למעט החריגים המנויים בהמשך סעיף 85 ובסעיף 86 לפקודה. אחד מחריגים אלה, המצוי בסעיף 85(1א), כולל כספים שנצברו בקופת גמל למטרת

קצבה וטרם הגיע המועד לתשלומם כקצבה, שכונו לעיל "כספים מוגנים". פירושם של דברים הוא כי עם ההכרזה על המערער פושט רגל, הוקנו הכספים הבלתי מוגנים לנאמן, והם אינם יכולים להיזקף על חשבון תכנית הפירעון. טענת המערער שלפיה הצדדים הסכימו על זקיפת מלוא כספי הפנסיה (המוגנים ושאינם מוגנים) על חשבון תכנית הפירעון, **לא רק שאין לה על מה להיסמך**, אלא שהיא סותרת החלטות מפורשות שניתנו שוב ושוב לאורך ההליך וקבעו אחרת כשבדיון שבו הוסכם על הגדלת הסכום לתשלום המערער אף הצהיר זאת בקולו. בנוסף, בניגוד מוחלט לטענת המערער, אף המותב שאישר את תכנית הפירעון קבע כי הכספים הבלתי מוגנים לא יהיו חלק ממנה.

7. **בית המשפט העליון** (חדל"פ – סופיות דיון) - בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט המחוזי, בה נקבע כי בהתאם להסדר הנושים – על המבקש לשלם, בנוסף לתביעת החוב והוצאות ההליך, גם הפרשי הצמדה וריבית כתנאי לקבלת הפטר.
רע"א 4220/24 **אברהם אליעזר תמרי נ' עו"ד אורן הראל - בתפקידו כנאמן לנכסי החייב** (08/07/2024)

- כב' השופטת **ר' רונן** דחתה את הבקשה ופסקה כלהלן: לאור אופיים המיוחד של הליכי חדלות פירעון ויכולתו של בית המשפט לבחון בהסתכלות רחבה את כלל הזכויות והחובות של הצדדים להסדר – סמכותו של בית המשפט בהליכים כאלה אינה מוגבלת רק לדיון בהסדר הנושים עצמו ואישורו, והיא נמשכת גם לאחר האישור. המדובר בכלל שהוא כמעין חריג לסופיות הדיון, ולפיו בית משפט של חדלות פירעון רשאי, במקרים המתאימים, להבהיר את שדרוש הבהרה במסגרת הסדר הנושים. החלטתו של בית משפט קמא לא נועדה לשנות את הסדר הנושים המתוקן אלא אך לפרשו, והוא היה מוסמך לעשות כן. אשר לאופן בו פירש בית משפט קמא את הסדר הנושים המתוקן, נקודת המוצא היא כי ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בקביעות פרשניות של בית המשפט של חדלות פירעון לגבי הסדר נושים. טענות המבקש אינן מצדיקות סטייה מהלכה זו בעניינו. את הוראות הסדר הנושים יש לפרש בהתאם לאומד דעת הצדדים כפי שהיא נלמדת מלשון ההסדר והנסיבות בהן הוא נערך. בחינה זו אכן מובילה למסקנה שעל המבקש לשאת בתשלום הפרשי הצמדה וריבית.

8. **בית המשפט העליון** (חדל"פ – כוח הצבעה – תכנית לשיקום כלכלי) - בר"ע על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי בו נדחה על הסף ערעור שהגיש המבקש על הכרעת הנאמן בתביעת חוב להכיר בו כנושה לצרכי הצבעה באסיפת נושים. ביהמ"ש המחוזי קבע כי בהתאם לתקנה 59ז(א) לתקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי, הדרך להשיג על הכרעת נאמן בתביעת חוב לצרכי הצבעה היא באמצעות הגשת בקשה לביהמ"ש בתוך 15 ימים ממועד המצאתה, ומועד זה חלף.

רע"א 5472/24 **שלום תמאם נ' אורי גאון, נאמן** (18/07/2024)

- לטענת המבקש, הגם שמתקין התקנות קבע הוראות מיוחדות לגבי השגה על הכרעה בתביעת חוב לצרכי הצבעה, הוא לא התכוון לשלול את זכותו של נושה שנפגע מהכרעות נאמן להגיש ערעור בזכות לביהמ"ש המעוגנת בתקנה 131. זאת גם בשים לב לסעיף 215 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, הקובע כי על החלטת נאמן בתביעת חוב ניתן להגיש ערעור לביהמ"ש. לטענת המבקש, יש בדחיית ערעורו על הסף משום שלילת זכות הערעור הנתונה לו, והדבר מעורר קושי בפרט שעה שהכרעת הנאמן בעלת השלכה רבה על זכויותיו. כבוד השופט **ד' מינץ** דחה את הבקשה וקבע כלהלן: אכן, סעיף 215 לחוק קובע כי מי שרואה עצמו נפגע מהחלטת הנאמן בתביעת חוב, רשאי להגיש ערעור על ההחלטה לביהמ"ש. ואכן, תקנה 131 קובעת כי נושה הרואה עצמו נפגע מהכרעת הנאמן בתביעת חוב שהגיש רשאי לערער על ההכרעה לביהמ"ש בתוך 45 ימים מהמצאתה. ברם, בענייננו לא מדובר בהכרעה בתביעת חוב שמהותה קביעת זכות המבקש לחלק מנכסי קופת הנשייה, לגביה חלות ההוראות האמורות. מדובר בהכרעה בנוגע לכוח ההצבעה של המבקש באסיפת נושים לאישור תכנית לשיקום כלכלי של התאגיד. על הכרעה מעין זו חלה תקנה 59ז, המורה כי נושה שנפגע ממנה רשאי לפנות לביהמ"ש בבקשה לבטלה או לשנותה בתוך 15 ימים מיום המצאתה. ביסוד סד הזמנים הקצר לתקיפת קביעת נאמן בדבר כוח ההצבעה של נושה עומד הצורך בהכרעה מהירה ויעילה שלא תעכב את כינוס האסיפה. על רקע האמור, אין כל מקום לטענה לפיה לנושה המבקש להלין על הכרעת נאמן בנוגע לכוח ההצבעה שלו נתונה הזכות לפנות לביהמ"ש בערעור ע"פ המועדים הנקובים בתקנה 131 לתקנות, או לטענה כי הבחירה בין המסלולים נתונה לשיקול דעתו של הנושה. הדרך להשיג על הכרעה בדבר כוח ההצבעה היא אחת בלבד – הגשת בקשה לביהמ"ש בתוך 15 ימים בלבד מיום המצאת ההחלטה, כמצוות תקנה 59ז. אין במסקנה זו כדי לסתום את הגולל על יכולת המבקש להיפרע מהחברה, או כדי לפגוע באיזו מהזכויות הנתונות לו

בהתייחס להכרעת החוב שתינתן ע"י הנאמן לצרכי דיבידנד. הכרעה בתביעת החוב של המבקש לצרכי קבלת דיבידנד תינתן ע"י הנאמן בשלב מאוחר יותר ותיבחן בקפידה. כאשר תינתן הכרעה כאמור, תהא פתוחה לפני המבקש הדרך לערער עליה בהתאם למועדים הקבועים בתקנה 131 ככל שיחפוץ בכך.

9. **בית המשפט העליון** (פש"ר – "כלל הייחוס לאחור") – ערעורים על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה במסגרתה התקבלה באופן חלקי בקשת המערער לביטול פעולות שנעשו על ידי חברת מגדלי אדומים בע"מ במניותיו של החייב בחברת האופקים מעלה אדומים בע"מ אשר מחזיקה בזכות החוזית לביצוע פרויקט פינוי-בינוי במעלה אדומים.

ע"א 172/24 **עו"ד ליאור מזור בתפקידו כנאמן לנכסי החייב נ' עזרא דואק** (18/09/2024)

- צו כינוס ניתן ביום 21/01/2018. ביהמ"ש הורה כי העברת המניות בסך כולל של 35% מהון מניות החברה למערערת בטלה, מכיוון שמדובר בעסקאות שנעשו ברכוש החייב בתקופה **שלאחר** מעשה פשיטת הרגל. כב' השופטים **יצחק עמית, דפנה ברק-ארז ודוד מינץ** הורו על דחיית הערעור ופסקו כלהלן: לפי סע' 42 לפקודת פשיטת הרגל, עם הכרזת החייב פושט רגל, "נכסיו" מוקנים כולם לנאמן. אולם לפי "**כלל הייחוס לאחור**" המעוגן בהוראת סעיף 84(א) לפקודה, הקנייה זו חלה כבר למן מועד מעשה פשיטת הרגל. לטענת המערערת, במקרה זה לא מדובר בעסקה שהתבצעה לאחר מעשה פשיטת הרגל, משום שמדובר בהתחייבות אשר נוצרה בהסכמים שקדמו למעשה פשיטת הרגל. העיקר הוא כי מדובר **בהוראה חוזית הנוגעת לקיום חיוב עתידי**, שחל לבסוף רק לאחר מתן צו הכינוס. בהתאם להוראת סעיף 2.6 להסכם שבין הצדדים, העברת 5% מהון המניות תיכנס לתוקף רק ככל שיתקיים התנאי אשר יתגבש באופן סופי רק לאחר יום 28.7.2018, במצב שבו במועד זה התב"ע (תוכנית בניין עיר) לא תאושר. **מדובר בחיוב עתידי-מותנה, שמקורו אמנם בהתחייבות מלפני מתן צו הכינוס (שניתן כאמור ביום 21.1.2018), אך תחולתו לאחריו. חיוב מסוג זה נכנס לגדרו של "חוב בר-תביעה"** לפי הוראת סעיף 71(א) לפקודה. ולגבי חוב בר תביעה, לפי סע' 20(א) לפקודה, לנושה לא נתונה האפשרות להיפרע מן החייב, אלא במסגרת הליכי פשיטת הרגל. וכך הוא כאמור גם במקרה זה, כאשר מדובר

בהתחייבות על-תנאי. ובכך, לא נפל כל פגם בהכרעת ביהמ"ש המחוזי אשר ביטל את העברת 5% מהון המניות לידי המערערת. ולכן, יש לדחות את הערעור.

10. **בית המשפט העליון** (פשיטת רגל – מועדים והתערבות בשיקול דעת) – דחיית שתי בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בפש"ר, בה אושר הסכם למכירת דירת מגורים במסגרת הליך פשיטת רגל.
רע"א 31229-10-24 **סוזי כבוב נ' כונס נכסים רשמי תל אביב** (29/10/2024)

- המבקש הוא בעל מחצית מזכויות הבעלות בדירת מגורים. ביתר הזכויות בדירה מחזיקה המבקשת – גרושתו של המבקש, המתגוררת בדירה עם חלק מילדיהם המשותפים. טענות המבקשים מופנות בעיקרן נגד אותן החלטות קודמות ואין לאפשר זאת, משחלף המועד שנקבע להגשת הליך ערעורי מתאים על אותן החלטות; לגופו של עניין, אין ספק כי פינוי בית מגורים בהליך פש"ר הוא צעד שלא ניתן להקל בו ראש. יחד עם זאת, במקרה זה ישנם שיקולים משמעותיים וכבדי משקל המטים את הכף אל עבר דחיית בקשות המבקשים.
- כב' השופטת **רות רונן** הורתה על דחיית בקשות רשות הערעור ופסקה כלהלן: לבימ"ש של פש"ר נתון שיקול דעת רחב לנוכח מומחיותו הייחודית בתחומו כמו גם לאור התרשמותו הישירה מבעלי הדין ומנסיבות העניין. לפיכך, ערכאת הערעור ככלל אינה נוטה להתערב בשיקול הדעת האמור, אלא במקרים חריגים בהם הערכאה הדיונית לא איזנה כדבעי בין צרכי החייב לבין האינטרסים של הנושים. לא נמצא כי המקרה דנן נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות. בקשת המנהל המיוחד למימוש הדירה הוגשה עוד בשנת 2020 במסגרת הליך הפש"ר המתנהל בענייננו של המבקש. לאורך השנים שחלפו מאז ניתנו לכל אחד מן המבקשים, ביחד ולחוד, הזדמנויות רבות לפדיון הזכויות בדירה ע"פ רוב במחיר של עיכוב הליך המימוש ופגיעה באינטרס הנושים. זאת, בין היתר, לאור ההכרה בחשיבות הדירה, המשמשת כבית מגוריהם של המבקשת והילדים. חרף הזדמנויות רבות, במשך השנים לא עלה בידי המבקשים לקדם את פדיון הדירה. כל ניסיונותיהם להשלים את התחייבויותיהם השונות לא נשאו פרי, ובמקביל לכך פעלו השניים בדרכים שונות לעיכוב הליך המימוש ולסיכולו. פעולות ומעשים אלה אף הובילו להוצאת צו נגד המבקשת לפי פקודת בזיון בית המשפט. אישר בימ"ש קמא בסופו של דבר את הצעת הרוכש במסגרת החלטה אשר ניתנה עוד בפברואר 2024. בחלוף

כחודשיים נדרש בימ"ש קמא שוב לטענות המבקשים במסגרת בקשותיהם לביטול אישור הצעת הרוכש. טענות אלה נדחו על-ידיו בהחלטה מפורטת מיום 18.4.2024 ועל החלטה זו לא הוגשה בר"ע.

- **מדברים אלה עולה, כי ההחלטה נושא בקשות רשות הערעור, בה אישר ביהמ"ש את הסכם המכר שנחתם לבסוף עם הרוכש, התבססה באופן מובהק על שתי החלטות קודמות שניתנו בעניין מכירת הדירה: אישור הצעת הרוכש ודחיית בקשה לביטול האישור האמור**. כך למעשה ההחלטה השלישית רק יישמה את האישור שניתן למכירה, ולא קבעה דבר חדש אודות זכויות המבקשים בכל הנוגע לאפשרות פדיון הדירה. למרות זאת, בחינת טענות המבקשים לגופן בבקשות דנן מלמדת כי הן מופנות ברובן נגד עצם קבלת הצעת הרוכש. כמו כן, הן נסבות גם על ההחלטה לדחות את הצעת המבקשים לפדיון הדירה, חרף אישור ההלוואה שהתקבל טרם מתן ההחלטה השנייה. אלא, שטענות אלה רובן ככולן כבר הועלו לפני בימ"ש קמא טרם מתן החלטותיו הראשונה והשנייה, קיבלו התייחסות בהחלטות אלה והן שניצבו בבסיס ההכרעה בהן. אין מקום עתה, בחלוף למעלה מחצי שנה מאישור הצעת הרוכש, להידרש לטענות המבקשים ביחס לפגמים שנפלו לשיטתם בהליך ההתמחרות. המבקשים נמנעו מלהשיג במועד על דחיית טענותיהם במסגרת ההחלטה השנייה, שדנה בבקשתם לביטול אישור הצעת הרוכש. משהמועד שנקבע להגשת הליך ערעורי מתאים חלף זה מכבר, ברי כי אין לאפשר "ריפוי" של פגם זה בדרך של בחינת טענותיהם במסגרת בר"ע על החלטה שרק יישמה את ההחלטות הקודמות ואישרה את ההסכם שנחתם. יוער כי גם לגופם של דברים לא נמצא מקום להתערב באישור הצעת הרוכש. אכן, אין ספק כי פינוי בית מגורים בהליך פש"ר הוא צעד שלא ניתן להקל בו ראש. יחד עם זאת, במקרה דנן ישנם במקרה דנן שיקולים משמעותיים וכבדי משקל שיש בהם כדי להטות את הכף אל עבר דחיית בקשות המבקשים. כך נדרש להביא בחשבון את התמשכות הליך הפש"ר, ובכלל זה העיכוב המשמעותי שחל במכירת הדירה, וזאת בין היתר בעטיים של המבקשים. כמו כן, יש ליתן את הדעת לעובדה כי ניתנו למבקשים הזדמנויות רבות לאורך השנים לפדיון הזכויות; וכי במסגרת זו היו להם אפשרויות רבות לפעול לאיתור מקורות מימון לרכישת הדירה. לכך יש להוסיף את הסתמכות הרוכש על אישור הצעתו, הסתמכות שהובילה למכירת בית מגוריו; את העובדה שההפרש בין הצעת הרוכש להצעת המבקשים עומד על שקל אחד בלבד; שאין במימון שיתקבל מההלוואה שאושרה כדי לכסות את מלוא חובות המבקש;

שנקבע בהחלטת בימ"ש קמא כי הסדר הנושים שהוצע לא אושר על-ידיהם; וכן שאישור המכר לרוכש ניתן רק לאחר שהובהר למבקשת כי אם לא תעמוד בהתחייבויותיה לפי המועדים שנקבעו תאושר הצעת הרוכש תחת הצעתה. לא נמצא כי נפל פגם באיזון שערך בימ"ש קמא בין מכלול השיקולים הרלוונטיים. בשולי הדברים יוער כי לא נמצא שיש בטענות המבקשים בכל הנוגע לזכאותם לדיירות מוגנת כדי לשנות מן המסקנה האמורה. בהחלטה השנייה נדרש בימ"ש קמא לטענות המבקשים בדבר זכאותם לדיירות מוגנת, וקבע כי אין לקבלן. זאת, בעיקר בשל ויתור המבקשת על טענה זו במסגרת הדיון; כמו גם לאור העובדה שהמבקש אינו מתגורר בדירה מזה שנים רבות. על החלטה זו לא הוגש הליך ערעורי מתאים, ולכן אין מקום להידרש אליה עתה. לעומת זאת, באשר לטענות המבקשים על אודות שאלת זכאותם לדיור חלוף, ככל שהמבקשים סבורים כי שאלה זו נותרה ללא מענה בהחלטות בימ"ש קמא, האכסניה לבחון טענות אלה היא פניה בבקשה מתאימה לבימ"ש קמא. כב' השופטת קבעה כי לא מצאה שנפל פגם באיזון שערך בית משפט קמא בין מכלול השיקולים הרלוונטיים. ובכך הורתה על דחיית בקשות אלו.

11. **בית המשפט העליון** (חדל"פ – תגמול מיוחד לנושה) – **האם עצם מעורבותו של נושה רגיל בהליך משפטי מצדיק תגמול מיוחד?**

ע"א 5264-23 **גבריאל מאיו נ' עמרם יעקוביאן ו- 274 אח'** (25/11/2024)

- עיקרון השוויון בין נושים בעלי מעמד נשייתי זהה הוא אחד מעקרונות היסוד בהליך חדלות פירעון, העומד בבסיס דיני הנשייה, הן בהתאם לדין הקודם לפי פקודת פשיטת הרגל, ופקודת החברות, והן בהתאם לדין החל לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (סעיף 76 לפקודת פשיטת הרגל החל גם על חברות מכוח סעיף 353 לפקודת החברות; סעיף 232 לחוק חדלות פירעון). גם לעיקרון השוויון ישנם גבולות ומיצרים ולעתים הוא נסוג מפני שיקולים אחרים. אחד מהחריגים שהוכרו כמתירים סטייה ממנו, הוא מקרה שבו מדובר בנושה אשר פעל לשם הטבת מצבת הנכסים הניתנים לחלוקה בין כלל נושי החייב או התאגיד המצויים בהליכי חדלות פירעון. זאת כאשר אלמלא מאמציו של אותו נושה, הנכסים שאותרו על ידו לא היו מחולקים בין הנושים. תגמול הנושה מיטיב עמו אפוא כתמורה על ההטבה שהעניק לכלל הנושים, המגלים לא פעם

אדישות כלפי הליך חדלות הפירעון מתוך אמונה שתצמח להם ממנו תועלת נמוכה, או מתוך הסתמכות "עיוורת" על בעל התפקיד.

- בפסיקה **נקבעו כללים שלאורם ניתן לצעוד בעת מתן הכרעה אם מגיע לנושה הפעיל שכר על עמלו, ומה גובהו**. **ראשית**, לא כל נושה פעיל זכאי לגמול מיוחד על עמלו; כך, אין מקום להעניק גמול מיוחד לרשות ציבורית, כדוגמת רשות המסים או רשות מקומית, שכן מצופה מגופים מסוג זה, כמו גם מבעלי תפקיד מטעמם, שיפעלו להשאת הקופה כחלק בלתי נפרד מתפקידם. **שנית**, יש לוודא כי הנושה יפעיל רק אמצעים סבירים וכשרים על פי הדין ושהמטרה לא תקדש אצלו את האמצעים. **שלישית**, עובר להסכמת בעל התפקיד למתן הגמול, עליו להצטייד מראש עם אישור בית המשפט. **רביעית**, שיעור הגמול צריך להיקבע מראש, כי כך ניתן לימוד על סבירותו, לאור התועלת שהופקה לכלל הנושים. **חמישית**, שיעור הגמול צריך להיות נגזר מהסכום שהצליח הנושה להעשיר בו את הקופה; אמנם תקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), בהן נקבעו מספר מסלולים לתשלום שכר לבעלי תפקיד בפירוק, אינן חלות בקביעת "שכר" הנושה, אך הן יכולות להוות מצפן לכך. בין יתר השיקולים שיש לקחתם בחשבון בקביעת גובה הגמול נמנים היקף העבודה שהושקעה על ידי הנושה להשאת הקופה; המאמץ שנדרש על ידו לשם כך; הסכום שנזקף לקופת הנושים בזכות פועלו; שיעור הסכום האמור מכלל מסת הסכום שעומד לחלוקה; מהות הנושים האחרים; קיומם של נושים אחרים שפעלו להשאת קופת הנשייה, וככל שלא מדוע; ופועלו של בעל התפקיד ככל שמונה כזה, אם פעל.

- במקרה דנן, מדובר בפעולה של **הגדלת קופת הנשייה בדרך של התנגדות לאכיפת שעבודים**, דבר שהביא להגדלת הנכסים לחלוקה. עקרון השוויון בין הנושים השונים, שהוא כאמור אחד מאבני היסוד בדיני חדלות פירעון, חל רק לגבי נושים מאותו "סוג". אין שוויון בין נושים "מובטחים" לבין נושים "רגילים". העדיפות הנשייתית המוקנית לנושים מובטחים היא עניין של מדיניות כלכלית, חברתית ומשפטית שהמחוקק נתן לה גושפנקא כחלק מ"כללי המשחק" של השוק. משמעותו של דבר היא **שלמרות שהנכסים המשועבדים** של החייב (היחיד או התאגיד) לנושה מובטח נכללים בנכסיו, **נכסים אלו אינם נכללים בקופת הנשייה הניתנים לחלוקה בין הנושים**. במקרה דנן צלחה דרכו של המפרק בהתנגדותו להליך אכיפת השעבודים, דבר שהעביר סכומי כסף לא מבוטלים ממשקיעי האג"ח המובטחים אל קבוצת הנושים הרגילים. בגין

מאמציו בהליך זה **מגיע לו ואף שולם לו שכר כהוגן כדת וכדין**. אלא ששונים הנושים הפעילים מבעל התפקיד כמרחק מזרח למערב. עצם מעורבותו של נושה בהליך משפטי אינו מצדיק תגמול מיוחד לנושה פעיל, השמור למצבים של איתור נכסי החייב שלא היו ידועים או מוכרים זה מכבר לבעל התפקיד. ואכן, במקרה דנן פעילות המשיבים לגביה התבקש התגמול התייחסה לתרומתם להליך המשפטי, ליצירת תשתית משפטית ולגיבוש ההסכמות אליהן הגיעו בהסכם הפשרה. ברם, מדובר בשירותים משפטיים העומדים בליבו של אחד מתפקידיו הגרעיניים של בעל התפקיד, כאשר הוא אינו רשאי על דעת עצמו "להסתייע" לגביהם במילוי תפקידו בגורם אחר; ככל שמתקיימות נסיבות המצדיקות אישור לקבלת "סיוע" מעין זה, ומתן תגמול לגביה, פשיטא כי זו צריכה להיות **מאושרת מראש על ידי בית המשפט**.

- בית המשפט קיבל את הערעור. וקבע כי **עצם מעורבותו של נושה בהליך משפטי אינו מצדיק תגמול מיוחד** כאמור, השמור למצבים של איתור נכסי החייב שלא היו ידועים לבעל התפקיד; ככל שמתקיימות נסיבות המצדיקות לקבלת "סיוע" משפטי לבעל התפקיד, ומתן תגמול לגביה, זו צריכה להיות מאושרת מראש על ידי בית המשפט. ובכך, אין מקום לפסיקת תגמול מיוחד במקרה זה.

בית המשפט המחוזי:

12. **בית המשפט המחוזי** (חדל"פ - בטלות הסכם מכר) - בקשה דחופה למתן הוראות שהגישה המבקשת, חברת יואב את רמי בנייה ניהול ופיקוח בע"מ, במסגרתה היא עותרת, על צד העיקר, להורות על בטלות הסכם המכר המותנה שנחתם בינה לבין עו"ד רון טורקלטואב מחמת אי התקיימות התנאים המתלים שנקבעו במסגרתו, ובתוך כך, להורות לעו"ד רון טורקלטאוב להשיב לידיה את כל הכספים והבטוחות שניתנו לו על ידי המבקשת לפי הסכם המכר המותנה. בד בבד, עותרת המבקשת לקיים הליך התמחרות חדש ולאפשר לה לקחת בו חלק. שאלת הבסיס הצריכה להכרעה במקרה שלפנינו היא **האם הסכם המכר המותנה שנחתם בין יואב את רמי לבין החברה, באמצעות עו"ד רון טורקלטאוב, תוך כדי ניהול הליך ההוצאה לפועל נגד החברה, הבשיל לכדי הסכם מחייב שיש לאוכפו במסגרת תיק חדלות הפירעון שלפנייי, ובמילים אחרות: האם התחייבותה של חברת יואב את רמי לרכוש את נכס**

המקרקעין מהחברה לפי הסכם המכר המותנה תמורת סך של 73 מש"ח, שרירה, קיימת וברת-אכיפה.

חדל"ת (נצ') 49941-06-21 **חברת ארז מרווה החזקות בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי** (07/12/2023)

- כב' השופט **עאטף עיילבוני** קבע כלהלן: מלשון הסכם המכר המותנה, כפי שפירטתי לעיל, עולה באופן חד משמעי כי כניסתו לתוקף תלויה בקיומם של התנאים המתלים שלפיהם עו"ד טורקלטאוב ימונה לשמש כונס נכסים בתיק ההוצאה לפועל והסכם המכר יאושר על ידי רשם ההוצאה לפועל. לשון ההסכם ברורה ומובהקת ומלמדת על כך שלפנינו חוזה על תנאי, על כל המשתמע מכך. לא צריכה להיות מחלוקת כי בתיק ההוצאה לפועל לא ניתנה החלטה המורה על מינוי עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים. למעשה, לא פחות משלוש בקשות שהוגשה בנדון – לא התקבלו. יוצא שלמעשה, במספר החלטות שיפוטיות בתיק ההוצאה לפועל, כולן באותו הקשר, לא ניתנה שום החלטה המאשרת מינויו של עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים.
- מהנתונים שהוצגו לפני עולה, אפוא, כי התבצע במקרה דנא ניסיון משולש, בשלושה מהלכים עוקבים, למנות את עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים בתיק ההוצאה לפועל, ובכך להביא להבשלת הסכם המכר המותנה, ברם ניסיונות אלה לא צלחו, ורשמת ההוצאה לפועל לא אישרה מינויו של עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים וממילא שלא אישרה מכירת הנכס. למעשה, רק בהליך שלפניי, במסגרת החלטה מיום 30.3.23 בבקשה מס' 26, מונו בהסכמת הצדדים עו"ד טורקלטאוב, יחד עם הנאמן (עו"ד פינקלשטיין), ככונסי נכסים לצורך מימוש זכויות החברה בנכס המקרקעין. באותה החלטה הוסכם גם על מינוי שמאי לצורך הערכת שוויו המעודכן של נכס המקרקעין ואף הוסכם כי לאחר קבלת השמאות, ייערך הליך של פרסום הזמנה להצעת הצעות לרכישת הנכס ועריכת התמחרות בין המציעים השונים, כאשר הצעתה של יואב את רמי תשמש רף מינימלי בהתמחרות. הגם שנכון להיום, המהלך טרם הבשיל לכדי אישור מכר סופי, אין בהחלטת המינוי מיום 30.3.23 כדי לפתוח מחדש את המועד לקיום התנאי המתלה לפי הסכם המכר המותנה – תנאי שהיה צריך להתקיים זמן רב קודם לכן, מה גם שהסכם המכר המותנה קובע, ולא פעם אחת, שהתנאי הוא כי עו"ד טורקלטאוב ימונה כונס נכסים בתיק ההוצאה לפועל (ולא בכל מסגרת אחרת), וכי יינתן אישור רשם ההוצאה לפועל לדבר המכר. הואיל ובתיק ההוצאה לפועל לא אושר מינויו של עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים, וממילא

שלא אושר הסכם המכר המותנה, הרי שלא השתכללה זכותה של יואב את רמי לרכוש את הנכס, ולמעשה, התנאי המתלה, שנזכר לא אחת בהסכם המכר המותנה, לא קוים והסכם המכר לא הבשיל לכדי הסכם מחייב ובר-אכיפה. העובדה שבתיק חדלות הפירעון שלפניי אושר לבסוף מינויו של עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים, במסגרת ההחלטה מיום 30.3.23, אין בה כדי למלא את דרישות התנאי שנקבע בהסכם המכר המותנה או להאריך בדיעבד את המועד לקיום התנאי המתלה (מינוי עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים בתיק ההוצאה לפועל ואישור רשם ההוצאה לפועל את המכר) – מועד שהיה צריך לקיימו בתוך זמן סביר ממועדו המקורי של ההסכם המותנה ואשר נכון למועד הגשת הבקשה שלפניי חלף זה מכבר.

- **משמעות הדברים היא כי מינוי עו"ד טורקלטאוב ככונס נכסים במסגרת תיק ההוצאה לפועל, הנו תנאי מכונן ומהותי להשלמת הליך המכר ולהשתכללות הסכם המכר המותנה, ומשלא התקיים תנאי זה, בתוך זמן סביר, דין הסכם המכר המותנה להתבטל.** העובדה שבתיק חדלות הפירעון דנא לא התקבלה הצעה גבוהה דיה (אף לא כזו המתקרבת להצעתה של יואב את רמי) לרכישת הנכס, אין בה כדי להצדיק החזקתה של יואב את רמי כ"בת ערובה" להסכמתה ה"היסטורית" לרכוש את הנכס במסגרת תיק ההוצאה לפועל, שעה שהסכם המכר המותנה לא התגבש לכדי הסכם מחייב ובר-אכיפה, לא כל שכן מקום בו כבר הפקידה בהתאם להסכם המכר המותנה סכומי עתק, ואף נטען (הגם שלא הוכח) כי בעקבות זאת הפסידה הזדמנויות עסקיות אחרות. מכל מקום, בין אם היה עו"ד טורקלטאוב מוסמך לנהל דין ודברים בשם החברה לצורך מכירת הנכס, ובין אם לאו, בין אם החברה הייתה מוסמכת באותה שעה לחתום על הסכם מותנה למכירת זכויותיה במקרקעין, ובאין אם לאו – דבר אחד ברור: משלא התקיים התנאי המתלה השזור לאורכו ולרוחבו של הסכם המכר, לא ניתן לחזור אל אותן הסכמות מותנות "היסטוריות", שלא הבשילו לכדי עסקה תקפה ומחייבת, לא ניתן לאכוף על המבקשת כיום את קיום הסכם המכר המותנה ויש לראותו כהסכם מבוטל למפרע. **לאור כל האמור לעיל, אני נעתר לבקשה ומורה כי המסמך שכונה בפי הצדדים כהסכם המכר המותנה בין חברת ארז מרווה לבין יואב את רמי – מבוטל למפרע. אני מורה לעו"ד טורקלטאוב להשיב למבקשת בתוך 14 ימים מהיום את הכספים והבטוחות שניתנו לו על ידי יואב את רמי בהתאם להסכם המכר המותנה. אני מתיר לכונסי הנכסים, הנאמן ועו"ד טורקלטאוב, לערוך הליך התמחרות חדש ביחס**

לנכס המקרקעין, ולהגיש בקשה לאישור המכר, אשר למען הנוחות ועל מנת שלא להכביד על תיקיית הבקשה דנא, תיפתח ותסווג כבקשה נפרדת.

13. **בית משפט מחוזי** (חדל"פ - קיזוז) - בקשת הנאמן לחברת יום טוב משה אחזקות בע"מ לחיוב בעל המניות בחברה ("משה") בתשלום לקופת הנשייה על סך של 2,943,480 ₪ בגין הלוואה שנטל מן החברה. בתגובתו מציין משה כי בעבר הוא גם היה בעלי חברה נוספת. ע"פ הטענה, בין שתי החברות הייתה "סינרגיה" ורשות המסים ראתה בהן כיחידה אחת. נטען כי במהלך הימים רשות המסים סגרה את התיק וקיזזה את המס בין שתי החברות כך שמשה לא נותר חייב כספים לאילו מהן. להנחת משה, בעוד שהוא חב חוב לחברה אחת, החברה האחרת חבה בחוב כלפיו. על כן, ע"פ הטענה, שני החובות "התקזזו האחד עם השני". עוד טען משה כי מאחר ומדובר בהלוואה שניתנה לפני שני עשורים לא ניתן כעת לספק הסברים הנוגעים לאותו קיזוז נטען. הנאמן טוען כי מתגובת משה עולה כי אין בפיו כל הכחשה ביחס לעצם קיום החוב. הוא דוחה את טענת הקיזוז שהעלה משה.

חדל"ת (ת"א) 63544-06-21 **יום טוב משה אחזקות בע"מ נ' ממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב ואח'** (01/01/2024)

- כב' השופט **חגי ברנר, סגן נשיא** קיבל את הבקשה בחלקה: ההכרעה לעניין שאלת חבות משה לחברה היא פשוטה בתכלית. לא תיתכן מחלוקת בדבר נטילת ההלוואה מן החברה ע"י משה, שהרי הדו"ח הכספי של החברה, שנחתם ע"י משה עצמו, מורה לנו כך במפורש – שחור על גבי לבן. יתרה מכך, הדו"ח הכספי עבר ביקורת של רו"ח החברה, בו הוא אישר כי הדוחות משקפים באופן נאות את מצבה הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר בשנים 2001-2002. מנגד, משה לא טרח לצרף ולו ראשית ראייה שיכולה לרמז על פירעון כזה או אחר של החוב האמור. עיקר טענות משה בהקשר זה נסובו סביב התקופה רבת השנים שחלפה מיום נטילת ההלוואה והגשת הדו"ח הכספי ועד ליום הגשת הבקשה דנן. עם זאת, בחלוף הזמן לבדו אין לפטור את בעל הדין מלהוכיח כדבעי את טענות הגנתו ולו ברמה המינימלית המתבקשת. כל טיעוני משה נטענו אפוא בעלמא, ללא כל צירוף אסמכתא רלוונטית לתמוך טענותיו. משאלו הם פני הדברים, מתבקשת המסקנה כי משה לא פרע את חובו לחברה, וכי הנאמן זכאי להיפרע ממנו את החוב האמור, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית בהתאם לתנאי ההלוואה עצמה. טענתו העיקרית של משה בהקשר זה היא כי חובו לחברה

"קוזז" ע"י מחילתו בקשר עם חוב של חברה נוספת כלפיו. מעבר לעובדה כי גם לעניין זה לא תמך משה את טענתו בתשתית ראייתית מינימלית, בלאו הכי לא היה בכך כדי לסייע לו. מושכלת יסוד היא כי צדדים רשאים לקזז ביניהם חיובים כספיים הדדיים שהם חבים זה לזה.

- וראו סעיף 53(א) לחוק החוזים (חלק כללי). הפסיקה עמדה על כך ששלוש המטרות העיקריות שהוראת הקיזוז הנ"ל נועדה להגשים (מניעת העוול שבגין אכיפת התחייבויות של צד לחוזה עת שהתחייבות כלפיו הופרה; הצגה מהימנה של מערך היחסים בין הצדדים; וחיסכון בהליכים משפטיים) מצויות במישור היחסים שבין הצדדים הישירים לחוזה, ולעומת זאת לא ניתן לגזור מאותן תכליות את עדיפות בעל זכות הקיזוז על פני נושים אחרים. דהיינו, תנאי בלעדיו אין להפעלת זכות הקיזוז הוא שהחובות ההדדיים יהיו בין אותם הצדדים. במקרה דנן, משה טוען כי חובותיו כלפי החברה שבהליך זה קוזזו מפאת חובותיה של חברה אחרת כלפי משה. טיעון זה אינו עולה בקנה אחד עם התנאי המפורש לפיו הפעלת זכות הקיזוז, כסעד עצמי בו נוקט הנושה-החייב, תחומה לגדר מערך היחסים בין אותם הצדדים ממש. אין כל קשר בין התחשבנות כזו או אחרת בין נושה מסוים ובין חייב מסוים לבין מערך היחסים בין אותו נושה לבין חייב אחר לחלוטין. הגם שמשה טוען כי היה בעל מניות בשתי החברות, הרי נוכח עיקרון האישיות המשפטית הנפרדת של החברה, לא ניתן להתייחס אליהן כמקשה אחת ולקבוע כי למעשה מדובר באותה ישות משפטית. השאלה שנותרה היא האם ראוי ומוצדק לחייב את משה במלוא חוב ההלוואה, שעה שהיקף חובות החברה לנושיה נמוך בהרבה. הנאמן טען כי "דרך המלך" בהליך זה היא לחייב את משה במלוא החוב שלו כלפי החברה, כאשר יתרת הסכומים שייגבו (לאחר פירעון החוב לנושה בניכוי הוצאות ההליך ושכ"ט הנאמן) תחולקנה בין בעלי המניות בהתאם להיקף אחזקותיהם בחברה. אלא מאי, ביהמ"ש לא שוכנע כלל כי זו אכן "דרך המלך" בה יש להלך בענייננו בפרט ובהליכי חדלות פירעון ככלל. זאת בשים לב לשיעור החזקותיהם הזניח של שאר בעלי המניות בחברה, שעומד על שיעור של כ-0.015 אחוזים בלבד. החברה בעצמה מחזיקה בשיעור של כ-99.645 אחוזים, כך שאחוז הנשייה של בעלי המניות (שאינם החברה עצמה) בטל בששים. בהליכי חדלות פירעון נדחקים בעלי המניות "לסוף התור" בחלוקת יתרת נכסי החברה לאחר חלוקת הדיבידנד לנושים. כך גם חובות התאגיד חדל הפירעון כלפי בעלי המניות, הנובעים מעצם היותם ככאלו, הם חובות דחויים שייפרעו לאחר פירעון החובות ליתר הנושים,

כמו גם לאחר פירעון הוצאות ההליך והריבית הנוספת. בענייננו, לחברה אין כל חובות כלפי בעלי המניות האחרים של החברה (שכלל לא הגישו תביעות חוב), אך עדיין עומדת להם הזכות השיורית בנכסי החברה, ככל שיוותרו כאלה לאחר סילוק החוב לנושים. ואולם, אין כל הצדקה לכך שהנאמן יגבה ממשה כספים העולים על מצבת החובות של החברה כלפי נושיה, רק כדי לייצר עודף לחלוקה לטובת בעלי מניות ששיעור החזקותיהם בחברה עומד על כ- 0.015 אחוזים בלבד, במיוחד כשאין להם כל ענין בהליך או בחברה.

- משמע, שיעור של כ- 99.985 אחוזים בקירוב מהעודף שיוותר אם החוב ייגבה בשלמותו ממשה, יוחזר ממילא למשה ולחברה, ומה הועילו חכמים בתקנתם? אם כן, לא נמצא להיעתר לבקשת הנאמן לחייב את משה במלוא החוב שלו כלפי החברה, באופן שיטיל על משה חיוב העולה על מצבת הנשייה בחברה. יחד עם זאת, על מנת שהנושה (היחיד) בהליך דנן יזכה לדיבידנד בשיעור של 100% נטו, יש לחייב את משה לשלם, בגין חובו לחברה, סכום שיהא בו די לצורך כיסוי הוצאות ההליך, לרבות שכרו של הנאמן בהתאם לתקנות השכר ואגרת ההשגחה.

14. **בית משפט מחוזי** (חדל"פ) - בית המשפט נדרש לשני ערעורים של שני חייבים-יחידים שונים על החלטות בית-משפט השלום בתל-אביב-יפו. בגדר החלטות אלה קיבל בית-המשפט קמא את בקשות הנאמנים, שנעשו על בסיס דוחות בדיקה שלהם ונתמכו על-ידי הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי, והורה על ביטול צווים לפתיחת הליכים שניתנו ליחידים, הם המערערים, וזאת מכוח סעיף 286(א) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי. ביסודם ניתנו הצווים לפתיחת הליכים בשני המקרים על-ידי הממונה לבקשת החייבים-היחידים ולאחר מכן מונה להם נאמן.
עחדל"פ (ת"א) 13583-09-22 **שרון מוגרבי נ' עו"ד שלמה הנדל** (08/01/2024)

- כב' השופטת **איריס לושי-עבודי** קיבלה את הערעורים ופסקה כלהלן: אם נפעל על-פי לשון סעיף 286(א) לחוק כפשוטה, נמצא לכאורה כי יש לבטל את הצווים לפתיחת הליכים לכל החייבים חדלי-הפירעון, שהרי כל החייבים הוגדרו כבר כחדלי-פירעון והצווים לפתיחת הליכים שהוצאו נגדם ממילא אינם יכולים לסייע במניעת חדלות-פירעונם (וכאמור זו אף אינה מטרתם של צווים אלה). יש קושי רב לקבל את גישתו של בית-המשפט קמא, אשר למעשה התבונן במבט צופה פני עבר תוך עשיית שימוש בסעיף שנראה כי יסודו החקיקתי צופה פני

עתיד. לאור הפרשנות הנוהגת של סעיף 286(א) לחוק נשאלת השאלה, מה הטעם לפתוח מלכתחילה בהליך חדלות-פירעון נגד חייב שחובותיו אינם ברי-הפטר, אם ממילא בסופו של יום לפי הגישה דנן לסעיף 286(א) לחוק יש לבטל את הצו לפתיחת הליכים שיינתן נגדו? זאת, בפרט שעה שמדובר בהליכים ממושכים, יקרים, הגוזלים זמן רב מן הממונה, הנאמנים ובתי-המשפט, כאשר ברבים מתיקים אלה הנאמנים אף כמעט ואינם מתוגמלים. במלים אחרות, אין זאת מן הנמנע כי קבלת הפרשנות דנן לסעיף 286(א) לחוק מחייבת את שינוי גישתו של הממונה ודורשת ביצוע בדיקה מעמיקה יותר מטעמו עוד בפתח ההליך.

- הפתרון לבעיה סבוכה זו אינו יכול להימצא בעשיית שימוש בלשון סעיף 286(א) לחוק כפשוטה ואף ללא דיון בקושי המשפטי המתעורר. יתרה מכך, כאמור, מדובר בחשש למעין מדרון חלקלק ובפתרון גורף שיישומו כלשונו מחייב למעשה ביטול ההליכים לכל אותם חייבים רלוונטיים. לשונו של סעיף 286(א) סיפא לחוק יוצרת סתירה פנימית ולא ניתן לקיימה כפשוטה. אף-על-פי-כן, וכפרשנות מקיימת, נכון לפרשה כך שכוונת המחוקק הייתה כי "בית המשפט רשאי לבטל צו לפתיחת הליכים, אם מצא כי החייב אינו בחדלות פירעון או אם אין בצו כדי להגשים את מטרות החוק כקבוע בסעיף 1 לחוק" (קרי: להביא ככל האפשר לשיקומו הכלכלי של החייב, להשיא את שיעור החוב שייפרע לנושים ולקדם את שילובו מחדש של חייב שהוא יחיד במרקם החיים הכלכליים).

15. **בית המשפט המחוזי** (ביטול הליך פש"ר/חובת תום הלב) - בקשת רשות המיסים להורות על ביטול הליך פשיטת רגל של החייב, עקב יצירת חובות במרמה וניצול לרעה של ההליך.

פש"ר (ב"ש) 17154-08-17 **הראל יהושע שרף נ' הכונס הרשמי** (03/03/2024)

- כב' השופט **גיל דניאל** נעתר לבקשה ופסק כלהלן: החובה המוטלת על חייב בהליך פשיטת רגל לנהוג בתום לב משתרעת על פני שתי תקופות: התקופה בה נוצרו חובותיו והתקופה בה מתנהל הליך פשיטת הרגל בענייננו. בנסיבות המקרה דנן, נגד החייב אושרו תביעות חוב בסכומים גבוהים מאד. חלקים עיקריים מתביעות החוב נוצרו בחוסר תום לב. בנוסף, החייב התנהל בחוסר תום לב בהליך. כמו כן, חלק עיקרי מהחובות המאושרים אינו בר הפטר ואף קיים סכום גבוה שאושר בדין קדימה, כך שאין גם תועלת בהליך. צירוף מכלול הנסיבות

מביא למסקנה כי יש לדחות בקשת החייב להכרזתו כפושט רגל ועל כן דין ההליך להתבטל.

16. **בית משפט מחוזי** (חדל"פ - בר"ע) - בקשת רשות ערעור על החלטת בית-משפט השלום בגדרה נדחתה בקשתו של היחיד המצוי בהליך חדלות פירעון, להקנות לו את תגמולי הביטוח מכוח פוליסת ביטוח תאונות אישיות.
רחד"פ (נצ') 29980-09-23 **סמיר עסאלה נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי** (12/03/2024)

- כב' השופט **אסף זגורי** קיבל את הערעור ופסק כלהלן: בהלכת ידידה אשר ניתנה בשנת 1968 נמצא כי זכות תביעה על נזק שנגרם לגופו של פושט הרגל, היא זכות אישית, שאיננה מהווה "נכס" לפי סעיף 21(1) לפקודת הנזיקין ומשכך אין היא עוברת לנאמן. הלכה זו בוטלה לאחרונה. בית-המשפט העליון מצא כי חלו תמורות ביחס למונח "נכס", כך שראש הנזק של כושר השתכרות פורש כנכס השייך לבעליו. מכאן שעל פי דיני הנזיקין דהיום, הזכות להגיש תביעה בגין "נזק ממון", כמשמעות הדבר בסעיף 21(1) לפקודת הנזיקין, עוברת לנאמן או ממומשת על ידו, ובפרט כאשר עסקינן בראש הנזק מסוג "כושר ההשתכרות" של פושט הרגל. העברת רכיב הפיצוי בגין הפסדי השתכרות לנאמן תממש את תכליות הליך פשיטת הרגל. "פיצוי אישי" שמשולם מחמת שבר עפ"י פוליסה המוגדרת כ"ענף בריאות... ביטוח תאונות אישיות – אישי", מטיבו קרוב יותר לפיצוי בגין נזק בלתי ממוני מסוג "כאב וסבל", מאשר רכיב אחר של אובדן כושר השתכרות. לפיכך, פיצוי הניתן מכוח פוליסת ביטוח תאונות אישיות הוא זכות אישית, שאינה מוקנית לקופת הכינוס. הפיצוי איננו בגין הפסדי השתכרות ועל כן יש להעבירו לחייב.

17. **בית משפט מחוזי** (תביעת חוב/הארכת מועדים) - ערעור הנושה – שיש אחים גזמאוי בע"מ על החלטת הנאמנת מיום 07.11.2023 לפיה נדחתה בקשת הנושה להארכת מועד להגשת תביעת חוב. ביום 15.09.2019 ניתן צו לכינוס נכסי החייב, בגין חובות מוצהרים בסך כולל של 543,137 ₪ ל-9 נושים, כולל הנושה הנ"ל לגביה הצהיר על חוב בסך 21,505 ₪ בגינו נפתח הליך הוצאה לפועל.
פש"ר (חי') 53644-08-19 **חסאן מרעי נ' הכונס הרשמי מחוז חיפה** (17/03/2024)

- כב' השופט **יואב פרידמן** קבע כלהלן: לאחר עיון בבקשת הנושה להארכת מועד להגשת ערעור, התגובה המשלימה מטעמה בצירוף המסמכים שנדרשו, ובתגובת הנאמנת, התברר כי לא היה צורך בהגשת בקשת ארכה להגשת ערעור מטעם הנושה. לפי תקנה 76(ד) לתקנות פשיטת הרגל, תשמ"ה-1985, נושה רשאי לערער לבית המשפט על החלטת נאמן לדחות בקשה להארכת מועד להגשת תביעת חוב, תוך חמישה עשר ימים מיום שהומצאה לנושה. בעניינו אין מחלקות כי ב"כ הנושה קיבל את החלטת הנאמנת ביום 07.11.2023 וכי הבקשה להארכת המועד להגשת ערעור על ההחלטה הוגשה ביום 22.11.2023. כלומר, הבקשה הוגשה תוך 15 יום. לפיכך, ניתנה החלטה ביום 03.03.2024 שהבהירה את האמור, ולפיה ניתנה לנושה, למען הזהירות, הזדמנות להשלים את טיעוניה לגופו של עניין, ככל שהיא חפצה בכך. הנושה בחרה לא להגיש הודעה משלימה. אשר על כן, **ולאור האמור בהחלטה לעיל וכאשר שני הצדדים טענו לגוף נימוקי החלטת הנאמנת, אתייחס לבקשת הנושה להארכת המועד להגשת ערעור, כהודעת ערעור.**
- סעיף 71(ב) לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980 קובע כי נושה רשאי להגיש תביעת חוב תוך ששה חודשים מיום מתן צו הכינוס. עוד נקבע בסעיף כי הנאמן רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את התקופה להגשת תביעת החוב אם שוכנע כי הנושה לא יכולה היה להגישה במועד שנקבע. בתי המשפט הבהירו כי התקופה שנקבעה בסעיף 71(ב) לפקודה להגשת תביעת חוב הינה מגבלה מהותית ולא טכנית, שמטרתה להגביר את הוודאות והיעילות בהליך פשיטת הרגל, ולהגן על זכותם של הנושים לדעת בתוך תקופה מוגדרת וסבירה את מצבת החובות והנכסים של החייב לצורך גיבוש עמדתם בהליך. לפי האמור בסעיף, על נושה המבקש להגיש תביעת חוב לאחר התקופה שנקבעה להוכיח טעמים מיוחדים. בפסיקה חל ריכוך לגבי הטעמים המיוחדים הנדרשים כאשר הנושה לא ידע אודות מתן צו הכינוס. כאשר הארכת המועד לא צפויה לפגוע ביעילות ההליך ובנושים האחרים שהגישו תביעות חוב במסגרת התקופה שנקבעה, נדרשת הצדקה משמעותית כדי לשלול מנושה האפשרות להגיש תביעת חוב. עם זאת נקבע כי: "כאשר נושה ידע בפועל על אודות מתן צו הכינוס, כי אז ידרשו נסיבות נדירות כדי להוכיח כי "לא יכול היה "להגיש את תביעתו במועד. על-פי ההלכה הפסוקה, במצבים שבהם בשל צירוף נסיבות שונות, ובהן העדר מחלוקת של ממש על אודות החוב, אי-גרימת נזק למי מהצדדים, אי-חלוקת דיבידנד לנושים והעדר פגיעה באינטרס ההסתמכות מצד מי מבעלי הדין, יש

להיעתר לבקשה להארכת המועד להגשת תביעת החוב. ואכן הריכוך הפסיקתי אין משמעו כי מדובר ב"תכנית כבקשתך" המאפשרת לנושה להגיש תביעת חוב כל אימת שיחפוץ.

- בעניין זה, הנושה טענה בבקשתה להארכת המועד להגשת תביעת החוב כי לא קיבלה כל הודעה על ההליך וכי החייב לא פעל בהתאם לתקנות. לטענתה היא לא הגישה את תביעת החוב במועד לאור התנהלות הנאמנת, אשר שלחה את צו הכינוס לעו"ד פאתן אבו עקבל שלא מייצגת בתיק. כאמור, הנאמנת צירפה לתגובתה אישור מסירה מיום 02.11.2019 שביצע החייב באמצעות דואר ישראל, לידי הנמען עו"ד עמיד גזמאוי, ב"כ הנושה בערעור דנן, כאשר שם החותם "עמיד". על פי האישור, דבר הדואר נשלח על ידי עמירם אלקובי ושות' – משרד עורכי דין, מייצג החייב בהליך זה. הנושה לא התייחסה לאישור מסירה זה בתגובתה מיום 29.11.2023 שהוגשה לאחר תגובת הנאמנת, ולא בחרה להשלים טיעון בעניין זה למרות ההזדמנות שניתנה לה לעשות כן בהתאם להחלטה מיום 03.03.2024. לאור האמור, עולה כי הנושה קיבלה לידיה את צו הכינוס ביום 2.11.2019 באמצעות מסירה לבא כוחה, שמייצגה בערעור זה והיה מייצגה הרשום בתיק ההוצאה לפועל שהתנהל מול החייבת בגין החוב הרלבנטי עובר למתן צו הכינוס. לגבי טענת הנושה כי הנאמנת שלחה את צו הכינוס לעו"ד פאתן אבו עקבל שאינה קשורה לתיק, הנאמנת צירפה אישור משלוח פקס מיום 30.07.2020 באמצעות מס' 04-6359669, בכותרתו נרשם שהוא ממוען "לכבוד לעו"ד עמיד גזמאוי (ב"כ שיש אחים גזמאוי בע"מ)", עם תרשומת בדבר אישור טלפוני על קבלת הפקס ביום 04.08.2020 ושם המאשרת "פאתן".
- אכן, מספר הפקס אליו נשלח מכתב הנאמנת אינו מספר הפקס שציין בא כוח הנושה בטופס הגשת תביעת החוב ומספר הפקס הרשום בכותרת בקשת הנושה שפניי (077-4512482). יחד עם זאת, יצוין כי לפי כותרת בקשת הנושה להארכת מועד, משרדו של בא כוח הנושה עו"ד עמיד גזמאוי, מונה שני עורכי דין נוספים – עו"ד פאתן אבו עקל ועו"ד אברהים גזמאוי, וכאשר מס' הפקס הינו 077-4512482. בשים לב כי מאשרת קבלת הפקס ששלחה הנאמנת היא פאתן, והנושה אישרה בבקשתה מיום 22.11.2023 כי הפקס התקבל אצל עו"ד פאתן אבו עקל, שעל פני הדברים ולפי הנתונים שבפניי, עובדת במשרדו של בא כוח הנושה. **בכל מקרה, ובהתאם לאישור המסירה שביצע החייב לידי ב"כ הנושה שלא נסתר, אני קובע כי צו הכינוס הומצא לנושה כדין ביום 02.11.2019. כלומר ידעה הנושה על צו הכינוס קרוב לארבע שנים קודם למועד הגשת תביעת החוב**

והבקשה להארכת המועד להגשתה. כאמור לעיל, על נושה אשר ידע אודות צו הכינוס להוכיח כי מתקיימות נסיבות נדירות לצורך הארכת המועד להגשת תביעת חוב, ובעניינו, הנושה לא הציגה שום טעם או נימוקי לאי הגשת תביעת החוב במועד, למעט טענתה כי לא ידעה לגבי צו הכינוס. אשר על כן, נכונה קביעת הנאמנת כי אין הצדקה בנסיבות העניין להארכת המועד שהתבקשה. ודאי לא הארכת מועד כה ניכרת בדיעבד, השמה לאל המועד הקבוע בדין להגשת תביעת החוב. עוד שקלתי את משך האיחור בהגשת תביעת החוב כארבע שנים לאחר מתן צו הכינוס, ואת השלב המתקדם בו נמצא ההליך, לאחר שנבדקו תביעות החוב ונקבעה לפני למעלה משנה, ממועד הגשת תביעת החוב, תכנית פירעון לתשלום דיבידנד מלא בתוספת הוצאות ההליך. קבלת תביעת החוב בשלב זה תפגע באינטרס ההסתמכות של הנושים שהגישו תביעות חוב במועד ומצפים לקבלת דיבידנד מלא, ובשים לב כי סכום תביעות החוב המאושרות עומד על סך 116,344 ₪, וכי תביעת החוב הוגשה על סך של 30,665.81 ₪ וצפויה להשפיע באופן מהותי על שיעור הנשייה.

- **ובכך, דין הערעור על החלטת הנאמנת להידחות. לא בלי היסוס אמנע מעשיית צו להוצאות כאשר ממילא הנושה נושאת בתוצאות מחדלה.**

18. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – פרשנות הסדר נושים) - מחלוקת בשאלת **פרשנותו של הסדר נושים שאושר** על ידי בית המשפט. הנאמן והנושים טוענים כי בהתאם להסדר הנושים, על החייב לשלם, נוסף על 100% מתביעות החוב בתוספת הוצאות ההליך, **גם הפרשי הצמדה וריבית** כתנאי לקבלת הפטר, ואילו החייב טוען כי עליו לשלם רק את סכום קרן תביעות החוב שאושרו בתוספת הוצאות ההליך.
פש"ר (מרכז) 12817-03-11 **אברהם אליעזר תמר נ' כונס נכסים רשמי תל אביב** (01/04/2024)

- כב' השופטת **שרון צנציפר הלפמן** פסקה כלהלן: אמנם, בחכמה שבדיעבד, נוכח זהות הנפשות הפועלות וההיסטוריה של ההליך, מוטב היה לנסח את הסדר הנושים בצורה ברורה יותר **ולא להותיר פתח לטענות מושא הליך זה**. ואולם, במצב הדברים שנוצר, המסקנה המתבקשת היא **כי על החייב לשלם הפרשי הצמדה וריבית על קרן החוב – זאת נוכח הבהרה שניתנה לבית המשפט עובר לאישור הסדר הנושים המתוקן**; לאור דרישתם של הנאמן והנושים לתשלום הפרשי הצמדה וריבית שעלתה לאורך כל המשא ומתן עובר לאישור ההסדר בלא

שהחייב הסתייג ממנה; ומשמדובר בתוצאה המתבקשת, העולה בקנה אחד גם עם לשונו של הסדר הנושים ועם מכלול נסיבות העניין.

19. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – דחיית ביטול הענקה) - בקשה של הנאמנת **לביטול הענקה שעניינה בקרן השתלמות של החייבת,** עליה ניתנה המחאת זכות לטובת המשיבה. מדובר בכספים לא מוגנים שאלמלא אותה המחאת זכות אין חולק שהנם מוקנים לקופה, לפי סעיף 42 של פקודת פשיטת הרגל ואף לפי מתווה תכנית הפירעון.

פש"ר (חי') 31056-02-19 **ענבל לוי הרוש נ' הכונס הרשמי** (07/04/2024)

- כב' השופט **יואב פרידמן** דחה את הבקשה ופסק כלהלן: סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל קובע שכאשר מעניק אדם נכסים והופך לפושט רגל בטרם חלפו שנתיים מיום ההענקה, בטלה ההענקה כלפי הנאמן. הנאמנת הוכיחה שלעת מתן המחאת הזכות הנטענת, החייבת כבר הייתה שקועה בחובות.
- הנטל הראשוני שרבץ על הנאמנת בבקשה לביטול הענקה הורם מכוח התמיהות שעלו, ודי בו כדי שיועבר הנטל המשני למשיבה, להוכיח שאכן הלוותה לחייבת 60,000 ₪, וכי מדובר בהמחאת זכות אותנטית שניתנה, נחתמה ואומתה בתאריך הנזכר בה. נטל זה הורם: אכן החייבת נזקקה לכספים, חברתה המשיבה הציעה לעזור, והשתיים פנו לעו"ד. מכאן שכתב המחאת הזכות אותנטי. אף שמדובר בהמחאת זכות על דרך שעבוד, מעת שלא נסתר שהחייבת לא פרעה ההלוואה שהלוותה לה המשיבה, עומדת ההמחאה בעינה. אין די בכך שהמשיבה ידעה לעת מתן ההלוואה שחברתה זקוקה לכספים מחמת חובות, על מנת שלא יחול סעיף 97(ב) לפקודת פשיטת הרגל. אין תמה שהמשיבה לא הגישה תביעת חוב, עת הסתמכה על המחאת הזכות שלזכותה, וחשה עצמה מוגנת מכוחה כנושה מובטחת, ולאור הייעוץ המשפטי לפיו די בהמחאת הזכות.

20. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – דחיית ביטול הענקה) - בקשת הנאמן לביטול הענקה של זכויות החייב בדירת מגורים ובמניות של שתי חברות, למשיבים 1-5.

פש"ר (חי') 61301-09-19 **ברוכאל יוסף נ' הכונס הרשמי מחוז חיפה** (09/04/2024)

- כב' השופטת **עפרה אטיאס דחתה** את הבקשה ופסקה כלהלן: סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל מקנה לנאמן בפשיטת רגל, סמכות לבקש מבית המשפט של פש"ר ביטול הענקות ללא תמורה, שנעשו על ידי החייב במהלך עשר השנים שקדמו

למעשה פשיטת הרגל. הגדרת המונח "נכסים" בפקודה היא רחבה מאוד, וכוללת "מקרקעין ומטלטלין מכל הגדר שהוא, ולרבות חיוב, זיקת הנאה, זכות, רווח וזיקה מכל הגדר שהוא, בין הוויים ובין עתידים, בין מוקנים ובין מותנים, הנובעים מנכסים כאמור או כרוכים בהם".

- עם זאת, הענקה לא תחשב כבטלה כלפי הנאמן אם מתקיים אחד החריגים הקבועים בסעיף 96(ג) לפקודה. הנטל להוכיח כי דינה של ההענקה להתבטל, מאחר שזו אינה מקיימת את תנאי הסייג האמור, מוטל על הנאמן, אך רמת ההוכחה הנדרשת ממנו אינה גבוהה ואם לא תובא ראיה לסתור מצד הנתבע, יורם נטל השכנוע החל עליו. במקרה זה עלה בידי הנאמן לשכנע כי מדובר בהענקות שלא ניתן לומר לגביהן שניתנו כנגד תמורה בת ערך. ואולם, עלה בידי החייב והמשיבים לשכנע, על פי מאזן ההסתברויות, כי החייב מסוגל היה לפרוע את החובות להם ערב באופן אישי, גם אלמלא הנכסים נשוא ההענקות. לא עלה בידי הנאמן לשכנע כי העברת מניות החייב לילדיו נעשתה למראית עין.

21. **בית המשפט המחוזי** (עחדל"פ - ביטול הליך) - ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום במסגרתו הורה על ביטול צו פתיחת ההליכים שניתן בעניינו של המערער.
עחדל"פ 45278-02-24 **אמיר טבעון נ' ממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (21/04/2024)

- כב' השופטת **מרב בן-ארי** דחתה את הערעור ופסקה כלהלן: ניתן לתאר את החובות השונים בבסיס הליך חדלות הפירעון על פני קשת, שבקצה האחד שלה חובות שנוצרו בתום לב מוחלט ובקצה האחר חובות שנוצרו כתוצאה ממעשי מרמה מכוונים, שאינם זוכים להפטר. החובות המצויים "בתווך" אינם מובילים בהכרח לביטול ההליך ואינם מוחרגים מההפטר. החוק צפה גם מקרים של "נסיבות חמורות" או "הליכים חוזרים" ומצא שאין בהם בהכרח כדי למנוע מראש מתן צו פתיחת הליכים, אלא שניתן יהיה להביאם בחשבון בקביעת תקופת התשלומים. בבוא בית המשפט בהליך חדלות פירעון "חדש" לדון בשאלה האם קביעות בהליך קודם משמשות מחסום בפני כניסתו של היחיד להליך, עליו לבחון היטב האם קביעות אלו נופלות בגדרי סעיף 175 לחוק (חובות שאינם ברי הפטר) או בגדרי נסיבות אחרות שעלולות להוביל להארכת תקופת התשלומים, ולא בהכרח להחרגת החוב. אף שאין בפסק הדין בהליך הראשון קביעה שחובותיו של המערער נוצרו במרמה, לכל הפחות מדובר ביצירת חובות

באדישות ובחוסר תום לב. לכך יש להוסיף שהמערער כשל בהתנהלותו בשני הליכי חדלות פירעון בעבר, ונקבע שבמהלכם הוא הסתיר הכנסות וצבר מחדלים. זאת נוסף להליך של הסדר נושים שנמחק לאחר שהמערער לא שיתף בו פעולה. כל אלו אמורים היו להוביל לכך שהפעם המערער יקפיד היטב על חובת תום הלב בניהול ההליך. בנסיבות אלה, רשאי היה בית המשפט קמא לקחת בחשבון שיקוליו את העובדה שהמערער החל את ההליך "ברגל שמאל" תוך הסתרת פרטים מהממונה והסתרת ההליך מהנושה.

22. **בית המשפט המחוזי** (חדל"פ - עיכוב הליכים) - בקשה מטעם הנתבע 2 להורות על עיכוב הליכים בתביעה נוכח הליכי חדלות פירעון שהתנהלו בעניינו מכוח חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

ת"א (י-ם) 17096-06-23 **מנדל מוסקוביץ נ' אלי בשן** (01/05/2024)

- כב' השופט **דוד גדעוני** קבע כלהלן: מחלוקת מרכזית בין הצדדים בשאלת עיכוב ההליכים נסבה על השאלה אם עסקינן ב"חוב עבר" שאז היה מקום לתובעו במסגרת הליכי הסדר הנושים ונראה כי הוא כפוף לעיכוב ההליכים מכוחם של הליכי הסדר הנושים. בענייננו, בהסדר הפשרה משנת 2016 נכללה התחייבות למסור לתובעים דירת מגורים או את שווי תמורתה בפועל, וזאת בתוך פרק זמן שצוין שבנוגע לכך נחלקו הצדדים. גיל ערב באופן אישי לקיומה של התחייבות זו כלפי התובעים. אף אם מדובר בחיוב מותנה, או בחיוב שמועד פירעונו טרם הגיע, הרי שמדובר בחיוב בו גיל חב מעת שנעשה הסכם הפשרה והרבה קודם לעיכוב ההליכים בגדרי הליכי הסדר הנושים. במצב דברים זה נראה כי מדובר בחוב שהיה מקום לתובעו במסגרת הליכי הסדר הנושים (ראו והשוו: ס' 210 ו-212 לחוק חדלות פירעון) והוא כפוף לעיכוב ההליכים מכוח הסדר הנושים. קביעה כאמור עולה בקנה אחד עם תכליתו של החוק ושל המנגנון הקבוע להסדר נושים בגדרו, ובכלל זה עם האופי הקולקטיבי של הליכים אלה ועם הרצון להבטיח שוויון בין הנושים.
- התובעים ביקשו להיבנות מדברים שטען ואמר גיל בהליכי העיקולים הזמניים ושלפיהם, בין היתר, החוב למסירת הדירה או תמורתה טרם נוצר או שטרם הגיע מועדו אלא שנראה כי על פי ההגדרה שהובאה לעיל ואף אם מועד הפירעון טרם הגיע אין בכך כדי להוציא את ההתחייבות הנדונה מגדרי "חוב עבר". הוא הדין ביחס לטענה כי גיל לא כפר בכך שהתחייבות חברת אלומות למסירה

הדירה שרירה וקיימת. התובעים הוסיפו וטענו כי "ההפרה העיקרית" שגיבשה את עיקר עילת התביעה נעשתה אך ביום 5.4.22 בעת הסבת הזכויות בפרויקט לחברת רותם שני, היינו לאחר המועד בו ניתן צו עיכוב ההליכים. טענה כאמור לא הועלתה לכתחילה בכתב התביעה. שם טענו התובעים להפרת ההתחייבות זמן רב קודם לכן וממילא קודם לעיכוב ההליכים בתיק חדלות הפירעון. מעבר לכך, כאמור לעיל, נראה כי בהתאם להגדרות שבחוק עסקינן בחוב עבר אף אם לעת נקיטת הליכי חדלות הפירעון טרם הגיע מועד פירעונו וטרם אירעה הפרה. נראה, אפוא, כי מדובר בחוב עבר שנדרש היה לתובעו במסגרת הליכי הסדר הנושים ושמשכך כפוף הוא כעיקרון לעיכוב ההליכים מכוחו.

- ככל שהתובעים מבקשים לקבוע כי מטעם זה או אחר ההתחייבות כלפיהם אינה נכללת בהסדר הנושים או כי יש להתיר להם להגיש בגינה תביעה נפרדת, נראה כי עליהם לפנות בבקשה מתאימה לבית משפט של חדלות פירעון לשם קבלת היתר והוראות מתאימות (ראו גם ס' 327 לחוק חדלות פירעון). ודוק: אינני מתעלם מקביעות שונות שקבע בית המשפט במסגרת ההחלטות בעניין העיקולים הזמניים ובכלל זה כי גיל מנוע מלטעון כי מדובר ב"חוב עבר" בין היתר נוכח טענתו שלו כי מועד המסירה החוזי טרם חלף. אלא שמדובר בקביעות לכאוריות, לצרכי הדיון בבקשות לעיקולים זמניים, בלא שלפני בית המשפט נפרשו מלוא התמונה והטיעונים בעניין ואף בלא שהובאו לפניו עמדות מנהלת ההסדר והממונה כפי שהוגשו לאחר מכן לפניי. בנסיבות העניין – ומבלי להתעלם גם מהקושי הלכאורי העולה מהתנהלותו של גיל – אינני סבור שיש בקביעות האמורות כדי לשנות. עמדה אחרת תביא לכך שניתן יהיה לנהל את התביעה שלפניי – ביחס להתחייבותו של גיל הנסבה על דירה ופרויקט תמ"א שיכולים להשליך גם על נכסי גיל – בלא אישורו של בית המשפט של חדלות פירעון שהוא המפקח על ההליכים בעניינו של גיל-החייב, הוא שלפניו נעשה הסדר הנושים והוא שמופקד על שמירת עניינם של כלל הנושים. עיינתי בפסיקה אליה הפנו התובעים בטיעוניהם. אינני סבור שיש בה כדי להועיל להם בנסיבות העניין. כך, עולה כי נוכח הוראות חוק חדלות פירעון וההבדל אל מול הוראות פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980 (הפקודה) ובפרט בשים לב לכך ששער הכניסה להליך חדלות פירעון לפי החוק מתבסס על חדלות פירעונם של חייב-יחיד או תאגיד, נראה כי יש לקבל אישור בית משפט של חדלות פירעון לשם נקיטת כל הליך משפטי וכפי הנראה אף ביחס לחוב שנוצר לאחר פתיחת ההליכים (תוך הפנייה לס' 29(5) ו-121(3) לחוק חדלות פירעון, וראו גם ס'

319כ(2)(ג) לחוק). נתתי דעתי גם לקשיים שעלו לכאורה מהתנהלותו של גיל. מהתמונה שהובאה לפני בית המשפט נראה לכאורה כי גיל לא כלל את התובעים ברשימת נושיו, לא דיווח במסגרת ההליכים שהתנהלו לפי חוק חדלות פירעון על קיומה של ההתחייבות נושא התביעה שלפניי, ואף לא פירט כנדרש אודות פרויקט התמ"א הנדון. לצד זאת עלו טענות שונות ביחס לשאלה אם התובעים ידעו בפועל על הליכי הסדר הנושים של גיל ובאיזו מידה. חלק מהתשובות שנתן גיל בהליכי העיקולים הזמניים עוררו סימני שאלה. נמצא לכאורה כי נעשו פעולות המקימות חשש להברחת נכסים, בכלל זה בקשר עם הסבת זכויות לכאורה לצד שלישי. אלא שבכל אלה אין לדעתי כדי להכשיר את ניהול הליך התביעה שלפניי בלא לקבל את אישורו של בית המשפט של חדלות פירעון.

- בית משפט של חדלות פירעון הוא זה שלפניו תמונה שלמה יותר ביחס לחייב, חובותיו ומסת נכסיו, ביחס להסדר הנושים שנעשה ולהליכים שקדמו לו והוא זה שהמחוקק ביקש לרכז לפניו את כלל הדיונים במשפטיים בעניינו של החייב. בית משפט של חדלות פירעון הוא המוסמך לפרש את ההסדר ולהכריע אם מטעם כזה או אחר יש הצדקה לראות בחוב הנדון ככזה שאינו נכלל בהסדר הנושים (ראו ס' 327 לחוק חדלות פירעון). בית משפט של חדלות פירעון הוא המוסמך והוא שצריך לבחון בראש ובראשונה האם בנסיבות העניין – לרבות נוכח התנהלותו הנטענת של גיל – יש לאשר את ניהול התביעה וכיצד, האם להאריך לתובעים את המועד להגשת תביעת חוב או האם יש מקום לאפשר לנקוט כל פעולה אחרת ובכלל זה בגדרי הליכי חדלות הפירעון, והכל ככל שתוגש לו בקשה מתאימה (ס' 29(5) ו-121(3) לחוק חדלות פירעון, וראו גם ס' 319כ(2)(ג) לחוק). נראה גם שיש ממש בעמדת הממונה כי בית משפט של חדלות פירעון הוא שצריך לבחון האם יש הצדקה להחריג את החוב נושא התביעה מגדרי הסדר הנושים בשל טענות למרמה, וזאת ככל שתוגש לו בקשה בעניין ובשים לב לרף הראייתי שנקבע להוכחת מרמה המצדיקה החרגת חוב כאמור. נוכח כל האמור – ומשלא התקבל אישור בית משפט של חדלות פירעון לניהול התביעה שלפניי נגד גיל – דין הבקשה לעיכוב הליכים להתקבל וזאת כל עוד לא יתקבל אישור מתאים של בית משפט של חדלות פירעון לניהול התביעה נגד גיל. נוכח התמונה שעלתה בהליכי העיקולים הזמניים, ובכלל זה חשש לכאורה להברחת נכסים, אני מורה כי העיקולים הזמניים שהוטלו בקשר לגיל יעמדו בתוקפם עד ליום 20.6.24 וזאת על מנת לאפשר לתובעים לנקוט בכל הליך מתאים, ובכלל זה לפני

בית משפט של חדלות פירעון. למען הסר ספק מובהר כי אינני מחווה כל דעה בקשר עם כל בקשה או הליך כאמור, ככל שיוגשו.

23. **בית משפט המחוזי** (עיכוב מכר - בהליך חדלות פירעון) - לאחר עיון בבקשת רשות ערעור וההליך בבית משפט קמא,
רחד"פ (חי') 9751-05-24 **איאד מוראד נ' מחמוד מוראד** (08/05/2024)

- כב' השופט **מאזן דאוד** הציע לכל הצדדים כלהלן: להסכים, בשלב זה, למתווה של השהיית הליך הפינוי והמכר למשך 60 ימים מיום החלטתי זו , כדי לאפשר למבקשים לפנות בעניין זכויותיהם, בנכס, אם יש כאלה, בהליך מתאים בפני הערכאה המתאימה. **ההצעה מבוססת על הוראות סעיפים 57 ו-65 לחוק ההוצאה לפועל, המגלמות רעיון בסיסי החל גם על מכר בהליך חדלות פירעון**. עם מתן הסכמה כאמור, הערעור יימחק, ללא צו להוצאות. הודעת המערערים-המבקשים תוגש תוך 7 ימים מהיום, המשיבים תוך 15 ימים מיום קבלת החלטה זו ובקשת רשות הערעור. באחריות המבקשים-המערערים להמציא את הבקשה והחלטה זו לכל המשיבים, תוך 3 ימים מהיום.

24. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר - נושה מובטח) - בקשת חייב שהוגשה לאחר שניתן צו הפטר בעניינו, להורות על מחיקת הערת אזהרה אשר נרשמה על זכויותיו בנכס מקרקעין. המשיב-3, שהינו נושה של החייב והגיש בהליך תביעת חוב שנדחתה, מתנגד לבקשה בטענה שהינו נושה מובטח והערת האזהרה נרשמה כדי להבטיח את החזר החוב. המנהל המיוחד סבור שדין בקשת החייב להתקבל, גם הכנ"ר סבור שיש לקבל את בקשת החייב.
פש"ר (ת"א) 63243-07-17 **יצחק פנחסי נ' כונס נכסים רשמי תל אביב** (09/05/2024)

- כב' השופטת **אורלי מור-אל** קיבלה את הבקשה וקבעה כלהלן: בהתאם להוראות פקודת פשיטת הרגל, הרלוונטית לתיק זה, **לנושה מובטח לא עומדת האפשרות להגיש חוב בדין רגיל, תוך שימור מעמדו כנושה מובטח**. בהתאם לתקנות פשיטת הרגל, רק נושה מובטח שוויתר על ערובתו רשאי לתבוע את חובו במסגרת הליך הפש"ר. נושה מובטח שתבע את החוב מבלי לוותר על הערובה ומבלי לממשה, זכאי לדיבידנד רק בשל סכום החוב העולה על שווי הערובה. כלומר, בנסיבות בהן שווי הבטוחה עולה על סכום החוב, על בעל התפקיד לדחות

את תביעת החוב, ככל שזו נועדה להביא לכך שישולם לנושה המובטח דיבידנד בין יתר הנושים בדין רגיל. בהינתן האמור, נושה מובטח אינו יכול לשמר את מעמדו העדיף באמצעות הגשת תביעת-חוב, והוא אינו יכול להיבנות ממנה, תוך שמירת הזכויות העומדות לו מכוח מעמדו כנושה מובטח.

- בהתאם לפסיקה, לנושה המובטח ניתנה פריבילגיה להחליט בכל עת כיצד הוא רוצה לנהוג, וקיימות לו 4 אפשרויות: לסמוך על ערובתו ולא להשתתף בתביעת החוב; לממש את הערובה ולתבוע בתביעת החוב את ההפרש בין מה שהשיג במימוש הערובה לבין סכום החוב המגיע לו; לשום את שווי הערובה ולתבוע את ההפרש בתביעת החוב, אחרי ניכוי סכום השומה; לוותר על הערובה ולתבוע את מלוא חובו בתביעת החוב. מכלל האפשרויות העומדות לנושה המובטח המבקש לגבות את חובו עולה, שהשתתפותו של נושה מובטח בהליכי הפש"ר על דרך הגשת תביעת חוב מהווה למעשה בחירה שלו לוותר על הבטוחה. קל וחומר, כאשר הנושה המובטח בוחר שלא לציין את הבטוחה במסגרת תביעת החוב, דבר שמלמד שהוא מוותר על זכותו לפעול על פיה ומכפיף עצמו להליך הפש"ר על כל המשמעויות הכרוכות בכך. יוער שחוק חדל"פ, בדומה לפקודת פשיטת הרגל, מאפשר לנושה המובטח להיפרע את חובו מהנכס המשועבד לטובתו ואולם הדבר נעשה בפיקוח הנאמן ובחסות ההליך. בהתאם לסעיף 121 לחוק, עיכוב ההליכים חל גם על נושה מובטח. יתירה מזו, נושה מובטח המבקש לממש נכס המשועבד לטובתו, חייב להודיע לנאמן על כוונתו לעשות כן ואף להגיש תביעת חוב לפני מתן ההודעה או יחד עמה.

- משמע בהתאם לחוק חדל"פ, לנושה המובטח המבקש לסמוך על בטוחתו לא קיימת האפשרות שלא לקחת חלק בהליך הפש"ר, כפי שהיה בהתאם לדין הקודם. מכאן, ואף שאין צורך לקבוע מסמרות בעניין, ניתן להניח שככל שתדחה תביעת החוב כיוון שלא הוכחה ממילא לא יוכל הנושה לממש את הבטוחה וזו תוקנה לקופה. במקרה הנדון, הנושה המובטח בחר לפעול ע"פ האפשרות הרביעית. הוא הגיש תביעת חוב על מלוא החוב במסגרת הליך הפש"ר, ובתביעת החוב לא ציין קיומה של בטוחה ואף בחר שלא לשום את הבטוחה ולתבוע את ההפרש אחרי ניכוי סכום השומה. משכך, ויתר על בטוחתו. ויתור זה עומד בעינו הגם שתביעת החוב נדחתה. הנושה לא חזר בו לאחר דחיית תביעת החוב ובחר שלא למצות את הליכי הערעור ולא לנקוט בדרך אחרת כלשהי עד לאחר מתן ההפטר, ובכך הפכה ההכרעה לחלוטה. עם מתן ההפטר,

הופטר החייב גם מחוב זה והוא אינו קיים עוד כלפיו. בנסיבות אלה, דין בקשת החייב להורות על מחיקת הערת האזהרה להתקבל. בנסיבות שפורטו ובהינתן הדין הקיים, לא ניתן לקבל את טענות הנושה שקיימת הפרדה בין מישור חדלות הפירעון לבין הערת אזהרה בנוגע לבטוחה ספציפית, שכן משמעות הדבר הוא מתן אפשרות בלתי רצויה לנושה לנוע כרצונו ונוחותו בין האפשרויות השונות המוקנות לו כנושה מובטח, דבר הנוגד את הוודאות הנדרשת בהליך, את המשמעות של הכרעת הנאמן בתביעת החוב ואת תום הלב בו מחויב נושה מובטח.

25. **בית משפט המחוזי** (חדל"פ – ערעור – משכון) - המערער הגיש תביעת חוב כנגד החברה על סך של 3,721,945 ₪ בגין הלוואות שהעמיד לה או לחברות אחרות מהקבוצה וכן בגין רכישת דירות בשני פרויקטים. המערער טען לנשייה מובטחת בגין משכון שנרשם לטובתו בפרויקט ניצני פרי. כמו כן, לטענת המערער נרשמה לטובתו הערת אזהרה על יחידות משרדים בפרויקט פרי פלייס. הנאמנים אישרו למערער חוב בסך של 1,741,595 ₪ בגין ההלוואות שהעמיד. מכוח המשכון הרשום, המערער הוכר כנושה מובטח בשעבוד נחות. טענתו לנשייה מובטחת מכוח הערת אזהרה על יחידות המשרדים, נדחתה. הערעור הוא על ההכרעה בתביעת החוב ביחס לדחיית מעמדו כנושה מובטח ביחידות המשרדים וביחס לקיזוז רטרואקטיבי של סכומי מע"מ שביצעו הנאמנים.

ת"ת 58352-03-23 **רוני ששון נ' עו"ד אהוד גינדס** (12/05/2024)

- כב' השופטת **עירית וינברג-נוטוביץ** דחתה את הערעור בעיקרו וקבעה כלהלן: מושכלות יסוד הם כי יש לראות בערעור על הכרעת בעל תפקיד בתביעת-חוב כהליך הדומה במהותו לערעור על פסק-דין של ערכאה דיונית, וכי בימ"ש של חדל"פ אינו ממיר את שק"ד בעל התפקיד בשיקול דעתו. לפיכך סמכות הפיקוח השיפוטי על פעולות בעל התפקיד מתאפיינת בריסון ובהתערבות מצומצמת, המוגבלת למצבים של סטייה קיצונית ומהותית מסבירות ותקינות ההחלטה או הפעולה מושא הביקורת. נושה המגיש תביעת חוב הוא כתובע רגיל המגיש תביעה, ועליו מוטל להוכיח את תביעתו לפי מאזן הסתברות ולתמוך תביעתו בראיות הישירות והטובות ביותר שבידו להשיג. המערער לא עמד בנטל זה. לתביעת החוב צורפו רק חלק מהסכמי ההלוואות ואף חלקם לא צורפו במלואם, כך שלא הוצגה תמונה מלאה המאפשרת לעקוב ולבדוק את סכומי ההלוואות

הנטענים. כמו כן, הלווים בהסכמים משתנים. לא נרשם לטובת המערער שעבוד על יחידות המשרדים בשום מרשם פומבי, והרישום עליו הוא מסתמך מקורו במכתב שניתן לו מנאמן הפרויקט לפיו נרשמה לטובתו הערת אזהרה בספריו. מבלי לקבוע כל ממצא ביחס למכתבי נאמן הפרויקט לגופם, הרישומים הנטענים אצל נאמן הפרויקט לא הוצגו ע"י המערער ולא הוכחו ואין כל וודאות שקיים רישום כלשהו אצל הנאמן ומה טיבו. כמו כן, אין התאמה בין שני המכתבים עליהם מסתמך המערער.

- בקשת המערער לזימון נאמן הפרויקט למתן עדות נדחתה, אך לא נמנעה ממנו האפשרות להגיש בקשה להורות לנאמן הפרויקט להמציא לו את הרישומים ו/או כל אסמכתא אחרת התומכת בטענתו כי נרשמה לטובתו הערת אזהרה, אך הדבר לא נעשה. ניתן היה להתרשם שהמערער העדיף את העמימות סביב השאלה האם אכן התנהל רישום אצל נאמן הפרויקט ומה תוכנו. לא זו בלבד שעצם הרישום לא הוכח, המערער אף לא הוכיח כי נאמן הפרויקט שימש כחברה משכנת או כי זכויותיו דומות לשל חברי קבוצת הרכישה בפרויקט. אף אם המערער היה מוכיח כי נאמן הפרויקט פעל כחברה משכנת וכי אכן נרשמה הערת אזהרה לטובתו בספרי הנאמן – ספק אם ניתן להכיר בנשייתו כנשייה מובטחת. בהתאם לסעיף 4 לחוק המשכון, משכון שלא השתכלל ברישום אינו תקף כלפי נושים אחרים של החייב, כשבהתאם לסעיף 24 לחוק נאמן בפש"ר או מפרק חברה נכללים בגדר "נושים אחרים של החייב".
- כמו כן, משעסקינן בחברה, על מנת ליתן תוקף לשעבוד כלפי נושים אחרים ובעל התפקיד יש לרשום את השעבוד גם ברשם החברות. המערער לא רשם את השעבוד על יחידות המשרדים ברשם המשכנות וברשם החברות. על כן, מקום בו לא השתכלל השעבוד ברישום, אין לו תוקף כלפי הנאמנים. אמנם, בפסקי דין מחוזיים בעניין פרנקל ובעניין יתיר נקבע בהתאם להלכת בנק אוצר החייל, כי זכות בעל משכון שביושר שאינו רשום (או רשום בחברה משכנת בלבד) עדיפה על פני זכויות נושים אחרים ועל זכותו של נאמן פש"ר, אך קיימת גם דעה לפיה אין כוחו של משכון, שאינו רשום, יפה כלפי נאמן בפש"ר (ו/או בפירוק). מאחר והמערער לא הוכיח שנרשמה לטובתו הערת אזהרה בספרי נאמן הפרויקט או כי נאמן הפרויקט שימש כחברה משכנת, לא נמצא להכריע בעניין, אך כאמור הטענה אינה נקייה מספקות. הדברים חלים ביתר שאת, שעה שלא הייתה למערער כל מניעה לרשום משכון על יחידות המשרדים ברשם המשכנות וברשם החברות. המערער לא נתן הסבר מניח את הדעת מדוע לא פעל לרישום המשכון

והסתפק בטענה כי לא היה מיוצג, עובדה שלא מנעה ממנו בעבר לרשום משכון לטובתו ביחס לפרויקט אחר. כמו כן, המערער לא נתן כל הסבר מה מנע ממנו לרשום הערת אזהרה לטובתו. לכך יש להוסיף כי שולמו למערער תשלומי ריבית בשיעורים גבוהים של 15%-25% לשנה, ולאורך השנים שולם לו סך של 1,778,433 ₪ (כולל מע"מ) בגין ריבית, בעוד סכום הקרן עמד על סך של 1,908,625 ₪. עוד יש לזכור, כי המערער הינו נושה גם של מר אלדד פרי ז"ל (מכוח חתימת מר פרי על הסכמי ההלוואה כלווה או כערב) ויכול להיפרע גם במסגרת ההליך האישי שלו. לאור זאת, לא נמצא כי יש להתערב בהכרעת החוב שניתנה ע"י הנאמנים ביחס לקביעתם כי המערער אינו נושה מובטח בכל הקשור ליחידות המשרדים. לעומת זאת בנושא המע"מ, הצדק עם המערער. החברה לא פעלה בזמן אמת לנכות את רכיב המע"מ במשך שנים ארוכות. המערער טען כי אינו חייב במע"מ וטענתו זו לא נסתרה. עיון בהסכמי ההלוואה מעלה כי בחלקם צוין בכותרת במפורש כי המערער אינו מלווה על דרך העיסוק. כמו כן, אין בהסכמי ההלוואות התייחסות לרכיב המע"מ (למעט בשני הסכמי הלוואות, בהם צוין כי סכום התשואה הוא ברוטו, מבלי לציין כי סכום הברוטו כולל את רכיב המע"מ). בנוסף, הנאמנים לא טענו וממילא לא הוכיחו כי עשו כל פעולה להעביר לרשויות המע"מ את הכספים שקוזזו על ידם.

26. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – שכר נאמן) - בקשה של הנאמן לחַיֵּב בשכר טרחתו גם את גרושתו של החייב, בגין מכירת בית המגורים שלה ושל החייב, וזאת על אף שהגרושה סולבנטית, ומכירת הבית נעשתה במסגרת הליך פשיטת הרגל של החייב ולא מרצונה של הגרושה.

פש"ר (מרכז) 6950-07-19 **יוסף ואקנין נ' כונס נכסים רשמי תל אביב** (09/06/2024)

- כב' השופטת **צבייה גרדשטיין פפקין** נעתרה לבקשה וקבעה כלהלן: נקבע לא אחת כי לעמדת הכנ"ר, במיוחד בסוגית שכר טרחת הנאמן, יש משקל נכבד. נוהל הכנ"ר נועד ליצור מתווה נגיש ואחיד, המאגד בתוכו התייחסות למקרים נפוצים כמו גם לכאלו שאינם שכיחים, והכל על מנת למנוע מחלוקות הנוגעות לשכרם של בעלי התפקיד. הנוהל נועד ליצור שקיפות הן לבעלי התפקיד, הן לנושים והן לציבור בכללותו על מנת למנוע מחלוקת הנוגעות לכספים ולשכרם של בעלי התפקיד. הנוהל מתעדכן בהתאם לפסיקה ובהתאם לדין. נפסק לא אחת, כי במקום בו קיימים קשיי מימוש יש לפסוק שכר מתאים לנאמן שיושת גם על

השותף בנכס, הגם שהוא סולבנטי. בנסיבות העניין, יש לאזן בין השיקולים הנוגדים: מצד אחד, הנאמן פעל למקסום התמורה והדבר הביא תועלת כלכלית גם לגרושה; התנהלות המשיבה הביאה לתוספת עבודה לנאמן, הגם שאין מדובר בהערמת קשיים מהותיים ולא מתוך כוונה לחבל בהליכי המכר אלא מתוך ניסיון לרכוש את חלקו של החייב (ניסיון שלא צלח). מצד שני, אין מדובר בהליך מסובך, הגרושה לא הערימה קשיים מהותיים וככלל שיתפה פעולה בהליך; הנאמן לא פנה מראש לבית המשפט בבקשה לקצוב שכר טרחה, למרות שהיה מודע לנוהל הכנ"ר. באיזון בין השיקולים יש לפסוק שכ"ט על פי החלופה של כללי לשכת עורכי הדין תעריף מינימלי מומלץ – לפי שכר טרחה בתביעה לפירוק שיתוף 3% משווי חלקו של הלקוח במקרקעין לפי שווים, קרי 21,000 ₪ בצירוף מע"מ. בנוסף לכך על המשיבה לשאת במחצית הוצאות הכינוס.

27. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – תיקון הכרעת חוב) – בקשה מטעם המנהל המיוחד לתיקון הכרעת החוב בתביעת חוב של עירית ירושלים, הנוגעת לחובות ארנונה של שתי חברות המצויות בהליך פירוק.

פר"ק (י-ם) 12145-12-16 **אל פטרא אירוח תיירים בע"מ נ' הכונס הרשמי מחוז ירושלים** (17/07/2024)

- כב' השופט **אביגדור דורות** נעתר לבקשה וקבע כלהלן: על פי הפסיקה, נאמן שמצא כי תביעת חוב אושרה שלא כיאות, רשאי לפנות לבית המשפט לביטול תביעת חוב או להפחית את סכומה ואם הנאמן נמנע מכך, רשאי החייב (או כל נושה או הכנ"ר) לבקש מבית המשפט לבטל את תביעת החוב שאושרה שלא כיאות. בנסיבות העניין, מההסכם המחייב בין החברה שבפירוק ומנהלת החברה, לבין מנהל הארנונה של עיריית ירושלים, עולה מפורשות כי הוסכם על כך שסכום החוב המקורי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית על פי החוק הרשויות המקומיות (ריבית), יעמוד לפירעון עד לתשלום מלוא החוב וכי החייבים מוותרים על כל טענה לעניין חובם זה. המשיבים מנועים מלכפור בסכום החוב המקורי, עליו הם הסכימו במסגרת הסכם מחייב. על כן הכרעת חוב הארנונה תתוקן באופן שקרן החוב תעמוד על סכום החוב המוסכם. אשר לחישוב ההצמדה והריבית, יש ככל הנראה בסיס לטענת המשיבים כי הפרשי ההצמדה והריבית על פי החוק הרשויות המקומיות (ריבית) עולה על ריבית הגג הקבועה בסעיף 134(א) לפקודת פשיטת הרגל אף שהמנהל המיוחד נמנע מהצגת

חישוב מדויק של הריבית לפי סעיף 4 לחוק פסיקת ריבית והצמדה. המנהל המיוחד יגיש תחשיב מפורט של ריבית ולפי תוצאת חישוב הריבית, תתוקן הכרעת החוב.

28. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – ביטול הענקה – התיישנות) – הנאמן הגיש בקשה לביטול הענקה של כספים המשוכים מחשבון הבנק של החייב למשיבות. כנגד המשיב 1 ניתן פסק דין בהעדר הגנה, כך שנותר לדון בבקשה ביחס למשיבות 2-3. הבקשה לביטול הענקה עוסקת בכספים שלפי הנטען, הופקדו בחשבונות הבנק של המשיבות בשנת 2008. החייב הוכרז פושט רגל ומונה נאמן לנכסיו ביום 24.10.2010. הבקשה לביטול הענקה, מכוח סעיף 96(ב) לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], הוגשה ביום 16.9.2018. במרכז הדיון עומדת השאלה: האם התביעה לביטול הענקה ביחס למשיבות התיישנה?

פש"ר (חי') 24060-04-10 **אבי קוה נ' הכונס הרשמי מחוז חיפה** (17/07/2024)

- כב' השופטת **עפרה אטיאס** קבעה כלהלן: כדי ליתן מענה לשאלה מתי החל מרוץ ההתיישנות, והאם התביעה התיישנה, יש ליתן מענה לשאלה, מתי התגבשו העובדות המזכות את הנאמן בסעד המבוקש על ידו, מתי היה לנאמן 'כוח תביעה', ולבסוף אם קמה לנאמן הזכות ליהנות מהארכת תקופת ההתיישנות, לפי סעיפים 7-8 לחוק ההתיישנות? בנסיבות המקרה דנן, העובדות נשוא התביעה התגבשו כבר בעת העברת הכספים לחשבון הבנק של המשיבות, לפני שנים רבות. כיום כבר אין חולק כי כוח התביעה, לפי סעיף 96 לפקודה, לא התגבש בטרם חלפו 7 שנים מעת שהוכרז החייב פושט רגל. התביעה לביטול הענקה הוגשה לאחר חלוף 7 שנים ממועד הכרזתו של החייב פושט רגל ומינוי הנאמן. אין לקבל את טענת הנאמן לפיה לא התגבש בידו 'כח התביעה' בטרם הסתיים ההליך הפלילי שהתנהל בעניינו של החייב, ונתקבלו בידיו חומרי החקירה נשוא ההליך הפלילי. גישה זו אינה עולה בקנה אחד, לא עם הגישה המרחיבה, ולא עם הגישה המצמצמת למונח 'כח התביעה' שטבעה הפסיקה.
- 'כוח התביעה' היה מסור לנאמן, עם הכרזתו של החייב פושט רגל, ביום 24.10.2010, וממועד זה ועד למועד הגשת התביעה לביטול הענקה חלפו למעלה משבע שנים. לא מתקיים בעניינו של הנאמן חריג הגילוי המאוחר. די היה בחקירת החייב ובמסמכים המעידים על העברת הכספים לחשבונות המשיבות שהיו בידי הנאמן, כבר בעת חקירתו של החייב, כדי להקים ידיעה באשר

לעובדות הצריכות להוכחת התביעה. הנאמן יכול היה להסתפק בעדותו של החייב בפניו כדי לבסס את אי קבלת התמורה, ואז היה עובר הנטל למשיבות לסתור את גרסת החייב.

29. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – כינוס נכסים – פיצויי פיטורים) – בקשת החייבת **להחרגת כספי פיצויי פיטורים** הצבורים על שמה בקרן פנסיה, כך שכספים אלה לא יוקנו לנאמן, ולא ימומשו על ידו לטובת קופת הכינוס.

פש"ר (חיפה) 64773-03-17 **ז' ג' נ' כונס נכסים רשמי מחוז חיפה והצפון ואח'** (06/09/2024)

- הבקשה נוגעת לכספי הפיצויים הצבורים במנורה מבטחים. החייבת טענה כי כספי הפיצויים נדרשים לצורך מחייתה על רקע מצבם הרפואי שלה ושל בעלה. הבעל הוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כבעל דרגת נכות בשיעור של 100% ומוגבלות בניידות בשיעור של 80%. בנוסף לכך, כי לאחר שפוטרה מעבודתה ע"י המעסיק האחרון, ולאור המצב הרפואי שלה ובמיוחד מצבו של בעלה, המאלץ אותה לטפל בו למרות מצבה שלה, היא תתקשה לחזור למעגל העבודה ומשכך הדגישה את חשיבות הותרת כספי הפיצויים ברשותה. הנאמן התנגד לבקשה, כך שלטענתו נקבע בפס"ד כי לתכנית הפירעון בעניינה של החייבת יתווספו כספים בלתי מוגנים ושלחייבת נותרו שנות עבודה רבות עד הגיעה לגיל הפרישה. ולכן, יש לדחות את הבקשה.
- כב' השופט **אייל דורון** הורה על קבלת בקשת החייבת ופסק כלהלן: סעיף 42 לפקודת פשיטת הרגל קובע כי עם ההכרזה על פשיטת רגל מוקנים נכסי פושט הרגל לנאמן והם ניתנים לחלוקה בין נושיו. הוראת סעיף 85(1א) לפקודה מעמידה שתי רמות הגנה לכספים הצבורים בקופת גמל: האחת, הגנה "מוחלטת", המתייחסת לכספים המיועדים לקצבה שטרם הגיע מועד תשלומם; כספים אלו ("תגמולים") אינם ניתנים למימוש. השנייה, הגנה חלקית, התקפה לגבי כספים אחרים אשר נצברו בקופת הגמל, הניתנים למימוש באישור בית המשפט. במקרה זה, אין חולק כי כספי הפיצויים צבורים בקופת גמל; מכל מקום, נתון זה הובהר באורח מפורש ע"י מנורה מבטחים בהודעתה מיום 22.2.23. כמו כן, אין חולק כי קופת גמל זו אינה קרן פנסיה ותיקה, אלא קרן פנסיה חדשה. משכך, חל סעיף 85(1א) לפקודה המתנה את העברת כספי הפיצויים לנאמן באישור בית המשפט. כב' השופט נעתר לבקשה והורה על אי

מימוש כספי הפיצויים של החייבת הצבורים במנורה מבטחים וקבע כי יש להותירם ברשות החייבת לצורך רווחתה ורווחת התלויים בה וכן כדי לאפשר לה לחיות חיי פרישה והזדקנות בכבוד.

30. **בית המשפט המחוזי** (ביטול צו כינוס – מתן הפטר) – בקשת עיריית תל אביב, שהיא הנושה העיקרית של החייב, להורות על ביטול צו הכינוס ועל ביטולו של הליך הפש"ר. לחילופין, מבקשת העירייה להורות כי חובו של החייב כלפיה יוחרג מההפטר שיקבל החייב וזאת משום שהחוב נוצר במרמה.
פש"ר (ת"א) 14307-09-19 **יהודה רחמני נ' כונס נכסים רשמי תל אביב** (01/10/2024)

- לחייב חובות רבים, מהדו"ח שהגיש המנהל המיוחד ביום 7.1.24 עולה כי בין היתר יש לחייב חוב בגין מזונות לביטוח הלאומי, שהוא בדין קדימה ובסכום של כ 88,000 ₪, חוב לרשות האכיפה והגביה בסכום של כ 90,000 ₪, וחוב לעיריית תל אביב בסכום של יותר מ- 850,000 ₪. המנהל המיוחד הציע לקבוע לחייב תכנית פירעון, שבמסגרתה ישלם 48,000 ₪ בתשלומים חודשיים של 1,000 ₪ כל אחד. העירייה מתנגדת לתכניות הפירעון שהוצגו. לטענתה, **יש לבטל את ההליך ואין מקום להעניק הפטר לחייב. לחילופין, היא עותרת להחריג מההפטר את חובו של החייב כלפיה**.
- לטענת העיריה, החוב כלפיה **נוצר במרמה ובעקבות הימורים** ובשל כך לא ניתן לתת לחייב הפטר בכלל, וכל שכן שאין לתת לו הפטר בגין החוב הזה. החייב טוען שיש לדחות את טענת העיריה. לטענתו זו הפעם השלישית שבה מתנהל נגדו הליך לפי פקודת הפש"ר ועד כה לא העלתה העיריה כל טענה אודות אופן יצירת החוב או טענה לפיה יש להחריג את החוב בשל האופן שבו נוצר. לטענת החייב, גם אם החוב לא נוצר בתום לב, אין בכך כדי לחייב את המסקנה שהוא נוצר במרמה, ואין בכך כדי לבטל את ההליך. החייב גם מתנגד לכך שהחוב יוחרג מההפטר. הכנ"ר והנאמן מצטרפים לעמדת החייב. כב' השופטת **הדסה אסיף נעתרה** לבקשה ופסקה כלהלן: לאחר עיון כב' השופטת בטענות הצדדים, החליטה כי יש ממש בטענת העיריה, והחוב של החייב כלפיה מקורו במעשי מרמה של החייב. עם זאת, בנסיבות העניין לא די בכך על מנת לבטל כליל את ההליך. זאת, אף שחובו של החייב לעירייה מהווה את החלק הארי של החובות שלו. מצבו הרפואי והכלכלי של החייב, פוטנציאל הפירעון העתידי שלו, עמדת

הנאמן והכנ"ר, ומכלול הנתונים מביאים לכלל מסקנה שאין מקום לבטל כליל את ההליך. **יש לקבל את הבקשה החלופית ולהחריג את חוב העירייה מההפטר, אם וכאשר יינתן כזה לחייב. במקרים רבים הוחרג חוב שנוצר במרמה ובמיוחד כאשר עצם המרמה גרמה לחוב.**

- המקרה שבפנינו אינו שונה מכל אלה. גם כאן נוצר חובו של החייב בעקבות מרמה ותוך ביצוע עברות פליליות. אמנם, מאז נוצר חובו של החייב חלפו שנים רבות, אך חלוף הזמן אינו "מטהר" את החוב. ובכך, הורתה כב' השופטת על קבלת טענת העיריה והורתה כי חובו של החייב כלפיה יוחרג מההפטר, אם וכאשר יינתן כזה לחייב. וכן מורה כי אם יעמוד החייב בתוכנית הפירעון כפי שהיא מפורטת להלן, הוא יהיה זכאי להפטר. וזו תוכנית הפירעון: החייב ישלם לקופת הכינוס 48,000 ₪, בתשלומים של 1000 ₪ כל אחד. אם במהלך תקופה זו לא יתחיל לקבל קצבת נכות, ימשיך לשלם בכל חודש 1000 ₪, עד שישלם לקופת הנשייה סכום של 112,000 ₪. ובנוסף לכך, כל נכס שיוקנה לחייב במהלך תקופת התשלומים או שזכותו של החייב לקבלו תתגבש בתוך תקופת התשלומים, ייכלל בנכסי קופת הנשייה.

31. **בית המשפט המחוזי** (פשיטת רגל – החרגת חובות מהפטר) – בקשת המרכז לגביית קנסות לקבוע כי חובות שיש לחייב בגין פיצויים שאותם חויב לשלם ע"פ גזרי דין בהליכים פליליים, **מוחרגים מההפטר** שניתן לחייב בתיק זה.
פש"ר (ת"א) 11528-08-11 **מדינת ישראל – המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות נ' אורחן בן מוסלח טורק** (10/10/2024)

- כב' השופטת **הדסה אסיף** הורתה על דחיית הבקשה ופסקה כלהלן: במקרים שונים הגיעו בתי המשפט למסקנה כי חובות בגין סכומים שחייב חויב לשלם לפי סעיף 77 לחוק העונשין לא נכללים בהפטר. כך נקבע כי מקום בו עיקר החוב הוא הפיצוי העונשי, **ברירת המחדל צריכה לשלול מתן הפטר** על חוב זה והעברת נטל השכנוע על החייב להסביר מדוע ייכלל חוב זה בהפטר. המסקנה לפיה חוב כזה לא יהיה כלול בהפטר, והחייב לא יהיה פטור ממנו גם לאחר קבלת הפטר, מתיישבת היטב עם לשון החוק, בסעיף 77(ג) לחוק העונשין, שקובע כי "לעניין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס". לטענת החייב, משמעות המילים "לעניין גביה" מכוונת רק לכך שמי שגובה אותו היא המדינה ולא נפגע העברה. ברם, יש לפרש את המילים "לעניין גביה" לא בפרשנות מצמצמת, שמשמעה רק

שהמדינה גובה את החוב כפי שהיא גובה קנס, אלא בפרשנות רחבה, לפיה בכל הקשור להליכי הגביה, דין הפיצוי כדינו של קנס, ובכלל זה באשר לשאלה אם החוב נכלל בהפטר, מועד התיישנותו וכיו"ב. פרשנות זו מתיישבת גם עם מטרת החוק: לתת מעמד מועדף לחוב שנועד לתת פיצוי לנפגע עבירה, ואשר הושת על מי שהורשע בביצוע העבירה. פרשנות זו מתיישבת גם עם גישת בתי המשפט, ועם הצורך לאזן בין מתן אפשרות לחייב לפתוח דף חדש בחייו, לשמירה על תקנת הציבור, הצורך להרתיע עבריינים, והחשש פן ייצא החוטא נשכר. ע"פ הפסיקה, יש לבחון את מידת החומרה ואי החוקיות הטמונה בפעילות שיצרה את החובות. במקרים בהם אי החוקיות מובהקת ועולה כדי פגיעה מהותית בתקנת הציבור, תישלל מהחייב תחולת פקודת הפש"ר והגנותיה. יש לקחת בחשבון האם מדובר בעבירה פלילית או לא, חומרת העבירה והיסוד הנפשי הנדרש בה, אם הורשע החייב בעבירה, האם מדובר באי חוקיות קבועה או חד פעמית, את מוסריות העסק ואת היקף הפעילות של החייב במסגרתו. כן ניתן לבחון את עוצמת הקשר בין אי החוקיות של העסק ובין יצירת החובות. **שיקולים אלה כוחם יפה גם בעת הכרעה בשאלה אם חוב מסוים נכלל או לא נכלל בהפטר. נוכח האמור, הרי שהחוב ממילא לא נכלל בהפטר ובקשת המבקש בעניין זה היא לכן בעלת אופי דקלרטיבי, וככזו אינה מתיישנת**. מעבר לכך, מאחר שהפיצוי שנפסק לטובת המתלונן הוא חלק מהעונש שהושת על החייב, הרי שהוא מתיישן רק לאחר 20 שנה, וממילא לא התיישן במועד בו הוגשה הבקשה. החייב טען שיש לדחות את הבקשה להחריג חוב זה מצו ההפטר, מאחר שחלף זמן רב מאז ניתן צו ההפטר ועד הגשת הבקשה. ברם, חלוף הזמן אינו ממרק את החוב, ואינו מעלים את היותו חוב שהושת על החייב בשל עברות פליליות שביצע.

- לכן, **אין בחלוף הזמן כדי לשלול את החרגת החוב מצו ההפטר**. יצוין, כי התוצאה האמורה מתיישבת גם עם סעיף 175(א)(2) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, המסייג את תחולת ההפטר על חובות עבר, בין היתר באשר ל-"חוב שנוצר בדרך מרמה או הנובע מעבירת גניבה או מעבירת מין או אלימות חמורה". זאת ללא מתן שיקול דעת לביהמ"ש ליתן הפטר בגינו. זאת, לצד הוראות סעיף 175(ג) לחוק, המקנה לביהמ"ש שיקול דעת לקבוע שההפטר לא יחול על חוב שנוצר בעבר. לכן, כאשר מדובר על חוב שמקורו בפיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין ,ולאור מהות העבירה, חומרתה ונסיבותיה, הרי שממילא היה מגיע ביהמ"ש לתוצאה זהה. ובכך, הורתה כב' השופטת על דחיית הבקשה.

32. **בית המשפט המחוזי** (פשיטת רגל – שכר טרחת נאמן) – בקשת הנאמן לפסיקת שכר טרחתו בגין מימוש נכס מקרקעין.

פש"ר (ת"א) 60963-07-18 **שלמה גולן נ' עופר גולן** (03/11/2024)

- כב' השופט **יחזקאל אליהו** הורה על קבלת הבקשה ופסק כלהלן: על פי נוהל הכנ"ר, לנאמן נקבע שכר מימוש באחוזים מתקבולי המימוש, בהתאם למדרגות המימוש הקבועות בתקנה 8 לתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם). השכר נגזר מכלל התמורה וישולם רק בגין תקבולים שנתקבלו בפועל בקופת הנשייה. רק בגין הכספים שנכנסו לקופת הכינוס יזכה הנאמן לשכר טרחה, על כן לא יזכה הכונס לשכר טרחה משותפים שהינם סולבנטיים. רק במקרים מתאימים, שבהם ישנם קשיי מימוש ניתן לפסוק שכר טרחה בגין מימוש חלקם של השותפים בנכס ועל חשבונם של אותם שותפים. הדבר יעשה באמצעות פסיקת שכר על פי כללי לשכת עורכי הדין תעריף מינימלי מומלץ או שכר במסלול מימוש.
- במקום בו קיימים קשיי מימוש יש לפסוק שכר מתאים לנאמן שיושת גם על השותפים בנכס, הגם שהם סולבנטיים, אך זאת רק כאשר הוערמו קשיים ממשיים ומהותיים על מימוש נכס המקרקעין על ידם. הנאמן זכאי לשכר ראוי בגין פעולותיו ואשר הביאו תועלת כלכלית למשיבים 1 ו-2 וחסכו להם הוצאות אשר היו כרוכות במימוש הנכס ושכר טרחת עו"ד. בנסיבות העניין, **הנאמן זכאי לשכר ראוי** בגין פעולותיו למימוש נכס מקרקעין, אשר הביאו תועלת כלכלית למשיבים 1 ו- 2 וחסכו להם הוצאות. ובכך, כב' השופט הורה על קבלת בקשתו של הנאמן וקבע שיש לפסוק את שכ"ט הנאמן בגין חלקו של החייב בהתאם לתקנה 8 (א) לתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם) כשכר מימוש.

33. **בית המשפט המחוזי** (חדלות פירעון – נכסים המוקנים לקופת הכינוס) – **האם כספי פיצויים המגיעים לחייב מכח פוליסת ביטוח המעניקה פיצוי בגין מחלות קשות, הינם בגדר "נכס" של החייב המוקנה לקופת הפש"ר או "זכות אישית" של החייב שאינה מוקנית לנושיו?**

פש"ר (חי') 34736-12-12 **אלדד ויצמן נ' כונס הנכסים הרשמי** (04/12/2024)

- כאשר מדובר בפיצוי המשולם על פי פוליסה שכותרתה "פוליסה המעניקה פיצוי במקרה של מחלות קשות ואירועים רפואיים חמורים", בסכום שנקבע מראש, ומבלי שהחייב נדרש להצביע על נכות או נזק בפועל, יש לראות בסכום הפיצוי, "זכות אישית" של החייב ולא נכס המוקנה לקופת הפש"ר.
- **בריאותו של החייב איננה נכס של נושיו**, ולפיכך כאשר משולם פיצוי לחייב בגין אירוע מהותי הנוגע לבריאותו ("מחלה קשה או אירוע רפואי חמור" כהגדרתם בפוליסה), **פיצוי זה שייך לחייב ולא לנושיו**.
- בית המשפט דחה את בקשת הנאמנת להעביר לקופת הפש"ר את מלוא סכום הפיצוי על פי הפוליסה ולהורות על חלוקה מסוימת של הכספים בין החייב לקופת הפש"ר.

34. **בית המשפט המחוזי** (חדלות פירעון – זכות קיזוז תשלומי הלוואה) – **ערעור על החלטת בימ"ש שלום בו התקבלה בקשת יחיד להורות למערער לחדול מקיזוז תשלומי ההלוואות שנטל מהמערער מתוך זכותו של היחיד לקבלת שכר או גמלה מהמעסיק.**

עחדל"פ (י-ם) 28742-08-24 **הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ נ' הממונה על חדלות פירעון – מחוז ירושלים** (17/12/2024)

- המערער טען בערעורו בשאלת **מעמדה של זכות שהומחתה בהליכי חדל"פ**, אלא שלא נטען בעניין זה דבר וחצי דבר בפני בית משפט קמא. בית משפט קמא דן בהתאם לטענות שהועלו בפניו, וביחס לטענות אלו לא נפלה כל טעות בהחלטתו. הלכה היא כי זולת במקרים יוצאי דופן, אין רשאי בעל דין להעלות טענות חדשות בערעור. כלל זה מופנה בעיקרו כלפי טענות עובדתיות, אך גם כלפי טענות משפטיות שיש בהן משום שינוי מהותי של חזית הטיעון. בכל מקרה, אין מדובר כעת אך בהעלאת טענה חדשה שלא הועלתה בפני בית משפט קמא, אלא בטענה שעומדת בניגוד לתביעת החוב שהגיש המערער במסגרתה הגדיר את תביעתו כחוב רגיל. לעובדה זו משמעות מיוחדת שעה שמדובר בנושה "מקצועי" שעוסק תדיר בעניינים מעין אלו.
- בית המשפט דחה את ערעורו של היחיד על החלטת בית המשפט השלום, כך שבמקרה דנן, המערער העלה טענה חדשה שאף סותרת את טיעונו בבית משפט קמא.

בית משפט שלום:

35. **בית המשפט השלום** (ביטול צו לפתיחת הליכים/ חוב מזונות) - בקשת היחיד למתן צו הפטר והחלת צו ההפטר על חוב מזונות. מנגד, הוגשה על ידי הזכאית למזונות בקשה לביטול ההליך. הנאמן והממונה, עתרו אף הם לביטול ההליך, נוכח מחדלי היחיד בהליך וכן נוכח אי תשלום דמי המזונות השוטפים ע"י היחיד.

חדל"פ (חי') 13026-03-22 **שי ארנון חיים נ' ממונה על חדלות פירעון מחוז חיפה והצפון** (08/01/2024)

- כב' השופטת **תמי לוי יטח** קבעה כלהלן: ליחיד מחדלים רבים בהליך המצדיקים את ביטולו, לרבות צבירת פיגורים בתשלומים לקופת הנשייה, אי המצאת מסמכים שנדרשו על ידי הנאמן, אי המצאת דוחות חודשיים, וחמור מכל אי תשלום דמי המזונות השוטפים עבור ילדיו הקטינים. המחדלים האמורים לא הוסרו חרף התראות רבות שניתנו ליחיד. חוסר שיתוף הפעולה מצד היחיד ויצירת המחדלים, בניגוד להוראות הצו לפתיחת הליכים, כמוהם כזניחת ההליך על ידי היחיד.
- זכותו של היחיד לחסות תחת הליך חדלות הפירעון הוגדרה כ"חסד המחוקק". היד המושטת לחייב במסגרת הליך חדלות הפירעון מלווה בדרישה להתנהגות בתום לב מצדו, שאם לא כן הפגיעה בנושי היחיד תהא בלתי מוצדקת. דרישה זו משתלבת גם עם העיקרון הכללי במשפט לפיו "אל יהא חוטא נשכר". ברם, התנהלות היחיד מהווה התנהגות בחוסר תום לב במסגרת ניהול הליך חדלות הפירעון. יש לבטל את ההליך גם בהתאם לסעיף 286(א) לחוק חדלות פירעון, הקובע כי: "בית המשפט רשאי לבטל צו לפתיחת הליכים, אם מצא כי החייב אינו בחדלות פירעון או אם אין בצו כדי לסייע לו במניעת חדלות פירעונו". היחיד נכנס להליך חדלות הפירעון עם חוב מזונות בסכום של מאות אלפי שקלים, וגם אם יינתן לו הפטר, הוא צפוי להיוותר עם חוב זה. צא ולמד, כי היחיד נכנס להליך חדל פירעון (ככל שהוא אכן כזה שכן לא הוצגו מסמכים מהותיים שנדרשו בהליך) ויצא ממנו עדיין חדל פירעון. משכך, אין כל תכלית ותוחלת בניהול הליך חדלות פירעון זה והוא בגדר הליך סרק שיש לבטלו.

36. **בית המשפט השלום** (חדל"פ - הלוואה מבנק כ- "המחאת זכות" התקפה כלפי נאמן) - היחיד הגיש בקשה להורות לבנק הפועלים להשיב לו סך של 8,135 ₪, שנגבה ישירות משכרו של היחיד. **השאלה שעמדה להכרעה, האם ההלוואה שניטלה על ידי היחיד מהבנק היא בגדר המחאת זכות התקפה כלפי הנאמן, כמשמעותה בסעיף 97(ב) לפקודת פשיטת הרגל**.

חדל"פ (ראשל"צ) 63075-01-23 **רועי וייס נ' בנק הפועלים בע"מ** (14/03/2024)

- כב' השופטת **דר להב** פסקה כלהלן: לא מדובר בהמחאת זכות שנרשמה, ומכאן שסעיף 97(א) לפקודת פשיטת הרגל אינו חל לגביה. נשאלת אפוא השאלה, אם עסקת ההלוואה נשוא עניינו נערכה על דרך של המחאת זכות "כלפי חייבים שפורטו בהמחאה ושזמן פירעונן חל בשעת ההמחאה או לפניה, או זכויות קיימות או עתידות לבוא לפי חוזים שפורטו בהמחאה" (כפי שטוענים הבנק והנאמן) או שמא מדובר בעסקת הלוואה רגילה, שסעיף 97(ב) אינו חל ביחס אליה, כטענת היחיד והממונה. המחאת הזכות הנטענת משמעה כי היחיד (הממחה) המחה לבנק (הנמחה) את זכותו העתידית לקבלת כספים מהמעסיקה (החייב), לשם סילוק ההלוואה.
- יש אפוא לבחון הן את לשון ההסכם עצמו והן את התנהלות הצדדים, לאורך תקופת ההלוואה, לרבות לאחר מתן צו פתיחת ההליכים. כאשר שוקלים את כלל הנסיבות במקרה דנן, העובדה שאין מסמך בכתב המעגן את המחאת הזכות, התנהלות הבנק עם מתן צו פתיחת ההליכים, לרבות אופן הגשת תביעת החוב, לעומת העובדה כי תשלומי ההלוואה נוכו משכרו של היחיד, הא ותו לא; וכאשר מבחינה תכליתית יש לפרש בצמצום את החריגים הנקובים בסעיף 97(ב) לפקודת פשיטת הרגל, למניעת פגיעה בנושי היחיד, הרי שהכף נוטה לקבלת עמדתו של היחיד (ושל הממונה), **כי לא הוכחה המחאת זכות אשר נכנסת בגדרי החריג שבסעיף 97(ב) לפקודה**. בקשת היחיד מתקבלת, אפוא, במובן זה, **שיש להורות לבנק להפסיק לנכות את תשלומי ההלוואה משכרו של היחיד, החל מהחודש העוקב** למתן החלטה זו.

37. **בית המשפט השלום** (פש"ר - הפטר מזונות) - בקשת יחיד להפטר מחוב מזונות, בטענה שחל לגביו החריג שבסעיף 175 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018. היחיד צבר חוב משמעותי שאותו נאלץ לשלם המל"ל, אם כי חלק מהחוב קוזז מגמלאותיו. אולם, לאחר שפנה להליכי חדל"פ, ניתן ליחיד צו שיקום כלכלי

הכולל הפטר לאלתר. לטענת היחיד, מחמת נסיבותיו ניתן ומוצדק לפטור אותו גם מחוב המזונות מכוח סעיף 175 לחוק. היחיד טען, כי מתקיימות לגביו נסיבות מיוחדות שבגינן יש לפטור אותו מחוב מזונות.

חדל"פ (ראשל"צ) 32742-11-21 **ח.א נ' ממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (17/03/2024)

- כב' השופט **אילן בן-דור דחה** את הבקשה ופסק כדלקמן: נקודת המוצא לדיון בהפטר מחוב המזונות מעוגנת בס' 175 לחוק חדלות פירעון, והכלל על-פי הסעיף הוא שההפטר לא יחול על חוב מזונות לפי פסק דין. כלל זה מגלם את העיקרון כי קיים אינטרס חברתי הגובר על אינטרס שיקומו של היחיד, אך הוא כפוף לחריג לפיו בית המשפט רשאי, "בנסיבות חריגות המצדיקות זאת", להורות כי ההפטר יחול גם על חוב מסוג זה, כולו או חלקו, ורשאי הוא להתנות החלת הפטר כאמור בתנאים. מעמד המל"ל בהקשר דנן מעוגן בס' 14 לחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972. חוק הבטחת תשלום מעמיד את המל"ל בנעליה של אשת היחיד. משעה ששילם לה המל"ל תשלומי מזונות על פי חוק, קמה למוסד הזכות לסוברוגציה לעניין אותם תשלומים.
- כן נקבע בפסיקה כי אין להחריג את המל"ל מן הפטור שקיבל הנושה המקורי, משום שחוק הבטחת התשלום אינו מיועד לשמש "כאמצעי מילוט: שבעזרתו יוכל חייב להעביר חובו הפרטי אל הקופה הציבורית. בהיעדר פירוט בחוק, רשימת השיקולים לצורך החלטה שמדובר בנסיבות המצדיקות את החלת החריג, הינה רשימה פתוחה. בפסיקה נקבע, כי טובת החייב איננה תכלית העומדת בפני עצמה, ולמולה יש לאזן, בשים לב לאופיו הייחודי של חוב המזונות, את טובת הנושים ואת טובת הציבור כולו. יישום קונקרטי של מבחן איזון האינטרסים מראה כי הפטר מחוב מזונות ייתן במקרים נדירים, ובעיקר במקרים סוציאליים קשים. שיקול מרכזי להחלטה האם לפטור גם מחוב המזונות הוא האם החייב נהג בתום לב. הדגש בבדיקת תום לבו של החייב בתקופה שלפני הגשת הבקשה, מושם על דרך יצירתם של החובות. במקרה שבו עניינה של הבקשה, רובה או חלקה, בחוב מזונות לעבר – ראוי לתת משקל למידת אי-ההגינות, או חוסר-המוסריות, שדבק בהתנהלותו של החייב, כלפי הזכאים למזונות ממנו, אשר פרנסתם הייתה עליו.
- בהקשר זה יש לבחון, בין היתר, האם הייתה לחייב מניעה אמתית לעמוד בתשלום המזונות, לאחר שנקבעו, או שמא הוא השתמט במכוון מתשלום החוב הפסוק, חרף יכולתו הכלכלית לעשות זאת. לצורך ההחלטה האם לתת

הפטר ניתן גם משקל לעמדת בעלי התפקיד. לאחר יישום הפרמטרים לעיל על הנסיבות, המסקנה היא שאין מדובר באחד המקרים החריגים הנדירים המאפשרים לחרוג מהכלל לפיו אין ההפטר משתרע על חוב המזונות. בפרט, קיים במקרה דנן חוסר תום-לב מצד החייב היחיד. מדובר בהתחמקות מתשלום לזכאים בהיותם קטינים; היחיד לא זו בלבד שלא טען להעדר יכולת לשלם, אלא שהתעלם מהתחייבות מפורשת בפני בית המשפט בעודו מוציא כספים למטרות אחרות. בפרט, בהיעדר פנייה לבית המפשט בבקשה להפחית את המזונות, קמה חזקה בדבר יכולתו הכלכלית של החייב לעמוד, אשר הנטל לסתור אותה ולשכנע כי לא היה בידיו לעמוד בו – מוטל על החייב. לאור האמור לעיל, הבקשה נדחתה.

38. **בית המשפט השלום** (חדל"פ - הכרה בהליך זר) - בקשה להכיר בהליך זר, לפי חלק ט' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

חדל"פ (ראשל"צ) 16110-11-23 **DMITRY GEORGIEVICH TIKHOMIROV נ' יצחק (איגור) מבלון (מבליאנוב)** (31/03/2024)

- כב' השופטת **דר להב** קבעה כלהלן: כאשר קיים הליך זר, בעניינו של חייב, שבמסגרתו נתמנה בעל תפקיד זר (מי שהוסמך במסגרת הליך זר, לנהל את הליכי השיקום או הפירוק של החייב), **רשאי אותו בעל תפקיד זר לפנות לבית המשפט הישראלי ולבקש כי הלה יכיר בהליך הזר בישראל**, בהתאם לסעיפים 300 ו-301 לחוק חדלות פירעון. לא בלי התלבטות, יש להיעתר לבקשת המבקש. ראשית, אין לקבל את הטענה כי החלטת בית המשפט המחוזי אודות ביטול ההליך מהווה **מעשה בית דין**. **ביטול הליך חדלות פירעון מהטעם שלא עלה בידי המנהל המיוחד לאתר נכסים של החייב, אינו יכול להוות מעשה בית-דין ביחס להליכי חדלות פירעון עתידיים**.
- שנית, הנימוק של השתת עלויות נוספות על מערכת המשפט הוא אכן כבד משקל. משאביה של מערכת המשפט מוגבלים, ויש לנצלם בתבונה ובחרדת קודש. אך לא די בכך כדי לדחות את הבקשה, גם לא לפי סעיף 316 לחוק חדלות פירעון, המאפשר לבית המשפט שלא להיעתר לבקשה לפי חלק ט' לחוק מטעמים של תקנת הציבור. המענה לקושי זה יהיה באמצעות פיקוח הדוק של בית המשפט על פעולות המבקש, באופן שלא יבוזבזו משאבים נוספים ללא תוחלת.

39. **בית המשפט השלום** (חדל"פ) - ערעור הנושה, הגב' מיכל גיל (להלן: המערערת) על הכרעת הנאמנת בתביעת החוב שאושרה בהחלטה מתוקנת מיום 20/7/23 והועמדה על 64,877 ₪.

עחדל"פ (טב') 46766-01-24 **מיכל גיל נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז חיפה והצפון** (27/04/2024)

- כב' השופט **עופר חיים שורק** קבע כלהלן: בכל הנוגע לבקשת המערערת להורות על ביטול ההליך בהתאם לסע' 286 לחוק, בקשה זו **נדחתה** בהחלטה מיום 5/2/24 שכן היא אינה עומדת במרכז הערעור על הכרעת נאמן בתביעת חוב. מקומה של בקשה מסוג זה בתיק החדל"פ העיקרי, שם יש לציין לא הוגשה עד היום. **בנוגע לטענת המערערת כי היה מקום לפנות אליה ולקבל את עמדתה טרם השינוי בהכרעת תביעת החוב, אני מקבל את הטענה לאור תקנה 130(ד) לתקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ט- 2019 והיא אינה משנה את תוצאת הערעור**.
- **אני דוחה את טענת המערערת שיש לבסס את הכרעת החוב על יתרת החוב המופיעה בתיק ההוצאה לפועל בלא שינוי וכי אין לנאמנת סמכות להפחית בהכרעתה בתביעת החוב את סכום החוב המופיע בהוצאה לפועל**. תביעת חוב הינה תביעה שמוגשת על ידי הנושה בהליך החדל"פ והנאמן הוא זה שדן ומכריע בה. הסמכות להכריע בה מגיעה מתוך ההגדרה " תביעת חוב ". תפקיד הנאמן אינו לחבר את סך תביעות החוב שהוגשו לתיק אלא לבדוק אותן לגופן, לפי הראיות שהוצגו לפניו ולהתאים את הסכומים הנדרשים להוראות החוק. תיק ההוצאה לפועל אינו יכול לשמש בסיס לחישוב יתרת החוב באופן עצמאי שכן הכללים של תחשיב החוב בהליך חדלות פירעון שונים מאלו של תיקיי ההוצאה לפועל. בהליכי הוצאה לפועל זכאים הנושים לריבית פיגורים לפי סע' 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה ואילו הוראות החוק אינן מאפשרות זאת, כלומר אין זכאות לריבית פיגורים בגין אי תשלום החוב במועד .
- סעיף 235(ג) לחוק קובע מפורשות כי החובות הכלליים, אינם כוללים ריבית פיגורים, כפי שהוגדרה בסע' 235(ד) לחוק, אלא הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה. מכאן הצורך ואף הדרישה כי הנאמן יבצע בדיקה ושערוך של החוב ומרכיביו באופן עצמאי, ואין כל חשיבות באם הוגשה תביעת חוב אחת בהליך או יותר. במקרה שלפנינו, עיון בתדפיס קרנות החוב בתיק ההוצאה לפועל מעלה שכללי חישוב קרן החוב, קרן ההוצאות, קרן שכ"ט עו"ד, קרן אגרה, מבוסס על קרן כלל חישוב מספר 3 בהוצאה לפועל

הכולל ריבית פיגורים. משכך, אין להסתמך על סכום החוב שמופיע בתיק ההוצאה לפועל במועד מתן צו פתיחת ההליכים ועל הנאמנת לבצע תחשיב מתאים לפי הוראות החוק. אני סבור כי התחשיב שהוצג וצורף לתגובת הנאמנת דורש תיקון ופירוט בכל הנוגע למרכיבי החוב ויודגש שאין מדובר בשינוי שיעור הפרשי ההצמדה והריבית שיש לבצע לפי סע' 235(ב) לחוק. הנני מורה לנאמנת כדלקמן: לבצע תחשיב של קרן החוב לפי סכום בסיס של 26,825 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום 10/12/92 עד מועד מתן הצו לפתיחת הליכים. על קרן החוב יש להוסיף את אגרת בית המשפט ששולמה בת"א 67507/95 ושכ"ט עו"ד בשיעור 6000 ₪+ מע"מ, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום 22/3/01 (חיובים לפי סע' 22 בפסק הדין בת"א 67507/95). מעבר לסכומים אלו יש להוסיף את שכ"ט הפסוק לב"כ הזוכה בתיק ההוצאה לפועל, האגרות וההוצאות שעודכנו בתיק ההוצאה לפועל, משוערכים עד מועד מתן הצו לפתיחת הליכים. מהסך הכולל יש להפחית את כל התשלומים ששולמו על ידי היחידה, מפתיחת התיק, משוערכים כחוק למועד מתן הצו לפתיחת הליכים.

- ראיתי לנכון להוסיף כי במקום בו קיים סיכוי גבוה שקופת הנשייה ונכסיה יעלו על סכום החובות הכלליים המאושרים לפי סע' 235 לחוק, יהיה זה נכון כי הנאמנת תכריע כבר בשיעור הריבית הנוספת לפי סע' 236 לחוק. על הנאמנת להכריע עד מועד הדיון בבקשה למתן צו השיקום הכלכלי את שיעור הריבית הנוספת ולעדכן בהתאם קודם לדיון את היחידה, המערערת ובית המשפט. בנסיבות ולאור התוצאה, אין צו להוצאות.

40. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – החרגת חוב מהפטר) - בקשה לקבוע כי חובו של היחיד (המשיב) כלפי המבקשת **אינו בר הפטר** לפי סעיף 175(ב) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018. מקורה של המחלוקת בחברה המשותפת שהקימו הצדדים, בה הייתה המבקשת בעלת מניות מיעוט ולטענתה קופחה; בפסק-דין של בית משפט מחוזי נקבע כי מדובר במעשים פסולים מצדו של היחיד העולים כדי הפרת חובת אמון ומצדיקים הטלת אחריות אישית עליו. המבקשת טענה, כי החוב כלפיה נוצר בעקבות הברחה של נכסי החברה המשותפת, תוך שימוש אסור בנכסי החברה לצרכים פרטיים של היחיד. היחיד טען, מנגד, כי גובשה תכנית לשיקום כלכלי מבלי להחריג חוב כלשהו, ובכלל זה את החוב הנדון; וכי אין בפסק הדין של בית המשפט המחוזי אמירה מפורשת שלפיה מעשיו עולים כדי מרמה.

חדל"פ (ת"א) 12275-01-22 **ל.ח פנסו השקעות בע"מ נ' תומר שמש** (15/05/2024)

- כב' השופט **ליאור גלברד** קיבל את הבקשה ופסק כלהלן: צו הפטר שניתן ליחיד פוטר אותו מחובות העבר. תכליתו, בין היתר, לאפשר את שילובו מחדש של היחיד במרקם החיים הכלכליים ולפתוח "דף חדש". בהתאם לסעיף 161(ב)(6) לחוק חדלות פירעון, עובר למתן צו שיקום כלכלי על בית המשפט להידרש, בין היתר, ל"חובות היחיד שלגביהם לא יחול ההפטר". לגבי חובות אלה, התכלית השיקומית הגלומה בדיני חדלות הפירעון לאפשר ליחיד "לפתוח דף חדש" נסוגה מפני תכליות אחרות. סעיף 175(א) לחוק מונה סוגי חובות שאינם בני הפטר, וקובע בס"ק (2) כי הפטר לא יחול, בין היתר, על "חוב שנוצר בדרך מרמה". ההצדקה שניתנה להחרגת חובות ממין זה מן ההפטר הינה ערכית, מוסרית וחברתית; ההחרגה נועדה למנוע מצב בו החוטא ייצא נשכר. הצדקות אפשרית נוספת הן שיקולי הרתעה וכן העוול שנגרם לנושה-הנפגע. חוק חדלות פירעון אינו נוקט בהגדרה מפורטת לעניין הנסיבות שבהן ייחשב חוב ככזה שנוצר ב"דרך מרמה". כך, החוק אינו מפנה לעוולת התרמית שבסעיף 56 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] או לעבירות שונות מחוק העונשין, התשל"ז-1977. בפסיקה הובעה דעה, כי משמעות הדברים הינה הותרת גמישות פרשנית לבית המשפט של חדלות פירעון בין הפרשנויות לפי דינים אלה בהתאם לנסיבות המקרה. נראה שבפרשנות המונח "מרמה" בדיני חדלות פירעון יש להתמקד, בראש ובראשונה, בתכליות המצדיקות הכרה בחוב ממין זה ככזה שאינו בא בגדרי ההפטר.
- כמו-כן, יש לקחת בחשבון את המשמעות הקשה של קביעה שלפיה מדובר בחוב שנוצר בדרך מרמה. עיון בפסיקה בהקשרים שונים – אזרחיים ופליליים – מעלה כי השתרשו בפסיקה שני מובנים עיקריים למונח "מרמה" השונים זה מזה. המובן האחד והשכיח מבין השניים בא לידי ביטוי ביסוד התנהגותי של הצגת מצג כוזב אשר נלווה לו יסוד נפשי שעשוי להיות ידיעה שהמצג כוזב; חוסר אמונה באמיתותו או חוסר אכפתיות באשר לנכונותו. מצג כזה יכול להיעשות במילים, בהתנהגות ואף במחדל של אי גילוי עובדות מקום שנדרש היה לגלותן. המובן השני של המונח "מרמה" הוא רחב יותר. מדובר בפגם של "חוסר יושר" הטבוע במעשה ואשר צובע אותו בגוון פסול בראיה של האדם הסביר, כאשר יש להידרש לשאלת המרמה על פי אמות מידה של אנשים הגונים בהתאם לנסיבות המקרה. כאשר בוחנים התנהלות שנטען כי היא מרמתית בדיני חדלות פירעון לא נראה שיש מקום להגביל את היקף ההתפרשות של התיבה "מרמה" למובן

הראשון – היצג כוזב. יש מקום לבחון גם אם מדובר בחוב שנוצר בחוסר יושר בעוצמה כזו העולה כדי מרמה אשר מצדיק החרגה של החוב. בהקשר זה, יש לתת את הדעת הן לעוצמתו של הפגם המוסרי שנפל בהתנהגות החייב; הן לנזק שנגרם לנושה כתוצאה מהפגמים שנפלו בהתנהלות החייב והקשר הסיבתי ביניהם לבין החוב; הן לתוצאה הקשה של סיווג החוב ככזה שנוצר במרמה. במקרה דנן, פסק דינו החלוט של בית המשפט המחוזי מקים תשתית מספקת, ואף למעלה מכך, כדי לבוא למסקנה שהחוב של היחיד לנושה נוצר בדרך מרמה.

- פסק הדין מפרט מסכת עובדתית מסועפת ממנה עולה שהיחיד ואחרים נטלו נכסים של החברה שלא כדין לשם מחיקת חוב פרטי שלהם. הפגם המוסרי בהתנהלותו של היחיד הוא בעוצמה גבוהה ואף גבוהה מאוד. המסקנה שמדובר בחוב שנוצר בדרך מרמה נלמדת גם מכך שבית המשפט המחוזי הורה על הרמת מסך ההתאגדות בעניינו של היחיד. **לאור האמור, הבקשה התקבלה. נקבע שחובו של המשיב כלפי המבקשת אינו בר הפטר.**

41. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – ביטול צו לפתיחת הליכים) - היחיד ביקש הפטר נוכח גילו ומצבו הרפואי וטען כי פעל בתום לב. הנושה טענה כי אין מקום ליתן הפטר ליחיד שרימה ביצירת חובות והסתיר לאורך השנים הכנסותיו, ואילו הנאמן המליץ על מתן צו שיקום במסגרתו יינתן הפטר מותנה, ובמקביל לפעול לאיתור נכסים. זאת בנוסף למימוש כספי הפיצויים וחלק מכספי התגמולים המוגנים. הממונה תמך בעמדת הנאמן ביחס לכספי הפנסיה וסבר כי יש לממש את הפיצויים.
חדל"פ (ראשל"צ) 30063-09-21 **לאופולד גבירץ נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (02/06/2024)

- כב' השופטת **דר להב** דחתה את הבקשה ופסקה כלהלן: חוסר תום הלב בא לידי ביטוי בהתנהלות היחיד בהליך, ובאופן יצירת החובות שנוצרו בחוסר תום לב. בית המשפט ציין את פסק הדין שניתן בעניינו של היחיד טרם הליך זה, שם בוטל ההליך בעניינו תוך תיאור התנהגות עקבית, של יחיד אשר שב ופתח עסקים שונים, תוך שימוש באשראי ופיזור שיקים לצורך רכישת סחורה, תוך שידע כי אין ביכולתו לעמוד בהתחייבויותיו. עם זאת, אין בפסק הדין קביעות של יצירת חובות במרמה. בית המשפט קיבל את הטענה כי מדובר בחובות שברובם הגדול הם חובות ישנים מאוד, וכי יש בחלוף הזמן כשלעצמו, כדי להקהות במידה מסוימת את חוסר תום הלב. אלא, שחלוף הזמן תרם לתפיחתם של החובות,

לצבירתם, ולכך שהנושים לא יכלו להיפרע מהיחיד. שילוב חוסר תום הלב בשלב טרום ההליך, ביצירת החובות, בשילוב חוסר תום הלב בהליך עצמו, מטה את הכף לעבר ביטול ההליך, בניגוד למצב דברים שבו ניתן לשקף את חוסר תום הלב בתכנית פירעון ארוכה מהרגיל כשהתשלומים מוגדלים, שהרי במקרה דנן לא ניתן לעשות כן, שעה שהיחיד משתכר בקצבת זקנה בלבד.

42. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – סמכויות נאמן) - מקרה המעורר את השאלה, האם נאמן רשאי לבקש פירוק שיתוף בנכס, לאחר שביהמ"ש המחוזי כבר הורה על רישום מלוא הזכויות בנכס שלא על שם היחיד אלא רק על שם אדם אחר, שהוא גרושתו השנייה של היחיד. כל זאת, כאשר הגרושה הראשונה של היחיד, שהיא הנושה שלבקשתה ההליך נפתח, הטילה עיקול קודם.

חדל"פ (ראשל"צ) 66330-01-23 **מלי במני חדד נ' זכריה חדד** (10/06/2024)

- כב' השופט **אילן בן-דור** קבע כלהלן: סעיף 131 לחוק חדלות פירעון, שכותרתו "הקניית סמכויות היחיד בנכסי קופת הנשייה לנאמן", קובע כי "הנאמן מוסמך לשם מילוי תפקידו לבצע כל פעולה בנכסי קופת הנשייה שהיחיד היה רשאי לעשותה, וממועד מינויו של הנאמן היחיד אינו מוסמך לבצע פעולות כאמור, אלא באישור מראש מאת הנאמן; אישור כאמור יכול שיינתן מראש לסוג מסוים של פעולות". בעת הנוכחית, לאחר שכבר ניתן פסק הדין בבית המשפט המחוזי, שהורה על רישום הזכויות על שם הגרושה השנייה, לא ניתן להתעלם ממנו. המדובר בפסק דין סופי חלוט, אשר כולל צו אופרטיבי לאחר הפעלת שיקול דעת שיפוטי בדבר רישום הזכויות על שם הגרושה השנייה. לפי פסק הדין, היחיד כבר לא בעל הזכות בנכס.
- היחיד אינו רשאי לטעון להיותו שותף בנכס או לזכות שמכוחה היה רשאי לבקש פירוק שיתוף. לפיכך, לא ניתן להסמיך נאמן, לפעולה שהיחיד עצמו לא היה רשאי לעשותה. פסק הדין שהורה על רישום זכויות על שם הגרושה השנייה משתיק לא רק את היחיד מלטעון להיותו שותף במקרקעין, אלא גם את הנאמן, לצורך בקשת פירוק השיתוף. זאת, הואיל ולנאמן קיימת "קירבה משפטית". לפיכך, לפי סעיף 131 לחוק חדלות פירעון, גם את הנאמן אין לראות כאילו היה "שותף" כדרישת חוק המיטלטלין.

43. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – הסדר חוב) - בקשה לאישור הסדר חוב ליחידה, אשר נדחתה על ידי הנושים, לרבות המתווה הכולל החרגה אפשרית של חובות מסוימים מתחולת ההפטר על ידי הנושים.

חדל"פ (ראשל"צ) 14972-07-21 **שלווה פוטשניק אליאס נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (18/06/2024)

- כב' השופטת **דר להב** דחתה את הבקשה, ופסק כלהלן: בהתאם לסעיף 85 לחוק, על מנת שהסדר חוב ייחשב ככזה שאושר על ידי הנושים, עליו לעמוד בשני תנאים מצטברים: תמיכה של רוב המצביעים באסיפת הנושים; המצביעים שתמכו בהצבעה מחזיקים יחדיו בשלושה רבעים לפחות מכוח ההצבעה של כלל המצביעים באסיפת הנושים. לכלל זה חריג מכוח סעיף 87 לחוק, המקנה לבית המשפט סמכות לאשר הצעת הסדר, גם אם לא זכתה לרוב מניין וערך כנדרש, ככל וההצעה צודקת והוגנת ביחס לכל נושה שלא אישר אותה. אולם, בית המשפט לא ימהר להפעיל את החריג לכלל, שהרי הנושים נמצאים בעמדה טובה להעריך האם מדובר בהסדר המיטיב עמם.
- בענייננו, מדובר בשלוש אספות בהם הנושים הצביעו נגד ההסדר. בית המשפט דחה את טענת היחידה כי מדובר בהתנגדות סתמית המונעת מאינטרס נקמה. מדובר בנושים שנכוו מהתנהלות היחידה, ועל כן אינם סומכים עליה, טענה שנתמכת בפסקי דין שניתנו בעניינה של היחידה. בית המשפט דחה גם את בחינת החלופה במתן צו לשיקום כלכלי שתהיה עדיפה על הצעת הנושים. היחידה לא הציגה נתונים לצורך בחינת אפשרות זו, ומדובר בבחינה תאורטית ונעדרת תשתית עובדתית.

44. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – חוב שנוצר במרמה) - ערעור על החלטת הממונה שלא ליתן צו פתיחת הליכים למערער. החובות של המערער מהם הוא מבקש הפטר נקבע בהליך משפטי, שהחל ברוסיה אך הוכר בישראל. המערער הורשע ברוסיה, בעבירות מרמה ובמעשי הונאה שונים בסכום של 58 מיליון ₪. בנוסף לפסק הדין הפלילי, נערך מולו הליך אזרחי שבו חויב לשלם את הסכום לבנק ברוסיה. הממונה דחה את הבקשה של המערער בין היתר מכיוון שמדובר בחובות הנובעים ממרמה בזיקה ישירה ואינם בני הפטר. וכי כי לא יהיה בצו בכדי להושיע את החייב מפני חדלות פירעון. המערער, ביקש להורות לממונה על מתן צו לפתיחת הליכים עבורו כי הוא רוצה לפתוח בישראל דף חדש בחייו.

עחדל"פ (ראשל"צ) 37034-10-23 **יוסף קציב נ' ממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (29/06/2024)

- כב' השופט **אילן בן-דור** דחה את הערעור, ופסק כלהלן: דין הערעור להידחות, הואיל ואין בסיס להתערב בהחלטת הממונה. החלטת הממונה נחזית כנכונה לגופה. מדובר ביחיד שנקבע שיצר במרמה את חובותיו, ששיעורם יוצא דופן ומגיע לכ-58 מיליון דולר. חוב שנוצר במרמה מצא המחוקק לקבוע שאינו בר הפטר, לא כי היחיד שרימה אינו מעדיף שיקום, אלא כי "נקודת האיזון" שונה, ומועדפים שיקולים חברתיים ומוסריים שאינם מצדיקים לפטור רמאי מהחוב שיצר במרמה. עוד נקבע, כי מדובר בחוב שנוצר בארץ זרה, ולא ניתן להתעלם מאופן יצירתו, מעת שהפסק הזר הוכר ובמיוחד. בעניין זה, מפנה בית המשפט להחלטה בעניינו של קציב בבית המשפט העליון. שם פירט בית המשפט העליון את טעמי המדיניות שביסוד ההכרה בפסק החוץ. עוד נקבע כי אין זה המקרה להתערב בשיקול הדעת שהפעיל הממונה אשר נמנע מלפתוח שער ליחיד לאחר שמצא שמדובר בהליך חסר תועלת עקב חובות שאינם בני הפטר. על כן, אין להתערב בהחלטת הממונה שהיא סבירה ויתירה מכך גם מוצדקת לגופה.

45. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – המבחנים) - בקשת הנושה למתן צו לפתיחת הליכים בעניינו של היחיד.

חדל"פ (טב') 45379-04-24 **חיים חליוה נ' רון אהרון קובי** (07/07/2024)

- כב' השופט **עופר חיים שורק** קיבל את הבקשה, ופסק כהלן: המחוקק בחר במבחן התזרימי ולחילופין במבחן המאזני לצורך הגדרת מצב של חדלות פירעון. מבחינת החזקות שפורטו בסעיף 110(א)(1)-(4) לחוק חדלות פירעון, המבחן הקובע הינו זה **התזרימי**. אף לאחר הוכחת המבחן התזרימי לצורך הוכחת מצב של חדלות פירעון, המחוקק ביקש שהנושה יפרט האם ננקטו הליכי גבייה ומדוע אין די בהליכי גבייה כדי להביא לגביית החוב.

- **יש לדחות את טענת היחיד לקיום חלופה להליך חדלות הפירעון ולכך שהליכי ההוצאה לפועל נותנים מענה הולם ומספק לאור נכסיו. הנושה פירט והוכיח כי נקט בהליכי הוצאה לפועל כנגד היחיד ואלו לא הובילו לגביית החוב באופן אפקטיבי**. הנושה הפנה לקשיים בהליך מימוש הנכסים לאור אופי רישום הזכויות של היחיד בהם ויש צדק בדבריו. **כידוע, קיים קושי במימוש נכסים**

מורכבים רישומית בפורום ההוצאה לפועל. בנוסף, ציין היחיד שהזכויות בנכס בתל אביב כלל אינן שלו אלא של פרודתו וקיים חוב עבור היטל השבחה שמונע את העברת זכויות. הטענה מחזקת את המסקנה שהיחיד מצוי במצב של חדלות פירעון לפי שני המבחנים. בית המשפט ער לכך שהיחיד הוא איש ציבור, ראש עיר לשעבר והתמודד בבחירות האחרונות על ראשות העיר טבריה. השלכות של מתן צו לפתיחת הליכים בתחום פעילותו זה ברורות ואולם אלו אינן מובילות לדחיית בקשת הנושה ובכך להותיר אותו בפני שוקת שבורה וחוסר יכולת להתקדם בהליכי פירעון.

46. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – ביטול צו לפתיחת הליכים) - בקשת היחיד לביטול צו לפתיחת הליכים שניתן בענייננו במעמד צד אחד. טענתו המרכזית של היחיד הינה כי האזהרה בתיק ההוצאה לפועל כמו גם הבקשה לצו פתיחת הליכים – מעולם לא הומצאו לו כדין, אינו מתגורר בישראל, ואין לו כל נכסים בישראל, הבקשה אינה עולה בקנה אחד עם סעיף 101(ב) לחוק.
חדל"פ (ת"א) 5829-01-24 **שי פלד נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי** (14/07/2024)

- עוד נטען, כי לא הוכחה חזקת חדלות פירעון מאחר שסכום החוב מושא האזהרה בתיק הוצאה לפועל נמוך. הנושה התנגדה לביטול הצו לפתיחת הליכים ועתרה לסילוק הבקשה על הסף משלא נתמכה בתצהיר, גם הנאמן והממונה הצטרפו לעמדת הנושה. כב' השופט **רון גולדשטיין** דחה את בקשת היחיד, ופסק כלהלן: יש להותיר את צו פתיחת ההליכים על כנו.

- נקבע, כי בבואו של בית המשפט להכריע בבקשה שהוגשה לפי תקנה 131 לתקנות סדר הדין האזרחי, ניצבים בפניו, ככלל, שתי עילות המאפשרות את ביטולה של החלטה שניתנה לפי צד אחד: ביטול מחמת צדק, לרבות בשל פגם דיוני שירד לשורשו של ההליך כפגם בהמצאה; והעילה השנייה הינה, ביטול לפי שיקול דעת בית המשפט, שבמסגרתה רשאי בית המשפט לאזן בין הטעמים שהביאו למחדלו של המבקש לבין סיכויי הגנתו בהליך. בית המשפט קבע, כי בענייננו, ספק רב אם יש הצדקה לביטול הצו לפתיחת הליכים מחמת שיקולי צדק, די בכך שהיחיד לא תמך טענותיו בתצהיר מאומת כדין, ואף לא נתן הסבר מבורר מדוע לא התייצב לדיון שהתקיים בבקשתו. אף אין מקום לבטל את הצו בהתאם

לשיקול דעת בית המשפט, שכן אין בטענותיו של היחיד, כדי להראות כי לא עלה בידי הנושה להצביע על חזקת חדלות הפירעון. בית המשפט לא קיבל את גרסת היחיד שלפיה מרכז חייו אינו בישראל, משום שלא הגיש תצהיר ולא התייצב לדיון. בנוסף, היחיד לא הצליח לסתור טענת הנושה כי בעת הגשת הבקשה היה רשום על שם היחיד רכב שעוקל בלשכת הוצאה לפועל. ליחיד נכס נוסף מסוג דירה שאביו המנוח הוריש לו, מכאן לא ניתן לקבוע כי ליחיד אין נכסים בישראל. בית המשפט בחן מחדש את ההצדקה למתן הצו, אף בהתעלם מן הפגם שנפל בהיעדר ההתייצבות, ומצא כי יש להותיר את הצו על כנו.

47. **בית המשפט השלום** (פשיטת רגל – חוב שאינו בר הפטר) – בקשה מטעם הנאמן להורות על ביטול הסתלקותו של היחיד מחלקו היחסי בירושת עיזבון הוריו המנוחים, לטובת אחותו (המשיבה 1). בנוסף, להורות על ביטולו של חוזה מכר במסגרתו רכשה המשיבה 2 את זכויותיהם של המשיבים 1, 3 ו-4 בדירת מגורים אשר הייתה מצויה בבעלות ההורים המנוחים.

חדל"פ (חי') 61950-09-22 **דוד אורן נ' חנה כהן** (25/08/2024)

- כב' השופט **אפרים צ'יזיק** הורה על קבלת בקשת הנאמן ופסק כלהלן: לא עלה בידי היחיד לסתור את עמדת הנאמן שלפיה הוויתור על חלקו היחסי בירושת הוריו המנוחים לטובת אחותו לא נעשה ממניעים מצפוניים גרידא, אלא מתוך מטרה לסכל את העברת חלקו היחסי בירושת הוריו המנוחים לטובת קופת הנשייה, ומכאן שיש מקום לקבל את עמדת הנאמן שלפיה הסתלקותו של היחיד מחלקו היחסי בעיזבון הוריו המנוחים לטובת אחותו בטל מעיקרו לפי הוראת סעיף 221 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.
- אף בהנחה שהיה מקום לקבל את גרסת היחיד בעניין הזיקה שבין הוויתור על חלקו היחסי בירושת ההורים המנוחים לבין מערכת יחסיו העכורה עימם, הרי שעדיין לא היה מקום לשנות את מסקנת בית המשפט, מאחר ותכלית החוק הינה להגדיל את מסת הנכסים בקופת הנשייה, מכלל המקורות האפשריים, ובכלל זאת גם זכויות ונכסים שאותם זכאים יחידים/חייבים לקבל בירושה בין אם באופן מוצהר, ובין אם לאו. באשר להסכם המכר אשר נוגע לדירת המגורים. הראיות מצביעות על כך שמדובר בעסקת מכר אשר בוצעה למראית עין ומתוך כוונה להברחת נכסים, בסיוע אחיו של היחיד, אשר סייעו בידו לגרוע את חלקו היחסי מירושת ההורים המנוחים ממסת נכסי קופת הנשייה. בנסיבות העניין,

אין זה מוצדק לבטל את חוזה המכר וכפועל יוצא מכך גם את הערת האזהרה אשר נרשמה לטובת המשיבה 2 בעניין הדירה, אולם ראוי לקבוע תוצאה משפטית המבטאת את תוצאות הפעולה להברחת זכויות. ובכך, הורה כב' השופטת על קבלת עמדתו ובקשתו של הנאמן.

48. **בית המשפט השלום** (חדלות פירעון – ביטול הגבלות) – בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת חדלות פירעון בהוצאה לפועל, אשר בה נדחתה בקשת החייבת לביטול צו עיכוב היציאה מהארץ ולביטול ההגבלה על החזקת דרכון.
רע"צ (אשקלון) 9772-07-24 **שיר אלטנני נ' בנק לאומי לישראל בע"מ ואח'** (13/09/2024)

- כב' הנשיא **עמית יריב** הורה על דחיית הבקשה ופסק כלהלן: בקשת החייבת מבוססת על סעיף 14 (ה) (2) לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז – 1967. סעיף חוק זה מבקש לאזן בין זכותו של נושה לגבות את המגיע לו מחייבים, ובין זכותו של חייב לחופש תנועה, ועל כן הוא קובע, כי צו איסור יציאה מהארץ לא ישמש כאמצעי גבייה של חובות מתחת לסכום מסוים. שעה שנכנסה החייבת להליכי חדלות פירעון, המקור הנורמטיבי להגבלות החלות עליה אינן לקוחות מחוק ההוצאה לפועל, אלא מחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח – 2018, אשר קובע את לוחות הזמנים להטלת מגבלות ולהסרתן. סעיפים 142 (1) ו- (2) קובעים כי הליך המתנהל לפי חוק חדל"פ, איסור היציאה מהארץ אינו תלוי בגובה החוב או בקיום תוכנית הפירעון, אלא עומד בתוקפו עד מתן צו שיקום כלכלי.
- מכאן, משעניינה של המבקשת מתנהל במסלול חדלות פירעון, על פי חוק החדל"פ, המועד שבו תוסר המגבלה הוא מועד מתן צו שיקום כלכלי. וככל שמתעורר צורך דחוף לצאת מן הארץ, הותירה כב' הרשמת אפשרות לפנות בבקשה קונקרטית, שתפרט את הצורך ביציאת החייבת מן הארץ, את מקורות המימון ליציאה כזו וכן הלאה. אחרת יש להמתין עד למתן צו שיקום כלכלי. ובכך, הורה כב' הנשיא על דחיית בקשת הרשות לערער אפוא ללא צורך בתשובה. משלא התבקשה תשובה, לא ייעשה צו להוצאות.

49. **בית המשפט השלום** (הצעת הסדר נושים – ביטול צו פתיחת הליכים) – בקשת היחיד להביא הצעת הסדר להצבעת הנושים.

חדל"פ (ראשל"צ) 64567-11-23 **אסף גיל נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (29/09/2024)

- ממקרה זה **עולות שתי סוגיות; האחת**, האם יש להותיר את הליך חדלות הפירעון של היחיד על כנו, או לבטלו, כפי שסבורים הנאמן, חלק מהנושים, ולכאורה אף היחיד עצמו. **השנייה**, אם יש מקום להעביר את ההליך לפסים של "הסדר נושים" ולמנות מנהל הסדר בהתאם. כב' השופטת **דר להב** הורתה על **דחיית** הבקשה ופסקה כלהלן: הליך חדלות הפירעון כונה "חסד המחוקק", אשר מחייב את היחיד בהתנהגות בתום לב, לצורך איזון מול הפגיעה בנושים, אשר לא ייפרעו את מלוא חובם. תום הלב הנדרש מתפרש הן על שלב יצירת החובות והן על הליך חדלות הפירעון עצמו.
- ניצול ההליך לרעה שלא בתום לב שומט את הקרקע תחת ההצדקה להעניק סיוע למבקש ליהנות מחסדי המחוקק ומהגנות ההליך. במקרה זה, נפסק כי התנהלות היחיד מהווה חוסר תום לב היורד לשורשו של ההליך, ואין מדובר בכזה הניתן לריפוי באמצעות צו תשלומים מוגדל או הארכת תקופת התשלום. לפיכך, חוסר תום הלב מצדיק את ביטולו של צו פתיחת ההליכים שניתן בעניינו של היחיד. בעניין בקשת היחיד, להציע הצעת הסדר לנושיו ולמנות מנהל הסדר. נפסק, כי היחיד לא פירט מה הסכום המוצע לנושיו ומהם מקורות התשלום. סעיף 322(ג) לחוק מאפשר לבית המשפט להימנע מלקדם הצעות להסדר חוב מטעמים שונים, לרבות במקרים שבהם ברור מראש שההסדר לא יאושר בהקשר זה, הצביעו בתי המשפט על מספר קריטריונים שיש לבחון בעניין זה: האם מדובר בניצול לרעה של ההליך, האם ההצעה המוגשת סבירה בנסיבות העניין, האם המציע אכן יוכל לעמוד בביצוע הצעתו בפועל, ופרק הזמן המוצע לצורך ביצוע התשלום. בד בבד, יש לבחון אם ההצעה מגשימה את תכליות החוק, שהן שיקומו הכלכלי של היחיד והשאת התמורה לנושים. ובכך, נפסק כי לא זו בלבד שלא ניתן לבחון כלל אם ההצעה היא סבירה בנסיבות העניין, שכן היחיד כלל לא נקב בסכום המוצע במסגרתה, אלא שלא ברור מהם מקורות התשלום ואם היחיד יוכל לעמוד בתשלום כלשהו.
- אשר על כן, הורתה כב' השופטת על דחיית בקשת היחיד להבאת הצעת הסדר להצבעת הנושים. ובסופו של דבר, בית המשפט הורה על ביטול צו פתיחת ההליכים שניתן בעניינו של היחיד.

50. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם הוצל"פ – מתן הפטר) – בקשת רשות ערעור על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **אסף קפרוב**, שניתנה בתיק הוצאה לפועל מספר 525578-03-24.

רער"צ (נצרת) 1893-07-24 **מסטר ספלינטר השקעות בע"מ נ' דוד חי אבוקסיס** (15/10/2024)

- בחודש 03/2019, נכנס המשיב להליכי פש"ר, ביום 30.11.22, הוכרז כפושט רגל וביום 13.3.23, נחתמה פסיקתא למתן הפטר. לטענת המערערת, היא לא הגישה תביעת חוב מאחר ולא ידעה על ההליכים בהם מצוי המשיב ועל צו פתיחת הליכי פש"ר שניתן כנגדו. רק כאשר הפסיק לשלם עבור ההלוואה שנטל ממנה הגישה את ההסכם בין הצדדים לביצוע שטר בהוצל"פ. המשיב הגיש ביום 19.6.24 בקשה לסגור את תיק ההוצל"פ מאחר וקיבל צו הפטר כאשר החוב דנן הינו בר הפטר ונכלל בסעיף 2 לפסיקתא. לאחר שהמערערת הגישה ביום 23.6.24 בקשה כי המשיב יבהיר האם הצהיר על חוב כלפיה במסגרת הליכי הפש"ר, שכן לא הייתה מודעת להליך, ניתנה ביום 24.6.24 החלטה המורה על סגירת התיק.
- כב' השופט **אלעד טל** הורה על דחיית הבקשה ופסק כלהלן: מעיון כב' השופט בכרטסת המערערת שצורפה לבקשה, עולה כי ההלוואה נלקחה ביום 9.4.18, והוחזרה בסכומים משתנים מידי חודש מיום 7.6.18 עד ליום 18.10.22. מדובר בתשלומים ששולמו בעבור הלוואה שנלקחה כ-11 חודשים בטרם נכנס המשיב להליכי פש"ר וכ-4 שנים בטרם הוכרז המשיב כפושט רגל וניתן ההפטר . די במועדים לעיל כדי לקבוע, כי בהתאם לסעיף 71(א) לפקודת פשיטת הרגל, מדובר בחוב בר תביעה, שיש לעכב את ההליכים בענייננו. בהתייחס לטענת המערערת להעדר ידיעה על הליך פשיטת הרגל, הרי שזו אינה יכולה להישמע . סעיף 24 לפקודה מסדיר את אופן פרסום צו הכינוס. הכלל הוא, כי הפרסום ברשומות ובעיתונות היומית יוצר ידיעה קונסטרוקטיבית של כלל הציבור, לרבות הנושים על הליכי פשיטת הרגל. לאחר עיון כב' השופט בטענות הצדדים, קבע כי החוב נשוא תיק ההוצאה לפועל מושא הערעור, נכלל במסגרת החובות ברי התביעה בהליך הפש"ר, וכפועל יוצא מכך צו ההפטר חל עליו. ובכך, הורה על דחיית הבקשה.

51. **בית המשפט השלום** (פשיטת רגל – חוב שאינו בר הפטר) – בקשה מתוקנת להקדמת תשלומי תכנית הפירעון.

חדל"פ (ב"ש) 28900-04-20 **סלימאן אבו סעלוק נ' רשות המיסים – אגף המכס והמע"מ** (10/11/2024)

- בית המשפט דן בשאלה; האם חובו של החייב כלפי רשות המיסים הוא בר הפטר? ביום 18.9.23 ניתן לחייב צו לשיקום כלכלי. ביום 30.6.24 הגיש החייב בקשה מתוקנת להקדמת תשלומי תכנית הפירעון וניתנה החלטה כי עליו להמציא הבקשה לתגובת הנושים אשר הגישו תביעות חוב. בבקשת החייב הצהיר על 8 נושים, ולא הצהיר על החוב לרשויות המס. בדוח ממצאי הבדיקה נטען כי הוגשו 8 תביעות חוב בסך של 9,806,903 ₪ ובדיון מיום 12.7.23 הוחרג החוב כלפי בנק מזרחי טפחות וטרם נבדקו תביעות החוב.
- כב' השופט **עידו כפכפי** הורה על דחיית בקשת החייב ופסק כלהלן: נפסק, כי לא ניתן להחיל את ההפטר על החוב כלפי מע"מ שעה שנוצר במרמה. עולה כי יש לקבל את טענות מע"מ, ולא נמצא כל בסיס להתנגדות החייב לבקשה. על חייב המבקש לקבל הפטר מחוב שלשיטתו ניתן להחריג מהוראות החוק, הנטל עליו להגיש בקשה. עוד נפסק, כי אין בסיס גם לטענת ההסתמכות של החייב, הצו לשיקום כלכלי קובע כי לאחר שהחייב יעמוד בהוראות הצו לשיקום כלכלי יגיש לממונה בקשה לאישור בדבר קבלת הפטר וכי ההפטר יחול על חובות שהחייב הודיע לגביהם ועל פי דין. אשר לטיבו של החוב; קבע בית המשפט כי החייב העלה טענה חסרת בסיס כי מדובר בחובות של חברה שלא חב בהם באופן אישי. החייב מנוע מלהעלות טענות כנגד אופיו של החוב כחוב שנוצר במרמה ומיוחס אישית לו, הואיל והורשע ונגזר דינו. גם לו לא היה מורשע החייב, לא יכול היה לכפור בטיבו של החוב. לאור לשון סעיף 175 (א) (2) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, הקובע כי ההפטר לא יחול על חובות עבר שנוצר במרמה, אין לבית המשפט שיקול דעת אם להעניק הפטר לחוב שנוצר במרמה. עם כל החשיבות ברצון החייב להשתקם, יכול לכל היותר לזכות בהפטר מחובות אחרים, אולם לא מהחוב כלפי מע"מ. המחוקק הכיר כיום במקרים בהם המטרה השיקומית נסוגה בפני תקנת הציבור הכללית, עת קבע מפורשות כי לא יינתן הפטר מחוב שנוצר בעבירת אלימות חמורה. אשר על כן, נפסק, כי לא ניתן להחיל את ההפטר על החוב כלפי מע"מ שעה שנוצר במרמה.

52. **בית המשפט השלום** (ביטול הליך חדל"פ) – בקשה שהוגשה על-ידי הנאמן למתן הוראות וביטול צו פתיחת ההליכים, אשר ניתן על ידי הממונה, לבקשתו של היחיד. כל זאת, ככל שהיחיד לא יסיר את מחדליו.

חדל"פ (ראשל"צ) 28972-06-23 **ספי בעלז (לשעבר סבירידוב קיריל) נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (12/11/2024)

- כב' השופט **עדי אברונין** הורה על קבלת בקשת הנאמן ופסק כלהלן: חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי יצר מסגרת נורמטיבית שנועדה לאפשר ליחידים, בין היתר, להשתקם כלכלית ולהשתלב מחדש במרקם החיים הכלכליים. במסגרת כך, נוסד בדין מנגנון המקים הגנות ליחיד מכוח ההליך. לצד זאת נקבעו חובות שעל היחיד לעמוד בהן על-מנת שיזכה לאותן הגנות ועל מנת שבהמשך ההליך יוכל היחיד לקבל צו שיקום כלכלי, שמעברו השני ההפטר המיוחל. ברם, תנאי שאין בלתו לצורך ניהול הליך חדלות פירעון הוא התנהלות בתום לב, לרבות שיתוף פעולה מלא עם הנאמן, וקיום החובות בהליך. אי-עמידה בחובות אלו עלול להוביל לביטול ההליך. אי עמידה בחובתו של היחיד לשתף פעולה באופן מלא עם הנאמן והממונה ואי קיום החובות בהליך לרבות הגשת דו"חות ותשלום במועד, יש בהם טעם ממשי ומרכזי לביטול ההליך. התנהלותו של היחיד בהליך זה, למן ראשיתו, רצופה במחדלים ופיגורים בתשלומים. היחיד הפר פעם אחר פעם את חובותיו בהליך, תוך מתן הזדמנויות חוזרות ונשנות שניתנו לו ללא הועיל.
- משכך נפסק, כי כלו כל הקיצים בכל הנוגע ליחיד ולהליך חדלות פירעון זה, והגיעה העת לקבוע שהיחיד מיצה את כל האשראי וההזדמנויות שניתנו לו לתיקון מחדליו ולמרות כל זאת, לא תיקן את מחדליו. בית המשפט הורה על ביטול ההליך בעניינו של היחיד מכוח הסמכות הנתונה לבית המשפט בהתאם לסעיף 183(א) לחוק. ובכך, הורה כב' השופט על קבלת בקשת הנאמן והורה על ביטול צו פתיחת ההליכים בעניינו של היחיד, וזאת עקב הפרת היחיד פעם אחר פעם את חובותיו הבליך, תוך מתן הזדמנויות חוזרות ונשנות שניתנו לו ללא הועיל.

53. **בית המשפט השלום** (חדלות פירעון – ביטול פעולה הגורעת נכסים מקופת הנשייה) – בקשה מטעם הנאמנת להורות על ביטול פעולת העברה ללא תמורה של זכויות היחיד בדירת מגוריו לידי בנו.

חדל"פ (חי') 53155-03-21 **עו"ד מיכל גלבוע נ' חליל סעיד** (13/11/2024)

- כב' השופט **אפרים צ'יזיק** הורה על קבלת בקשת הנאמנת ופסק כלהלן: בית המשפט רשאי מכח הוראות סעיף 221 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי להורות על ביטול פעולה הגורעת נכס מקופת הנשייה אשר בוצעה במטרה להבריח נכס מנושים במהלך תקופה שתחילתה שבע שנים לפני הליך חדלות הפירעון. ביטול פעולה לפי סעיף זה דורשת הוכחת יסוד נפשי, כך שדי בהוכחת כוונה להבריח את הנכס מהנושים באמצעות תכנון מראש של המעשה בעת שהיחיד היה סולבנטי. בעסקאות בין בני משפחה או במקרה של קרבה עסקית של מקבל ההענקה, קיימת חזקה שלפיה אין תום לב בקבלת הנכס, מאחר והקרבה המשפחתית והעסקית של מקבל ההענקה למעניק יוצרת חזקה בדבר ידיעתו על הקשיים הכלכליים של המעניק, ולכן בפסיקת בתי המשפט נקבעה חזקה מיוחדת, לפיה העברת נכסים בתוך המשפחה מהווה אות של מרמה אשר משמעותה היפוך הנטל הראיתי על המקבל שהוא בן משפחתו של היחיד.
- עיון בלשון הסכם המכר מצביע על כך שתכלית ההסכם הינה מרמתית במהותה, משום שהיא נועדה לשרת את מסירת החזקה בדירה מהיחיד/האב לידי הבן כשהיא פנויה מכל אדם וחפץ, למרות שהיחיד/האב המשיך להתגורר בדירה ללא כל תמורה כספית. גם למקרא נוסח ייפוי הכח הבלתי חוזר שעליו חתמו היחיד ורעייתו שממנו עולה כי מטרת ההסכם הייתה, בין היתר, העברה/מכירה/השכרה/החלפת זכויותיו של היחיד בחלקה ובכך למנוע מהנושים והנאמנת את האפשרות לנקוט בהליכים משפטיים ישירים כנגד היחיד לצורך מימוש זכויותיו הקנייניות במקרקעין.

54. **בית המשפט השלום** (חדל"פ – צו תשלומים במסגרת צו שיקום) – **ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל במסגרתה קבעה צו תשלומים ליחיד במסגרת צו שיקום כלכלי.**

עחדל"פ (ב"ש) 15588-07-24 **אביאל בר רואימי נ' כרמי ליבוביץ** (09/12/2024)

- רשמת ההוצאה לפועל הסתמכה על פסק הדין בעחדל"פ 20531-10-22 אבן פז נ' אטלס וקבעה שבמקרה הנוכחי הלכת לשצ'נקו אינה חלה, ולכן בחנה את הכנסות היחיד לגופן וחייבה אותו בתשלום עתי כפי שנקבע.
- בית המשפט קבע, כי בענייננו, המקרה הנוכחי אינו דומה לעניין אבן פז, אלא להלכת לשצ'נקו המקורית, ולא היה מקום לבחון את הכנסות היחיד באופן

ספציפי. הקצבה נחשבת קצבת קיום בסיסית, ואין צורך לבחון אותו מול אמות המידה של הממונה. בנוסף, אף אם יוותר ליחיד סכום מסוים מדי חודש, הלכת לשצ'נקו קבעה שלא ניתן להסתמך על כך, אף זאת לאור ההנחה הבסיסית שסכום קצבת נכות כללית משקפת את צרכי המחייה הבסיסיים בלבד, לכל היותר. הלכת לשצ'נקו חלה אף על גמלאות בסכום גבוה יותר, ובלבד שההפרש אינו משמעותי.

- בהמשך, נקבעה הלכת עוידה, רע"א 6999/20 עוידה נ' כונס הנכסים הרשמי, שבה נקבע בסעיף 32, כהשלמה להלכת לשצ'נקו, שאף הכנסות מגמלה של בני זוג לא יילקחו בחשבון לצורך קביעת תשלום עתי של יחיד. עוד נקבע, כי הקצבה כשלעצמה מבססת הנחה שהיא תואמת את סכום המחייה בכבוד של היחיד, ואין צורך להמשיך ולבחון את דמי המחייה הבסיסיים. בית המשפט העליון עמד על כך שהלכת לשצ'נקו חלה אך במצבים שבהם גמלת הביטוח הלאומי היא הכנסתו היחידה של היחיד, ולא כאשר קיימת הכנסה נוספת. בית המשפט הפנה גם לפסק הדין בחדל"פ 25622-10-21 מירב דרעי מלכה נ' ממונה על חדלות פירעון מחוז חיפה והצפון, שגרס כי סיוע בשכר דירה הוא הסדר דומה לקצבת נכות כללית ועל כן גם הוא מוגן מכוח סעיף 217 לחוק חדלות פירעון ושיקום כללי. על כן, נפסק, כי יש ליישם הלכה מחייבת זו על המקרה הנוכחי, וכפי שבית המשפט העליון קבע שיש לפטור יחיד מחובת התשלום העתי כאשר פרנסתו מקצבת נכות כללית בצירוף סיוע בשכר דירה. גם על יסוד סכום הסיוע החודשי בשכר דירה לא ניתן לחייב את היחיד בתשלום עתי לקופת הנשייה, ויש להגדיר את היחיד כמי שמתקיים מקצבה יחידה. סיכומם של דברים נקבע, כי הלכת בית המשפט העליון מחייבת את המסקנה שזכאות לסיוע בשכר דירה וקצבת נכות מוגנת שזכאית לה בת זוג, אין בהן כדי לבסס אפשרות לחייב יחיד בתשלום חודשי. על כן, בית המשפט קיבל את הערעור, והיחיד מופטר מחובת תשלומים, בהתאם להלכת לשצ'נקו והלכת עוידה.
- בית המשפט קיבל את הערעור וקבע כי המקרה הנוכחי אינו דומה לעניין אבן פז, אלא להלכת לשצ'נקו המקורית, ולא היה מקום לבחון את הכנסות היחיד באופן ספציפי.

55. **בית המשפט השלום** (חדלות פירעון – הברחת נכסים) – **האם העברה במסגרת הליך גירושין נחשבת לפעולה הגורעת נכס מקופת הנשייה בהתאם לסע' 220 לחוק?**

חדל"פ (ת"א) 44710-12-22 **אוריאל חזות נ' לימור זהבי** (10/12/2024)

- בקשת הנאמנת להורות על ביטול פעולה הגורעת נכס מקופת הנשייה, לפי סעיף 220 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.
- התנאים לביטול פעולה לפי סעיף 220 לחוק הינם תנאים מצטברים. על הנאמן להתגבר על מספר משוכות על מנת לבוא בגדר פעולה שעליה חלה הסעיף. **ראשית**, עליו להוכיח כי מדובר בנכס של היחיד שהועבר לידי צד שלישי בלא תמורה או בתמורה שאינה הולמת "בנסיבות העניין". **שנית**, על הנאמן להוכיח כי מועד ביצוע הפעולה חל בתקופה שתחילתה שנתיים לפני מועד הגשת הבקשה לפתיחת הליכים, אם מדובר ב"קרוב" כפי הגדרתו בחוק, עליו להוכיח כי הפעולה בוצעה בתקופה שתחילתה ארבע שנים לפני מועד הגשת הבקשה לפתיחת הליכים. רק אם עמד הנאמן בהוכחה של כל התנאים האמורים, יעבור הנטל לבעל-הדין המתנגד לביטול הפעולה, להוכיח כי בעת ביצוע הפעולה היה היחיד מסוגל לפרוע את חובותיו.
- בית משפט שלום דחה את בקשת הנאמנת, ופסק כי לא הוכח כי הועברה תמורה שאינה הולמת "בנסיבות העניין" בעד זכויות היחיד בנכס. לא הוכח כי התקיימה כל קנוניה במטרה להברחת נכסים. במקרה דנא ההעברה הייתה במסגרת הליך גירושין אשר לפי התרשמות בית המשפט היה כן ואותנטי. על כן, נדרשת בחינה זהירה של רכיב התמורה.
- משמדובר בוויתור הדדי על זכויות במסגרת הסכם גירושין שגרתי, סביר ומאוזן לכאורה ומשתוכן ההסכם אינו מצביע על רכיב חריג או בלתי סביר בעליל בהסכמים מסוג זה, אין עילה להיעתר לבקשה.

בית המשפט לענייני משפחה:

56. **בית משפט לענייני משפחה** (חדלות פירעון – סמכות בית משפט של חדל"פ) – **תביעה לאיזון משאבים ופירוק שיתוף.**

תלה"מ (חי') 75693-01-24 ר' ש' נ' ז' ש' (25/11/2024)

- בהתאם לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, מעת שניתן צו פתיחת הליכים, לא ניתן להמשיך בהליך משפטי שתלוי ועומד או לנקוט בהליך משפטי כנגד מי שניתן בעניינו צו לפתיחת הליכים אלא אם ניתן לכך אישור בית משפט של חדל"פ; הנחת המוצא היא שניהול הליך משפטי עלול לגרוע מקופת הנשייה שכן לחייבת אין מקורות בלתי תלויים למימון הוצאות ההליך.
- מעבר לכך, הרי שמרגע "כניסתה בשעריו של ההליך", החייבת מאבדת מעמדה כבעלת דין עצמאית וזאת על-מנת לשמור על עיקרון השוויון בין הנושים ולרכז את התביעות בהליך אחד. במקרים חריגים יינתן אישור לניהול ההליך מתוך ראיית טובת קופת הנושים בהליך חדלות הפירעון או כאשר מדובר בתביעה בעלת מורכבות עובדתית ועוד.
- במקרה דנן, **משאישור של בתי המשפט של החדל"פ לא הוגש, הרי שההליך דנן נפתח שלא כדין**. על כן נקבע כי, ככל שעד מחר ב- 17:00, לא יגיש המבקש אישור בית המשפט של החדל"פ לניהול ההליך שבכותרת, הדיון בטל ללא צורך בהחלטה שיפוטית נוספת. נוסף על כך, לא יוגש האישור בתוך 90 יום, התביעה תימחק.

רשות האכיפה והגבייה:

57. **החלטת כב' הרשמת מרים דרמוני-יזדי** (פש"ר) - החייב הגיש בקשה לסגור את תיק ההוצאה לפועל. החייב טוען כי הולדתו של התיק דנן בחטא. התיק נפתח לאחר מתן צו הכינוס ובניגוד לו, וזאת מבלי שניתן למל"ל היתר לפתוח את התיק. החייב טען שלא ניתנה לו הזדמנות להתגונן כשנפתח התיק. לאחר שהחל הליך הפש"ר וכל עוד לא נקצבו דמי מזונות, היה החייב מנוע מלשלם מזונות ואם כך, לא היה למל"ל עילה לגבות מהחייב דמי מזונות. עוד נטען, כי לא ניתן לעקוב אחר התשלומים ששילם המל"ל לזוכה והקיזוזים שביצע ולא ניתן להבין את דף החשבון שבתיק ההוצאה לפועל.

תיק **524688-12-16** (03/01/2024)

- משעסקינן בהליכי פשיטת רגל, המסגרת המשפטית מצויה בהוראות סעיף 20(א) בפקודת פשיטת הרגל. על פי סעיף זה, המנועים מלפעול, הינם נושים של החייב, אשר להם "חוב בר תביעה" במסגרת הליכי הכינוס. המחוקק ביקש להגביל נושים אלו, מלפעול במנותק מהליכי הכינוס, ולגבות כספים כנגד חובו של החייב. זאת משום שגביה כאמור תגרע כספים מקופת הכינוס, ותפגע בעקרון השוויון בין הנושים. גם כאשר עילת החוב מאוחרת למתן צו הכינוס, יוגבל הנושה מלפעול, אולם לא באופן אוטומטי, וגם זאת, על מנת שלא לפגוע בתכליות שביקש המחוקק להבטיח במסגרת הפקודה. לעניין מניעי פתיחת התיק ותום הלב של הזוכה, פתיחת התיק ומתן צו הכינוס התרחשו בסמיכות מועדים. מקרים דומים קרו כבר בעבר, בעיקר בתקופה שבה נפתח התיק, שאז הנתונים בדבר מתן צווי כינוס, לא הועברו באופן שוטף כפי שנעשה כיום.
- בכל אופן, ניכר שלא מדובר במעשה מכוון והתרשמתי מתום לבו של הזוכה. עסקינן בחוב אשר ברובו, אינו בר תביעה בהליכי פשיטת הרגל, היות וחלקו נוצר לאחר מתן צו הכינוס. על דרך הכלל, חוב בגין דמי מזונות אינו מופטר בהליך של פש"ר או חדל"פ, מה גם שלעיתים ניתנת לזוכה רשות מאת בית המשפט של פש"ר/ חדל"פ, לגבות את החיוב השוטף. משכך, המגמה הנוהגת בקרב רשמי ההוצאה לפועל, היא להותיר תיקי מזונות פתוחים, תוך עיכוב של כלל ההליכים, זאת מטעמי יעילות, חסכון בזמן ומשאבי המערכת והצדדים. עצם פתיחת התיק, כשלעצמה, אינה עולה כדי סיבה לסגור את התיק. ההכרעה בבקשת החייב, צריכה להיות פועל יוצא של קיום חוב או היעדרו. באשר לשאלה אם קיים חוב בר גבייה בתיק כעת, אין בטענותיו של החייב כדי להראות שהחייב פרע את חובו בגין התקופה שטרם מתן צו הכינוס, ואין בהם לפטור את החייב מהחוב שצבר לאחר שניתן צו כינוס. החייב לא הופטר מחוב המזונות שנוצר טרם מתן צו הכינוס ואף יצר וצבר חוב מזונות חדש, בגין חיובים שלא שולמו במלואם, לאחר מתן צו הכינוס.

58. **החלטת כב' הרשם יניב דיין** (חדל"פ - חובות נאמן) - הנאמן עותר לביטול הליך חדלות פירעון בעניינה של היחידה. הבקשה הוגשה בהמשך להודעת הנאמן לפיה היחידה לא המציאה מסמכים אותם נדרשה להמציא לידיו.
תיק **802440-08-22** (09/01/2024)

- בהתאם לסעיפים 104 ו-187 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי על יחיד המגיש בקשה לפתיחה בהליכי חדלות פירעון לצרף כתב ויתור על סודיות. בהמשך לכך, ניתנים צווי מידע אצל כל הגורמים המפורטים בתוספת הראשונה לחוק חדלות פירעון. בנוסף לכך, בהתאם לסעיפים 105 (ב) ו-105 (ג) לחוק, לממונה על חדלות פירעון סמכות לדרוש מידע נוסף שדרוש לו, מעבר למידע האמור. יודגש שהוראות אלו חלות גם כאשר מדובר ביחיד שעניינו מתנהל בהוצאה לפועל, כקבוע בסעיף 201 לחוק חדלות פירעון.
- חלק מדרישותיו של הנאמן כלפי היחידה בענייננו נעשו שלא לצורך. לעניין המצאת אישורי שליחת הודעות לנושים בצירוף אישורי מסירה, **נדמה שהנאמן מצא לנכון להטיל על היחידה מלאכה המוטלת על כתפיו**. ראוי שנאמנים יתנו קודם הזדמנות ליחידים להעביר לרשותם את הפרטים האמורים בסעיף 75(ג) ורק לאחר מכן יפנו לדרישות סעיף 75(ב). יש לזכור שבעוד לנאמן משאבים ומיומנות לפעולות אלו, ליחידים פעמים רבות אין את ההבנה כיצד עליהם לעמוד במוטל עליהם, והם אינם מודעים לכך **שלו יעבירו את פרטי הקשר הנ"ל לנאמן לא ידרשו לפעול להמצאת אישורי מסירה**. מצופה מהנאמן כידו הארוכה של בית המשפט לפעול **בגילוי נרחב כלפי היחידים**, וכחלק מכך להודיעם שבהמצאת פרטי הקשר של נושיהם אליו, פטורים הם מחובת המצאת אישורי מסירה.

59. **החלטת כב' הרשם שי קידר** (חדל"פ - אישור הסדר נושים) - האם לרשם חדלות הפירעון מוקנית הסמכות לדון **בכפיית** הסדר נושים, כפי שמוקנית לבית המשפט הנכבד? במרכז הדיון עומדות סוגיות אלה: תפקידו של רשם ההוצאה לפועל כרשם ייעודי להליכי חדלות הפירעון; סמכויות הרשם לענייני חדלות פירעון בהתאם לחוק חדלות פירעון; אישור הסדר נושים ע"י רשם חדלות הפירעון; כפיית הסדר נושים ע"י רשם חדלות הפירעון.

תיק **801222-11-22** (11/02/2024)

- הסדר נושים מאושר על פי דעתם של הנושים. ברצותם, יאושר ההסדר, בסירובם לא יאושר ההסדר. כבר נפסק, פעם אחר פעם, שבית המשפט הנכבד אינו מחליף ברגיל את שיקול דעתם של הנושים, אינו מתערב בשיקול דעתם, וגם אם לדעתו נפלה טעות בידי הנושים ולו במקום הנושים היה מבקש להכריע אחרת, לא ימהר בית המשפט להמיר את שיקול דעתם בשיקול דעתו. **לרשם**

חדלות הפירעון מוקנית הסמכות לכפות הסדר נושים (Cram-Down). כפיית ההסדר מתאפשרת גם כשלא כל הנושים הסכימו, וגם בהינתן שאין רוב כפול כנדרש בהוראת ס' 195 לחוק חדלות פירעון. אמנם, הסמכות לכפות הסדר אינה מוקנית לרשם חדלות הפירעון במבט ראשון. כך, אין סמכות שכזו מנויה בס' 204 לחוק חדלות פירעון.

- כך, אין סמכות זו מנויה באופן מפורש באיזה מהסעיפים הנוספים המנויים תחת פרק יב' של החלק השלישי בחוק חדלות פירעון. עם זאת, הסמכות קיימת, והיא מוקנית לרשם חדלות הפירעון. אין מקום להקניה מלאה של סמכות זו באופן מלא ושווה לסמכותו של בית המשפט. בנסיבותיו של מקרה זה, על מנת להביא לאישור ההצעה להסדר נושים, תוך הפעלת החריג שבסעיף 87 לחוק חדלות פירעון, ניתן להסתייע מספר של שיקולים שונים, כולם מהותיים. עם זאת, בנסיבות העניין, מהמצורף וממצבור השיקולים, קיים משנה תוקף ומסה קריטית לאישור ההצעה להסדר, על אף שלא הוצג רוב ערך נשיה. יש לאשר הסדר נושים בין היחיד לנושים, על דרך כפייתו של ההסדר תוך קביעה כי התמלאו מלוא התנאים הנדרשים לכפיית הסדר נושים.

60. **החלטת כב' הרשמת אופיר בן יוסף** (הפטר לאלתר) – בקשת הנאמנת למתן צו להפטר לאלתר ליחיד.

תיק **800361-04-22** (18/03/2024)

- ככלל, ההפטר לאלתר פוטר את היחיד מכל חובותיו, בכפוף למימוש נכסיו כפי שהם במועד ההפטר. עם זאת, ייתכנו מקרים שבהם אין ליחיד כושר השתכרות עודפת אך הוא עתיד לקבל נכסים בעתיד. במקרים אלה רשאי בית המשפט להורות כי נכסים אלה יוחרגו מתחולת ההפטר ולכשיגיעו לידי היחיד, יכללו בנכסי קופת הנשייה. הוראה זו נועדה לאפשר לבית המשפט גמישות ביצירת איזון בין שיקומו של היחיד לזכותם של הנושים להיפרע את חובם. בכל מקרה לא יורה בית המשפט כאמור לעניין נכסים שממילא אין לכלול בנכסי קופת הנשייה, מאחר שהם דרושים לקיומו הבסיסי של היחיד.
- **בענייננו אכן, ליחיד ניתן צו לפתיחת הליכים כשלוש וחצי שנים קודם לפתיחת הליכי חדלות פירעון בתיק שלפני, יחד עם זאת, סבורה שמצבו הבריאותי של היחיד, נסיבות חייו המורכבות ומאמציו לעמוד בדרישות ההליך זה, מהוות נסיבות מיוחדות, בהתאם להוראות 167(ב) לחוק המצדיקות מתן הפטר**

לאלתר ,כפי שיפורט להלן. בנסיבות אלו, לאחר עיון טענות הצדדים, לרבות נתוני דוח ממצאי בדיקה והמלצת הנאמנת לאחר מכן, מצבו הרפואי של החייב המוגדר כנכה ושנקבעה לו דרגת אי כושר בשיעור 100% יציבה, בהיעדר התנגדות הנושים שלא הגישו תגובה לדו"ח ממצאי הבדיקה ולהחלטה מיום 07.01.24 למרות חלוף מועדים, יש לאשר המלצת הנאמנת וליתן ליחיד הפטר לאלתר מחובותיו בכפוף למימוש כספים בלתי מוגנים. באחריות הנאמנת לעתור למתן החלטה סופית עם מימוש הכספים לתיק.

61. **החלטת כב' הרשמת אופיר בן יוסף כפרי** (הפטר לאלתר) – קבלת בקשת הנאמנת למתן הפטר לאלתר.

תיק **801834-03-21** (17/04/2024)

- היחידה נעדרת כושר השתכרות ואין לה נכסים למימוש. צוין כי ההפטר יחול על חובות ברי הפטר כאשר **החוב למרכז לגביית קנסות אינו בר הפטר**. הנאמנת ביקשה כי יפסק שכ"ט על אף שאין כספים בקופת הנשייה. ההפטר כפוף להמצאת אישור בדבר העדר חובות שוטפים לעירייה, לעמידר, לתאגיד המים ולחברת חשמל. בנוסף לכך, המליצה הנאמנת על תוכנית להכשרה כלכלית. בדו"ח הוצגה תמונה עובדתית, ולפיה היחידה, התייצבה לברור, שיתפה פעולה ומסרה מידע.
- לאחר עיון כב' הרשמת בנתוני התיק של היחידה, טענות הצדדים, לרבות נתוני דו"ח ממצאי בדיקה והמלצת הנאמנת, מצבה הרפואי של היחידה המוגדרת כנכה ושנקבעה לה דרגת אי כושר בשיעור 100% לצמיתות, **בהיעדר התנגדות הנושים שלא הגישו תגובה** לדו"ח ממצאי הבדיקה , יש לאשר המלצת הנאמנת ולתת ליחידה הפטר לאלתר מחובותיה זאת בכפוף לביצוע הכשרה כלכלית.

62. **החלטת כב' הרשמת לילך לגזיאל אורבך** (הפטר) - ביום 28.03.24 ניתנה החלטה המורה לנושים להגיש עמדתם לעניין מתן צו ההפטר, כאשר הנושים נדרשו להגיש עמדתם עד ליום 17.04.24 לרבות המוסד לביטוח לאומי אשר נדרש להגיש עמדתו לעניין צו ההפטר מחוב מזונות העבר. בחלוף המועדים להגשת תגובת הנושים, אף לא אחד מהנושים הגיש עמדתו לעניין מתן צו ההפטר, לרבות המוסד לביטוח לאומי.

יצוין כי הנושה המל"ל מחובר בתקשורת מחשבים ובהתאם לתקנה 24 (ג) לתקנות ההוצאה לפועל, חזקה כי ההחלטה מיום 28.03.24 נמסרה לידיו.

תיק **801884-01-23** (05/05/2024)

- לאור נתוני התיק ונסיבותיו של היחיד ובהעדר התנגדות ועמדות מי מטעם הנושים קבעה כב' הרשמת כי יש מקום להורות על מתן הפטר לאלתר ליחיד בהתאם להוראות ס' 167 לחוק, כאשר ההפטר יכול גם על חוב מזונות העבר למוסד לביטוח לאומי בתיק הוצל"פ.
- כלל, הפטר לא יחול על חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין בהתאם להוראות סעיף 175(א)(3) לחוק, ואולם לבית המשפט סמכות להורות בנסיבות חריגות המצדיקות זאת כי ההפטר יחול על חוב מזונות עבר, כולו או חלקו, וכן להתנות את החלת ההפטר בתנאים (סעיף 175(ב)(2)לחוק). השיקולים המנחים לבחינת הנסיבות החריגות המצדיקות להחיל את ההפטר על חוב מזונות העבר נקבעו בפסיקות בתי המשפט בהתאם להוראות סעיף 69(א)(3) לפקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש). כב' השופטת ע' ברון (בפס"ד סלימאן) פירטה בפסק דינה רשימה לא סגורה של שיקולים על סמך הפסיקה, להחלת הפטר על חוב מזונות עבר.
- מדובר בחוב מזונות עבר שהוחרג בהליך הקודם וחובות נוספים שנוצרו בסמוך לאחר מתן ההפטר הקודם בשנת 2020. יחד עם זאת, בענייניו של היחיד, מתקיימות הנסיבות החריגות, בהתאם לקריטריונים שאומצו בע"א 5628/14 סלימאן נ' סלימאן (פורסם בנבו, ביום 29.9.2016). ליחיד אין כושר פירעון (מתקיים מקצבת נכות ודמי סיוע בשכר דירה) ונראה שמצב זה לא ישתנה בעתיד, גילו מבוגר (יליד 1957), מצבו הרפואי אינו שפיר, כמפורט במסמכים הרפואיים שצורפו בפתיחת התיק, ואין נכסים בבעלותו. החוב של היחיד הינו חוב עבר, שנוצר לפני שנים רבות, כאשר שני ילדיו בגרו, זה מכבר. תיק המזונות נפתח לפני למעלה מ- 20 שנים, בשנת 2004. מדובר בחוב עבר למל"ל, כאשר אין חיוב שוטף במזונות זה שנים רבות. לאחר פתיחת תיק המזונות בוצעו הקטנות חוב ותשלומים לתיק. כמו כן, בעחדל"פ 19036-12-20 חסון נ' עיריית תל אביב ואח' (פורסם בנבו, ביום 6.6.2021) נקבע כי "יישום האפשרות להחלת החריג ומתן פטור מחוב מזונות ייעשה במקרים חריגים, בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות, תוך מתן משקל לתום הלב של החייב, ובשים לב לשיקולים דוגמת כושר הפירעון והסיכוי להיפרע מהחייב; גילו ומצב

בריאותו; השאלה אם מדובר בחוב עבר או שמא בחוב שוטף שממשיך להצטבר; חלוף הזמן וחלקו של החייב בכך".

- לאור האמור, ובהתאם לסעיף 175(ב) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018, הורתה כב' הרשמת על מתן הפטר לאלתר ליחיד, וזאת בשל קיומן של נסיבות חריגות המצדיקות מתן צו הפטר ליחיד מחוב המזונות. צו ההפטר יחול גם על יתר חובותיו של היחיד, ברי ההפטר.

63. **החלטת כב' הרשם שאדי ג'ובראן** (חדל"פ - הקדמת תשלומים ועיון מחדש בצו שיקום) - השאלות הטעונות הכרעה: **האחת, האם יש מקום להקדים את התשלומים הנדחים בהתאם לתכנית השיקום הכלכלית?** השנייה, **האם יש מקום לעיין מחדש בצו לשיקום כלכלי ולהגדיל את הסכום של היחיד להוסיף לקופת הנשייה, קרי יותר מ 51,000 ש"ח?**

תיק **800790-09-22** (13/05/2024)

- **הכרעה בשאלה הראשונה:** שני הצדדים, הן היחיד וב"כ והן הנאמן, לא התייחסו לעובדה המהותית כי תשלומי היחיד בהתאם לצו לשיקום כלכלי מהווים גילום זכויותיו בנכס מקרקעין וכי תשלומי היחיד, בהעדר הכנסה אחרת, הם הלכה ולמעשה, מהכנסותיו מקצבאות המוסד לביטוח לאומי. לאור הצורך בגילום זכויות בנכס מחד, ובהעדר מקור הכנסה אחר, ותחת מימוש הנכס, הוסכם במפורש, במשתמע אוו בהתנהגות, כי מקור מימון תכנית השיקום הכלכלית ומתן הפטר בהמשך, הוא אותן קצבאות שהיחיד מקבל ושכאמור, אינן מהוות חלק מנכסי קופת הנשייה. היחיד הסכים ואף תכנן לשלם את תשלומיו באמצעות כספי הגמלה שהמוסד לביטוח לאומי, והלכה ולמעשה הוא התחיל לעשות כן ושילם שלושה תשלומים עד כה. ראוי לציין כי הסדר זה הינו הסדר המיטיב עם היחיד, מאחר והוא מאפשר לו לפרוס בפריסה נוחה את תשלומיו, מאפשר לו לשמור על הנכס שברשותו וגם מאפשר לו לקבל בסופו של יום צו ההפטר המיוחל. לאור האמור, סבורני כי היחיד אינו יכול להתנגד להקדים פירעון של תשלומיו הדחויים לפי תכנית השיקום הכלכלית, קרי תשלומים למשך 5 שנים ותשלום נוסף בסך 15,000 ש"ח בסוף תקופת התשלומים (בזמן שהיחיד אמור להיות בן 73), עת הופקד בחשבונו היום סכום של כ 93,000 ש"ח שאף הוא מאותו מקור, קרי תשלום רטרואקטיבי של קצבאות המוסד לביטוח לאומי. אציין כי אם היחיד יתנגד להקדמת התשלומים

הדחויים של תכנית השיקום באמצעות הכספים, הרי הדבר יהווה חוסר תום לב מצדו, במה דברים אמורים: היחיד טען כי מקור הסתבכותו בחובות היה עקב פגיעתו ועקב הכנסותיו הדלות והמעטות במרוצת השנים, וניתן היה להניח כי אילו היחיד היה מקבל מהמוסד לביטוח לאומי את כל המגיע לו בזמן אמת, הרי היחיד לא היה מסתבך בחובות, למצער, הוא לא היה צובר כל את מצבת הנשייה שהוא צבר.

- עיון במצבת הנשייה של היחיד מלמד כי חובותיו הם בעיקר חובות צרכניים למוסדות, בין היתר, לרשות המקומית, חברת החשמל, בנק הפועלים תאגיד המים ובית חולים נהרייה. ניתן להניח כי אילו היחיד היה מקבל את הקצבה במלואה בזמן אמת, ואני מניח כי הוא היה נוהג בהגינותו ובתום לב בהתנהלותו הכלכלית והוא לא היה יוצר חובות, למצער, את כל החובות בסכום או לכל הנושים, וכי הוא היה משלם בזמן אמת את חובותיו הצרכניים מאותה קצבה המשולמת לו על ידי המוסד לביטוח לאומי ולא היה נמנע מהתשלום. לאור האמור, אני סבור כי אי הקדמת התשלומים הנדחים של היחיד בהתאם לתכנית השיקום הכלכלית ובד בבד הותרת סכום גדול במיוחד בידי היחיד שיש בו כדי לכסות את מלוא החובות של היחיד, מהווה פגיעה לא צודקת ולא מידתית בנושי היחיד שסיפקו לו את השירותים החיוניים ולא קיבלו את כספם לאור הכנסתה הדלה של היחיד. אני סבור גם כי, התנהלות כלכלית נכונה ותמת לב מחייבת את היחיד להציע ביוזמתו את הקדמת תשלומי תכנית השיקום הכלכלית מהכספים שברשותו, גם אם הוא סבור כי אותם כספים אינם מהווים חלק מקופת הנשייה.
- לא למיותר לציין ולהטעים כי היחיד שהתבקש להבהיר לאילו צרכים חיוניים הכספים נחוצים לו, ועל אף שניתנה לו הזדמנות נוספת לעשות כן בהחלטתי מיום 30.04.24, ידע רק להעלות טענות כלליות ולא מבוססות כי הכספים נחוצים לו לצורך טיפולים רפואיים, טיפולי שיניים והכשרת הבית. לא יהיה למיותר לציין כי הקדמת תשלומי תכנית השיקום הכלכלית בסך 51,000 ש"ח (בניכוי התשלומים ששולמו) תותיר בידי היחיד סכום של כ 42,000 ש"ח מהכספים וגם "תשחרר" את הכנסותיו העתידיות מהתשלום החודשי של 600 ש"ח וגם התשלום בסוף התקופה בסך 15,000 ש"ח, וגם תאפשר ליחיד וודאות כלכלית בשנים הבאות. לאור האמור אני מורה על מימוש סך 50,200 ש"ח (51,000 ש"ח בניכוי 1,800 ש"ח ששולמו עד היום) מהכספים והעברתם לקופת הנשייה, ובד בבד קובע כי התשלום בא במקום התשלומים העתידיים שהיה על היחיד להוסיף לקופת הנשייה.

- **הכרעה בשאלה השנייה:** לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, לא מצאתי מקום להוסיף ליחיד חיובים במובן זה להגדיל את הסכום שעליו להוסיף לקופת הנשייה בהתאם לתכנית השיקום הכלכלית. אני סבור כי אין מקום להשית על היחיד תשלומים עתידיים לאחר שהורתי על הקדמת פירעון התשלומים העתידיים, וגם אין מקום לממש מהכספים שבחשבון היחיד יותר מהסכום של 50,200 ש"ח. כפי שהרחבנו לעיל, אין ליחיד הכנסות שוטפות המהוות חלק מקופת הנשייה שניתן לגזור מהם חובת תשלום חודשית, הרי כל הכנסותיו מקצבאות המוסד לביטוח לאומי הנהנות מהגנת סעיף 217 לחוק חדלות פירעון וסעיף 303 ו 311 לחוק הביטוח הלאומי. ויודגש שוב כי השתת תשלום חודשי בהתאם לצו לשיקום כלכלי הייתה מטעמי נוחיות בלבד וחלף מימוש נכס ובהסכמת הצדדים. לא מצאתי גם מקום לממש מהכספים סכום העולה על 51,000 ש"ח (בניכוי תשלומים), הרי גם אם הסכום שולם ליחיד כתשלום רטרואקטיבי לתקופה של כ 40 שנה אחורה, הרי אל לנו לשכוח כי ענייננו בכספים שמקורם קצבאות המוסד לביטוח לאומי הנהנים מהגנות החוק כפי שהורחב לעיל. הטענה כי כספי קצבאות המשולמים באופן רטרואקטיבי או בסכום חד פעמי גדול אינם עונים על הלכת לשצ'נקו או שאותם כספים לא נחשבים כספי קצבה "טהורים" או שמאבדים את הגנת הוראות החוק כמפורט לעיל, הינה טענה כבדת משקל וראויה לדיון. בנסיבות המקרה דנן, מקום שהוריתי על מימוש יותר ממצית הכספים (הגם שמדובר בהקדמת תשלומים), הרי אין מקום לראות ביתרת הסכום כחלק מנכסי קופת הנשייה. אל לנו לשכוח כי היחיד אדם נכה, בן 67 היום, קטוע יד נסמך בחייו רק על קצבאות המוסד לביטוח לאומי.
- אמנם היחיד העלה בתגובתו האחרונה טענות כלליות ולא נתמכות במסמכים לעניין השימוש בכספים הללו, לרבות, טיפולי שניים, טיפולים רפואיים והכשרת הבית, יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מצרכים אלה במצבו הרפואי וגילו של היחיד, ועל כן לא מצאתי הצדקה לשלול ממנו את יתרת הכספים. ראיתי כי הקדמת התשלומים העתידיים בהתאם לתכנית השיקום הכלכלית על ידי מימוש חלקי של הכספים, מבלי להשית על היחיד תשלומים נוספים, הינו איזון ראוי בין האינטרסים של היחיד, נושיו והאינטרס הציבורי, ויש בו כדי לסייע בשיקומו של היחיד ומניעת חזרתו בעתיד למעגל החייבים. אני מורה על מימוש סך 50,200 ש"ח מהכספים המוחזקים בחשבון בנק המתנהל על שם היחיד בסניף בבנק הפועלים, ולאחר מימוש הכספים ישוחררו יתרת הכספים לידי

היחיד – הנאמן יגיש נוסח פסיקתא לחתימה. כל תשלום שישולם על ידי היחיד באופן יזום לפני מימוש הכספים יופחת מהסכם של 50,200 ש"ח, היחיד יוכל להימנע מביצוע תשלומים עד למימוש הכספים. לאחר מימוש הכספים, ניתן להגיש דו"ח מסכם ובקשה למתן הפטר.

64. **החלטת כב' הרשמת לילך לגזיאל אורבך** (חדל"פ - הפטר) - האם לאור נסיבותיה החריגות של היחידה יש לתת לה הפטר לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי?
תיק **800567-07-22** (30/05/2024)

- חקירתה של היחידה במהלך הדיון על ידי המותב ועל ידי הנאמן ריפאה את הפגם של הפסקת החקירה מול הנאמן וכי אין לראות בכך כנימוק המצדיק ביטול ההליך. בנסיבותיה של היחידה ובשים לב לאופי מחלתה ולתשובותיה במהלך החקירה, לא נמצא כי היחידה מתנהלת מתוך כוונה להעדיף נושים או להעלים כספים מנושיה או כי קיים חוסר תום לב בהתנהלות. בנסיבות התיק דנא, עולה כי אין תוחלת כלשהי להליכי גבייה בשים לב למצב הכלכלי והנפשי של היחידה, כך שהנסיבות מטות את הכף לטובת מתן הפטר.

65. **החלטת כב' הרשם שי קידר** (חדל"פ – שיקום כלכלי וביטול ההליך) - עמדה לדיון בקשת החייב למתן צו שיקום כלכלי והפטר לאלתר. מנגד, המלצת הנאמן להורות על ביטול הליך צו פתיחת ההליכים בענייננו של החייב.
תיק **801213-02-22** (18/07/2024)

- קיימים מרכיבים שונים ומגוונים לשיקום כלכלי לחייב. אף לא אחד ממרכיבים אלו רלוונטי לחייב שבענייננו, למעט מרכיב אחד: מרכיב ההפטר. מדובר על חוב אחד ויחיד שהוצהר עליו ושזוהי כל כוונתו של החייב בנקיטת ההליך. החייב אינו מתאים לתוכנית להכשרה כלכלית נכונה, הן בשל נתונים אישיים, הן בשל מוגבלות פיזית (כבד שמיעה), הן בשל העובדה שמדובר בחוב מושא סכסוך משפחתי שהתנהל ומתנהל עדין ועתיד להתנהל כבקשת החייב. אין כל מקום לקביעת תוכנית במסגרת צו שיקום כלכלי, שכן הנתונים הראשוניים של החייב אינם מעידים על יכולת כלכלית שוטפת כשהחייב בן 70, סובל מבעיות רפואיות שונות, ללא כושר השתכרות מוכח. התנהלות החייב תחת ההליך הייתה בחוסר תום לב באופן שניכר היה ניסיון לנצל את ההליך ותוך פגיעה בנושה. ייתכן

שניתן לראות בכך פגיעה גם בנושה הנוספת (העובדת הזרה) שהתגלתה רק תוך כדי בירור ההליך ושלא באמצעות החייב.

- התנהלות החייב בעצם יצירת החוב גם היא אינה חפה מפגמים מהותיים. פגמים אלו מעידים על חוסר תום לב ביצירת החוב, ובהתאם לכך גם כעילה לביטול ההליך. דין בקשת החייב למתן צו שיקום כלכלי והפטר לאלתר להידחות, ודין צו פתיחת הליכים להתבטל. בנסיבות העניין לא מתקיימת תכליתו הראשונה והמרכזית של ההליך לשיקום החייב, והוכח חוסר תום לב מצד החייב. בד בבד עם הביטול, ובשים לב להמלצות הנאמן, יש ליתן הוראות מתאימות לחלוקת כספים קודם לביטול ההליך.

66. **החלטת כב' הרשם שי קידר** (חדל"פ – חובת תום הלב) - הנושה הגיש בקשה לביטול הליך חדלות פירעון בעניינו של החייב. בין היתר, נטען, בין היתר, שהחייב עושה שימוש לרעה בהליכי חדלות הפירעון ע"מ להשתמט מתשלום חובותיו לנושה; שהחייב בעל נכסים המנסה להציג עצמו כחסר כל, אך הוא לא עומד בהגדרת המונח "חדל פירעון"; חובו נוצר בחוסר תו"ל ומשכך החוב אינו בר הפטר בהליך זה; חובו נוצר כתוצאה מתביעה של לשון הרע ולא כפי שהחייב ציין שמדובר בחוב שנוצר בגין פרסום וזכויות יוצרים.
תיק **801928-04-22** (28/07/2024)

- בהתאם להוראת סעיף 200(א) לחוק חדלות פירעון, אשר מפנה גם להוראת ס' 108 לחוק חדלות פירעון (בשינויים המחויבים), הרואה עצמו נפגע ממתן צו פתיחת הליכים רשאי להגיש בקשה לביטולו בתוך 45 יום ממועד פרסומו. המחוקק הטיל על הנושים דווקא את הנטל להגיש בקשה לביטול ההליך ורק לאחר שניתן צו פתיחת הליכים. על כן, דין בקשת הנושה לביטול ההליך להידחות משזו הוגשה באיחור שלא כדין. יש לדחות את הטענה על פתיחת הליך בחוסר סמכות בשל גובה חובות החייב. החוב היחיד שהוצהר ע"י החייב הוא לנושה. בגין חוב זה בלבד הוגשה תביעת חוב, סך 152,752 ₪, קרי תחת הרף המקסימלי לניהול הליך בלשכת ההוצאה לפועל. לא הוגשה ולו תביעת חוב אחת נוספת. הדבר מהווה ראיה לכך שהצהרתו של החייב בפתיחת ההליך הייתה נכונה, ומעבר לכך מוצדקת בהיבט הסמכות העניינית. יש לדחות את הטענה על

שמדובר בחוב שאינו בר הפטר – ראשית, הנושה כלל לא פירט הטענה מלבד הטענה הכללית שמדובר בחוב שעילתו לשון הרע. שנית, הנושה כלל לא ביסס את התשתית המשפטית בגינה מבוקש לראות בחוב זה כחוב שאינו בר הפטר. שלישית, הנושה לא הגיש ערעור על הכרעת הנאמן בתביעת החוב בעניינו ושבה נקבע שמדובר בחוב בדין כללי ושלא מדובר בחוב שאינו בר הפטר; רביעית, בתגובת הנושה על תשובת הנאמן לבקשה לביטול ההליך מטעם הנושה לא הוצגה ולו ראשית טענה נוספת על שהחוב אינו בר הפטר. הלכה למעשה ניתן לראות בכך משום זניחת הטענה, על כל המשתמע מכך. חמישית, לא הובהר, לא פורט, לא נומק, מדוע בנסיבות העניין יש לראות בעילת החוב בגין לשון הרע בכלל, ובעילת החוב מושא תביעת החוב של הנושה בפרט, כאילו החוב נוצר בדרך "מרמה" תחת הגדרת ס' 175(א)(2) לחוק חדלות פירעון.

- נדחית הטענה על שהחייב אינו חדל פירעון. יש ליתן בכורה למבחן חדלות הפירעון התזרימי, וזאת על פני מבחן המשנה המאזני. גם אם אצא מנקודת הנחה שלחייב זכויות בנכס מקרקעין (כשלטענת הנאמן הועברו הזכויות בשנת 2021), הרי שמכלול נסיבות המקרה דנן מאיינות התייחסות למבחן משנה זה כבעל משקל שווה (וגם לא מעבר לכך) לעומת מבחן המשנה התזרימי. יש לאשר את תוכנית הפירעון המומלצת ע"י הנאמן וליתן צו שיקום כלכלי לחייב.

67. **החלטת כב' הרשמת אפרת אידר ינון** (הפטר לאלתר – השבת גמלה) – קבלת בקשת היחיד לביטול צו התשלומים ולמתן הפטר לאלתר.
תיק **802182-05-22** (08/09/2024)

- היחיד קיבל גמלת נכות רטרואקטיבית על ידי המוסד לביטוח לאומי החל מיום 08/10/2022 בסך של 56,257 ₪ וזה לאחר שנקבע לו דרגת נכות רפואית של 40% ודרגת אי כושר עבודה של 100% לצמיתות.
- החייב טוען כי על קצבת הנכות אשר קיבל מהמל"ל חלה הלכת לשצ'נקו כך שלפיה גם אם נוצר הפרש חיובי בין ההכנסות להוצאות, אין בזה כדי להתיר השתת תשלום חודשי ובכך, אין לעקל את הקצבה ולשייכה לנושים, לא בעבר ולא בהווה. נטען כי בהתאם להלכת עוידה הקובעת כי הלכת לשצ'נקו חלה גם כלפי עבר, ושככל שהצטברו כספים בקופה שעוד לא חולקו לנושים, יש להשיבם ליחיד. הנאמן מנגד טען שגמלה אשר קיבל היחיד מהמל"ל הינה תחליף לשכר

ולכן היא מוקנית לקופת הנשייה, ושלטענתו הלכת לשצ'נקו צופה לעתיד ואינה חלה על כספים שהתקבלו לעבר והשארתם אצל היחיד נחשבת להתעשרות היחיד על חשבון נושיו. כב' הרשמת דחתה את עמדת הנאמן וקבעה כי למרות שלפי טענתו של הנאמן, גמלה חודשית מהווה תחליף לשכר, הרי היא מוגנת מכוח סעיף 8 לחוק הגנת הדייר. כב' הרשמת הורתה על ביטול צו התשלומים ועל השבת הכספים אשר שילם היחיד לאחר יום 08/10/2022. בנוסף לכך, הכירה בכסף שקיבל היחיד רטרואקטיבית ככספים מוגנים ופטורים מעיקול וקבעה כי אין לראות בהם כחלק מקופת הנשייה. פועל יוצא, הורתה כב' הרשמת על מתן צו הפטר לאלתר ליחיד.

68. **החלטת כב' הרשמת לילך לגזיאל אורבך** (חובות נאמן – הפטר לאלתר) – הודעת עדכון מטעם הנאמן וזאת לאחר שלא הוגשה כל בקשה ו/או עדכון בתיק מיום 21/12/21.

תיק **801807-02-20** (12/09/2024)

- הודעת עדכון זאת אשר הוגשה ע"י הנאמן לאחר מתן החלטה מטעם כב' רשמת ההוצאה לפועל בעניין הברחת כספים. לא הוגשה כל בקשה בעניין ולא פורטו אינדיקציות כאלה ואחרות לכך שהנאמן פעל וחקר את העניין, כמו כן, בהמשך להוראות סעיף 23 א לצו השיקום שניתן בעניין היחידה, נראה כי התקיים התנאי למתן הפטר שכן, הכספים מאת חברות הביטוח הועברו לתיק, כך שקופת הנשייה עומדת על סך של כ- 31,000 ₪. אשר על כן, הנאמן לא עמד בהוראות צו השיקום מיום 21/12/21 וזאת בין היתר כי חלף המועד זה מכבר לדון בעניין הברחת הכספים לכאורה ובנוסף, גם הבקשה שהוגשה עכשיו ע"י הנאמן הינה לקונית ואינה מלמדת על פעולות חקירה שבוצעו על ידי הנאמן בהתאם להוראות החוק.
- לאחר עיון כב' הרשמת בבקשת הנאמן, ותוך כדי התייחסות לנסיבות היחידה, והוראות צו השיקום שקוימו ובהתאם למימוש הכספים שהועברו לקופה וכן, העובדה כי התיק נפתח ביום 20/02/20 ועד כה, לא הוכחה הברחת הכספים לכאורה ולא בוצעה חקירה מעמיקה עד כה, אין מנוס אלא מליתן ליחידה הפטר לאלתר.

69. **החלטת כב' הרשמת קרן פרג'ון זיטמן** (עיזבון – מתן הפטר) – בקשת ב"כ החייבת למתן הפטר ללא תשלום חוב הפיגורים.

תיק **801873-12-19** (04/11/2024)

- הנאמנת טענה כי בהתאם להוראות סע' 178 לחוק, עם פטירת חייב יש להעביר הדיון בעניינו לבית המשפט המוסמך. ומילא, ככל שנדרש ניהול עיזבון להמשך ניהול ההליך, נתונה הסמכות לדיון בבית המשפט המוסמך כאמור בסעיף 177(ה).
- החייבת ז"ל נפטרה ביום 24.08.2024 לא לאחר מתן צו פתיחת הליכים כי אם **לאחר מתן צו שיקום** בעניינה מיום 15.07.2024. צו השיקום התייחס הן להתנהלות החייבת ז"ל בהליך, הן לתשלומים שנדרשו ממנה, הן לכספים המוקנים לקופת הנשייה העומדים לזכות החייבת והן לנסיבות החייבת ז"ל. נקבע כי בכפוף לתשלום 1,800 ש"ח לקופת הנשייה יינתן לחייבת ז"ל הפטר ולחייבת ז"ל ניתן צו שיקום טרם פטירתה אכן, לשון חוק חדלות פירעון אינה מפרידה בין שלב של מתן צו פתיחת הליכים ובין מצב שבו הסתיים שלב הביניים וניתן צו השיקום, אולם סבורני כי אם חייב נפטר לאחר מתן צו שיקום בעניינו, כאשר התברר כל הנדרש לבירור, וניתנו לנושים השהות לתגובתם ואף נשמעו הנאמן, החייבת ומי מטעמה מצב הדברים הינו שונה. **ככל שהחייבת ז"ל ויורשיה מבקשים לקיים את צו השיקום כלשונו אין מקום להעברת הדיון לבית המשפט ממספר טעמים**; הטעם **הראשון** הינו משיקולי יעילות ההליך שכבר הגיע כמעט לתומו לאחר הבירור הנדרש, חקירת החייבת (או במקרה זה מי מטעמה) וקביעת צו השיקום לצורך קבלת הפטר. הטעם **השני** הינו טעם משפטי של סופיות הדיון, העברת הדיון לבית המשפט המוסמך אין בה אלא עיכוב ההליך עד בירורו בפני בית המשפט (לאחר שכבר ניתנה בו החלטה) ולמעשה פתיחת אפשרות לדיון מחודש בבקשה שהוכרעה שלא על דרך הגשת ערעור מטעם מי מהצדדים. ולבסוף, מן הצדק יש לאפשר ליורשי החייבת לקיים את צו השיקום כפי שניתן בעניינה של החייבת, החייבת עברה כברת דרך ארוכה על מנת להסדיר את חובותיה טרם פטירתה, ובעניינה כבר ניתן צו שיקום. ובכך, כב' הרשמת קבעה כי ככל שאכן יורשי החייבת ז"ל מבקשים לבצע את צו השיקום כלשונו וכפי שניתן בתיק, קרי תשלום 1800 ש"ח כנגד חוב הפיגורים שנצבר קודם למינוי אפוטרופוס החייבת ז"ל, הרי שהם רשאים לעשות כן תוך 30 יום מיום מתן ההחלטה כתנאי לקבלת ההפטר.

70. **החלטת כב' הרשמת חן לוי** (חדל"פ - אישור לניהול הליך) – בקשת המבקשת להחרגת חוב, בהתאם לסעיף 175(א) לחוק חדלות פירעון ושיקול כלכלי, תשע"ח – 2018.

תיק **801785-03-24** (10/11/2024)

- המבקשת הגישה לבית המשפט תובענה 64549-02-24 נגד היחיד, שעילתה פיצוי בהתאם לחוק איסור לשון הרע. לטענת המבקשת היחיד כינה אותה "נוכלת" בתגובה על פרסום שהעלתה, וזאת לטענתה אך ורק בשל תביעתה לקבלת שכר טרחה. המבקשת מוסיפה כי הגישה תלונה במשטרה בחשד להטרדה ולאיומים. כב' רשמת ההוצאה לפועל **חן לוי** קבעה כלהלן: הבקשה הוגשה בפני כב' הרשמת עוד בטרם ניתן פסק דין נגד היחיד, אשר קובע חיוב כספי כלפי המבקשת. לכן, **יש לבחון תחילה אם יש מקום לאפשר למבקשת להמשיך בניהול ההליך המשפטי נגד היחיד, שעה שהוא בהליך חדלות פירעון, ורק לאחר מכן, ככל שיינתן פסק דין נגד היחיד, ובהתאם לקביעות בית המשפט בפסק דין, ניתן יהיה להכריע בבקשה להחרגת החוב מהליך חדלות הפירעון**. לחילופין, יש לבחון אם ניתן להכריע בחוב כלפי המבקשת במסגרת ההליך. בקשה להחרגת החוב, טענה המבקשת כי תביעת לשון הרע, הינה תביעה נזיקית לסכום שאינו קצוב, אף אם היא מסתפקת בפיצוי ללא הוכחת נזק. עם זאת, בהתאם לסעיף 4 לחוק בניגוד לפקודת פשיטת הרגל, ההגדרה לחוב הינה "**חוב ודאי או מותנה, קצוב או שאינו קצוב, בין שהגיע מועד פירעונו ובין שטרם הגיע**". קרי, <u>חוב נזיקי הינו במעמד של חוב בדין רגיל, ולכאורה, ניתן לבררו במסגרת ההליך</u>. במקרה זה, מדובר ביחיד ולא בתאגיד, כך שההוראה הרלוונטית מעוגנת בסעיף 121 (3) לחוק: עם מתן צו לפתיחת הליכים, "**יוקפאו ההליכים נגד היחיד לפי הוראות פרק ה': הקפאת הליכים, לחלק ב', בשינויים המחויבים**"...". עולה כי ההגדרה הרחבה שניתנה למונח "חוב" במסגרת החוק, מאפשרת בירור חוב נזיקי במסגרת ההליך, כאשר הליכים משפטיים מוקפאים, אך קיים חריג לכך. כפי שעולה מטענות הצדדים, קיימת מחלוקת מהותית לגבי תביעתה של המבקשת, אשר מוכחשת מצד היחיד וטעונה בירור מעמיק ויסודי. משכך, ומעצם טבעה של תביעה מסוג זה, בירור התביעה הנזיקית מורכב ואינו מתאים לבדיקת תביעת חוב והכרעת נאמן או בעל תפקיד, במסגרת הליך חדלות הפירעון. יתרה מכך, מעיון בפסיקה המאוזכרת על ידי היחידה, לרבות החלטת

הרשמת שצורפה לתגובת המבקשת, בפסקי הדין שאוזכרו בסוגיית החרגת החוב, ניתנו לנסיבות המפורטות בכל מקרה משקל מהותי בהכרעה בשאלת החרגת חוב מהליך חדלות הפירעון. כב' הרשמת **קבעה כי היא מתירה למבקשת להמשיך ולברר תביעתה** בבית המשפט המוסמך.

71. **החלטת כב' הרשמת לילך לגזיאל אורבך** (צו לפתיחת הליכים) – **בקשת החייב לצו לפתיחת הליכים.**

מס' תיק **801648-07-24** (27/11/24)

- סעיף 1 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, מגדיר את מטרות החוק ושם לו למטרה להביא לשיקומו הכלכלי של היחיד, להשיא את שיעור החוב שייפרע לנושים ולקדם את שילובו מחדש של היחיד במרקם החיים הכלכליים.
- עיון בתשלומים שבוצעו בתיקים הפרטניים מלמד על כך שבכל התיקים, מלבד תיק רשות השידור, שילם היחיד פי 2 (לכל הפחות) מהסכומים בפתיחה, ובחלק מהתיקים שילם אף פי 4 ו- 5. היחיד שילם וניסה להסדיר החובות ולא ניסה להשתמט מתשלום, כמו כן, אין בשלב זה סיבה לפצות את נושיו על עיכוב בתשלום בשים לב לסכומים ששולמו וכי הרעיון מאחורי מתן תמריץ לחייב לשלם, אינו רלוונטי למקרה זה.
- קיימת תהייה דווקא ביחס לתום לב הנושים אשר לא פעלו לסגירת התיקים, חרף התשלומים שביצע היחיד.
- כב' הרשמת קבעה כי מתן צו לפתיחת הליכים בנסיבות מקרה זה של היחיד אינו הפתרון הנכון שכן מדובר ביחיד ששילם וניסה להסדיר החובות וכי לא ניסה להשתמט מתשלום ובנסיבות היחיד והטעמים המיוחדים יש להורות על הפחתת ריביות וסגירת התיקים.

72. **החלטת כב' הרשמת אפרת אידר ינון** (הפטר לאלתר – חוב למרכז) – **האם יש להורות על תכנית פירעון ליחיד זאת במסגרת צו שיקום או שנסיבות היחיד תומכות בבקשתו למתן צו הפטר לאלתר?**

מס' תיק **802079-08-23** (23/12/24)]

- בקשת היחיד לקבלת פטור מתשלום חובו **למרכז לגביית קנסות**.
- מהלכת לשצ'נקו עולה כי עצם העובדה שהיחיד מקבל קצבת נכות אינה מעניקה פטור אוטומטי מהתשלום החודשי, אלא יש לבחון את הכנסות התא המשפחתי בכללותו.
- כאשר המטרה הבסיסית ביסוד הלכת **לשצ'נקו** היא לשמור על קיום מינימלי בכבוד ולאפשר מחיה למי שנשען על קצבאות מינימליות ובמקום בו עסקינן בתא משפחתי אחד, אשר הכנסותיו מגיעות לסכום המאפשר ליחיד לממן את הוצאותיו במלואן, לרבות הוצאות רפואיות (כולל מוניות, ביטוחים לרכב ועוד), תוך שנותרת יתרת זכות משמעותית, למול תביעות החוב (אשר טרם נבדקו) שסכומן עומד על 17,060 ₪, יש חשיבות המגשימה את התכלית חוק (הן חינוכית והן לנושים) לקבוע צו לשיקום כלכלי היחיד.
- בהתאם לסעיף 175 (א) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי נקבע שחוב זה אינו בר הפטר. נקבע, כי הפרת ההסכם שקיבל תוקף של פסק דין על ידי החייב אשר באה לידי ביטוי באיחור בביצוע אחד התשלומים מתיישבת, בנסיבות, עם הגדרתה של הפרה מנורית ומזערית ואינה מצדיקה העמדת החוב לפירעון מיידי.
- כב' רשמת ההוצל"פ הורתה על **דחיית** בקשת היחיד לקבלת פטור מתשלום חובו למרכז לגביית קנסות.

סדרי דין, סמכויות וזכות טיעון:

בית המשפט העליון:

1. **בית המשפט העליון** (פסילת שופט) – המערער הגיש לביהמ"ש המחוזי תביעה למתן מספר סעדים ובהם סעד הצהרתי בעניין בטלותה של עסקה במסגרתה מכר המשיב 2, מתוקף תפקידו ככונס נכסים בהוצל"פ, למשיבים 4-5 בית מגורים שמושכן כבטוחה לפירעון הלוואה שנטל המערער. המערער הגיש בקשה לצו מניעה זמני. על רקע מספר החלטות בקשר לבקשה זו הגיש המערער בקשה לפסילת המותב, וטען כי התנהלות המותב "לקתה בסילוף עובדות ובעיוות הדין, בהפרת כללי אתיקה, בקיפוח [המערער] ובא כוחו, במשוא פנים מובהק ובחריצת דין תוך גיבוש דעה מוקדמת וכל זאת בשל שיקולים זרים". עוד נטען כי למותב עניין אישי ממשי במערער ובבא כוחו שנובע "משיקולי נקם להענישם, לרבות על סגנון משתלח כביכול". הבקשה נדחתה, ומכאן הערעור.

ע"א 7085/23 **אפרים אוריון נ' יאיר גולדפינגר** (31/12/2023)

- כב' ממילא מקום הנשיא **ע' פוגלמן** דחה את הערעור בקבעו: אמת המידה הנוהגת לפסילת שופט מלשבת בדין, כפי שנקבעה בסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט, היא קיומן של נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט. המבחן לפסלות שופט הוא אובייקטיבי, ועילה לפסלות שופט אינה קמה רק בשל תחושה סובייקטיבית של בעל דין או בא כוחו. לא נמצא כי בענייננו עלה בידי המערער להוכיח את קיומה של עילת פסלות. טענות המערער מופנות בעיקרן כלפי התנהלותו הדיונית של המותב, אך כפי שנפסק, רק במקרים נדירים תקים הפעילות השיפוטית עצמה עילת פסלות, והחלטות דיוניות שנותן המותב אינן מקימות כשלעצמן עילה לפסילתו, אף מקום בו מדובר ברצף של החלטות שעמן בעל דין אינו מסכים. התנהלות המותב בענייננו אינה מצדיקה סטייה מכלל זה. החלטות שנוגעות לקביעת מועדי דיונים מצויות בליבת סמכותו של ביהמ"ש בנוגע לניהול ההליך, וככל שהמערער אינו מסכים עם החלטות אלו לגופן, האפיק המתאים להשגותיו אינו בקשת פסלות אלא הליכי ערעור מתאימים. הוא הדין בנוגע לקביעה בעניין סיכויי התביעה: מדובר בנושא אותו היה על המותב לבחון כחלק מההכרעה בבקשה לסעד זמני, וכפי שהדגיש המותב, קביעה זו ניתנה על בסיס התשתית שעמדה לפניו באותה עת. בנסיבות אלו לא נמצא כי מדובר בקביעה נחרצת שמעידה על נעילת דעת המותב בנוגע לתוצאת ההליך. באשר להכרעה בבקשה לסעד זמני בהיעדר דיון בנוכחות

הצדדים – המותב הסביר כי בהיאסף תגובות הצדדים לבקשה נמצא כי די בתשתית הקיימת לצורך הכרעה בבקשה, ולא נמצא כי נסיבות מתן ההחלטה מעידות על נעילת דעת המותב ביחס להליך. טענת המערער כי החלטות ביהמ"ש נבעו מעניין אישי או מיחס עוין כלפיו או כלפי בא כוחו, לא נתמכה בתשתית עובדתית שיש בה כדי לבסס עניין אישי ממשי שמקים עילת פסלות. לבסוף אציין כי בנסיבות העניין לא נמצא לחרוג מהמתכונת המקובלת ולקיים דיון בעל פה בערעור.

2. **בית המשפט העליון** (בנקאות - סעדים זמניים - צו מניעה) – בקשת רשות ערעור על החלטת בימ"ש מחוזי, בגדרה נדחתה בקשת המבקשת – חברה פרטית הפועלת בתחום השירותים הפיננסיים ובכלל זה עוסקת בניכיון שיקים ומתן הלוואות, למתן צו מניעה זמני המורה למשיב (הבנק), **להימנע מסגירת חשבון הבנק שלה**. במסגרת הדיון נדרש ביהמ"ש לשאלה: מהו הרף הראייתי שבו נדרש תאגיד בנקאי להוכיח את סבירות החלטתו שלא להעניק שירותים בנקאיים לנותן שירותים פיננסיים – מקום בו מתעורר חשד שפעילותו אינה עומדת בהוראות דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור?

רע"א 9065/23 **ס.ע. טופ השקעות בע"מ נ' בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ** (01/01/2024)

- כב' שופט **ח' כבוב** דחה את הבקשה מהטעמים הבאים: חובתו של תאגיד בנקאי להעניק שירות מכוח סעיף 2 לחוק הבנקאות אינה חובה מוחלטת, ובהתקיימם של טעמים סבירים רשאי התאגיד לסרב להעניק שירות או להפסיק שירות שניתן. לשון החוק אינה מגדירה מהו 'סירוב סביר' לעניין זה. אולם, בפסיקה נמנו מספר מצבים אופייניים לכך, ובכלל זה: "התנהגות בלתי הולמת או רשלנית מצד לקוח בניהול חשבונו, התנהגות ספציפית של בעל חשבון ויחסו לפקידי הבנק, לרבות התנהגות לא הוגנת ואף תוקפנית ואלימה". נוסף על דוגמאות אלו, נקבע לא אחת כי חשש מהלבנת הון או מימון טרור עשוי להוות אף הוא טעם סביר לצורך סעיף 2 לחוק הבנקאות. השופט כבוב עומד בהרחבה על תפקידם החשוב של התאגידים הבנקאיים בקשר לניהול המאבק שמנהלת מדינת ישראל בתופעת הלבנת ההון ומימון הטרור, בהינתן העובדה שלא אחת הדבר נעשה באמצעות המערכות שלהם, ומשכך הם עשויים לשמש 'מונעי הנזק הזולים ביותר'. בהקשר זה צוין בין היתר כי במסגרת תפקידו כגוף "דו-מהותי"

הנושא בתפקיד "מעין רגולטורי" כחלק מהמאבק בהלבנת ההון ובמימון הטרור – רשאי הבנק לסרב לתת שירותים בנקאיים ואף להפסיק שירותים שניתנו. זאת, כאשר מתעורר אצלו יסוד סביר לחשש כי נעשתה פעולה בחשבון הקשורה בהלבנת הון או במימון טרור, או כאשר הלקוח אינו משתף פעולה עם ההליכים שנקבעו לשם ניהול סיכונים אלה. הנטל להוכחת סבירות החלטה לפי סעיף 2 לחוק הבנקאות מוטל על שכמו של התאגיד הבנקאי. אולם, בניגוד לטענת המבקשת, אין הוא נדרש להרים נטל זה ברמת ההוכחה הנחוצה במשפט אזרחי (מאזן ההסתברויות). בהתאם, הובהר בעבר כי בשים לב לטבעה "המעין-מינהלי" של החלטה שכזו, בידי התאגיד הבנקאי נתון מתחם של סבירות בגדרו רשאי הוא להפעיל את שיקול דעתו.

- על כך מוסיף השופט כבוב, כי במסגרת מתחם זה, נתון לתאגיד הבנקאי שיקול דעת רחב בהערכת טיב הסיכון ובזיהוי גורמים ופעילויות בסיכון גבוה – והכול בזיקה להוראות החוק, הצווים והנחיות הפיקוח על הבנקים (כפי שהוזכרו בהחלטה דנא). כפי שנפסק לא אחת, טיב הראיות שעליהן יידרש להצביע תאגיד בנקאי שקיבל החלטה על פי סעיף 2 לחוק הבנקאות, ייבחן על פי כללי המשפט המנהלי כגון דא, דהיינו – מבחן הראיה המנהלית, כאשר במסגרת זו על הבנק ליתן דעתו ל"דגלים אדומים" המעוררים את חשדו. בהקשר זה צוין בהמשך הדברים, כי במסגרת הערכת סיכונים לאומית, זוהו השירותים הפיננסיים כתחום בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור. יתר על כן, בעת הפעלת שיקול דעתו – רשאי ואף מחויב הבנק להעריך את טיב הלקוח, את אופי עיסוקו ואת מידת הסיכון הנשקפת ממנו – זאת על פי גישה 'מבוססת סיכון' כאמור בנוהל 411. מתחם שיקול דעת זה, כאמור, רחב הוא וכולל גם את אופן הערכת הסיכון על ידי הבנק. מטעם זה, אין גם לקבל את טענת המבקשת כי הבנק אינו רשאי לבחון את פעילותה באופן כללי, אלא רק את פעילותה בחשבון. ודוק, סעיף 28(ה) לנוהל 411 קובע באופן מפורש, כי לקוח שעסקו "עתיר במזומנים" הוא בעל סיכון גבוה יותר להלבנת הון ומימון טרור. ביהמ"ש מוסיף לעניין נטל הראיה, כי יתכן שעם החלת הרגולציה מכוח חוק הפיקוח הסיכונים שבתחומים עסקיים אלו יפחתו. מצופה מתאגידים בנקאיים כי בעת הפעלת שיקול דעתם יתנו דעתם לשינויים שחלים בתחום זה, תוך הערכת הסיכונים בתחום באופן שוטף. אולם, לא נמצא להכריע בדבר בעניינו, מקום בו המבקשת ממילא אינה אוחזת ברישיון על פי חוק הפיקוח, ולמעשה – לא עברה כל 'מסננת רגולטורית' השונה מזו שחלה ערב כניסתו לתוקף. המסגרת הפרוצדורלית התוחמת את

הדיון בבקשה דנא: כידוע, בשל התרשמותה הישירה של הערכאה הדיונית מהצדדים שלפניה, נתון בידה שיקול דעת רחב בעניינם של סעדים זמניים, וכפועל יוצא, התערבותה של ערכאת הערעור בהחלטות שכאלה תיעשה במקרים חריגים בלבד, בהם להכרעה בסעד הזמני השפעה בלתי הפיכה או מהותית על זכויות הצדדים.

- כידוע, בבוחנה בקשה למתן סעד זמני נדרשת הערכאה הדיונית לבחון שני שיקולים עיקריים – סיכויי התביעה ומאזן הנוחות, כאשר בין שני השיקולים הללו מתקיים, כידוע, יחס של "מקבילית כוחות". בהקשר זה צוין, כי בתקסד"א החדשות נוספה הוראה אשר לא בא זכרה בתקנות הישנות, אך עוגנה עוד קודם לכן בפסיקה, לפיה כחלק משיקולי מאזן הנוחות, שומה על ביהמ"ש לבחון גם את הנזק שעלול להיגרם "לעניין ציבורי" כתוצאה ממתן הסעד הזמני (תקנה 95(ד)(1) לתקסד"א). זאת ועוד. ככלל, יש לבחון אם הנזק שעלול להיגרם למבקש אילו לא יינתן לו הסעד הזמני המבוקש הוא בלתי הפיך או שמא ניתן הוא לפיצוי בכסף. לצד השיקולים האמורים, על ביהמ"ש להידרש גם לשיקולי צדק ויושר. בתוך כך, עליו לבחון אם המבקש נהג בתום לב, תוך גילוי כלל העובדות המהותיות ואם בקשתו הוגשה בשיהוי. לא אחת נפסק שדי בהתנהלות חסרת תום כדי להביא לדחיית הבקשה למתן סעד זמני. ביישום לענייננו, לא נמצא להתערב בהחלטת ביהמ"ש קמא לדחות את בקשת המבקשת למתן צו מניעה זמני המורה לבנק, להימנע מסגירת חשבון הבנק שלה.
- זאת בעיקר, בשים לב לסיכויי התביעה, ובשל העובדה שהמבקשת לא השכילה להצביע על כך שעלול להיגרם לה נזק שאינו ניתן לפיצוי כספי. בכל נוגע לסיכויי התביעה, שנבחנה בהמשך לדחיית טענת המבקשת לעניין נטל הראיה, ביהמ"ש לא מוצא להתערב במסקנת בימ"ש קמא, לפיה הבנק פעל בהתאם לסעיף 2 לחוק הבנקאות ולסעיף 50 לנוהל 411, נוכח סברתו כי חשבון המבקשת הוא חשבון בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור, זאת בשים לב לטיב הראיות שהונחו לפני הבנק עד כה, ולעוצמת הסיכון שטמון בהתנהלותה של המבקשת בשים לב לטיב עיסוקה ולהיקף הפעילות במזומנים. אומנם, אין חולק כי ההנמקה שניתנה על ידי הבנק להודעת הסגירה הייתה תמציתית למדי. אולם, מקובלת על ביהמ"ש קביעת בימ"ש קמא לפיה הודעה זו הייתה החוליה האחרונה בשרשרת תכתובות שניהלו הצדדים ופגישות שקיימו; כך שתמציתיות ההנמקה, אם כן, הולמת את נסיבות העניין. אשר למאזן הנוחות. אין חולק כי סגירת חשבונו של פלוני עלולה להוביל לתוצאות חמורות מבחינתו, אף בהינתן העובדה שהוא רשאי לנסות

ולפתוח חשבון אצל תאגיד בנקאי אחר. עם זאת, ביהמ"ש לא השתכנע כי הנזקים עליהם הצביעה המבקשת אינם ניתנים לפיצוי בכסף. אל מול אלה, ניצב האינטרס הציבורי שבאכיפת החוק ובפיקוח על הלבנת הון ומימון טרור – כמצוות תקנה 95(ד)(1) לתקסד"א, כמו גם האינטרס הפרטי של התאגידים הבנקאיים בקיום החובות המוטלות עליהם לפי החוק. בשקלול, ביהמ"ש הגיע לכלל מסקנה כי מאזן הנוחות אינו נוטה לטובת המבקשת, כפי שקבע בימ"ש קמא. בנוסף, גם שיקולים של תום לב והגינות, מצדיקים את דחיית הבקשה. המבקשת ביקשה ואף קיבלה סעד ארעי במעמד צד אחד על יסוד תשתית עובדתית חסרה, משלא תיארה כיאה את יסודות החלטת הבנק ואת הליך קבלתה.

3. **בית המשפט העליון** (עיכוב ביצוע פסק דין) – המבקשת היא חברת בניה קבלנית שהתקשרה עם המשיבים בהסכמים למכירת דירות בבניין. לאחר מסירת הדירות, הגישו המשיבים תביעה כנגד המבקשת לביהמ"ש המחוזי, בה טענו לליקויים ופגמים ברכוש המשותף בבניין. ביהמ"ש אימץ את מסקנותיו של המומחה מטעם ביהמ"ש בכל הנוגע לקיומם של הליקויים והיקפם. בנוסף, נקבע כי לאור התנהלותה חסרת תום הלב של המבקשת, אשר ניסתה באופן חד צדדי וללא כל תיאום עם המשיבים לבצע תיקונים על מנת להשפיע על חוות דעתו של המומחה; כמו גם לאור הקרע העמוק בין הצדדים ואי האמון ביניהם – אין מקום לאפשר למבקשת לתקן בעצמה את הליקויים ועליה לפצות את המשיבים בגינם. נקבע כי על המבקשת לשלם למשיבים פיצויים בסך כולל של 1,515,497 ₪. המבקשת הגישה ערעור חלקי על פסק הדין – ביחס לסכום של 854,538 ₪. יתרת סכום פסק הדין שולמה זה מכבר למשיבים. לטענת המבקשת יש להורות על עיכוב ביצוע פסק הדין; ולחילופין, על הפקדת ערבות בנקאית בגובה הסכום שבמחלוקת בקופת ביהמ"ש עד להכרעה סופית בערעור.

ע"א 8903/23 **פרץ בוני הנגב(1993) בע"מ נ' שחר מאיר ששון ו-61 אח'** (07/01/2024)

- כב' השופטת **ר' רונן** קיבלה את הבקשה באופן חלקי: ככלל, הגשת ערעור על פסק דין לא תעכב את ביצועו. על המבקש לחרוג מכלל זה להוכיח כי סיכויי הערעור להתקבל גבוהים; וכי מאזן הנוחות נוטה לטובתו. בין שיקולים אלה מתקיים יחס של "מקבילית כוחות", כאשר מקובל לראות במאזן הנוחות כבעל

מעמד בכורה. אף מבלי להידרש לסיכויי הערעור ולטענות הצדדים לגביהם, ואף בהנחה כי אין מדובר בערעור בעל סיכויים גבוהים להתקבל, נמצא כי שיקולי מאזן הנוחות, שהם כזכור בעלי משקל הבכורה, מצדיקים את עיכוב ביצוע התשלום באופן חלקי. אכן, כאשר פסק הדין מטיל חיוב כספי, הנחת המוצא היא שמאזן הנוחות נוטה ככלל לטובת הזוכה בפסק הדין. זאת מאחר שביצוע פסק הדין לא ייצור בד"כ מצב בלתי הפיך, ואף אם הערעור יתקבל – ניתן יהיה להשיב למערער את הכספים ששילם. יחד עם זאת, הפסיקה הכירה בכך כי ריבוי זוכים יכול להוות שיקול לעיכוב ביצוע תשלום פסק דין.

- הטעם לכך הוא שכאשר מדובר בפיצוי לקבוצה גדולה של בעלי דין, שההשבה מכל אחד מהם – ככל שיתקבל הערעור – תיעשה באופן פרטני; וכאשר הפיצוי לו זכאי כל אחד מהם אינו גבוה אך מצטבר לסכום משמעותי – עלול להיות קושי בגבייה שיביא לקושי בהשבת המצב לקדמותו. כדי לבחון האם המקרה שבנדון בא בגדרי החריג האמור – יש לבחון מחד את גודל קבוצת הזוכים והסכום שנפסק לזכות כל אחד מהם; ומאידך את גובה הסכום הכולל בו חויב המערער ופוטנציאל הנזק הצפוי להיגרם לו אם יידרש לגבות מכל אחד מהזוכים את הסכום שהגיע לידיו אם הערעור יתקבל; כמו גם את הנזק שעלול להיגרם לזוכים אם הסכום לא ישולם. מובן שכל מקרה ייבחן בהתאם למכלול הנסיבות והאיזון בין השיקולים השונים. המשיבים מונים כ-100 דיירים, שהסכום שנפסק לזכות כל אחד מהם הוא כ-8,500 ₪. אין מדובר בסכום זעום, אך גם לא בסכום גבוה באופן מיוחד. המשיבים אף לא טענו כי הסכום האמור נדרש להם באופן מידי. עם זאת, סכום זה מצטבר לסכום כולל של כ-850,000 ₪ בהתייחס לכל המשיבים להם תצטרך המבקשת לשלם את הפיצוי. לכן, ככל שיתקבל הערעור והגבייה תיעשה באופן פרטני – פוטנציאל הנזק למבקשת הוא גבוה יחסית. כטענת המבקשת, ייתכן שחלק מהמשיבים לא ישיבו לה את הסכום האמור מיד, והיא תאלץ לנקוט נגדם בהליכי הוצל"פ – דבר שיהיה כרוך בעלות לא מבוטלת עבורה, אם יהיה מדובר במשיבים רבים. בנסיבות אלה, נראה כי מאזן הנוחות נוטה לעבר עיכוב ביצוע תשלום הפיצויים.
- מבלי לגרוע מהאמור, טענות המבקשת נוגעות כאמור לחשש מפני קושי לגבות את הכספים אם יתקבל ערעורה. המבקשת לא טענה כי עצם התשלום יגרום לה לקושי תזרימי או אחר. עוד יצוין כי מאחר שהמבקשת היא חברה בע"מ יש מקום לדאוג גם לאינטרס של המשיבים, ולהבטיח כי אם הערעור יידחה, המבקשת תוכל לעמוד בחובתה לפצותם כנדרש. לכן, וכדי לאזן בין האינטרסים

של הצדדים, נמצא שעל המבקשת להפקיד את מלוא הסכום שנפסק בפסק הדין בקופת ביהמ"ש. אם כך ייעשה, לא ייפגעו האינטרסים של המשיבים. זאת מאחר שאם הערעור יידחה, הם יוכלו לגבות על נקלה את הסכום שהופקד במלואו.

4. **בית המשפט העליון** (סעדים זמניים - הוצאות משפט לטובת המדינה) – המשיבה 1 ("איגמה") הגישה ללשכת ההוצל"פ בקשה נגד המבקש לביצוע שטר. למבקש ניתנה רשות להתגונן; ולצד זאת הגיש המבקש גם תביעה שכנגד. בתביעה שכנגד טען המבקש כי איגמה הגישה אישור מסירה מזויף, ובהתבסס על האישור האמור ננקטו נגדו שלל הליכים. בימ"ש השלום דחה הן את בקשת איגמה לביצוע שטר והן את התביעה שכנגד שהגיש המבקש (מבלי שהוטלו הוצאות על מי מהצדדים). אולם, עד למתן פסק הדין הנ"ל הגיש המבקש שלל בקשות, אשר ביהמ"ש ראה בהן בקשות סרק ואשר בגינן חויב המבקש בהוצאות הן לטובת איגמה והן לטובת אוצר המדינה. המבקש הגיש ערעור לביהמ"ש המחוזי על דחיית תביעתו שכנגד. בקשה לעיכוב ביצוע תשלום ההוצאות שהוטלו על המבקש לטובת אוצר המדינה, נדחתה. המבקש הגיש בקשה לביטול או לעיון מחדש בהחלטה האמורה. בקשה זו נדחתה אף היא. מכאן הבר"ע.

רע"א 162/24 **פלג מידן נ' איגמה ניהול ומסחר בע"מ** (11/01/2024)

- כב' **השופט י' כשר** דחה את הבקשה בקבעו: הבקשה דנן היא, למעשה, למתן רשות ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי, היושב כערכאת ערעור, שלא להיעתר לבקשה לעיכוב ביצוע (הגם שמבחינה פורמלית הבקשה מופנית נגד החלטת ביהמ"ש המחוזי שלא לבטל החלטתו או לעיין בה מחדש). קבלת בקשה מסוג זה תיעשה במשורה, כאשר הדבר נדרש למניעת עוול או נזק בלתי הפיך לבעל דין. לא נמצא כי התנאים הנ"ל מתקיימים בנסיבות דנן.
- כעולה מטענות המבקש, ערעורו לביהמ"ש המחוזי אינו מופנה כלפי ההחלטות מכוחן הוא חויב בתשלום הוצאות לטובת אוצר המדינה. אלא מופנה נגד דחיית התביעה שכנגד, בטענה כי היה מקום לקבל את התביעה שכנגד ובתוך כך גם להורות על ביטול חיובו של המבקש בהוצאות בהחלטות שקדמו לפסק הדין. השאלה היא, אם כן, האם היה מקום להורות על עיכוב ביצוע תשלום ההוצאות לטובת אוצר המדינה, עד להכרעה בערעור האמור על דחיית התביעה שכנגד. התשובה לשאלה זו הינה בשלילה. ספק רב אם ניתן לקשור בין החיוב בהוצאות

לטובת אוצר המדינה לבין תוצאת הערעור שהגיש המבקש. חיוב המבקש בהוצאות לטובת אוצר המדינה לא נעשה בפסק הדין עצמו, עליו הוגש הערעור, אלא בשורת החלטות ביניים. זאת, כך נראה, מכוח תקנה 156 לתקסד"א. מחוקק המשנה ציין במפורש כי החיוב בהוצאות לטובת אוצר המדינה נעשה במנותק מתוצאות המשפט. תקנה זו נועדה להקנות לביהמ"ש "אמצעי מרתיע" מפני התנהלות דיונית המביאה לבזבוז זמן שיפוטי. כך, ברי כי ניתן להטיל הוצאות לטובת אוצר המדינה גם על בעל דין שזכה במשפטו אך התנהל באופן טרדני והביא להארכת הדיון שלא לצורך. משאלו פני הדברים, דומה כי גם לו יתקבל ערעור המבקש על פסק דינו של בימ"ש השלום, לא יהא בכך כדי להביא לביטול ההוצאות שנפסקו לטובת אוצר המדינה.

- זאת, בפרט מקום בו המבקש מדגיש כי הערעור אינו מופנה נגד החלטות הביניים מכוחן הוא חב בהוצאות לטובת אוצר המדינה אלא על פסק הדין, ולעניין דחיית התביעה שכנגד בלבד. לכן, לא נמצא טעם ענייני, במסגרת מתן צו לעיכוב ביצוע, לקשור בין חיוב המבקש בהוצאות לטובת אוצר המדינה, לבין בירור הערעור שהוגש לביהמ"ש המחוזי. נראה כי אף בהתעלם מהאמור לעיל, לא היה מקום להורות על עיכוב ביצוע תשלום ההוצאות לטובת אוצר המדינה. כאשר ביהמ"ש נדרש להכריע בבקשה למתן סעד זמני בערעור, עליו לבחון קיומם של שני שיקולים מצטברים: האם סיכויי הערעור הם טובים; והאם מאזן הנוחות נוטה לטובת המבקש. היחס בין שני שיקולים אלו הוא של "מקבילית כוחות". עם זאת מקובל לראות במאזן הנוחות כבעל מעמד הבכורה. אשר למאזן הנוחות, ההיבט המרכזי ביותר הינו כי עסקינן בעיכוב ביצוע תשלום כספי לאוצר המדינה. במקרים בהם מבוקש לעכב תשלום כספי, הנטייה תהא לדחיית הבקשה, שכן ההנחה היא שאין מדובר בנזק בלתי הפיך. זאת, על אחת כמה וכמה מקום בו עסקינן בתשלום לאוצר המדינה, שכן לא קם כל חשש כי המבקש לא יוכל לגבות את התשלום בחזרה ככל שיבוטל החיוב. מנגד, עומדת טענת המבקש באשר ליכולת השתכרותו. ברם, דומה כי קושי ההשתכרות בא על פתרונו, ולו החלקי, במסגרת הסדר החוב שניתן בעניין המבקש ע"י מנהל המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות. אשר לשיקול סיכויי הערעור, יוער בזהירות כי התביעה שכנגד נדחתה בהיעדר תשתית עובדתית, ועל כן דומה כי אלו אינם גבוהים.

5. **בית המשפט העליון** (סעדים זמניים) - עניינו של ההליך המתנהל בביהמ"ש המחוזי הוא בתביעה שהגיש המבקש כנגד המשיבים בקשר עם הלוואות שהמשיבים – מוסדות חינוך תורני (משיבים 2-3) ומנהלם (המשיב 1) – נטלו ממנו. ההליך נסב על תביעת הריבית נושא ההלוואות. הבר"ע היא על החלטת ביהמ"ש המחוזי במסגרתה נדחתה בקשת המבקש למתן צו עיקול זמני על נכסי מקרקעין של המשיבה 2.
רע"א 8353/23 **זלצמן משה שלום נ' יהושע קרלינסקי** (29/01/2024)

- כב' השופטת **ר' רונן** דנה בבקשה כבערעור וקיבלה את הערעור וקבעה כלהלן: הלכה היא כי שק"ד הערכאה הדיונית בכל הנוגע להחלטות שעניינן מתן סעד זמני הוא רחב. משכך, התערבות בשיקול דעתה שמורה למקרים חריגים בלבד בהם הדבר נדרש על מנת למנוע עוול או נזק בלתי-הפיך לבעל-דין. המקרה דנן מצדיק את התערבות בימ"ש זה. שני השיקולים העיקריים שעל ביהמ"ש לבחון בבואו להכריע בבקשה למתן סעד זמני הם סיכויי התביעה להתקבל ומאזן הנוחות. בין שיקולים אלה מתקיים יחס של "מקבילית כוחות" כשמקובל לראות בשיקול של מאזן הנוחות כבעל מעמד הבכורה.
- בנוסף, נדרש המבקש להוכיח כי התקיימו התנאים המפורטים בהוראות המיוחדות הנוגעות לסעד הזמני המבוקש. כך, כאשר הסעד הזמני המבוקש הוא צו עיקול זמני, על ביהמ"ש לבחון האם קיים חשש סביר שאי מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין. זאת בהתחשב בין היתר בסכום התביעה, ביכולתו הכלכלית של הנתבע ובחשש מפני הברחת נכסים מצדו. תחילה יוער, כי המבקש הגיש בקשה קודמת למתן צו עיקול זמני שנמחקה על-ידיו. עובדה זו כשלעצמה אינה מונעת ממנו בהכרח את האפשרות לחזור ולבקש צו זמני, אם חל שינוי נסיבות שיש בו כדי להשפיע על השיקולים הרלוונטיים. בקשה לסעד זמני נבחנת בהתאם לנסיבות הקיימות בעת מתן הבקשה, והחלטה בבקשה מעין זו היא החלטת ביניים שבימ"ש יכול לשוב ולעיין בה. משכך, אין זה מן נמנע כי שינוי בנסיבות יוביל את ביהמ"ש לבטל סעד זמני שנתן או ליתן סעד זמני לאחר שבקשה קודמת נדחתה. זאת בוודאי כאשר הבקשה הקודמת לא נדונה לגופה אלא המבקש חזר בו ממנה. אשר לסיכויי התביעה. כידוע, סיכויי התביעה נבחנים בשלב זה באופן לכאורי בלבד. במקרה הנוכחי, נראה כי על פני הדברים התובענה מעוררת שאלות הראויות לבירור. זאת – חרף הקשיים שעלולים להתעורר כתוצאה מחלוף הזמן מאז ניטלו ההלוואות. על-פני הדברים נראה כי מאזן הנוחות אינו נוטה בשלב זה במובהק לטובת מי מהצדדים. העובדה שמוטל על מקרקעי המשיבה 2 עיקול לטובת המבקש (בגין חוב קרן ההלוואות) משליכה

אומנם על החשש מפני הברחתם. עם זאת, העובדה שמוטל זה מכבר על המקרקעין הללו עיקול לטובת המבקש, מובילה גם למסקנה כי למשיבים לא ייגרם נזק בהטלת עיקול נוסף.

- יוער כי אילו הייתה מתקבלת טענת המשיבים בהקשר זה, לא היה מקום להטיל עיקול כשסכום התביעה גדל (אם כבר קיים עיקול על סכום התביעה הקטן יותר). אך בפועל יש מקום להטלת עיקולים שיביאו בחשבון את הסכום העדכני כפי שהוא נתבע בכל עת. אשר להכבדה. המשיבים טרם שילמו את סכום קרן ההלוואות שנפסק לחובתם בפסק בוררות שניתן בעניין והמבקש מנהל ביחס לחוב זה הליך הוצל"פ. עובדה זו מעוררת חשש כי המבקש יתקשה לגבות מהמשיבים כספים ככל שיזכה גם בתביעת הריביות המתנהלת בבימ"ש קמא ומחזקת את המסקנה כי צו העיקול הזמני אכן נחוץ כדי לאפשר את מימוש פסק הדין. כך על אחת כמה וכמה אם הליך ההוצל"פ בקשר לחוב קרן ההלוואות אכן יקודם, ולאחר שיסולק חוב זה יבוטלו העיקולים שהוטלו לטובת המבקש. לאור כל האמור, מאחר שהתביעה איננה נעדרת סיכוי; בשים לב לכך שלא צפוי להיגרם נזק למשיבים בשל הטלת עיקול זמני, לאור העיקול הרשום לטובת המבקש ולאור כך שתנאי ההכבדה מתקיים – **נמצא שיש להורות על מתן צו עיקול זמני על המקרקעין** של המשיבה 2 וזאת עד לסכום התביעה הנוכחית.

6. **בית המשפט העליון** (סעדים זמניים - ערבות וערבון) - בקשת רשות ערעור על החלטות בימ"ש מחוזי בה הורה על חילוט ערובה שהופקדה במסגרת בקשה למתן סעד זמני שהגיש המבקש; ועל החלטה נוספת, בה נדחתה בקשת המבקש להעביר לידיו סכומי כסף המוחזקים בנאמנות על ידי בא-כוחו לשעבר (עו"ד קריכלי).
רע"א 897/24 **ברוך איפרגן נ' יהונתן סנדרס** (18/03/2024)

- ההליך העיקרי עסק בתביעה לביטול הסכם פשרה שקיבל תוקף פס"ד בו נקבעו הוראות לעניין ביצוע הסכם מכר למכירת דירת המבקש למשיבים. התביעה שהתבססה על טענות עובדתיות לגבי זיוף חתימה נדחתה לאחר שנמצא כי מדובר בטענות שאינן נכונות. הערובה נקבעה להבטחת נזקי המשיבים בגין עיכוב פינוי דירת המבקש. והכספים המוחזקים אצל עו"ד קריכלי הופקדו בידיו בנאמנות כחלק מהליכי המכר של הנכס. כב' השופט **ד' מינץ** דחה את הבקשה מהטעמים הבאים: כידוע, הפקדת התחייבות עצמית וערובה נועדו להבטיח את זכותו של בעל דין שנגדו ניתן סעד זמני, לקבלת פיצוי בשל נזק שנגרם לו בעקבות

מתן הסעד האמור. ההסדר בעניין זה מעוגן בתקנה 96 לתקסד"א 2018, המקבילה לתקנה 364 לתקנות הישנות. עיון בתקנות אלה מעלה שני הבדלים עיקריים. האחד הוא שבתקנות החדשות הערובה נועדה להבטיח פיצוי בשל נזק שייגרם גם במצב שבו יצומצם היקפו של הסעד הזמני, ולא רק במצב שבו הוא יפקע שהוא התנאי הבלעדי בתקנות הישנות.

- ההבדל השני, הוא כי חלף ההבחנה בין "ערבות" ל"עירבון" בתקנות הישנות, התקנות החדשות עושות שימוש במונח "ערובה" המאגד בחובו את הגדרת שני המונחים וקובעות לגביהם הסדר אחד זהה. הבדל משמעותי נוסף טמון בתנאים לעניין חילוט הסכומים שהופקדו על ידי מבקש הסעד הזמני. בהתאם לתקנה 371 לתקנות הישנות חילוט "עירבון" שהופקד במסגרת סעד זמני הותנה בשני תנאים: האחד, כי מבקש החילוט הוכיח כי נגרם לו נזק או שהוא נדרש להוציא הוצאות עקב מתן הסעד הזמני; השני, כי הבקשה לסעד זמני לא הייתה סבירה בנסיבות העניין. בהתייחס לסיפא התקנה אשר קבעה כאמור כי "חילוט העירבון אינו מותנה בהוכחת גובה הנזק שנגרם", היו שהדגישו כי אכן חילוט העירבון לפי התקנות הישנות אינו מותנה בהוכחת גובה הנזק, להבדיל מהוכחה מינימלית כי נגרם נזק. אולם היו שציינו כי על המבקש חילוט העירבון להציג "כמות מינימלית של ראיות" גם להוכחת גובה הנזק. בכל מקרה בפסיקה הודגש כי חילוט העירבון אינו עניין אוטומטי והוא נתון לשיקול דעתו של ביהמ"ש. מנגד, לשם מימוש "ערבות", נקבע בפסיקה כי המבקש אינו נדרש להראות כי הבקשה למתן סעד זמני לא הייתה סבירה, אולם עליו להוכיח את הנזק שנגרם כתוצאה ממתן הסעד, כפי שנדרש בכל התדיינות אזרחית.
- תקנה 101 לתקנות החדשות שבאה חלף תקנה 371 הנ"ל קובעת הסדר תמציתי ומאוחד למימוש כל סוגי הערובות, מבלי לפרוט את התנאים שנקבעו בתקנה 371(א) לתקנות הישנות. בפסיקות בתי המשפט המחוזיים הושמעה העמדה כי התקנות החדשות לא ביקשו לסטות מההסדר שהיה קבוע בתקנות הישנות בהקשר זה. זאת בהתבסס בעיקר על דברי ההסבר בהם צוין כי "לא נדרש היה לערוך במסגרת הרפורמה הנוכחית שינוי עומק מרחיק לכת בסוגיית הסעדים הזמניים". על פני הדברים עמדה זו אינה מובנת מאליה. כאמור, במסגרת התקנות החדשות בוטלה ההבחנה בין "עירבון" ל"ערבות" ונקבע הסדר מאוחד בדמות "ערובה". בנסיבות אלה, ובהינתן שההסדר שאומץ בתקנה 101 דומה בלשונו לתקנה 371(ג) לתקנות הישנות שעסקה בהחזרת "ערבות", אין זה פשוט לומר כי השמטת התנאים הקונקרטיים לחילוט "עירבון" (הן התנאי שעניינו

בכך ש"הבקשה לא הייתה סבירה בנסיבות העניין" והן המילים "חילוט העירבון אינו מותנה בהוכחת גובה הנזק שנגרם") הינה חסרת משמעות. מה גם שבמסגרת ההסדר החדש, בוטלה המגבלה שנקבעה בעבר על סכום העירבון (50,000 שקלים חדשים). מכל מקום, ביהמ"ש לא נדרש במקרה דנן להכריע בשאלת השלכות השמטת התנאים שנקבעו בתקנה 137(א) לתקנות הישנות מהתקנות החדשות (שאלה אשר גם כלל לא הועלתה מצדו של המבקש). מכיוון שביהמ"ש המחוזי הפעיל אמת מידה מחמירה בהתאם לעמדה כי נדרשת כמות (הגם כי מינימלית) של ראיות להוכחת גובה הנזק, והמשיבים תמכו את גובה הנזק הנטען בחוות דעת שמאית (שהטענות נגדה הועלו על ידי המבקש לראשונה בבקשה דנא) כמו גם בראיה המפרטת את סכום ההלוואה שנטלו. לא נמצא לשעות גם ליתר טענות המבקש בהקשר זה.

- כמו כן, גם אין מקום לטענות המבקש בקשר לאופן שבו העריך ביהמ"ש את סבירות הבקשה למתן סעד זמני שהגיש (וזאת אף לגישה שדרישה כאמור עומדת בעינה). אין ממש בטענת המבקש כי העובדה שהתביעה נדחתה על יסוד שמיעת ראיות מלמדת כי הגשת הבקשה הייתה סבירה במועד שבו הוגשה. בהתחשב בכך שהתביעה הושתתה על טענות עובדתיות לגבי זיוף חתימה, אשר נמצא לאחר בחינת הראיות כי מדובר בטענות שאינן נכונות, אין מקום לטענה כי שגה ביהמ"ש בקבעו כי מדובר בנסיבות שבהן הגשת הבקשה לסעד זמני הייתה בלתי סבירה. בעניין ההחלטה בקשר ליתרת כספי התמורה המוחזקת בנאמנות אצל עו"ד קריכלי – בהסכם המכר נאמר "ברחל בתך הקטנה" כי הסך של 1,000,000 ש"ח יוותר בידיו הנאמנות של עו"ד קריכלי עד להמצאת האישורים והמסמכים הדרושים לרישום הנכס. לא נמצא ממש בטענת המבקש כי רק "הסך של 100,000 ש"ח הוא הסך שצריך להיוותר בנאמנות בידי בא כוח המוכר עד להמצאת האישורים".

7. **בית המשפט העליון** (תיקון טעות שנפלה בפס"ד) - המשיב הגיש לביהמ"ש לתביעות קטנות תביעה כספית. הצדדים הסכימו להסמיך את ביהמ"ש להכריע בסכסוך על דרך הפשרה. בו במקום ניתן פסק דינו של ביהמ"ש לתביעות קטנות. במסגרת שתי בקשות שהוגשו לאחר מכן נתן ביהמ"ש החלטת הבהרה ביחס לפסק דין (ההחלטה הראשונה) והחלטה על פיה ההחלטה הראשונה תהווה החלטה בדבר תיקון פסק-הדין והצדדים יפעלו בהתאם לה (ההחלטה השנייה). המבקש הגיש לביהמ"ש

לתביעות קטנות בקשה לביטול פסק דין. הבקשה נדחתה. המשיב הגיש בר"ע על פסק דינו של ביהמ"ש לתביעות קטנות. ביהמ"ש המחוזי דן בבקשה כבערעור וקיבל את הערעור. נקבע כי ההחלטות שניתנו לאחר מתן פסק הדין משנות לחלוטין את תוצאת פסק הדין, וכי לאחר שביהמ"ש קם מכיסאו הוא אינו מוסמך לשנות את תוצאתו. נקבע כי דין ההחלטות להתבטל. מכאן הבר"ע.
רע"א 8677/23 **ניסים אסרף נ' שמעון מלול** (18/03/2024)

- כב' השופט **י' כשר** דן בבקשה כבערעור וקיבל את הערעור בקבעו: סמכות ביהמ"ש לתקן טעות שנפלה בפסק דינו או בהחלטתו מוסדרת בסעיף 81 לחוק בתי המשפט. בענייננו, ההחלטות שניתנו לאחר מתן פסק הדין התקבלו ללא הסכמת הצדדים, כך שככל שיש לראות בהן כהחלטות המצויות בגדר סעיף 81 לחוק בתי המשפט, הרי שסעיף קטן (א) הוא הרלוונטי לענייננו.
- כפי שנפסק, הטעות אליה מתייחס סעיף 81 היא, כעולה מלשונו של הסעיף, טעות טכנית או טעות סופר. אין הסעיף מדבר בטעות מהותית, שכן כידוע, תיקונה של זו יכול להיעשות ע"י ערכאת הערעור בלבד. הנה כי כן, הסמכות הקבועה בסעיף 81(א) נועדה לאפשר לביהמ"ש לבטא אל נכון את שהתכוון לקבוע מלכתחילה – ולא מעבר לכך. מדובר בעיקר בשיבושים טכניים הטעונים תיקון ובעניינים שהיו בדעתו של ביהמ"ש, אך כאשר תרגם מחשבתו לכתובים פסח עליהם בהיסח הדעת ונשמטו. ודוק, עצם העובדה שתיקון הטעות מביא לשינוי מהותי בתוצאת ההחלטה או פסק הדין שתיקונם מבוקש, אינה משמיעה כשלעצמה כי אין המדובר בטעות שתיקונה אפשרי מכוח סעיף 81(א) לחוק בתי המשפט. כך, למשל, תיקון סכום הפיצויים שנפסק, אפילו מדובר בתיקון שתוצאתו משמעותית (לדוגמה, השמטת ספרה), מקום בו מדובר בטעות חישוב או בפליטת קולמוס, ברי שמדובר בטעות שתיקונה אפשרי מכוח סעיף 81(א).
- השאלה אפוא אינה השפעת התיקון על תוצאת פסק הדין, אלא האם מדובר בתיקון שמטרתו לבטא אל נכון את שהתכוון ביהמ"ש לקבוע מלכתחילה, והאם מדובר בתיקון "טעות" במובן סעיף 81(א). ביהמ"ש לתביעות קטנות ציין במפורש כי תוכן ההחלטות המאוחרות לפסק הדין משקף את שהתכוון לכתוב מלכתחילה בפסק דינו. על רקע הפסיקה ששמה את הדגש על היות התיקון שסעיף 81(א) נועד לאפשר תיקון "טכני", האם היה מוסמך ביהמ"ש לתביעות קטנות לתקן את טעותו מכוח סעיף זה? נראה כי במקרים המתאימים, אל לו לביהמ"ש לקמץ את ידו בפרשנות סעיף 81(א). תיקון ההחלטה או פסק הדין ע"י הערכאה שנתנה אותם עשוי להיות יעיל יותר. כך במיוחד ביחס לפסק דין שניתן

בהתאם לסעיף 79א לחוק בתי המשפט, על רקע הסכמות עקרוניות אליהן הגיעו הצדדים בפני הערכאה הדיונית. במצב מעין זה לא רק כוונת ביהמ"ש היא חשובה, אלא גם תוכן ההסכמה אליה הגיעו הצדדים. במצבים אלו אין לערכאת הערעור כל יתרון על פני הערכאה הדיונית; להיפך.

- ואכן בענייננו, עיון בפרוטוקול מעלה כי יש סבירות גבוהה יותר שהתוצאה אליה הגיע ביהמ"ש לתביעות קטנות, לאחר תיקון פסק דינו, משקפת את הסכמתם העקרונית של הצדדים שנתגבשה בפניו טוב יותר מתוצאת פסק דינו עובר לתיקונו. אשר על כן, אף שהמקרה דנן הינו מקרה גבולי, ביהמ"ש העליון נוטה לדעה כי היה מקום לאפשר לביהמ"ש לתביעות קטנות לתקן את טעותו מכוח סעיף 81(א) לחוק בתי המשפט. זאת ועוד, קיים ספק האם המקרה הנוכחי נזקק להוראת סעיף 81 לחוק בתי המשפט מלכתחילה: סמכות ביהמ"ש לתקן טעות שנפלה בהחלטתו או בפסק דינו מהווה חריג לעקרון "גמר המלאכה", על כן, לצורך הקביעה כי עסקינן בשאלה בדיני תיקון טעות לפי סעיף 81, תחילה יש לקבוע כי ביהמ"ש אכן קם מכסאו. בפסיקת בימ"ש זה הודגש לא פעם כי מקום בו הבקשה לתיקון הטעות הוגשה באותו היום שבו נתן ביהמ"ש את ההחלטה או את פסק הדין שתיקונם מבוקש, וההחלטה בבקשת התיקון ניתנה אף היא באותו היום, הרי שאז יש לראות בביהמ"ש כמי שטרם קם מכסאו, כך שבסמכותו לתקן גם טעות מהותית שנפלה בהחלטתו או בפסק דינו. בעניין בויאר דומה כי נקבע חריג לכלל האמור, ולפיו אם פסק הדין הומצא לצדדים, ניתן לקבוע כי ביהמ"ש "קם מכסאו", אף אם בקשת התיקון מוגשת באותו היום. בעניינו, הבקשה בגינה ניתנה ההחלטה הראשונה הוגשה שעות ספורות לאחר מתן פסק הדין. פסק הדין הנ"ל הומצא לידי המשיב לפני שהוגשה בקשתו להבהרת פסק הדין, אך המערער טוען כי פסק הדין לא הומצא לידיו עד לאחר שניתנו ההחלטה הראשונה והשנייה. אף בהקשר זה עסקינן אפוא במקרה גבולי.
- בנסיבות העניין דנן, המעוררות את שני ההיבטים (סוג הטעות והאם ביהמ"ש קם מכסאו), טעה ביהמ"ש המחוזי בפסקו כי ביהמ"ש לתביעות קטנות חרג מסמכות בעת שתיקן את פסק דינו.

8. **בית המשפט העליון** (שונות - פסיקת הוצאות) - בין הצדדים התגלע סכסוך בנוגע לשותפות שהייתה ביניהם במכון רישוי רכב, והם הגישו תביעות הדדיות. הם פנו בהסכמה לבוררות וניתן פסק בוררות. פסק הבוררות קבע כי הסכם השותפות תקף

וכי המבקש הפר אותו. הפסק התייחס לכך שהסכם השותפות קובע מנגנון לפירוק השותפות במקרים בהם המבקש מפר את ההסכם, ונתן הוראות בהתאם. פסק הבוררות אושר. המשיבה הגישה בקשה למתן צו כנגד המבקש ע"פ סעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט, בטענה כי אינו מקיים את פסק הבוררות. המבקש ציין כי אין לו התנגדות למסור את המסמכים המבוקשים למשיבה. לפיכך הורה ביהמ"ש המחוזי כי באי-כוח הצדדים יבואו בדברים בעניין השלמת המצאת המסמכים המבוקשים. בהודעת עדכון צוין כי המבקש העביר למשיבה את המסמכים. לצד זאת, הלין המבקש על כך שהמשיבה עשתה שימוש לרעה בהליכי משפט וגררה אותו להליך סרק במסגרת הבקשה לביזיון. על כן עתר המבקש לפסיקת הוצאות לטובתו. ביהמ"ש המחוזי הורה על מחיקת הבקשה לביזיון, מבלי שמצא לעשות צו להוצאות. מכאן הבר"ע.

רע"א 1689/24 **דמיטרי ינקילוב נ' מרינה נחשונוב שמ** (21/03/2024)

- כב' השופטת **ר' רונן** דחתה את הבקשה וקבעה כלהלן: הלכה היא כי לא בנקל יתערב בימ"ש זה בהחלטות הערכאה הדיונית בעניין קביעת הוצאות משפט. אף נקבע כי בתי משפט שלערעור מתייחסים במורת רוח לערעורים העוסקים רק בסוגית ההוצאות שהשיתה הערכאה הדיונית. המדובר בהחלטות דיוניות מובהקות שלגביהן מסור לערכאה הדיונית שק"ד רחב, וההתערבות בהן שמורה למקרים חריגים בהם נפלה טעות משפטית או כשדבק פגם או פסול בשיקול דעת הערכאה הדיונית.
- לא נמצא כי המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות כאמור. ע"פ תקסד"א, פסיקת הוצאות נועדה לשפות את בעל הדין שזכה בהליך. זאת תוך התחשבות באופן התנהלות ההליך; היחס בין הסעד שנתבקש והסעד שנתקבל ובין שיעור ההוצאות; מורכבות ההליך וחשיבותו; והשכ"ט ששולם בפועל. ההוצאות שייפסקו יהיו סבירות והוגנות, וישקפו איזון בין שיקולים שונים לרבות הגנה על זכות הגישה לערכאות ושוויון בין בעלי הדין. ברירת המחדל היא פסיקת הוצאות, ובמקרים חריגים בהם מוצא ביהמ"ש שקיים טעם מיוחד שלא לחייב בהוצאות, הוא רשאי להימנע מכך. אכן, במקרים בהם ננקט הליך סרק נגד צד להליך או משנמצא כי בעל דין השתמש לרעה בהליכי משפט – מן הראוי כי תגובת ביהמ"ש לכך תבוא לידי ביטוי אף על דרך פסיקת הוצאות. אך בימ"ש קמא לא קבע כי בקשת הביזיון היוותה "הליך סרק", ואף לא נדרש לטענות בדבר שימוש לרעה בהליכי משפט. מעיון בבקשת הביזיון ובתגובה לה עולה כי בין הצדדים ניטשה מחלוקת עובדתית בנוגע לאופי הפניה המקדימה

של המשיבה למבקש והתגובה לה, ובדבר תקינות המידע שנמסר עקב פניה זו. כן עולה כי הצדדים היו חלוקים באשר לפרשנות פסק הבוררות והחיובים שהוא מטיל על המבקש בנוגע למסירת המסמכים. עם זאת, משעה שהמבקש ציין בתגובתו כי אין התנגדות מצדו למסור את המידע המבוקש, בימ"ש קמא לא מצא לנכון להכריע בין גרסאות הצדדים וטענותיהם, אלא הפנה את הצדדים להידבר ביניהם על מנת להגיע להבנות בנדון, וכך היה. בהתחשב בכך שההליך הגיע לסיומו על דרך הסכמה בלא שהתקיים דיון ומבלי שניתנה הכרעה שיפוטית בין הצדדים, קבע ביהמ"ש כי אין לפסוק הוצאות למי מהצדדים. משאלה הם פני הדברים, ובהינתן שיקול הדעת הרחב המסור לערכאה הדיונית בהחלטות כגון דא, לא נמצא כי נפלה טעות משפטית או פגם חמור בהחלטת בימ"ש קמא באופן המצדיק התערבות בה במסגרת בר"ע.

9. **בית המשפט העליון** (ביטול פסק בוררות - חריגה מסמכות) - בקשת רשות ערעור על פס"ד מחוזי, בו נדחתה בקשת המבקשים לביטול פסק בוררות, והתקבלה בקשת המשיב לאישורו. הבקשה מתמקדת בסוגיה אחת בלבד – טענת המבקשים כי **הבורר חרג מסמכותו**.

רע"א 1691/24 **מפלים 26 אלד בע"מ נ' משה טרבלסי** (01/04/2024)

- כב' השופט **ד' מינץ** דחה את הבקשה מהטעמים הבאים: רשות ערעור בענייני בוררות שמורה למקרים חריגים בלבד בהם מתעוררת שאלה עקרונית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או כאשר ההתערבות נדרשת משיקולי צדק או למניעת עיוות דין חמור. המקרה דנא אינו נמנה על אותם מקרים חריגים. הבקשה נסובה כולה על הסכסוך הפרטני שבין הצדדים ואינה מעוררת שאלה עקרונית כלשהי ולא נמצא כי נגרם למבקשים עיוות דין. למעלה מהצורך, כפי שציין ביהמ"ש המחוזי, המבקשים כלל לא טענו לפני הבורר כי הוא אינו מוסמך לדון בתביעת המשיב כפי שהוגשה (בה נטען כי על המבקשים לשאת בתשלום מלוא יתרת התמורה בגין מכירת אחזקותיו בחברה בסך כולל של 1,159,600 ₪).
- מה שנטען על ידם היה טענת הגנה מקדמית בלבד, לפיה המשיב מנוע מלהרחיב את עילת תביעתו כלפיהם. הא ותו לא. בבחינת הרבה למעלה מן הצורך צויין כי כל שנטען על ידם כעת הוא כי הבורר חרג מסמכותו מפני שתביעת הבורר יכולה הייתה להתבסס אך ורק על שטרות שהיו בידי המשיב ולסכומים הנקובים בהם בלבד – טענה שאינה עולה בקנה אחד עם לשון ההסכם, תכליתו ועם שורת

ההיגיון. יתר על כן, צמצום המחלוקת כיום מלמד כי הלכה למעשה אין מדובר עוד בטענה לחריגה בסמכות כי אם בטענות ערעוריות המופנות כלפי קביעות עובדתיות שקבע הבורר, שאין בכוחן לבסס עילת ביטול. זאת שכן, הבורר קבע כקביעה עובדתית כי המבקשים מסרו למשיב 12 המחאות על סך של 25,000 ש"ח כל אחת וכן 16 המחאות נוספות על סך של 51,000 ש"ח כל אחת (ולא 44,600 ש"ח), כאשר טרוניית המבקשים בקשר למספר ההמחאות שנותרו בידי המשיב נדחתה תוך התייחסות לטענות שהעלה בא-כוח המבקשים לפני הבורר בהקשר זה ולדברים שנאמרו על ידי המשיב בחקירתו.

10. **בית המשפט העליון** (סמכות מקומית) - בקשה **מוסכמת** לפי סעיף 78 לחוק בתי המשפט להעברת דיון מבית משפט השלום בבת ים לבית משפט השלום בנתניה.
בש"א 2836/24 **אס.אר.אקורד בע"מ נ' ראגאי נאשף** (08/04/2024)

- כב' השופטת **ג' כנפי-שטייניץ** דחתה את הבקשה וקבעה כלהלן: בבקשה נטען כי הסמכות המקומית לדון בתובענה מסורה לבית משפט השלום בנתניה, וכי שגתה רשמת ההוצאה לפועל עת הורתה על העברת הדיון לבית משפט הנעדר סמכות לדון בו. כידוע, המבחן להעברת הדיון מכוח סעיף 78 לחוק בתי המשפט הוא מבחן מאזן הנוחות של הצדדים להליך, ואילו **מקומן של טענות הנוגעות לסמכות מקומית להתברר לפני הערכאה הדיונית**. בית משפט זה, בדונו בבקשה להעברת הדיון, אף **אינו יושב כערכאת ערעור על החלטת הערכאה הדיונית** בכל המתייחס לסמכות המקומית. אשר על כן, הבקשה נדחית.

11. **בית המשפט העליון** (שחרור ערובה) - בקשה מטעם המערערים לשחרור ערובה - זאת, בעקבות הסכם הפשרה אליו הגיעו בעלי הדין בערעור דנן, אשר קיבל תוקף של פסק דין ביום 22.2.2024, **הסכם הפשרה אינו מסדיר את עניין הערובה**.
ע"א 217/23 **שלמה נרקיס נ' חיים מ** (14/04/2024)

- כב' השופטים **י' אלרון, א' שטיין וי' כשר** קבעו כלהלן: אילו היה מדובר בעירבון אשר הופקד על ידי המערערים להבטחת הוצאות המשיבים, מן הדין היה לקבל את הבקשה ולהורות על שחרור העירבון, שכן הערעור סולק ללא צו להוצאות בערכאתנו, כמוסכם בסעיף 5 להסכם הפשרה. ברם, אין מדובר בעירבון, אלא בערבות אשר הופקדה בהתאם להחלטת כב' השופטת י' וילנר מיום 15.3.2023

על-מנת להבטיח את זכותו של המשיב לבוא על תיקונו בגין נזקים, ככל שייגרמו לו נזקים כלשהם, עקב עצירת הליכי ההוצאה לפועל ביחס לביתם של המערערים במסגרתו של תיק הוצל"פ 526365-06-21.

- בנסיבות אלה, ולנוכח התנגדות המשיב לבקשה, אין בידינו להיענות לבקשה מבלי לאפשר למשיב לתבוע את נזקיו, אם ישנם כאלה, בהתאם לכללים שנקבעו בע"א 732/80 ארנס נ' "בית אל – זכרון יעקב", פ"ד לח(2) 645 (1984) (להלן: הלכת ארנס נ' בית אל). לצד זאת, וברוח הסכם הפשרה בין בעלי הדין, אין ליתן למשיב אופציה לאחוז בערבות שאינה מוגבלת בזמן. אשר על כן, אנו קובעים כי אם המשיב לא יגיש, תוך 45 ימים מהיום, תביעת פיצויים נגד המערערים בהתאם להלכת ארנס נ' בית אל, הערבות תשוחרר ותוחזר למפקידה; ואם תביעה כאמור תוגש, כתב הערבות יועבר לבית המשפט אשר בו הוגשה התביעה וגורל הערבות ייקבע על ידי אותו בית משפט. המשיב מבקש מאתנו כי נורה על העברת כספי הערבות לידיו, אולם זאת לא ניתן לעשות מאחר שהלה טרם הוכיח את נזקיו בהתאם להלכת ארנס נ' בית אל. במקרה דנן, יהא על המבקש להוכיח נזקים כאמור, אם ישנם, במסגרת תביעה נפרדת. התיק הנוכחי ייסגר.

12. **בית המשפט העליון** (דחיית בקשה לביטול פסק בורר) - בקשת רשות ערעור על פס"ד מחוזי בגדרו נדחתה בקשת המבקשים **לביטול פסק בוררות על הסף**, מהטעם שנמצא כי הוגשה באיחור והפסק אושר.

רע"א 3201/24 **משה גולד נ' יחיאל ברוך אוירכמן** (21/04/2024)

- כב' השופט **ד' מינץ** דחה את הבקשה מהטעמים הבאים: לא נמצא פגם במסקנת ביהמ"ש המחוזי לפיה בקשת הביטול הוגשה באיחור. אכן כטענת המבקשים, על פי לשונו של סעיף 27(ב) לחוק הבוררות, הארכת המועדים הקבועה בו חלה גם מקום שבו הצד שכנגד הגיש בקשה לתיקון פסק בוררות העומדת בתנאי סעיף 22 לחוק, כך שהיה מקום לבחון גם את הבקשה לתיקון פסק הבוררות שהגיש המשיב בחישוב המועד האחרון בו יכולים היו המבקשים להגיש בקשה לביטול פסק הבוררות. אלא שאין בכך כדי לסייע למבקשים. סעיף 27(ב) לחוק קובע כי מניין 45 הימים להגשת בקשה לביטול במקרים שבהם הוגשה פניה לבורר לפי סעיף 22 לחוק, יחל מהיום "שהבורר החליט או צריך היה להחליט בפניה". זאת כאשר בהתאם לסעיף 22(ג) לחוק, על הבורר להחליט

בפניה כאמור בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה לבעלי הדין האחרים הודעה עליה. משילובן של הוראות אלה עולה כי הארכת המועד להגשת בקשה לביטול פסק בוררות עקב פניה לבורר לפי סעיף 22 לחוק, אינה חסרת גבולות. מקום שבו החלטת הבורר ניתנה בתוך תקופת 30 הימים הקבועה בסעיף 22(ג) לחוק, על בעל הדין המעוניין בביטול פסק הבוררות לפנות לביהמ"ש בתוך 45 ימים מיום החלטת הבורר. ואולם מקום שבו חלפו 30 ימים ממועד הפניה לבורר לתיקון פסקו (ומסירתה ליתר בעלי הדין) וזו טרם הוכרעה על ידי הבורר, עומדים לרשות הצדדים 45 ימים בלבד להגשת בקשה לביטול פסק הבוררות, ללא תלות במועד החלטת הבורר, היינו בסך הכול 75 יום (45+30). אכן, עשויים להיות מקרים שבהם הימנעות הבורר מלהכריע בבקשת תיקון במועד הנקוב בחוק תצדיק מתן הארכת מועד להגשת בקשת ביטול. ברם במקרים אלה בעל הדין אינו רשאי להתעלם מהמועדים הקבועים בחוק ולעשות דין לעצמו. ככל שהוא סבור כי עניינו מצדיק הארכת מועד כאמור, עליו לפנות לביהמ"ש בבקשה מתאימה. בענייננו, בקשת המשיב לתיקון פסק הבוררות הוגשה ביום 21.9.2023, והועברה לידיעת בא-כוח המבקשים עוד באותו היום. בהתחשב בפגרת סוכות ואירועי מלחמת חרבות ברזל, היה על הבורר להחליט בבקשות התיקון עד ליום 24.12.2023. על כן, בהתאם להוראת סעיף 22(ג) לחוק, מניין 45 הימים להגשת בקשה לביטול פסק הבוררות החל ביום 24.12.2023 והסתיים ביום 7.2.2024. זאת כאשר בקשת הביטול שהגישו המבקשים הוגשה רק ביום 13.2.2023. בנסיבות אלה, אף בהנחה שבקשת התיקון שהגיש המשיב עומדת בתנאי סעיף 22 לחוק, המסקנה היא שבקשת הביטול של המבקשים הוגשה באיחור. בכל הנוגע לטענות המבקשים כנגד קביעת ביהמ"ש המחוזי לפיה בקשת התיקון שהם עצמם הגישו לבורר אינה בקשה לפי סעיף 22 לחוק – אף אם נפל פגם בנוגע לסיווג בקשת המבקשים (וביהמ"ש אינו משוכנע בכך)אין בכך לסייע להם שכן, בקשה זו, כמו בקשת המשיב לתיקון פסק הבוררות, הוגשה ביום 21.9.2023 והובאה לידיעת המשיב באותו היום ומכאן המסקנה המתבקשת היא שבקשת הביטול הוגשה באיחור.

- ומעבר לכל האמור, רשות ערעור בענייני בוררות תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים שאלה עקרונית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או כאשר ההתערבות נדרשת משיקולי צדק או לשם מניעת עיוות דין חמור. אמות מידה אלה נכונות ביתר שאת כאשר מדובר בבקשה המופנית כלפי פסקי דין שעניינם אישור או ביטול פסק בוררות; נוכח המסקנה כי בקשת הביטול שהגישו

המבקשים הוגשה באיחור, לא נמצא להידרש לטענות המבקשים בנוגע לאופן בחינת בקשות לתיקון פסק בוררות שהגישו צדדים לבורר. מכל מקום ביהמ"ש לא שוכנע כי יש בנימוקי המבקשים כדי להצדיק הפעלת אמות מידה שונות מאלה שעוגנו בפסיקה זה מכבר. במסגרת זו, גם לא נמצא כי נגרם למבקשים עיוות דין כתוצאה מהחלטת ביהמ"ש לדחות את טענותיהם שהתבססו על סעיף 24(10) לחוק הבוררות. טענות המבקשים לעניין זה נשענו על בקשה שהגיש המשיב ביום 30.1.2024 בהליך אחר, בה לטענתם העלה טענה עובדתית סותרת לטענה שהעלה בהליך הבוררות. אלא שביהמ"ש המחוזי דחה טענות אלו בקבעו כי לא מדובר בטענות סותרות וכי אין בטענות המשיב באותה בקשה כדי לחתור תחת יסודות פסק הבוררות. קביעתו זו ניתנה לאחר שעיין בבקשת המשיב האמורה, ואין בטענות המבקשים בהליך דכאן כדי להקים עילה למתן רשות ערעור על פי אמות המידה המצמצמות המפורטות לעיל. אמנם, פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי ניתן לפני שחלף המועד להגשת תגובת המבקשים לטענות המשיב לעניין סעיף 24(10) לחוק, אולם לאחר עיון בטענות המבקשים בהתייחס לרכיב זה, לא נמצא כי נגרם להם כתוצאה מכך עיוות דין כטענתם. זאת בפרט כאשר המבקשים לא טענו כי באמתחתם טענות נוספות אשר אילו היו נשמעות לפני ביהמ"ש בטרם הכריע בסוגיה הייתה משתנה התוצאה שהגיע אליה.

13. **בית המשפט העליון** (עיכוב ביצוע פס"ד) - שלוש בקשות לעיכוב ביצוע פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי במסגרתו נקבע כי בתחרות הזכויות שבין המבקשים לבין משרד הבינוי והשיכון (משב"ש), ביחס ל-7 יחידות דיור שנרכשו מחברה קבלנית בפירוק, זכותו של משב"ש גוברת על זכותם של המבקשים.

ע"א **2351/24** (07/05/2024)

- כב' השופט **י' כשר** דחה את הבקשות ופסקה כלהלן: כידוע, נקודת המוצא היא כי אין בהגשת ערעור כדי לעכב ביצוע החלטה. אשר על כן, הכלל הוא כי ביצועו של פסק דין יעוכב רק בהתקיים שני תנאים: כאשר סיכויי הערעור טובים, וכאשר מאזן הנוחות נוטה לטובת מגיש הבקשה. בין שני רכיבים אלו מתקיים קשר של "מקבילית כוחות"; אך ההלכה הפסוקה העניקה את משקל הבכורה למאזן הנוחות. בנסיבות העניין דנן נמצא כי מאזן הנוחות נוטה במובהק לטובת המשיבים, כך שדי בכך כדי להצדיק את דחיית הבקשות, וזאת אף מבלי להידרש לסיכויי הערעור. ככלל, כאשר מדובר בפינוי מדירת מגורים, נוטה מאזן הנוחות

לטובת עיכוב ביצוע הפינוי, שאלמלא כן ייווצר קושי בהשבת המצב לקדמותו באם יתקבל הערעור. יחד עם זאת, כאשר מדובר בנכס שאינו משמש למגורים (הגם שהוא מיועד למגורים), וכאשר המבקש לא הצביע על זיקה מיוחדת לנכס, האינטרס של המבקש בעיכוב הביצוע הוא כלכלי גרידא. במצב מעין זה, הלכה היא כי מאזן הנוחות נוטה לעבר דחיית בקשת עיכוב הביצוע. בענייננו, פרט למבקש אזולאי שציין שיחידת הדיור משמשת עבורו מקור הכנסה מדמי שכירות, יתר המבקשים לא ציינו איזה שימוש נעשה על ידם ביחידות הדיור; ואילו המשיבים ציינו כי ע"פ הידוע להם יחידות הדיור משמשות עבור כלל המבקשים כדירות להשקעה.

- בהיעדר גרסה בעניין מצד המבקשים (פרט לאזולאי), יש לזקוף את שתיקת המבקשים בנושא זה לחובתם ולקבל את גרסת המשיבים כי יחידות הדיור משמשות עבור המבקשים כדירות להשקעה, כך שהאינטרס שלהם בהן מתמצה באינטרס כלכלי בלבד. אשר לאזולאי. לטענתו, יחידת הדיור שרכש מהחברה מושכרת על ידו למשפחה עם ילדים קטנים, שעלולה להיפגע באם ביצוע פסק הדין של ביהמ"ש המחוזי לא יעוכב, וכי הדבר עלול לחשוף את אזולאי לתביעה. אולם, לתמיכה בטענתו צירף אזולאי מסמך שכותרתו "תוספת להסכם שכירות בלתי מוגנת", ממנו עולה כי אזולאי השכיר את יחידת הדיור שרכש מהחברה לתקופה של שנה, ואז כרת הסכם להארכת תקופת השכירות האמורה בשנה נוספת, כאשר ביני לביני, ביום 1.2.2024 ניתן פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי. כלומר, בעת שנכרת על ידו הסכם השכירות הנוכחי, אזולאי ידע כי עליו לפנות את יחידת הדיור. בנסיבות אלו, לא יהיה זה מוצדק ליתן לאזולאי ליהנות מהנסיבות אותן יצר, ביודעין, במו ידיו.

14. **בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק** (בג"ץ - הסתלקות היורש מזכותו בעיזבון) - עתירה כנגד פסק דינו של ביה"ד הרבני הגדול במסגרתו נדחה בחלקו ערעור שהגישו העותרים על פסק דין של ביה"ד הרבני האזורי בעניין הסתלקות העותר 1 מעיזבון אמו המנוחה לטובת העותרת 2 (אחותו). העתירה מבוססת על שתי טענות עיקריות. ראשית, טוענים העותרים כנגד הקביעה לפיה עליהם להביא ראיות לכך שהעיזבון לא חולק. שנית, ולחילופין, נטען כי יש לקבוע כי העותר הסתלק זה מכבר במסגרת הדיון מיום 22.12.1996 ממחצית מהעיזבון, כך שהוא יורש 1/4 מכלל עיזבון המנוחה והעותרת את היתר.

בג"ץ 3998/24 **פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי** (27/05/2024)

- כב' השופטת **ד' ברק-ארז**, כב' השופט **א' שטיין** וכב' השופטת **ר' רונן** דחו את העתירה וקבעו כלהלן: בג"ץ אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות בתי דין דתיים, ובתי דין רבניים בפרט. התערבות בהחלטות אלה שמורה למקרים חריגים בלבד, כדוגמת חריגה מסמכות, סטייה מהוראות החוק, פגיעה בעקרונות הצדק הטבעי או כאשר נדרש סעד מן הצדק. לא נמצא כי המקרה דנן נמנה עם מקרים חריגים אלה. אף לגוף הדברים, בנסיבות שבנדון, משניתן זה מכבר צו ירושה ובוודאי לנוכח הזמן הרב שחלף מאז שניתן – לא נפלה בהקשר זה טעות בקביעת ביה"ד הרבני הגדול המצדיקה התערבות בפסק דינו. אכן, ככלל, הסתלקות נכנסת לתוקף עם הגשת תצהיר הסתלקות, וככלל אף אין צורך לקבל אישור מביהמ"ש כדי להסתלק מעיזבון (אף שביהמ"ש עשוי לבטל את ההסתלקות במקרים מסוימים).
- כמו כן, סעיף 6 לחוק הירושה הקובע את זכות היורש להסתלק מהעיזבון, אינו מגביל את מועד ההסתלקות למועד מתן צו הירושה או צו קיום הצוואה, אלא רק למועד חלוקת העיזבון. בין המועדים הללו עשוי להיות פער, שכן היקף העיזבון הנותר לחלוקה מתברר לעתים בשלב המאוחר למתן הצווים. אולם כאשר – כמו במקרה דנן - ההסתלקות מהעיזבון נעשית פרק זמן ממושך מאוד לאחר שניתן צו ירושה או צו קיום צוואה, מסקנת ביה"ד הרבני הגדול לפיה המבקש להסתלק חייב להוכיח כי העיזבון טרם חולק, היא מסקנה שאין מקום להתערב בה (מבלי לחוות דעה ביחס לשאלה מה דינה של הסתלקות מהעיזבון שנעשית בסמוך לאחר מועד צו הירושה או צו קיום הצוואה). הדבר נובע, בין היתר, מהחשש כי הצורך בתיקון הצווים שניתנו זה מכבר יפגע בציפיות של הצדדים השלישיים שהסתמכו על הצווים בטרם התיקון. מעבר לכך, הזמן הרב שחלף מאז ניתן הצו ועד אשר הוגשה בקשת ההסתלקות עשוי גם להקשות על בירור העובדות לאשורן ובכלל זה על בירור השאלה האם העיזבון או חלקו חולק כבר אם לאו. הקביעה לפיה על המבקש להסתלק מהעיזבון לאחר שניתן צו ירושה או צו קיום צוואה בנסיבות בהן חלף זמן רב מאז ניתנו צווים כאמור, מוטל הנטל להוכיח כי העיזבון טרם חולק – מאזנת כראוי בין כלל השיקולים הללו.
- יש להוסיף כי ביכולתם של העותרים להציג ראיות שעל פיהן הנכסים הללו עדיין רשומים על שם המנוחה וכי הם לא חולקו. לא זו אף זו, העותרים יכולים לפעול כפי שהציע ביה"ד הרבני הגדול ולבקש מביה"ד שימנה מנהל עיזבון לצורך בירור

כל הזכויות הרשומות על שם המנוחה. לבסוף, אין לקבל גם את הטענה שהעלו העותרים ביחס לקביעת ביה"ד הרבני הגדול לפיה בהתאם לדין תורה אין לראות בעותר כמי שהסתלק מהעיזבון. זאת, לנוכח הוראת סעיף 155(א) לחוק הירושה שלפיו מוסמך בי"ד דתי לתת צו ירושה וצו קיום צוואה "אם כל הצדדים הנוגעים בדבר לפי חוק זה הביעו בכתב הסכמתם לכך"; וסעיף 155(ג) לפיו במקרה שכזה רשאי ביה"ד הדתי "לנהוג לפי הדין הדתי הנוהג בו" בכפוף לשמירת זכויותיהם של קטין ופסול דין. בענייננו, הצדדים הרלוונטיים אכן נתנו את הסכמתם לכך שביה"ד הרבני ידון בצו ירושה וצו קיום צוואה של המנוחה. משנמצא כי דין תורה רלוונטי, ומשמדובר במסקנה עובדתית לפיה העותר ויתר על זכויותיו בדין תורה על מנת לקיים את צוואת המנוחה – קרי חלוקה שווה בין האחים; ולא הסתלק ממחצית מהעיזבון – אין להתערב גם בהיבט זה של פסק הדין.

15. **בית המשפט העליון** (פסלות) - ערעור על החלטת בית משפט השלום בנצרת מיום 5.3.2024, שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המערער.

ע"א 2975/24 **אליאס סלימאן נ' משק קוניפקל ארז ותומר** (02/06/2024)

- בחודש מרץ 2023 הגיש המשיב בקשה לביצוע שטר בהוצאה לפועל וכעבור חודשיים הגיש המערער התנגדות לביצוע השטר. ההליך הועבר לבית משפט השלום, ובמסגרתו ביקש המשיב כי יינתן פסק דין חלקי על חלק מהסכום, שלגביו, כנטען, אין מחלוקת בין הצדדים. ביום 4.7.2023 דחה בית המשפט את הבקשה והורה כי ההתנגדות תידון במועד שנקבע (יוער למען שלמות התמונה כי מועד זה נדחה עקב מצב החירום ששרר אז במדינה). בדיון שהתקיים ביום 5.3.2024 נערך, כעולה מהפרוטוקול, דיון לא פורמלי מחוץ לפרוטוקול בהסכמת הצדדים שבסופו הציע בית המשפט ליתן פסק דין חלקי, אך בא כוח המערער סירב להצעה. בהמשך לכך, נחקר המערער על ידי בא כוח המשיב. במהלך חקירת המערער, ניתנה החלטת בית המשפט שלפיה בא כוחו של המערער מתערב בחקירה הנגדית "ומבקש מבית המשפט לתת לדבר בלי סוף, בלי קשר לחקירה הנגדית ולשאלות שמופנות אליו". בית המשפט קבע כי המערער ישיב אך ורק לשתי השאלות הנוספות שיופנו אליו. מיד לאחר מכן ציין בא כוחו של המערער שהוא מבקש "כי בית המשפט יפסול עצמו בעקבות החלטה זו". בית המשפט דחה את הבקשה בציינו כי לא התקיימה עילת פסלות (להלן: ההחלטה

בבקשת הפסלות .(בהמשך, ביקש בא כוח המערער להפסיק את הדיון כדי להגיש ערעור והמותב דחה גם בקשה זו. בשלב זה יצא בא כוח המערער מהאולם והוסיף כי בית המשפט "רכש עמדה ומונע ממני זכות בדין וכבר נותן החלטה לפני ששמע את הבקשה". לאחר יציאתו של בא כוח המערער מהאולם, החליט בית המשפט להטיל עליו הוצאות אישיות לטובת אוצר המדינה וזאת מאחר ש"ב"כ עשה דין לעצמו, לא כיבד את בית המשפט או את ב"כ, בחר על דעת עצמו לצאת מהאולם ולהפסיק את הדיון, ובכך סיכל את הדיון בהתנגדות שהוגשה ע"י מרשיו". בית המשפט גם חייב את המערער בהוצאות משפט ושכר טרחה, אך לא ראה לנכון לדחות את ההתנגדות לגופה. כב' ממלא מקום הנשיא **ע' פוגלמן** קבע כלהלן: לאחר שעיינתי בערעור על נספחיו ובתשובה לו, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות. כידוע, אמת המידה לפסילת מותב היא התקיימותן של נסיבות "שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט" (סעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984). איני סבור כי נסיבות כאמור מתקיימות במקרה דנן. כעולה מפרוטוקול הדיון, בקשת הפסלות שהוגשה על בא כוח המערער כוונה להחלטת המותב שניתנה בנוגע לחקירתו. החלטות דיוניות לא מקימות, כשלעצמן, עילת פסלות אלא במקרים קיצוניים וחריגים – והמקרה דנן אינו נמנה עם מקרים אלה. טענות המערער ביחס להערות ולהתייחסויות של המותב, אינן מתועדות בפרוטוקול הדיון וטענתו כי הדיון מחוץ לפרוטוקול התקיים שלא בהסכמתו, סותרת את האמור בפרוטוקול (והמשיב אף טוען כי לא אלה פני הדברים).

- ובנסיבות אלו היה על המערער להגיש בקשה לתיקון הפרוטוקול עובר להעלאת הסוגיה בבקשת פסלות. כפי שנפסק בעבר, "בקשת פסלות אינה מהווה תחליף לבקשה לתיקון הפרוטוקול" . טענותיו האחרות של המערער מכוונות להחלטות של המותב ובהן החלטתו שלא לעכב את המשך בירור ההליך; החלטתו לפסוק הוצאות משפט; והחלטתו לפסוק הוצאות אישיות נגד בא כוח המערער. החלטות אלו הן החלטות דיוניות, שאיני סבור שמקימות חשש ממשי למשוא פנים. אך לא פחות חשוב מכך, החלטות אלו ניתנו לאחר ההחלטה בבקשת הפסלות וככלל אין מקום להעלות בערעור טענות שלמותב לא ניתנה אפשרות להתייחס אליהן. אשר לטענת המערער כי החלטת הפסלות לא נומקה כדבעי, אציין כי כעולה מפרוטוקול הדיון, בקשת המערער עצמה הייתה לקונית וכוונה, בעיקרה, לכך שעל המותב לפסול עצמו נוכח החלטתו שניתנה קודם לכן. ביחס לטענה זו סבר בית המשפט כי אין היא מקימה עילת פסלות. לצד זאת אציין כי

טוב היה עושה המותב לו היה מפרט בתמצית את הנמקתו, אך ממילא משדחיתי את טענות המערער לגופן בערעור דנן ומששוכנעתי שלא קם חשש כלשהו למשוא פנים מצד המותב, איני סבור כי די בכך כדי להצדיק את קבלת הערעור.

16. **בית המשפט העליון** (דיון אזרחי – סעדים ושיקולים בהענקתם) - בר"ע על החלטת ביהמ"ש המחוזי בה נדחתה בקשת המבקש לצווי מניעה זמניים האוסרים על המשיבים לנקוט פעולות לתפיסת חזקה בדירה נושא ההליך ובכלל זה סילוק המבקש מהדירה, וכל פעולה אחרת שיש בה כדי לפגוע בזכויותיו הנטענות בה; וזאת, עד להכרעה בתביעת המבקש בה ביקש לאכוף זיכרון דברים שנחתם בינו לבין המשיבה 2 ("החברה") בקשר לדירת יזם בפרויקט של התחדשות עירונית, וליתן סעד הצהרתי לפיו הוא רשאי להירשם כבעלים של הדירה.
רע"א 5602/24 **יוסי זיו נ' עו"ד גונן קסטנבאום בתפקידו ככונס על זכויות ה בנכס** (28/07/2024)

- כב' השופטת **ר' רונן** דחתה את הבקשה וקבעה כלהלן: שק"ד הערכאה הדיונית ביחס להחלטות שעניינן מתן סעד זמני הוא רחב. משכך, התערבות בהחלטות כגון דא שמורה למקרים חריגים בלבד, ולא נמצא כי מקרה זה נמנה עם אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות. בבואו להכריע בבקשה למתן סעד זמני, על ביהמ"ש לבחון שני שיקולים: סיכויי ההליך ומאזן הנוחות.

- בין שיקולים אלה מתקיים יחס של "מקבילית כוחות" כאשר מקובל לראות בשיקול של מאזן הנוחות כבעל מעמד הבכורה. שיקולים נוספים שיש להתחשב בהם הם שיקולי יושר וצדק, ובתוך כך גם את תום ליבו של מבקש הסעד הזמני והמועד בו הוגשה הבקשה. בענייננו, מכלול השיקולים האמורים מטה את הכף למסקנה לפיה אין מקום להתערב בהחלטתו של בימ"ש קמא. סיכויי התביעה נבחנים בשלב זה באופן לכאורי בלבד. מבלי לקבוע מסמרות, נראה כי אין מקום להתערב בקביעת בימ"ש קמא בדבר הערכת סיכויי התביעה והסיכוי שהמבקש יוכיח את זכויותיו בדירה – שאינם מן המשופרים. המבקש מבסס את תביעתו לקבלת זכויות בדירה על הטענה לפיה חתם על זיכרון דברים עם מנהל החברה עוד בטרם הועבר הפרויקט לניהול הנאמן; וכי התמורה עבור הדירה הועברה על ידיו לחברה במלואה. בימ"ש קמא דחה גרסה זו, וקבע כי חומר הראיות שהוצג לו מעורר ספק רב בדבר האותנטיות של מסמך זיכרון הדברים ובדבר העברת

התשלומים כנטען ע"י המבקש. אין מקום להתערב בקביעה זו לאור מספר ספקות שצוינו ע"י בימ"ש קמא ביחס לגרסת המבקש. כאשר סיכויי התביעה של המבקש אינם גבוהים, על המבקש להראות כי מאזן הנוחות נוטה באופן מובהק לטובתו. המבקש לא עמד בנטל זה. אכן, ככלל, כאשר הסעד הזמני המבוקש נועד לעכב פינוי או מימוש של דירה, קל וחומר כשמדובר בדירת מגורים, מאזן הנוחות נוטה לטובת מבקש הבקשה ובהתאם, בתי המשפט נוטים להיעתר לה. הטעם לכך הוא הקושי שעשוי להתעורר בהשבת המצב לקדמותו אם לא יינתן הסעד הזמני וההליך העיקרי יוכרע בסופו של דבר לטובת המבקש, כאשר קושי זה משמעותי יותר מקום בו מדובר בדירת מגורים ולא בנכס מקרקעין להשקעה.

- עם זאת, אין פירוש הדבר שעל ביהמ"ש להיעתר לכל בקשה לסעד זמני שעניינה עיכוב פינוי או מימוש של דירה, ויש מקום לבחון כל מקרה לגופו. בין השיקולים שיש לבחון בעניין זה ניתן למנות קיומו של שעבוד על הדירה לטובת המשיב; האינטרס של המשיב לפרוע את חובו; הגילאים של המבקש ובני המשפחה הגרים עמו, נסיבותיהם האישיות ומצבם הבריאותי; וכן הגשת הבקשה לסעד זמני בשיהוי. לשיקולים אלה ניתן להוסיף גם את עוצמת הזיקה של המבקש לדירה, ממנה נגזרת עוצמת הפגיעה האפשרית בו אם יפונה מהדירה. בכלל זה יש להביא בחשבון כי אין דומה אדם שחי בדירה משך תקופה ממושכת למי שעבר לגור בדירה אך לאחרונה וטרם הכה בה שורשים; כן אין דומה מי שנכנס לדירה בלא שהיה מודע לכל בעיה ביחס לכך, למי שנכנס אליה כשהוא מודע לבעיות ומחלוקות באשר לזכויותיו – זאת בעיקר כאשר עומדת כנגדו טענה לפיה כניסתו נעשתה לצורך קביעת עובדות בשטח; וכן אין דומה מי שנכנס לדירה שבנייתה הושלמה זה מכבר – למי שנכנס לדירה שטרם הושלמה ושטרם הוצא לה טופס 4 המאפשר את אכלוסה. אין מדובר ברשימה סגורה וממצה. ניתן להקיש לעניין זה מחוק המקרקעין, המתייחס לאפשרות של מחזיק במקרקעין לפנות פולש שפלש אליהם. סעיף 18(ב) לחוק קובע כי בתוך 30 ימים מיום התפיסה, זכאי המחזיק להשתמש בכוח סביר כדי להוציא מהם את הפולש. האמור בסעיף מעיד על הקשר בין אפשרות הפינוי לבין משך הזמן בו מצוי הפולש בנכס. אמנם בענייננו אין מדובר בפינוי בכוח של מי שנטען לגביו שהוא פולש ב"פלישה טרייה", אולם העובדה שמדובר לגישת הנאמן בפולש, בצירוף עם משך הזמן הקצר יחסית בו מתגורר המבקש לגישתו בדירה; וכן העובדה שהוא החל לגור בה כאשר הוא מודע למחלוקת לגביה ועוד בטרם

הסתיימה בנייתה, מחזקות את המסקנה שלא לאפשר לו להוסיף ולהחזיק בדירה במהלך התקופה בה תידון התביעה. כניסה המבקש לדירה בסמוך למועד בו התגלעה המחלוקת לגבי עצם קיומן של זכויותיו בדירה, מעוררת כשלעצמה שאלה באשר למטרת המעבר, ותומכת בחשש לפיו מדובר במעבר שנועד לקביעת עובדות בשטח. מכל מקום, מדובר בפרק זמן קצר של מספר חודשים לפני שנפתחו הליכי המימוש של הדירה. ספק אם פרק זמן קצר כזה מאפשר מסקנה לפיה מגורי המבקש בדירה התבססו באופן משמעותי וכי הוא הכה בה שורש. זאת ועוד. מדובר בדירה שבנייתה טרם הושלמה; ושלטענת הנאמן טרם ניתן לה טופס 4.

- גם כניסה לדירה במצב כזה בלא שהוצג לכך טעם מספק ע"י המבקש, מחזקת את החשש ביחס למניעיו. במסגרת שיקולי מאזן הנוחות יש להביא בחשבון גם את העובדה כי קבלת הבקשה עלולה להסב נזק למשיבים אם תביעת המבקש תידחה. כעולה מטענת הנאמן, כל עיכוב במכירת הדירה והעברת התמורה לצורך כיסוי החוב יוסיף לחוב סכום של כ-330,000 ₪ לשנה. עוד טען הנאמן כי אין לחברה מקור כספי ממנו ניתן יהיה לפרוע את החוב התופח, וכי משום כך – קבלת הבקשה תפגע משמעותית בפרויקט ועלולה להביא לקריסתו. הנאמן תמך טענה זו בתצהיר שבשלב זה לא נסתר ע"י המבקש. אם כן, אין מקום לומר כי שיקולי מאזן הנוחות מטים את הכף לטובת קבלת הבקשה. נוסף על כך, המבקש הגיש את הבקשה לסעד זמני בשיהוי. שיהוי בהגשת תביעה ובהגשת בקשה לסעד זמני מנוגד לטענת הדחיפות במתן הסעד, וסותר את הטענה בדבר חיוניותו ונחיצותו המידית כדי למנוע נזקים מהמבקש. באשר לשיקולי יושר וצדק. בימ"ש קמא התייחס בהרחבה לחוסר תום לבו של המבקש. הוא הפנה בהקשר זה לסתירות שנמצאו בגרסאות המבקש ביחס למועד בו תפס חזקה בדירה. לא נמצא כי יש להידרש לטענות אלה ולהכריע בהן בשלב זה. גם בהנחה שתתקבל גרסת המבקש בדבר מועד תפיסת החזקה והמועד בו נכנס המבקש להתגורר בדירה, ממילא דין הבקשה להידחות.

17. **בית המשפט העליון** (בקשת רשות ערעור – סילוק על הסף) – בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט מחוזי לסילוק התביעה שהוגשה נגד המבקש על הסף בשל צו לפתיחת הליכי חדלות פירעון שניתן נגד אביו.

רע"א 4512/24 **מאור דהרי נ' הטחנות הגדולות של א"י בע"מ** (10/09/2024)

- המבקש טוען שבהתאם להוראות חוק חדלות פירעון ובהתאם להלכה הפסוקה, על בירור טענות החברה כלפיו להיעשות לפני בית המשפט של חדלות פירעון. עוד טוען המבקש, כי הותרת החלטת בית המשפט המחוזי על כנה תוביל לכפל הליכים ולמתן הכרעות סותרות; וכי תוצאה בה חדל הפירעון אינו צד להליך בעוד הצד שנטען שסייע לו להבריח נכסים נותר צד להליך, יוצרת "מצב אבסורדי". ולטענתו, בית המשפט המחוזי שגה בקביעתו לפיה טענות התביעה הופנו גם כנגד מאור סחר ומשכך אין לסלק את התביעה כנגד המבקש. כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ הורתה על דחיית הערעור ופסקה כלהלן: לאחר עיונה של כב' השופטת בבקשה, הגיעה לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. ככלל, תיטה ערכאת הערעור שלא להתערב בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית בכל הנוגע להחלטות הנוגעות להמשך בירור ההליך לגופו. סילוק תביעה על הסף הוא סעד קיצוני, שתוצאתו מחיקה או דחייה של התביעה בטרם זו התבררה לגופה. על כן סעד זה שמור רק למקרים שבהם ניתן לקבוע באופן ברור כי אף אם יוכחו מלוא הטענות שבכתב התביעה, לא תקום כל אפשרות, להעניק לתובע את הסעד המבוקש בתביעתו. על רקע האמור, נקבע כי התערבות ערכאת הערעור בהחלטות ביניים שעניינן דחיית בקשה לסילוק על הסף, תיעשה במשורה ותישמר למקרים חריגים בהם נפלה טעות מהותית בהחלטה, או שמתעורר חשש לניהול הליך סרק הכרוך בהשקעת משאבים יוצאת דופן. המקרה דנן אינו נמנה עם מקרים חריגים אלה. סעיף 121(3) לחוק חדלות פירעון מורה כי עם מתן צו לפתיחת הליכים, "יוקפאו ההליכים נגד היחיד".
- הליכים נגד היחיד מוקפאים, אך לא הליכים נגד צדדים שלישיים. הקפאת הליכים נגד צד שלישי תיעשה, על פי הוראות חוק חדלות פירעון, "בנסיבות חריגות ומטעמים שירשמו", ועל-ידי בית המשפט שנתן את צו פתיחת ההליכים (סעיף 30 לחוק חדלות פירעון, החל בעניינו של יחיד מכוח סעיף 121(3) לחוק). הממונה על הליכי חדלות פירעון הורה על הקפאת הליכים בעניינו של המשיב. בניגוד לסברת המבקש, אין בכך כדי להקפיא את ההליכים נגדו או נגד אחרים. בגלל שלא חלה הקפאת ההליכים בעניינו של המבקש, אין מקום לסלק את התביעה נגדו על הסף. אכן, משעוכבו ההליכים כנגד המשיב מפאת הצו לפתיחת הליכים, על כלל הטענות כלפיו להתברר לפני בית המשפט של חדלות פירעון. ואולם, הסעדים המבוקשים בתביעה בעניינו של המבקש, אף אם אינם מופנים עוד כלפי המשיב, עודם מופנים כלפי מאור סחר, שכפי שציין בית המשפט המחוזי בהחלטתו – אינה מצויה בהליכי חדלות פירעון. משאלה הם פני

הדברים, ומשלא נמצא נימוק אחר המצדיק מתן סעד כה קיצוני – אין כל הצדקה לסלק את התביעה על הסף. ולאור כך, בקשת רשות הערעור נדחית.

18. **בית המשפט העליון** (בקשת רשות ערעור – הצעת הסדר) – בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, בו נדחה ערעור שהגישה המבקשת על פסק דין של בית משפט השלום ועל פסק דינו המשלים, בהם אושרה הצעת הסדר נושים מטעם משיבים 1-2 (החייבים).

רע"א 3356/24 **י.ח.ד יזמות בע"מ נ' יוסף קרני** (01/10/2024)

- במוקד ההליך עומדת דירת מגוריהם של החייבים, על הנכס נרשם שעבוד לטובת המבקשת, גוף חוץ בנקאי העוסק במימון הלוואות, בשל הלוואה בסך של 2,000,000 ₪. החייבים לא עמדו בתנאי הסכם ההלוואה, גם לאחר הפחתת שיעור הריבית, וניתנה החלטת רשם ההוצאה לפועל המורה על מינוי כונס נכסים לשם מימוש זכויות החייבים בנכס.
- בסמוך לכך ניתן צו לפתיחת הליכים בעניינם של שני החייבים, על רקע קריסתם הכלכלית שנבעה מניהול עסק כושל בתחום החקלאות, וההליכים אוחדו. החייבים הגישו הצעת הסדר אשר קיבלה את הסכמתם של 90% מהנושים הרגילים, אך המבקשת התנגדה לה וביקשה להמשיך בהליכי מימוש הנכס בהליך ההוצאה לפועל בו פורסמה באותה עת הזמנה להציע הצעות לרכישתו. בית משפט השלום בפסק דינו קבע, כי התקיימו במקרה זה התנאים המנויים בסעיף 87 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, לאישור הסדר הנושים חרף התנגדות המבקשת. נמצא כי הצעת החייבים לתשלום סך של 2,265,000 ש"ח בפריסה לתשלומים הינה הצעה ראויה, שעה ששמאי מטעם המבקשת העריך את הנכס בסכום דומה; כן נקבע שאין מקום לקבל את טענת המבקשת כי יש לקבוע את שווי הנכס לפי הצעת מחיר שתתקבל לאחר התמחרות, ואין מקום לשעות לטענתה כי ישנו מוכר המוכן לשלם סך של 4,000,000 ש"ח עבור הנכס, אשר נטענה בעלמא. בית המשפט המחוזי קבע, כי העובדה שהותר למבקשת בעבר להמשיך בהליכי המימוש, אין משמעותה חסימת דרכם של החייבים מלהגיע להסדר אשר יכלול גם אותה .
- כב' השופטים **דוד מינץ, אלכס שטיין וגילה כנפי-שטייניץ** הורו על קבלת הערעור ופסקו כלהלן: במקרה דנן מתעוררות שתי שאלות עקרוניות החורגות מעניינם הפרטני של הצדדים. האחת, האפשרות להגיש בקשת רשות ערעור לפני

בית המשפט העליון ב"גלגול שלישי" וב"גלגול רביעי". השנייה, מהו המשקל שיש לתת לאינטרס של נושה מובטח שהחל בהליכי מימוש עצמאיים בהוצאה לפועל, והמתנגד להצעת הסדר נושים שהתבקש לאשרה לפי סעיף 87 לחוק. במצב זה, יש לתת רשות ערעור ולדון בבקשה כאילו הוגש ערעור על פי הרשות שניתנה. אשר לשאלה הראשונה, יש לאמץ את עמדת הממונה, כי גם בהליכי חדלות פירעון קיימת אפשרות להגשת בקשות רשות ערעור ב"גלגול שלישי" וב"גלגול רביעי" לבית המשפט העליון, בהתאם לאמות המידה שנקבעו לעניין זה בדין האזרחי "הרגיל". היינו, רשות ערעור כאמור תינתן רק כאשר הבקשה מעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך, או כאשר היא דרושה לשם מניעת עיוות דין לפי תקנה 148א לתקנות סדר הדין האזרחי. אשר לשנייה, השאלה העומדת על הפרק היא מה המשקל שיש לתת לעובדה שהנושה המובטח החל בהליכי מימוש הנכס המשועבד, במסגרת הכרעה בבקשה לפי סעיף 87 לחוק לגבי אישור הסדר שהנושה המובטח התנגד לו.

- נקודת המוצא היא כי לנושה המובטח זכות קניינית בנכס המשועבד, המעניקה לו הגנה חפצית כלפי כולי עלמא. חוק חדלות פירעון ערך שינוי מסוים בהליכי מימושם של נכסים משועבדים על ידי נושה מובטח. גם לפי החוק, בדומה לדין שקדם לו, נושה מובטח המבקש לממש נכס המשועבד לטובתו נדרש להודיע לנאמן על כוונתו לעשות כן, והנאמן רשאי לפדות את הנכס המשועבד) סעיף 247 לחוק). ברם, אם לא פדה הנאמן את הנכס המשועבד בתוך התקופה הנקובה לכך בחוק – בניגוד לדין הקודם, המימוש לא ייעשה באופן אוטומטי וחד-צדדי על ידי הנושה. במקרה שכזה, יחולו הוראות סעיף 248 לחוק הקובע כי אם אומדן שווי הנכס המשועבד עולה במובהק על גובה החוב – המימוש ייעשה, ככלל, על ידי הנאמן. מנגד, אם שווי הנכס המשועבד אינו גבוה באופן מובהק מהחוב המובטח – ימומש הנכס בידי הנושה המובטח, שכן במקרה זה אין ניגוד אינטרסים ממשי בין הנושה המובטח לנושים הרגילים של החייב. גם כאשר המימוש ייעשה על ידי הנושה המובטח, רשאי בית המשפט להורות כי הדבר ייעשה בפיקוח הנאמן ובתנאים שייקבעו על ידי בית המשפט וזה לפי סע' 248(ד) לחוק. במקרה דנן נקבע, כי שווי הנכס נמוך מגובה החוב המובטח, וכי אין מניעה שימומש על ידי המערערת; בכך הותר למערערת, כנושה מובטחת, לפעול למימוש הנכס במנותק מהליך חדלות הפירעון. אלא מאי, במקביל להליכי המימוש, החייבים גיבשו הצעת הסדר לתשלום חובותיהם לנושים, ביניהם

הנושה המובטחת, על מנת להימנע ממימוש הנכס. על רקע התנגדות המערערת, בית המשפט התבקש בהקשר זה לעשות שימוש בסמכותו לפי סעיף 87 לחוק. סעיף זה מקנה לבית המשפט סמכות לאשר הצעת הסדר אף אם לא זכתה לאישור ברוב הדרוש על פי החוק, ולכפות את ההסדר על נושים המתנגדים לתוכנו, חרף הפגיעה בזכויותיהם, בהתקיים התנאים הקבועים בו. כעולה מלשונו של הסעיף, אישור הצעת הסדר שלא זכתה לרוב הדרוש מצד הנושים, ייעשה רק כאשר שוכנע בית המשפט כי הצעת ההסדר "הוגנת וצודקת" ביחס לכל נושה באסיפת סוג שלא אישרה אותה.

- במסגרת זו יבחן בית המשפט בין היתר את השלכות אי-האישור על החייב; את היחס בין התמורה שיקבל הנושה במסגרת ההסדר למול התמורה שהיה מקבל אלמלא ההסדר; האם נותרו בידי החייב נכסים מבלי שהובטחה לכל נושה באסיפה המתנגדת תמורה השווה למלוא החוב כלפיו; והאם הובטחה לנושים המובטחים באסיפה המתנגדת תמורה שערכה אינו נמוך משווי הנכס המשועבד לטובתם או מהחוב הכולל שלטובת פירעונו שועבד הנכס (לפי הנמוך). זו אינה רשימה סגורה; על בית המשפט לשקול בכל מקרה את מכלול השיקולים שעשויים להשליך על השאלה האם הצעת ההסדר אכן הוגנת וצודקת ביחס לכל הנושים באסיפה המתנגדת, והאם היא מגלמת איזון ראוי בין אינטרס הנושים להשיא את התמורה שיקבלו על חשבון חובם לבין אינטרס החייב. במסגרת זו, בית המשפט רשאי, ובמקרים מסוימים אף נדרש, לבחון אלו הליכים כבר תלויים ועומדים למימוש הנכס ואיזו תמורה צפויה להתקבל באותם הליכים. ודוק: הליכים אלה אינם רלוונטיים רק לבחינת הוגנות ההסדר כלפי הנושה אשר החל בהליכי מימוש עצמאיים והשקיע משאבים בניהולם, אלא גם ובעיקר לבחינת שווי השוק של הנכס המשועבד, נתון לו העניק המחוקק חשיבות רבה. במקרה דנן, לא נעלמו מעיניו של בית המשפט הליכי המימוש, אשר אושר למערערת לנקוט בהם, אולם נקבע, כי אין ליתן להליכים אלה כל משקל. זאת משום שנמצא כי המערערת מונעת "משיקולים פסולים" וכוונתה "להשתלט" על הנכס. ברם, הנחת היסוד היא כי נושה, ובכלל זה נושה מובטח, שוקל שיקולים "אנוכיים" במובן זה שהוא מעוניין להשיג את התוצאה הכלכלית הטובה ביותר עבורו. שיקולים פסולים בהקשר זה אינם כאלו, אלא שיקולים החורגים מבחינת הלגיטימיות הכלכלית של ההסדר עבורו; ואין זה המצב במקרה דנן. בנסיבות המקרה מתבקשת המסקנה שהתמורה שהוצעה בהסדר נמוכה מגובה החוב המובטח, ויש רגליים לסברה כי היא נמוכה משווי הנכס

במכירה מרצון. זאת ועוד, הליכי המימוש אינם בבחינת סוף פסוק, ותוקפם הסופי מותנה באישור רשם ההוצאה לפועל; כמו כן, בהליך הכינוס במסגרת הוצאה לפועל שמורה לחייבים זכות הפדיון, בוודאי עד אישור המכר. וזה למעשה העיקר – אין בהחלטה על המשך הליך הכינוס משום הכרעה בשאלת מציאת האיזון בין האינטרסים של הנושה המובטח לבין פינוי החייבים מבית מגוריהם, כפי שמנסים החייבים לטעון.

- אכן, יש למעט בהתערבות ערכאת הערעור בהחלטות הערכאה הדיונית של בית המשפט של חדלות פירעון, אך זאת שעה שהערכאה הדיונית שקלה כדבעי את מכלול השיקולים הרלוונטיים לעניין ולא פסלה חלק מהם על הסף. במקרה דנן, לא ניתן משקל מספק לאינטרסים של המערערת בבחינת התקיימות תנאי סעיף 87 לחוק, ובכלל זה לא ניתן כל משקל להליכי המימוש והפוטנציאל הטמון בהם להשאת שוויו של הנכס המשועבד. ובכך, כב' השופטים קבעו כי דין הערעור להתקבל במובן זה שיבוטל פסק דינו של בית משפט השלום מיום 9.8.2023 המאשר את הצעת ההסדר וכן ההחלטות שניתנו לאחריו בקשר להסדר. הדיון יוחזר לבית משפט השלום לבחינת התקיימות תנאי סעיף 87 לחוק תוך מתן משקל ראוי למכלול הטענות ובתוכן להליכי המימוש בהוצאה לפועל שכבר החלו, ובית המשפט יכריע בעניין זה לפי מיטב שיקול דעתו וכחוכמתו.

19. **בית המשפט העליון** (בקשת רשות ערעור – הסדר חוב) – בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, אשר דחה ערעור על החלטת בית משפט השלום, בה נדחתה בקשת המבקשים לאישור הסדר חוב בהליכי חדלות פירעון.

רע"א 3291/24 **אמיר כהן נ' עו"ד אמירה נהיר נאמנת** (08/10/2024)

- כב' השופטים **דוד מינץ, אלכס שטיין וגילה כנפי-שטייניץ** הורו על החזרת הדיון בבקשת המערערים לאישור ההסדר לבית משפט השלום ופסקו כלהלן: **השאלה היחידה שיש לדון בה היא האם האמור בסעיף 185 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי לעניין האפשרות להגיש הצעה להסדר חוב לאחר מתן צו לפתיחת הליכים לגבי יחיד, חל גם לגבי חייבים שניתן לגביהם צו לשיקום כלכלי לפי סעיף 161 לחוק**. קיימים מספר מסלולים להליך חדלות פירעון של חייב יחיד. המסלול הנפוץ הוא פתיחת הליך למתן צו לפתיחת הליכים. זאת לפי סעיף 104 לחוק על ידי החייב עצמו; לפי סעיף 109 לחוק על ידי נושה;

ולפי סעיף 118 לחוק על ידי היועץ המשפטי לממשלה. הצו הנקבע על ידי בית המשפט לפי סעיפים 161-166 לחוק כולל תכנית לפירעון חובותיו של החייב ובתוך כך הוראות לעניין חובת תשלומים; הנכסים שייכללו בנכסי קופת הנשייה; אופן מימוש הנכסים; ההגבלות שיוטלו על החייב וכיו"ב. קיימת גם אפשרות שיינתן לחייב הפטר לאלתר לפי סעיף 167 לחוק, ואם לאו, אפשר שיינתן לחייב הפטר בתום תקופת התשלומים שנקבעו בצו. מסלול חלופי מוסדר בסעיפים 320-327 לחוק הדנים בהסדר החובות שלא במסגרת צו לפתיחת הליכים.

- במסלול זה החייב מציע הסדר חוב עם נושיו המובא לאישורם. גם אז בית המשפט רשאי לבחון את ההסדר ולהתנות את אישורו בתנאים מסוימים, אך מעמד הבכורה ניתן לנושים להחליט אם לאמץ את ההסדר או לדחותו. האפשרות השלישית העומדת לפני החייב היא שילוב בין שני המסלולים. לפי סעיף 319 (2)לחוק האפשרות לבחור במסלול החלופי של הסדר חוב פתוחה לפני החייב בין אם ניתן בעניינו צו לפתיחת הליכים ובין אם לאו. אפשרות זו מצוינת מפורשות גם בסעיף 185(א) לחוק הקובע שאין במתן הצו לפתיחת הליכים כדי לגרוע מאפשרות החייב להגיש הצעה להסדר חובותיו לפי סעיפים 320-327 לחוק. היינו למרות שבתחילתו, המסלול שבחר בו החייב היה המסלול הראשון, ניתן לאחר מכן להסיט את המסלול לעבר המסלול השני. או אז, הנושים תופסים שוב את מעמד הבכורה והללו מחליטים אם לאמץ את ההסדר שהציע החייב אם לאו. על פניו, עיון בהוראות סעיפים אלו מלמד כי אין כל הגבלה בדבר השלב שבו החייב יכול להגיש הצעת הסדר, בין אם טרם ניתן צו שיקום כלכלי לאחר מתן צו לפתיחת ההליכים, ובין אם הצו ניתן זה מכבר. היינו שבכל שלב של הליך חדלות הפירעון יכול החייב ונושיו לגבש הסדר המביא לסיום ההליך.
- החוק אינו מצביע על הגבלה, ואין סיבה להוסיף כבילה מקום בו היא לא קיימת. כלומר, המערערים יכלו לבחור במתווה של הצעת הסדר המובא לאישורם של נושיהם; בית משפט השלום היה צריך לדון בבקשה זו לגופה תוך התייחסות לעמדת הנושים שאישרו את ההסדר, ולא לכבול את ידיו ולדון בבקשת המערערים תחת המעטה של סעיף 170 לחוק, לפיו על יחיד המבקש לקצר את תקופת השיקום להראות שמקור התשלום הוא חיצוני לקופת הנשייה וכן להוכיח כי ישנן נסיבות חדשות המצדיקות את קיצור התקופה. תוצאה זו גם עולה בקנה אחד עם תכליותיו של הליך חדלות פירעון. האפשרות להגיע להסדר

חוב מגלמת את המטרות הרחבות של הליכי חדלות הפירעון בכך שהיא מאפשרת לחייב שאיתרע מזלו ואינו מסוגל לשלם את חובותיו לפתוח דף חדש בחייו; תוך כדי הגנה על זכויות הקניין של הנושים במקסום חלוקת נכסי החייב ביניהם בדרך מהירה ויעילה. תכליות אלו מתממשות במלואן כאשר מתגבש הסדר חוב כמסלול חלופי להליך חדלות הפירעון, המייתר את ההליכים ואת התיוג החברתי שלעתים נלווה אליהם באופן אשר יש בו אף כדי להביא לחיסכון במשאבים הציבוריים המושקעים בהם. יחד עם זאת, אין להסיק מהאמור כי על בית המשפט לאשר את ההסדר באופן אוטומטי. בעניין זה קובע סעיף 324 לחוק, כי על אישור הסדר חוב בידי בית המשפט יחולו סעיפים 85 עד 88 לחוק. היינו כי בית המשפט יידרש בין היתר, להוגנות ההליך; לתמורה המוצעת לנושים בהסדר לעומת התמורה שהנושים היו מקבלים במסגרת צו לשיקום כלכלי; ולאפשרות התניית אישור ההסדר בהכשרה להתנהלות כלכלית שיעבור החייב. סביר להניח גם, כי לאחר שניתן צו לשיקום כלכלי, על בית המשפט לשקול ביתר שאת אם ההסדר מטיב עם כלל הגורמים לעומת התנאים שנקבעו בצו. בית המשפט גם יבחן את המניע שעמד מאחורי בחירתו של החייב לנקוט בתחילה במסלול הראשון ומה גרם לו לבסוף לשנות את בחירתו. תום לבו של החייב בשינוי עמדתו צריך אפוא להיבחן במקרה מעין זה בשבע עיניים.

- במקרה זה, המערערים אכן הגישו בקשה לשינוי תכנית הפירעון עקב שינוי נסיבות ובקשה זו אכן נדחתה. ברם, לאחר מכן גם הם הגישו בקשה לאישור תכנית פירעון מוסכמת, אותה כינו בגוף הבקשה "הסדר" ועל פניו היה על בית משפט השלום לדון בבקשה תחת המתווה האמור שעה שננקב בה שההסדר החדש שהוצע אושר על ידי 97% מכלל הנושים. כמו כן, לא נפל פגם בכך שהמערערים פנו לבית המשפט כדי שיאשר את ההסדר, גם לאחר שניתן בעניינם צו לשיקום כלכלי. הרציונליים העומדים בבסיס האפשרות להגעה להסדר כאמור, אינם מתאיינים לאחר פתיחת ההליך, עם מתן הצו לפתיחת הליכים, וגם לא בהמשך הדרך לאחר מתן צו לשיקום כלכלי. ובכך, כב' השופטים הורו על החזרת הדיון בבקשת המערערים לאישור ההסדר לבית משפט השלום כדי שיחליט בעניין לפי שיקול דעתו וחוכמתו.

20. **בית המשפט העליון** (ביצוע שטר – התנגדות) – בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת; במסגרת פסק הדין התקבל ערעור שהגישה המשיבה על פסק דינו של בית משפט השלום, בגדרו דחה בית המשפט את תביעת

המשיבה וקיבל את התנגדות המבקש לביצוע שיק על סך 37,500 ש"ח שנמשך על ידו.

רע"א 4422/24 **זיד עבד אל חלים נ' מ.ג.ל החברה הצפונית לשיווק בע"מ** (15/10/2024)

- המשיבה, חברה העוסקת בניכיון שיקים ובמתן הלוואות חוץ בנקאיות, הגישה בקשה לביצוע שטר. המבקש התנגד וטען כי לא נערכה עסקה בינו לבין המשיבה וכי הוא לא קיבל כל תמורה כנגד השיק. כך שלטענתו נתן את השיק לצד שלישי, תמורת עבודה שאותו צד ביצע עבורו. המבקש הצהיר כי קיבל הודעה שהשיק הנ"ל נגנב, ובעקבות כך ביטל את השיק. על פי עדי המשיבה שהעידו בפני בית משפט השלום, אותו צד שלישי חב למשיבה חוב בסך של כ-600,000 ש"ח.
- בפסק דינו, התייחס בית משפט השלום להצהרת המשיבה, בבקשתה לביצוע השיק, לפיה השיק "**לא ניתן במסגרת חוזה הלוואה**". לעניין זה, קבע בית המשפט כי המשיבה, שעוסקת בניכיון שיקים, לא עמדה בדרישות הקבועות **בסעיף 8 לחוק אשראי הוגן** באשר לחובה של צירוף המסמכים הרלוונטיים לתובענה השטרית, ונקבע, כי המשיבה לא הניחה כל ראיה המלמדת כי שילמה תמורה בגין השיק מושא ההליך. מנגד, בית המשפט המחוזי סבר, כי בית משפט השלום לא יכול היה להסתמך על סעיף 8 לחוק בפסק דינו, משום שהמבקש לא העלה טענה בעניין זה בכל שלב שהוא, ונקבע כי לנוכח היות התביעה שטרית, לא על המשיבה היה להוכיח כי נתנה תמורה, ומכל מקום, אף אם היה רובץ על המשיבה הנטל להוכיח כי נתנה תמורה עבור השיק, נטל זה הורם. בבקשת רשות הערעור טען המבקש, כי מתעוררת בעניינו סוגיה הטעונה הכרעה אשר חורגת מעניינם הפרטני של הצדדים: לטענתו, יש לקבוע כי ככל שבעל דין לא פעל בהתאם להוראות חוק הלוואות חוץ בנקאיות בבקשה לביצוע שטר, יש לדחות את בקשתו, אף אם בעל הדין השני לא העלה כל טענה בעניין זה. כב' השופט **יחיאל כשר** הורה על דחיית בקשת רשות הערעור ופסק כלהלן: רשות ערעור ב-"גלגול שלישי", תינתן במקרים חריגים, בהתקיים לפחות אחד משני התנאים החלופיים הבאים: (1) המקרה מעורר שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים; (2) מתן רשות ערעור דרוש כדי למנוע עיוות דין. הלכה מושרשת היא כי אין בית המשפט נוטל בדרך כלל חלק בטיעוני בעלי הדין, ואין הוא קובע להם קו ניהול המשפט; בדרך כלל, קשורים הצדדים בטענותיהם, ומשפט אזרחי מתנהל בעיקר על-פי פלוגתאות שנוסחו על ידיהם. אמנם נכון הוא כי במקרים מסוימים רשאי בית המשפט להעלות מיוזמתו טענה

משפטית (להבדיל מטענה עובדתית) שלא נטענה על ידי הצדדים, אולם סמכות בית המשפט לעשות כן שמורה למקרים חריגים בלבד, ונתונה לשיקול דעתו.

- על רקע זה ברי, כי הטענה לפיה בכל מקום בו לא הועלתה טענה כי לא קוימו הוראות חוק הלוואות חוץ בנקאיות, על בית המשפט להעלותה מיוזמתו, אינה יכולה להתקבל. זאת, שכן השאלה האם לעשות כן אם לאו, תלויה בנסיבות העניין הקונקרטיות ונתונה לשיקול דעת בית המשפט. מטעם זה גם אין בהחלטתו של בית המשפט, בהקשר זה, במקרה ספציפי, כדי להצדיק מתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי". גם בטענת המבקש כי בית המשפט קמא התערב בקביעותיו העובדתיות של בית משפט השלום אין כדי להצדיק היעתרות לבקשה דנן. אף אם טענת המבקש כי בית המשפט קמא התערב בקביעות העובדתיות של בית משפט השלום נכונה היא, כבר נפסק כי אין בכך כדי להצדיק מתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי". יתר טענות המבקש נוגעות לאופן שבו קבע בית המשפט המחוזי את קביעותיו העובדתיות, וגם באלו אין כדי להצדיק היעתרות לבקשתו. ובכך, קבע כב' השופט כי דין הבקשה להידחות.

21. **בית המשפט העליון** (ערעור – פסלות שופט) – ערעור על החלטת שופט של בית משפט השלום ברחובות שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינם של המערערים.
ע"א 4888/24 **טלי צורף-פעמון נ' ראובן גליקרוב** (28/10/2024)

- המשיבים הגישו תביעה כספית שבה טענו, כי נפלו קורבן למצג שווא מטעם המערערים, שבעקבותיו העבירו למערערים סכום כסף על מנת שירכשו עבורם נכס מקרקעין – ואולם, נטען, בפועל רכשו המערערים מקרקעין בשווי אפסי, ועליהם להחזיר למשיבים את יתרת הסכום. המערערים הכחישו גרסה זו, וטענו כי בעבר הלוו למשיבים כסף, בליוויו של עורך דין; וכי סכום הכסף שהוזכר בכתב התביעה, שאותו העבירו המשיבים למערערים, היה למעשה החזר של אותה הלוואה. כב' ממלא מקום הנשיא השופט **עוזי פוגלמן** הורה על קבלת הערעור ופסק כלהלן: בעבר נפסק **לא אחת כי העובדה שמותב דן והכריע בהליך מסוים, אינה בהכרח פוסלת אותו מלדון באותו הליך בשנית לאחר התערבותה של ערכאת הערעור**. שאלת קיומה של עילת פסלות בנסיבות כאלו תיבחן, אפוא, בכל מקרה לגופו לפי מבחן החשש הממשי למשוא פנים שמעוגן בסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט. בפסיקה הובהר כי יש לבחון בהקשר זה, בין היתר, את מהות העמדה שהביע בית המשפט בגלגולו הראשון של ההליך, את מידת

נחרצותה של העמדה וההקשר הדיוני שבו הובעה, ואת טיב הסוגיות שבהן יידרש המותב לדון בשלב הנוכחי והכל על מנת לבחון האם המותב גיבש עמדה סופית באופן שמצדיק את העברת ההליך למותב אחר. העברת ההליך למותב אחר בנסיבות מעין אלו, אין בה כדי להטיל דופי במותב עצמו או בעשייתו השיפוטית במסגרת ההליך, אלא אך לאפשר לגלגולו השני של ההליך להתברר, במידת הצורך ובנסיבות שמצדיקות זאת ובאופן המנותק ככל הניתן מקביעות סופיות ונחרצות שניתנו בגלגולו הראשון.

- במקרה זה, המסקנה הינה כי ראוי להעביר את המשך הדיון בהליך למותב אחר. עובר להחזרת ההליך לבית משפט השלום נתן המותב פסק דין מפורט ומנומק, לאחר שמיעת עדים וראיות, שבמסגרתו קבע ממצאים עובדתיים וכן ממצאי מהימנות מובהקים ונחרצים ביחס למערערים. בתוך כך נקבע כי גרסתם של המערערים אינה תואמת למציאות, כי הם "נתפסו פעמים רבות בשקריהם" וכן כי "האמת איננה נר לרגליהם". אמנם, הצורך לבחון ראיות נוספות וחדשות עשוי להפחית את החשש לנעילת דעתו של המותב. ואולם, יש להדגיש כי במקרה זה ערכאת הערעור לא הורתה על בחינתה של שאלה ספציפית אשר טרם נדונה על ידי המותב, אלא נתנה הנחיה כללית ונרחבת בדבר גביית הראיות הנדרשות לבירור האמת, באופן שמלמד על דמיון בין הסוגיות שהוכרעו בפסק הדין שבוטל לבין הסוגיות שבהן יידרש המותב לדון עתה בשנית. במקרה זה, הצטברותן של הנסיבות האמורות, השלב הדיוני שבו הביע המותב את עמדתו, עוצמתן ונחרצותן של הקביעות בעניין מהימנות המערערים, וטיב הסוגיות שבהן יידרש להכריע בגלגולו הנוכחי של ההליך, מובילה למסקנה כי ראוי שהמשך הדיון בהליך ייעשה לפני מותב אחר. ובכך, הורה כב' השופט על קבלת הערעור והעברת ההליך לניהול מותב אחר.

22. **בית המשפט העליון** (בקשת רשות ערעור – סמכות בימ"ש לחדל"פ) – בקשת רשות ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי בגדרה נקבע כי בנסיבות הקיימות, ובעת הנוכחית בלבד, **אין למבקש מעמד כנושה** של משיבה 1 שהיא החברה – במישור התנגדותו לאישור ההסכם למכר פעילותה ונכסיה למשיבה 3 שהיא המציעה לצורך שיקומה.

רע"א 38900-10-24 **יוגב עזרא נ' אולסייל.קום בע"מ** (28/10/2024)

- לצד הבקשה הוגשה גם בקשה לעיכוב ביצועם של מספר סעיפים בהסכם המכר האמור. לטענת המבקש, **שגה בימ"ש קמא משקבע כי המבקש אינו נושה של החברה**, וזאת רק משום שלא ניתן פסק-דין חלוט בתובענה הייצוגית שהגיש כנגד החברה. כידוע, לבימ"ש חדל"פ מסור שיקול דעת רחב, וזאת לאור מומחיותו הייחודית והיכרותו עם הצדדים ועם מכלול נסיבות העניין. משכך, תימנע ערכאת הערעור מלהתערב בהחלטות כגון דא, אלא במקרים חריגים בהם נפל בהחלטה פגם מהותי. מקרה זה אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות.
- כב' השופט **חאלד כבוב** הורה על דחיית בקשת רשות הערעור ופסק כלהלן: בימ"ש קמא בחן ושקל את מכלול השיקולים הדרושים בטרם אושר הסכם המכר, והחלטתו בנדון נומקה ובוססה על בחינתו זו. בתוך כך, עמד בימ"ש קמא על כך שהסכם המכר ממקסם את ערך החברה לתועלת הנושים, לצד שמירה על פעילות החברה. זאת ועוד, אף לאחר שביהמ"ש עיכב את אישור הסכם המכר, לא הוגשו התנגדויות לאישורו. יתרה מזאת, בהסכם המכר תמכו רובם המוחלט של הנושים, ביניהם נושים מובטחים. כך, גם החלטת בימ"ש קמא שבה והדגישה כי "נושים נוספים המחזיקים בחוב נטען בסכומים גבוהים [...] הודיעו שאינם מתנגדים לבקשה" וכן כי "קיימת דחיפות מיוחדת לאשר את מכר הפעילות כבר עתה". במצב דברים זה, ולנוכח סד הזמנים הקצר לאישור הסכם המכר, לא נמצא כי נפל פגם בשיקול דעתו של בימ"ש קמא, וקל וחומר לא פגם מהותי, המצדיק את התערבותו של בימ"ש זה. גם לגופן של טענות, לא נמצא כי נפל כל פגם המצדיק התערבות בהחלטה. ראשית, בכל הנוגע לקביעת בימ"ש קמא אשר למעמד המבקש כנושה, במישור התנגדותו לאישור הסכם המכר, הרי שממילא הוטעם כי מסקנת ביהמ"ש לעניין זה נכונה לעת הנוכחית.
- כלומר, אין בה כדי לסתום את הגולל על יכולת המבקש להיפרע מהחברה, כטענתו, או כדי לפגוע באיזה מהזכויות הנתונות לו, בהתאם לתביעות החוב שהוגשה מטעמו לנאמן, וטרם נבדקה. שנית, קביעתו של בימ"ש קמא בעניין מעמד המבקש נתקבלה לאחר שביהמ"ש אפשר למבקש לטעון את טענותיו בעניין הסכם המכר, הן בכתב, הן בע"פ. משכך, לא נמצא שנחסמה דרכו של המבקש להביע את התנגדותו, אף אם זו לא הוגשה באופן מפורט בכתב. נמצא להדגיש כי כך או כך, לא כל שכן בנתון להסכמתם הגורפת של כלל הנושים (ובפרט, הנושים המהותיים) לאישור הסכם המכר על אתר – אף אם היה מוכר מעמדו של המבקש כנושה לצורך התנגדותו לבקשה, לא די היה בכך כדי לסכל

את אישור הסכם המכר, ולעצור את מכר פעילותה של החברה, על כל המשתמע מכך. לעניין זה יודגש גם, כי בקשת המבקש לעיכוב ביצוע הסכם המכר בהתייחס לחלקים ממנו בלבד, משמעותה הלכה למעשה, היא עיכוב הסכם המכר והכשלת הליך השיקום של החברה. ובכך, קבע כב' השופט כי לא נמצא שנפל פגם כלשהו בהחלטת בימ"ש קמא, אשר פעל באופן שהביא לכדי סיום את הליך שיקומה של החברה, בהצלחה, ודין הבקשה להידחות.

23. **בית המשפט העליון** (שכ"ט מומחה) – בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, סגן הנשיא, כב' השופט **ארז יקואל** בתיק ת"א 9062-12-19 מיום 06.10.2024, במסגרתה אושר תשלום שכר טרחה למומחה מטעם בית המשפט. לצד בקשת רשות הערעור, הוגשה גם בקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה.
רע"א 3042-11-24 **מ.ע.ג.ן יעוץ וניהול נכסים בע"מ 2. נילי וינברג נ' מ.ר.ר.ג. יזמות בע"מ** (07/11/2024)

- המבקשות הגישו כנגד המשיבים תביעה לתשלום פיצויים בקשר לעבודות בפרויקט של הקמת חניון. לאחר דיון הוכחות בהליך ולאחר שהתקבלה הסכמת הצדדים, הורה בימ"ש קמא על מינוי מומחה מטעמו. עוד נקבע, כי הצדדים יישאו בשווה בשכר המומחה. כשלושה חודשים לאחר החלטת המינוי, עת עבודת המומחה הייתה בעיצומה, הגישו המבקשות בקשה להבהרת סמכויות המומחה. ביהמ"ש לא מצא מקום למתוח קווים נוספים ביחס לגבולות סמכויות המומחה, מעבר לכתב המינוי. לאחר שהוגשה חוות הדעת הגיש המומחה בקשה לאישור שכר טרחתו.
- המבקשות התנגדו לשלם למומחה את מלוא הסכום שביקש, מפני שלשיטתן הוא חרג מסמכותו עת בחן עניינים נוספים שלא הוסמך לבחון. בימ"ש קמא דחה את טענות המבקשות ואישר את תשלום שכר הטרחה במלואו. הוא ציין כי זוהי איננה העת המתאימה להכריע בטענות כלפי גוף חוות הדעת, והן שמורות לצדדים להמשך ניהול ההליך. כב' השופט **עופר גרוסקופף** הורה על דחיית הבקשה ופסק כלהלן: בקשת רשות הערעור חורגת משמעותית מגדר ההחלטה הנתקפת, ומבקשת את התערבות ערכאת הערעור לא רק בנושא הצר שעמד לפני בימ"ש קמא, שכ"ט המומחה, אלא בהשגות שיש למבקשות על עבודת המומחה (חריגה מגדר תפקידו) – השגות אותן סבר בימ"ש קמא, בצדק, כי יש לבחון בהמשך ההליך, לאחר שתינתן לצדדים הזדמנות נאותה למצות את זכויותיהם

הדיוניות ביחס אליה. ניסיון מסוג זה – הקדמת הליך תקיפה של חוות דעת מומחה בערכאת הערעור לדיון לגופן של הטענות נגדה בערכאה המבררת, אינו יכול להצליח. עניינה העיקרי של החלטת בימ"ש קמא בבקשת המומחה לתשלום שכ"ט בגין עבודתו שהושקעה לצורך הכנת חוות דעתו. סע' 1(8) לצו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור) מורה כי לא תינתן רשות ערעור על "החלטה בעניין הטלת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין ושיעורם, למעט אם ניתנה לאחר מתן פסק הדין ואינה נבלעת בו", ונטיית ביהמ"ש כאן היא לסבור כי סוגיות הנוגעות לחיוב הצדדים בשכר טרחתו של מומחה מטעם ביהמ"ש נמנות עם החלטות מעין אלה, כך שאין ליתן בהן רשות ערעור. זאת ועוד, אף אם נניח כי ענייננו חורג מהאמור בצו, לא יהיה בכך כדי לשנות. כך, משום שהלכה היא כי קביעת שכרו והוצאותיו של מומחה מטעם ביהמ"ש נתונה לשיקול דעת הרחב של הערכאה הדיונית, והתערבות ערכאת הערעור בה תיעשה במשורה, במקרים חריגים וקיצוניים, שאין המקרה הנוכחי נמנה עמם. אף ראשה השני של בקשת רשות הערעור, הנוגע להחלטה בדבר מועד ודרך בחינת סמכויות המומחה וחוות הדעת, דינו להידחות.

- ראשית, יובהר כי לפני בימ"ש קמא לא הוגשה כל בקשה למחיקת חלקים מחוות הדעת של המומחה, וכי טענת המבקשות לחריגה מסמכות הועלתה במסגרת תגובתן לבקשת המומחה לתשלום שכ"ט. מכל מקום, בימ"ש קמא כלל לא הכריע בעניין זה, אלא קבע כי זה יתברר וילובן בהמשך ההליך, ובמידה וטענות המבקשות יתקבלו, יינתן סעד מתאים. בהחלטות דיוניות מובהקות מסוג זה, שעניינן סדר הדיון, בוודאי שלא נמצא מקום להתערב. ובכך, הורה כב' השופט על דחיית בקשת רשות הערעור וגם על דחיית הבקשה לעיכוב ביצוע.

24. **בית המשפט העליון** (עיכוב ביצוע פסק דין) – בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי בו התקבלה בקשת המשיבים 1-3 (התובעים בהליך העיקרי) למתן פסק דין בהעדר הגנה נגד המבקש, במסגרתו חויב המבקש לפצות את המשיבים בסך של 30 מיליון ₪, אשר ניתן בעקבות הכרעת ביהמ"ש ביחס למחלוקת בדבר המצאת כתב התביעה למבקש.

רע"א 74637-09-24 **אהרון סרג' בואנו נ' יוסף בוחבוט** (07/11/2024)

- כב' השופט **יוסף אלרון** הורה על **קבלת** הבקשה ופסק כלהלן: הכלל הקבוע בדין הוא כי הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין שעליו הוגש הערעור. על

המבקש לחרוג מכלל זה להראות כי סיכויי ערעורו טובים וכי מאזן הנוחות נוטה לטובתו. מבין שני תנאים אלו, מעמד הבכורה ניתן למאזן הנוחות. כוחם של כללים אלו יפה גם במקרים בהם מבוקש לעכב את ביצועו של פסק דין שניתן בהעדר הגנה. כאשר מדובר בבקשה לעיכוב ביצוע פסק דין כספי, הנחת מוצא היא כי התשלום אינו יוצר מצב בלתי הפיך וכי כספים ששולמו ע"י המבקש ניתנים להשבה, ובהתאם, כי מאזן הנוחות נוטה לרעת מבקש עיכוב הביצוע. אלא שהנחה זו אינה חלה בכל מקרה של פסק דין כספי. למשל, כאשר הסכום הכספי שנפסק צפוי להתחלק בין רבים, באופן שיקשה על איתורם והשבת הכספים ככל שהערעור יתקבל.

- מקרה נוסף בו הנחה זו מאבדת מעוצמתה, הוא כאשר מדובר בסכום גבוה כך שקיים חשש כי הזוכה בפסק הדין ישתמש בחלק ממנו עד להכרעה בערעור באופן שיקשה על השבת הסכום. חשש מסוג זה מתעצם במקרה שהמשיב הוא אדם פרטי מן היישוב. מכתבי הטענות שהוגשו בהליך העיקרי ניכר כי הסכסוך שבין הצדדים, לגופו של עניין, סבוך ומורכב. הוא לא נפרש במלוא היקפו לפני ערכאת הערעור ובשלב זה אף לא לפני הערכאה הדיונית, הואיל ועניינו בפסק דין שניתן בהעדר הגנה. סוגיית המצאת כתב התביעה למבקש אינה פשוטה כשלעצמה והגם שפסק הדין מתייחס למספר אינדיקציות שהובילו לקביעה כי כתב התביעה הומצא כדין, ספק אם ניתן לומר כי נימוקיו איתנים עד כדי כך שסיכויי הערעור קלושים בהיבט זה. יתרה מזאת, טענות המבקש ביחס להחלטת בימ"ש קמא להעניק למשיבים 1-3 פסק דין בהעדר הגנה, למעשה באופן מידי לאחר הכרעה בסוגיית ההמצאה ומבלי לקצוב מועד להגשת כתב הגנה (כפי שהתבקש ע"י המשיבים 1-3 מלכתחילה), בעלות משקל בלתי מבוטל. אלו הם פני הדברים במישור סיכויי הערעור. במישור מאזן הנוחות, אשר הוא בעל מעמד הבכורה כאמור, גובה הסכום שנפסק בפסק הדין, מעל ל-30 מיליון ₪, מדבר בעד עצמו. אמנם, בימ"ש זה דחה בעבר בקשות לעיכוב ביצוע פסקי דין בסכומים גבוהים עוד יותר.
- אולם, בין המקרים המעטים שהוצגו למקרה דנן הבדלים רבים, בין היתר ביחס לזהות הגורמים המעורבים ומאפייניהם. הבדל בולט נוסף הוא שפסק הדין בעניינו ניתן בהעדר הגנה. בנסיבות אלו, **נמצא כי סיכויי הערעור בשילוב עם מאזן הנוחות מצדיקים את עיכוב ביצוע פסק הדין**. זאת, בכפוף להפקדת חלק מסכום פסק הדין (2 מיליון ₪) בקופת ביהמ"ש. לחלופין, המבקש ימציא עד

לאותו מועד ערבות בנקאית או ערבות של חברת ביטוח, על סכום דומה. ובכך, הורה כב' השופט על קבלת הבקשה לביצוע פסק דין.

25. **בית המשפט העליון** (פסלות שופט) – ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי שלא לפסול עצמו מלדון בעניינו של המערער בהליך שעניינו הליכי הוצל"פ למכירת דירה שבבעלותו.

עפ"ס 31683-11-24 **יגאל שגיא נ' פקיד שומה תל אביב 1** (17/11/2024)

- לטענת המערער, אופן ניהול ההליך ע"י בימ"ש קמא מלמד כי קיים חשש ממשי למשוא פנים ולהטיית המשפט לרעתו. המערער טוען לקיומן של 22" תקלות מהותיות" בהתנהלות בימ"ש קמא. כב' ממלא מקום הנשיא השופט **יצחק עמית** הורה על דחיית הערעור ופסק כלהלן: סעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט מורה כי הטוען לפסלות של שופט מלשבת בדין נדרש להוכיח קיומן של נסיבות המקימות חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט. אין לקבל את טענת המערער כי צבר ה"תקלות" לכאורה שאותן הוא מונה, מלמד על קיומו של חשש ממשי למשוא פנים נגדו מצד בימ"ש קמא. טענות המערער, שעניינן בהתנהלותו הדיונית של ביהמ"ש ובממצאים העובדתיים והמשפטיים אליהם הגיע, מופנות כלפי הפעילות השיפוטית כשלעצמה, וכפי שהובהר פעמים רבות, בטענות מסוג זה אין די כדי להעמיד עילת פסלות אלא במקרים נדירים וחריגים.
- העניין שבנדון אינו נופל בגדרם של מקרים אלה. טענותיו של המערער הן ערעוריות במובהק, והמקום להשיג עליהן הוא במסגרת הליכי ערעור מתאימים, ולא כחלק מהליכי פסלות. יצוין, כי ביהמ"ש הותיר בידו של המערער שהות להגיש ערעור על ההחלטות שבהן נדחו בקשותיו לצווי מניעה, תוך מתן סעד זמני המורה על עיכוב מימוש הדירה בזמן זה. המערער בחר שלא לפעול בדרך של הגשת ערעור, וחלף כך המתין עד לפקיעת הסעד הזמני והגיש בקשות חדשות לבימ"ש קמא שבהן ביקש סעדים זמניים נוספים. משאלה נדחו הוא הגיש את בקשת הפסלות ולאחריה את הערעור דנן. כאמור, המקום לברר את הטענות השונות אותן מעלה המערער היה במסגרת הליכי ערעור על החלטות בימ"ש קמא, נתיב שהמערער בחר שלא לפסוע בו. ובכך, הורה כב' השופט על דחיית הערעור ודחיית הבקשה למתן סעד זמני.

26. **בית המשפט העליון** (בקשת רשות ערעור – תיקון כתבי טענות) – בקשת רשות ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי לדחות את בקשת המבקשים לתיקון כתב התביעה בתביעת פיצויי הפקעה שהגישו ולצירוף שרת התחבורה כנתבעת.
רע"א 31891-11-24 **מיכל רוטשילד נ' נתיבי ישראל החברה הלאומית תשתיות תחבורה בע"מ** (19/11/2024)

- כב' השופטת **רות רונן** הורתה על דחיית הבקשה ופסקה כלהלן: כידוע, החלטות הנוגעות לתיקון כתבי טענות הן מסוג ההחלטות המצויות בלב שיקול הדעת של הערכאה הדיונית. משכך ערכאת הערעור תטה בד"כ שלא להתערב בהן אלא במקרים חריגים. לא נמצא כי מדובר באחד מאותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור. תקנה 46(א) לתקנות החדשות קובעת שביהמ"ש רשאי להתיר תיקון כתב טענות תוך התחשבות, בין היתר, ב"התנהלותו של מבקש התיקון, השלב הדיוני שבו מוגשת הבקשה, והמטרה שהתיקון המבוקש צפוי להשיג". משכך, כאשר ביהמ"ש דן בבקשה לתיקון כתב טענות, עליו להתחשב בין היתר בעניינים אלה ובכלל זה בשיהוי אפשרי של מבקש התיקון בהגשת הבקשה. בהקשר זה יש להביא בחשבון גם את האינטרס בעל הדין שכנגד ואת האינטרס הציבורי בניהול הליכים ביעילות. במקרה זה, מקובלים על ביהמ"ש העליון נימוקיו של בימ"ש קמא בהחלטתו לדחיית הבקשה לתיקון כתב התביעה. יצוין כי די בשיהוי הכבד שנפל בהגשת הבקשה.
- כך, על אף שהחלטת שר התחבורה דאז לדחות את פניית המבקשים לקבלת פיצויי סבל מכוח הלכת רוטמן ניתנה כבר בשנת 2019, באותה שנה בה חודש ההליך בבימ"ש קמא, הבקשה לתיקון כתב תביעה הוגשה רק 5 שנים לאחר מכן. זאת כאשר במועד הגשת הבקשה לתיקון כתב תביעה ההליך היה ערב סיומו, כאשר כל כתבי הטענות כבר הוגשו לביהמ"ש ולא נותר לו אלא לתת את פסק דינו. הטעם היחידי אליו התייחסו המבקשים להצדקת העיכוב בהגשת הבקשה לתיקון כתב תביעה הוא שמדובר במחדל של מי שהיה אז בא כוחם. אולם, החלפת ייצוג כשלעצמה אינה עילה מספקת לתיקון כתב טענות.
- כך, המבקשים הם שבחרו את בא כוחם כדי שייצג אותם בהליך, והוא היה שלוחם בו. ככל שיש להם טענות כלפיו, הם רשאים לשקול להעלותן במסגרת אחרת. אך אין בטענות כאלה כדי להשליך על ההליך בו הם יוצגו ע"י אותו ב"כ ולאפשר להם לשפר את מצבם המשפטי רק מכוח מחדליו הנטענים. אף אין לקבל את הטענה לפיה התיקון המבוקש הוא נקודתי בלבד. התיקון המבוקש משמעו הצטרפות של צד חדש להליך, וכפועל יוצא מכך הסגת ההליך לראשיתו.

כך, ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים בעניין מינויו של השמאי המכריע אינן מחייבות לכאורה את שרת התחבורה ולכן ישנה אפשרות כי היא תבקש לדון בסוגיות השמאיות מחדש. זאת לצד הצורך בקיום הליך מהותי התוקף את החלטת שר התחבורה לגופה. במצב דברים זה, גובר האינטרס הציבורי בניהול הליכים שיפוטיים ביעילות ובמהירות. אינטרס זה מחייב אפוא לדחות בנסיבות דנן את הבקשה לתיקון כתב התביעה. דברים אלה יפים בפרט לאחר כניסתן לתוקף של התקנות החדשות בהן ניתן דגש מיוחד לקיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל, תוך חיסכון במשאבי זמן ועלויות. ובכך הורתה כב' השופטת על דחיית בקשת רשות הערעור.

27. **בית המשפט העליון** (התערבות בגלגול שלישי – חוק אשראי הוגן) **- בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, אשר דחה את ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום, במסגרתו התקבלה תביעתה של המשיבה לביצוע שטרי חוב.**

בע"מ 3220/24 **סמי מטר נ' פמה קרדיט בע"מ** (20/11/2024)

- בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי שדחה את ערעור המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום, אשר במסגרתו התקבלה תביעתה של המשיבה לביצוע חיוב מכוח שטר חוב, שהוצא להבטחת הלוואה לצורך רכישת כלי רכב על-ידי אחי המבקש.
- נקבע, כי רשות ערעור ב- "גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים **בלבד**, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, או כאשר דחיית הבקשה למתן רשות ערעור תגרום לעיוות דין. אך במקרה זה אינם מתקיימים תנאים אלו.
- עיקר השאלות "העקרוניות" שהמבקש טוען שמתעוררות בעניינו, מתמקדות באופן שבו קבע בית משפט השלום את הקביעות העובדתיות שבפסק דינו; ברי כי בטענות מסוג זה אין כדי להצדיק, בדרך כלל, מתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי."
- בהקשר זה יש לציין, כי קביעותיו העובדתיות של בית משפט השלום התבססו על מספר רב של אדנים, ובהם התרשמותו הבלתי אמצעית מהעדויות שנשמעו בפניו. על כן, הפנייתו של בית משפט השלום לפסיקה בעניין "חזקת השקר"

(שהשימוש בה ואופן יישומה עשויים, בנסיבות המתאימות, להצדיק מתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי"), נעשתה למעלה מן הצורך, ואף בלעדיה היה קובע בית משפט השלום את אשר קבע, על בסיס המסד הראייתי שעמד בפניו. ומכל מקום, במקרה דנן הופעלה חזקת השקר עקב גרסתו הכוזבת של המבקש בעניין המצוי בלב ליבה של המחלוקת, כך שאין מדובר במקרה בו הופעלה החזקה בקלות.

- אשר לטענת המבקש כי הערכאות קמא לא בחנו את התקיימות הוראותיו של חוק אשראי הוגן בנסיבות העניין דנן, דומה כי טענה זו מתייחסת למעשה לשתי טענות נפרדות: האחת, כי לא קוימה חובת הגילוי הקבועה בסעיף 3 לחוק אשראי הוגן; השנייה, כי אין לראות במבקש כ-"לווה" משום שלא הוכח כי הוא קיבל לידיו את כספי ההלוואות וכלי הרכב שנרכשו לא נרשמו על שמו. ביחס לטענה הראשונה – זו נבחנה על ידי בית משפט השלום, אשר מצא, כעניין עובדתי, שאין בה ממש; אין מקום להתערב בקביעה זו בערעור, לא כל שכן ב-"גלגול שלישי". טענת המבקש כי לא הוכח שקיבל לידיו את כספי ההלוואה, מניחה כי אם טענה זו נכונה היא, אזי שאין הוא מחויב בפירעון ההלוואה כלפי המשיבה שכן אין הוא בגדר "לווה". ברם, טענה זו אין לה על מה שתסמוך: על הסכמי ההלוואה ששטרי החוב שהוגשו לביצוע נועדו להבטיח את ביצועם, חתם המבקש יחד עם אחיו ועם החברה. הסכמים אלו קבעו כי הזכות לקבל את כספי ההלוואה נתונה ללווים, והחובה לפרוע את ההלוואה מוטלת אף היא על שלושתם, ביחד ולחוד. לפיכך, ובהינתן שהמבקש איננו טוען כי אף אחד מהלווים לא קיבל את כספי ההלוואה, טענתו שהוא עצמו לא קיבל את כספי ההלוואה לידיו, אין בה כדי לפטור אותו מחיוביו לפי הסכמי ההלוואה ושטרות החוב עליהם חתם.

28. **בית המשפט העליון** (פסלות) **- בקשת רשות ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי במסגרתו נדחה ערעור המבקשים על פסק דינו של בימ"ש השלום בגדרו התקבלה תביעת המשיבה לסילוק ידם של המבקשים מהמקרקעין שבמחלוקת ולחיובם בתשלום דמי שימוש ראויים.**

רע"א 16746-11-24 **מחמד אסמעיל אבו גאנם נ' רשות מקרקעי ישראל מחוז מרכז** (25/11/2024)]

- הבר"ע בעניין החלטת המותב שלא לפסול את עצמו, שהוגשה אחרי שהמבקשים איבדו את זכותם להגיש ערעור עצמאי בזכות על ההחלטה האמורה, נדחית.

הכרעה ערעורית בגדר תקנה 148(ב) לתקסד"א כקביעה משפטית מובהקת, אינה יכולה להקים עילה לפסלות שופט; לגופם של דברים, הבר"ע על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי, שניתן בערעור על פסק דינו של בימ"ש השלום, דינה להידחות. ההכרעות קמא אינן מעוררת שום שאלה משפטית עקרונית ואף לא נמצא כי מתן רשות ערעור דרוש כדי למנוע עיוות דין.

- כשאין ערעור בזכות על פסק דין מוגמר, ובהתאם לעיקרון שנקבע בע"א 3230/14, יש לבחון האם בטענת הפסלות הנישאת בפי המבקשים יש לכאורה ממש – ולפיכך עולה חשש לעיוות דין, כמשמעו בהלכת חניון חיפה. אם לכאורה יש ממש בטענת הפסלות שנדחתה ע"י ביהמ"ש המחוזי, יהיו המבקשים זכאים לקבלת רשות לערער או, למצער, לכך שבקשתם תידון כערעור בכל הקשור לעניין הפסלות; ואם הדבר אינו כך – דין הבקשה להידחות על הסף.
- המבקשים טוענים כי ביהמ"ש המחוזי היה צריך לפסול את עצמו מלדון בעניינם, בהינתן הכרעותיו בפסק דינו בערעורם של חמישה מהאחרים (בני משפחתם של המבקשים ואשר נגדם הופנה חלק מתביעות המדינה שנדונו בבימ"ש השלום). לטענת המבקשים, בפסק דין זה ביהמ"ש נתן הכשר כללי לפסק דינו של בימ"ש השלום, אשר הכריע גם בעניינם של המבקשים, בפרט בקביעתו כי אין מקום להתערב בממצאים העובדתיים שנקבעו בפסק דינו של בימ"ש השלום. לשיטתם, בנסיבות אלו נוצר חשש כבד וממשי למשוא פנים מצד המותב בביהמ"ש המחוזי. קביעתו הזהה של ביהמ"ש המחוזי בפסק הדין בעניינם של המבקשים, מלמדת, לטענתם, כי ביהמ"ש המחוזי גיבש את עמדתו על הפרשה בטרם שמע את המבקשים.
- טענה זו נדונה לכישלון. הכרעת ביהמ"ש המחוזי בערעורים קשורים, שנעשתה בהישען על האמור בתקנה 148(ב), היא הכרעה משפטית שאינה יוצרת חשש ממשי למשוא פנים אצל המותב. זאת ועוד: דיון באותה שאלה משפטית בתיקים נפרדים אינו מגבש, כשלעצמו, עילה לפסילת המותב. אכן, קיים דמיון בעובדות ובטענות המשפטיות בין עניינם של המבקשים וזה של האחרים (ובינם לבין עצמם). ברם, דמיון זה אינה משנה את מהות ההכרעה הערעורית בגדר תקנה 148(ב) כקביעה משפטית מובהקת, שכאמור אינה יכולה להקים עילה לפסלות שופט. אם נאמר אחרת, נמצא עצמנו מסכלים את תכלית תקנה 148(ב) לתקנות: יעילות ההליך הערעורי. יצוין כי פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי בעניינם של המבקשים גם כולל התייחסות עניינית לטענות המבקשים – ללמדך כי המותב

לא לקה במשוא פנים אפילו לכאורה. אין זה מן הנמנע כי בעקבות קביעות ביהמ"ש המחוזי בפסק הדין בערעור של האחרים נוצר אצל המבקשים רושם שהמותב אשר דן בערעורם נמצא במצב של משוא פנים, אך רושם סובייקטיבי אינו מקים עילה לפסלות שופט.

- הבר"ע בעניין הפסלות נדחית אפוא בזאת. לגופם של דברים, דין הבקשה להידחות על הסף. מדובר בבר"ע "בגלגול שלישי" אשר באה בגדרה של תקנה 148א לתקנות. ההכרעות קמא נטועות בעובדותיו הפרטיקולריות של המקרה ואינן מעוררת שום שאלה משפטית עקרונית אשר חורגת מעניינם הפרטני של בעלי הדין ואשר ראוי לה, לפי טיבה ומהותה, להתברר במסגרת בר"ע "בגלגול שלישי". כמו כן, לא נמצא כי מתן רשות ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי דרוש כדי למנוע עיוות דין.

29. **בית המשפט העליון** (סעדים זמניים – התערבות ערכאת ערעור) **- בקשת רשות ערעור על החלטת בימ"ש מחוזי בה נדחתה בקשת רשות ערעור על החלטת בימ"ש שלום, שדחתה את בקשת המבקשת למתן צו מניעה זמני כנגד פינויה מהדירה בה היא מתגוררת עם ילדיה.**

רע"א 54088-09-24 **חיה שימון נ' ברכה פלדמן** (27/11/2024)

- בית המשפט העליון קיבל את בקשת רשות הערעור ונתן צו מניעה זמני כנגד פינוי המבקשת מכוח פסק בוררות ופסיקתא שניתנו נגד בן זוגה בלבד מהדירה בה היא מתגוררת עם ילדיה וזאת במסגרת בקשת רשות ערעור בגלגול שלישי בעניין סעדים זמניים. הערכאות קמא שגו הן לעניין מאזן הנוחות משום שנראה כי פינוי המבקשת מדירתה, בה היא מתגוררת עם ילדיה הקטינים (ובן זוגה) קודם להכרעה בטיעוניה עלול להיות בו משום עיוות דין. והן לעניין סיכויי התביעה, בין היתר לאור קשיים בטיעוני המשיבים לעניין תחולת מעשה בית דין על מי שלא היה צד להליך המשפטי.

- מקרה זה דן בבקשה למתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי", על החלטה בה נדחתה בקשת רשות ערעור על החלטת הערכאה הדיונית בעניין סעדים זמניים. בהחלטות מסוג זה על המבקש לעמוד באמת המידה החלה על בקשות למתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי", כלומר עליו להראות כי בקשתו מעוררת שאלה החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים או כי דחייתה תגרום לעיוות דין; בנוסף, על המבקש לעמוד באמת המידה החלה ביחס לערעור על החלטות בעניין סעדים

זמניים, שלפיה ערכאת הערעור לא תיטה להתערב בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית בהחלטות בעניין סעדים זמניים אלא במקרים חריגים. לעמדת ביהמ"ש נסיבות העניין דנן עומדות במבחן הכפול הנ"ל וכי מקרה זה נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותו של בימ"ש זה.

- בעל דין המבקש סעד זמני נדרש להצביע על התקיימותם של שני תנאים מצטברים: סיכויי תביעתו טובים, ומאזן הנוחות נוטה לטובתו. בין שני התנאים מתקיים יחס של "מקבילית כוחות"; הפסיקה הוסיפה וקבעה כי לשיקול מאזן הנוחות ניתן מעמד בכורה.
- בהלכה הפסוקה נקבע כי כאשר הסעד הזמני המבוקש נועד לעכב פינוי של דירת מגורים, הנטייה, ככלל, היא להיעתר לבקשה למתן סעד זמני, אם כי אין פירוש הדבר כי יש להיעתר לכל בקשה לסעד זמני שעניינו עיכוב פינוי של דירת מגורים, ויש לבחון כל מקרה בהתאם לנסיבותיו.

בית המשפט המחוזי:

30. **בית המשפט המחוזי** (סילוק תביעה על הסף) - בקשה לסילוק התביעה שכנגד על הסף.

ת"א (נצ') 48191-09-22 **חיה זילבר נ' רחלי קריטי** (25/01/2024)

- התובעת שכנגד, גב' חיה זילבר, הגישה נגד רחל קריטי, עדי קריטי, דקל קריטי ומאור קריטי (להלן: "קריטי") תביעה למתן פסק דין המצהיר על זכויותיה במקרקעין הידועים כגוש 15442 חלקה 47, מכוח הסכם מכר שנכרת בינה לבין קריטי ביום 23.5.2011, ושמכוחו נרשמה ביום 15.8.2011 הערת אזהרה בקרקע לטובתה של התובעת שכנגד. בכתב התביעה צירפה התובעת שכנגד כנתבעים שכנגד גם את לשכת רישום המקרקעין בנצרת, משרד מיסוי מקרקעין טבריה, משרד מיסוי מקרקעין נצרת, מס הכנסה עפולה, מע"מ טבריה, המרכז לגביית קנסות ולשכות הוצל"פ בת"א, ראש"ל, חדרה ובטבריה וגורמים נוספים שאינם נוגעים לענייננו. לטענת התובעת שכנגד, לטובת המבקשות נרשמו הערות המונעות העברת הזכויות על שמה מכוח הסכם המכר. מאחר שהערות אלו נרשמו לאחר חתימת הסכם המכר בינה ובין קריטי ולאחר שנרשמה הערת אזהרה לטובתה, טוענת התובעת שכנגד כי זכויותיה גוברות על הערות אלו ועל כן דינן להתבטל. כב' השופט **ערפאת טאהא** קיבל את הבקשה וקבע כלהלן:

התובעת שכנגד הסכימה למחיקתן של המבקשות מהתביעה, וזאת נוכח ההצהרות שניתנו על ידן, למעט משרד מיסוי מקרקעין טבריה שביחס אליו היא טוענת כי נוכח החוב שהוטל על ידי המשרד, היא אינה יכולה לממש את העברת זכויותיה בקרקע ומשכך יש לצרפו להליך.

- אין בידי לקבל את טענותיה של התובעת שכנגד. החוב למיסוי מקרקעין טבריה הוא בגין העסקה שהתובעת מבקשת לאכוף. רישום הערת אזהרה המונעת העברת הזכויות עד הסדרת החוב ותשלומים היא בסמכותו של מיסוי מקרקעין ונעשתה מכוח הוראות הדין. העובדה שקריטי אינם מצליחים להסדיר את החוב ולסלקו והעובדה שחוב זה טפח נוכח קנסות וריביות שהתווספו לקרן בשל חלוף זמן ניכר מאז נכרתה העסקה, אינה יוצרת עילת תביעה נגד מיסוי מקרקעין ואין בה כשלעצמה כדי להצדיק צירפו להליך. יודגש, התובעת שכנגד אינה חולקת על העובדה כי חוב המס בגין העסקה לא סולק, ואינה חולקת על זכותו של מיסוי מקרקעין לרשום את ההערה על המקרקעין על מנת להבטיח את תשלום המס. טענתה היא שצירופו של מיסוי מקרקעין חיוני על מנת לאפשר לצדדים להגיע להסדר שיאפשר סילוק החוב כולו או מקצתו והעברת הזכויות על שמה. ברם, רצון התובעת שכנגד להסדיר את תשלום המס אינו יוצר עילת תביעה ואין בו כדי להצדיק צירוף מיסוי מקרקעין כנתבע אף שאין נגדו כל עילה. אשר ללשכת רישום המקרקעין נצרת, יש למחוק את התביעה מחמת העדר עילה. לשכת רישום המקרקעין מבצעת את תפקידה על פי חוק, היא רושמת הערות בהתאם לצווים ופסקי דין שבית המשפט נותן ובהתאם לבקשות והסכמים המוגשים אליה.
- לשכת רישום המקרקעין אינה צד לסכסוך בין התובעת שכנגד ובין קריטי ואינה צד לסכסוך בינה ובין יתר הנתבעים. על כן, לא היה מקום לצרפה כנתבעת מלכתחילה. אשר למס הכנסה עפולה והמרכז לגביית קנסות. נגד גומרים אלה, כתב התביעה שהגישה התובעת שכנגד מגלה עילת תביעה, שכן מתעוררת במקרה דנן סוגיה הנוגעת לתחרות בין זכויותיה של התובעת שכנגד מכוח הסכם הרכישה שנכרת בינה ובין קריטי ובין זכויות הגורמים מכוח ההערות שנרשמו לטובתם. ברם, נוכח ההצהרות שניתנו על ידם שלפיהן, אם ייקבע כי הסכם המכר בין התובעת שכנגד ובין קריטי הוא בתוקף, הם יסכימו למחיקת ההערות שנרשמו לטובתם, וכי הם יכבדו כל פסק דין שיינתן על ידי בית המשפט ויפעלו לפיו, אין עוד צורך בהמשך ניהול ההליך נגדם. באשר ללשכות ההוצאה לפועל בת"א, ראש"ל, חדרה וטבריה, יצוין כי העיקולים שנרשמו על ידי לשכות

ההוצל"פ, נרשמו לטובת הזוכים בתיקים השונים, הם לא נרשמו לטובת לשכות ההוצאה לפועל עצמן והגורם שעלול להינזק כתוצאה מקבלת התביעה שכנגד הם הזוכים. עולה אפוא כי לשכות ההוצל"פ אינן צד בהליך ולא היה מקום לצרפם.

- אף הרצון של התובעת שכנגד לקבל את שמות ופרטי הזוכים אינו יוצר עילת תביעה נגד לשכות ההוצאה לפעול ואינו מזכה את התובעת שכנגד בסעד של הסרת העיקולים שנרשמו על ידן. באשר למע"מ טבריה ולמיסוי מקרקעין נצרת, מאחר והובהר כי השעבודים שנרשמו לטובתם בוטלו, אין טעם בהמשך ניהול התביעה נגדם. אני מורה על מחיקת התביעה נגד המבקשות. יחד עם זאת, אם ייקבע כי הסכם המכר בין התובעת שכנגד ובין קריטי הוא בתוקף ובר אכיפה, יבוטלו הערות האזהרה שנרשמו על זכויות קריטי במקרקעין לטובת מס הכנסה והמרכז לגביית קנסות, עד לגודל השטח שנרכש על ידי התובעת שכנגד.

31. **בית המשפט המחוזי** (טענות מקדמיות - סילוק על הסף) - בקשה מטעם הנתבעות לסילוק התביעה על הסף, וזאת בשל טענתן **להתיישנות, שיהוי, העדר עילה, השתק ומניעות**.

ת"א (ב"ש) 20209-08-22 **זוהיר אחמד חווא נ' מדינת ישראל** (10/03/2024)

- כב' השופט **יעקב דנינו נעתר** לבקשה ופסק כלהלן: שימוש באמצעי של סילוק על הסף ייעשה במשורה ובמקרים חריגים בלבד, בהם ייָמצא כי לא תִכשר דרך לאתר בכתב התביעה עילת תביעה מבוררת, ולו בדוחק. כאשר נעלה מכל ספק כי התובע לא יוכל להצליח בתביעתו, ברי כי לא יהא מקום לנהל הליך משפטי מלא, וזאת על מנת למנוע הליכי סרק, הטרדת בעלי הדין ובזבוז זמנו של ביהמ"ש. בנסיבות המקרה דנא יש לקבל את בקשת המדינה לסילוק התביעה על הסף, הן בשל העדר זכות של התובע במקרקעין, הן בשל מניעות והשתק להיזקק בפעם השלישית להכרעות שיפוטיות שהפכו חלוטות בינתיים והן בשל התיישנות התביעה לפיצויי הפקעה. לכך יש לצרף את העובדה כי התובע לא הראה כי קיימת חפיפה בין שטח הקרקע מושא אישור 'מכובדי השבטים' לבין המקרקעין מושא התביעה, באופן המלמד אף על העדר עילה.

32. **בית המשפט המחוזי** (חברות - כשרות משפטית) - תביעה ותביעה שכנגד בעניין הסכם למכירת יחידת נופש במלון. הנתבעת 2, שהיא התובעת שכנגד, היא חברה שנמחקה בשנת 1999 ומאז הפסיקה את כל פעילותה.

ת"א (ת"א) 50075-02-22 **מלכת שבא אילת בע"מ נ' sensor management ltd** (18/03/2024)

- כב' השופטת **מיכל עמית – אניסמן** מחקה את התביעות ופסקה כלהלן: פקודת החברות. הקנתה לרשם החברות את הסמכות להורות על מחיקת חברה, אולם קיימת אפשרות, בתנאים מסוימים, "להחיות" את החברה ולהורות על ביטול מחיקתה. מעיון בפסיקה עולה כי טרם נקבעה הלכה בשאלת כשרותה המשפטית של חברה מחוקה לתבוע ולהיתבע, ובפסיקה בערכאות הדיוניות ניתן לזהות גישות לכאן ולכאן. בעניין זה, אין מקום להתיר הגשת תביעה כנגד נתבעת 2 או על ידה, ויש לאמץ את הגישה השוללת את זכותה של חברה מחוקה לתבוע ולהיתבע. דרך המלך היא החייאת החברה המחוקה וניהול התביעה נגדה או על ידה שעה שהיא רשומה כחברה פעילה ברשם החברות. **שלילת ההכרה בזכותה של חברה מחוקה לתבוע ולהיתבע מוצדקת וראויה גם מטעמי מדיניות משפטית**.
- נוכח זה, אין מנוס כי מי מהצדדים יפנה בבקשה להחייאת הנתבעת 2, וההליכים נשוא התובענה ינוהלו לאחר מכן. בשלב זה, יש להורות על מחיקת התביעה ומחיקת התביעה שכנגד.

33. **בית המשפט המחוזי** (שונות - חובת הנמקה) - בר"ע על החלטת בימ"ש השלום בגדרה הוחלט לעכב את ההליכים בתביעה המבקשת לפינוי המשיבה ובתביעה שכנגד שהגישה המשיבה, וזאת מחמת תניית בוררות.

רע"א (י-ם) 35368-07-22 **קרית חנוך מבשרת ציון בהרי ירושלים נ' קול מבשר בהרי ירושלים** (06/05/2024)

- כב' השופט **אביגדור דורות** דן בבקשה כבערעור וקיבל את הערעור בקבעו: העיקר אינו בטענה בדבר חלקים בהחלטה שהועתקו מטענות המשיבה, **אלא בהעדר הנמקה ביחס לחלק מן הטענות שהועלו ע"י המבקשת**. בהחלטה פורטו טענות שני הצדדים ביחס למספר סוגיות, אולם לאחר פירוט הטענות, חסרה הנמקה מדוע הועדפה טענת המשיבה באופן שההחלטה אינה כוללת טעמים המפרטים את שק"ד בימ"ש קמא שהופעל. גם אם קיבל בימ"ש קמא את טענות המשיבה במלואן, **היה עליו לנמק את ההחלטה ע"פ דרכו, כך שההחלטה**

תשקף את הכרעתו ואת שיקול הדעת שהפעיל, במובחן מטענות כל אחד מן הצדדים. לנימוקים יש תפקיד פרגמטי, קודם כל מהיבטה של עבודת השפיטה עצמה. בראש ובראשונה, הם אמורים לסייע לשופט או לשופטת היושבים לדין בהתחקות אחר התוצאה הנכונה. לנימוקים יש חשיבות נוספת בהיותם בסיס לביקורת של ערכאת הערעור, הן בפן המשפטי של פסק הדין והן בפן העובדתי שלו. לצד תפקידים אלה להנמקה יש תרומה גם כלפי חוץ – הנימוקים מסבירים את פסק הדין. לפיכך הם נדרשים מבחינתם של בעלי דין, ולמעשה מבחינת כל מי שמושפעים מהעבודה השיפוטית או שמבקשים להבין אותה. הם עדות לכך שההחלטה לא הייתה שרירותית ומבטאים יחס של כבוד לבעלי הדין שטיעוניהם זכו להתייחסות ולדיון. (דפנה ברק ארז "ההנמקה השיפוטית, דילמות ישנות וחדשות", בג"צ 1666/22).

- כך, למשל, בימ"ש קמא פירט את טענות הצדדים בפסקה 8 להחלטה, מבלי שפירט את הכרעתו ביחס לטענות אלה וללא מתן נימוקים מדוע יש לדחות את טענות המבקשת ולקבל את טענות המשיבה. בנוסף, לא נמצאה בהחלטת בימ"ש קמא התייחסות או הנמקה ראויה למספר טענות שנטענו מטעם המבקשת. הכוונה לטענה בדבר העדר סמכות עניינית, לטענה בדבר העדר תצהיר תומך; ועוד. ערכאה זו הינה ערכאת ביקורת על החלטת בימ"ש קמא ואין זה מתפקידה להכריע לראשונה בטענות הצדדים. זאת ועוד, ככל שבימ"ש זה היה מכריע לראשונה בסוגיות מסוימות הייתה נגרמת פגיעה בזכות להגיש הליך ערעורי על ההחלטה לביהמ"ש העליון. לאור כל האמור, החלטת בימ"ש קמא מבוטלת. העניין מוחזר לבימ"ש קמא לצורך כתיבת החלטה מנומקת, אשר תפריד כראוי בין טענות הצדדים, לבין הטעמים המביאים להכרעה בכל אחת מן הסוגיות שבמחלוקת, טעמים שילמדו על אופן הפעלת שיקול דעתו העצמאי של בימ"ש קמא. החלטת בימ"ש קמא תביא בחשבון את טענות הצדדים בבר"ע, בתגובת המשיבה ובתשובת המבקשת לתגובת המשיבה.

34. **בית המשפט המחוזי** (עיכוב הליכים - משכנתה) - בקשה למתן צו מניעה זמני המורה על עיכוב הליכי משכנתה בתיק הוצאה לפועל שפתח המשיב כנגד המבקשים בלשכת ההוצאה לפועל בתל-אביב-יפו (501566-09-23) בגין חוב נטען בסך 8,357,284 ₪.

ת"א (ב"ש) 41217-01-24 **פרוייקט סנהדריה המורחבת בע"מ נ' יוסף מצליח** (09/05/2024)

- כב' השופטת **גאולה לוין** קבעה כלהלן: לאחר שבחנתי את טענות הצדדים באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה **להידחות**. בהתאם להוראות הדין, בבואו ליתן סעד זמני, על בית המשפט להביא בחשבון את סיכויי ההליך, את מאזן הנוחות ואת ניקיון הכפיים של הצדדים, כמו גם את מהות הסעד, היקפו ותנאיו (רע"א 645/21 פלונית נ' פלוני). הבקשה לסעד זמני צריכה להיות מלווה בראיות מהימנות ומספקות לכאורה המצביעות על קיומה של עילת תביעה ועל סיכויי התביעה ועל כך שאי מתן הסעד יכביד על ניהול ההליך. במישור הדיוני, ספק אם המקום לברר את טענות המבקשים כנגד מימוש הבטוחה שהוא בהליך שלפניי, או שמא במסגרת הליכי מימוש המשכנתה בלשכת ההוצאה לפועל. לפי סעיף 19 ו 81 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז- 1967 מימוש משכנתא רשומה על מקרקעין יהיה כמימוש פסק דין על פי ההוראות הרלוונטיות בחוק ההוצאה לפועל. התביעה שלפניי הוגשה לאחר שהמשיב (כאן) פתח תיק הוצאה לפועל כנגד המבקשים, ובו עתר לממש בטוחה שניתנה לו להבטחת החזר חוב של המבקשים לטובתו. טענת המבקשים כי לא הגיע המועד לפרוע את החוב וטענות המבקשים **לגבי היקף החוב, מקומן להתברר, כך נראה, במסגרת הליך ההוצאה לפועל**.

- דרך המלך לברר את היקף החוב המובטח במשכנתה היא במסגרת הליכי מימוש המשכנתה. המבקשים אינם כופרים בעצם קיומה של המשכנתה ואינם כופרים בלקיחת ההלוואה בשעתו. על פניו, טענותיהם לגבי זכאות המשיב לממש את הבטוחה והיקף הכספים שהוא זכאי לגבות במסגרת המימוש, צריכים להתברר בהליך המימוש. יש לזכור כי ההליך בלשכת ההוצאה לפועל קדם להגשת התביעה שלפניי, ולא ברור מדוע המבקשים לא "התגוננו" שם מפני הליכי המימוש. לגוף העניין, לא מצאתי כי המבקשים הציגו ראיות מספקות לכאורה לקיומה של עילת תביעה. המבקשים חתמו עם המשיב על הסכם 2015 בשנת 2015. הודות להסכם 2015 ולהסכם שקדם לו, הם קיבלו מהמשיב 1.5 מיליון ₪, כסף ששימש אותם בעסקיהם. משך כל השנים מאז ניטלה ההלוואה ועד להגשת ההליך שלפניי, כמעט עשור לאחר קבלת הכסף וההתקשרות בהסכם, המבקשים לא ביקשו לבטל את ההסכם ולא טענו בפני המשיב כי ההסכם אינו חוקי. גובה הריבית הוסכם, לכאורה, בין הצדדים בעת ההתקשרות בהסכם

ההלוואה. בשום שלב עד פתיחת הליך המימוש לא שלחו המבקשים הודעה על ביטול הסכם ההלוואה וממילא לא ביקשו להשיב את שקיבלו על פי ההסכם, כמתחייב במקרה של ביטול הסכם. המבקשים גם לא פעלו לקיים את ההסכם באופן בו הם מפרשים אותו ואף לא ניסו להשיב למצער את קרן החוב. מההתכתבויות שהתנהלו בין הצדדים, אותן צירפו המבקשים, עולה כי המבקשים לא ביקשו לבטל את ההסכם אלא ניסו למצוא דרכים לממשו על דרך של מתן דירה חלופית למשיב, דירה שונה מזו שהסכימו עליה בהסכם 2015. המשיב הוא שביקש פרטים אודות הנכס המשמש כבטוחה ואף הודיע (בשנת 2019) על סיום הליכי המשא ומתן. גם אז, לא העלו המבקשים טענה כנגד גובה החוב, לא הודיעו על ביטול הסכם 2015, לא עתרו לביטול המשכנתה ולא השיבו את כספי ההלוואה.

- המבקשים השתהו שנים ארוכות עד שהעלו את הטענה בדבר אי חוקיות ובקשר לגובה החוב, על אף שיכלו להעלות את הטענה בנקל בכל שלב במסגרת ההתכתבויות עם המשיב לאורך השנים. הטענה בדבר אי חוקיות ההסכם היא טענה "כבושה" שמועלית בשיהוי ניכר, כאשר לאורך השנים המבקשים נהנים מכך שהמשיב קיים את חלקו בהסכם ומחזיקים בכספו. הגשת התביעה בשנת 2024, גם אם אינה נחסמת בשל התיישנות, נגועה לכאורה בשיהוי, שמשליך גם על הבקשה לסעד זמני. כידוע, שיהוי בהגשת בקשה לסעד זמני אינו עולה בקנה אחד עם טענת הדחיפות במתן הסעד, ויש בו כדי לחתור תחת הטענה בדבר חיוניותו ונחיצותו המידית כדי למנוע נזקים מהמבקש. משך כל השנים ידעו המבקשים כי הם חשופים לכך שעם סיום הליכי המשא ומתן בין הצדדים (כלומר כבר בשנת 2019), המשיב יפתח הליך מימוש משכנתה בהוצאה לפועל, ולא פעלו כדי למנוע זאת. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר המבקשים נהנו משך כל השנים מדמי ההלוואה ומפירותיה ביחס להשקעה שביצעו באמצעות הכספים, וזאת מבלי ליתן כל תמורה בגינה.

- יש בהתנהלות המתוארת לעיל כדי להטיל דופי בתום ליבם של המבקשים ולתהות אודות כוונתם לקיים את חלקם בהסכם. הטענה כי המבקשים ביקשו להשיב את ההלוואה למשיב (חלף מתן דירה) לא נתמכה בכל ראיה. כאמור לעיל, על פי ההתכתבויות שצירפו המבקשים, הם אלו שניסו לקיים את ההסכם באמצעות הצעה לדירה חלופית ובאמצעות העברת טיוטת הסכם למשיב, ובשום שלב לא הודיעו על השבת הכספים. הטענה כי יש להפחית את גובה הריבית

נטענה בעלמא. המבקשים הפנו בטענותיהם לחוק אשראי הוגן, לפיו הריבית המותרת על פיו לתקופת ההסכם היא 8.0755%, וריבית הפיגורים היא 9.7%. לכן ניתן לחייב את סנהדריה בתשלום של כ-2.8 מיליון ₪ לכל היותר. אולם על פניו חוק אשראי הוגן אינו חל על חברת סנהדריה אשר התקשרה בהסכם ההלוואה. סעיף ההגדרות לחוק קובע כי "לווה" הוא "יחיד המקבל הלוואה, וכן תאגיד מסוג התאגידים שקבע שר המשפטים לפי סעיף 15ג המקבל הלוואה". חברת סנהדריה, שאינה כלולה בסעיף 15ג לחוק, אינה עומדת בהגדרת "לווה" על פי החוק, ואינה יכולה להסתמך על הוראות החוק בקשר לגובה הריבית המקסימלי. לא שוכנעתי בשלב זה כי קיימת ראיות מספקות לקיומה של עילה להפחית את גובה הריבית מכוח עיקרון תום הלב בדיני החוזים וכיוון שהריבית שנקבעה בהסכם סותרת את תקנת הציבור. נקודת המוצא היא כיבוד הסכמות הצדדים בעת ההתקשרות, כפועל יוצא של עקרון חופש החוזים וכיבוד האוטונומיה של הצדדים.

- הצדדים התקשרו בהסכם מפורט הכולל הסדרים בדבר שיעור הריבית. לא נטען כי הוטעו בעת ההתקשרות ביחס לתוכנו של ההסכם. הטענה כי הריבית ההסכמית היא ריבית מופרזת לא עלתה מצד המבקשים בשום שלב, עד הגשת ההליך כאן. הפסיקה אמנם הכירה באפשרות של הפחתת ריבית מופרזת, אולם זאת במקרים יוצאי דופן, בהם שיעור הריבית הקבוע בהסכם הוא "חריג וזועק לשמיים", הסוטה מכל מידה של הגינות וסבירות, וזאת לאחר הצגת תשתית ראייתית מבוססת שתתייחס לשיעור הריבית המקובל במצב דברים מעין זה. לא שוכנעתי בשלב מקדמי זה כי המקרה שלפניי נופל לגדר המקרים החריגים בהם על בית המשפט להתערב בגובה הריבית המוסכמת, כך שהטיעון לעניין הריבית אינו מטה את הכף לעבר היעתרות לבקשה. כאמור לעיל, הצדדים ידעו בחתימת ההסכם מהו גובה הריבית הנלווית לקרן החוב, והשאלה האם גובה הריבית הוא "חריג וזועק לשמיים" היא טענה שצפויה להתברר במסגרת ההליך המשפטי גופו, כאשר נטל השכנוע רובץ על המבקשים. גם הטענה כי כוונת הצדדים בניסוח ריבית הפיגורים הייתה להבטיח את מסירת הדירה, אינה משכנעת דיה בשלב זה. אין לטענה זו כל עיגון לשוני בהסכם, והדבר לא בא לידי ביטוי בהתכתבות בין הצדדים או בכל ראיה אחרת העשויה להצביע על כך כי זאת הייתה כוונתם. בנוסף, לא שוכנעתי בנחיצות הסעד הזמני לצורך הגשמת המטרה. המבקשים למעשה אינם חולקים על עצם קיומו של החוב ועל עצם קיומה של המשכנתה המשמשת כבטוחה לחוב. ממילא, גם אם גובה החוב עומד

על 2.8 מיליון כטענת המבקשים, יש לנתבע את הזכות, לכאורה, לממש את הבטוחה שניתנה לו כדי לפרוע את החוב. לצורך כך יש לנקוט בהליך מכירה של הנכס, ומתוך זה להשיב למשיב את כספי החוב.

- גם אם יתברר בסופו של ההליך המשפטי כי התביעה הייתה מוצדקת ואין מקום להשבה, או כי גובה החוב נמוך ממה שטוען לו המשיב, הרי שניתן להורות על השבת הכספים או יתרת הכספים, על פי העניין. אמנם, מכירת הנכס עשויה לגרום לנזקים למבקשים, בין היתר נזקים מסוימים ביחסים בינם לבין יתר בעלי הנכס, ונזקים כלכליים נלווים למכירת הנכס. אולם יש לזכור כי קיימת הצדקה לעצם מימוש המשכנתה – על דרך של מכירת הנכס – והשאלה כמה כסף יקבל המשיב מתוך כך היא שאלה מאוחרת למימוש הנכס. בנוסף, ככל והמבקשים עומדים על כך כי מכירת הנכס תגרום לנזק בלתי הפיך, ניתן להפקיד את סכום החוב שנתבע על ידי המשיב בהוצאה לפועל, קרי 8,383,386 ₪ (ר' ס' 15 לכתב התביעה), בקופת בית המשפט, וזאת עד להכרעה בהליך העיקרי. הדבר יאפשר למבקשים להימנע ממכירת הנכס, ובכך יימנו הנזקים הנטענים. סוף דבר – הבקשה נדחית. יחד עם זאת, ככל והמבקשים יפקידו בקופת בית המשפט סך של 8,383,386 ₪ בדרך של ערבות בנקאית, בתוך 30 יום, ניתן יהיה להורות על עיכוב הליכי מימוש המשכנתה. המבקשים ישלמו למשיב הוצאות משפט ושכר טרחה בסך כולל של 7,500 ₪.

35. **בית המשפט המחוזי** (גיבוי שלום ומחוזי להחלטת רשם הוצל"פ שדחה טענת פרעתי ובקשה להפנות הבהרה) - ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בנתניה (כב' השופט א' ברנד) מיום 24.5.2023 בעש"א 8324-10-22. בפסק הדין נדחה ערעור שהגישו המערערים על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **אביעד איגרא** מיום 9.9.2022, שדחה את **בקשתם בטענת "פרעתי" ואת בקשתם שיעשה שימוש בסמכותו לקבלת הבהרה לפסק הדין** על פי סעיף 12 בחוק ההוצאה לפועל התשכ"ז – 1967.

ע"א (מרכז) 51012-06-23 **אבראהים עלי חוסין נ' מדינת ישראל** (16/05/2024)

- כב' השופטת הבכירה **מיכל נד"ב, אב"ד**, כב' השופטת סגנית הנשיאה **חנה קיציס** וכב' השופטת **יסכה רוטנברג** קבעו כלהלן: לאחר ששמענו את טענות הצדדים בדיון ביום 15.5.2024 אנו מחליטות **לדחות** את הערעור בהתאם לתקנה 148(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, שכן מצאנו כי

התקיימו התנאים הנקובים בתקנה זו. אנו רואות עין בעין עם המותבים הקודמים בשאלה מה נתבע בכתב התביעה ומה נפסק בפסק הדין. בכתב התביעה נתבע פינוי משטח המקרקעין כולם: בסעיף 6 בכתב התביעה נטען כי "במועדים בלתי ידועים פלשו הנתבעים למקרקעין תפסו בהם חזקה, הקימו מבנים, ונטעו נטיעות. מדובר בנטיעה של עצי זית, הקמת רפתות ומבנים נוספים בשטח מצטבר של כ - 800 מ"ר".

- הפירוט של 800 מ"ר מתייחס להיקף המבנים שהוקמו ואין מדובר בצמצום שטח הפלישה הנטען. בסעיף 8 בכתב התביעה הפנתה המשיבה לתצ"א שבה סומנה הפלישה למקרקעין והמבנים, כאשר שטח הפלישה שסומן שם נרחב משטח המבנים. בסעיף 10 בכתב התביעה עתרה המשיבה להורות למערערים לסלק את ידם מהמקרקעין ולא מחלק מהם. גם בפסק הדין נקבע שעל המערערים לסלק את ידם מן המקרקעין ולא מחלק מהם. בסעיף 2 בפסק הדין הוגדרו המקרקעין כחלקה 6 בגוש 10473 ונכתב שם כי המשיבה ביקשה סילוק יד מהמקרקעין. בסעיפים 38 ו - 42 בפסק הדין נקבע שיש לקבל את התביעה ולא רק חלק ממנה. לאור האמור בדין נדחו שתי הבקשות שהגישו המערערים ללשכת ההוצאה לפועל. הערעור נדחה. המערערים יישאו בהוצאות המשיבה בסכום של 20,000 ₪. הערובה שהופקדה תועבר למשיבה.

36. **בית המשפט המחוזי** (רשות להתגונן - ביטול עיקול) - בקשת רשות להתגונן וכן בקשה לביטול עיקולים.

ת"ט (נצ') 73316-01-24 **אמבר מכון לתערובת נ' א .י.מ. סלים הובלות בע"מ** (23/05/2024)

- כב' השופט **אסף זגורי** קבע כלהלן: כבר אומר כי לאחר שבחנתי את הראיות שהוצגו לפניי, עיינתי בכלל המסמכים שהונחו, בחנתי את מכלול הטענות, לרבות אלה העולות מסיכומי הצדדים, **באתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את ההתנגדות ולהורות על הדיון בתובענה גופה כתובענה שטרית**. אף על פי כן, לא מצאתי כל הצדקה להיעתר לעיקרה של הבקשה, היא הבקשה לביטול העיקולים שהוטלו במסגרת תיק ההוצאה לפועל. אעיר כי טרם מתן הכרעה בבקשה ומטעמי יעילות מצא בית-המשפט להציע לצדדים כי ההכרעה תינתן בתובענה גופה מבלי הצורך בהבאת ראיות או טיעונים נוספים, וזאת משום שהצדדים חרגו מעל ומעבר לנדרש בהיקף טיעוניהם וראיותיהם כפי שהוצגו לפני בית-

המשפט לצורך הבקשה הטעונה הכרעה כעת. כן הוצע כי עד למתן הכרעה בתובענה גופה, העיקולים הזמניים שבמחלוקת יוותרו בתוקף והכל בהתאם לתוצאה המשפטית אשר תתקבל. המשיבה הסכימה למתווה האמור. המבקשים התנגדו לו ובהתאם ניתנת הכרעתי בבקשות המונחות לפניי. דומה כי בהתנהלותם של הצדדים נהפכו היוצרות ואלו התנהלו כאילו בית-המשפט נדרש לקבוע קביעות של ממש ולהכריע בהליך העיקרי, ואין אלו פני הדברים, בייחוד משהסכמה כזו בסופו של יום לא ניתנה. מטעמים אלו שומה על בית-המשפט, כמו גם הצדדים, **להימנע מקביעת מסמרות לגופה של התביעה השטרית**. על אף שהצדדים הרחיבו מעל ומעבר בטענות מטענות שונות בסיכומיהם, בית-המשפט לא יידרש מעבר לנדרש לשם בחינת הטענות הקשורות בבקשות המונחות לפניי, **וקביעותיי ניתנות בהתאם ובזהירות המתבקשת בזיקה לשלב בו מצוי ההליך**.

- לעניין ההתנגדות לביצוע השטר כבר ציינתי כי דינה להתקבל. הרף הנדרש לשם קבלתה של הבקשה איננו גבוה. השאלה הנשאלת הינה "**האם, בהנחה שטענות הנתבע אמת הן, יוכל הוא לזכות במשפט. במידה שהתשובה לשאלה זו חיובית, ייתן בית המשפט לנתבע רשות להתגונן והתביעה תעבור לבירור בסדר דין רגיל. לעומת זאת, אם הגיע בית המשפט לכלל מסקנה כי תצהיר הנתבע אינו מגלה הגנה, לא ייתן רשות להתגונן ... המבחן באמצעותו יכריע בית המשפט האם לתת לנתבע רשות להתגונן, הוא מקל מאוד**". די לומר, כי ככל שטענת המבקשים לזיוף תתקבל, וזאת מבלי לקבוע מסמרות, הרי הם יזכו במשפט וזאת כאמור בסעיף 23 (א) לפקודת השטרות [נוסח חדש] (להלן: "פקודת השטרות"). על כן, יש לקבל את ההתנגדות, אף מבלי להידרש לכל טענה וטענה מהטענות האחרות שהועלו על ידי המבקשים, ובכלל זה ביצוע השלמה שלא לפי הרשאת עושה השטר, לרבות שאלת העיתוי בין עשיית השטר לבין מועד השלמתו.
- <u>הבקשה לביטול עיקולים</u>: שונה מסקנתי באשר לבקשה לביטול העיקולים הזמניים, אשר מסתמכות גם על מחלוקות חוזיות שבין הצדדים אשר אינן טעונות הכרעה לעת עתה. כל שנדרש בית-המשפט לבחון הוא האם זכאית המשיבה לסעד זמני בהתאם לתקנות 95-94 לתקנות סדר הדין האזרחי, ובפרט, וככל שיימצא כי עומדת לה עילת תביעה, האם יהא באי הותרת העיקולים משום הכבדה על ביצוע פסק-הדין ככל שיינתן. כן על בית-המשפט לבחון לטובת מי מהצדדים עומד מאזן הנוחות. לעניין החתימה על גבי השטר, ידוע הרי, כי מקום

בו צד אחד טוען כי החתימה אמתית ואילו האחר טוען כי החתימה זויפה, המסתמך על החתימה, הוא אשר נושא בנטל להוכחת אמיתותה. עוד נפסק כי די לו לנתבע לכפור בחתימתו בכדי שנטל הוכחת ההוכחה כי החתימה הינה של הנתבע יעבור לתובע. המבקשים הכתירו את סיכומיהם בהפניה לפיה לא יכולה להתקבל תביעה שטרית בהיעדר שטר מקורי, וכן טענו כי השטר כאן הינו שטר "מהונדס גנטית" אשר מקורו איננו בנמצא. ככל שזו טענתם המרכזית, הרי שיהא קשה להתבסס עליה לעת עתה כדי לשלול כליל את עילת התביעה העומדת למשיבה.

- די לעיין בחוות דעתה של הגרפולוגית מטעם המבקשים דווקא, היא הגב' אריאלי, אשר המבקשים לעת עתה לא העידו אותה, כי היא קיבלה לידיה שטר מקורי, כשהוא כולל חתימות מקוריות, אך פרטים אחרים חסרים בו ואלו הושלמו בדיעבד. ככל שיימצא למשל בסופו של יום כי החתימות הינן אכן של הרשאי לחתום אותן, הוא המבקש, ואינני קובע מסמרות לעניין זה, אז יידרש בית-המשפט לשאלה, האם ההשלמות כפי שבוצעו, בוצעו בהרשאה כדין, אם לאו. בעניין דבר קיומו של שטר המקורי, גם מטענות הצדדים במהלך הדיון לא ניתן להתרשם בדבר היעדרו של שטר מקורי (ראו טענות הצדדים בעמ' 12). מכל מקום, שלא כטענת המבקשים, מתקנה 104 (א) לתקנות ההוצאה לפועל, תש"ם – 1979, במישור העקרוני לשם פתיחת תיק ההוצאה לפועל מכוח השטר, די בהגשת העתקו של המסמך המהווה שטר, ובלבד שמבקש הביצוע יוכל להציג את השטר המקורי, ככל שיידרש. אף בקשת הביצוע עצמה מלמדת בסעיף 14 כי ניתן לצרף "צילום השיק או שטר משני צדדיו..." וממילא הצדדים הגיעו מבעוד מועד להסדר דיוני לפיו השטר יעבור מיד ליד, על מנת שתוגש מטעם כל אחד מהם חוות דעת גרפולוגית מתאימה. ספק אם טענות המבקשים כנגד לשכת ההוצאה לפועל לעניין עצם פתיחת התיק, כמו גם הטענות כלפי ב"כ המשיבה מקומן להתברר כאן דווקא ובשלב מקדמי זה. עובדה מוגמרת היא שנפתח הליך גבייה וככל שלא יוכח אחרת, יוצא בית-המשפט מנקודת הנחה, ולו לעת עתה, כי זה נפתח בהתאם להוראות וסדרי הדין המקובלים אצל רשות האכיפה והגבייה. המבקשת רשאית ככל שתימצא מקום לכך לפנות בכל הליך ולזמן עדים רלוונטיים להוכחת טענותיה אלו. בשלב זה מונחת לפניי גם חוות דעתה של הגב' קדוש, הגרפולוגית מטעם המשיבה, אשר לשיטתה החתימה על גבי השטר הינה אכן חתימתו של המבקש וזו, לעומת הגב' אריאלי מטעם המבקשים, זומנה להעיד לפניי.

- נכון הדבר, כי אין המבקשים חייבים להביא כבר בשלב זה את כלל העדים מטעמם, אלא די להם בהתאם לתקנות להביא את המצהיר בתמיכה לבקשה. אף על פי כן, אלו הן הראיות המונחות לפני בית-המשפט בשלב זה של הדיון, לצד עדויות נוספות וכך הצדדים ניהלו את הדיון לפניי. הגם שאין בית-המשפט מכריע איזו מחוות הדעת עדיפה, הבאתה של חוות דעתה של הגב' קדוש, עדותה לפניי, כמו גם ראיות נוספות, מספיקות לצורך הקביעה כי אין תביעת המשיבה תביעת סרק על פניה לצורך הותרת הסעד הזמני. רוצה לומר כי אין בית-המשפט נדרש לכלל העדויות לצורך המסקנה שאיננה מעבר, כי יש לה לתביעה, ולו לכאורה, לעת עתה, על מה לסמוך. עם כל הכבוד, התמודדותן של המבקשות עם טענות כבדות המשקל של המשיבה להכבדה בביצועו של פסק-הדין ככל שיינתן לטובתה, לוקה בחסר. המשיבה טענה לפניי כי המבקשת ביצעה הברחה של נכסים, ובכלל זה ביטולי שעבודים לטובתה על משאיות של המבקשת, וזאת שלא בהסכמתה. המשיבה הציגה לפני בית-המשפט ראיות שונות, בהן יש גם הודאה במקצת החוב (למשל 7.7 מיליון ₪) (מכתב המבקשת למשיבה מיום 30.12.2023). המשיבה הניחה דעתו של בית-המשפט לעת עתה כי פעלה לביצועו של השטר, לאחר שהתרשמה, מהתנהלות המבקשת, כי אין בידה לגבות את החוב בדרך אחרת.
- אין בית-המשפט בוחן בשלב זה עדותו של המבקש לעומת הגב' פינשטיין, אלא שגרסתו דלעיל של המבקש מעוררת קשיים ואין בה כדי לתת מזור לחשש המהימן העולה מטיעוני המשיבה. המבקש נתבקש להבהיר כיצד החברה שלו תוכל לפרוע את החוב, ככל שיידרש והשיב" :**אני לא צריך להגיש לך מסמכים, אני משלם לכם כל הזמן** " וכן הוסיף..." :**הורידו לי את ה BDI-מאז, אני לא מקבל אשראי משום מקום, אני עובד ממזומן וזה מה שגורם לזה** "..., זאת כאשר המשיבה הציגה דו"ח BDIלפיו דירוג הסיכון של המשיבה עלה על הממוצע . לא אוכל להסיק בנסיבות אלו כי יש לה למבקשת את האיתנות הפיננסית לפרוע את החוב מושא השטר בזיקה לנתונים שהוצגו, העדויות שנשמעו, לרבות סיכומיה שלה. מכאן שקיים גם קיים חשש להכבדה על ביצועו של פסק-הדין ככל שיינתן לטובת המשיבה, וכך גם לפירעונו של החוב שבמחלוקת. לפיכך סבורני כי גם מאזן הנוחות איננו לטובת המבקשים ואלו לא שכנעו את בית-המשפט בטיעוניהם, סיכומיהם, וגרסת המצהיר מטעמם, כי יהא בידם לפרוע את החוב. **אשר על כן, הבקשה לביטול העיקולים נדחית.** ההליך יוסב לתובענה אזרחית. תצהיר המבקשת בתמיכה להתנגדות ישמש כתב

הגנה. התביעה תועבר לניתוב בהתאם לכללים. הואיל והמשיבה הסכימה הלכה למעשה למתן רשות להתגונן ואילו הבקשה לביטול העיקולים נידונה לגופו ובסופו של דבר נדחתה ובשים לב לזמן השיפוטי הרב שהוקדש לטיפול בהליכים אלה, המבקשים יישאו בהוצאות המשיבה בגין הליך זה בסך 7,500 ₪, אשר ישולמו תוך 30 ימים מהיום.

37. **בית המשפט המחוזי** (הפקדת ערובה) - בקשת הנתבעים לחיוב המשיבות בהפקדת ערובה להבטחת הוצאותיהם.

ת"א (ת"א) 14747-03-23 **סי.פי.אס. אל בע"מ נ' הבית ברחוב קק"ל 1 הרצליה בע"מ** (04/09/2024)

- כב' השופט **יחזקאל אליהו** נעתר לבקשת הנתבעים ופסק כלהלן: **ברירת המחדל במקרה של תובעת שהיא חברה בעירבון מוגבל, היא שמוטלת עליה החובה להפקיד ערובה כנגד הוצאות משפט**; ואילו מתן פטור מערובה הוא בגדר החריג. הנטל מוטל על כתפי החברה להראות מדוע אין מקום להטיל עליה ערובה. בשלב הראשון תיבדק מסוגלותה הכלכלית של החברה. בשלב השני, ואם לא הוכח שהחברה תוכל לשלם את הערובה אם תפסיד בדין – תיבחן השאלה אם נסיבות העניין מצדיקות חיוב החברה בערובה. בשלב זה ייבחנו הזכויות החוקתיות של הצדדים (זכות הגישה לערכאות וזכות הקניין), תום ליבם של הצדדים, ולעתים גם סיכויי ההליך. בשלב השלישי ייבחן גובה הערובה משלא נפרסה כל תשתית עובדתית באשר למצבה הכלכלי ואיתנותן של המשיבות, הרי שאלה לא הרימו את הנטל המוטל עליהן על מנת שיוחרגו מן הכלל ולא יחוייבו בהפקדת ערובה. כך גם המשיבות לא הוכיחו כי קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות פטור מהפקדת ערובה.
- טענותיהן בדבר זכות הגישה לערכאות וזכות הקניין הינן טענות כלליות והינן שיקולים להם נדרש בית המשפט ממילא ובעיקר לעניין גובה הערובה אך באלה וכשלעצמן לא די. מתגובת המשיבות ניתן היה לסבור בטעות כי המדובר בבקשה לסילוק על הסף ולא בקשה לחיוב בהפקדת ערובה. המדובר בטענות עובדתיות אשר על המותב אשר ידון בתביעה לגופה להידרש להן ולהכריע בהן במסגרת דיון והכרעה בתובענה בהתאם לעדויות והראיות שיובאו בפניו. בשלב זה אין בפני בית המשפט את הכלים הנדרשים ואין זה נכון כלל כי בית המשפט יכנס לעובי הקורה ויבחן את סיכויי התביעה על סמך טענות עובדתיות אשר צריכות

להתברר כמקובל ובשלב המתאים לכך בהליך. ברי כי נסיבות העניין אינן מהוות נסיבות מיוחדות המצדיקות את החלת החריג ומתן הפטור מהפקדת ערובה בשל סיכויי התביעה. סכום התביעה עומד על סך של כ-8,000,000 ₪ ולאור מכלול השיקולים נכון להורות על הפקדת ערובה בסך של 180,000 ₪ סה"כ לצורך הבטחת הוצאות המבקשים.

38. **בית המשפט המחוזי** (סמכות עניינית – סעד זמני) - ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל שבמסגרתה אישר כב' הרשם את מכר לפי הסמכות המוקנית לו מכוח תקנה 69 לתקנות ההוצאה לפועל.

ת"א (חיפה) 49521-08-24 **שחאדה ואח' נ' מדינת ישראל ואח'** (04/09/2024)

- כב' השופט אחסאן כנעאן הורה על מחיקת ההליך ופסק כלהלן: ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל הוא בסמכותו של בימ"ש השלום ולא של בימ"ש המחוזי לפי סעי' 80(ב) לחוק ההוצאה לפועל. בנוסף לכך, כב' השופט נעתר לבקשת ב"כ התובעים להשאיר את הצו המעכב את הליכי המכר על מנת לאפשר לתובעים להגיש את הערעור, זאת לפי ההלכה שגם אם ניתן סעד זמני ע"י ערכאה שאין לה סמכות עניינית, והיא מעבירה את הדיון לערכאה המוסמכת לכך, הסעד הזמני יישאר על כנו ולא יתבטל. על כן, יש למחוק את ההליך מחוסר סמכות עניינית, ולהשאיר את הצו הארעי בתוקף עד ליום 18/09/2024 ולאפשר לנתבעים 2-3 לרשום הערת אזהרה על המכר כאשר הסעד הזמני, לא יחול על עניין זה.

39. **בית המשפט המחוזי** (סמכות עניינית – סעד זמני) - תביעה ותביעה שכנגד שעניינן זיכרון דברים שנחתם בין התובעים לנתבע ביחס למכירת בית מגורים. התובע מבקש לאכוף את זיכרון הדברים וכן לחייב את הנתבעים בתשלום פיצוי מוסכם כנקוב בזיכרון הדברים בסך של 1,100,000 ₪. הנתבע בתביעה שכנגד עותר לחייב את התובעים בתשלום פיצויים בסך של 1,770,000 ₪ בגין הפרת זיכרון הדברים וכן בגין נזקים נוספים שגרמו לו התובעים.

ת"א (חיפה) 13697-05-22 **אילן מסיקה ואח' נ' דוד סימון בן דוד** (04/09/2024)

- מסמך שכותרתו היא "זיכרון דברים" עשוי להיות מוכר כחוזה בעל תוקף מחייב או להיחשב לשלב בלתי מחייב במשא ומתן לכריתת חוזה, הכול בהתאם

לנסיבותיו של המקרה הספציפי. על מנת שזיכרון הדברים ייחשב חוזה מחייב, עליו להעיד על גמירות דעתם של הצדדים להתקשר בחוזה מחייב, ועל מסוימות. כב' השופטת **עידית וינברגר** הורתה על דחיית התביעה ואת התביעה שכנגד ופסקה כלהלן: הצדדים לא התכוונו, בעת חתימתם על זיכרון הדברים, ליצור חוזה מחייב. כך, לא ניתן לקבל את טענת התובעים לפיה כאשר חתמו על זיכרון הדברים התכוונו להתקשר בחוזה מחייב לרכישתו של נכס תמורת 11,000,000 ₪ מבלי שעו"ד מטעמם יבחן את הנכס, ויבטיח את כספם, על אחת כמה וכמה כאשר הם יודעים כי הנכס עדיין לא נרשם בשלמותו על שם הנתבע.

- גם התנהגות הצדדים לאחר חתימת זיכרון הדברים, ובפרט התנהגותם של התובעים (אי-דיווח העסקה לרשויות המס; אי-תשלום הסכומים בהתאם לזיכרון הדברים, למעט הפקדת שיק ביטחון שמעולם לא נפרע; אי הגשת התביעה במשך כשנה לאחר פקיעת המועד האחרון הנקוב בזיכרון הדברים לחתימה על ההסכם), מלמדת כי לא ראו בו חוזה מחייב. אמנם, יש בזיכרון הדברים הסכמה על התמורה החוזית; למרות שהמחיר מוסכם, היה חסר פרט עיקרי הנוגע להגדרת הממכר עצמו, לזיכרון הדברים לא צורפה רשימת המיטלטלין שהצדדים התכוונו לכלול בעסקה, ומהראיות עולה כי לא הייתה הסכמה ביניהם בנושא, כך שלמעשה כלל לא התקיים "מפגש רצונות". מעבר לכך, התיבה "בכפוף לחתימת הסכם מכר" בסעיף התמורה בזיכרון הדברים מלמדת על כך שהתשלום יבוצע רק ככל שייחתם הסכם מכר, ובמעמד החתימה עליו; גם מועדי התשלום השני והשלישי הם נגזרת של מועד חתימת ההסכם. ובעניין התנהלות הצדדים לאחר חתימת זיכרון הדברים, לא ניתן לקבוע כי הנתבע ביקש להתנער מזיכרון הדברים, אלא הוכח כי גם התובעים עצמם לא פעלו לקידום חתימת הסכם. בנוסף לכך, הנתבע לא נהג בחוסר תום לב במהלך ניהול המשא ומתן, ופרישתו מהמו"מ, באמצעות משלוח "הודעת ביטול", לא הייתה בחוסר תום לב. ולכן, כב' השופטת מורה על דחיית התביעה והתביעה שכנגד.

40. **בית המשפט המחוזי** (זימון עד) – בקשת התובעות לזימון הנתבע 2 לעדות מטעמן, וזאת משהובהר כי הנתבע 2, אף שהינו בעל דין, לא הגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו, הנתבעים התנגדו לבקשה.

ת"א (מרכז) 70343-08-23 **Murchinson Ltd., Canadian Comp ואח' נ' ננו דיימנשן בע"מ ואח'** (15/09/2024)

- כב' השופטת **יעל מושקוביץ** נעתרה לבקשת הנתבעים ופסקה כלהלן: המחוקק התייחס **באופן שונה לזימון בעל דין ולזימונו של עד שאינו בעל דין**, במובן זה, שהניח, כי עדותו של בעל דין הינה רלוונטית, ומשכך, העניק זכות מוקנית ליריב לחקור בעל דין, וזאת בשונה מעד, שזימונו כפוף לבחינת רלוונטיות העדות. יש להיעתר לעתירתם החלופית של הנתבעים, להגיש תצהיר מטעמו של מר שטרן ולהביאו כעד מטעמם וזאת אף שלא בחרו מלכתחילה לעשות כן. מדובר בעד שעניינו מזוהה עם הנתבעים באופן מובהק, ומשנקבע כי עליו להתייצב ולתת עדות, יש לאפשר לנתבעים, שהביעו את רצונם בכך, לצרף תצהיר ולזמנו כעד מטעמם. הכלל לעניין זימונו של עד הינו, כי לבית המשפט שיקול דעת לסרב לזימונו של עד באם התרשם שעדותו אינה רלוונטית, תסרבל את ההליך או מטעמי יעילות מקום בו עדים רבים מעידים על אותו עניין. שיקול דעתו של בית המשפט בהחלטה לסרב לבקשה לזימונו של עד, אמור להיות מוגבל למקרים בהם ניכר, בבירור, כי אין כל רלוונטיות לעדות, כי זימונו נועד אך ורק בכדי להכביד או כאשר ברור שלא תהיה בעדותו כל תועלת וזאת לאחר בחינה רחבה של סל השיקולים.
- מדובר במאבק עצים ביותר, בו משקיעים שני הצדדים משאבים כספיים ניכרים ואף הזמן השיפוטי המושקע בו הינו רב, נוכח מספר ההליכים המשפטיים המתנהלים בין הצדדים והיקפו של כל אחד מהם. משכך, נוכח אופי הסכסוך, היקפו ונוכח מעמדו של מר ביסטריסר בתובעת 1, הרי שאף בבחינה רחבה יותר, אין לראות כי זהו המקום לקבוע כי עדותו היא שולית ובעליל בלתי רלוונטית וכי זהו המקרה הנדיר בו יש לאסור על שמיעת העד. החליטה כב' השופטת לקבל את עמדת הנתבעים לפיה, הם עצמם סברו כי שתי העדויות אינן נחוצות ומשום כך לא עתרו מלכתחילה לזימונו של מר ביסטריסר, ברם לאחר שהתובעות עמדו על זימונו לעדות של מר שטרן, הרי שעל מנת שהתמונה המלאה תעמוד בפני בית המשפט, קם הצורך לשמוע אף את עדותו של מר ביסטריסר. ובכך, הורתה כב' השופטת להיעתר לבקשת הנתבעים לזמן את מר ביסטריסר לעדות, ובנוגע למר שטרן, תוכלנה התובעות לזמן את מר ביסטיריסר כעד מטעמן תוך צירוף תצהיר עדות ראשית מטעמו.

41. **בית המשפט המחוזי** (המצאת כתבי בי-דין – יפוי כח) – בקשת הנתבעים לקבוע כי כתב התביעה לא הומצא להם כדין לפי הוראות תקנות סדר הדין האזרחי.
ת"א (ת"א) 11192-04-24 EW Group GmbH **נ'** Innovashell Technologies (29/09/2024)

- כתב התביעה נמסר למשרד ארדינסט, ונטען כי משרד זה אינו מייצג את הנתבעים ואינו מוסמך לקבל בשם מי מהם כתבי בי-דין. נטען כי ייפויי הכח שניתנו למשרד ארדינסט הוגבלו לנסיבות ספציפיות והם אינם מקיימים את התנאים כדי לקבל בשמם כתבי בי-דין. כב' השופטת **מיכל אגמון-גונן** נעתרה לבקשה ופסקה כלהלן: תקנה 163(א) לתקסד"א מורה כי ההמצאה תהיה ככל האפשר לנמען עצמו; ואם הנמען מיוצג בידי עו"ד – יש להמציא לו במקומו; אם מינה לשם ההמצאה מורשה מטעמו – ניתן להמציא למורשה במקומו. תקנה 163(ג) מורה כי אם התגורר הנמען מחוץ לתחומי המדינה ויש לו בתחומי המדינה נציג מטעמו המייצג אותו באופן קבוע בקשר לענייניו בישראל – ניתן להמציא לנציג אם התביעה נוגעת לאותו עניין. על פני הדברים, עוסקת רק תקנה 163(א) במקרה בו מדובר בנתבעים הנמצאים מחוץ לישראל, ויש להם עו"ד שמינו בישראל לטפל בעניין.
- אולם מתעוררת השאלה באילו תנאים ניתן יהיה להמציא כתב טענות ראשון בהליך לעו"ד בישראל עבור נתבעים זרים, והאם ניתן להמציא לעו"ד כנציג מכוח תקנה 163(ג). אשר להמצאה לעו"ד. כפי שמסביר רוזן צבי, לא כל עו"ד המייצג את הנמען בעניין כלשהו יכול להוות כתובת להמצאת מסמכים. יש להראות כי עורך הדין פועל באותה העת כעורך דינו של הנמען לצורך העניין הספציפי נשוא התביעה, גם אם לא הוסמך מפורשות לייצג את הנמען בהליך שנפתח בביהמ"ש. עם זאת, **לא ניתן להניח שעו"ד המייצג את הנמען בעניין כלשהו מהווה כתובת להמצאה בעניין אחר**. לא ניתן להניח כי עו"ד שייצג את הנמען בהליך קודם מהווה כתובת להמצאה גם בהליך חדש; ואפילו לא ניתן להניח שעו"ד שטיפל עבור הלקוח בעניין נשוא ההליך בשלב שבו טרם נפתח ההליך בביהמ"ש, הוסמך להיות כתובת להמצאה למסמכים לאחר שנפתח ההליך. הלכות אלה תקפות אף אם מתקיים בין עורך הדין לנמען קשר אינטנסיבי ממנו ניתן להסיק, ברמה גבוהה של ודאות, כי עורך הדין יעביר לנמען את כתב התביעה. במלים אחרות, עצם העובדה שההמצאה לעורך הדין תביא לכך שהמסמך יובא לידיעת הנמען – אינה מספיקה על מנת להכשיר את

ההמצאה. כך נפסק כי בלא הרשאה פורמאלית, אין עו"ד מוסמך לפעול בשמו של לקוח, וכי שאלת קיומה של הסמכה כזו היא שאלה שבעובדה הטעונה הוכחה. היינו, כאשר מדובר בעו"ד יש לבחון את ייפויי הכוח, ועל מי שטוען כי מדובר בייפוי כוח המאפשר המצאה גם בעניין אחר או בהליך אחר, הנטל להראות כי ייפוי הכוח מאפשר המצאה גם באותו עניין. אשר להמצאה לנציג.

- בעניין תרו דן ביהמ"ש העליון לראשונה בהוראות החלות על המצאה לנתבע זר באמצעות נציג בישראל לפי תקנה 163(ג) .השופט גרוסקופף קבע כי השאלה היחידה העומדת ביסוד תקנה 163(ג) היא עוצמת הזיקה שבין הנתבע הזר לבין מי שנטען כי הוא נציגו בישראל בקשר לעניינים בישראל בגינם הוגשה התביעה. זיקה זו צריכה לאפשר לנו לייחס לנתבע הזר לפחות נוכחות קונסטרוקטיבית בישראל. כשאין טענה כי לנתבע הזר יש עניינים בישראל, ממילא לא ניתן לטעון כי ניתן להמציא לו את כתב הטענות הראשון באמצעות נציג בישראל, ובכך לרכוש לגביו סמכות בינלאומית מכוח נוכחות. כך, אף אם בעל השליטה המלאה באותו נתבע זר הוא נתבע אחר באותו הליך עצמו, וכך גם אם נתבע נוסף זה הוא ישראלי הכפוף באופן מלא למרות הדין הישראלי – בין אם כאדם בשר ודם ובין אם כתאגיד. נסיבות אלה עשויות לאפשר המצאה לפי אחת החלופות של סעיף 166, אך אין בהן לבדן כדי לאפשר המצאה במסגרת סעיף 163. בעניין נענה חזר ביהמ"ש וקבע כי בעניין טיב הקשר, תחומי הקשר ומשך הקשר, מצא מחוקק המשנה למקד את הדרישה: לא כל מנהל או מורשה, אלא נציג מטעם הנתבע הזר; לא כל מי שעוסק בניהול אותו עסק או עבודה בתחומי ישראל, אלא רק מי שהוא מייצג של הנתבע הזר בקשר לענייניו בישראל; לא די בכך שהקשר מתקיים באופן רגעי בהווה ועליו להיות קשר מתמשך.
- לאור האמור בהיסטוריה החקיקתית, בספרות ובפסיקה, נראה כי ההלכה שנקבעה בעניין תרו רלוונטית אך ליחסים עסקיים בין חברות לנציגיהם. במסגרת יחסים עסקיים אלו יש לבחון את עוצמת הקשר בין החברה הזרה לבין נציגתה הישראלית בהתאם לסוג הקשר, תוך התמקדות בקונסטרוקטיביות הקשר העסקי ובהיותו בר-קיימא ורציף. לעומת זאת, כאשר נתבע שמושבו בחו"ל נותן ייפוי כח מוגבל לעו"ד, זהו מצב דברים שונה מהותית מהנסיבות שאליהן מיועדת תקנה 163(ג) .כאשר מדובר ביחסי עו"ד-לקוח, מדובר בשליחות ייעודית לצורך ייצוג בעניין או הליך מסוים או לביצוע פעולות מסוימות – והכל בהתאם לגדר ההרשאה. אמנם, אין לשלול כי במקרה נתון עורכי דין יפעלו וישמשו כנציגים עסקיים, אך אין צורך להכריע בכך במקרה דנן,

בו הוסמך משרד ארדינסט לטפל, כמשרד עו"ד, בענייניה הנתבעים בשני מקרים נתונים. לפיכך יש לבחון את הקשר בין הנתבעים הזרים לבין משרד ארדינסט במבחן יחסי עו"ד-לקוח. אין מחלוקת בין הצדדים כי לשון ייפוי הכוח מוגבלת. הטיעון המרכזי שמעלות התובעות הוא כי יפויי הכוח הוגבלו בחוסר תום לב ותוך ניצול לרעה בהליכי משפט, הכל בכדי למנוע מהתובעות להמציא את כתב התביעה לנתבעים בישראל, באמצעות באי כוחם, שבפועל מייצגים אותם בכל העניינים נשוא הסכסוך העומד בבסיס התובענה. אכן, עמידה על זכות דיונית עלולה להיות פעולה בחוסר תום לב. ואולם, אין זה מצב הדברים במקרה שבנדון. ע"פ הטענה, יש לראות בייפויי הכוח המוגבלים שניתנו משום ניסיון להתחמקות מהמצאה בחוסר תום לב, וזאת לאור פערי הכוחות בין התובעות לנתבעים, בדומה לעניין נענה.

- אין לקבל טיעון זה. בעניין נענה התקיימו נסיבות ייחודיות, כאשר נקבע במפורש כי הנתבע התחמק ממסירת כתובתו. במקרה הנדון, פרטי הנתבעים ידועים, ולא נדרשת התגברות על מחסום חריג כלשהו המכביד על התובעות, מעבר לדרישת התקנות בנוגע להמצאת כתב התביעה מחוץ לתחום. אף בהנחה שקיים פער כוחות ניכר בין הצדדים, אין בכך הצדקה לראות בהמצאה למשרד ארדינסט כהמצאה לנתבעים, שכן ההמצאה לחו"ל נדרשת מהתובעים בכל מקרה של נתבע הנמצא בחו"ל, ואין לו עו"ד או נציג בישראל, בלי תלות במצבם הכספי בכלל וביחס לנתבעים בפרט. זהו אינו המקרה היחיד בו עדיפות כלכלית מהווה יתרון. לא ניתן לומר כי בכל מקרה של פערים כלכליים לכשעצמם, יהיה בעמידה על זכויות דיוניות משום חוסר תום לב. כדי לקבוע שעמידה על זכות דיונית מהווה הפרה של חובת תום הלב יש להראות כי זו הסיבה היחידה או המרכזית לעמידה על אותה זכות, בחריגה ממטרת התקנות באותו עניין, וכי ההכבדה היא מהותית. במקרה זה כל שנטען הוא כי הנתבעות הן תאגידי ענק. בכך לא די. לא נטען, ודאי לא הוכח, כי התובעים יוותרו על זכויותיהם אם ידרשו להמציא את כתב התביעה לנתבעים בחו"ל. בעיקר כך כשמדובר בתאגידים מסודרים, להם כתובות ידועות. בהקשר זה יש יושם אל לב שסכום התובענה הועמד על 20,000,000 ₪ לצרכי אגרה, והתובעות שילמו את האגרה כנדרש. בנוסף, משרד ארדינסט הורשה לטפל עבור הנתבעת 1 בהליך ההחייאה לפי ייפוי כח קונקרטי, שניתן שנים לפני הגשת התביעה בעניין מאד מסוים. אמנם החייאת החברה נועדה לאפשר את התובענה נגדה, אך מדובר בהליך מסוים שהסתיים. בייפוי הכוח השני הורשה משרד ארדינסט לטפל עבור הנתבעת בקשר עם אספות

הדירקטוריון ובעלי מניות הנתבעת 2 לפי ייפוי כח המוגבל לעניינים אלו בלבד. מאד מקובל להסמיך ב"כ לייצוג חברה באסיפות דירקטוריון, ואין לגזור מכך ייפוי כוח לקבלת כתבי בי דין בתביעה, שטרם באה לעולם באותם מועדים. **שני ייפויי הכח אינם מסמיכים את משרד ארדינסט לטפל בתביעה. ובכך, לאחר עיון כב' השופטת בטענות הצדדים הורתה על קבלת הבקשה להורות כי כתב התביעה לא הומצא לנתבעים כדין** בדרך של המצאה למשרד ארדינסט ומשלא הומצא כתב התביעה כדין, לא קמה בשלב זה החובה להגשת כתב הגנה.

42. **בית המשפט המחוזי** (התנגדות לביצוע שטר – הפקדת עירבון) – ערעור על החלטת בית משפט השלום בירושלים, כב' השופט ציון סהראי, מיום 09.06.2024, בת"א 17463-02-24. בהחלטה נדונה התנגדות המערער לבקשה לביצוע שטר שהמשיבה הגישה נגדו בקשר לשתי המחאות. ההתנגדות בעניין אחת ההמחאות נדחתה ובעניין ההמחאה השנייה ניתנה למבקש רשות להתגונן בכפוף להפקדת מלוא סכום ההמחאה.

ע"א (י-ם) 64191-09-24 **ישעיהו ברון נ' רחל פארדו** (10/10/2024)

- בית המשפט קמא **דחה** את טענת המערער שלפיה מעת שהוגשה התנגדות לביצוע שטר וההליך הועבר אל בית המשפט, היה עליו לדון בהליך זה כבתביעה כספית רגילה וכי לא היה מקום לדון בהתנגדות כבבקשת רשות להתגונן. **טענה זו נשענה על תיקון סע' 81א(ג) בחוק ההוצאה לפועל במסגרת תיקון מס' 70 של החוק**, אשר נעשה בעקבות התקנת תקנות סדר הדין האזרחי, וביטול ההליך של סדר דין מקוצר במסגרתן.
- כב' השופטת **תמר בר-אשר** הורתה על דחיית הערעור ופסקה כלהלן: לאחר עיון כב' השופטת בכתב הערעור ונספחיו, בתיק בית המשפט קמא ובהחלטתו הנדונה, קבעה כב' השופטת כי דין הערעור להידחות. כידוע, ככלל אין מקום להתערב במסקנותיו העובדתיות של בית המשפט קמא, שהרי כידוע, אין ערכאת הערעור מתערבת בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית, זולת בהתקיים נסיבות חריגות, אשר המערער לא הראה כי התקיימו בנסיבות הנדונות. לא זו בלבד, אלא שאף לא נמצאה כל טעות במסקנותיו העובדתיות. בנסיבות אלו אף נמצא כי יש לדחות את הערעור על פי תקנה 148(ב) בתקנות סדר הדין האזרחי בהסתמך על החלטתו הנדונה של בית המשפט קמא ועל נימוקיה. זאת משנמצא כי אין לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה,

הממצאים שנקבעו תומכים במסקנה המשפטית ואף לא נמצאה בהחלטה כל טעות בחוק.

- מכאן, עולים שני נושאים; **האחד**, בעניין טענת המערער כי התנגדות לביצוע שטר אינה מחייבת מתן רשות להתגונן, אלא יש לדון בה כבכל תביעה כספית רגילה, שאינה מצריכה קבלת רשות להתגונן. **השני**, בעניין סכום העירבון שהמערער נדרש להפקיד. **דיון בהתנגדות לביצוע שטר לגופה מחייבת קבלת רשות להתגונן,** במסגרת תיקון מס' 70 הוכנסו חוק ההוצאה לפועל מספר תיקונים אשר נועדו להתאים את הוראותיו להוראות תקנות סדר הדין האזרחי החדשות. בין השאר, שונתה ההגדרה של תקנות סדר הדין בסע' 1 של החוק, כך שההפניה היא עתה אל התקנות החדשות וכן תוקן סעיף 81א(ג) בחוק, בכך שנמחקה סיפת הוראתו, המתחילה במילים "לעניין הדיון בבית המשפט". בנוסף לכך, נטען, במסגרת תיקון מס' 70 הושמטה מסעיף 81א(ג) בחוק ההוצאה לפועל ההוראה הקובעת כי רואים את ההתנגדות לביצוע שטר כבקשת רשות להתגונן המוגשת בהליך של סדר דין מקוצר. כך בעוד שבתקנה 108(ב) בתקנות ההוצאה לפועל נותרה ההוראה שלפיה דינה של בקשה לביצוע שטר כדין תביעה לפי סדר דין מקוצר. עם זאת, אין בכך כדי להעלות או להוריד לעניין העובדה **שגם לאחר התיקון האמור התנגדות לביצוע שטר מחייבת קבלת רשות להתגונן**. ומכאן, אין כל יסוד לטענת המערער כי לנוכח תיקון סעיף 81א(ג) בחוק ההוצאה לפועל, כלל לא נדרשת קבלת רשות להתגונן מפני בקשה לביצוע שטר. ובנושא סכום העירבון, **בדרך כלל רשות להתגונן לא תותנה בהפקדת מלוא סכום ההמחאה**. אולם לא רק שהמערער לא תקף את סכום העירבון שנדרש להפקיד כתנאי לקבלת רשות להתגונן, אלא נראה כי מהטעמים שמנה בית המשפט קמא, **הייתה הצדקה לחרוג מהכלל** ולהתנות את התגוננות המערער בהפקדת מלוא סכום ההמחאה. כך בעיקר מהטעם שהמערער אינו שוהה בישראל דרך קבע ולפיכך נראה כי אמנם ישנו חשש ממשי כי אפילו תזכה המשיבה בתביעתה, לא תוכל להיפרע מהמערער. כך גם מעת שנמצא כי טענות ההגנה שהעלה מאוד בעייתיות, כמפורט בהחלטת בית המשפט קמא. ובכך, הורתה כב' השופטת על דחיית הערעור.

43. **בית המשפט המחוזי** (גילוי מסמכים) – בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט קמא מיום 09/06/2024 (ת"א 62816-01-23, כב' השופט י' דלוגין) בגדרה נדחתה בקשה לחייב את המשיבה לגלות מסמכים במסגרת הליכים מקדמיים.
רע"א (ת"א) 21117-08-24 **אווה לימסוב נ' מיטל ארז** (15/10/2024)

- כב' השופטת **אירית קלמן ברום** הורתה על קבלת הבקשה באופן חלקי ופסקה כלהלן: לערכאה הדיונית נתון שיקול דעת רחב בנוגע לניהול ההליך ולא בנקל תתערב בו ערכאת הערעור, לרבות בהחלטות הנוגעות לגילוי ועיון במסמכים, אלא כאשר מדובר במקרה חריג. ניהול הליכים אזרחיים **דוגל בגילוי רחב וניהול ההליך "בקלפים פתוחים" בשם ערך גילוי האמת ועשיית משפט צדק**. נקבע כי יש לגלות כל מסמך רלוונטי הכולל מידע המאפשר לצד לקדם את עניינו, לסייע לקו חקירה, ולסייע (ולו גם בעקיפין) בהוכחתן או הפרכתן הטענות ולבירור המחלוקות שבין הצדדים. בבסיס התביעה שהגישה המבקשת עומדת הטענה כי רכשה מהמשיבה חנות אשר הוצגה לה כעסק משגשג המניב רווחים אולם בפועל המשיבה הטעתה את המבקשת, הציגה לה מצגי שווא, הונתה ורימתה אותה.
- טענותיה של המבקשת קשות וחמורות הן ויהיה עליה לבססן ולהוכיחן. ביחס למעשי התרמית מוטל על המבקשת נטל הוכחה מוגבר. בית המשפט קמא ציין ביחס לסעיפים 7 – 9 כי מטרתם להתחקות אחר ההכנסות, ההוצאות ורווחיות העסק בשנים שלפני העסקה. בסעיף 7 התבקשו דוחות רווח והפסד של החנות עבור השנים 2019-2021. בסעיף 8 התבקש פירוט קופות ומסמכי פדיון כפי שהוגשו למרכז המסחרי בשנים 2019-2021. בסעיף 9 התבקשו דוחות מע"מ עבור השנים 2019-2021. במסגרת ההסכם בין הצדדים אכן אין התייחסות לרווחיות כלשהי ובפרט אין כל התחייבות להכנסות כאלה או אחרות ולא לרווחיות. למעלה מכך, אף אם העסק היה רווחי בעבר, אין בכך, בהכרח, ערובה להמשך רווחיותו שכן, מטבע הדברים, הצלחתו של עסק תלויה בגורמים שונים ומשתנים. מדובר ברוכשת שאינה עתירת ניסיון בתחום, באופן שעלול להשליך על מידת הצלחת העסק. מנגד, בנסיבות אלו, טענותיה שלא ביקשה לרכוש עסק כושל והטענות בדבר מצגים שהוצגו לה ביחס לפעילות העסק, עולים בקנה אחד עם שורת ההיגיון, הגם שבסופו של יום תידרש לבססם. יתכן כי מוטב היה לדרוש את המסמכים בטרם התקשרה המבקשת בעסקה, חלף הסתפקותה בבדיקות שביצעה, אולם אין בכך כדי לשלול את העברת המסמכים במסגרת ההליך המשפטי בהיותם נוגעים לליבת הטענות העומדות בבסיס התביעה ביחס

למצבו הפיננסי של העסק. יש לאפשר למבקשת להוכיח את טענותיה. לפיכך כי על המשיבה להשיב לדרישות במסגרת סעיפים 7 – 9.

- יובהר כי הנתונים שישתקפו מהמסמכים לא יוכלו כשלעצמם לבסס את טענות מי מהצדדים ללא תמיכה בראיות משלימות ביחס לתנאי העסקה, וכל טענות ההגנה שמורות לנתבעת. ביחס לסעיף 11 דפי החשבון, אין מקום להעברתם לאור קבלת מידע פיננסי מספק במסגרת סעיפים 7 – 9 ללא צורך בחשיפת פרטי תנועות חשבון תוך השחרת מידע פרטי. ובנוסף לכך, ביחס לסעיפים 4, 10, 12, 14 אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט קמא לאור המענה שכבר ניתן וזה שהסכימה המשיבה ליתן. לאחר עיון כב' השופטת בטענות הצדדים, הורתה על קבלת הערעור באופן חלקי.

44. **בית המשפט המחוזי** (הוצאות משפט) – בקשה לפסיקת הוצאות לטובת התובעים, לאחר שהצדדים הגיעו לפשרה המייתרת את בירור התביעה לאכיפת חוזה מכר דירה.

ת"א (ת"א) 19515-04-24 **כפיר בן עמי נ' למיר בעלי המלאכה בע"מ** (16/10/2024)

- התובעים שלחו לנתבעת מכתב התראה ביום 31.3.2024 ובו נדרשה הנתבעת להתחייב בחוזר כי תפעל לתקן לאלתר את מסמכי תשריט הבית המשותף באופן שישקף נכונה את הצמדת החצר בשטח של 90 מ"ר, וכן לעצור לאלתר את כל הניסיונות לקדם את רישום הבית המשותף במתכונתו הנוכחית; וכי ככל שעד ליום 2.4.2024 לא תתקבל במשרד ב"כ התובעים התחייבות כזאת ייאלצו התובעים לנקוט בהליכים משפטיים. הנתבעת כאמור לא הגישה כתב הגנה ואף לא תשובה לבקשה לסעד זמני, והצדדים ניהלו ביניהם מו"מ אשר הסתיים בהגשת הסכם פשרה לאישורו של בית המשפט. מהסכם הפשרה עולה, כי תביעת התובעים התקבלה, כך שהתובעים זכאים להירשם כבעלים של חצר בגודל של 90 מ"ר, כפי שנקבע בהסכם המכר.
- כב' השופטת **עינת רביד** הורתה על דחיית הערעור ופסקה כלהלן: על פי הפסיקה, ככלל, יש לפסוק לבעל דין שזכה בהליך הוצאות **ריאליות**, בכפוף להיותן סבירות, מידתיות והכרחיות לניהול ההליך. שיעור ההוצאות "נקבע תוך בחינת כל מקרה לגופו, תוך התחשבות במספר נתונים, ביניהם: אופן ניהול ההליך, היחס בין הסעד שנתבקש והסעד שנתקבל לבין שיעור ההוצאות, מורכבות התיק וחשיבותו, היקף העבודה שהושקעה על ידי בעל הדין בהליך

ושכר הטרחה ששולם בפועל או שבעל הדין התחייב לשלמו״. בנסיבות העניין, התובעים אכן זכאים לפסיקת הוצאות. התובעים צירפו את חשבונות העסקה ששילמו לעורכי הדין וכן בגין הוצאות בסכום כולל לא מבוטל של כ- 93,000 ₪. עם זאת, בשים לב לכך שהבקשה לסעד זמני לא התקבלה במעמד צד אחד, וכן לכך שלא הוגשו כתבי טענות נוספים, לא נוהלו כלל דיונים בתיק, והצדדים הגיעו לפשרה בשלבים ראשוניים ביותר של ההליך, יש לפסוק לטובת התובעים הוצאות בסך של 4,500 ₪ וכן שכר טרחת עורך דין בסך של 25,000 ₪. לאחר עיון כב׳ השופטת בטענות הצדדים הורתה על קבלת הבקשה באופן חלקי.

45. **בית המשפט המחוזי** (פסלות שופט) – בקשה מטעם המבקש לפסילת מותב זה מלשבת בדין, בהליך של בקשת רשות ערעור, על החלטת בית משפט השלום בחיפה, לפיה דחה את בקשת המשיב להעניק לו סעד זמני.

רע״א (חיפה) 34860-10-24 **בלאל בוקאעי נ׳ ג׳ואד כנאנה** (03/11/2024)

- כב׳ השופט **אחסאן כנעאן** הורה על **דחיית** הבקשה ופסק כלהלן: הלכה היא כי **החלטות ביניים שנותן בית המשפט תוך ניהול המשפט אינן עילה לפסולת גם אם הן מוטעות**. התרופה לטעות היא הליכי הערעור ולא בקשת פסלות. אין פסול בכך שבית משפט יגבש דעה ראשונית לכאורית בהליך הנמצא לפניו. המבקש לא הוכיח כל חשש ממשי לכך שדעת המותב נעולה או כי גיבש עמדה סופית ונחרצת לגוף הטענות. אין גם ממש בטענה שהגבלת תשובת המבקש לשני נושאים בלבד היא פגיעה בזכות הטיעון שלו ומלמדת על כך שבית משפט נעול בדעתו. ובכך, הורה כב׳ השופט על דחיית הבקשה.

46. **בית המשפט המחוזי** (פסלות שופט) – בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל-אביב (כב׳ השופטת מירה דהן, בתלה״מ 40420-02-24), מיום 14.08.24, במסגרתה נפסקו מזונותיהם הזמניים של שלושת ילדיהם המשותפים של הצדדים.

רמ״ש (ת״א) 68410-08-24 **פלוני נ׳ אלמונית** (05/11/2024)

- החלטה ראשונה שעניינה המזונות הזמניים לקטינים ניתנה על ידי ביהמ״ש קמא ביום 31.1.24, בגדרי הליך יישוב הסכסוך שהתנהל בין הצדדים (י״ס 51766-09-23) ולהחלטה זו נדרשתי במסגרת בקשת רשות ערעור קודמת

שהוגשה ע"י המבקש (רמ"ש 18139-02-24) בה קיבלתי את ערעור המבקש באופן חלקי (פס"ד ניתן ביום 11.4.24). מאז ניתנה ע"י ביהמ"ש קמא החלטה נוספת בקשר למזונות הזמניים (החלטה מיום 27.5.24), ביהמ"ש קמא קיים דיון בבקשה במסגרתו אף נחקרו הצדדים (ביום 23.6.24) ולאחר הגשת סיכומים מטעם הצדדים ניתנה ע"י ביהמ"ש קמא ההחלטה מושא בקשת רשות הערעור זאת. כב' השופט **שאול שוחט, סגן נשיא** הורה על קבלת הבקשה באופן חלקי ופסק כלהלן: לאחר עיון כב' השופט בבקשת רשות הערעור הורה על מתן רשות ערעור רק לעניין מסוים הוא המועד בו קבע ביהמ"ש קמא שיחל החיוב במזונות הזמניים לפי ההחלטה (מועד הגשת הבקשה לישוב סכסוך) ובעניין זה לקבל את ערעור המבקש ואלו לגבי יתר טענות המבקש אין מקום לתת רשות ערעור. הממצא העיקרי של ביהמ"ש קמא בהחלטתו, עליו השתית גם את יתר קביעותיו לעניין נטל החיוב במזונות זמניים, הוא כי יש להעריך את הכנסותיו, לרבות תוך התחשבות באלו הפוטנציאליות של המבקש על סכום שלא יפחת מכפול מהכנסות המשיבה. פסיקת מזונות זמניים חייבת להיות מהירה, עניינית, ומטבעה נשענת על תמונה חלקית.

- גם במקרה זה, קביעת בית המשפט קמא בנושא המזונות הזמניים ניזונה ממצאים עובדתיים חלקיים ועדיין רוחב שיקול הדעת המוענק לבית המשפט לענייני משפחה, בבואו לקבוע מזונות זמניים, עומד ביחס הפוך לצמצום שיקול הדעת של ערכאת הערעור. עם זאת, אומר בהקשר זה כי בכל הנוגע להכנסות המשיבה התמונה ברורה למדי. באותה החלטה ציין ביהמ"ש קמא מפורשות כי החלטתו הקודמת עמדה בעינה בגין חודשים ינואר-מרץ 2024 וכעת "למעשה על הפרק, מזונות הקטינים החל מחודש אפריל 2024". בהתאם, ההחלטה למזונות זמניים שניתנה על-ידי ביהמ"ש קמא ביום 27.5.24 קובעת מפורשות שתחולתה החל מיום 1.4.24 ואילך. בנסיבות אלו לא ברור כלל ועיקר מדוע מצא ביהמ"ש קמא לנכון לקבוע בהחלטתו מושא בקשת רשות הערעור שלפניי כי החיוב במזונות הזמניים של הקטינים, בהתאם להחלטה הנוכחית, יחול "מיום הגשת הבקשה לישוב סכסוך" שחל כאמור בחודש ספטמבר 2023. ביהמ"ש קמא לא נימק החלטתו בעניין זה ולא סיפק הסבר כיצד מתיישבת היא עם החלטותיו הקודמות. עיון בבקשת המשיבה לפסיקת מזונות זמניים (שהוגשה ביום 2.4.24) מעלה כי המשיבה לא עתרה לסעדים רטרואקטיביים כלשהם וגם בסיכומיה שהיו לפני ביהמ"ש קמא לא היה זכר לכך. לפיכך, ובהיעדר הסבר אחר מניח את הדעת, נראה כי קביעת ביהמ"ש קמא כי החיוב במזונות זמניים שנפסקו

בהחלטה יחול ממועד הגשת הבקשה ליישוב סכסוך (ספטמבר 2023) מקורה בשגגה והחיוב שנקבע בסעיף 26א' להחלטה צריך לחול מחודש אפריל 2024. ובכך, הורה כב' השופט על קבלת הערעור באופן חלקי כך שבמקום המילים "**מיום הגשת הבקשה לישוב סכסוך**" בסעיף 26א' להחלטה יבואו המילים "**מחודש אפריל 2024**".

47. **בית המשפט המחוזי** (סמכות מקומית – התניית שיפוט) **- בקשת רשות ערעור על החלטת בימ"ש השלום במסגרתה נדחתה בקשת המבקשות לעיכוב הליכים בשל תניית בוררות.**

רע"א (ת"א) 2608-10-24 **GLM ישראל יזמות ונדל"ן בע"מ נ' הילה תורן** (21/11/2024).

- נדחה ערעור על החלטת בימ"ש השלום שלא לעכב את ההליכים בשל תניית בוררות.
- ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בהחלטת הערכאה הדיונית שעניינה עיכוב הליכים עפ"י סעיף 5 לחוק הבוררות, אלא במקרים חריגים בלבד, כאשר מתעוררת שאלה עקרונית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים או כשנדרשת התערבות משיקולי צדק או למניעת עיוות דין חמור. מקרה זה אינו נכנס לגדר החריגים.
- בית המשפט קבע כי אין מדובר בתניית בוררות ייחודית אלא מקבילה, על כן רשאית הייתה המשיבה לתבוע את הנתבעות בבית משפט.

48. **בית המשפט המחוזי** (ערעור משפחה – גלגול שלישי) **- בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש לענייני משפחה שדחה ערעור שהגיש המבקש על החלטת רשמת ההוצל"פ שקבעה שעל המבקש לשאת בתשלומים למטפל רגשי פרטי עבור בנם של הצדדים.**

רמ"ש (ת"א) 54013-11-24 **א' ר' ק' נ' ל' ד'** (26/11/2024)

- נקבע כי בכל הנוגע לבירור העובדתי הנדרש לשם קיום הליכי הוצל"פ, יושב ביהמ"ש המחוזי כערכאת ערעור שנייה. במסגרת זו, אף אם אמת המידה להתערבות ביהמ"ש המחוזי תהיה מעט מקלה יותר, נוכח העובדה שאין עסקינן

בגלגול שלישי בפני ערכאות שיפוטיות, הרי שככלל יחול מבחן **הלכת חניון חיפה**, אף אם במתכונת מרוככת.

- לאחר הפרדת מערכת ההוצל"פ ממערכת בתי המשפט, אפשר שראוי לקבוע רף מקל יותר לקבלת בקשות רשות ערעור על החלטות רשמי ההוצל"פ. זאת שכן אין מדובר בערכאה שיפוטית רגילה, כי אם גוף "מעין שיפוטי" בלבד. כך, כשביהמ"ש השלום יושב כערכאת ערעור על החלטת רשם ההוצל"פ, הוא למעשה הגורם השיפוטי הראשון המכריע בסוגיות המשפטיות המתעוררות במסגרת ההליך.

- בשאלות עובדתיות מובהקות הנוגעות ליישום פסיקת ביהמ"ש ותשלום החוב, עיקר הנטל לביצוע הבירור העובדתי מצוי בידי רשם ההוצל"פ, ותפקידו של בימ"ש השלום במסגרת הערעור היא לבקר את החלטת הרשם כגוף ערעורי, הרי שבהחלטות שדורשות פרשנות של הדין המהותי, אף שלרשם ההוצל"פ יש הסמכות לדון בסוגיה, יושב בימ"ש שלום כערכאה שיפוטית ראשונה המבררת את הסוגיה. ביהמ"ש המחוזי כערכאת ערעור שנייה.

- אף אם אמת המידה להתערבות ביהמ"ש המחוזי תהיה מעט מקלה יותר, נוכח העובדה שאין עסקינן בגלגול שלישי בפני ערכאות שיפוטיות, הרי שככלל יחול מבחן הלכת חניון חיפה, אף אם במתכונת מרוככת. בכל הנוגע לשאלה משפטית, ראוי להחיל אמת מידה מקלה מעט יותר .

- במקרה זה נקבע כי אין המדובר בשאלה משפטית המצריכה בירור משפטי מקיף ולכן יש לבחון את הבקשה כפי שנבחנות בקשות רשות ערעור ב"גלגול שלישי". הכלל במקרים אלו הוא כי ערכאת הערעור תטה להיעתר לבקשה רק כאשר מדובר בסוגיה שיש לה היבטים כלליים מעבר לעניינם של בעלי הדין עצמם, או במקרים בהם מצביע המבקש על עיוות דין חמור שנגרם לו. נמצא כי המקרה דנן אינו בא בגדרי אותם מקרים המצדיקים מתן רשות ערעור בגלגול שלישי. משהמבקש הסכים לטיפול אצל המטפל הפרטי ושילם במשך חודשים רבים מחצית מעלותו, הוא יצר מצג מפורש כלפי המשיבה שהוא מסכים להמשך הטיפול הפרטי והמשיבה הסתמכה על מצג זה. לכן, כל עוד לא הודיע המבקש על ביטול הסכמתו, בדין ובצדק נקבע שחלה עליו חובה לשלם מחצית מהעלות, כפי שקבעו רשמת ההוצל"פ ובימ"ש קמא.

בית המשפט השלום:

49. **בית המשפט השלום** (סמכויות – סמכות מקומית ותניית שיפוט מקפחת בחוזה אחיד) - השאלה הניצבת להכרעה, **מהו הדין במקרה בו ביהמ"ש אליו הועבר הדיון בהתנגדות, הוא בעל סמכות מקומית לכאורית לפי אחת מן החלופות המנויות בתקנה 7 לתקנות סדר הדין האזרחי ואולם הסמכות המקומית לפי הסכם השיפוט שבשטר החוב, נתונה לביהמ"ש במחוז אחר.**

ת"ט (עכו) 26228-06-23 **עמיר דגן חברה לשיווק (1996) בע"מ נ' סעיד אבו אל היג'א** (08/01/2024)

- כב' הרשמת הבכירה, **עינת דינרמן** קבעה כלהלן: המבקשת מבססת את בקשתה להעברת הדיון לבית המשפט השלום בתל אביב על הנקוב בשטר החוב שנחתם בינה לבין החברה ואשר עליו חתום המשיב כערב, ולפיו: "מקום וסמכות השיפוט הייחודית הבלעדית המוסכמת על הצדדים הינה במחוז תל אביב בלבד". דומה שאין חולק על כך כי בפנינו תניית שיפוט בלעדית, המקנה סמכות בלעדית לביהמ"ש המוסכם בתל אביב לדון בכל תביעה הקשורה להסכם. ההסכם שבענייננו, מכיל תנאי המקנה לספק זכות בלעדית לבחירת מקום השיפוט, ועל כן קמה חזקה כי תנאי זה הוא תנאי מקפח.
- ואולם, החזקה ניתנת לסתירה ונטל הראיה יהא על המבקשת להוכיח כי במכלול תנאי החוזה ונסיבותיו המיוחדות – ההתניה אותה מבקשת היא להתנות הינה מוצדקת וסבירה ברמה השוללת את אופיה המקפח. לצורך סתירת החזקה, יש להחיל את "מבחן ההרתעה מפני מימוש זכויות". על המבקשת הנטל להוכיח כי תניית השיפוט לא פוגעת בזכות המשיבה להתדיינות משפטית. המבקשת לא פירטה בבקשתה ואף בתגובתה לתגובת המשיב טעמים המוכיחים כי אין המדובר בתנאי מקפח. מדובר בטענה לתנאי מקפח אשר לא נסתרה, ולפיכך יש להורות על קיום הדיון בבית משפט זה.

50. **בית המשפט השלום** (תמליל מסרונים באמצעות יישומון whatsapp) - בקשת התובעת לצירוף ראיות חדשות. ברקע הדברים תובענה בדיון מהיר בגין יתרת חוב נטענת של הנתבעת לתובעת עבור שירותים שלטענת האחרונה העניקה לנתבעת על פי הזמנתה אך תמורתם טרם נפרעה במלואה. בבקשה שלפני עותרת התובעת להתיר לה צירוף ראיות "המהוות בין היתר ראיות הזמה לעדות העד מטעם

המשיבה אשר לא צורפו לכתב התביעה. הראיות שהגשתן מבוקשת הן חליפת מסרונים באמצעות יישומון whatsapp.

תאד"מ (נת') 60893-12-22 **עודאי למנופים בע"מ נ' שערי גבעתיים בע"מ** (08/01/2024)

- כב' השופט **אלי ברנד** דחה את הבקשה ופסק כלהלן: עסקינן בבקשה לצירוף ראיות נוספות שהוגשה בתום שלב ההוכחות, לאחר חקירת עדי שני הצדדים וכאשר השלב הבא אמור היה להיות שלב הסיכומים, דהיינו מדובר בשלב דיוני מאוחר מאוד, ולכך חשיבות יתרה שעה שעסקינן בהליך בדיון מהיר אשר כשמו כך אמור הוא להתנהל.
- מן התצהיר התומך בבקשה אנו למדים כי התכתובות היו בידי האחראית על הנהלת החשבונות אצל התובעת כל העת במכשיר טלפון ישן ולא הייתה כל מניעה מצידה מלנסות לאתרן מיד לאחר קבלת כתב ההגנה הכולל את הכחשת החוב, אף אם לא העלתה על דעתה הכחשה כזו קודם לכן. אשר לעוצמת הפגיעה בניהולו התקין של ההליך וההכבדה על בעל הדין שכנגד לרבות הנזק הראייתי והדיוני שייגרם לו – לא יכול להיות ספק כי הגשת בקשה כזו לאחר תום שמיעת העדויות משבשת לחלוטין את ניהול ההליך, קל וחומר שעה שמדובר בהליך שאמור היה להתנהל בדיון מהיר על כל המשתמע מכך, וקבלתה תצריך למעשה פתיחה של שלב הגשת הראיות מראשיתו ומתן הזדמנות לנתבעת לבחון את הראיות החדשות לשקול הבאת ראיות או עדויות נוספות מטעמה ולהביא לעיכוב ניכר בהכרעה. לעומת זאת, השלכתה של חליפת המסרונים על חקר האמת מינורית.

51. **בית המשפט השלום** (בקשת רשות ערעור - איחוד תיקים) - בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל שדחתה את בקשת המבקשת לאיחוד תיקים.

רער"צ (ת"א) 50511-12-23 **פלונית נ' דרך ארץ הייוייז (1997) בע"מ** (16/01/2024)

- כב' השופט **טל חבקין, סגן נשיא** קיבל את הבקשה וקבע כלהלן: עם קבלת הבקשה (שהוגשה בתקופת המלחמה), ביקשתי את תשובת המשיבות לאפשרות שלפנים משורת הדין ומשיקולי אנוש יאוחדו תיקיה של המבקשת והיא תשלם סך של 400 ש"ח לחודש. משיבה 1 הסכימה למוצע. משיבות 2-3 לא השיבו לאחר שהבקשה וההחלטה הומצאו להן כדין וחלף המועד, ובכך הביעו למעשה את הסכמתן. אף שדי באמור כדי לתת תוקף של פסק דין להסדר החוב, **ראיתי לנכון**

להוסיף מלים אחדות. המערערת סובלת מנכות קבועה בדרגה 56% ונקבעה לה דרגת אי-כושר עבודה בשיעור של 100%. היא מתקיימת מקצבת נכות חודשית בסך של 5,373 ש"ח. תלויים ועומדים נגדה שלושה תיקי הוצאה לפועל בסכומים קטנים יחסית – כולם בגין חובות צרכניים לגופים מוסדיים. היא מתדפקת שוב ושוב על דלתות לשכת ההוצאה לפועל בבקשה לפרוס את החובות באופן שתוכל לעמוד בתשלומים, מבלי שיוטלו עליה הגבלות, ובאופן שלא יכביד עליה יתר על המידה. סכומי התיקים כוללים ריביות ושכר טרחה. בנסיבות דומות, ואף בהנחה ששורת הדין אינה מחייבת זאת, אני סבור שיש מקום לשקול לבחון עם הזוכים אם הם מסכימים לפריסת החוב באופן שיקל על חייב שנאנק תחת חובותיו, מבקש לשלם אותם, אך נסיבותיו האישיות מקשות עליו לעשות כן, והדבר נתמך בתיעוד הולם. פריסה כזו אפשרית מכוח הדין לתקופה של שש שנים לפי סעיף 7א1(ב) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (ולשבע שנים כשסכום החוב עולה על 100,000 ש"ח), ובהסכמת הזוכים לתקופה ארוכה יותר לפי סעיף 7א1(ד).

- אציין כי בתיקים דומים שנדונו לפניי ביקשתי את הסכמת הגופים המוסדיים לפריסת החובות, **ובכולם, ללא יוצא מן הכלל, ניתנה הסכמה ולא נדרשה הכרעה**. צו תשלומים גבוה, שעל פניו יקשה על החייב לעמוד בו והוא יפסיק לשלם, לא יקדם את תכלית הגבייה כלפי הזוכים, ולא את תכלית השיקום כלפי החייבים, ויצא שכרם של כולם בהפסדם. זאת מעבר לשיקולים אנושיים שגם להם יש מקום בנסיבות המתאימות. נסיבותיה של המבקשת התאימו ליזום הסדר חוב, והדבר אכן הסתייע. כשלעצמי, נראה לי שיש מקום לנהוג כך בתיקים דומים דווקא כשהחובות קטנים, וכשאפשר – באמצעות הסדר ופריסה – לשלם אותם ולצאת לדרך חדשה בלא צורך בהליך חדלות פירעון, ובלא להכביד יתר על המידה על חייב אשר הוכיח בראיות שהוא חסר יכולת או מתקשה מאוד לשלם, וכשנראה על פניו שאין מדובר בהשתמטות מכוונת מתשלום חובות אלא בהסתבכות נקודתית.

52. **בית המשפט השלום** (ערעור - קיזוז) - ערעור אותו הגיש המערער בהתאם לסעיף 80(ב) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז- 1967 כנגד החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **שחר בר לב**, בגדרה נדחתה טענת "פרעתי" אותה העלה המערער .
רע"צ (י-ם) 13654-06-23 **אהרון בלום נ' מאיר לוין** (23/01/2024)

- בין המערער למשיב התקיים הליך בוררות שבסופו ניתן ביום 18.1.2015 פסק בוררות שחייב את המערער לשלם למשיב סכום של 2,911,019 ₪. המערער חויב לשלם סכום זה ביחד ולחוד עם חברת אור מבואות ירושלים בע"מ, שהיא חברה בבעלותו המלאה. כמו כן, בפסק הבוררות חויבה החברה לשלם למשיב סכום של 2,738,449 ₪, וזאת בנפרד מהמערער, ובנוסף לסכום האמור לעיל .סה"כ חובה של החברה למשיב בהתאם לפסק הבוררות 5,649,468 ₪, שמתוכו חב המערער ביחד ולחוד עם החברה סכום של 2,911,019 ₪. המערער הגיש בקשה לביטול פסק הבוררות. בקשה זו נדחתה, וכפועל יוצא התקבלה בקשת המשיב לאישור פסק הבוררות. בהתאם לקבוע בפסק הבוררות, שאושר על ידי בית המשפט המחוזי, חובו של המערער ביחד ולחוד עם החברה, כמו גם החוב של החברה צוברים ריבית והצמדה בהתאם להוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א – 1961.
- ביום 2.8.21 שילמה החברה למשיב סך של 5,649,468 ₪, וזאת במסגרת הסדר נושים בהליך פירוק בו הייתה נתונה החברה. כב' השופט **ציון סהראי** דחה את הערעור וקבע כלהלן: המערער טען כי אין מקום להשית עליו חיוב נוסף על זה אותו שילמה החברה, שכן הוא ערב לחיוביה, ומאחר שהיא פרעה את חובה למשיב, כאמור בהסדר הנושים, הרי שיש מקום לקבוע כי אף הוא עמד בחיובו למשיב ופרע את החוב נשוא פסק הבוררות. טענה זו אין בידי לקבל. ראשית, הסכום ששולם על ידי החברה מהווה את הסכום שנקבע בפסק הבוררות שניתן ביום 12.1.15, אולם הוא שולם רק ביום 2.8.21, כעבור 6.5 שנים ממועד מתן פסק הבוררות. לפיכך, העובדה שהחברה שילמה במסגרת הסדר הנושים סכום זהה לסכום שנפסק בפסק הבוררות איננה מהווה סוף פסוק בכל הנוגע למערער, שכן לסכומים שנקבעו בפסק הבוררות יש להוסיף ריבית והצמדה בהתאם לחוק פסיקת ריבית והצמדה ,כפי שנקבע בפסק הבוררות. על כן, לא ניתן לראות בתשלום אותו העבירה החברה למשיב במסגרת הסדר הנושים ככזה אשר מקיים את פסק הבוררות במלואו.
- כל שנקבע בהסדר הנושים הוא, כי לאחר התשלום שנקבע בהסדר הנושים לא ניתן יהיה לגבות מהחברה תשלום נוסף בגין החוב נשוא פסק הבוררות. שנית, בפסק הבוררות נקבע במפורש, כי חיובו של המערער כלפי המשיב הוא ביחד ולחוד. משמעות הדבר היא, כי הן המערער והן החברה חייבים למשיב, כל אחד בעצמו ושניהם ביחד את סכום החוב שנקבע בפסק הבוררות, עד לתשלומו

המלא. בנסיבות אלו, לא ניתן לראות במערער כערב לתשלום חובות החברה, אלא כמי שחייב באופן אישי וללא תלות בחוב החברה, את החוב למשיב, כפי שנקבע במפורש בפסק הבוררות. שלישית, אף לו היה מדובר בחוב של ערב, כפי שטוען המערער, הרי שלנוכח פסיקת בית המשפט העליון, התשלום אותו שילמה החברה למשיב במסגרת הסדר הנושים איננו פוטר אותו מתשלום ערבותו למשיב. לעניין זה, אין לי אלא להפנות לפסק הדין שניתן בע"א 3496/16 יעקב כהן נ' עו"ד ישראל בכר, בתפקידו כנאמן לביצוע הסדר (נבו 7.8.19), שם נקבע כי כריתתו של הסדר נושים במסגרת הליך פירוק של חברה איננה מקימה הפטר אוטומטי לערבים לחובות החברה. בהקשר זה מצאתי לציין, שהמשיב הבהיר במפורש, כי על אף הסכמתו להסדר הנושים הוא איננו מוותר על חובו של המערער (נספח 7 לתשובת המשיב לערעור), כך שבזמן אמת, עת נחתם הסדר הנושים, טען המשיב במפורש כי תשלום החברה במסגרת הסדר הנושים איננו פוטר את המשיב מחיוביו בהתאם לפסק הבוררות. הסדר הנושים אף לא התייחס לחובו של המערער. לו היה בסיס לטענת המערער, מן הראוי היה למצוא לכך תימוכין מזמן אמת. דין הטענה ולפיה אין מקום לחייב את המערער בריבית פיגורים אף היא להידחות.

- המערער טען בעניין זה, כי המשיב השתהה פרק זמן של 4 שנים בפתיחת תיק ההוצאה לפועל, ועל כן, ובהתאם להוראות סעיף 6(ב2) (1)לחוק ההוצאה לפועל, אין מקום לחייבו בריבית פיגורים, מהתקופה שבה הפך פסק הבוררות לחלוט ועד שנפתח תיק ההוצאה לפועל, שכן תיק ההוצאה לפועל נפתח למעלה משנה לאחר שפסק הבוררות אושר על ידי בית המשפט המחוזי והפך חלוט. המשיב טען, כי לרשם ההוצאה לפועל סמכות לקבוע תקופה ארוכה יותר משנה מטעמים שיירשמו. עוד נטען, כי מאחר שבפסק הבוררות נקבע שהסכומים שנפסקו יישאו ריבית והצמדה, הרי שמדובר בריבית והצמדה שנקבעו בפסק דין ועל כן סמכות רשם ההוצאה לפועל להורות על הפחתת הריבית וההצמדה מכוח הוראות סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל איננה חלה על המקרה שבפני. אשר לשיהוי הנטען, מצאתי כי אין בסיס לטענה. המשיב פעל להטיל עיקולים על המערער, בד בבד עם הגשת פסק הבוררות לאישור בית המשפט המחוזי (נספחים 4 ו – 5 לכתב התשובה לערעור). הליכים אלו לא הניבו פרי, והמשיב לא הצליח להיפרע מהמערער, שכן לא אותרו נכסים כלשהם מהם ניתן להיפרע. עניין זה מצדיק הארכת התקופה הקבועה בחוק ההוצאה לפועל, בפרט כאשר מדובר במי שהודיע בזמן אמת שהסדר החוב עם החברה איננו פוטר את המערער

(נספח 7 לכתב התשובה לערעור). בנוסף, נקיטת הליכי ההוצאה לפועל כנגד המערער החלה לאחר שהחברה חזרה לבעלותו עם סיום הליכי הפירוק, כך שכעת יש בידי המערער נכס ממנו יוכל המשיב לגבות את החוב. הרציונל שעמד בבסיס מגבלת השנה איננו מתקיים במקרה שבפניי, וההסבר אותו מסר המשיב, אשר מגובה בראיות של ממש, מתקבל על הדעת ומצדיק הארכת התקופה כך שלחוב תתווסף ריבית פיגורים. לא מצאתי כי נפלה טעות בהחלטת הרשם בעניין זה. בהקשר זה, טענת המערער ולפיה היו ברשותו נכסים רבים בהיקף של עשרות מיליונים מהם ניתן היה להיפרע לא הוכחה, ולא הוצגו ראיות או אסמכתאות לתמיכה בה. גם כאן מצאתי כי לא נפלה טעות בהחלטת רשם ההוצאה לפועל.

- לפיכך, הוראות סעיף 6(ב2) (3)לחוק ההוצאה לפועל חלות במקרה זה ומאפשרות הארכת התקופה הקבועה בסעיף 6(ב2) (1)לחוק ההוצאה לפועל. טענת הקיזוז אותה העלה המערער לא נדונה בהחלטת הרשם, ועל כן לא אתייחס אליה בהחלטה זו. בהחלטת הרשם נקבע, כי ככל שהצדדים לא יגיעו להסכמות בנוגע לסכום הקיזוז הנטען (817,000 ₪) ובנוגע לחישוב הריבית, ההצמדה וריבית הפיגורים, ימונה אקטואר וכל אחד מהצדדים יישא בעלות שכרו שווה בשווה. לפיכך, הצדדים יפעלו בעניין זה בהתאם להחלטת הרשם. כאמור לעיל, הצדדים יקיימו את החלטת רשם ההוצאה לפועל בנוגע לחישוב הריבית, ההצמדה וריבית הפיגורים וכן בנוגע לטענת הקיזוז בסך 817,000 ₪ שנטענה על ידי המערער. המערער יישא בהוצאות המשיב בהליך זה בסך 10,000 ₪. הפיקדון שהופקד על ידי המערער יועבר לב"כ המשיב באמצעות המזכירות, וזאת לכיסוי ההוצאות.

53. **בית המשפט השלום** (עיקול בטרם בתיק שטרות) - בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל בהחלטתה דחתה בקשה לעיון חוזר בהחלטות קודמות בגדרן דחתה היא את בקשת המבקשת להטלת עיקול **ברישום** בטרם מתן אזהרה על זכויות המשיב בנכס מקרקעין. השתלשלות ההליכים החלה בבקשה לביצוע שטר שהוגשה ללשכת ההוצאה לפועל בעכו, לגביית שיקים שלא נפרעו עקב הגבלת חשבון הבנק של המשיב. סכום החוב בתיק ההוצאה לפועל עומד על כ- 135 אלפי ₪, כאשר לטענת המבקשת החוב בפועל בגין **עסקת היסוד עומד על כפול** מסכם זה. בד בבד עם פתיחת התיק עתרה כאמור המבקשת להטלת עיקול בטרם מתן אזהרה על

זכויות המשיב בנכס מקרקעין. משנדחתה בקשת המבקשת, הוגשו בקשות נוספות לעיון חוזר וניתנו החלטות שדחו את בקשת המבקשת ומכאן בקשת רשות הערעור.

ערר"צ (עכו) 57521-01-24 **נ. א. חדאד בע"מ נ' מוראד סיף** (26/01/2024)

- המבקשת עתרה במסגרת בקשתה דנן למתן סעד ארעי עד להחלטה בבקשת רשות הערעור. כב' השופט **ראמי נ. נאסר** קיבל את הבקשה וקבע כלהלן: הבקשה שבפניי היא, למעשה, למתן רשות ערעור על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל, שלא להיעתר לבקשה להטלת עיקול בטרם מתן אזהרה וכן למתן סעד ארעי עד להחלטה בבר"ע.
- כידוע, קבלת בקשה מסוג זה ומתן סעד ארעי בערעור תיעשה במשורה, כאשר הדבר נדרש למניעת עוול או נזק בלתי הפיך לבעל דין. בענייננו, **מצאתי כי התנאים הנ"ל מתקיימים**. עסקינן בחוב (לכאורה) של עשרות אלפי שקלים כאשר חשבון הבנק של המשיב מוגבל. את ועוד מדובר בהטלת עיקול ברישום בלבד על זכויות מקרקעין, אשר אין בו בכדי לפגוע, מעל הנדרש, במשיב ובזכויותיו או בהתנהלותה השוטפת. משאלו פני הדברים, דומה כי יש מקום למתן סעד ארעי, כאשר ברור הוא שאינני קובע מסמרות ביחס לסיכויי הערעור עצמו וטענות הצדדים יתבררו בהמשך ההליך. **התוצאה של האמור הינה כי אני נעתר לבקש למתן סעד ארעי ומורה על הטלת עיקול ברישום בלבד** במסגרת תיק ההוצאה לפועל הנ"ל על זכויות המשיב בנכס מקרקעין, הכל בכפוף לזכויות צד ג' בנכס.

54. **בית המשפט השלום** (תניית שיפוט ייחודית - העברת התנגדות חרף טענת זיוף חתימה) - בקשה להורות על העברת הדיון לבית המשפט המוסמך, הינו בית משפט השלום בנתניה, בהתאם להוראות תקנה 7(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט - 2018, מכוח **תניית שיפוט ייחודית** עליה הסכימו הצדדים עפ"י שטר חוב (צורף כנספח א' לבקשת הביצוע).

ת"ט (נצ') 20217-12-23 **דרורית יזמות וניהול נדל"ן בע"מ נ' הזאר עאסלה** (10/02/2024)

- לידתו של ההליך דנן, בבקשת לביצוע שטר שהוגשה ללשכת ההוצאה לפועל בנצרת למימוש שטר חוב מיום 10/10/2022 בתיק הוצל"פ . נטען, כי ביום 10/10/2022 התקשרה הנתבעת (להלן: "המשיבה") עם המבקשת בהסכם מסגרת למתן שירותי ניכיון שטרות, לפיו המבקשת תעניק למשיבה שירותי

ניכיון שיקים המשוכים על ידה ו/או על ידי צדדי ג'. באותו מעמד חתמה המשיבה על שטר חוב בסך של 459,600 ₪. כב' השופט הבכיר, **יוסף סוהיל** קבע כלהלן: לפי תקנה 106א לתקנות ההוצאה לפועל, רשאי החייב להגיש את ההתנגדות "ללשכה שבה הוגשה הבקשה לביצוע או ללשכה שליד בית המשפט שלו הסמכות המקומית לדון בתביעה על פי השטר", כשעליו לפרט בהתנגדות, בין השאר" ,את הטעמים שלפיהם לבית המשפט הסמכות המקומית לדון בתביעה על פי השטר." הנה אם כן, הסמכות המקומית לדיון בהתנגדות לביצוע שטר נקבעת לפי המקום שבו היה רשאי מגיש השטר לביצוע להגיש את הבקשה לביצוע השטר, וזאת ללא קשר ללשכת ההוצאה לפועל שאליה הוגשה הבקשה לביצוע .

- המבקשת הייתה רשאית להגיש את התביעה בבית משפט השלום בנתניה בהתאם לתניית השיפוט הקבועה בשטר החוב, והיא זכאית להעברת בירור ההתנגדות שהגישה המשיבה לבית המשפט המוסמך בהתאם לה. משהוגשה התנגדות לביצוע השטר, אין הוראות חוק ההוצאה לפועל ותקנותיו חלות עוד, ובמקומן חלות תקנות סדר הדין האזרחי. כך בכלל וכך בעניין הסמכות המקומית. בתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018,(להלן: "תקנות סדר דין אזרחי") מופיעות החלופות הבאות לקביעת מקום השיפוט: 7.(א)תובענה תוגש לבית המשפט המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או במקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים ואם הייתה התובענה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו הם מצויים ;אם קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם. אם הוכח קיומה של תניית שיפוט ייחודית, על בית המשפט לכבד את רצונם של הצדדים ולתת את מלוא התוקף לתניית השיפוט.
- בשטר החוב החתום, לכאורה, על ידי שני הצדדים נקבע מפורשות, כי: "מחלוקת הנוגעת לשטר חוב זה, תוכרע בבית המשפט בנתניה אשר תהא לו סמכות שיפוט בלעדית". לשון שטר החוב ברורה, משנקטו הצדדים בביטוי המפורש של סמכות בלעדית הנתונה לבתי המשפט בנתניה, משמעות הביטוי היא בלעדיות הסמכות, כפי שעולה מפסיקת בתי המשפט ביחס לתניות שיפוט בנוסח זה . במצב דברים זה, ומשהוסכם בין הצדדים על מקום שיפוט ייחודי, יש לתת תוקף להסכמתם זו. אין בידי לקבל טענות המשיבה לפיה אינה כפופה לתנאי שטר החוב נוכח טענתה כי החתימות המתנוססות על שטר החוב והסכם מתן שירותי ניכיון שטרות הינן

מזויפות .טענת זיוף והעדר חתימת על שטר החוב וההסכם הינה טענה המצריכה בירור עובדתי ושמיעת ראיות, אך בשלב זה בית המשפט מניח, כי המשיבה חתומה, לכאורה, על שטר החוב, מבלי לקובע מסמרות בדבר. נוכח תניית השיפוט, הנני מורה על העברת התיק לבית משפט השלום בנתניה.

55. **בית המשפט השלום** (ערעור - הארכת מועד להגשת תביעת חוב) - ערעור על החלטת הנאמנת שלא להאריך את המועד להגשת תביעת חוב, וכפועל יוצא דחיית תביעת החוב שהוגשה כנגד היחיד.

עחדל"פ (ב"ש) 18912-02-24 **בנק הפועלים בע"מ נ' אלזיאדנה מוחמד** (23/03/2024)

- כב' השופט **עידו כפכפי** קבע כלהלן: לאחר בחינת טענות הצדדים, ולמרות שטענות הנושה שובת לב, הואיל ועל פניו ניתן לשלם לו את תביעת החוב מבלי לפגוע ביתר הנושים, קבע כב' השופט כי הדין מחייב **לדחות את הערעור.** סעיף 210(א) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, קובע שנושה בחוב עבר רשאי להגיש תביעת חוב בתוך שישה חודשים ממועד פרסום הצו לפתיחת הליכים. סעיף 210(ג) קובע כי הנאמן רשאי להאריך את התקופה להגשת תביעת החוב במקרה בו קיימות נסיבות שבשלהן לא יכול היה הנושה להגיש את התביעה במועד וכי מן הצדק לעשות כן בהתחשב אף בשלב בהליך שבו הוגשה הבקשה.
- **בשורה התחתונה נקבע כי אם הנושה ידע בפועל על מתן הצו צריכות להתקיים נסיבות נדירות כדי שניתן יהיה לקבוע שהוא "לא יכול היה" להגיש תביעת חוב במועד. כמו כן נקבע כי נושה שהיה מודע לפתיחת ההליכים יתקשה להוכיח שלא יכול היה להגיש את תביעת החוב במועד ועליו להוכיח קיומן של נסיבות חיצוניות שמנעו ממנו להגיש את תביעת החוב. על הנאמן מצדו, לנטות לדחיית הבקשה למתן ארכה. נוסף על כן, יש לתת משקל ממשי לכך שהבקשה להארכת המועד הוגשה לאחר המועד להגשת תביעת החוב מאחר וכבר קמה הסתמכות של היחיד והנושים.** במקרה הנ"ל דחה השופט עמית כהן את הערעור בקבעו כי בצדק דחה הנאמן את הבקשה למתן ארכה וכך גם נכונה החלטת ביהמ"ש השלום שדחה את הערעור על החלטת הנאמן. במקרה דנן, אין מחלוקת כי לא קיימות נסיבות חיצוניות אשר מנעו מהמערער להגיש את תביעת החוב במועד. המערער לא הציג נימוק או הסבר משכנע לאיחור בהגשת תביעת החוב. הטענה לפיה העובדת המטפלת בתיק סברה בשגגה כי פניית החייב לבנק

בבקשה להגיע להסדר מעכבת את ההליך, איננה משכנעת ואין בה כדי להוות נימוק ראוי לאיחור בהגשה. יוער כי מדובר בהרחבת חזית אסורה שעה שטענה זו כלל לא עלתה בבקשה להארכת המועד. נוסף על האמור לעיל, המערער טוען כי העובדת סברה בטעות שההליך מעוכב ולכן אין צורך להגיש תביעת חוב. לא ברור מה השתנה בחלוף שלושה חודשים ומדוע אז "נזכר" המערער להגיש את תביעת החוב. הדברים נכונים שבעתיים לאור העובדה כי מדובר בנושה מוסדי, כפי שנטען, המשמש פעמים רבות מאוד כנושה בהליכי חדלות פירעון ומודע היטב לחוק ולסדרי הדין. המסקנה הסבירה יותר היא כי תביעת החוב לא הוגשה במועד אך בשל התרשלות או טעות משרדית וזו, כידוע, אינה מהווה טעם מיוחד להארכת המועד.

- במקרה הנדון ניתנו לבנק הזדמנויות רבות להגשת תביעת חוב, הממונה שלח לו את ההודעה על הצו לפתיחת ההליכים והנאמנת אף תזכרה אותו ביום 13.7.23 על הצורך בהגשת תביעת חוב, תזכורת המאיינת כל טענה להסתמכות על משא ומתן עלום עם החייב. מאחר והנושה לא עובר את התנאי הראשון ולא הוכיח כי לא יכול היה להגיש את תביעת החוב, לא עוברים לבחינת התנאים הנוספים של הטעמים המיוחדים להארכת המועד, משך האיחור והשלב הדיוני. לטעמי לו היה מדובר בנסיבות בהן לא יכול היה הנושה להגיש תביעת החוב, משך האיחור, והשלב הדיוני והכספים המעוכבים, היו מצדיקים להיעתר לבקשה. יחד עם זאת, שעה שלפי הדין נדרש הנושה להוכיח כי לא יכול היה להגיש את תביעת החוב, עליו לשאת בתוצאות רשלנותו ואין מקום להגמיש הכללים רק מאחר ולכאורה יש כספים לשלם את תביעת החוב. לעניין זה יוער כי אין בסיס לטענה כי לא ייגרם נזק, הואיל ולחייב ייגרם נזק מאחר ומעט הכספים שיוותרו לו מהפיצויים בגין נזקי גוף יועברו גם לנושה הנדון, שעיקר חובו תפח בגין ריביות ארוכות שנים. אכן יש גם חובה על חייב לשלם לנושיו, אולם כללי ההליך ברורים ויש להחילם בשוויוניות. **נוסף על האמור לעיל, הפסיקה קובעת כי על ביהמ"ש להימנע, ככל הניתן, מלהתערב בהכרעות בעל תפקיד בתביעת חוב.**
- **לאחר בחינת טענות הצדדים, קבע כב' השופט כי לא נפל פגם בשיקולי הנאמנת ואין הצדקה להתערב בהחלטתה. מדובר בהפרה מפורשת של הוראות החוק ודי בכך כדי לדחות את הבקשה. אשר על כן, הערעור נדחה. לאור נסיבות העניין, וסירוב החייב להקצות כספים לתשלום חובו לנושה, אין צו להוצאות.**

56. **בית המשפט השלום** (תובענה לביטול הסדר הגישור) - תובענה לביטול הסדר גישור שנכרת בין הצדדים בהליך תביעה קטנה וקיבל תוקף של פסק דין.
תאד"מ (ת"א) 24321-07-23 **אלון טלמור נ' בועז ברזילי** (31/03/2024)

- הנתבע 2 הציג מצג שניתנה לו הרשאה מפורשת על ידי התובע לייצגו בהליך התביעה הקטנה ובהסדר הגישור – ומצג זה לא נסתר. לא ניתן להסתפק בטענתו העובדתית של התובע כי לא נתן לנתבע 2 הרשאה. זאת, בהיעדר כל ראיה שתומכת בטענה זו ומבלי שננקטה על ידו כל פעולה אחרת בזמן אמת שעשויה הייתה להוות חיזוק לכך.
- מסקנה זו מתחזקת לנוכח המשקל הנמוך שיש להקנות לגרסתו של התובע – שלא גילה בכתב תביעתו פרטים מהותיים על ההיכרות המוקדמת עם הנתבע 2, על מעורבותו בממכר ועל השיחות שהיו לו עם הנתבע 1 – אי גילוי פרטים מהותיים אלו והתפתחות הגרסה שלו רק כשעומת בחקירתו הנגדית, פוגמים במהימנותו ואין ליתן אמון בגרסתו העובדתית.
- בנוסף לשיקולי סופיות הדיון, שיקולי צדק תומכים באי ביטול פסק הדין; זאת בפרט בהליך של תביעה קטנה שנועד לתת סעד צודק, מהיר ויעיל לאזרח הפונה לבית המשפט. ככל שלתובע טענות נגד הנתבע 2 – עליו למצות אותן מולו, ואין לפגוע במקרה זה בנתבע 1.
- אין מקום לבטל את הסדר הגישור שקיבל תוקף של פסק דין. שיקולי סופיות הדיון ושיקולי צדק תומכים באי ביטול פסק הדין; זאת בפרט בהליך של תביעה קטנה שנועד לתת סעד צודק, מהיר ויעיל לאזרח הפונה לבית המשפט. ובכך, בית המשפט דחה את התביעה.

57. **בית המשפט השלום** (ביטול הגבלות על חייב) - השאלה שעמדה להכרעה, **האם יש להורות על ביטולו של הסכם הלוואה, שטר משכון ושטר חוב** נוכח זאת שבעת החתימה על המסמכים האמורים היה הנתבע 2 מוכרז כחייב מוגבל באמצעים.
ת"א (נת') 46000-05-23 **נאווה שדות נ' BELMONTE PROPERTIES UNC** (08/04/2024)

- כב' השופט **נועם רף** קבע כלהלן: בהתאם להוראות סעיף 69(ד)(ג) סיפא לחוק ההוצל"פ, אין בהוראות ס"ק (ב) וס"ק (ג) רישא כדי לגרוע מתוקפה של הפעולה המשפטית של התאגיד – הנתבעת 1 שבה היה הנתבע 2 מייסד או בעל עניין.

לאור הכלל "המוציא מחברו עליו הראיה", הנטל מוטל לפתחה של התובעת לשכנע ולהטות את מאזן ההסתברות לטעם בגינו יש לסטות מהוראות סעיף 69ד(ג) סיפא לחוק ההוצל"פ באופן שיש בו כדי להביא לביטולה של הפעולה המשפטית מצדו של הנתבע 2 שחתם על הסכם ההלוואה ושטר המשכון בשם הנתבעת 1. התובעת לא עמדה בנטל זה שמוטל לפתחה, למעט התייחסות שולית ביותר בסיכומיה להוראות ס"ק (ג) סיפא, התובעת לא הביאה כל נימוק שיש בו כדי לשכנע בדבר ביטול הפעולה וסטייה מהוראות הדין.

- יתרה מכך, במסגרת סיכומיה מנסה התובעת באופן מלאכותי לבצע הליך של "הרמת מסך ההתאגדות" בין הנתבעת 1 והנתבע 2, באופן בו הנתבע 2 ביצע את הפעולה בעצמו ולא כ"ניצב" אצל הנתבעת 1.

58. **בית המשפט השלום** (סמכות - פריסת תשלום חוב בהוצאל"פ) – דחיית בקשת רשות ערעור על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל **ענת אסידו-תורג'מן** מיום 26.3.2024, שבה נדחתה הבקשה לאיחוד תיקים ולצו תשלומים.
ע"ר (ב"ש) 22070-04-24 **אברהם ברקאי נ' עיריית דימונה** (09/04/2024)

- המבקש ורעייתו פנו להליכי חדלות פירעון בשל חובות בהיקף כולל של כ-1.7 מיליון ₪, אך ההליך בוטל לאחר שבני הזוג לא עמדו בהסדר שנקבע להם, וכן בשל מחדלים נוספים, ובין היתר – יצירת חובות נוספים במהלך הליך חדלות הפירעון ואי-התייצבות לבירור אצל הנאמנת. משבוטל ההליך, ולאור העובדה שחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי קובע תקופת המתנה עד שניתן לפנות שוב להליך חדלות פירעון, חזרו נושי המבקש לפעול בתיקי ההוצאה לפועל, אך רשמת ההוצאה לפועל **סירבה** להורות על איחוד תיקים או לקבוע צו תשלומים.
- בהחלטה זו עותר המבקש כי בית המשפט יתערב. כב' הנשיא **עמית יריב** קבע כלהלן: לאחר שעיינתי בבקשה, נחה דעתי כי יש **לדחותה** ללא צורך בתשובה כלל. חוק ההוצאה לפועל קובע מהי תקופת הפריסה המרבית שרשאי רשם הוצאה לפועל לפרוש אליה את חובותיו של חייב. לרשם אין סמכות להורות על פרישת החובות למשך תקופה ארוכה מזו הקבועה בחוק – ולעניין זה אין רלוונטיות לנסיבות חייו הקשות של החייב, לקשייו האישיים, הרפואיים או המשפחתיים או לכל שיקול אחר. הבחינה היא אריתמטית גרידא. ככל גורם אחר, גם רשם ההוצאה לפועל מחזיק בסמכויות שהחוק הקנה לו – ובהן בלבד. בהקשר זה, יש לציין, כי **תקופת ההמתנה** בין הליך חדלות פירעון אחד ובין זה

שאחריו אינה "מכשול" שיש להתגבר עליו באמצעות כלים מתחום דיני ההוצאה לפועל, כי אם **מהלך מכוון של המחוקק**, שנועד למנוע ניצול לרעה של ההליך – ודומה כי בדיוק למקרים דוגמת זה התכוון המחוקק. ודוקו: מהחלטת בית המשפט של חדלות פירעון (כב' השופט הולצמן) עולה, כי ההליך בוטל לא רק מאחר שהיחידים לא הצליחו לעמוד בתשלומים, אלא גם משום שהם צברו חובות נוספים, וחמור לא פחות – הם לא התייצבו לבירור אצל הנאמנת. בנסיבות אלה, אין מקום לתת להם "פרס" בדמות מתן צו תשלומים תוך חריגה מהוראות החוק. משכך, **לא נפלה כל טעות בהחלטת כב' הרשמת**, ואין כל הצדקה להתערב בהחלטתה. הבקשה לרשות ערעור נדחית אפוא. משלא התבקשה תשובה, לא ייעשה צו להוצאות.

59. **בית המשפט השלום** (תביעה לפיצוי בגין - אי קיום הוראה בפסק דין למחיקת נתבעת מתיק הוצל"פ) – **דחיית תביעה לפיצוי בגין נזק שנגרם עקב אי-קיום פסק דין, שהורה על סגירת תיק הוצאה** לפועל נגד התובעות.

תא"מ (חי') 36847-12-17 **לריסה ברוק נ' אחמד סלימאן** (11/04/2024)

- בכתב התביעה פורטו העובדות הבאות: הנתבע מס' 1 (להלן: אחמד) הגיש נגד התובעת מס' 1 (להלן: לריסה) תביעה בבית המשפט השלום בעכו, שסומנה ת"א 2473-04-10. הנתבע מס' 2, עורך-דין במקצועו (להלן: עו"ד חאג'), ייצג את אחמד בתביעה זו. בתאריך 16.5.2012 ניתן פסק דין שדחה את התביעה (להלן: פסק הדין).
- **במסגרת פסק הדין הורה בית המשפט לאחמד למחוק את לריסה מתיק הוצאה לפועל** שפתח נגדה, ומספרו 08-02965-10-3, ואשר בו הגישה לריסה התנגדות לביצוע שטר (להלן: תיק ההוצאה לפועל). כב' השופט **אורי גולדקורן** קבע כלהלן: התובעות טענו כי בניגוד לפסק הדין משנת 2012 שהורה לאחמד לסגור את תיק ההוצאה לפועל נגד לריסה, הוא ובא כוחו לא טרחו לסגור את התיק. בעקבות כך לטענתן נגרם לתובעות נזק כאשר ביקשו לטוס לחו"ל בשנת 2017 והדבר נמנע מהן בגין צו עיכוב יציאה מהארץ נגד לריסה. מנגד הכחישו הנתבעים את אחריותם לנזקי התובעות. בפסק הדין מיום 16.5.2012 נכתב כי "**באחריות התובע למחוק את התובעת מתיק ההוצל"פ, וזאת תוך 15 ימים מהיום**" (כך במקור - א"ג, כאשר הכוונה **לנתבעת**). עו"ד חאג' העיד כי במסגרת דין ודברים בין הצדדים בשנת 2012 סוכם כי בא כוחה של לריסה, שייצג אותה

אז, יטפל במחיקתה מתיק ההוצאה לפועל. התובעות לא זימנו למתן עדות את בא כוחה של לריסה שייצג אותה בהליך הקודם. למרות שחלפו 15 ימים ואף מספר שנים ממתן פסק הדין, לריסה לא וידאה כי פסק הדין יושם וכי היא נמחקה מתיק ההוצאה לפועל. לריסה לא פנתה בזמן אמת לנתבעים כדי שיקיימו את פסק הדין ולא פנתה לערכאות בעניין במשך מספר שנים. רק בחלוף כחמש שנים היא גילתה לטענתה שתיק ההוצאה לפועל לא נסגר בזמן שביקשה לטוס לחו"ל. מהתיעוד שהוגש עולה כי לאחר פנייתו של בא כוחה של לריסה ללשכת ההוצאה לפועל נסגר התיק ללא כל קושי. אף אם בהתאם לפסק הדין הוטל על אחמד לסגור את תיק ההוצאה לפועל, היה מצופה מלריסה לוודא כי התיק נגדה בהוצאה לפועל אכן נסגר וככל שלא, לפעול לסגירתו, בין אם באמצעות פניה לנתבעים או לערכאה שנתנה את פסק הדין או באמצעות פניה ללשכה להוצאה לפועל, כפי שאכן עשתה בסופו של דבר באמצעות בא כוחה.

- לאחר שעיינתי במסמכים שהוגשו ושמעתי את העדויות אני קובע כי לא עלה בידי לריסה להוכיח את נזקיה בעקבות אי סגירת תיק הוצאה לפועל על-ידי הנתבעים. לא צורפו כרטיסי הטיסה וקבלות ולא צורפו כל אסמכתאות להוכחות הנזק והיקפו. עוד אני קובע כי אין יריבות בין אודליה לבין הנתבעים. אף אם נקבל את הגרסה לפיה בגין מצבה הרפואי אודליה לא יכלה לטוס ללא לריסה הרי מדובר בהחלטה ובבחירה שלה, שהנתבעים לא קשורים אליה. מעבר לכך, אף אודליה לא הוכיחה את נזקיה ולא צירפה אסמכתאות. לאור האמור **הנני דוחה את התביעה נגד שני הנתבעים**. בנסיבות תיק זה, ובשים לב להתנהלות הנתבעים אשר לא הגישו כתבי הגנה במועד ולא פעלו בהתאם לפסק הדין למחיקת לריסה מתיק ההוצאה לפועל, אין צו בהוצאות.

60. **בית המשפט השלום** (שונות - סילוק על הסף) - הנתבע 1 עתר לסילוק התביעה כנגדו על הסף בשל **היעדר עילה, היעדר יריבות, מניעות, היותה של התביעה מוקדמת, ואף כזו שהוגשה בסתירה להוראות חוק פינוי בינוי** (עידוד מיזמי פינוי ובינוי). הנתבע 2 עתר לסילוק התביעה כנגדו על הסף בשל היעדר יריבות.
ת"א (נת') 13559-01-22 **יוסי צייג נ' עו"ד מנדי וייס** (14/04/2024)

- כב' השופטת **מרי יפעתי** קבעה כלהלן: כתב התביעה נוסח מבלי שפורטו בו הטענות המשפטיות, ואף העובדות עליהן מבסס התובע את תביעתו אינן מגלות, בעניינו, עילה המוכרת בדין. כל שנטען בכתב התביעה ובאופן סתמי וכללי זו

טענה ל"רשלנות מקצועית המהווה גם הפרת חוק ההגבלים העסקיים" ואולם, לא הובהר מהי אותה הוראת החוק ומכוח איזו עילה משפטית טוען התובע כי חלה חובה על הנתבעים לקיים מכרז בין יזמים שונים או בין חברות בנייה שונות.

- גם אם התובע יוכיח את כל טענותיו, אין כתב התביעה מגלה עילה כלפי הנתבעים, וממילא אף אינו מזכה את התובע בסעד לו הוא עותר. סילוקה של תביעה זו על הסף בעודה באיבה, כאשר כבר בשלב זה נוכח בית המשפט בחוסר התוחלת שבניהולה, יש בו כדי למנוע דיוני סרק, למנוע הוצאות הכרוכות בניהול ההליך, ולמנוע בזבוז זמן שיפוטי, שהינו משאב ציבורי יקר. **יש להורות על מחיקת התביעה כנגד הנתבע 1 בהיעדר עילה ועל דחיית התביעה כנגד הנתבע 2 בהיעדר יריבות**.

61. **בית המשפט השלום** (ממשק בין פק"ז ביזיון לחוק הוצל"פ - דחיית ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל) - ערעור על החלטות כב' רשמת ההוצאה לפועל **קרן פרג'ון זיטמן** מתאריכים 25.7.23 ו – 16.8.23 בתיק הוצאה לפועל 512446-05-23. בהחלטה מיום 25.7.23 נדחתה בקשת המערער להורות על סגירת תיק ההוצאה לפועל. בהחלטה מיום 16.8.23 ניתנה הודעת **פינוי** בהתאם לפסק דין שניתן על ידי המפקחת על המקרקעין ביום 10.10.19, וזאת לאחר שהמערער לא פעל לפנות את הדרוש פינוי מהשטח המשותף כפי שנקבע בפסק הדין.

רער"צ (י-ם) 42578-09-23 **קירן אלרי פרלמוטר נ' אפרת אשכנזי** (30/04/2024)

- כב' השופט **ציון סהראי דחה** את הערעור וקבע כלהלן: לאחר שקראתי את כתבי הטענות על נספחיהם שוכנעתי כי דין הערעור ביחס לשתי ההחלטות להידחות. אשר להחלטה מיום 16.8.23, הרי **שמאחר שהפינוי בוצע**, אין מקום להידרש לערעור זה ודינו להידחות. למקרא ההחלטה מיום 25.7.23 נשוא הערעור עולה, כי לא נפל בה פגם המצדיק התערבותו של בית המשפט. טענת המערער ולפיה לא ניתן לנקוט הליכי הוצאה לפועל של פסק הדין לאחר שננקט לגביו הליך לפי פקודת בזיון בית משפט אין בידי לקבל. למעשה, לו תתקבל טענה זו, הרי שלא ניתן יהיה לבצע את פסק הדין, שכן הוא הטיל חובת עשה על אמו המנוחה של המערער, ומשעה שהלכה לבית עולמה (ואף לו הייתה עודנה בחיים) לא ניתן היה לחייבה או את המערער הבא במקומה לבצע את האמור בפסק הדין. מובן וברור, כי מדובר בתוצאה אבסורדית שלא ניתן להשלים עמה. הוראות פקודת בזיון

בית משפט מקנות לבית המשפט סמכות לכוף אדם בקנס או במאסר ככל שלא ציית לצוו שיפוטי המחייב לעשות מעשה או להימנע מעשות מעשה (סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט), וזאת כדי לחייבו לבצע את הצו השיפוטי.

- **אין כל הוראה בפקודת בזיון בית משפט המפקיעה זכותו של בעל הזכות על פי הצו לפעול לאכיפת הצו בדרך אחרת הקבועה בחוק**. הפסיקה אליה הפנה המערער איננה תומכת בטענתו. בית המשפט העליון קובע במפורש, **כי לצד הנפגע קיימים שני מסלולי אכיפה. לא נקבע בפסק הדין בעניין זלניאק כי שעה שננקט אחד המסלולים, נחסמת דרכו של הצד הנפגע לפנות לצורך אכיפת פסק הדין במסלול האחר**. באותו עניין נקבע, כי פנייה לאכיפת פסק דין במסלול הקבוע בפקודת בזיון בית משפט יש לעשות רק כאשר אין דרך אחרת, אולם אין קביעה הפוכה. אמנם, הצדדים שבפני הגישו בקשות הדדיות לפי פקודת בזיון בית משפט לאחר שניתן פסק הדין מיום 10.10.19, ואיש מהם לא פנה ללשכת ההוצאה לפועל לצורך אכיפת פסק הדין. יחד עם זאת, הגשת הבקשה לאכיפת פסק הדין לפי פקודת בזיון בית המשפט איננה חוסמת את דרכו של מי מהצדדים לפנות לאכיפת פסק הדין באמצעות מערכת ההוצאה לפועל. ההחלטה אליה הפנה המערער בערעורו (ע"א 586/93 צבי גרפיקל נ' יצחק חזקיה ואח') אינה ניתנת לאיתור במאגרים משפטיים שברשותי ואף לא במערכת "נט המשפט". מכל מקום, מדובר בציטוט מנותק מכל הקשר ומבלי שהובאו העובדות הרלוונטיות באותו עניין, ועל כן לא אוכל להתייחס לכך. למעשה, לו תתקבל טענת המערער בהקשר זה, אזי כל שניתן יהיה לעשות הוא בחיובו בסכום של 200 ₪ לכל ליום שבו פסק הדין לא מבוצע, עד שיחליט המערער מתי לבצע את פסק הדין, אם בכלל.
- לא ניתן להשלים עם מצב זה. טול לדוגמא מצב ובו מדובר באדם בעל משאבים כלכליים משמעותיים, שיחליט שלא לבצע את פסק הדין אף אם הדבר כרוך בעלות כספית, שאז פסק הדין שניתן לביצוע מעשה כלשהו לא יבוצע לעולם, שכן לשיטת המערער לא ניתן עוד לפנות ללשכת ההוצאה לפועל לצורך הוצאתו לפועל של פסק הדין. דין הטענה ולפיה המשיבה פעלה בחוסר תום לב עת פתחה כנגד המערער הליך בלשכת ההוצאה לפועל לשם ביצוע פסק הדין להידחות. משהליכים לפי פקודת בזיון בית משפט לא נשאו פרי, ומאחר שחרף קיומו של פסק דין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי במותב תלתא לא פעל המערער לבצע את המוטל עליו לפי פסק הדין, לא נותרה ברירה למשיבה אלא לפנות למערכת אכיפת פסקי הדין הקיימת במדינת ישראל, היא לשכת ההוצאה לפועל, לצורך

קיום פסק הדין. טוב היה עושה המערער לו נמנע מהעלאת טענה זו והפניית אצבע מאשימה כלפי מי שמבקש לבצע פסק דין שבית המשפט המחוזי קבע כי יש לבצעו. לא מצאתי כי יש בפניה ללשכת ההוצאה לפועל משום התנהגות שלא בתום לב. לו היה המערער מבצע את שנקבע בפסק הדין לא היה כל צורך לנקוט נגדו הליכים בלשכת ההוצאה לפועל. לפיכך, אין למערער להלין אלא על עצמו. בעניין זה מן הראוי להדגיש, כי אף רשמת ההוצאה לפועל אפשרה למערער לבצע את פסק הדין תוך 3 שבועות, טרם יינתן צו פינוי. אולם, כאמור, המערער לא פעל לבצע זאת. אשר לטענה ולפיה לא ניתן היה לבצע את פסק הדין בהתאם להוראות שניתנו בהחלטה שניתנה על ידי המפקחת בהליכי בזיון בית משפט מיום 28.11.21, שכן הן מרחיבות את פסק הדין שניתן על ידי המפקחת ביום 10.10.19, מצאתי לדחותה . בנסיבות אלו, אף לא מצאתי כל פגם בהחלטת רשמת ההוצאה לפועל להתיר הגשת פסק הדין מיום 10.10.19 לביצוע לאחר שהוגשה ההחלטה מיום 28.11.21. אף בטענת השיהוי לא מצאתי ממש, ומקובלת עלי הנמקתה של רשמת ההוצאה לפועל בהחלטתה ביחס לטענה זו. אשר לטענה ולפיה לא ניתן לנקוט הליכי פינוי כנגד מי שהלך לעולמו, הרי שדינה להידחות.

- ברור, כי מותה של המנוחה ז"ל, אם המערער, איננו מביא להפסקת ההליכים נגד העיזבון, בין שחולק העיזבון ובין שטרם חולק. אין בסעיף 78 לחוק ההוצאה לפועל כל התייחסות לכך שניתן להמשיך בנקיטת הליכי הוצאה לפועל רק כאשר מדובר בחיובים כספיים. ברור, כי משניתן צו המורה על פינוי חפצים וצמחים מהשטח הציבורי שבבית המשותף, שאז רשאית המשיבה לפעול לביצוע הפינוי באמצעות לשכת ההוצאה לפועל, אף אם החייבת הלכה לבית עולמה. אחרת, ייווצר מצב ובו פטירת המנוחה תוביל לביטולו המעשי של פסק הדין, כך שלא ניתן לבצעו כנגד עזבון המנוחה, בשל כך שאין המדובר בחיוב כספי. סעיף 63 לחוק ההוצאה לפועל עולה במפורש, כי כאשר מדובר על חיוב החייב לעשות מעשה וניתן לעשותו על ידי אדם אחר, רשאי רשם ההוצאה לפועל להורות על ביצועו על ידי אדם אחר, לרבות על ידי הזוכה, כך שברור ומובן משילוב האמור בסעיפים 78 ו 63 – לחוק ההוצאה לפועל שאין בסיס לטענת המערער, ופסק הדין ניתן לביצוע אף אם החייבת הלכה לבית עולמה. לפיכך, לא ניתן לקבל את הפרשנות המוצעת על ידי המערער, ואף לא מצאתי תימוכין לכך בערעור אותו הגיש. בשים לב לכך שחרף העובדה שצו הפינוי בוצע, ועל אף פניית בית המשפט למערער בנוגע לנחיצות פסק הדין, שכן מדובר בהכרעה בעניין

תיאורטי, עמד המערער על כך שיינתן פסק דין בערעור, הרי שיש מקום לחייבו לא רק בהוצאות הצד שכנגד אלא אף בהוצאות לטובת המדינה. לפיכך, בהתחשב בכך שלא התקיים דיון בערעור, המערער יישא בהוצאות הצד שכנגד בסך 1,500 ₪ ובהוצאות לטובת המדינה בסך 3,500 ₪. ההוצאות ישולמו מתוך סכום הפיקדון והיתרה תוחזר למערער.

62. **בית המשפט השלום** (הכרה בחייב – דחיית ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל) - בקשת המבקשים, במעמד צד אחד, לעיכוב ביצוע החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל **איה חרב-דבור** בתיק הוצל"פ, בגדרה דחתה כב' הרשמת בקשת המבקשים להכיר בחייבת בתיק ההוצאה לפועל כ"חייבת משלמת", וכן להורות על הפחתת הריבית והפרשי ההצמדה בהתאם להוראות חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.

רער"צ (עכו) 59008-04-24 **נגאר בהאי אמסלם נ' ציון מרציאנו** (03/05/2024)

- כב' השופט **ראמי נ. נאסר** דחה את הבקשה וקבע כלהלן: ראשית, בהתאם להוראת תקנה 145(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, נקודת המוצא היא כי אין בהגשת ערעור כדי להביא לעיכוב מימוש ההחלטה נשוא הערעור. על המבקש לחרוג מכך, להוכיח את התקיימותם של שני תנאים מצטברים: סיכויים טובים לקבלת ערעורו, ונטיית "מאזן הנוחות" לטובתו. בין התנאים הללו מתקיים יחס של "מקבילית כוחות", אך מקובל כי מעמד הבכורה נתון לתנאי בדבר "מאזן הנוחות".
- בענייננו, ואף מבלי להידרש לסיכויי הערעור, טענות המבקשים ביחס ל"מאזן הנוחות" נטענו באופן כללי וסתמי וללא כל פירוט, ובכל מקרה מדובר בעניינים כספיים כאשר הנטייה היא שלא להורות על מתן עיכוב ביצוע במקרים דומים. שנית, בבקשה נטען כי אמורים להיפגע צדדי ג' שהם נושים מובטחים וכן רכושי הדירה של החייבת, כאשר אותם צדדים לא צורפו לערעור, כך שלא ניתן לקבל את עמדתם, ובוודאי שמנהל העיזבון אינו מייצג אותם. שלישית, החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל היא החלטה מפורטת ומנומקת, כאשר קדמו לה החלטות רבות שעל חלקן הוגשו ערעורים בעניינים שיש להם זיקה לעניין שלפנינו, שאף נדחו בהחלטות מפורשות על ידי כב' בית משפט השלום בחיפה. כמובן שדברים אלו נאמרים בזהירות הראויה ואין בהם בכדי לקבוע מסמרות באשר לערעור עצמו.

63. **בית המשפט השלום** (סמכות עניינית) - עמדה לדיון שאלת סמכות הרשם הבכיר לדון בתיק.

ת"ט (נצ') 8812-05-24 **יורופן גי' אר בע"מ נ' ג'עפר דחלה** (07/05/2024)

- כב' השופט **אדהם ספדי, סגן נשיא** קבע כלהלן: השאלה המתעוררת במקרנו היא: האם לצורך הקביעה אם תביעה כספית מסוימת נכנסת בגדר סמכותו של רשם בכיר או בית משפט שלום מתחשבים בסכום הפרשי ההצמדה והריבית שהתווספו לקרן הסכום הנתבע מהיום שנוצרה עילת התביעה ועד למועד הגשת כתב התביעה. התשובה לכך היא חיובית.
- הכלל שסמכותו העניינית של בית המשפט מתגבשת ביום הגשת התובענה קבוע בסעיף 51(א)(2) לחוק בתי המשפט; יוצא: אם עלה סכום התביעה או שווי הנושא לאחר הגשת התובענה מחמת שערוך או הצמדה – במקרה זה תישאר התובענה בסמכותו של בית משפט השלום. ובחזרה לענייננו, מדובר בבקשה לביצוע שטר שבה נתבע סכום קרן השטרות המוגשים לביצוע בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום מועד פירעון השיקים ועד למועד הגשת בקשת הביצוע, כאשר החישוב המדויק נעשה בפועל על ידי מערכת ההוצאה לפועל בעת פתיחת תיק ההוצאה לפועל, והזוכה משלם אגרה בגין הסכום המשוערך. על כן, לענייננו, הקובע הוא הסכום המשוערך במועד פתיחת תיק ההוצל"פ. סכום החוב המשוערך עמד נכון ליום הגשת בקשת הביצוע על סך של 76,075.66 ₪ (הכולל סך של 503.84 ₪ בגין הפרשי הצמדה וכן סך של 571.82 ₪ בגין ריבית), ולפי סכום זה חושבה האגרה ששולמה על ידי הזוכה (התובעת). על כן, אין סמכות עניינית לרשם הבכיר לדון בתיק.

64. **בית המשפט השלום** (שונות - תביעת השבה) - התובעת שפעלה בזמנים הרלוונטיים לאירועים נשוא התביעה, בין ־ היתר, בתחום המטבעות הווירטואליים תחת השם "פרוקסיביט", הגישה כנגד הנתבעת 2 שהיא הבעלים של פלטפורמה לניהול מטבעות וירטואליים, וכנגד בעל השליטה והדירקטור שלה תביעה כספית שעניינה, הוא השבתם של 2.24752 ביטקוין, אשר לטענת התובעת, הועברו לפלטפורמה של הנתבעת ולא הושבו לתובעת חרף דרישותיה. **במרכז הדיון עומדות שאלות אלה: האם יש להיעתר לתביעת התובעת להשבת שוויים של מטבעות ביטקוין אשר**

העבירה התובעת לפלטפורמה של הנתבעת 2 ולא הושבו? האם הנתבע 1 שהוא בעל השליטה בנתבעת 2, אחראי להשבת הכספים?

תא (ת"א) 18522-04-21 **פרוקסימה ונצ'רס בע"מ נ' איל שדה** (12/05/2024)

- כב' השופטת **הדס פלד** פסקה כלהלן: התובעת הוכיחה את העברת המטבעות לפלטפורמה של הנתבעת. התובעת הוכיחה כי חלק מהמטבעות הושב ועל החלק שלא הושב לא הייתה מחלוקת ויש לחייב את הנתבעת בהשבתם. עצם העובדה שאדם פועל כאורגן של חברה, אינה מקנה לו חסינות בפני תביעה, אם כל יסודות העוולה מתקיימים בו אישית. על מנת לבחון את אחריותו האישית של אורגן, על בעל הדין להצביע על עילה ספציפית כנגדו ולהניח תשתית ראייתית לפיה התרשל.

- אין בעובדה לפיה היה המנכ"ל בהליכי חדלות פירעון כשלעצמה, כדי להכריע בשאלת האחריות. אולם, הנתבע 1 בעל השליטה בנתבעת 2, לא טען, לא כל שכן הוכיח, כי יצר אמצעי זהירות ומנגנוני פיקוח שהיה בהם כדי למנוע פעולות בחריגה מסמכות כנטען. נתבע 1 אף אישר את אחריותו האישית. זאת ועוד, יש לחייב את נתבע 1 אישית בהשבה המטבעות גם מכוח התחייבותו האישית. אין לקבל את טענת הנתבעים, לפיה יש לחשב את שווי הביטקוין ליום היווצרות העילה. תוצאה כזו תאפשר התעשרות שלא כדין של הנתבעים, אשר לא השיבו את המטבעות לתובעת ובכך יצא חוטא נשכר.

65. **בית המשפט השלום** (חזקת המסירה) - תביעה כספית בסך 38,892 ₪ לתשלום דמי ביטוח עקב תאונת דרכים.

תאד"מ (י-ם) 65326-12-22 **אלינור משה נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ** (19/05/2024)

- כב' הרשם הבכיר **יגאל ברק- עופר** קבע כלהלן: הפסיקה בדין הפלילי ובדין האזרחי מחייבת ידיעה של נהג על פסילת רישיון הנהיגה שלו. במקרה שבו אדם נמנע מליטול דואר רשום שהגיע לכתובת נכונה, הרי שתחול חזקת המסירה. לעומת זאת, כאשר הכתובת איננה נכונה, הרי שלא תקום חזקת המסירה, אף על פי שהנמען לא עדכן את כתובתו הרשומה, שכן אין די בידיעה קונסטרוקטיבית. אומנם, הנסיבות הספציפיות בגינן לא עדכן התובע, במקרה שנדון בהחלטת שומרה, את כתובתו, היו שונות מהמקרה דנן. אולם, המסקנה

של בית המשפט שם, לפיה אי עדכון הכתובת לא נבע מרצון להתחמק מקבלת דברי דואר מהרשויות, נכונה גם במקרה דנן, שכן שהתובע הוכיח כי עדכן את הרשות המקומית ואף את מרשם המקרקעין בדבר רכישת דירתו החדשה. בהתאם להלכות שנקבעו ע"י בית העליון, יש ללכת בדרך שהותוותה בהחלטת שומרה, ולקבוע כי, שעה שהוכח שהתובע לא ידע בפועל על התליית הרישיון, וכי מכתבי ההתליה נשלחו לכתובת שאינה נכונה, הרי שלא חלה ההתליה וממילא קיים כיסוי ביטוחי.

66. **בית המשפט השלום** (ערבות - צירוף חייב) - בקשת רשת ערעור על החלטת כב' ראש ההוצל"פ, (כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם), מיום 16.5.24 בה דחתה כב' הרשמת הנכבדה את בקשת המבקשת לצרף כחייב נוסף בתיק ההוצאה לפעול את מנהל המשיבה – מוחמד חוג'יראת – מכוח כתב ערבות עליו חתם לכאורה ולפיו ערב לכל חובות המשיבה כלפי המבקשת.

רער"צ (צפת) 66478-05-24 **עצמוני יאיר - עבודות עפר וניקוז בע"מ נ' ב.ק. אבו דעוף בע"מ** (30/05/2024)

- כב' השופט **מוהנד חלאילה** קבע כלהלן: לאחר שבחנתי את הוראות החוק הרלוונטיות – באתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות , אך לא בהכרח בשל הנימוק של כב' הרשמת. למען שלמות התמונה וחידוד המצב המשפטי אעיר – כי לעתים חותמים צדדי ג' כערבים לחוב של החייב בתיק הוצאה לפועל מסוים על פי החלטה של ראש ההוצאה לפעול במסגרת בקשה לביטול עיכוב יציאה מהארץ או לביטול עיקול על נכס מסוים – או כל סעד אחר שביקש החייב. ואכן – נהוג ומקובל כי במקרה בו מתמלאים התנאים למימוש אותה ערבות – מצורפים הערבים ישירות לתיק ההוצאה לפועל בתורת חייבים על סמך צו של ראש ההוצאה לפועל. אלא שאפילו לגבי ערבויות מהסוג הנ"ל – אשר ניתנו ספציפית כערובה לתיק הוצאה לפועל ספציפי עם התחייבות והסכמה להצטרף כחייבים לתיק – אפילו לגבי ערבויות מהסוג הנ"ל לא היה מתאפשר צירופם של הערבים ישירות כחייבים אלמלא הוראתו של סעיף 83 לחוק ההוצאה לפועל.
- הווי אומר – ערביות שניתן לממשן על ידי צירוף הערב ישירות כחייב לתיק ההוצל"פ ללא צורך בקבלת פסק דין נגדו – הן רק ערבויות אשר ניתנו לפי חוק ההוצאה לפועל. רק לגבי ערבויות שכאלה מוסמך ראש ההוצאה לפועל לתת צו לממשן כאילו היו פסק דין, קרי – לצרף את הערב כחייב כאילו ניתן נגדו פסק

דין. במקרה שלפנינו – אין מדובר בערבות שהיא ערובה שניתנה לפי חוק ההוצאה לפעול – אלא מדובר בערבות חיצונית לתיק ההוצאה לפעול שניתנה לכאורה ביחס לכל החובות של המשיבה כלפי המבקשת. על מנת לממש ערבות זו – על המבקשת להגיש תביעה לבית המשפט נגד מנהל המשיבה ולקבל נגדו פסק דין. או אז – יכולה היא לפתוח נגדו בהליכי גבייה.

67. **בית המשפט השלום** (התנגדות לביצוע שטר) - התנגדות לביצוע שטר שהגיש המבקש בקשר ל-2 שיקים שהוגשו על ידי המשיבה לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל.
ת"ט (י-ם) 17463-02-24 **ישעיהו ברון נ' רחל פארדו** (09/06/2024)

- כב' השופט **ציון סהראי** פסק כלהלן: אין לקבל את טענת המבקש לפיה מעת שהוגשה ההתנגדות ללשכת ההוצאה לפועל במועד, שאז התיק עובר לדיון בבית המשפט במסלול רגיל ואין עוד צורך לדון בהתנגדות כבקשת רשות להתגונן. העובדה שהמונח "בקשת רשות להתגונן" נעדר מחוק ההוצאה לפועל אינה מוליכה למסקנה ולפיה אין עוד מקום לדון בהתנגדות לביצוע שטר, וכי התיק יועבר ישירות לבירור במסלול רגיל או מהיר, לפני העניין. סעיף 81א(ג) לחוק ההוצאה לפועל קובע, כי משהוגשה התנגדות במועד הרשם יעביר את "העניין" לבית המשפט.

- אולם, לא ניתן להסתפק בהוראה כללית זו ובהוראות תקנה 20 לתקנות החדשות לצורך הגעה למסקנה ולפיה משהוגשה התנגדות במועד, שוב אין לבית המשפט סמכות לדון בהתנגדות ולהחליט אם לתן רשות להתגונן אם לאו. הטעם לכך נעוץ בעובדה שיש לקרוא את הוראות חוק ההוצאה לפועל עם התקנות שתוקנו מכוחו. תקנות 108(ד) ו-(ה) לתקנות ההוצאה לפועל קובעות במפורש, כי לבית המשפט סמכות לעשות אחת מאלה: לדחות את ההתנגדות או לקבלה; ליתן פסק דין "לאחר שניתנה רשות להתגונן". לו תתקבל טענת המבקש, הרי שמשמעות הדבר היא שתישלל מבית המשפט הסמכות המסורה לו בתקנות 108(ד) ו-(ה) לתקנות ההוצאה לפועל. חרף הקושי הלשוני העולה מתקנה 20 לתקנות החדשות בשילוב חוק ההוצאה לפועל, לבית המשפט סמכות לדון בהתנגדות כבקשת רשות להתגונן, וזאת לנוכח הוראות תקנה 108 לתקנות ההוצאה לפועל, ואין בכך שהוגשה התנגדות במועד כדי לייתר את הצורך בקיום דיון בהתנגדות לגופה, ובמתן רשות להתגונן טרם יועבר התיק לבירור. מן הראוי

שהמחוקק ייתן דעתו לקושי הנובע מניסוח תקנות סדר הדין האזרחי וחוק ההוצאה לפועל.

68. **בית המשפט השלום** (עיקול – חיוב צד ג' וסיווג התשלום) – **דחיית** ערעור המערערת על החלטת רשמת ההוצאה לפועל, **כב' הרשמת עידית גור אריה וגיבוי קביעת כב' הרשמת והניתוח החדשני שנקבע על ידה בכל הנוגע לעיקול שכר מתחדש אל מול עיקול כלל הנכסים.** המדובר **בחיוב המערערת בתשלום חלק מהחוב הפסוק של האסיר החייב, וזאת בהתאם להוראות סעיף 48** לחוק ההוצאה לפועל.
רע"צ (י-ם) 3816-03-24 **הרשות הפלסטינית נ' נחום זאב למקוס** (08/07/2024)

- כב' השופט **ציון סהראי** דחה את הערעור ופסק כלהלן: ניתן להיווכח בבירור מדברי החקיקה הפלסטינית ומהחלטות הממשלה הפלסטינית השונות כי המערערת מתייחסת לתשלומים החודשיים המועברים לאסירים ביטחוניים **כמשכורת חודשית**. בשל כך, מנועה המערערת מהעלאת טענה ולפיה אין המדובר במשכורת. מדובר במדיניות ברורה ומוצהרת, הקבועה בדבר חקיקה פלסטינית (חוק האסירים הפלסטיני) ומגובה בהחלטות הממשלה הפלסטינית. המערערת משלמת בפועל משכורת חודשית לאסירים ביטחוניים בהתאם לטבלה שנקבעה על ידה, ואותם אסירים ביטחוניים זכאים למשכורת זו בהתאם לאותם חוקים והחלטות ממשלה.
- לשאלה שהעלה ב"כ המערערת בנוגע **לסיווג התשלום כמשכורת** או **קצבה** אין כל רלוונטיות. מדובר בהגדרה הנקבעת על ידי רשות זרה, אשר פועלת לממן גורמים טרוריסטיים אך ורק בשל מעשי הטרור שביצעו (**אסירים פליליים "רגילים" אינם זכאים לתשלום כלשהו**). מה אם תכנה זאת המערערת כקצבה, משכורת, מתנה או כל כינוי אחר בו תחפוץ. **תכליתם** של דברים היא בזכותו של האסיר החייב לקבלת תשלום חודשי קבוע בשל מאסרו כאסיר ביטחוני, ולא בשל מאסר סתם. אולם, מאחר שהמערערת עצמה הגדירה תשלום זה כמשכורת חודשית (בחוק האסירים הפלסטיני ובהחלטה 23), היא מושתקת מלטעון שאין המדובר במשכורת, הגם, שלא ברורה נפקותה של הטענה. מאחר שמדובר **בתשלום המשולם לאסיר ביטחוני אך ורק בשל הגדרתו שכזה, דין התשלום החודשי כולו להיות מעוקל**, ללא סייגים, עד לפירעון מלוא החוב הפסוק – תהא הגדרתו על ידי המערערת, אשר תהא.

69. **בית המשפט השלום** (בר"ע – הארכת מועד) - בקשה להארכת מועד להגשת ערעור/בקשת רשות ערעור, על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל, מיום 5.10.23.
רער"צ (י-ם) 50736-01-24 **הרשות הפלסטינית נ' מנשה גביש** (14/07/2024)

- כב' השופט **ציון סהראי** קבע כלהלן: לאחר שקראתי את טיעוני הצדדים ושמעתי אותם בדיון שנערך בפני, מצאתי להיעתר לבקשה ולתן למבקשת ארכה להגשת בקשת רשות ערעור. בבסיס החלטה זו עומד הנימוק שהעלה ב"כ המבקשת בדבר היעילות שבמתן החלטה אחת על ידי בית המשפט בכלל טענות המבקשת כפי שהועלו בבקשה אותה הגישה לביטול ההחלטה מיום 6.2.22, ככל שתידחה ותוגש בקשת רשות ערעור עליה. מבלי להביע עמדה ביחס להחלטה מיום 31.12.22 בה נקבע, כי שני רשמים ידונו בטענות שונות שהועלו על ידי המבקשת בבקשה לביטול ההחלטה מיום 6.2.22, נראה כי גם אם תינתנה שתי החלטות נפרדות, הרי שמדובר בהחלטות ביחס לבקשה אחת, ומן הראוי שמותב אחד ידון בבקשת רשות הערעור שתוגש לגבי החלטות אלה, ככל שיהיה בכך צורך. אכן, כאשר עולה טענה בדבר חובת ביטול מן הצדק, שאז אין רלוונטיות לשאלת סיכויי ההגנה, וקמה חובה לבטל את ההחלטה שניתנה במעמד צד אחד, אם שוכנע בית המשפט שלא הייתה המצאה כדין. לפיכך, במובן מסוים הכרעה בשאלת ההמצאה מנותקת משאלת סיכויי ההגנה ובחינת שיקול דעת בית המשפט.
- יחד עם זאת, מדובר בנדבך אחד של ההחלטה, וכאשר נטענת טענה בדבר ביטול החלטה לפי שיקול דעת, בבוא בית המשפט להחליט אם להיעתר לבקשת הביטול אם לאו, עליו להביא בחשבון את סיכויי ההגנה ואת סיבת המחדל, ככל שנקבע כי הייתה המצאה כדין. על כן, גם אם ההחלטה בשאלת ההמצאה מנותקת משאלת סיכויי ההגנה, עדיין קיים קשר בין סיבת המחדל (ככל שאכן ייקבע כי הייתה המצאה – ואינני דן בכך כעת), לבין סיכויי ההגנה, ומן הראוי להכריע בכך במסגרת החלטה אחת. עוד יש להביא בחשבון, כי גם לו תידון כעת בקשת רשות הערעור ביחס לסוגיית ההמצאה, עדיין תיוותר טענת המבקשת בכל הנוגע לביטול בהתאם לשיקול דעת בית המשפט תלויה ועומדת, כך שיש היגיון והצדקה משפטית ודיונית לדון בכלל טענות המבקשת במקשה אחת במסגרת בקשת רשות ערעור, ככל שתוגש. אין באמור כדי להביע עמדה כלשהי ביחס לסיכויי בקשת רשות הערעור בנוגע לשאלת ההמצאה, ואלו ייבחנו לכשתוגש בקשת רשות ערעור. עיון בטענות הצדדים בנוגע לתחולת תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), תשנ"א - 1991

מלמד כי התקנות הרלוונטיות הן אלו המתייחסות ללשכות ההוצאה לפועל, מאחר שהמועד להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור קבוע בתקנות ההוצאה לפועל. מכאן, שהמועד האחרון להגשת בקשת רשות ערעור על ההחלטה הינו 21.1.24 (בהתחשב בכך שההכרזה על מצב חירום בלשכות ההוצאה לפועל הסתיימה ביום 31.12.23). עוד מצאתי, כי ב"כ המבקשת הגיש בקשתו ביום 21.1.24 אולם זו נדחתה על ידי המזכירות והוגשה למחרת היום. בנסיבות העניין, ולנוכח נימוקי החלטה זו, לא מצאתי כי יש בכך כדי להוביל לדחיית הבקשה.

- כמו כן, גם אם לעיתים ניתן לקבוע, כי החלטה הובאה לידיעת הצד שכנגד, אף אם לא הומצאה כנדרש, קרי – כלל הידיעה, עדיין נותר ספק בעניין זה, שכן בא כוח המבקשת הבהיר, כי חרף ניסיונו לפתוח את קובץ ההחלטה באמצעות מכשירו הנייד, לא הצליח לעשות כן בשל בעיה טכנית, וטענה זו לא נסתרה. שוכנעתי כי ב"כ המבקשת שהה בחו"ל עת ניתנה ההחלטה מיום 5.10.23 בהתאם למסמכים שהציג במהלך הדיון, ואין חולק כי ההחלטה הומצאה פיזית למשרדו של ב"כ המבקשת ביום 1.11.23. לנוכח האמור, ומשיקולי יעילות דיונית, יש מקום לתן ארכה להגשת בקשת רשות ערעור על ההחלטה מיום 5.10.23, כך שזו תוגש תוך 20 יום מקבלת החלטה ביתר טענות המבקשת בבקשתה לביטול ההחלטה מיום 6.2.22.

70. **בית המשפט השלום** (פס"ד – בהעדר הגנה) – התובעת הגישה בקשה למתן פסק דין בהעדר הגנה, על יסוד בקשה קודמת שהוגשה על בסיס המצאת כתבי בי-דין בדרך של הדבקה, בצירוף תמצית מרשם אוכלוסין תומכת. בית המשפט דחה את הבקשה הקודמת והורה לתובעת לבצע המצאה באמצעות ישומון ווטסאפ של כתב התביעה ושל הבקשה למתן פסק דין בהעדר הגנה. התובעת לא מילאה אחר הוראות בית המשפט, והגישה בקשה למתן החלטה.

תאד"מ (י-ם) 31811-09-23 **מוסך זמיר בקל בע"מ נ' שלמה אמו גיגי** (14/07/2024)

- כב' הרשמת הבכירה **אביגיל ון-קרפלד** דחתה את הבקשה, ופסקה כלהלן: נקבע לגבי החלטות בית המשפט, שלא קיבל בקשות למתן פסק דין בהעדר הגנה, שאין חובה לתת פסק דין בהעדר הגנה, ושמתן פסק דין בהעדר הגנה יישמר רק לאותם מקרים קיצוניים שבהם בעל הדין נמנע מהגשת כתב הגנה, הראה זלזול בוטה או התעלם מההליך מדעת. לאור מכלול האמור לעיל, ולאור האמור

בחברת קדישא, לא שוכנע בית המשפט, שמקרה זה מצדיק מתן פסק דין בהעדר הגנה. בנוסף, נקבע כי בית המשפט רשאי מכוח תקנה 130 לדרוש את הוכחת התביעה. בית המשפט הגיע למסקנה, שלפי תקנות סדר דין אזרחי, התשע"ט-2018, בית משפט זה נעדר סמכות מקומית לדון בתביעה. מכאן, בקשה למתן פסק דין בהעדר הגנה נדחית.

71. **בית המשפט השלום** (שטרות) - תביעה שיסודה בשיק שנמסר לביטחון על ידי הנתבע לתובעת, העוסקת בממכר ואספקת חומרים מענף הבניה והשירותים הנלווים לכך.

תאד"מ (אש') 4466-04-22 **ח.י. עשוש שיווק בע"מ נ' עו"ד אלון יוסף גורן** (21/07/2024)

- לטענת התובעת, הנתבע פנה לתובעת לספק עבורו סחורה, נפתח כרטיס לרכישת מוצרים בהקפה ונמסר שיק ביטחון מהנתבע לטובת התובעת, לא מוגבל בסכום. הנתבע נתן הרשאה לצד שלישי להזמין מוצרים שסופקו למקום השיפוץ של הנתבע ולרשום את החיוב בכרטיסו. הנתבע לא שילם לתובעת את חובו. לטענת הנתבע, מעולם לא ביקש הזמנת החומרים ומדובר בהמחאה ריקה שנחתמה בחתימה מזויפת ומטרתה רק לרכישותיו הפרטיות. לטענת צד שלישי, מעולם לא ביצע הזמנת סחורה על דעת עצמו או עבור עצמו, אלא רק באישור הנתבע ולשימוש שיפוץ נכסיו בלבד. כב' הרשמת הבכירה **עידית כלפה** קבעה כלהלן: בית המשפט, הגיע לכלל מסקנה כי דין התביעה להתקבל ודין ההודעה לצד שלישי להידחות. נקבע כי בענייננו, לא זו בלבד שעומדת לתובעת החזקה בדבר טיב העסקה העומדת בבסיס מסירת השיק ואף חזקת התמורה והתקיימות התנאי, ולא רק שהנתבע לא הוכיח אחרת בכל ראיה, אלא שמצרף הראיות והנסיבות תומך תמיכה ממשית, מעבר לחזקות, בגרסת התובעת.
- המסקנה המתקבלת היא אפוא כי עסקינן בשיק ביטחון שניתן לתובעת להבטחת הרכישות בכרטיס שפתחה התובעת לנתבע ו/או באמצעותו לחברתו שבבעלותו, בהסכמתו המלאה ואף לבקשתו, כאשר ביחסים עם התובעת ניתנה לצד השלישי הרשאה לא מוגבלת למשיכת סחורה אשר סופקה באותם אתרי השיפוץ נשוא הסכמי העבודה בין הנתבע לצד השלישי. עוד נקבע כי התובעת פעלה כדין משסיפקה את הסחורה כמוסכם, לא קיבלה בשום שלב הוראה מהנתבע, בעל הכרטיס, להפסיק לספק, ואף קיבלה מעת לעת אישרורים לפועלה

בנוכחות הנתבע בעצמו. באשר להודעה לצד השלישי, נקבע כי בין הנתבע לבין הצד השלישי ישנה מסכת שלמה של התדיינויות משפטיות כבדות משקל שאין זה המקום להידרש להן. כל המחלוקות שבין צדדים אלה ואשר מקבלות ביטוי נרחב באותם הליכים דינן להתברר במסגרתם, ולא במסגרת זו.

72. **בית המשפט השלום** (תכלית מסירת אזהרה) – בקשת רשות ערעור על החלטות כב' רשם ההוצאה לפועל מיום 11.1.2023 ו – 18.1.2023, בתיק הוצל"פ.

רער"צ (ראשל"צ) 72769-01-23 **ליאור ברקו נ' אוניברסיטת תל-אביב** (23/07/2024)

- המבקש, שהינו החייב בתיק ההוצאה לפועל משיג על כך שכב' רשם ההוצאה לפועל קבע את מועד המצאת האזהרה ליום 11.5.2022, שהוא מועד שיחת טלפון שקיים המבקש עם נציגת רשות האכיפה והגבייה על אודות התיק. כב' הרשם קבע בהחלטה כי נוכח שיחה זו, שעצם קיומה אינו שנוי במחלוקת: "**אין חולק כי במועד זה ידע החייב על התיק שמתנהל כנגדו.**" בהחלטה משלימה מיום 16.1.23, לעיון מחדש בהחלטה, הוסיף וקבע כב' הרשם כי: "**לא מצאתי מקום לעיין מחדש בבקשה זו, בה בעת שעסקינן בידיעת החייב בפועל אודות התיק, אשר מבוססת על תרשומת בתיק אודות שיחה עם מוקד ההוצאה** לפועל".
- כב' השופט **רפי ארניה** קבע כלהלן: לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי יש ליתן למבקש רשות ערעור, לדון בבקשה כבערעור, ולקבל את הערעור. תכליתה של האזהרה אינו רק המצאת פסק הדין לחייב. תכליתה הינה להעמיד אותו על זכותו לשלם את החוב הפסוק בתשלומים בשיעורים שנקבעו בהוראת תשלום לפי סעיפים 69 ו – 69א לחוק ההוצל"פ, להעמידו על זכותו להגיש בקשה לצו תשלומים לפי סעיף 7א לחוק ההוצל"פ, להעמידו על חובתו להתייצב לחקירת יכולת תוך 21 יום מיום המצאת האזהרה אם אין באפשרותו לשלם את החוב הפסוק, ולהמציא את המסמכים המפורטים באזהרה, והתריע בניו כי אם לא יעשה את כל האמור – כלשון הוראת סעיף 7(א1) לחוק ההוצל"פ. הנה כי כן, תכליתה של האזהרה היא לא רק מסירת מידע לחייב בדבר עצם קיומו של פסק דין כנגדו, אלא גם יידועו בדבר דרכי הפעולה העומדים בפניו כעת, וכן להתריע בפניו בדבר פעולות הגבייה שניתן יהיה לנקוט כנגדו, ואשר עשויות לפגוע בחירותו, בקניינו, ובזכותו לפרטיות. חוק ההוצל"פ קובע כי המצאת האזהרה תיעשה בדרך הקבועה בתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ח - 2018 (להלן: "תקנות סד"א"). לצד זאת נקבע כי בעניין זה קיימות לרשם

ההוצאה לפועל הסמכויות הנתונות לשופט בתקנות סד"א. עיון בפרק י"ט לתקנות סד"א מלמד באופן די ברור, כי שיחת טלפון למרכז מידע אינה מהווה אחת מדרכי ההמצאה החוקיות.

- הפסיקה קבעה כי במקרים מסוימים ניתן לראות בפעולה מסוימת כהמצאה חלופית, על אף שההמצאה לא בוצעה בדרך החוקית והפורמאלית, המהווה דרך המלך, הקבועה בתקנות סד"א. מקרים אלה כונו בפסיקה "חריג הידיעה" ומאפיינם הוא, למשל, במקרים בהם פעל הנמען בחוסר תום לב ובניגוד לחובת ההגינות הדיונית המצופה ממנו; כאשר לא הייתה מחלוקת בנוגע לידיעתו של בעל הדין את פרטי המסמך ותכניו; ובמצבים בהם היה באפשרותו של בעל הדין לדעת את הפרטים הנוגעים לפעולה הדיונית שבוצעה נגדו אך הלה בחר לפעול באי-סבירות כדי לא לברר את הפרטים. עוד נקבע לאחרונה, כי חריג הידיעה נותר על כנו גם לאחר התקנת תקנות סד"א החדשות. על אף האמור– חריג הידיעה הינו החריג, ודרך המלך הינה המצאת האזהרה בהתאם לתקנות סד"א. כאמור, מכוח סיפת הוראת סעיף 7(ב)(1) לחוק ההוצל"פ, לפיה כל סמכויות שופט בענייני המצאה נתונות גם לרשם ההוצל"פ בענייני המצאת אזהרה - רשם ההוצל"פ מוסמך אף הוא לקבוע, שבעניין מסוים שהובא בפניו יחול חריג הידיעה, ויגבור על כלל ההמצאה.
- ומן הכלל אל הפרט - האם ניתן מקיימת שיחת הטלפון הנידונה את חריג הידיעה? לדעתי, התשובה היא בשלילה. כאמור, תכליתה של האזהרה הינה לא רק יידועו של החייב בדבר פסק הדין התלוי ועומד כנגדו. תכליתה הינה להביא לידיעת החייב את כל זכויותיו בהתאם לחוק ההוצל"פ, וכן להתריע בפניו על ההליכים שניתן לנקוט כנגדו בגין אי פירעון החוב הפסוק. אלו הם עניינים מהותיים ביותר, אשר עלולים לפגוע בקניינו, חירותו ופרטיות של החייב. לכן, כתנאי להחלת חריג הידיעה, על רשם ההוצל"פ להשתכנע שכל המידע המופיע באזהרה נמסר לחייב, ואין להסתפק בכך שדבר קיומו של פסק הדין נמסר לו. המדובר במסירת חלק מהמידע בלבד, ולא המידע הנדרש לחייב בכללותו. לא הובא בפני כב' הרשם כל תצהיר או עדות מה היה תוכן השיחה בין המבקש לבין נציגת השירות, ומה היה המידע שנמסר בה. לכן, לא הייתה בפני כב' הרשם התשתית העובדתית הנדרשת למסקנה שמלוא המידע שמוצג באזהרה הכתובה, נמסרה למבקש באותה שיחה. עוד אוסיף כי לטעמי, אין רלוונטיות לעובדה שהמבקש הוא עורך דין במקצועו. אף עורך דין אינו מוחזק כיודע את כל הוראות הדין, ובוודאי שאין כל ביטחון בכך שהוא יודע מהן הזכויות

שנתונות לו בהתאם לחוק ההוצל"פ, ומנגד - ההליכים שניתן לנקוט כנגדו. יתירה מזאת, הכרה בכך שעצם העובדה שבעל דין הינו עו"ד ועל כן ניתן להסתפק בעניינו בחריג הידיעה, מאיינת למעשה את דיני ההמצאה בכללותם, בכל הנוגע לבעלי דין שהינם עורכי דין, והופכת את החריג לכלל. גישה כזו לא ניתן לקבל. הנה כי כן, נימוקו של כב' הרשם כי פסק הדין הובא לידיעתו של המבקש כתנאי להחלת חריג הידיעה, מוריד את רף היידוע הנדרש כתנאי להחלת החריג הרבה מעבר לרצוי, ועל כן אינו יכול לעמוד. הכרה בשיחת טלפון עם נציגת שירות של מרכז המידע כמבססת המצאה כדין, הינה מרחיקת לכת. אשר על כן, הערעור מתקבל, וההחלטה מבוטלת.

73. **בית המשפט השלום** (חידוש הליכים) – עניינו של פסק דין זה הוא בקשת רשות ערעור שהגישה המבקשת (החייבת) על החלטתה מיום 24.3.24 של כב' רשמת ההוצאה לפועל **אלונה שדה** בתיק הוצאה לפועל שנפתח ע"י המשיבה (הזוכה).
רע"צ (אש') 34979-04-24 **דניאל אסתר סופר נ' חדד רוט** (25/07/2024)

- <u>הבקשה וההחלטה הראשונה</u>- ביום 26.11.23 הגיש המשיב בקשה ראשונה לחידוש הליכי ההוצל"פ ע"י מימוש עיקולים שהוטלו בהליך באשדוד על נכסי המבקשת שעיקרם נכסי מקרקעין וזאת בטענה לפיה נודע למשיב כי רשויות המס שיחררו מחצית מהנכסים, קרי את חלקה של המבקשת בנכסים אלו, כשבמצב דברים זה מקנה הסכם הפשרה זכות לגבות את מלוא החיוב הפסוק – 1,500,000 שקלים - ע"י מימוש הנכסים. המשיב הלין על כך שהחייבים התחמקו מלתת מענה וטענו הפוך מכך וכי משכך חזר ווידא מול הפרקליטות דבר שחרור הנכסים כאמור. כב' הרשמת דחתה ביום 30.1.24 בקשה ראשונה זו תוך שהיא מציינת כי לא מצאה בנתון בפניה כי נכסי המבקשת שוחררו וכי כך גם עולה מנסחי הרישום שהוגשו והמלמדים כי הנכסים עודם מעוקלים לטובת רשות המיסים .
- <u>הבקשה וההחלטה השנייה</u> – המשיב שהמידע שברשותו אחר היה, ביקש לעיין בהליך במחוזי ונענה ומשנחשף לשיטתו להחלטה מיום 25.6.23 המורה על שחרור כל נכסי המבקשת והסתירה דבר קיומה, פנה הוא ביום 26.2.24 בבקשה שניה לחידוש ההליכים תוך שהוא מייחס למבקשת הטעייה מכוונת ממש ומצרף מסמכים המבססים את דבר שחרור הנכסים כפי שנתקבלו מההליך במחוזי. בקשה שניה זו נענתה וניתנה לגביה ההחלטה מושא הליך ערעורי זה. כב'

השופטת **אורית סלהוב (חדד)** קבעה כלהלן: הבקשה שלפני מתמקדת בשלושה נימוקים: **הראשון** – פרוצדורלי. כב' הרשמת מנועה הייתה מלהידרש בשנית לסוגיית חידוש ההליכים ע"פ הבקשה השנייה שאינה אלא מיחזור של קודמתה, ולא הייתה היא מוסמכת כלל לשנות החלטתה הראשונה משעה שכבר ביררה עניין זה והחליטה לגביו. מכל מקום, ההחלטה אינה מנומקת דיו. **השני** – לגופו של עניין, טוענת המבקשת כי פעלה כהוראות הסכם הפשרה ושילמה תשלומים כנדרש. לשיטתה, שחרור חלקה שלה בנכסים, אין בו כדי להקים עילה לחידוש הליכים ע"פ הסכם הפשרה, שכן לשם כך יש הכרח בשחרור מלא של נכסים אלו, קרי – לגבי שני החייבים. **השלישי** - קיימת בעיה במימוש הנכסים כל עוד לא שוחררו לחלוטין מעיקולי רשויות המס.

- המשיב מצדו משיב לנימוקים אלו ולהלן תמצית הדברים: **לגבי הנימוק הראשון**, הפרוצדורלי, הרי שאין כל מניעה לשוב ולהידרש לסוגיה דנן, בדומה למתאפשר לגבי החלטות ביניים על רקע שינוי נסיבות, שטיבן בענייננו שחרור נכסי המבקשת בהחלטה מיום 25.6.23 בהליך במחוזי. המשיב הודף את טענת המבקשת לפיה לא התחדש דבר בין הבקשה הראשונה לשנייה בהינתן העובדה שההחלטה מיום 25.6.23 קדמה אף לבקשה הראשונה. טענה זו אין מקום לה לשיטתו, משעה שכבר מחודש יולי 2023 פנה לב"כ המבקשת, שנמנע מלהשיב ונתן מענה לא נכון בהמשך. המבקשת אינה יכולה ליהנות ממעשה ההסתרה וההטעיה מצידה. מכל מקום, לשיטת המשיב, ההחלטה דנן מבוססת ומנומקת כראוי ואין להתערב בה. **לגבי הנימוק השני,** טוען המשיב כי מעולם לא נטען ולא הוסכם כי החייבים ישלמו את החיוב המלא – 1,500,000 שקלים, רק במקרה בו ישוחררו נכסים בשלמותם. אדרבא, ההנחה הייתה כי חלקה של המבקשת צפוי להשתחרר משעה שלא היא שהייתה חייבת במס. **לגבי הנימוק השלישי** – אין קושי במימוש חלקה של המבקשת בלבד, מה גם שרשות המיסים הביעה נכונות לבצע מימוש מאוחד שישרת את שני הנושים. המשיב מוסיף בתגובתו כי חוסר תום ליבה של המבקשת מוצא ביטוי אף בעצם ביצועו של תשלום בן 735,355 שקלים ממקור לא ידוע בחודש מרץ 2024 על מנת ליהנות מהאפשרות לסילוק החוב בשיעורו המופחת ע"פ הסכם הפשרה (קדמו לכך כאמור תשלומים נוספים). מעשה זה מצידה אינו עולה בקנה אחד עם הצהרת החייבים לגבי מצבם הכלכלי הדחוק והוא נעשה למעשה כתגובה לכך שהמבקשת נתפסה בקלקלתה עת נודע דבר שחרור נכסיה. אפתח בטענות שהועלו במישור הפרוצדורלי ואומר כי דינן להידחות בהחלט.

- **ראשית** ובהתייחס להנמקה שניתנה, הרי שלא מצאתי ממש בטענה זו. החלטת כב' הרשמת מנומקת כראוי, קרי, תוך שניתן להבין ממנה מהו המסד שהוביל למסקנה הסופית. אציין בהקשר זה כי כב' הרשמת מציינת מפורשות כי מדובר בבקשה חוזרת וכי נתונה החלטה קודמת מיום 30.1.24. נתונים אלו מאפשרים השלמת התמונה למעוניין בכך, שכן בהחלטה הראשונה נסקרו העובדות והטענות הרלבנטיות ואין נחזה צורך לחזור על כל אלו. **שנית,** תמוהה בעיני ונעדרת תום לב, בלשון המעטה, ההשגה מצד המבקשת על עצם הידרשותה של כב' הרשמת לבקשה השנייה, מקום בו המבקשת אינה טורחת להקדים ולהסביר פשר המצג החלקי מצידה כבר בתגובתה לבקשה הראשונה. תגובה זו, שהוגשה בחודש 12/23 לפי המצוין בה, טוענת מפורשות כי נכסי המבקשת טרם שוחררו וכי עודם תפוסים ומעוקלים ע"י רשויות המס, תוך שהיא מצטטת מנסח הרישום שהוגש לתיק, לרבות חלקים ממנו המתייחסים לעיקולים "על כל הבעלים". הגם שכך, המבקשת אינה מזכירה לצד זאת את ההחלטה מיום 25.6.23 מההליך במחוזי, ששינתה מהמצב שהיה במעמד הסכם הפשרה. מכל מקום, אופייה של ההחלטה דנן, שאינה מכריעה לגבי זכות מהותית, אינו מונע ברורה של הבקשה השנייה, ודי בעיון בנוסח ההחלטה כדי להתרשם מאופייה זה, שכן בסעיף 4 מציינת כב' הרשמת מפורשות כי הבקשה נדחית "במתכונתה", תוך שהיא מוסיפה מפורשות בסיפא כי ככל שיש בידי המשיב אסמכתאות המעידות על שחרורם של נכסים מעיקול של רשויות המס, הרי שאז יחדש בקשתו וזו תתברר.
- הערה זו יש בה כדי לאפיינה מראש כהחלטה כזמנית ובת שינוי. אף אם מעבר לצורך אציין כי אפילו לגבי החלטות מהותיות יותר קיים פתח לשינוי שהינו פרי הפסיקה הקובעת אפשרות לעיון חוזר במקרים נדירים ביותר של שינוי נסיבות או כאשר נפלה בהחלטה טעות טכנית בטיבה (במובחן מטעות שבשיקול דעת) ובייחוד אם התיקון לא יפגע בזכויות הצד שכנגד אף עת נבחנים נימוקי הבקשה לגופה של החלטה, הרי שלא מצאתי באלו ממש. כב' הרשמת נתנה החלטה מנומקת וברורה שיש לקרוא אותה בהמשך ישיר לסבב הראשון של הבקשה הראשונה, התגובה וההחלטה לגביה. אשוב ואציין, המבקשת עצמה טענתה בתגובתה לבקשה הראשונה, כי יש לדחותה מחמת העובדה (השגויה) שטרם בוטלו העיקולים על חלקה בנכסים. משעה שכב' הרשמת מצאה כי המצב הוא אחרת, הרי שנשמטה הטענה שקבלתה היא שעמדה בסיס ההחלטה הראשונה, ואך מתבקש הדבר כי תשתנה המסקנה בהתאם, כפי שנעשה

בפועל. **בהיבט זה, החלטת כב' הרשמת בדין יסודה ולא מצאתי כי נפלה שגגה המצדיקה התערבות בה.**

74. **בית המשפט השלום** (ערעור – החזר אגרה) – מרחב שיקול הדעת הרחב לרשם הוצאה לפועל באשר להחזר אגרה.
רע"צ (ת"א) 12552-05-24 **JIANGSU OVERSEAS GROUP CO.LTD נ' רייטמן** (08/09/2024)

- כב' השופט, סגן הנשיאה **טל חבקין** הורה על קבלת הערעור ופסק כלהלן: לאחר עיון כב' השופט בבקשה קבע כי יש לקבל את הבקשה להחזר אגרה באופן חלקי מהטעמים הבאים: (א) לא נגבה דבר בתיק ההוצאה לפועל מהטעם שהוא נסגר עקב עיכוב הליכים. לא התאפשר למערערת לפעול בו מסיבה שאינה תלויה בה; (ב) התיק היה פעיל משך כחודש ימים בלבד עד שעוכבו ההליכים; (ג) המדובר באגרה בסכום יחסית גבוה בערכים מוחלטים (21,416 ש"ח); (ד) המערערת שילמה אגרת השגחה לכנ"ר (המשתלמת אף היא לקופת המדינה) בניסיון לגבות את אותו חוב. (ה) בנסיבות דומות בית המשפט של חדלות פירעון גילה דעתו שראוי לשקול בחיוב השבת אגרה) חדל"ת (מחוזי נצ') 3111-12-23). אומנם בוצעו בתיק פעולות לא מעטות, חלקן מהותיות, ואף ניתנו החלטות לגוף העניין. לבסוף, בבר"ע (מחוזי חי') 1437/04, קבע בית המשפט המחוזי (השופט י' כהן) כי יש להשיב מחצית האגרה בשל קיומה של "סיבה אחרת" שבבסיסה שני טעמים עיקריים: סכום האגרה הגבוה ששולם והפסקת הליכי הביצוע קודם שהחוב נגבה עקב ביטול פסק הדין שניתן בהעדר הגנה, ביטול שלא היה תלוי ברצונו של המבקש. אשר על כן, קבע כב' השופט כי הערעור מתקבל בחלקו באופן שהמשיבה תשיב למערערת מחצית מן האגרה ששולמה בצירוף הצמדה וריבית ממועד תשלום האגרה ועד מועד ההשבה בפועל.

75. **בית המשפט השלום** (פומביות דיון) – בקשה לניהול ההליך בדלתיים סגורות וזה כי לטענתו המבקש, שלתביעה צורפו כתבי טענות הנוגעים להליכים שהתנהלו בענייני משפחה בבית הדין הרבני, ועל כן יש להטיל צו איסור.
תאד"מ (צפת) 55595-06-24 **עידן בן גל נ' כרמל אניה לנג** (09/09/2024)

- מדובר בתביעה כספית בגין שכ"ט התובע הקשורה לעניין חלוקת הרכוש שבין הנתבעת לבין בן זוגה בעבר. המבקש לא הציג טעמים המצדיקים סטייה מהכלל של פומביות הדיון, אלא, כל שטען הוא, כי לתביעה דנן צורפו כתבי טענות הנוגעים להליכים שהתנהלו בענייני משפחה בבית הדין הרבני עת ייצג הוא את הנתבעת. מנגד המשיבה, אשר לה כביכול יש אינטרס בשמירת פרטיותה או ענייניה האישיים המפורטים בכתבי הטענות הנוגעים להליכים שהתנהלו בעניניה בבית הדין הרבני – מתנגדת לניהול ההליך בדלתיים סגורות ודורשת את פומביות הדיון. כב' הרשם הבכיר השופט **יוסף פיניאן** הורה על דחיית הבקשה ופסק כלהלן: עקרון פומביות הדיון הוא עקרון יסוד במדינת ישראל. הליכים משפטיים ייערכו בדלתיים פתוחות כשעומדת המטרה שצדק לא רק ייעשה אלא גם יראה. שקיפותו של ההליך המשפטי היא מהותית, דבר זה משליך על האמון אשר הציבור רוכש לרשות השופטת. כמו כן, יש בפומביות הדיון בכדי להבטיח את תקינותו של ההליך המשפטי.
- עקרון פומביות הדיון אף עולה בקנה אחד עם זכותו של הציבור לדעת. לפיכך, פומביות הדיון היא הכלל אשר בצידו עומדים חריגים המאפשרים את ניהול ההליך בדלתיים סגורות כאשר קיימת הצדקה לכך. בנוסף לכך, מקרה זה אינו נמנה על אחד המקרים, המפורטים בסעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט, בהם מוסמך בית המשפט לדון בדלתיים סגורות. כב' השופט לא מצא שקיימת עילה בדין לחרוג מעקרון פומביות הדיון והורה על דחיית הבקשה לקיום הדין בדלתיים סגורות.

76. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם – צו חיוב בתשלומים) – בקשת רשות ערעור על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל, לפיה אין מקום לדון בבקשת הזוכה לקבלת מסמכים מהטעם שמטרתה קביעת צו חיוב בתשלומים ומאחר שהחייב אינו משלם בהתאם לצו החיוב, יהיה מקום לבחון הבקשה ככל שהחייב יבקש לחדש בקשתו לצו חיוב בתשלומים, לעת הזו כך קבע כב' הרשם הזוכה רשאי לנקוט בהליכים.

רע"צ (נתניה) 20039-06-24 **BERHE TESFALEM נ' יהודה הכהן** (13/09/2024)

- כב' השופטת **ליאת הר ציון** הורתה על קבלת הבקשה לרשות ערעור ופסקה כלהלן: החייב טען כי הפסיק לשלם עקב מצב כלכלי קשה ולא הסתיר מידע.

בנוסף לכך, הוא לא הבהיר בתגובתו מדוע לא פעל בהתאם להחלטת כב' רשם ההוצאה לפועל להמצאת מסמכים נוספים בעקבות חקירת היכולת שהתקיימה. לרשם ההוצאה לפעול סמכות בכל עת להורות על קיומה של חקירת יכולת. משהחייב לא פעל בהתאם להחלטת כב' רשם ההוצאה לפועל לעניין המצאת מסמכים, בהמשך לחקירת היכולת שהתנהלה, והפר צו חיוב בתשלומים, יש לראותו כבעל יכולת המשתמט מחובותיו, ואין בכך שהפסיק לעמוד בצו חיוב בתשלומים מבלי להגיש בקשה ענין זה לפריסה מחודשת של החוב, כדי למנוע מהזוכה קבלת מסמכים בהמשך לחקירת יכולת אשר התנהלה. כאמור בהתאם לסעיף 67 לחוק ההוצאה לפועל תכליתה של חקירת היכולת, בין היתר, לברר את יכולתו של החייב לקיים את פסק הדין. כב' השופטת מורה על קבלת הבקשה לרשות ערעור, כי על רשם הוצאה לפועל לדון בבקשה למסמכים לגופה בהמשך לחקירת היכולת שהתקיימה, תוך בחינת המסמכים המבוקשים לגופו של עניין. אין בכך כדי לקבוע מסמרות לעניין עצם ההכרעה לגופו של המידע המבוקש, ועניין זה בהתאם לשיקול דעתו של רשם ההוצאה לפועל.

77. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם – העדר חובה להפקיד ערובה) – בקשה לחיוב המשיב לבקשה, הלוא הוא המערער, בהפקדת ערובה לצורך הבטחת הוצאות המבקשת בערעור וזאת, לטענת המבקשת, בהתאם להוראות תקנה 135(א) לתקנות סדר הדין האזרחי.

עש"א (נתניה) 25734-07-24 **אס אנד האוס השקעות בע"מ נ' BERHE TASFAALEM** (14/09/2024)

- המבקשת טענה כי המערער נמנע מלגלות לבית המשפט כי הוא אזרח אריתראי, הנעדר מעמד חוקי לשהות בישראל, ואף אינו מצוי בעת הגשת הערעור בשטחי מדינת ישראל, כי אם בקניה, על פי הצהרת בא כוחו. בשים לב לכך, מבוקש לחייבו בהפקדת ערובה כתנאי לדיון בערעור, שכן ככל שהערעור יידחה, לא תהיה למבקשת האפשרות להיפרע מהמערער בגין הוצאתיה. כב' השופטת **מירב דניאל-בונן** הורתה על דחיית הערעור ופסקה כלהלן: יש לבחון האם היעדרו של פרט ספציפי, המסדיר את סוגיית הערובה בערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל בפני בית משפט השלום, מהווה הסדר שלילי, דהיינו שכוונת המחוקק הייתה ליצור הסדר נורמטיבי בו אין חיוב בערובה בהליכים כאמור, או שמא מדובר בלאקונה, דהיינו בחסר, הניתן להשלמה. ולאחר עיונה של כב' השופטת

בבקשה, ומתוך התייחסות לתוספת השלישית לתקנות סד"א המסדירה את גובה הערובה להבטחת הוצאות המשיב בערעור, קבעה כאשר מדובר בעש"א ,המוגשים לבית המשפט המחוזי, כפי שסווג הערעור המונח בפני בית משפט זה ואשר בגינו הוגשה בקשה דנא, קבע מחוקק המשנה מספר לא מבוטל של פרטים בתוספת השלישית בחלוקה לפי סוג הערעור (מנהלי, כללי, על החלטת רשם הפטנטים, על החלטת הפקח על לשכת רישום מקרקעין, לפי חוק הסיוע המשפטי) ולפי זהות הגורם מגיש הערעור. מנגד, כאשר מדובר בערעור על החלטת רשם המוגש לבית משפט השלום, קבע מחוקק המשנה פרט אחד בלבד, את פרט 79 בלבד, ובגינו קבע פטור מהפקדת ערובה. ובכך, הורתה כב' השופטת על דחיית הבקשה וקבעה כי **אין חובת הפקדת ערובה בערעורים המוגשים לבית משפט השלום על החלטות רשם** ההוצאה לפועל.

78. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם – ביצוע שטר משכנתה – עיון חוזר) – בקשת רשות ערעור על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל **עינת להבי-אשר** בתיק הוצל"פ 506122-01-24 מיום 15/08/2024 שבה נדחתה בקשת המבקש לסגירת תיק ההוצאה לפועל שנפתח למימוש מלוא חוב ההלוואה שבגינה נרשמה משכנתא על בית מגוריו של המבקש (החלטה ראשונה). וכן בקשת רשות ערעור על החלטת כב' הרשמת מיום 05/09/2024 שבה נדחתה בקשה לעיון חוזר בהחלטתה הראשונה.
רער"צ (ת"א) 4438-09-24 **אליהו יוסף נ' בי טי בי נאמנויות בע"מ** (16/09/2024)

- כב' סגן נשיאה השופט **טל חבקין** הורה על דחיית הבקשות ופסק כלהלן: אשר לבקשה הראשונה, יש לקבל את קביעת הרשמת שלפיה בשלב פתיחת תיק הוצאה לפועל לביצוע שטר משכנתה הרשומה על דירת מגורים בגין מלוא חוב ההלוואה, די בכך שהזוכה יציג נסח ממרשם המקרקעין המראה שרשום בבעלות החייב או מי שמתגורר עימו נכס מקרקעין שלכאורה יכול לשמש למגורים, כדי לאפשר את פתיחת התיק על מלוא סכום ההלוואה. כפי שקבעה הרשמת בהחלטתה, עם המצאת האזהרה לידיו, בידי החייב לטעון שבניגוד למצב הרישום הלכאורי, הדירה שרשומה בבעלותו אינה יכולה לשמש למגורים, ולכן אין לאפשר לתיק להתנהל על מלוא סכום החוב. כך נעשו הדברים כאן, ואין בכך פגם.
- לא יעיל להטיל על הזוכה להניח תשתית ראייתית מלאה ביחס לנכסים שאין לו ידיעה לגביהם או גישה אליהם. בהינתן שהרישום הוא ראיה חותכת לתוכנו, מן

הראוי להטיל על החייב את הנטל להראות שהגנת הסעיף חלה עליו חרף העובדה שיש לו נכס מקרקעין נוסף שלכאורה יכול לשמש למגורים. לגופה של טענת המבקש, הנטל להראות שאין לו דירה אחרת המיועדת למגורים מוטל עליו. הרשמת קבעה שאין די בהצגת שומה משנת 2022, שאינה מפרטת את מצב הנכס כיום, כדי להוכיח שאין בבעלות המבקש דירה שיכולה לשמש למגורים כיום. יש לקבל קביעה ראייתית זו. אדרבה: בהינתן שהמבקש לא הגיש שומה עדכנית, היה ניתן לזקוף לחובתו את החזקה שלפיה צירוף שומה עדכנית היה פועל לחובתו במישור הראייתי, ולכן הוא נמנע מלצרפה. אשר לבקשה השנייה, ההחלטה ניתנה על בסיס החומר שנאסף.

- לו היה מתאפשר למבקש להביא ראיות נוספות לאחר מתן ההחלטה, לא היה לדבר סוף ולא הייתה סופיות להתדיינות. המבקש טוען שיש מקום להותיר לו להגיש את הראיות החדשות בשלב הערעור שאם לא כן ייגרם לו עיוות דין. המבקש טוען שבערכאת הערעור בהוצאה לפועל לא חלה אמת המידה המחמירה לצירוף ראיות חדשות בערעור על פסק דין של בית משפט, אלא חלה אמת מידה מקלה יותר. בנוסף לכך, הוא טוען שיש מקום להפעיל תקנה 120(ח) לתקנות ההוצאה לפועל, אשר קובעת שבית המשפט על ערעור רשאי לגבות ראיות נוספות אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין לשם קיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן.
- לאחר עיון כב' השופט בטענות המבקש בשתי הבקשות הורה על דחיית הבקשות לרשות ערעור.

79. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם – פירעון חוב – סגירת תיק) – בקשת רשות ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל בתיק הוצל"פ 523198-02-18 מיום 15/04/2024 וכן החלטה מיום 30/04/2024.

רער"צ (י-ם) 73509-05-24 **הילה פוקס נ' אאג שמוז בע"מ** (22/09/2024)

- המבקשת עתרה לביטול החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל מיום 15/04/2024 בטענה כי בנה אושפז בבית החולים ולכן לא היה בידיה להגיש תגובתה לטענת המשיבה שהיא סירבה לחתום על הצעת ההסדר חוב במועד שנקבע. בקשת המבקשת נדחתה בהחלטה מיום 30/04/2024, תוך שנקבע באותה החלטה כי הדיון בטענות המבקשת מוצה.

- כב' השופט **ציון סהראי** הורה על דחיית הבקשה ופסק כלהלן: לאחר עיון כב' השופט בטענות הצדדים, ולאחר שהמבקשת לא הניחה כל תשתית המצביעה על טעות שנפלה בהחלטות רשמת ההוצאה לפועל, ולא צירפה אסמכתא כלשהי לסילוק מלוא החוב נשוא תיק ההוצאה לפועל, וזאת חרף הזדמנויות רבות שניתנו לה, הורה כב' השופט על דחיית בקשת הרשות לערער.

80. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם הוצל"פ – מסירת אזהרה) – בקשת רשות ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל בחיפה **עיסאם חאיק** מיום 03/09/24 בתיק 5222276-05-24 בה קבע רשם ההוצאה לפועל כי על החייב להגיש התנגדות מטעמו עד ליום 08/09/24.

רער"צ (חיפה) 30534-09-24 **מנחם בן מאור נ' אורן גזל אייל** (13/10/2024)

- לטענת המבקש, לא נמסרה לו אזהרה כדין בתיק, אין אישור מסירה חתום על ידו, נודע לו לראשונה על פתיחת תיק ההוצאה לפועל ביום 11/08/24. המערער טען כי שגה רשם ההוצאה לפועל בהחלטתו כאשר קבע, ללא כל נימוק, כי עליו להגיש התנגדותו עד ליום 08/09/24, כפי שגם קבע בהחלטה קודמת מטעמו לפיה המסירה בוצעה ביום 23/06/24. כב' השופטת **מירב קלמפנר נבון** הורתה על דחיית הערעור ופסקה כלהלן: כלל הוא כי לאור היכרות הערכאה קמא עם כלל נסיבות העניין, לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בהחלטות הערכאה המבררת, בעיקר בכל הנוגע לממצאים עובדתיים, אלא במקרים חריגים. במקרה זה מדובר בקביעה עובדתית של כב' רשם ההוצל"פ ולפיה נמסרה כדין האזהרה בדבר פתיחת תיק ההוצאה לפועל לידי המבקש וזה בהתאם לאישור המסירה אשר הוצג לרשם הנכבד ועל כן נקבע המועד האחרון להגשת התנגדות לביצוע שטר.
- על כן, לא מצאה כב' השופטת שיש להתערב בממצא עובדתי זה אשר קבע כב' רשם ההוצאה לפועל ודי בכך על מנת לדחות את בקשת המבקש לערער על החלטתו של הרשם הנכבד. בנוסף לכך, קבעה כב' השופטת כי אינה מקבלת את טענת המבקש כי לא הוא זה שחתם על אישור המסירה ואף לא אי מי מטעמו, שכן אין לדואר ישראל , כאמור, כל עניין, במסירת פרטים שגויים ואי ביצוע מסירה כדין במסגרת תפקידם. ויודגש כי דואר ישראל הוא גורם אובייקטיבי אשר אינו צד למחלוקת בין הצדדים בהליך זה ומסמכים מטעמו מכריעים את המחלוקת לעניין זה. הגשת טענת "פרעתי" חלף הגשת התנגדות כדין במועדה

והעדר הגשה, לכל הפחות של בקשת ארכה להגשת התנגדות כדין, כמו גם ניסיונו של המבקש לשטוח בפני בית המשפט בבקשתו את טענותיו לגופה של מחלוקת, אין עניינם בפני ערכאה זו והם יתבררו, ככל שאכן תוגש התנגדות כדין. לאחר עיונה של כב' השופטת בטענות קבעה כי דין הערעור להידחות.

81. **בית המשפט השלום** (ביטול הליך – חובת תום הלב) – בקשת הממונה להורות על ביטול ההליך בעניינה של היחידה.

חדל"פ (ב"ש) 72169-05-23 **מליסה דיין נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז באר שבע והדרום** (14/10/2024)

- הממונה טען שהיחידה מסרה **דיווחי כזב** במהלך ההליך, הסתירה את העובדה שנישאה ו/או מנהלת מערכת יחסים זוגית, שמפעילה עסק ואת ההכנסות שהעסק הניב באופן שאינו עולה בקנה אחד עם הצהרותיה. מנגד. היחידה התנגדה לבקשת הממונה תוך שלילת טענותיו. כב' השופט **מנחם שח"ק** הורה על **קבלת** הבקשה ופסק כלהלן: בית המשפט מצא כי דין ההליך בעניינה של היחידה להתבטל, כעמדת הממונה.
- נפסק כי היחידה לא הניחה הסברים משכנעים די הצורך לכך שלא כללה בדיווחיה לממונה את עסק בניית הציפורניים שהקימה. ולא פירטה את מהות ההעברות הבנקאיות המרובות המצויות בחשבונה, זיכויים מאפליקציית "ביט" ותנועות מזומן בחשבון, מדובר בסכומים משמעותיים אותם היחידה לא כללה בדיווחיה לממונה ובחרה לדווח אך ורק על קצבת הנכות שלה, קצבת ילדים וסיוע בשכר דירה. נפסק, כי בהעדר גילוי מספיק מצד היחידה, אי כלילת הכנסותיה במלואן בדיווחיה לממונה, הימנעותה מלדווח על עצם הקמת העסק ועל הכנסותיו, הימנעותה מלפרט את מהות התקבולים בחשבונה, ובצירוף הקשיים שעלו בגרסתה, וההתפתחות בגרסה לאור השאלות שהופנו אליה, בוססה די הצורך המסקנה שהיחידה מכסה טפחיים ומגלה טפח בהליך, אינה משתפת פעולה בהליך כמצופה ממי שנהנה מהגנותיו, והתנהלותה נגועה בחוסר תום לב. על כן, נפסק כי אין עוד מקום להמשך ההליך ומורה כב' השופט על ביטול צו פתיחת ההליכים בעניינה של היחידה וקבלת בקשת הממונה לביטול הצו.

82. **בית המשפט השלום** (סמכות מקומית – תניית שיפוט) – בקשה לסילוק על הסף של התביעה, בטענה כי מכוח ההסכם שנערך בין התובעת לבין חברת שחף אבטחה 1989 בע"מ, אשר הנתבעת נכנסה בנעליה, בתי המשפט המוסמכים לדון בכל הנוגע להסכם זה, ביצועו או הפרתו, יהיו בתי המשפט בתל אביב - יפו בלבד.
ת"א (נתניה) 49023-02-24 **י.א. תמיר שירותי ניקיון ושמירה בע"מ נ' מודיעין אזרחי בע"מ** (17/10/2024)

- כב' השופטת **מירב דניאל-בונן** הורתה על קבלת הבקשה ופסקה כלהלן: הנתבעת טענה בהזדמנות הראשונה בכתב הגנתה טענותיה בדבר חוסר סמכות לבית משפט זה מכח תניית שיפוט בהסכם שבין התובעת לבין חב' שחף, כשהנתבעת נכנסה לטענתה לנעליה במסגרת הסכם רכישת הפעילות במסגרת הליך חדלות פירעון.
- זאת ועוד, לא התקיימה ולו ישיבת קדם משפט אחת בתובענה דנא ושעה שיש מחלוקת בין הצדדים באשר להליכים המקדמיים, הרי שהתביעה עודנה בחיתוליה. משעסקינן בתניית שיפוט ייחודית, והבקשה הוגשה בהתאם להחלטת בית המשפט לאחר שהטענה נטענה בכתב ההגנה, ובהעדר סיבה אחרת, יש לתת תוקף לתניית השיפוט הייחודית ולהעביר את התובענה לבית המשפט המוסמך על פי תניית השיפוט, קרי בתי המשפט השלום במחוז תל אביב-יפו. מלוא טענותיה של התובעת בעניין תוקפו של ההסכם הנטען יישמרו לה בבית המשפט הנעבר, ושם יתבררו לגופן. לאחר עיון כב' השופטת בטענות הורתה על העברת הדיון לבית המשפט המוסמך מקומית על פי תניית השיפוט הייחודית, וכב' נשיאת בתי המשפט השלום במחוז תל אביב-יפו, השופטת אפרת אור-אליאס, תורה על ניתוב התביעה לגורם השיפוטי במחוז.

83. **בית המשפט השלום** (ערעור - הפחתת סכום החיוב בהוצאות) – בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת הוצאה לפועל, שניתנה ביום 23/5/24 במסגרתה חויבו המבקשות בהוצאות בסך של 10,000 ₪ לטובת המשיבה. רע"צ (עכו) 10885-06-24 **דליה טאובר נ' נינה קפיטונוב** (22/10/2024)

- כב' השופטת **בדריה חסן-חסניין** הורתה על קבלת הבקשה ופסקה כלהלן: השאלה הדורשת הכרעה הינה, אם כן, **האם חיוב המבקשות בהוצאות בסך של 10,000 ₪ נופל בגדר אותם מצבים חריגים המצדיקים את התערבות ערכאת הערעור.** לאחר עיון כב' השופטת בטענות הצדדים ונסיבות העניין, הגיעה

למסקנה שהתערבות בנושא ההוצאות היא חריגה, ראוי לקבל את בקשתן של המבקשות ולקבל את הערעור בחלקו וזאת משאין הצדקה ובסיס לקביעת כב' רשמת ההוצל"פ בדבר פסול בהתנהלותן של המבקשות המצדיקה חיובן בהוצאות בסך של 10,000 וקביעה זו אינה מתיישבת עם נתוני התיק ועם שורת הצדק. מעיון בנימוקי ההחלטה עולה, כי כב' הרשמת השתיתה את החיוב בהוצאות על כך, שהוכח, כי במועד המסירה כעולה מאישור המסירה של האזהרה שהתה החייבת/המשיבה ובנה בחו"ל והגיעה למסקנה, כי אישורי המסירה זויפו וכי חרף טענת הזוכות, כי הן שכרו איש מקצוע לביצוע המסירה, קבעה כב' הרשמת, כי הזוכות אחראיות לביצוע מסירות תקינות והאחריות חלה עליהן וכי הזוכות עמדו על המשך ההליכים גם לאחר שידעו בדבר אי תקינות אישורי המסירה.

- דא עקא, מנתוני התיק עולה ,כי פסק הדין נשוא תיק ההוצל"פ ניתן ביום 12/06/23, תיק ההוצל"פ נפתח בחודש 8/23 ונקיטת ההליכים החלה רק ביום 06/03/24 וביום 10/03/24 עוכבו ההליכים בתיק לבקשת המשיבה וביום 14/03/24 הורתה כב' רשמת ההוצל"פ על ביטול ההליכים לאחר שהוכח בפניה כי קיימת אי תקינות באישורי המסירה. מכאן, עולה כי אין בהתנהלות המבקשות כדי להצדיק חיובן בהוצאות משמעותיות. ובזיוף אישורי המסירה, לא הוכח בפני כב' הרשמת כי המבקשות היו שותפות לעניין הזיוף ולא נשמעו בפניה עדויות עליהן ניתן לבסס קביעה כגון דא, להעביר את הנטל מהגורם המוסר בפועל אל המבקשות ולחייבן. ובכך, הורתה כב' השופטת על הפחתת סכום ההוצאות שנקבעו והעמדתו על סך של 4,000 ₪.

84. **בית המשפט השלום** (הפקדת ערובה) – שלוש בקשות; שתיים מהן הוגשו על ידי הנתבע 1 כשבראשונה בהן הוא עתר לדחיית התביעה על הסף מחמת מעשה בי דין ומחיקת יתר התביעה על הסף בשל העדר אישור להגשת תביעה נגדו, ובשנייה ביקש לחייב את התובעת בהפקדת ערובה. הבקשה השלישית הוגשה מטעם הנתבעות 3-5 ובה עתרו לביטול פסה"ד שניתן נגדן בהעדר הגנה ביום 22.4.24 או דחיית התביעה על הסף, ולחילופין מחיקת התביעה נגדן.

ת"א (נצ') 27120-01-24 **פ.ג'. פרויקטים והשקעות בע"מ נ' אורי יוגנד** (12/11/2024)

- כב' השופטת **רים נדאף** הורתה על דחיית הבקשות למעט בקשת המבקש להפקדת ערובה ובקשת המבקשות לביטול פסק דין שניתן נגדן בהעדר הגנה

ופסקה כלהלן: בית המשפט, דחה את הבקשה הראשונה של סילוק התביעה על הסף. נפסק, כי אין כל הוראת חוק המחייבת קבלת או בקשת אישור פורמלי מטעם ביהמ"ש או רשם ההוצאה לפועל לשם הגשת תביעה נגד כונס נכסים שמונה מטעמו ונטען נגדו שלא מילא תפקידו בהתאם להוראות החוק. באשר לטענה לדחיית התביעה על הסף מחמת מעשה בי דין, נקבע שיש לקבל את הבקשה בחלקה, בכל הנוגע לטענות בדבר מכירת הנכס בחסר והעדר הלימה בין חוות דעת השמאי למחיר הנכס, נקבע כי ההחלטות שניתנו בהוצאה לפועל ובערעור הפכו לחלוטות ואין מקום לדון בהן שוב מאחר וכבר נדונו והוכרעו. יחד עם זאת, נקבע כי יש מקום לדון ולהכריע בטענות המשיבה שהועלו בכתב התביעה, למעט אלו הקשורות, במישרין או בעקיפין, לעניין שווי הנכס והערכתו.

- בית המשפט קיבל את הבקשה השנייה לחיוב התובעת (המשיבה) בהפקדת ערובה. נפסק כי בבואו של בית המשפט לבדוק אם יש מקום לחייב את החברה התובעת בהפקדת ערובה על פי סעיף 353א לחוק להבטחת הוצאות הנתבע, עליו לבצע בחינה תלת שלבית: בשלב הראשון, לבחון את יכולתה הכלכלית של החברה לעמוד בהוצאות שתפסקנה מבחינה כלכלית, בשלב השני, להמשיך ולבחון האם נסיבות העניין מצדיקות חיוב החברה בערובה, אם לאו, ובשלב הבדיקה השלישי, במסגרתו בית המשפט בוחן את גובה הערובה הנדרשת ודואג שתהיה מידתית ותאזן אל נכונה את שלל השיקולים הרלבנטיים.
- במקרה זה, נפסק כי לא עמדה המשיבה בנטל המוטל עליה להוכיח שיש ביכולתה לשאת בתשלום הוצאות ככל שאלו יפסקו כנגדה ולטובת המבקש. באשר לסיכויי ההליך, נפסק כי בין הצדדים עולות מחלוקות מהותיות וראויות המחייבות בירור והכרעה לגופן, ובעיקר באשר להתנהלותו של המבקש בעניין כספי הרכישה לאחר מימוש המשכון וסוגיית גביית דמי השכירות משוכרי הנכס. בית המשפט קיבל את בקשת הנתבעות 3-5 ובה עתרו לביטול פסה"ד שניתן נגדן בהעדר הגנה. נפסק כי בין הצדדים, עולות מחלוקות מהותיות באשר לשאלת תשלום דמי השכירות והוצאות השכרת החלקים בנכס בהתאם להסכמי השכירות שנחתמו בין הצדדים. מחלוקות המצריכות דיון מעמיק והכרעה. ובכך, הורתה כב' השופטת על דחיית כל הבקשות למעט בקשת המבקש להפקדת ערובה בקשת המבקשות לביטול פסה"ד שניתן נגדן בהעדר הגנה.

85. **בית המשפט השלום** (התנגדות לביצוע שטר) – התנגדות שהגיש המבקש במסגרת הליך הוצאה לפועל שננקט כנגדו.

ת"ט (ת"א) 21829-07-23 **דוד כהן נ' עו"ד רונן גריסרו** (12/11/2024)

- הליך ההוצאה לפועל נפתח בגין שבעה שיקים המשוכים מחשבונות של המבקש לפקודת סי.די.ליין על סך 249,000 ₪. המבקש הוא עורך דין, המשיב בעל עסק למתן שירותים פיננסיים – סי.די.ליין. כב' השופט **אביים ברקאי** הורה על דחיית ההתנגדות ופסק כלהלן: המבקש הוציא תחת ידיו פעם אחר פעם שיקים, וזאת במשך למעלה משנה בהיקף העולה על 300,000 ₪. המבקש מדבר לשונותיים כאשר מתייחס לסדרת השיקים שהוציא תחת ידיו, וכך בסעיף 3ט לתצהירו מציין שאין לו מושג איזה שימוש עשה ליאור בשיקים: "להדגיש כי בכל אותה התקופה לא ידעתי מה ליאור עשה עם השיקים, לא ידעתי לאיזה צורך בדיוק עשה בהם שימוש".
- מנגד, כבר מיד בסעיף 3י מתאר המבקש כיצד סייע לליאור הן בפגישות עסקיות עם משקיעים שונים, והן עם משרד עורכי הדין הרצוג, פוקס, נאמן ושות'. כל זאת במסגרת פיתוח תוכנה שליאור טען שהוא מפתח. המבקש הודה כבר בהתנגדות שקיבל שיקים נגדיים, וכלשונו: "**הצליח ליאור לשכנע אותי להמשיך ולמסור לו שיקים דחויים שמשך מחשבוני לפקודת פי וי ג'י למטרותיו של ליאור כנגד שיקים שלכאורה היו אמורים להיות הביטחון להחזר התשלום, שמסר ליאור של חברת פי וי ג'י**".
- בנוסף לכך, הובהר שהמבקש הוציא תחת ידיו סדרות של שיקים חתומים. המבקש אף קיבל בתמורה סכומים במזומן או בשיקים נגדיים. די בכך כדי לדחות את ההתנגדות. במהלך חקירתו הנגדית של המבקש התברר שקיימות ראיות לכך שהמבקש הודה בריש גלי בכך שקיבל תמורה בעבור השיקים שכעת טוען שאינו חייב לכבד. המבקש שהוא כאמור משפטן בהשכלתו ועורך דין במקצועו, ציין כבר בתצהירו שאכן הודה או, לכל הפחות, הסכים להודות, שקיבל תמורה בעבור השיקים. כך שלדבריו, עשה זאת מתוך חשש שהשיקים יוגשו לביצוע והדבר יביא לקריסתו הכלכלית ולפגיעה בדירוג האשראי שלו, ומכאן נאלץ להסכים. ובכך הורה כב' השופט על דחיית ההתנגדות ועל שפעול ההליכים בתיק הוצל"פ 537803-06-23.

86. **בית המשפט השלום** (סמכות מקומית) – במסגרת ערעור על החלטת רשמת הוצאה לפועל עלתה שאלת הסמכות המקומית.

עש"א (חד') 67663-09-24 **הענדל רוזנברג נ' קוואלטי קרדיט פאנד** (17/11/2024)

- כב' השופטת **יפעת אונגר ביטון** הורתה על קבלת בקשת הנאמנת ופסקה כלהלן: לאחר עיון כב' השופטת בהוראות הסכם ההלוואה ובטענות הצדדים הורתה כי **דין הטענה להיעדר סמכות מקומית להתקבל**, במובן זה, שיש להעביר הדיון בערעור לבית משפט השלום הנכבד בחיפה. בסע' 40 ו- 40א להסכם נקבעה סמכות ייחודית של בתי המשפט בחיפה בלבד, לדון בעניינים הנובעים מהסכם ההלוואה, לרבות כל הקשור והנובע מפתיחת הליכי הוצאה לפועל למימוש הבטחות שנינתנו במסגרת ההסכם להבטחת פירעון ההלוואה.
- וכך נקבע: **"40. ידוע ללוים כי עוה"ד הינם מייצגים את המלווה בלבד וממליצים ללווים לקבל יעוץ משפטי מטעמם. בית המשפט המוסמך לעניין הסכם זה יהיה בית המשפט המוסמך בעיר חיפה בלבד. 40א. מוסכם כי ללשכת ההוצאה לפועל ולבית המשפט בעיר חיפה בלבד הסמכות המקומית הבלבדית לכל עניין ו/או דיון בקשר עם ביצוע הבטוחות שנתנו להבטחת החזר ההלוואה לעיל, ובכלל זה אך לא רק שטר החוב ו/או שיק הביטחון, ובכלל זה אך לא רק לעניין התנגדות לביצועם"**. מדובר בלשון רחבה ביותר, אשר למעשה מכלילה כל הליך הנובע מהסכם ההלוואה, בין בבית המשפט ובין בהוצאה לפועל, תחת חסותם המקומית של לשכת ההוצאה לפועל ושל בתי המשפט בעיר חיפה בלבד.
- פרשנות אחרת להוראות ברורות כל כך, היא בבחינת פרשנות מאולצת, ולמעשה ניסיון עקר להתחמק מהסכמות ברורות שהחילו הצדדים על עצמם במסגרת הסכם ההלוואה, באופן נחרץ וגורף אמנם, תקנה 120 לתקנות ההוצאה לפועל אינה מוציאה מכלל אפשרות הגשת ערעור לבית משפט שלשכת ההוצאה לפועל אשר נתנה את ההחלטה נושא הערעור מצויה בתחום סמכותו, אולם, אין בה הוראה המתייחסת למצבי סמכות מקומית ייחודית מוסכמת. בהקשר זה, יש, להקיש מתקנות סדר הדין האזרחי, אשר מוציאות מכלל הסמכות המקומית הכללית, את מקרי הסמכות **הייחודית המוסכמת**. על כן, הורתה כב' השופטת על העברת הדיון בערעור לכב' בימ"ש השלום בחיפה.

87. **בית המשפט השלום** (ראיות – היפוך סדר הבאתן) **- בקשת תובע להיפוך סדר הבאת הראיות בתובענה במסגרת תביעה שעילתה פיצוי כספי בהתאם לפוליסות ביטוח בריאות וחיים.**

ת"א (ת"א) 6259-09-23 פלוני נ' איילון חברה לביטוח בע"מ (20/11/2024)

- טענת הודאה והדחה מתקיימת כאשר הנתבע מודה בכל העובדות הנטענות בכתב התביעה אשר מקימות את עילת התביעה, כשלהגנתו עומדת הטענה כי מחמת עובדות נוספות אין התובע זכאי לסעד. רק במקרה בו מתקיימים תנאים אלה ניתן יהיה לשקול היפוך סדר הבאת הראיות.
- קיומה של פוליסה בתוקף, אין מדובר במקרה הרגיל של צד המתגונן מפני תביעה וטוען להיעדר חיוב, אלא במי שמבקשת לאיין את קיומו של חוזה הביטוח ולבטל את הפוליסות.
- במקרה דנן, התקבלה בקשת התובע להיפוך סדר הבאת הראיות בתובעה. נפסק, כי נתבעת תפתח בהבאת ראיותיה והתובע יגיש את ראיותיו לאחר מכן. בית המשפט סבור כי סדר זה של הדיון יחדד וימקד את המחלוקות, ובמקרה דנן יתרום לניהול יעיל של הדיון ולבירור האמת.
- הוראות סעיף 7(ג) לחוק חוזה הביטוח העומדות בבסיס טענותיה של הנתבעת קובעות כי במקרה של מרמה מצד המבוטח יהא המבטח פטור מתשלום תגמולי ביטוח; אך לא נקבע שהפוליסה אינה קיימת ובטלה מעיקרה. בית המשפט סבור, כי את הסעיף האמור יש לפרש כפשוטו, משמע, הווה אומר, הנתבעת היא המערערת על המצב שהיה קיים בין הצדדים אשר ראו עצמם קשורים בחוזי הביטוח ופועלים תחת הוראות הפוליסה, ולכן סבור בית המשפט כי עובדה זו מקהה במידה לא מבוטלת את טענת הנתבעת כי היא הצד המתגונן ולפיכך על התובע לפתוח בהבאת ראיותיו. עוד נפסק, כי יש קושי מובנה בדרישה כי התובע יפתח בהבאת ראיות המלמדות כי בעניינו העובדות שבמחלוקת לא היו מונעות את ההתקשרות בחוזה הביטוח, כפי שטוענת הנתבעת.
- במקרה דנן, בו הנתבעת תוקפת ומערערת על המצב הקיים – קיומה של פוליסה בתוקף, אין מדובר במקרה הרגיל של צד המתגונן מפני תביעה וטוען להיעדר חיוב, אלא במי שמבקשת לאיין את קיומו של חוזה הביטוח ולבטל את הפוליסות. לפיכך, במקרה דנן, כאשר המחלוקת בין הצדדים רובה ככולה נוגעת לטענת אי הגילוי והתוצאה שהנתבעת מבקשת לגזור מכך, סבור בית המשפט כי

יש מקום להורות על היפוך סדר הבאת הראיות. הנתבעת תפתח בהבאת ראיותיה והתובע יגיש את ראיותיו לאחר מכן. אני סבורה כי סדר זה של הדיון יחדד וימקד את המחלוקות, ובמקרה דנן יתרום לניהול יעיל של הדיון ולבירור האמת.

88. **בית המשפט השלום** (בקשת רשות ערעור על החלטת רשם – סגירת תיק מחוסר מעש) – **קבלת בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל הדוחה בקשת החייב לסגור חלק מהתיקים הפרטניים הכלולים בתיק האיחוד מחמת חוסר מעש של המשיב-הזוכה.**

רע"צ (עכו) 40076-11-24 **נאדר עאג'מיה נ' חברת פרטנר תקשורת בע"מ** (25/11/2024)

- כב' הרשמת קבעה בהחלטה כדלקמן: "בקשה לסגירת תיק על סמך תקנה 126(ד) חוסר מעש – אין לסגור תיק לבקשת חייב/ת על בסיס תקנה זו, הנושא יטופל על ידי המזכירות, בהתאם לנהליה."
- תקנה 126(ד) לתקנות ההוצאה לפועל קובעת כי כאשר עברו שנתיים מאז שבוצעה פעולת גבייה על ידי הזוכה, קמה חזקה לחוסר מעש מצדו המצדיקה לבחון אם הוא זנח את ניסיון הגבייה לעת הזו ואם יש לו התנגדות לסגירת התיק. לשם כך רשאי רשם ההוצאה לפועל, כלומר יש לו שיקול דעת, מיוזמתו או לבקשת החייב, לשלוח לזוכה הודעה שיבוא וייתן טעם מדוע שהתיק לא ייסגר, למעשה לשלוח התראה על סגירה מחוסר מעש. אם הזוכה לא נתן טעם כאמור לאחר שההודעה הומצאה לו, ההנחה היא שהוא זנח את ניהול התיק לעת הזו, והרשם רשאי לסגור אותו.
- מקום שזוכה מודיע שברצונו שהתיק יישאר פתוח ונותן טעם סביר לכך, ככלל יימנע רשם ההוצאה לפועל מלסגור את התיק. אם אין הצדקה לכך שהזוכה לא פעל משך תקופה ממושכת, תרופתו של החייב היא לבקש הפחתת ריביות מכוח סעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל ולפי הלכת מור.
- בית המשפט קבע, כב' השופטת בדריה חסנין, כי דין הערעור להתקבל. נקבע כי במקרה דנן, לא נבחנה בקשת החייב בהתאם להוראות תקנה 126(ד) ולא טופלה על ידי כב' הרשמת בהתאם למנגנון הדו - שלבי ובכך **אין מקום להותיר את**

הבקשה של החייב לטיפולה של המזכירות. לכן הורה ביהמ"ש על השבת העניין להכרעתה של כב' רשמת ההוצל"פ לאחר שהחייב יחדש את בקשתו וינמקה.

בית המשפט לענייני משפחה:

89. **בית משפט לענייני משפחה** (ערעור נוסף - חיוב צד ג' בחוב פסוק) – **ערעור נוסף הכרוך אחר חיוב המשיב 1 לפי סעיף 48 לחוק ההוצאה לפועל בחוב הפסוק בו חב המשיב 2 כלפי המערערת על פי פסק דינו של בית הדין השרעי.**

ע"ר (ב"ש) 52407-10-23 פלונית נ' אלמונים (04/03/2024)

- השאלה בערעור: **האם מועד החיוב של הבנק הינו מועד הטלת העיקול או מועד שיעורו ביום התשלום בפועל?**
- המערערת לא ציינה בכתב הערעור את המועד בו הומצאה לה ההחלטה כי אם טענה ללא כל ביסוס כי המועד האחרון להגשת הערעור חל ביום 7/11/23 זאת בניגוד להוראות **תקנה 44 לתקנות בתי המשפט לענייני משפחה** המחילה את הוראות תקנה 134 (א) (1) (ד) לתקנות סדר הדין האזרחי, והדבר נזקף לחובתה.
- המועד להגשת ערעור על החלטת רשם בית המשפט או החלטת רשם ההוצאה לפועל הוא חמישה עשר ימים מיום שהומצאה ההחלטה תקנה 45(ג) לתקנות בימ"ש משפחה. אין כל יסוד לטענת המערערת כי המועד להגשת ערעור הוא 20 ימים בהתאם לתקנה 120(ב) לתקנות ההוצאה לפועל.
- לפי סעיף 176(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, "**נקבע בתקנות אלה או בכל חיקוק זמן לעשיית דבר או להימנע מעשיית דבר או מדד להיקף כתב טענות, יחול האמור כל עוד בית המשפט לא הורה אחרת מטעמים מיוחדים**". על חשיבותם של מועדים הקבועים בדין ניתן ללמוד מהחוק והפסיקה ואף מרוחן של התקנות החדשות כאשר אחת מן המטרות המרכזיות היא "להשריש שיקולי יעילות וצדק מהיר".
- זכות הגישה לערכאות היא זכות חוקתית והפרוצדורה אינה מיטת סדום. ברם, אל מול האמור עומדת זכותם של המשיבים לסיום ההליך ולסופיות הדיון. בפסיקה הנטייה להעניק ארכה רק אם האיחור נגרם מאילוצים חיצונים שאינם בשליטת המערער ונדרש נימוק מהותי וראוי ככל שהדבר נוגע להארכה בדיעבד. כזה לא הוצג לפני.

- בית המשפט הנכבד הורה על דחיית הערעור, וקבע כי המועד החוקי להגשתו הוחמץ, נמחק על הסף.

90. **בית משפט לענייני משפחה** (ערעור על החלטת רשם מזונות - סמכות) - ערעור על החלטת רשמת ההוצל"פ, התיק עניינו גביית חוב מזונות בהתאם להוראות פס"ד הקובעות, עפ"י הסכמת הצדדים, תשלום חיובי המזונות העתידיים של בנם הקטין של הצדדים, שלא במסגרת תשלום עתיים חודשיים, אלא בסכום חד פעמי בסך של 460,000 ₪, אשר ישולם ב-4 מועדים. הצדדים חלוקים באשר לביצוע הוראות פסק הדין ולקביעת רשמת ההוצאה לפועל כי התשלום הראשון שנפרע בהתאם להוראות פסק הדין (שהיה אמור להיות בתוך 7 ימים ממועד פסה"ד – 20.11.2023) **בוצע באיחור המצדיק את גביית יתרת החוב הפסוק במלואו בתשלום מידי** על אף ההסכמה לתשלומו בפעימות.

ע"ר (ת"א) 72363-01-24 **ד' נ' ג'** (15/04/2024)

- כב' השופטת **לורן אקוקה** קיבלה את הערעור מהטעמים הבאים: רשמת ההוצל"פ קבעה בהחלטתה קביעות עובדתיות מהן הסיקה כי ההסכם (שקיבל תוקף פס"ד), הופר הפרה יסודית באופן המצדיק את האכיפה כבקשת המשיבה. לעמדת ביהמ"ש נפלה שגגה בהחלטת הרשמת בהקשר לאמור. ראשית, בניגוד לקביעת הרשמת כי אין מחלוקת "באשר לפן העובדתי" אלא רק באשר לשאלה האם מדובר בהפרה אם לאו. קיימת מחלוקת בין הצדדים אם הפירעון של התשלום הראשון בוצע באיחור של יום כטענת המערער, או באיחור של יומיים כטענת המשיבה ולא היה על הרשמת לקבל את גרסת המשיבה שלא נתמכה בדבר מעבר לאמירתה בנדון כי התשלום התקבל בחשבונה רק ביום המחרת ביום 29.11.2023 עם תאריך ערך ליום קודם, 28.11.2023. לכל הפחות היה ניתן להציג אישור מהתאגיד הבנקאי באשר לאמור.
- וודאי כשברור לכל כי יש מחלוקת באשר לאמור; כ"כ, הרשמת טעתה כאשר קבעה כי הוראות ההסכם קובעות כי הסכום נדרש להגיע ליעדו ואין די במתן הוראת העברת התשלום בתוך המועד המוסכם כדי לעמוד בהוראות ההסכם שכן הכרעתה למעשה קובעת כי ההפרה דנן מהווה הפרה יסודית והרי אין זה כך. יחד עם זאת, גם אם נקבל את גרסת המערער כי סבר שדי במתן הוראת תשלום לבנק, לאחר סיום שעות הפעילות, כדי לעמוד בהוראות ההסכם – בפועל התשלום בוצע באיחור. מכאן שהבחינה שעל רשמת ההוצאה לפועל היה לבצע

האם בנסיבות אלו של איחור ביום בשל מתן הוראת ביצוע ביום האחרון של התשלום מהווה הפרה יסודית. לעמדת ביהמ"ש יש להשיב על כך בשלילה ולכן יש לקבל את הערעור. הכלל הנהוג הוא כי על בעל דין לנהוג בתום לב בנקיטת הליכים משפטיים. הדבר נכון גם בהקשר של הליכי הוצאה לפועל. בפסיקה עקבית של בתי המשפט נקבע כי גם על זוכה חובה לנהוג בתום לב עת פונה הוא להליכי הוצאה לפועל.

- בענייננו עסקינן בפירעון החוב שנפרע בפועל באיחור ואף אם מדובר באיחור של יום או באיחור של יומיים, הרי מדובר בתשלום שנפרע בפועל כשהעיכוב באופן חלקי לא היה בשליטתו של המערער אלא בשל נהלי התאגיד הבנקאי. בסמכות רשמת ההוצאה לפועל היה לבחון את תום לבה של הזוכה בהקשר של ההפרה והאם ההפרה זניחה או שמא יסודית, וודאי כאשר פנתה המשיבה ללשכת ההוצאה לפועל לאחר פירעון החיוב בפועל. בכל הנוגע למערער, כאמור מדובר באיחור של יום שנובע בשל האופן שבו מכבד התאגיד הבנקאי את הוראת הביצוע שנתן המערער. יחד עם זאת, המערער נתן את ההוראה ביום האחרון לביצוע ולאחר שעות הפעילות ולכן ברור הוא כי הביצוע לא תוכנן להיות מושלם באותו היום ועל כן מקובלת על ביהמ"ש גם קביעת רשמת ההוצל"פ כי התשלום נפרע באיחור. על אף זאת, ביהמ"ש אינו יכול להתעלם מנסיבות הוראות ההסכם שקיבל תוקף פס"ד שנועד לסיים את המחלוקות בין הצדדים ועניינו תשלום מזונות של קטין והגם שמדובר במזונותיו, עסקינן בתשלום שיפרע כסכום חד פעמי ולא תשלום חודשי עתי כמקובל. עוד ברור לביהמ"ש כי הליכי הוצאה לפועל לא יאפשרו לצדדים להמשיך ולהתנהל בעניינו של הקטין ללא המשקעים שיווצרו בין הצדדים בשל אותם הליכי ביצוע לפירעון החוב במלואו. אף אם לרשמת ההוצאה לפועל אין הסמכות לשקול שיקולים מאלו, ביהמ"ש כבימ"ש לענייני משפחה אינו יכול להתעלם מהאמור.
- ביהמ"ש ער לכך שהתנהגות ראויה מחייבת גם את החייב בהליכי הוצאה לפועל, ובענייננו המערער, לוודא כי פירעון החיוב מבוצע במועדו ולצפות את האפשרות של עיכובים בתשלום. לכל הפחות ליידע את המשיבה ככל שעיכוב כזה חל והרי ידע על העיכוב עת נעשתה אליו פניה מסניף הבנק על מנת לאשר את ביצוע ההעברה. יחד עם זאת, על אף התוצאה של קבלת הערעור, עת בכל זאת הייתה הפרה מצד המערער בפירעון החיוב במועדו, הגם שאינה עולה לכדי הפרה יסודית, לא נעשה חיוב בהוצאות.

91. **בית המשפט לענייני משפחה** (אכיפת הסכם ממון – פס"ד בהסכמה) – תביעת האישה כנגד הבעל לביטול הסכם גירושין אשר קיבל תוקף של פסק דין בטענה כי ההסכם נחתם ואושר בשל טעות, הטעייה, עושק וכפייה וכי המדובר בטעות בכדאיות העסקה.

תה"ס (פתח תקווה) 47473-01-21 **א.נ נ' ד.נ** (13/06/2024)

- כב' השופטת **הילה מלר-שלו** הורתה על דחיית התביעה ופסקה כלהלן: ההסכם נשוא התביעה קובע יחס חלוקה של 45% לתובעת, 55% לנתבע בבית ובחשבון הבנק המשותף ושכל צד יישאר עם זכויותיו הפנסיוניות והביטוחים שלו ושהנתבע יישא בתשלום חודשי בסך של 6,000 ₪ עבור שימושו בבית המגורים. נקבע כי הסכם ממוני בין בני זוג שונה מהסכם צדדים בהליך אזרחי, מוטלת החובה על ביהמ"ש לבחון ולברר כי ההסכם נערך מתוך רצונם החופשי של הצדדים להסכם, בהעדר כל גורם חיצוני וכי הצדדים מבינים היטב את משמעות ההסכם ואת תוצאותיו טרם החתימה.
- התובעת כאן טענה לטעות, הטעייה, עושק וכפייה. לטענתה ב"כ הקודם הטעה אותה לחשוב כי עקב מצבו הנוכחי של הנתבע הוא זכאי לחלוקה לא שוויונית ושהוצגו לה מצגים לא נכונים בדבר זכויותיה. היא לא פעלה כראוי לפני החתימה על ההסכם ולא בדקה וביררה את היקף זכויותיה, מחדלה של התובעת כאן לא פוטר אותה מאחריות. הנטל כאן על התובעת להוכיח שנפל כאן פגם אשר מצדיק את ביטולו של הסכם הממון שאושר כפסק דין. התובעת לא הוכיחה את טענתה. שני הצדדים להסכם פעלו לפי הוראות ההסכם, חילקו את הכספים בחשבון המשותף והנתבע נשא בתשלום החודשי עבור שימושו בבית המגורים, דבר אשר מעיד על חתימה מתוך הבנה והסכמה מלאה להוראות ההסכם. מכאן, אני הורה כב' ביהמ"ש על דחיית התביעה תוך חיוב התובעת בתשלום הוצאות ושכ"ט לידי הנתבע.

92. **בית המשפט לענייני משפחה** (צו הגנה – חיוב בהוצאות) – בקשת האם לצו הגנה ולמתן צו הרחקה כנגד המשיבים – האב ואחיו, כלפי הילד, בנם של המבקשת והמשיב 1.

ה"ט (פ"ת) 10637-08-24 **מ' י' נ' ר' י'** (15/09/2024)

- הבקשה הוגשה **בפגרה** בפני מותב תורן שאינו מכיר את התיק מבלי ליידע את בית המשפט (המותב התורן) כי מדובר בטענות שכבר נבדקו ונדחו וכי מדובר בהליך שכבר התנהל ולאחר מתן הצו במעמד אחד, המבקשת לא הגיעה לדיונים חרף החלטות בית המשפט. התלונות שהעלתה האם על פגיעה בקטין על ידי אחיו של האב, המשיב 2, נבדקו הן על ידי מכון סגול והן על ידי משטרת ישראל ולא נמצא בהן דבר. כב' השופטת **שירלי שי** דחתה את הבקשה **תוך חיוב בהוצאות לרבות לאוצר המדינה** ופסקה כלהלן: טענות המבקשת, לכל הפחות לכאורה, כי אלה כאמור לא נשמעו בפני ביהמ"ש במלואם, נטענו בעבר, התבררו והוחלט באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי אין בהן דבר, כך שאין כל עילה למתן הצו. אם לא די בכך, בדיקת התיק מעלה דבר נוסף ואולי עוד חמור יותר, בדיון שהתקיים במעמד הצדדים ובנוכחות שתי עו"ס, זמן קצר מאוד לפני הגשת הבקשה לצו ההגנה לא נאמרה, ולו מילה אחת בקשר לפגיעה בקטין מצד המשיבים. לו הייתה למבקשת טענה מסוג זה של חשש לפגיעה בקטין מכל מין וסוג שהוא, לרבות חשש לאי שמירה או הגנה עליו, שאין צורך לציין חשיבותה הרבה, נהיר כי המבקשת הייתה מעלה אותה באותו דיון.
- ובכך, כב' השופטת הורתה על ביטול הצו וסגירת התיק תוך חיוב המבקשת בשכ"ט בסך 6,000 ₪, וזה בהתאם לסכום שנשאו המשיבים בפועל, ובנוסף 4,000 ₪ הוצאות לטובת אוצר המדינה נוכח התנהלותה של המבקשת, בדגש על עשיית דין עצמי והפרת החלטות שיפוטיות.

בית הדין האזורי לעבודה:

93. **בית הדין האזורי לעבודה** (מל"ל - הגדרות מונח "הכנסת עובד") - כיצד יש לפרשת את הוראות תקנה 15 תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) לעניין "הכנסותיו" של המערער, האם הכנסות המערער הן שכר העבודה או כל הכנסה נוספת ובכלל זה משעה שבבעלותו "חברות ארנק" קרי, חברות שהוא הבעלים ובעל התפקיד היחיד בהן, יש לראות גם את הכנסות חברות אלה כהכנסות המערער עצמו לעניין תקנה 15.

ב"ל (ב"ש) 20430-06-23 **יצחק תורגמן - המוסד לביטוח לאומי** (20/05/2024)

- כב' השופטת **יעל אנגלברג שהם** קבעה כלהלן: דין הערעור להידחות בתחום הנוירולוגי ולעניין תקנה 15 ולהתקבל לעניין התחום האורולוגי. הלכה פסוקה

היא כי "ההכנסה" הנבחנת עת נשקלת הפעלת תקנה 15, היא ההכנסה אשר על בסיסה שולמו דמי הפגיעה למערער ומועד הגשת השגות המערער לעניין פרשנות זו, הוא בשלב קביעת פקיד התביעות את ההכנסה האמורה. בהיעדר נסיבות מיוחדות ובהיעדר נתונים מיוחדים, נקודת המוצא בקביעת בסיס השכר היא גובה השכר שמשך הניזוק מהחברה על פי תלושי השכר או טופסי 106 (בהנחה שאין חולק על האותנטיות של תלושי השכר, להבדיל מתלושים שהופקו לאחר התאונה, שבתי המשפט נוהגים להתייחס אליהם בחשדנות).

- שהרי, בהתאם לתלושי השכר משלם הניזוק מס הכנסה וביטוח לאומי, ובהתאם למשכורת שמשך הוא יקבל קצבת נכות מעבודה, אם חלילה ייפגע בתאונת עבודה". היינו, אין לקחת בחשבון ה"הכנסה" סכומים שנותרו בחברה ואשר התובע לא הנפיק תלושי שכר בגינם בזמן אמת ולא שילם בעבורם דמי ביטוח.

94. **בית הדין הארצי לעבודה** (העברת מקום דיון – כללי הסמכות מקומית) – בקשת התובע להעברת מקום הדיון, וזה לאחר שהוגשה תביעה למתן צו הצהרתי לבית הדין האזורי לעבודה. מכאן, עולה **השאלה**; האם יש להיעתר לבקשת התובע להעברת מקום הדיון "לבית הדין האזורי לעבודה מרכז – צפונה" בגין החמרה במצבו הרפואי המקשה עליו להתנייד, כמו גם מקום מגוריו החדש במרכז הארץ?
המ"ד (ארצי) 12512-08-24 **שלמה ווקנין - מדינת ישראל הקריה למחקר גרעיני נגב** (05/09/2024)

- כב' השופטת **ורדה וירט-ליבנה** הורתה על דחיית הבקשה ופסקה כלהלן: בשל חשיבות כללי הסמכות המקומית נפסק לא אחת כי לא על נקלה יועבר מקום הדיון תוך ייתור הכללים שנקבעו בדין לעניין הסמכות המקומית. בכל הנוגע לסמכותו המקומית של בית הדין האזורי לעבודה, אין הצדדים רשאים לסטות מן התנאים הקבועים בתקנות.
- שיקולי הנוחות מצד התובע, הנסמכים על טעמים רפואיים, אינם יכולים להוות כשלעצמם שיקול בלעדי בהחלטה לסטות מן הקבוע בתקנות, וזאת חרף ההבנה והאמפתיה שמגלה בית הדין למצבו. לאחר עיונה של כב' השופטת בבקשה הגיעה למסקנה כי דין הבקשה להידחות. סעיף 24(א)(3) לחוק בית הדין לעבודה קובע כי לבית הדין האזורי סמכות ייחודית לדון ב"תובענות של חברים או חליפיהם או של מעסיקים או חליפיהם נגד קופות גמל, כמשמעותן בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, או תובענות של קופות הגמל נגד חבריהן או חליפיהם

או נגד מעסיקים או חליפיהם, הכל אם התובענות נובעות מהחברות בקופות או מחבותם של מעסיקים לקופות, לפי העניין, וכן כל תובענה לקצבה הנובעת מיחסי עבודה.״. מקום ביצוע העבודה על ידי התובע ומקום מגוריו בעת הגשת התביעה, היה במחוז הדרום, המצוי בתחום שיפוטו של בית הדין האזורי לעבודה באר שבע ועל כן הסמכות המקומית נתונה לבית דין זה, וזה מכוח תקנה 3(א)(4) ו- תקנה 4 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ״ב-1991.

רשות האכיפה והגבייה:

95. **החלטת כב׳ הרשמת לילך לגזיאל אורבך** (צו הפטר לאלתר) - תיק זה נפתח בחודש 04/22 (הבקשה לפתיחת ההליך הוגשה ביום 26.01.22), מספר חודשים לאחר שהיחיד קיבל צו הפטר (ביום 06.10.21) במסגרת הליך פש״ר שהתנהל בעניינו. נקודה חשובה היא כי צו הכינוס בהליך הקודם ניתן ביום 06.08.09. מדובר ביחיד המיוצג על ידי הלשכה לסיוע משפטי, יליד שנת 1955, נשוי, ללא קטינים. **בשלב זה בשל המלחמה והאיום מצפון הארץ, פונה היחיד מביתו ומשתכן במלון - ואף נכלל במאגר דחיית מועדים מיוחדים- חרבות ברזל.**

תיק **802596-01-22** (16/01/2024)

- כנגד היחיד הוגשו 2 תביעות, ע״י מ״א מ״י והמרכז לגביית קנסות. הנאמן אישר את התביעות ע״ס 29,041 ₪. בהערת אגב יצוין כי הפטר מבית המשפט המחוזי ניתן כאמור ביום 06.10.21. היחיד הגיש בקשה לפתיחת הליך חדלות הפירעון דנא ביום 26.01.22, כאשר החלטה בדבר פתיחת התיק בפועל, לאחר השלמת המסמכים כנדרש, ניתנה ביום 27.04.22. מכאן עולה כי הנושה- מ״מ מ״י, לאחר שעתרה לבית המשפט המחוזי להחריג את החוב מההפטר וזאת על מנת לפעול כנגד היחיד לתשלום החוב הנטען, אף לא פעלה באופן מידי לפתוח תיק הוצאה לפועל כנגד היחיד והגישה תביעת חוב מטעמה בהליך דנא.
- **בנסיבותיו של היחיד אין מחלוקת לגבי העדר כושר השתכרותו של היחיד והיעדר נכסים (מפנה לדו״ח ממצאי הבדיקה). לפיכך, השאלות בתיק זה אינן עוסקות כלל במיצוי כושר השתכרות או איתור נכסים. השאלות שבמחלוקת נוגעות לתקופת הצינון שבין ניהול הליך פש״ר לבין פתיחה בהליך חדלות פירעון וכן בעניין חוסר תום לב הנטען בגין יצירת החוב במהלך ההליך הקודם.**

- חוק חדלות פירעון אינו קובע תקופת צינון בין הליך פש"ר שקדם לחוק חדלות פירעון לבין הליך חדלות פירעון, מכאן שבקשתו של היחיד למתן צו לפתיחת הליכי חדלות פירעון לא הייתה כפופה לתקופת צינון כלשהי, זאת במובחן מהוראת סעיף 90א לפקודה הפש"ר, אשר אסר על חייב שהוכרז כפושט רגל וניתן בענייננו צו הפטר להגיש בקשה נוספת להכרזתו כפושט רגל במשך חמש שנים מיום מתן צו ההפטר.

- **כך או כך ולמער הסדר ספק, היחיד נקט בהליך חדלות פירעון בחלוף 7 שנים ממועד מתן הצו הכינוס במסגרת ההליך, וזאת בשים לב להוראות סעיפים 167(ב) ו- 163(ג)(4) לחוק חדלות פירעון.** לפיכך, בהעדר תקופת צינון מפורשת בין שני ההליכים ומשנקבע בחוק חדלות פירעון כי לא יינתן צו הפטר ליחיד אם ניתן לגבי היחיד צו לפתיחת הליכים אחר בשבע השנים שקדמו לתחילת הליכי חדלות הפירעון, אלא בנסיבות מיוחדות ,הרי שטענות הנאמן בעניין תקופת הצינון נדחות. באשר לטענות בעניין חוסר תום הלב של היחיד, הגעתי למסקנה שהן לא הוכחו ברמת ההוכחה הנדרשת אשר תמנע מתן הפטר ליחיד, בנסיבותיו האישיות. בעניין חוסר תום הלב, אכן לא הוצגו החלטות והכרעות נוספות שניתנו ע"י ביהמ"ש במסגרת ההליך הקודם, כך שלא ניתן לדעת בוודאות מה היה אופי החובות ואופן יצירתם, אך מצאה הרשמת לתת משקל להחלטת ביהמ"ש המחוזי במסגרת ההליך הקודם, אשר החליט שלא לבטל את ההליך ולהחריג את החוב.

- **הותרת ההליך על כנו מבססת את ההנחה שאין מדובר בחוסר תום לב, שכן אילו הגיעו הנאמן וביהמ"ש בהליך הקודם למסקנה כי קיים חוסר תום לב בהתנהלות היחיד, הרי שלא היו מותירים את ההליך על כנו.** כמו כן, יוער כי גם אם היינו מגיעים מסקנה שקיים חוסר תום לב בהתנהלות היחיד, הרי אין בכך לבדו כדי לשלול קבלת הפטר. לעניין זה יש לבדוק את היקפו וחומרתו של חוסר תום הלב. שיקולים נוספים הם נסיבותיו של היחיד ובעיקר מצבו בריאותי והמשפחתי, חלוף הזמן מעת יצירת החובות, מקומו של החוב שנוצר בחוסר תום לב בין שאר חובותיו של היחיד, מצבו הנפשי של היחיד בעת יצירת החוב, כמות העבירות והיקפן וכן התנהגותו של היחיד בהליכי חדלות פירעון בנסיבות היחיד, משלא הוכח חוסר תום לב, וכן בשים לב לגילו, העדר נכסים, העדר כושר השתכרות, מצבו הבריאותי והכללי והעובדה שהוא מוכר לרשויות הרווחה, מובילים למסקנה כי יש להעניק לו הפטר.

- לאור כל האמור לעיל, בשים לב לנסיבותיו האישיות של היחיד, העדר נכסים, משלא מצאה כב' הרשמת כי קיים חוסר תום לב המצדיק את ביטול ההליך ומשהטענות בעניין תקופת הצינון נדחו, כב' הרשמת הורתה על מתן צו הפטר לאלתר ליחיד.

96. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (גילוי מסמכים מצד ג') – בקשת הזוכה לגילוי מסמכים.

תיק **516834-10-21** (29/01/2024)

- תגובת צד ג' לצו העיקול ברורה, גרסת צד ג' עקבית ומהימנה, אין זה מעניינה של צד ג' בנוגע למהות הקשר העסקי בין החברה החייבת וחברה בע"מ, כן אין זו חובתה להחזיק בהסכם הרלוונטי, לפי סעיף 46 לחוק ההוצאה לפועל הזוכה לא הצליחה להראות שיש בידי צד ג' נכסים או כספים השייכים לחייבת ואשר חרף העיקול הועברו לידי החייבת.
- הזוכה לא צירף כל אסמכתא תומכת בטענותיו לרבות דוחות חקירה או כל מסמך אחר שיש בו לתמוך בטענותיו. למעשה הטענות הועלו בעלמא ובמעמד הדיון הזוכה לא הצליח לקעקע את גרסת צד ג'. מה שצורף בזמנים הרלוונטיים תעודת משלוח אחת שצד ג' סיפקה אודותיה הסבר המניח את הדעת. צד ג' צירפה אסמכתאות בנוגע להעברת פעילות של החייבת לחברה אחרת, המסמך קדם לעיקול משנת 2020, ועל כן, צד ג' השיבה לצו העיקול כפי שהשיבה ולא עלה בידי הזוכה להוכיח אחרת. הזוכה טוען כי מדובר בקנוניה בין החייב לצד ג', טענה זו נטענה בעלמא ללא כל תימוכין, תעודת המשלוח אין בה כדי להוכיח קנוניה, ובעיקר אין בה בכדי להוכיח העברת כספים לחייבת חרף צו העיקול. ובכך, הורתה כב' הרשמת על **דחיית** בקשת הזוכה לגילוי מסמכים.

97. **החלטת כב' הרשם יניב יחזקאל** (הסכם פשרה - תום לב) - מה דינה של הפרה בת 14 ימים בתשלום שנקבע במסגרת הסכם פשרה לסילוק החוב אשר קבל תוקף של פסק דין על ידי כבוד בית המשפט? האם זכאי הזוכה לחדש את כלל ההליכים בתיק נוכח הפרת ההסכם תוך הפעלת הסנקציה בדבר חידושם של כלל ההליכים וגביית מלוא החוב בתיק ההוצאה לפועל?

תיק **526419-11-22** (06/03/2024)

- דוקטרינת ה"הפרה המזערית" כפי שנקבעה בפסיקה קבעה כי עמידת זוכה על העמדת מלוא החוב בגין הפרת הסכם כפופה לעיקרון תום הלב. משלא נמצאה ולו בדוחק, כל הצדקה לאיחור, הרי שאין מנוס מקבלת הבקשה באופן בו יחודשו כלל ההליכים בתיק, תוך העמדת יתרת החוב בניכוי התשלומים ששולמו, לפירעון.

98. **החלטת כב' הרשם יניב יחזקאל** (סמכות רשם ההוצאה לפועל - חוק אשראי הוגן - הוצאות לטובת אוצר המדינה) - בזיקה להחלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **יניב יחזקאל** מיום 2.8.2023 ועם סיומה של בחינת כלל תיקי הזוכה עליה הורה במסגרתה, להלן החלטתו המשלימה.
תיק **503584-01-23** (11/03/2024)

- ביום 2.8.2023 ניתנה החלטתו במסגרתה הורה על בחינת כלל תיקי הזוכה במערכת ההוצאה לפועל אשר נפתחו החל מיום 25.8.2019 ואילך. יוזכר כי החלטה שלעיל ניתנה לאחר שבמסגרת התיק הפרטני הוגשה בקשת החייבת לחקירת יכולתה ופריסת החוב לתשלומים ממנה עלה החשש כי אין הזוכה, חברה העוסקת במתן אשראי חוץ בנקאי, פועלת בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993 (להלן: "חוק אשראי הוגן"), ולאחר שבירור ראשוני פרטני במסגרת תיק זה העלה כי החשש שהועלה נמצא כמוצדק. בשים לב לממצאי הבדיקה בתיק הפרטני, הוריה כאמור במסגרת החלטה שלעיל, על בחינת כלל תיקי הזוכה תוך מתן הוראה לזוכה ליתן התייחסותה לתחולת הוראות חוק אשראי הוגן בכלל התיקים כאמור בתוך 120 ימים, כאשר בהתאם להחלטה מיום 4.12.2023 ובשים לב למצב החירום כפי שהוכרז במשק מכוח מלחמת חרבות ברזל, הוארך המועד האמור עד ליום 11.2.2024. עם סיומה של בחינת כלל התיקים כאמור, להלן ההחלטה המשלימה.
- כב' רשם ההוצאה לפועל **יניב יחזקאל** קבע כלהלן: בהתאם לנתוני המערכת ובזיקה לתקופת הבחינה שלעיל, נכון למועד הינתן החלטתי דנא נמצא כי הזוכה מנהלת בלשכות ההוצאה לפועל השונות, סך של 67 תיקי הוצאה לפועל. יודגש כי בהתאם לנתוני המערכת, לזוכה מספר רב של תיקי הוצאה לפועל אשר נפתחו במסגרת תקופת הבחינה (ואף קודם לכן) אשר נסגרו לבקשתה בטרם הינתן החלטתי זו כאשר לא ניתן לבחון כיום האם בקשת הביצוע שהוגשה במסגרתן, הוגשה כדין. במערכת מצויים 7 תיקי הוצאה לפעול בהם לא הוגשה כל תגובת

הזוכה. במערכת מצויים 16 תיקי הוצאה לפועל בהם הגישה הזוכה תגובה לפיה אין תחולה להוראות חוק אשראי הוגן לאור היותו של הלווה תאגיד. תיקים שנפתחו שלא כדין בהם תוקנה הבקשה לביצוע. על חשיבות קיומן של הוראות חוק אשראי הוגן, כבר עמדתי במסגרת החלטתי שלעיל במסגרתה אף סקרתי בהרחבה את המקור הנורמטיבי לסמכותו של רשם ההוצאה לפועל להורות על סגירת תיקים מכוח הוראות סעיף 10(א) לחוק אשראי הוגן.

- **כלל 67 התיקים, ייסגרו לאלתר וזאת מכוח סמכותי הקבועה בהוראות סעיף 10(א)(1) לחוק אשראי הוגן וזאת בהיעדר תגובת הזוכה. אין הוראות משלימות באשר לתיקים בהם תוקנה בקשת הביצוע. המזכירות תסרוק החלטתי זו תחת כלל התיקים שנפתחו על ידי הזוכה החל מיום 25.8.2019.** <u>וכעת לשאלת ההוצאות.</u> תקנה 120ג לתקנות ההוצאה לפועל, התש"ם-1979, מסדירה את סמכותו של רשם ההוצאה לפועל להורות על חיובו של בעל דין בהוצאות לטובת אוצר המדינה. במסגרת החלטתי שלעיל, התריתי בזוכה כי מקום בו יתברר כי זו לא פעלה בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן, תתן הזוכה טעם מדוע לא תחויב בהוצאות בגין כך, אך זו לא עשתה כן. באשר לתכלית הטלתן של הוצאות לטובת אוצר המדינה, נקבע בעניין רע"א 1514/06 תדיראן מוצרי צריכה נ' אמיר שהי שאול (נבו; 24.4.2006). **בענייננו, מתוך 76 תיקי הוצאה לפועל שנבחנו נמצא כי 42 מהם נפתחו שלא כדין (63% מהתיקים בקירוב), דבר אשר הצריך הקצאת זמן יקר משך מספר חודשים ובאופן המלמד על דפוס התנהלות פסול מצד הזוכה, נושה מקצועי המיוצג בכלל התיקים ובאופן המצדיק הטלת הוצאות לטובת אוצר המדינה אשר יש בו כדי לבטא את אי הנוחות מהתנהלות זו המהווה שימוש לרעה בהליכי משפט ואשר יש בה משום טעם לפסיקת הוצאות בשיעור גבוה. אשר על כן, אני מורה כי הזוכה תשא בהוצאות לטובת אוצר המדינה בשיעור כולל של 12,000 ₪, כאשר במסגרת קביעת סך זה נתתי דעתי להיקף התיקים בהם נמצא כי הזוכה לא פעלה בהתאם להוראות חוק אשראי הוכן כמו גם העובדה כי הזוכה פעלה לתיקון מרבית בקשות הביצוע בכלל התיקים ולמען תצא אמירה חד משמעית לכלל הזוכים העוסקים בתחום זה להקפיד הקפדה יתירה בקיומן של הוראות חוק אשראי הוגן כאשר רשות האכיפה והגבייה לא תשמש ככלי לזוכים אשר פעילותם אינה תואמת כאמור את הוראותיו הקוגנטיות של החוק.** מזכירות תמציא העתק מהחלטה זו ליועצת המשפטית של רשות האכיפה והגבייה לשם בחינת הצורך להתקנת נהלים בעניין חסימת נותני שירותי מטבע מלפעול להגשת בקשות לביצוע ללא כלל המסמכים

הנדרשים באופן בו יהיה בידי מזכירויות לשכות ההוצאה לפועל, כלים נוספים עת יידרשו אלו לטפל בבקשות לפתיחת תיקים מצד גופים אלו, עוד בשלב המקדמי של פתיחת התיק.

99. **החלטת כב' הרשמת דיאנה פסו-ואגו** (פסק דין שבוטל או שונה) – החייב הגיש בקשה להורות לזוכות להשיב לידיו סכומים ששולמו על ידיו, במסגרת תיק ההוצל"פ, לאחר שאלו פעלו לגביית מלוא החיובים, שנפסקו בפסק הדין ששונה.
תיק **512046-04-23** (03/04/2024)

- במרכז הדיון עומדות **מספר סוגיות הדורשות הכרעה**: א. האם יש להורות על **השבה** לידי החייב, בהתאם לכספים ששולמו בתיק ההוצל"פ; ב. בגין **אילו רכיבים** יש להורות על השבה, ככל והמענה לשאלה הראשונה חיובי. האם רכיבים אלו כוללים את **ההוצאות** ששילמו הזוכות, בתיק ההוצאה לפועל, לגביית החוב שנפסק בפסק הדין שהוגש לביצוע; ג. האם הסכומים שיש להשיב, נושאים **ריבית והצמדה**.
- ככל והחיוב בפסק הדין שבוטל או שונה, נגבה בתיק ההוצל"פ, דיי בהוראת **סעיף 18** לאפשר השבה ואין חובה כי הוראה זו תצוין מפורשות. אין משמעות אך לכותרת או להעדר הפניה להוראת הסעיף באופן פרטני, אלא הבחינה היא מהותית לסעד המבוקש, בסופו של דבר. כספים ששולמו, במסגרת תיק ההוצל"פ, שנפתח לביצוע פסק דין ששונה/בוטל, טרם הפך חלוט, עת הנושה נטל על עצמו סיכונים, **מחויבים השבה לידי החייב**. חובת ההשבה חלה גם על הסכומים שחויב בהם החייב, בגין הוצאות ששולמו על ידי הזוכה, בהם אגרה, שכר טרחה א ו- ב', עלויות הליכים מנהליים וכיוצא בזה. יש לבצע תחשיב של הסכום, שעל החייב היה לשלם בהתאם לפסק דינו של בית המשפט של הערעור וסכום זה להוסיף את רכיב האגרה, שכר טרחה א' ושכר טרחה ב' ורכיב הוצאות ההליכים המנהליים, באופן מותאם לשיעור החוב שנפסק אל מול זה שבגינו נפתח התיק. רכיבים מותאמים אלו יש לנכות מהסכום הכולל ששילם החייב ואת ההפרש להשיב לידיו.

100. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (חיוב צד שלישי לחקירה)

- בקשה לחיוב צד ג' בחוב הפסוק שעה שהנ"ל לא השיב לצווים בתיק, לא השיב

להחלטות הגם כי הללו הומצאו לידו ואף לא התייצב לדיון שהתקיים בהעדרו ביום 1.4.24.

תיק **502339-05-22** (06/06/2024)

- מחויבות צד שלישי במסגרת החוק: צד שלישי שקיבל צו עיקול הופך בעל כורחו להיות מעורב בתיק ההוצאה לפועל . כל נכס אשר נמצא בידיו ומגיע לחייב הן במועד העיקול והן בתקופה של שלושה חודשים לאחר מכן, חייב להיות מועבר ללשכת ההוצאה לפועל. מרגע קבלת הצו חייב הצד השלישי להשיב הודעה ללשכת הוצאה לפועל בתוך 10 ימים .הודעת צד שלישי תפרט את נכסי החייב הנמצאים בידיו וכן נכסי החייב שעתידים למיטב ידיעתו להגיע אליו בתוך 3 חודשים ממועד קבלת הצו לידיו.
- ככל שצד שלישי לא הגיש הודעה לצו עיקול רשאי רשם ההוצאה לפועל לזמן את הצד השלישי לחקירה לפי בקשת הזוכה. הלכה היא כי על צד שלישי מוטלת החובה להקפיד "הקפדה יתרה" בבואו לפעול בהתאם להוראותיו של צו העיקול . תשובתו של צד שלישי חייבת להיות שלמה , מלאה ומפורטת והוא נדרש לשתף פעולה עם הליכי הוצאה לפועל באופן מלא ואם קיימת בעיניו אי בהירות באשר לפעולה כלשהי עליו לפנות בבקשה למתן הוראות. ההלכה הנה כי בהליכים לחיוב צד ג' בחוב הפסוק יש לנקוט בפרשנות מצמצמת של הוראות הדין, כעניין של "מדיניות משפטית", וזאת כיוון שאין צדקה משפטית או מוסרית להפוך את צד ג' שלא בטובתו ושלא ברצונו, ל"מעין ערב" לחייב, כאשר אינו צד לסכסוך שבין הזוכה לבין החייב. כלל זה קיבל משנה תוקף לאור מעמדה החוקתי של זכות הקניין של צד ג' וההגנה הרחבה לה היא זוכה בדין הישראלי לאחר חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
- על פי הפסיקה נטל השכנוע בחיוב צד ג' מוטל על כתפי המבקש, ובענייננו הזוכה, ולאחר שהובאו ראיות אלה, מוטל על הצד השלישי הנטל להוכחת 'הצדק סביר' שמנע ממנו העברת הנכסים המעוקלים אל המוציא לפועל. "חובת שכנוע זו מעוגנת בעקרון הבסיסי של דיני הראיות, לפיו בעל דין במשפט אזרחי הטוען טענה משפטית התומכת או מבססת עמדתו יישא בנטל להניח את התשתית העובדתית הנחוצה לביסוס טענתו, ולשכנע כי זו אכן מתקיימת". מטוטלת הראייה תנוע באופן הבא: על התובע להביא ראיות המהוות בסיס לכאורה לחיובו של הצד השלישי בתשלום החוב הפסוק , לאחר שהובאו הראיות עובר על שכמו של הצד השלישי הנטל להביא ראיות לעניין קיומו של הצדק סביר שמנע ממנו את העברת הנכס המעוקל אל מנהל הלשכה. צד ג' במקרה דנן לא

השיב להחלטות בתיק הגם כי הללו הומצאו לידו, צד ג' לא התייצב לדיון שנקבע בעניינו ביום 1.4.24 ואף לאחר מועד הדיון ניתנה לצד ג' זכות טיעון וגם זכות זו לא ניצל כדי להסביר "הצדק סביר" למחדלו .

- לפיכך, כב' הרשמת קבעה כי צד ג' לא פעל על פי חובתו לפי הדין, לא הציג כל הצדק סביר למחדלו. הרשמת מקבלת את התחשיב שנעשה על ידי ב"כ הזוכה לפיו ועל יסוד תשובת צד ג' יש להעמיד שכרו של החייב לסך של 8,000 ₪ בחודש ובהיעדר כל אינדיקציה אחרת היה על צד ג' להעביר לתיק בהתאם לצו העיקול סך של 24,000 ₪ תחשיב מתמטי פשוט של 3*8,000 חודשים, מתוך הסכום הזה יש להפחית את הסכום שכן הועבר לתיק והוא 11,465 ₪ משכך יוצא כי היה על צד ג' להעביר לתיק סך של 12,535 ₪.
- ובכך, חייבה כב' הרשמת את צד ג' לשלם לזוכה את הסכום של 12,535 ש"ח , סכום זה ישולם לידי הזוכה בתוך 30 ימים ממועד המצאת החלטה זו לידי צד ג', אחרת ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

101. **החלטת כב' הרשם גיא אבגי** (סמכות רשם – סגירת תיק) - האם הטלת עיקול רכב ברישום כהליך בודד מהווה הליך גביה סביר או מספיק ביחס להוראות תקנה 126(ד) לתקנות ההוצאה לפועל, שעניינה סגירת תיק בשל חוסר מעש?
תיק **502986-12-15** (20/06/2024)

- נקיטת הליך **בודד** של רישום עיקול רכב, הינה על מנת "לצאת ידי חובה" ולהותיר את התיק "בחיים", ועל מנת לטעון כי "ננקטו הליכי גביה". אין לקבל מצב בו ביצוע רפטיבי של עיקול רכב ברישום כפעולה בודדת, מהווה במשך שנים הליך גביה סביר בנסיבות אלו, ובראי הוראת תקנה 126(ד) לתקנות. אין לשכת ההוצאה לפועל משמשת כמזכירה של הזוכה, כך שבכול מספר שנים תצא התראה בטרם סגירתה תיק מחוסר מעש. נקיטת הליך עיקול רכב ברישום כהליך בודד בתגובה להתראה בטרם סגירת התיק מחוסר מעש, אינה נקיטת הליכי גביה סבירים לצורך תקנה 126 (ד), אלא לכל היותר ניסיון "לצאת ידי חובה".

102. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (עיכוב הליכים – נטלים) - בקשת החייבת לעיכוב הליכים.

תיק **511780-05-23** (17/07/2024)

- עסקינן בתיק הפתוח מיום 5/2023 לביצוע תביעה על סכום קצוב. החייבת קיבלה אזהרה בתיק בהמצאה מלאה ביום 29.05.2023 ולא פעלה להסדרת החוב. יתרת החוב 30,952 ש"ח . מעיון במערכת עולה כי מדובר בתיק יחיד של החייבת. כידוע, לפתחו של החייב רובץ **הנטל להוכיח את מידת יכולתו לפרוע את חובו הפסוק** ולהביא בפני רשם ההוצאה לפועל את כל המידע והמסמכים הדרושים לשם כך (סעיף 7ג לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז -1967). בקשה לפריסת החוב צריכה לעמוד בתנאי סעיף 7א חוק ההוצאה לפועל התשכ"ז-1967. במקרה שהחוב קטן מסך של 100,000 ש"ח, יש לסלקו ב-36 תשלומים ובהתקיים נסיבות כקבוע בחוק, ניתן להאריך את הפריסה ב-36 תשלומים נוספים. היינו על פי הוראות החוק יש לסלק החוב שבתיק זה, בתשלום חודשי בסך 860 ש"ח (36 תשלומים) או בפריסה ל- 72 חודשים סך חודשי של 430 ש"ח.

103. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (ביצוע פס"ד) - בקשת החייב להורות על סגירת התיק מחוסר מעש ועל ביטולם של כלל ההליכים וההגבלות ככל וקיימות בתיק.

תיק **06-01686-88-9** (18/07/2024)

- אין להתעלם מכך שהחייב שקט על שמריו שנים ולא פנה בכל בקשה, כך שניתן להבין את הסתייגות ב"כ הזוכה וניסיונו להגן על גובה החוב בתיק. התנהלות החייב, ובעיקר שתיקתו שנים רבות חרף ההליכים שננקטו, וזאת על פי עובדות התיק, יצרו מצג "שווא" לזוכה והביעו סוג של "הסכמה" והכשירו את המשך ההליכים ע"י הזוכה ז"ל בתיק ההוצל"פ בזמנים הרלוונטיים. על כן, אין מקום לקבוע שבתיק היה חוסר מעש המצדיק את סגירת התיק, וטענת החייב בהקשר זה נדחית. בנוסף, אין במצבו הרפואי הקשה של החייב ועם כל ההבנה בכדי להצדיק בנסיבות סגירת התיק.
- משנקבע כי אין בתיק חוסר מעש המצדיק סגירת התיק, יש לבחון האם נסיבות החייב והתיק בשל התקופות שאכן הייתה בהן פעילות דלה וחוסר מעש זמני מצדיקים הפחתת הריביות בתיק? עיקרון תום הלב בניהול הליכי הוצאה לפועל מחייב את הזוכה לפעול, באופן סביר, לקבלת סעד המימוש בהליכי ההוצאה לפועל, ואין הוא יכול "לישון על זכותו" עד קץ כל הימים. תיק ההוצאה לפועל אינו יכול לשמש "תוכנית חסכון" לזוכה, אשר ממתין עד אין קץ, ללא נקיטת

הליכים, תוך צבירת הפרשי הצמדה וריבית. לאור חובת תום הלב בניהול הליכים משפטיים ומרכזיותו של עיקרון זה, יש להימנע מלהעניק סעד לזוכה אשר "ישן על זכותו" ולא נקט בהליכים למימוש זכייתו בפסק דין. אכן נדחתה הטענה כי יש לסגור את התיק, אך בנסיבות המיוחדות של תיק זה יש להורות על ביטול ריבית הפיגורים.

104. **החלטת כב' הרשמת קרן פרג'ון זיטמן** (גביית פיצוי מוסכם – סמכות רשם)

– בקשת החייב לסגירת תיק אשר נפתח נגדו לגביית פיצוי מוסכם שנקבע במסגרת תשלומי מזונות בין הצדדים. לטענתו של החייב, עיקרון הפיצוי המוסכם חל רק כאשר הבן היה קטין ולא לאחר בגרותו. בנוסף לכך, הוא טוען שלא הייתה הוכחה כי התקיימו התנאים להחלת הפיצוי המוסכם ויש להעביר בירור קיום התנאים לגביית הפיצוי לערכאה המוסמכת לכך.

תיק **533492-05-24** (28/08/2024)

- סמכות הרשם בגביית הפיצוי המוסכם קיימת ככל שאין צורך במלאכת פרשנות מורכת החורגת מתחום סמכותו של רשם ההוצאה לפועל וכאשר הרשם לא נדרש לזה, אזי ניתן לפנות לפסק הדין ולהוראות ההסכמים שנחתמו בין הצדדים. טענתו של החייבת להחיל את הפיצוי המוסכם רק כאשר הילד קטין הינו ניסיון ליצור מחלוקת פרשנית על מנת לבסס את שאלת הסמכות, ואין לתת כל יד לניסיון זה כאשר הוראותיו של ההסכם ברורות ואינו נדרש לפרשנות. על כן, אני דוחה את בקשתו של החייב לסגירת תיק.

105. **החלטת כב' הרשמת אפרת אידר ינון** (סמכות רשם – צו עשה) – בקשת זוכה לפנות לבית המשפט שנתן את פס"ד אשר מכוחו נפתח תיק ההוצאה לפועל ולבקש שישום את מטבעות הקריפטוגרפיים.

תיק **502899-07-24** (02/09/2024)

- מדובר בפס"ד חלקי שניתן בת"א **54539-02-23** בתאריך 28.05.2024. הקובע את מכסת המטבעות הדיגיטליים שעל החייב להשיב לזוכה וזאת תוך 30 יום ואת שיעור ריבית הפיגורים שתתווסף אם החייב לא יפעל בהתאם. הזוכה טען כי החייב לא עמד בהוראות פס"ד זה ולא השוב לזוכה את המטבעות ולא שילם את ההוצאות במסגרת הזמן אשר קבע ביהמ"ש. והוא טוען שמטבעות קריפטוגרפיים הם נכס ולא מטבע רגיל ולכך הגיש את הבקשה לביצוע פס"ד

מסוג השבת נכס ולא בקשה לביצוע פס"ד כספי רגיל. בנוסף לכך, הוא טוען כי פס"ד חלקי זה ניתן בהסכמת של שני צדדים, אך מנגד החייב טוען כי מדובר בפס"ד חלקי ולא סופי, ושמדובר כאן במטבעות סחירים ונקבע בביהמ"ש נקבע הסכום המדויק לערך שלהם ובכך ניתן לראות בסכום זה כסכום תמורה.

- ועל כן, טענות לעניין שווי המטבעות הדיגיטליים ואופן הערכת שווים עניין שלא בסמכותו של רשם ההוצאה לפועל. ופס"ד קובע השבה שלא בגדר סמכותו של הרשם להוסיף סעדים נוספים שאינם קבועים בפס"ד, ולגבי טענותיו של החייב לדרך בה יש לבצע את הערכת שווי המטבעות הדיגיטליים, מדובר כאן בסעד "המרה" שאינו קבוע בפס"ד ביהמ"ש, ולרשם ההוצאה לפועל אין כל סמכות לגשר על החלק החסר ולדלג על השלב של ההכרעה השיפוטית. ובכך, **מאשרת לזוכה לפנות לערכאה המוסמכת על מנת לשום את המטבעות הדיגיטליים**, מחייבת את החייב בהוצאות הזוכה בסכום של 3,500 ₪ אשר ישולמו תוך 21 יום שאחרת יהיה ניתן לגבותם כחוק פסוק. ומאחר והתיק נפתח לביצוע פס"ד "אחר" אני מורה על סגירת תיק ההוצאה לפועל והשבת האגרה לזוכה.

106. **החלטת כב' הרשמת חן לוי** (ביטול צו תשלומים – צו הפטר לאלתר) – בקשת החייב לביטול צו תשלומים באופן רטרואקטיבי ולמתן צו הפטר לאלתר.

תיק **803304-07-20** (02/09/2024)

- היחיד מבקש לבטל את צו התשלומים ולהשיב לידיו את כל הכספים ששילם לקופת הנשייה לאחר מתן צו פתיחת הליכים החל ממועד הכרתו בדרגת אי כושר של 100% (**הלכת עוידה**). בנוסף לכך, טען שכספי הגמלה שקיבל מהמל"ל הינם כספים מוגנים מפני גבייה, ושלפי **הלכת לשצ'נקו** גם אם נוצר הפרש חיובי בין ההכנסות להוצאות, אין בזה כדי להתיר השתת תשלום חודשי. מנגד, הנאמן טען שהלכה זו לא מתקיימת מאחר וגמלת הנכות שולמה באופן רטרואקטיבי, **לא מתקיימת מטרתה להבטיח את צורכי המחייה המינימאליים ולספק ליחיד אמצעי קיום בסיסיים**. ועל כן, אני מורה על ביטול צו התשלומים, על השבת הכספים ששילם היחיד לאחר יום 08.10.2022 (הכרתו כנכה בדרגת אי כושר של 100%), וכן על מתן צו הפטר לאלתר ליחיד.

107. **החלטת כב' הרשם שאדי ג'ובראן** (סמכות עניינית) – בקשת החייבת להפחתת חוב בגין שימוש בכביש אגרה ולשלם את קרן החוב מושא תיק ההוצאה לפועל.

תיק **531617-02-23** (26/09/2024).

- הזוכה טוען כי לפי סע' 12ב לחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), תשנ"ה – 1995, אין לרשם ההוצאה לפועל סמכות עניינית לדון בבקשת החייבת הואיל והמחוקק קבע הסדר ספציפי בדמות מנגנון של ועדת ערר לה נתונה הסמכות הבלעדית לדון בעררים כנגד חיוב ו/או הפעלת סמכות של הזוכה אשר הינה חברה פרטית ובעלת זיכיון במקטעים יקנעם וסומך כביש 6.
- לאחר עיון כב' הרשם בבקשת החייבת ובטענת הזוכה, הורה על קבלת טענת הזוכה בעניין חוסר סמכות עניינית של רשם ההוצאה לפועל לדון בדרך התהוות החוב, הגשת ערר על החוב ועצם פתיחת תיק ההוצאה לפועל. כב' הרשם רואה בבקשת החייבת כבקשה להפחתת הוצאות פתיחת תיק, הוצאות הליכים ושכ"ט עו"ד. מכאן, הואיל ואין לרשם ההוצאה לפועל לדון בעצם פתיחת התיק, הרי אין מקום לדון בעניין הפחתת החוב בגין אגרה, אחרת הדבר ייחשב כהתערבות בעניין פתיחת התיק וחסימת דרכו של הזוכה לפתוח את התיק. בנוסף לכך, לרשם ההוצאה לפועל סמכות ייחודית לדון בעניין גובה שכ"ט עו"ד המוקנית לו מכח סע' 10 לחוק ההוצאה לפועל.
- ולכך, כב' הרשם הורה על קבלת טענת הזוכה בעניין חוסר סמכות אך גם בחר להתערב רק בגובה שכ"ט עו"ד.

108. **החלטת כב' הרשמת מרים דרמוני-יזדי** (ביצוע פסק דין כספי – חיוב צד ג') – בקשת הזוכה לחיובו של צד ג', בחוב הפסוק מכוח הוראות סע' 48 לחוק ההוצאה לפועל.

תיק **519273-05-21** (09/10/2024)

- לאחר עיון בטענות הזוכה ובמסמכים שהגישה, עולה כי **אין ראיה פוזיטיבית אחת, להחזקת כספים**, דמי שכירות, בתקופת העיקול. כל שיש לזוכה להציע הן **השערות**. ובכך, הזוכה לא הצליחה להרים הנטל המוטל עליה. מן החוזה שצירפה הזוכה לבקשתה, לא ניתן ללמוד דבר, על מצב העניינים בין הבן לחייב, לאחר שנת 2018. ניסיון הזוכה להסתמך על חוזה השכירות שהציג, על מנת להעביר את הנטל המוטל עליו, אל הבן, לא יצלח. הבן אינו נדרש להוכיח

שלא שילם דמי שכירות לאביו, הנטל מוטל על הזוכה להוכיח כי הבן צריך לשלם או משלם בפועל דמי שכירות לחייב. אם יתקבלו טענות הזוכה בדבר מיהות המחזיק בנכס כיום, והטענות בדבר רישומים אצל הזוכה שלא נתמכו בתצהיר, אין בהן כדי להעיד על תשלום או החזקת דמי שכירות עבור הנכס. התנהגותו של הבן ביחס לצו העיקול, הימנעותו מלהשיב לצו העיקול והיעדרויותיו מחקירות אליהן זומן, אינן עולות כדי עילה לחיוב מכוח סע' 48 בחוק ההוצאה לפועל. במועד הטלת צו העיקול, לא הוכח כי הבן משלם או אמור לשלם לחייב, דמי שכירות בגין הנכס. לא הומצא הסכם שכירות בין הצדדים- החייב והבן ואין מקור חוקי אחר עליו יכולה להסתמך הזוכה, בטענה כי חלה חובה על הבן לשלם לחייב, דמי שכירות בגין הנכס. ככל שמבקשת הזוכה לחייב הבן כמחזיק במקרקעין של החייב, בדמי שכירות או דמי שימוש ראויים, הרי שעליה לפנות בעניין בהליך המתאים לערכאה המוסמכת לדון בכך, ולא כחלק מבקשה לחיוב צד ג' מכוח סעיף 48 בחוק ההוצל"פ.

- לאחר עיון כב' הרשמת בטענות הצדדים ובהיעדר עילה ומשלא הוכח כי הבן משלם דמי שכירות לחייב או חלה חובה עליו לשלם דמי שכירות לחייב, מכוח הסכם או הוראות הדין, הרי שכל שהוכח הוא כי הבן משתמש בנכס שלחייב יש זכויות בו, אך אין בכך להקים חיוב כלפי צד ג' ועל כן הורתה כב' הרשמת על דחיית הבקשה.

109. **החלטת כב' הרשמת יעל ממן** (חיוב צד ג' בחוב הפסוק) – בקשת הזוכה לחיוב צד ג', בחוב הפסוק ובהתאם להוראות סעיף 48 לחוק ההוצאה לפועל.
תיק **506765-12-22** (11/11/2024)

- סעיף 47 לחוק ההוצאה לפועל מטיל את החבות על צד ג' להעביר לידי מנהל ההוצאה לפועל את הנכסים שנתפסו בצו העיקול. סעיף 48 (א) לחוק ההוצאה לפועל קובע כלהלן: "**צד שלישי אשר ללא הצדק סביר לא עשה כאמור בסעיף 47, או הוציא מידו נכס או שילם חוב שלא כדין בידעו שיש עליו צו-עיקול בידי צד שלישי, רשאי רשם ההוצאה לפועל לחייבו בתשלום החוב הפסוק במידה שלא שילמו החייב, ובלבד שחיוב זה לא יעלה על שווי הנכס הנדון או על סכום החוב הנדון**." ההלכה הנה כי בהליכים לחיוב צד ג' בחוב הפסוק יש לנקוט בפרשנות מצמצמת של הוראות הדין, כעניין של "מדיניות משפטית", וזאת כיוון שאין הצדקה משפטית או מוסרית להפוך את צד ג' שלא בטובתו

ושלא ברצונו, ל"מעין ערב" לחייב, כאשר אינו צד לסכסוך שבין הזוכה לבין החייב. על פי הפסיקה נטל השכנוע בחיוב צד ג' מוטל על כתפי המבקש, הזוכה, ולאחר שהובאו ראיות אלה, מוטל על הצד השלישי הנטל להוכחת 'הצדק סביר' שמנע ממנו העברת הנכסים המעוקלים אל המוציא לפועל. על התובע להביא ראיות המהוות בסיס לכאורה לחיובו של הצד השלישי בתשלום החוב הפסוק, לאחר שהובאו הראיות עובר על שכמו של הצד השלישי הנטל להביא ראיות לעניין קיומו של הצדק סביר שמנע ממנו את העברת הנכס המעוקל אל מנהל הלשכה (ראו ספרו של המלומד ראו ספרו של המלומד בר אופיר הוצאה לפועל הליכים והלכות חלק שני, מהדורה שביעית עמ' 863).

- בקשת הזוכה לחיוב צד ג' הוגשה ללא הפירוט הנדרש ואכן הוגשה ללא כל תימוכין לאמור בה, לרבות אסמכתאות, תצהירים וחוות דעת חשבונאית נגדית. זאת ועוד, לאחר הגשת תגובת צד ג', ניתנה לזוכה הזכות להגשת תשובה לתגובה ומשום מה בחרה הזוכה שלא להשיב, על אף תגובתה המנומקת והנתמכת כדבעי מטעם צד ג'. מותב זה חזרה פעם אחר פעם על הצורך בניהול הידברות ישירה בין הצדדים ולאור הנספחים אשר הוצגו ואף קבעתי כי נדמה כי ניתן ליתר הדיון. הזוכה טענה כי צד ג' קיזזה על דעת עצמה הוצאות בית משפט ושכר טרחת עו"ד וכי מגיע לחייבת מהעסקה מעמותת 82% מהכספים. נדמה כי הבקשה כלל אינה מתמודדת כדבעי עם אסופת המסמכים אשר הוגשה על ידי מנהל צד ג' לאחר הדיון וביחס לחוזי קבלנות המשנה אשר אסקור בהמשך. כל שנטען בעניין זה הוא כי צד ג' לא המציאה מסמך התחשבנות כפי שנדרשה וזאת בהתעלם מכרטסת הנהלת חשבונות ומסמך התחשבנות סופי אשר הוגשו. לאחר עיון כב' הרשמת בטענות הצדדים, מצאה כי דין הבקשה **להידחות**.

110. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (חיוב צד ג' בחוב הפסוק – בנק) - **התקבלה בקשת זוכה לחייב צד ג' – בנק, בחוב הפסוק לפי סע' 48 לחוק ההוצאה לפועל.**

מס' תיק **508893-04-23** (25/11/24)

- התיק התנהל בלשכה אחרת במשך כשלוש שנים, במסגרת ניהול ההליך, הגיש הזוכה מספר בקשות לחיוב צד ג' עד שלפני כחושיים, ביקש הזוכה להעביר את התיק ללשכה אחרת.

- עם העברת התיק, הגיש הזוכה בקשה חוזרת ודחופה לחיוב הבנק בחוב הפסוק מן הטעם כי במועד קליטת העיקול, עפ"י התשובה במדיה שהתקבלה במשרדו אגב צו העיקול, הייתה בחשבון החייב יתרת זכות, בסכום העולה על 12 א"ש, זאת בניגוד לתשובה במדיה, שלפיה, אין יתרות לעיקול.

- הבנק טען שתי טענות עיקריות, זאת בתשובתו בתיק. יוער כי מעבר לתשובה במדיה, הגיש הבנק תשובה בתיק ולאחר מכן, ימים ספורים לפני מועד הדיון, ביקש להגיש באמצעות עו"ד שנכנס לייצוג, תגובה משלימה. כב' הרשם, אישר הגשת תגובה משלימה, אשר קבע מאורח יותר, כי היוותה הרחבת חזית אסורה בעניין מהותי שהיה במחלוקת בין הצדדים ביחס למועד קליטת העיקול בבנק.

- כב' הרשם קבע כי העיקול נשלח ב- 5/7/23 וכעולה מתשובת הבנק במדיה, הוא נקלט בספרי הבנק ב- 6/7/23. הבנק טען בתשובתו הראשונית בתיק כי ה- 6/7/23 נופל ליום שישי ומשכך, העיקול טופל לראשונה ביום ראשון. טענה זו, בין ־ היתר, נבחנה ע"י כב' הרשם בדיון שקבע בבקשה במעמד הצדדים לה כאשר בסופו של התבררה "כלא נכונה" היות ויום 6/7/23, נופל יום חמישי.

- במסגרת התגובה המשלימה, טען הבנק כי העיקול נשלח אומנם לבנק ב- 5/7/23 אך הוא נקלט בבנק ביום שישי בבוקר, ה- 7/7/23 זאת לאחר "עיבוד לילי" של ה- 6/7/23. טענה זו נדחתה ע"י כב' הרשם.

- כב' הרשם קבע כי מצופה מבנק שמקבל בספריו עיקול שניתן ביום רביעי ה- 5/7/23 במדיה לפעול ליישום הוראות העיקול לפני יום ראשון.

- טענה נוספת שעלתה מפיו של מנהל מחלקת עיקולים בבנק הייתה כי חובות החייב, במועד קליטת העיקול, כך או כך, זוכים בדין קדימה וככל והייתה יתרה, הרי זכות הבנק לקזזה מיתרת החוב.

- גם טענה זו דחה כב' הרשם תוך שהוא קובע כלהלן: תחילה, תשובת הבנק הייתה לאקונית ללא כל מצורפים המוכיחים זכות קיזוז. שנית: הבנק בעצמו אפשר הוצאת שתי העברות בסכום כולל של 30,500 ₪ מחשבון החייב, לאחר מעוד קליטת העיקול, אל צדדי ג'. הבנק איין כל קשר שלו עם כספים אלו ומשאפשר הוצאת הכספים מחשבון הבנק, הרי פועל יוצא, נסתם הגולל לטעון זכות קיזוז.

- כב' הרשם קבע כי לפי סעיף 48 לחוק, מוטל על הזוכה נטל השכנוע, שהרי הוא מי שמבקש "להוציא מחברו" וכי זוכה רשאי לעתור להפעלת הסנקציה לחיוב

אישי של צד ג' הקבועה בסעיף 48 לחוק רק לאחר שהוכיח תחילה ובהתאם לנטל השכנוע המוטל עליו, כי אכן קיים בידי צד ג' נכס מעוקל השייך לחייב אשר לא הועבר על ידי צד ג' בהתאם לחובתו ע"פ סעיף 47 לחוק.

- לבסוף, קבע כי הרשם כי הזוכה הוכיח את טענתו כי במועד שהוטל העיקול, היה חשבון החייב ביתרת זכות ומנגד, הבנק לא פעל כנדרש בהתאם להוראת סעיף 47 לחוק ההוצאה לפועל וכי לא עומדת לו הגנת הצדק הסביר, משכך, קיבל כב' הרשם את הבקשה וחייב את הבנק בחוב הפסוק ע"ס 30,500 ש"ח בתוספת חיוב בהוצאות.

111. **החלטת כב' הרשמת הילה דקל צמח** (חיוב צד ג' בחוב הפסוק) **- בקשת הזוכה לחיוב צד ג' בחוב הפסוק מכוח סעיף 48 לחוק ההוצאה, הזוכה טען כי הומצא לצד ג' צו עיקול כדין אך לא הועברו כספים מעוקלים ממשכורות החייב.**
מס' תיק **529049-11-19** (01/12/24)

- שתי שאלות עיקריות עמדו להכרעת כב' הרשמת - הראשונה: **האם הוכח כי בוצעה המצאה של צו העיקול לצד ג'?**, השנייה: **מה גובה החוב הפסוק?**
- סעיף 48 (א) לחוק ההוצאה לפועל קובע: **"צד שלישי אשר ללא הצדק סביר לא עשה כאמור בסעיף 47, או הוציא מידו נכס או שילם חוב שלא כדין בידעו שיש עליו צו עיקול בידי צד שלישי, רשאי רשם ההוצאה לפועל לחייבו בתשלום החוב הפסוק במידה שלא שילמו החייב, ובלבד שחיוב זה לא יעלה על שווי הנכס הנדון או על סכום החוב הנדון".**
- טענה עובדתית של צד ג' על כך שבתוך המעטפה לא היה צו עיקול אלא מסמך אחר, היא טענה שהנטל להוכחתה מוטל על צד ג' שבחזקתה הייתה אותה מעטפה. כך, כדי לסתור את הטענה שבתוך המעטפה היה צו עיקול, היה על צד ג' להגיש תצהיר של מי מעובדיה אשר פתח את המעטפה, בעניין תוכנה.
- כב' הרשמת התרשמה מחקירתו של מר לוי שהוא השיב בכנות לשאלות ב"כ הזוכה ונראה כי אירעה טעות/תקלה בתום לב אצל מי מעובדי החברה שתפקידם לטפל בדברי דואר רשום אשר בעטיה לא עודכן קיומו של צו עיקול משכורת החייב ולא הועברו כספים מעוקלים.

- הורתה כב' הרשמת על דחיית טענת צד ג' כי לא הוכח שהתקבל אצלה צו עיקול משכורת החייב. כפועל יוצא מכך ומאחר שצד ג' לא העבירה כספים מעוקלים ללשכת ההוצאה לפועל, ללא הצדק סביר, וחייבה את צד ג' בחוב הפסוק מכח סע' 48 לחוק ההוצאה לפועל.

112. **החלטת כב' הרשם שי קידר** (בקשה למתן צו לפתיחת הליכים – סמכות רשם ההוצל"פ) **- בקשת היחיד למתן צו לפתיחת הליכים.**

מס' תיק **801660-01-24** (09/12/24)

- כב' הרשם דן בשאלה: **האם מוסמך רשם ההוצאה לפועל למנות ליחיד שסובל מסכיזופרניה אפוטרופוס בהליך חדלות הפירעון או שעל היחיד להגיש עתירה לבית המשפט הנכבד לענייני משפחה שהוא הסמכות הייחודית לעניין זה?**
- כב' הרשם קבע כי עקרון כיבוד הערכאה המוסמכת בין ערכאות השיפוט השונות בישראל מחייב שבמקום שקיימת לכאורה סמכות לשתי ערכאות (ועוד קודם להכרעה האם אכן קיימת סמכות מקבילה לרשם לענייני חדלות פירעון), ונפתח הליך שיפוטי באחת מהן, תימנע הערכאה האחרת מדיון מקביל בהליך באותו נושא.
- לא קיימת לרשם ההוצאה לפועל סמכות טבועה למינוי אפוטרופוס לדין מכוח הוראות הדין .מדובר על סעד מהותי ביותר לכלל הצדדים, בראש ובראשונה בעניינו של היחיד. מינוי אפוטרופוס יכול שיטול חירויות מהיחיד, ימנע מיצוי זכויות מהיחיד, ויחסום הפעלת שיקול דעת עצמאי מהיחיד (ככל שניתן בנסיבות העניין). השלכות אלו לא ניתן לתאר אלא ככבדות משקל ומהותיות ביותר באשר לאורח חייו של היחיד.
- **תקנה 130 לתקנות ההוצאה לפועל** מסמיכה את רשם ההוצאה לפועל למנות אפוטרופוס לדין לחייב בהליכי הוצאה לפועל שהוכר כפסול דין.
- בנסיבות המקרה דנן, שימוש בתקנה 130 לתקנות ההוצאה לפועל אינו ישים, ונראה שבראש ובראשונה אינו בר תוקף בהליכי חדלות פירעון. ועל כן, קבע כב' הרשם על דחיית בקשת היחיד בשלב זה, אך לא הורה על השארת התיק פתוח ועל השהיית הליכי חדלות הפירעון לתקופה בת כ- 90 יום.

עיכוב יציאה מן הארץ:

רשות האכיפה והגבייה:

113. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (ביצוע פסק דין מזונות – צו עיכוב יציאה מן הארץ) – בקשת החייב למתן החלטה בהעדר תגובת הזוכה להחלטה מיום 18/09/24 באשר לבקשתו לביטול צו עיכוב יציאה מן הארץ.

תיק **512899-06-18** (09/10/2024)

- החלטת כב' הרשם הומצאה לזוכה הן באמצעות הדואר, הן באמצעות אי–מייל, והן באמצעות מסרון לפיכך אין ספק כי הזוכה קיבלה לידה ההחלטה ובחרה שלא להגיב, ומאז מתן ההחלטה חלפו **כ- 6 שנים** והזוכה באי הגשת תגובה למעשה לא הצביעה על כל קיומו של חשש להמלטות החייב מן הארץ והכבדת ביצועו של פס"ד.
- כשמוגשת ע"י זוכה בחוב **מזונות** בקשה לעיכוב יציאה מן הארץ של החייב, יש לבחון את "היסוד להניח" שהחייב עומד לצאת את הארץ. כל שכך תוכיח הזוכה, יעבור "הכדור" לפתחו של החייב שיידרש להגיב לבקשה, ולפרט כיצד מבטיח את פירעון חוב המזונות הקיים ו/או העתידי. **חלוף הזמן מאז הוצא הצו ובהעדר כל תגובה מטעם הזוכה לקיומו של חשש עדכני וסביר להותרת הצו על כנו מובילות למסקנה כי יש להורות על ביטול צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד החייב.** עיכוב יציאה מן הארץ מהווה פגיעה בזכות חוקתית של החייב לפי חוק יסוד: כבוד אדם וחרותו, סעיף 6(א) לחוק: כל אדם חופשי לצאת מישראל. אי לכך, הורתה כב' הרשמת **על ביטול** צו עיכוב יציאה מן הארץ שהוצא כנגד החייב, **ללא כל תנאי** לצדו.

החלטות הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי:

114. **החלטת ממונה** (דחיית בקשה לביטול צו עיכוב יציאה מהארץ) – בקשת החייב להסרת הגבלת עיכוב יציאתו מהארץ מיום 1.6.24 ועד ליום 24.6.24 לצורך עלייה לרגל למכה.

תיק **10777-10-23** (06/05/2024)

- ב"כ הממונה עו"ד **אוריאל יצחק – כפיר** דחה את הבקשה וקבע כלהלן: לפי האמור ברע"א 3289/17 מוחמד טאהא נ' כונס הנכסים הרשמי (נבו 30.04.2017),

ביתר שאת שעה שבהתאם לחוק חדלות פירעון חייבים ישהו בהליכי חדלות פירעון למשך תקופה מוגדרת וקצרה יותר מבעבר, אשר ככלל תעמוד על תקופה של כ4 -שנים. לפיכך הממונה ייעתר בחיוב לבקשות להסרת עיכוב יציאה מהארץ רק במקרים חריגים.

- הממונה ישקול להיעתר בחיוב לבקשה כאמור, אם מצא כי מתקיימת אחת מהנסיבות הבאות: צורך בריאותי חיוני ודחוף; אירוע משפחתי משמעותי, כאשר הקרבה היא מדרגה ראשונה או צורך עסקי שיש בו כדי להיטיב עם קופת הנשייה, או הקשור לתעסוקתו של החייב .אף כי, רשימת הנסיבות שלעיל אינה סגורה ועל הממונה לבחון את נסיבותיו של כל מקרה לגופו, היעתרות לבקשה כאמור בנסיבות אחרות תיעשה רק במקרים חריגים מאוד, וככלל לא ייעתר הממונה לבקשה לצאת מהארץ אשר תכליתה נופש וכן לא ייעתר לבקשות הנשענות על טעמים דתיים כגון: נסיעה לאומן/ מכה. ראו סעיף 12.2 לנוהל הממונה.
- בנוסף, על הממונה להשתכנע כי באיזון בין מכלול הזכויות והאינטרסים המעורבים בהליכים גוברים השיקולים המצדיקים היענות לבקשה. במסגרת זו, בוחן הממונה בנוסף על הנסיבות הקשורות ליציאה המתוכננת מהארץ גם את התנהלות החייב בהליכי חדלות הפירעון לרבות שיתוף הפעולה של החייב עם הנאמן, את השלב בו מצוי החייב בהליכים ,את מקורות המימון לנסיעה ועוד. במקרה זה לא מצאתי כי מוצדק להסיר את הגבלת עיכוב יציאת החייב מהארץ, ודין בקשת החייב להידחות.

כינוס נכסים:

בית המשפט המחוזי:

115. **בית המשפט המחוזי** (כינוס - פסילת בעל תפקיד) - בר"ע על החלטת ביהמ"ש לענייני משפחה, שניתנה בהליך רכושי המתנהל בין המבקש והמשיבה 2 אגב גירושיהם. בגדר החלטה זו נדחתה בקשת המבקש להעברת המשיבה 1 (אשר שימשה עד לאחרונה כבאת כוחו) מתפקידה ככונסת נכסים, ומינוי בא כוחו הנוכחי של המבקש תחתיה לצד ב"כ המשיבה 2.

רמ"ש (ב"ש) 19446-03-24 **פלוני נ' עו"ד אלמונית** (31/03/2024)

- כב' השופטת **פאני גילת כהן** דחתה את הבקשה וקבעה כלהלן: כונס הנכסים הוא פקיד ביהמ"ש והוא פועל בשמו, ומחויבותו היא כלפי ביהמ"ש ולא כלפי מי מבעלי הדין, ובכובעו ככזה **אין הוא בבחינת שלוחו של בעל הדין שביקש למנותו**. מושכלות יסוד הן, כי החלטה בעניין זהותם של כונסי הנכסים מסורה לשק"ד ביהמ"ש הממנה אותם. אכן, מינוי באי כוחם של בעלי הדין בהליך משפטי גם ככונסי נכסים הוא חזון נפרץ במקומותינו, אך אינו הכרחי, וביהמ"ש וודאי אינו כבול לציפייה כזו מצד בעל הדין או בא כוחו.
- מסתמן, **גם שאלת מינוי באי כוח הצדדים ככונסי נכסים במשותף מסורה לשיקול הדעת של ביהמ"ש**, והיא נגזרת ממספר שיקולים. מכל מקום, לבא-כוחו של בעל הדין הממונה ע"י ביהמ"ש ככונס נכסים שני כובעים שונים ונפרדים זה מזה – האחד כשלוחו של בעל הדין המייצגו בהליך המשפטי ואמון על האינטרסים והזכויות שלו, והשני כשלוחו של ביהמ"ש, משמש כזרועו הארוכה ואמון על הליך כינוס הנכסים.
- לעיתים חובותיו של עורך הדין בכל אחד מן התפקידים הללו מתיישבות זו עם זו ויש ביניהן הרמוניה, ולעתים לא. שעה שהם משמשים כזרועו הארוכה של ביהמ"ש, על כונסי הנכסים להיות נאמנים באופן מוחלט כלפיו מעצם מינויים ככאלה ואף לתכלית שביהמ"ש אמון עליה – פירוק השיתוף באופן המיטבי והיעיל ביותר. יתר על כן, כונסי הנכסים אינם נתונים למרותם של בעלי הדין עצמם, ואף שהם עשויים לשמש כשלוחיהם בכובעם הנוסף כבאי-כוחם, חובת הנאמנות שלהם ככונסי נכסים מופנית בראש ובראשונה כלפי ביהמ"ש. בעלי הדין מצדם מחויבים לשתף פעולה עם כונס/י הנכסים מכוח חובת תום הלב המוטלת עליהם. לביהמ"ש שמינה כונס מסורה הסמכות גם להעבירו מתפקידו,

אך הכלל הוא שלא בנקל יועבר בעל תפקיד מתפקידו. ניתן לאתר בפסיקת בתי המשפט המחוזיים מקרים ספורים בהם בעלי תפקיד (נאמנים) הועברו מתפקידם, וזאת בנסיבות יוצאות דופן בלבד. כך, למשל, אובדן אמון בין בעל התפקיד וביהמ"ש הביא להעברתו מתפקידו. גם כאשר קיים פגם בהתנהלות מומחה או בעל תפקיד אחר המתמנה ע"י ביהמ"ש, לא בכל מקרה הוא ייפסל. הכלל הוא שכאשר הפגם אינו יורד לשורש ההליך באופן המצדיק פסילת בעל התפקיד, יימנע מכך ביהמ"ש, בהינתן החזקה שבעל תפקיד נוהג באופן מקצועי ועושה מלאכתו נאמנה. לפיכך, רובץ לפתחו של בעל דין המבקש לסתור החזקה הנטל להוכיח קיומן של אינדיקציות ברורות המצדיקות פסילת בעל התפקיד, למשל ניגוד עניינים בינו ובין הצד שכנגד. לצד זאת יובהר, כי נקבע כבר לא אחת, שלא כל ניגוד עניינים יביא בהכרח לפסילת מינויו של בעל התפקיד. במקרה דנא, כפי שנקבע ע"י בימ"ש קמא, לא הוצג כל טעם בגינו אין בידו להמשיך ליתן אמון במשיבה 1 שמונתה כבעלת תפקיד על ידו, משהמבקש לא הציג כל עילה שבדין לביסוס הבקשה להעברת המשיבה 1 מתפקידה, וממילא לא הונחה על ידו התשתית הראייתית לתמיכה בבקשה מעין זו. יצוין כי טענות מעין אלה כלפי מי שמונה ע"י ביהמ"ש ומשמש כזרועו הארוכה בניסיון להטיל דופי בהתנהלותו הן טענות חמורות, ולכן ראוי לנקוט בעניין זה בזהירות המתחייבת, לפרט הטענות ולבססן כדבעי. בענייננו הועלו ע"י המבקש טענות בעלמא ובהעדר כל תימוכין, ודי בכך להביא לדחיית הבקשה. יצוין כי הבקשה להעברת המשיבה 1 מתפקידה (וליתר דיוק – למינוי ב"כ המבקש ככונס תחתיה) נשענת על שני אדנים: עצם החלפת ייצוגו של המבקש בהליך קמא ו"העדר היגיון" בהותרת המשיבה 1 - באת כוחו לשעבר בתפקידה ככונסת נכסים; העדר אמון בינו ובין המשיבה 1 בגינו אין הוא מעוניין שהיא תשמש ככונסת נכסים מטעמו.

- ודוק, **השיקולים הרלוונטיים בכל הנוגע למינוי בעל תפקיד או להעברתו מתפקידו נוגעים למישור היחסים בין ביהמ"ש ובעל התפקיד, ולא בין בעלי הדין ובינו משאינו שלוחו**. ככלל, ובהליכים המתנהלים בביהמ"ש לענייני משפחה בפרט, לערכאה הדיונית יתרון ניכר על פני ערכאת הערעור, בפרט בכל הנוגע להתנהלות בעלי הדין, למאזן הכוחות ביניהם ולעמדות המיקוח שלהם, ובנדון דידן גם למידת שיתוף הפעולה שלהם עם הליכי הכינוס והציות להחלטות שיפוטיות. במקרה הנדון, חזקה על הערכאה הדיונית שהביאה בחשבון גם ההשפעה שתהא להחלפת כונסת הנכסים בשלב בו מצוי ההליך ובהתחשב בנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה דנא. בהקשר זה יוזכר כי מטרת העל בכינוס

נכסים אגב הליך גירושין היא לאפשר חלוקה מהירה ושוויונית של הנכסים בין בני הזוג המתגרשים. המושכות מצויות בידי הערכאה הדיונית ולה שיקול הדעת לקבוע ולהתוות הדרך האופטימלית להשגת מטרה זו.

116. **בית המשפט המחוזי** (שכר טרחה - כונס נכסים) - בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה, שקיבל את ערעור המשיבים על החלטת רשמת ההוצאה לפועל וקבע ששכרו של המבקש ככונס נכסים יעמוד על 1% מערך הנכסים ולא על 3%.

רמ"ש (ת"א) 19157-02-24 **עו"ד רן רייכמן כונס נכסים נ' פלונים** (24/03/2024)

- כב' השופט **נפתלי שילה** דחה את הבקשה ופסק כלהלן: אף אם נתעלם מהאיחור בהגשת הבקשה, לא מדובר בשאלה בעלת חשיבות החורגת מעניינם של הצדדים. מדובר בשאלה נקודתית: **האם בנסיבות המקרה דנן, היה מקום ששכר טרחת הכונסים יחרוג מאחוז אחד שנקבע בהסכמה בעת שההליך נוהל בבית המשפט וכיצד משפיעה העובדה שההליך הועבר לפיקוח לשכת ההוצאה לפועל על גובה שכה"ט, לאור ההסכם שעליו חתמו חלק מהמשיבים** עם המבקש ושבמסגרתו הוסכם שככל שההליך יועבר ללשכת ההוצאה לפועל, שכר הטרחה לא יוגבל לאחוז אחד. למבקש עיוות דין לא נגרם. לכך יש להוסיף את ההלכה לפיה אין ערכאת הערעור נוטה להתערב בהחלטה על קביעת גובה שכר טרחה של כונסי נכסים, למעט במקרים חריגים, קל וחומר כשמדובר בערכאת ערעור שנייה. למעלה מן הצורך, אין לקבל את טענות המבקש גם לגופן.
- זכותו וחובתו של בית המשפט לקבוע את גובה השכר בהתאם להערכתו את פועלם של הכונסים ותוך התחשבות בפרמטרים השונים הנוגעים אותו הליך הספציפי, לרבות הסכמות שהתגבשו באותו הליך ואין בית המשפט כפוף להסכמים שערכו הצדדים עם הכונס. משהחליט בית המשפט קמא להתערב בהחלטת הרשמת ולהותיר את שכר הטרחה שהוסכם ע"י הצדדים בתחילת ההליך בגובה של אחוז אחד בלבד, אין עילה להתערב בפסק דינו. לו תתקבל עמדת המבקש לפיה העברת הליכי הפיקוח ללשכת ההוצאה לפועל תוכל להביא להגדלה משמעותית של שכר הטרחה של כונסי הנכסים, הדבר יהווה תמריץ לכונסים שמונו ע"י בית המשפט, לפעול להעברת הליכי ביצוע פירוק השיתוף ללשכת ההוצאה לפועל והתוצאה תהיה שההגבלה על שכר כונסי הנכסים שנקבעה בתקנות המשפחה לא תמושש ושכרם יהיה יותר גבוה.

117. **בית המשפט המחוזי** (כינוס – אישור מכירת נכס ושיהוי) - בקשת החייב ורעייתו לשעבר, לביטול אישור מכירת דירת המגורים לרוכש, ולאישור הסדר נושים תחתיו.

פש"ר (ת"א) 33137-12-16 **ג'מאל כבוב נ' כונס נכסים רשמי תל אביב** (18/04/2024)

- כב' השופט **יעקב שקד דחה** את הבקשות ופסק: מכירת מקרקעין בהוצאה לפועל מוסדרת בתקנות ההוצאה לפועל, כאשר תקנה 68 מתארת את "הכרזת הקונה", לאחר הליך מכירה פומבית והגשת הצעות. תקנה 69 מורה כי **אם הוכרז מציע כקונה ושילם את יתרת התמורה, יינתן על כך אישור רשם ההוצאה לפועל**. ע"פ הפסיקה, הכרזה על קונה היא סופית ואינה ניתנת לפתיחה לצורך דיון בהצעה מאוחרת, גם אם האחרונה גבוהה יותר.

- במקרים בהם טרם אושר המכר על ידי בית משפט, הסכים בית המשפט העליון לשקול מקרה חריג בו התמורה שהוצעה על ידי מציע מאוחר סכום גבוה משמעותית יותר. נדבך נוסף שנקבע בפסיקה, נוגע גם להתנהגות החייב עצמו בהליכי מימוש הנכס, גם כאשר מדובר בחייב השואף להשאיר נכס אישי בידיו. בענייננו המכר כבר אושר כחודשיים טרם הגשת הבקשות. בקשות החייב והאישה הינן למעשה בקשות לעיון חוזר בטענה לשינוי נסיבות, דהיינו קבלת האישור העקרוני למימון רכישת זכויות החייב בדירה. אישור זה שצורף לבקשות הוגש **כחודשיים לאחר הכרזת הקונה**. **מדובר בשיהוי ניכר ובלתי מוצדק**, בעיקר נוכח משיכת ההליכים על ידי החייב והאישה לאורך השנים.

118. **בית המשפט המחוזי** (פש"ר – כינוס נכסים – מכירת נכס) - בקשת המנהל המיוחד במסגרת הליכי פשיטת רגל, לממש נכס ל החייב בשווי מוערך של 700,000 ₪, על-אף קיומה של משכנתא לטובת צד שלישי. לטענת המנהל המיוחד, המשכנתא שנרשמה לטובת הצד השלישי נרשמה בחוסר תום לב ואין מקורה בעסקה אמתית בין החייב לצד השלישי; לא הובאה כל ראיה בדבר תשלום בפועל לטובת החייב; החייב והצד השלישי אף לא סיפקו הסבר סביר מדוע לא ננקטו הליכים כלשהם למימוש המשכנתא משך השנים. החייב טען, מנגד, כי כי מדובר על הסכמי הלוואה ורישומי משכנתה שנעשו כדין לפני שנים. הצד השלישי טען, כי הוא חברם של החייב

ורעייתו מזה שנים, ומשנקלעו לקשיים, סייע להם; הוא נמנע משך שנים מעמידה דווקנית על החזר הלוואות שנתן לחייב ממקורותיו האישיים; כיום עולה החוב על שווי הנכס ומשכך, יש לראות בצד השלישי כמי שהחייב מכר לו את הנכס.

פש"ר (נצ') 41231-06-18 **אלקיים אריק נ' אלקיים אריק** (13/06/2024)

- כב' השופט **אסף זגורי** קיבל את הבקשה ופסק כלהלן: המנהל המיוחד הגיש את סיכומיו, ואילו החייב והצד השלישי לא עשו כן אף שהיו מודעים למועד שכן הדיון התקיים בנוכחותם. במישור העקרוני, לזניחת טענות במסגרת הסיכומים נפקות משפטית שהינה וויתור עליהן.
- הדברים נכונים מקל וחומר כשבעל דין בוחר שלא להגיש סיכומים כלל וכלל. בהיקש מתקנות 74(ג) ו-75(2) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, רשאי המנהל המיוחד להוכיח את טענותיו ולזכות בסעד בהתאם, שהרי לפי תקנה 74(ג), "דין אי-הגשת סיכומי הטענות בכתב במועד, כדין אי-התייצבות לדיון". במישור העקרוני, הצד השלישי כנושה מובטח שלו שעבוד קנייני אשר אף קיבל פומביות בדרך של רישום בלשכת רישום המקרקעין, רשאי להיפרע מהחייב בדרך של מימוש, ללא תלות בנושים האחרים. דיני פשיטת הרגל מעניקים אפוא לנושה המובטח מעמד מיוחד ביחס ליתר הנושים בהליכי חדלות הפירעון. ברם, הימנעות הנושה המובטח מלנקוט בהליכי מימוש או שיהוי ניכר מצדו בפעולותיו במסגרת הליכי המימוש, עשויים להתפרש בנסיבות מסוימות כפעולה בחוסר תום לב ובדרך בלתי מקובלת ביחס לנושים הבלתי מובטחים, וכפועל יוצא להוביל להתערבותו של בית המשפט של חדלות פירעון בהליכי המימוש. אין לאפשר לנושה המובטח לעשות יד אחת עם החייב על מנת למנוע מימוש הנכס, שכן יש בכך הפרת חובת תום הלב כלפי יתר הנושים, חובה הקבועה בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973.
- במקרה דנן, אין לתת אמון בעדויותיהן של החייב ושל הצד השלישי. מערכת היחסים בין השניים מעלה תמיהות ותהיות רבות ויש בה להוביל למסקנה, כי הסכמי ההלוואה ורישום המשכנתא נעשו למראית עין בלבד. מקום בו החייב מצד אחד מבקש להימנע מהכרזתו כפושט רגל ומאידך מציג יחד עם הצד השלישי חזית אחידה שקבלתה בסופו של דבר תוביל לגריעה מקופת הנשייה, תוך פגיעה בנושים אחרים, עליהם לשכנע כי פעלו הם בתום לב. הדברים נכונים ביתר שאת בהתחשב בסימני השאלה העולים מגרסאותיהם, היעדר ראיות איכותיות מטעמם בדבר העסקה הנטענת, ובפרט העובדה שהצד השלישי "התעורר" רק כאשר נשקלה אפשרות מימושו של הנכס, וכן כי נמנע ממימוש

הבטוחה אפילו בחלוף 10 השנים המנויות בהסכמים עליהם הוא נסמך. במקרה דנן, התנהלותו של הצד השלישי על אף מעמדו כנושה מובטח, הינה בלתי מניחה את הדעת כלל וכלל ותומכת במסקנה, כי לא הסתמך בתום לב על החזרת ההלוואות הנטענות ולחילופין על מימוש הדירה וקבלת הזכויות בה לעצמו. אכן ביטול רישומה של משכנתה בת תוקף הינה צעד מרחיק לכת, אך אין המשמעות כי לא יורה בית-המשפט לעשות כן מקום בו מוצדק הדבר.

- בנסיבות בהם בית-המשפט משתכנע, על בסיס הראיות שהונחו לפניו, כי אין זה מן הצדק להגן על זכויותיו של בעל המשכנתא, בין היתר משעה שאין כל ראיה לפיה בעל הזכות הרשום נתן תמורה כנגדה, מן הראוי לעשות כן; הדברים נכונים שעה שהחייב והצד השלישי לא הגישו את סיכומיהם והתנהלותם מלמדת כי החוזה ביניהם היה חוזה למראית עין בלבד. משכך, אין בית-המשפט נדרש לתנאים הקבועים בסעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל בדבר ביטול הענקה, כשהמנהל המיוחד כלל לא נסמך על הוראה זו. כל מסקנה אחרת בנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה שלפניי, תוביל למצב אבסורדי ובלתי צודק, בו החייב והצד השלישי יסתתרו מאחורי הזכות הרשומה בלשכת רישום המקרקעין, בעוד נושי החייב יעמדו לפני שוקת שבורה ולא יוכלו להיפרע מנכסיו. לאור האמור לעיל, הבקשה התקבלה; בית המשפט הורה על מחיקת המשכנתא לטובת הצד השלישי.

119. **בית המשפט המחוזי** (כינוס – אישור התמחרות טרם חתימת הסכם) - **בקשת רשות ערעור כנגד החלטת בית המשפט לענייני משפחה בהליך פירוק שיתוף במקרקעין, בגדרה אישר קיום התמחרות חדשה בנוגע לנכס מקרקעין בין מציעה חדשה ובין הזוכה שהוכרזה בהתמחרות קודמת (המבקשת בהליך דנא) טרם כריתת הסכם מכר עמה.**

רמ"ש (ב"ש) 1143-07-24 **פלונית נ' אלמוני** (19/11/2024)

- האם זוכה בהתמחרות בהליכי כינוס נכסים רשאית להסתמך על זכייתה ולמנוע בכך קיום התמחרות נוספת?
- במקרה של התמחרות בהליך כינוס נכסים, שבו המכר טרם אושר, הפסיקה מכירה באפשרות לקבלת הצעה מאוחרת גבוהה יותר. בנסיבות מקרה זה, צדק בית משפט קמא כשאישר קיום התמחרות חדשה בנוגע לנכס מקרקעין בין

מציעה חדשה ובין הזוכה שהוכרזה בהתמחרות קודמת טרם כריתת הסכם מכר עמה. במקרים בהם המכר כבר אושר על ידי בית המשפט, העסקה לא תבוטל, אלא מטעמים חריגים. לעומת זאת, במקרה שבו המכר טרם אושר, הפסיקה מכירה באפשרות לקבלת הצעה מאוחרת גבוהה יותר.

- נקבע כי במקרה זה, צדק בית המשפט קמא בהעדיפו האינטרס של השאת התמורה על פני אינטרס ההסתמכות של המבקשת, ואיזן נכונה ביניהם, בפרט על רקע נסיבות המקרה: העובדה כי טרם אושרה ע"י בית המשפט ההצעה הזוכה בהתמחרות הראשונה וטרם נחתם הסכם מכר; מיקום הנכס אשר בזמנים הרלוונטיים נתון היה במצב בטחוני מורכב; פרק זמן קצר מאד, של ימים ספורים, בין מועד ההתמחרות הראשונה ובין הגשת ההצעה החדשה; הפער המשמעותי בין גובה ההצעה החדשה להצעה שזכתה בהתמחרות הראשונה ועומד על 850,000 ₪. אין בהחלטה כדי לפגוע בתקינות הליכי כינוס הנכסים, ואף לא בהגינותם ובעקרון היסוד של שוויון בין המציעים.

בית משפט שלום:

120. **בית המשפט השלום** (כונסי נכסים/חובותיהם/הוראות) - בקשה להורות על כונסי הנכסים לערוך התמחרות בין המציעים אשר הגישו הצעות לרכישת הנכס.
ת"א (צפת) 44628-01-23 **אירן טהורי נ' בתיה עמרני** (04/03/2024)

- כב' השופט **רביע ג'באלי** דחה את הבקשה ופסק כלהלן: תפקידם של כונסי הנכסים הוא למכור את הנכס במחיר המתאים והראוי ביותר, ובנסיבות דנן, במחיר הגבוה ביותר. על פי ההלכה הפסוקה, הערכאות השיפוטיות לא יטו להתערב בהחלטתו של ועדות מכרזים או במקרה זה כונסי הנכסים, אלא במקרה של חריגה ממתחם הסבירות. בעניינו, המבקש לא הצביע על פגם בהחלטת הכונסים שלא לקיים הליך התמחרות בשלב זה אלא, לפתוח את הליך ההצעות מחדש. המבקש אף לא הצביע על חובה כלשהי בדין לכפות את קיום ההתמחרות. לא נמצא כל פגם בדין או במהות בהחלטת הכונסים. החלטתם בנסיבות דנן הינה סבירה, שקולה ויעילה לנוכח ההצעות הנמוכות המצדיקות את פתיחת הליכי המכרז מחדש. אין טעם בקיום הליך התמחרות כאשר ההצעות נמוכות בהרבה משווי הנכס, כאשר קיימת סבירות גבוהה לבטל ולצאת להליכי מכרז מחדש. בנוסף, בפסיקה נקבע כי בית המשפט לא יטה לבטל הליכי

מכרז שהסתיימו אלא במקרים קיצוניים. מטעם זה, ומטעמי יעילות עדיף לבטל את המכרז בשלב זה, על מנת לקבל הצעות משופרות, וזאת טרם עריכת ההתמחרות וסיום הליכי המרכז לשווא רק בכדי לקיים הליך התמחרות נוסף. אין טעם להתקדם בהליכי מכרז כאשר צפוי ברמת סבירות גבוהה לפתוח את ההליכים מחדש. מכאן, כי בדין התקבלה החלטת הכונסים לבטל את המכרז ולפתוח בהליכי מכרז מחדש.

121. **בית המשפט השלום** (כינוס - שכ"ט כונס) - שתי בקשות רשות ערעור שהדיון בהן אוחד. מדובר בבקשות רשות ערעור שהוגשו מכוח הוראת סעיף 80(ב) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז – 1967. בקשת רשות ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל, שבה נדחתה בקשת המבקש מר יעקב מזרחי להורות על מינוי כונס נכסים על נכס חלופי שבבעלותו המלאה ברחוב הרצוג 3 ירושלים, במקום על הנכס שבכינוס (נכס ברחוב הרצוג 2 הידוע כגוש 30025 חלקה 188 תת חלקה 7). בקשת רשות ערעור שהגיש אביו של המבקש, מר יצחק מזרחי על החלטת רשם ההוצאה לפועל, שלא לעכב הליך התמחרות בנוגע לנכס.

רער"צ (י-ם) 29043-04-23 **יעקב מזרחי נ' עיריית ירושלים** (19/03/2024)

- המבקשים, אב ובן, הם בעלים במשותף של הנכס. ברקע הדברים, מינוי ב"כ המשיבה לכונס נכסים לצורך מימוש הנכס לתשלום חובות המבקש יעקב למשיבה, וזאת בגין חוב ארנונה בגין הנכס ובגין שני נכסים נוספים שבבעלות יעקב. מדובר במינוי כונס נכסים אשר נעשה מכוח שעבוד סטטוטורי לטובת המשיבה בהתאם לסעיף 11(א) לפקודת המיסים (גביה) וכן אכרזת המיסים (גביה) (ארנונה כללית ותשלומי חובה לרשויות המקומיות), תש"ס – 2000. החוב בגין הנכס נפרע במלואו, אולם נותרו למבקש יעקב חובות בגין שני נכסים נוספים (רחוב עובדיה סומך 10 ורחוב רפאלי 3 – כך נמסר על ידי ב"כ המשיבה במהלך הדיון) ובגין חובות אלו ולצורך פירעונם, מבקשת המשיבה למכור את הנכס במסגרת הליך הכינוס. כב' השופט **ציון סהראי** קבע כלהלן: לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים ולהשתלשלות האירועים מאז הדיון האחרון בתיק ועד היום, מצאתי לקבוע כי בכפוף להפקדת סכום של 70,000 ₪ בצירוף מע"מ כדין (81,900 ₪) עבור שכר טרחת כונס הנכסים, וכן הוצאות הכונס בסך של 19,734 ₪, ייסגר תיק המימוש ויבוטל הליך הכינוס. אנמק קביעתי. אכן, הסכמת הצדדים הייתה שתיקי ההוצאה לפועל הרלוונטיים ייסגרו (וממילא יבוטל הליך

הכינוס) בכפוף לתשלום הסך של 412,225 ₪ וכן שכר טרחה והוצאות הכונס בהתאם לתחשיב אותו יגיש הכונס. המבקש יעקב לא עמד בהסכם ופעל להפקדת הסך של 412,225 ₪ טרם הוגש התחשיב מטעם כונס הנכסים ביחס לשכר טרחתו וההוצאות, ובכך, למעשה, יצר עובדה מוגמרת, ולפיה החוב שולם, תוך שהוא מפר בכך את הסכמת הצדדים.

- גם אם יש מקום לברך על כך שהמבקש פעל להסדיר את חובו, אף אם לאחר תקופה ארוכה, מן הראוי היה לעשות כן בהתאם להסכמת הצדדים, ולכל הפחות לאחר שהיה מוגש תחשיב שכר הטרחה וההוצאות והייתה מתקבלת החלטה בעניין. מנגד, לא מצאתי לקבל את התחשיב שערך כונס הנכסים, ולטעמי הוא איננו עולה בקנה אחד עם הוראות תקנות שכר הטרחה, עליהם מבקש הכונס להתבסס. תקנות שכר הטרחה, עליהן מתבסס הכונס בתחשיב אותו הגיש, מסדירות את נושא שכר טרחתו של כונס נכסים אשר מונה לצורך ביצוע משכנתא או משכון. בתחשיב אותו הגישה המשיבה נכתב כי שכר טרחת הכונס עומד על 272,500 ₪ וכן הוצאות בסך 19,734 ₪, כאשר הסכום מבוסס על חישוב של 10% משווי הנכס. הנכס לא נמכר, וקביעת שכר טרחה באחוזים משווי הנכס אפשרית רק כאשר הנכס נמכר, כך על פי התקנות. יצוין, כי אף לו היה נמכר הנכס, היקף שכר הטרחה המקסימלי היה עומד על כ – 254,000 ₪ כולל מע"מ. לא מצאתי הצדקה לאפשר תשלום שכר טרחה והוצאות בסכום המגיע כדי 70% מהחוב הנטען (כ – 291,000 ₪ מתוך 412,225 ₪), ואף לא מצאתי עיגון חוקי לכך, שכן כאמור, הנכס לא נמכר. תקנות שכר הטרחה אינן מתייחסות למצב נשוא התיק שבפני, קרי – הוכרז זוכה, חלפו למעלה מ-90 יום מאז מונה הכונס אך הדירה טרם נמכרה, נערך הסדר בין הצדדים, אולם החייב לא פעל לפיו ופרע את החוב. מכאן, שלא ניתן לחשב את שכר טרחת הכונס באופן מתמטי ומדויק על פי הוראות תקנות שכר הטרחה, הקובעות תחשיב מתמטי ברור בהתאם לכל תרחיש אשר קבוע בהן. שכר הטרחה הקבוע בתקנות שכר הטרחה איננו מביא בחשבון כל תרחיש או אפשרות, ועל כן, לבית המשפט שיקול דעת בכל הנוגע להיקף שכר טרחת הכונס כאשר מדובר במקרה שאיננו נמנה במדויק על המקרים המפורטים בתקנות שכר הטרחה.

- לטעמי, לבית המשפט סמכות לקבוע את שכר טרחת כונס הנכסים בהתאם לנסיבות העניין, תוך שהוא מביא בחשבון את תכלית תקנות שכר הטרחה (הנלמדת מאופן חישוב שכר הטרחה בהתאם לשלב הליך הכינוס ומשיעורו

באחוזים מגובה החוב או משווי הנכס – לפי העניין) וכן נתונים ונסיבות נוספים. מחד, כאמור, יש להביא בחשבון את גובה החוב ולהתחשב בנתון זה בעת קביעת שכר טרחת הכונס, שכן אין זה סביר שהיקף שכר הטרחה, כפי שדורש הכונס, יהיה בשיעור 70% מגובה החוב כאשר תקנות שכר הטרחה מגבילות את שכר הטרחה לכדי מקסימום של 6.4% מגובה החוב כאשר הנכס טרם נמכר, או מקסימום של 8% משווי הנכס (ככל שנמכר) ובנוסף סכום שלא יעלה על 14,224 ₪ (בצירוף מע"מ כחוק). מאידך, יש להביא בחשבון את העובדה שמדובר בכונס נכסים שמונה לפני כ – 7 שנים, ומאז ניסה להביא למכירת הנכס ללא הצלחה, וזאת עקב נקיטת הליכים מרובים מטעם החייבים, וכן את העובדה שמדובר בהליכי כינוס המצויים בשלבים מתקדמים מאוד. לו לא היה מדובר בהליכי כינוס ארוכים- ובשלב מתקדם מאוד של מכירת הנכס, כונס הנכסים היה זכאי לשכר טרחה מקסימלי של 45,582 כולל מע"מ ₪ (בהתאם להוראות תקנה 6 ו-2 לתקנות שכר הטרחה). זאת, כאמור, מבלי להביא בחשבון את התמשכות הליכי הכינוס במשך שנים, ריבוי ההליכים שננקטו על ידי החייבים וכן את העובדה שהוכרז זוכה בהתמחרות אך טרם הושלמה המכירה, מצב שאיננו מוסדר בתקנות שכר הטרחה.

-

- כאשר עסקינן בהליכי כינוס מתקדמים, בהם הוכרז זוכה אך טרם הושלמה העסקה, וכאשר נאלץ הכונס לפעול במסגרת הליכים רבים ועל פני תקופה ארוכה מאוד של שנים, יש מקום להביא בחשבון נתונים רלוונטיים אלו ולהעמיד את שכר טרחת הכונס על הסך האמור. סבורני כי תוספת שכר טרחה בסך 36,316 ₪, וסה"כ 81,900 ₪, מאזנת נכונה בין זכויות הצדדים ונסיבות העניין בכללותן. עוד יש לזכור, כי לו היה הכונס משלים את מכירת הנכס, דבר שצריך היה לקרות אלמלא שילם המבקש את החוב בסמוך לאחר הדיון וברגע האחרון ממש, היה זכאי לשכר טרחה המגיע לכ- 217,000 ₪ בצירוף מע"מ. הגיעה העת לסיים הליכים אלו, ונראה כי הסכומים שנפסקו משקפים נכונה את זכותו של כונס הנכסים לשכר טרחה ראוי בשים לב לנסיבות הליך הכינוס והתמשכותו הרבה מחד, אל מול זכותו של המבקש שלא לשלם שכר טרחת כונס והוצאות בשיעור של כ – 70% מגובה החוב, כפי שעותר כונס הנכסים. טענת המשיבה וכונס הנכסים בנוגע לקיומם של חובות אחרים של המבקש יעקב, שמכוחם מן הראוי להותיר מינויו ככונס נכסים על הנכס, דינה להידחות. טענה זו הועלתה

לראשונה רק לאחר שהמבקש הפקיד לקופת ההוצאה לפועל את סכום החוב נשוא הסכמת הצדדים (ללא הוצאות הכונס ושכר טרחתו). עת הגיעו הצדדים להסכמה האמורה בדיון שנערך בפניי, ניתנה הסכמת המשיבה וכונס הנכסים לסגירת תיקי ההוצאה לפועל כנגד המבקשים וביטול הליך הכינוס. הכונס לא טען טענה כלשהי ביחס לחובות אחרים של המבקש, או לצורך להותיר את הליך הכינוס על כנו לצורך גביית חובות אחרים. בנסיבות אלו, נראה כי לא היה מקום להעלות טענה זו לראשונה רק לאחר שהמבקש שילם את סכום החוב ללא הוצאות הכונס ושכר טרחתו, ובעניין זה נראה כי הכונס מנסה להותיר את הליכי הכינוס בתוקף ללא הצדקה של ממש. לו היה המבקש משלם את שכר טרחת הכונס והוצאותיו בהתאם לתחשיב שהגיש, עניין זה כלל לא היה עולה.

- ממילא ברור, כי השלמת עסקת המכר כפופה לאישור בית המשפט. מכל מקום, בשום שלב במהלך הדיון בבקשות המבקשים לא הועלתה טענה בעניין זה, וכונס הנכסים היה נכון לבטל את הליך הכינוס, לרבות מכירת הנכס תמורת תשלום הסך של 412,225 בצירוף שכר טרחת כונס נכסים והוצאות על פי תחשיב שיגיש. מן הראוי לזכור, כי תכלית מינוי כונס הנכסים הינה לממש את הנכס לצורך תשלום חובות המבקשים למשיבה, כאשר מימוש הנכס איננו מהווה מטרה עצמאית. כיסוי חובות המבקש למשיבה הם העומדים ביסוד מינוי כונס הנכסים. שעה שחובות אלו שולמו במלואם, ללא שכר טרחת כונס הנכסים והוצאות הכונס, אין עוד הצדקה להמשך הליכי מימוש הנכס ככל שהם נוגעים לחובות המבקשים למשיבה, אולם זאת בכפוף לתשלום הסכומים שפורטו לעיל ויפורטו שוב להלן. **ככל שהמבקש יפקיד בקופת ההוצאה לפועל תשלום בסך 70,000 ₪ בצירוף מע"מ עבור שכר טרחת כונס הנכסים (81,900 ₪), ובנוסף סכום של 19,734 ₪ בגין הוצאות הכונס (סה"כ 101,634 ₪), וזאת תוך 20 יום, יבוטל הליך הכינוס ותיק ההוצאה לפועל ייסגר.** לא יופקדו הסכומים האמורים בתוך התקופה האמורה ימשיך כונס הנכסים בהליך מימוש הנכס מהשלב שבו הופסק הליך המימוש. לא מצאתי הצדקה לחייב את כונס הנכסים לפרוע את יתרת החוב מנכס חלופי, אף אם מדובר בשכר טרחת הכונס והוצאותיו. לעניין זה אין לי אלא להפנות לסעיף 9(ב) לחוק ההוצאה לפועל. על המבקש לשלם את שכר הטרחה והוצאות הכונס כפי שקבעתי כתנאי לביטול הליכי הכינוס. בנסיבות העניין, ולנוכח התנהלותם, יישאו המבקשים בהוצאות המשיבה בהליכים אלו בסך 5,000 ₪. ההוצאות ישולמו מתוך העירבון שהופקד על ידי המבקשים.

122. **בית המשפט השלום** (כונס נכסים – מימוש עיקול – מכירת נכסי מקרקעין)

- בקשת רשות ערעור על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל.

רע"צ (חי') 57269-05-24 **אבינועם אמור נ' עדנאן כנעאן** (01/07/2024)

- המבקש הוא הזוכה בתיק ההוצל"פ הנ"ל, והמשיב הוא החייב בו. המבקש עתר למינוי כונס נכסים לצורך מימוש עיקול ומכירת שני נכסי מקרקעין הרשומים ע"ש המשיב: נכס הידוע כחלקה 103 בגוש 18567 (להלן – "הנכס הראשון") ונכס הידוע כחלקה 50 בגוש 18574 (להלן – "הנכס השני") לשם גביית חובו הפסוק בתיק ההוצל"פ. המשיב התנגד למבוקש וטען כי מכר את שני הנכסים, וביום 13.4.24 נדחתה הבקשה, בהנמקה כי – "נוכח טענות החייב, אישור תשלום המס שצורף והערות האזהרה הרשומות ע"ש צדדי ג', ובשים לב למגבלת סמכותו של מותב זה להכריע בדבר זכויות במקרקעין, אני מורה, בשלב זה, על דחיית הבקשה". המבקש עתר בבקשה נוספת לכב' הרשמת, אשר נדחתה בהחלטה מיום 11.5.24, בהנמקה, כי – "בחינת בקשות המינוי ומתן החלטה בהן, תהא למעשה הכרעת מותב זה בתחרות בין הערות האזהרה הרשומות על הנכסים, בשים לב לטענות החייב לעניין מכירת נכסים אלה, לרבות אישור העסקה שצורף.
- מותב זה נעדר סמכות הכרעה בתחרות בין ההערות הנ"ל הרשומות על נכסים ו/או ביחס לבעלות, ככל שקיימת, בנכסים...". המבקש חולק על קביעות כב' הרשמת, ומכאן בקשת רשות הערעור. כב' השופטת **רויטל באום** קבעה כלהלן: לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור, בהשלמות שהוגשו, ובהעדר תגובת המשיב, אני סבורה כי דין הבקשה והערעור להתקבל באופן חלקי, וביחס לנכס הראשון בלבד. כעולה מנסחי רישום המקרקעין שצורפו לבקשה (ואשר היו לעיני כב' הרשמת בטרם ניתנו החלטותיה), הערת אזהרה לטובת צד שלישי נרשמה בנכס הראשון <u>לאחר</u> שהוטל ונרשם עיקול על זכויות המשיב לטובת המבקש, בעוד שבנכס השני – ההערה נרשמה <u>לפני</u> הטלת העיקול כאמור.
- במצב דברים זה, וביחס לנכס השני – לכאורה זכויות המשיב הועברו לצד שלישי באופן רשום ומתועד בטרם עוקלו, ועל כן לא נותרו עוד בידי המשיב זכויות לעקל כאמור, וממילא – גם לא נותרו זכויות למכור בהליכי כינוס נכסים בהוצאה לפועל. לפיכך, אינני סבורה כי נפלה טעות בהחלטת כב' הרשמת ביחס לנכס השני, אשר ככל הנראה אינו עוד בבעלות המשיב, ובשים לב לכך שבירור

הזכויות כאמור אינו בסמכות רשם ההוצאה לפועל, כפי שנרשם בהחלטות דנן. ככל שהמבקש סבור כי עסקת המכר אינה אמתית וחרף הרישום בנסח – הזכויות נותנו של המשיב, פתוחה בפניו הדרך לפנות בתביעה מתאימה בערכאה המוסמכת לקבוע זאת. שונים הם פני הדברים, לטעמי, ביחס לנכס הראשון, בו תחילה נרשם עיקול לטובת המבקש כאן, ורק לאחר מכן נרשמה הערת אזהרה לטובת רוכש המקרקעין; עסקת המכר נעשתה, עפ"י נסח הרישום, לאחר שזכויות המשיב עוקלו, והיא לכאורה כפופה לעיקול זה. למעשה ניתן לומר, כי המשיב העביר לרוכש את הזכויות שנותרו בידיו במקרקעין לאחר עיקולם בידי המבקש. להבנתי, במצב דברים זה כב' הרשמת אינה צריכה "להכריע בין זכויות" (עניין שאמנם אינו בסמכותה כאמור), אלא לממש זכות רשומה של המשיב במקרקעין, כאשר ככל שלרוכש הנכס טענות כלשהן בעניין זה – עליו להתכבד ולפנות לערכאה המוסמכת להצהיר על כך. אשר על כן ועל יסוד המפורט לעיל, אני מורה כי החלטת כב' הרשמת ביחס לנכס הראשון תבוטל, כאשר לכב' הרשמת שיקול הדעת אילו הוראות לתת בנוגע למינוי כונס נכסים ופעולות שעל המבקש וכונס הנכסים שימונה לנקוט לצורך המינוי ולצורך מימוש העיקול. הבקשה ביחס לנכס השני – נדחית.

123. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם – שכ"ט כונס נכסים) – בקשת רשות ערעור על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **אייל רוזין** בתיק הוצל"פ 509438-09-16 מיום 16/07/2024 שבה נפסק למבקש, שמונה ככונס נכסים למכירתו של נכס מקרקעין ע"ש החייבת, שכר טרחה המשקף 6% מתמורת המכר ולא 10% כפי שביקש.

רער"צ (ב"ש) 53936-09-24 **דוד קנטור, כונס נכסים נ' עזבון שמחה יפרח ז"ל** (22/09/2024)

- המבקש טען כי קמה זכות לערער על החלטת כב' הרשם. בכך נתפס המבקש לכלל טעות. הקביעה בדבר זכות ערעור על פסיקת שכ"ט כונס נכסים רלוונטית להליכים שבהם מעוגנת הזכות לערער בחוק בתי המשפט או בדין אחר. ערעור על הליכים לפני רשם ההוצאה לפועל מעוגן בסעיף 80 לחוק ההוצאה לפועל. ועל כן, חלות ההנחיות הקובעות רשימה סגורה של סוגיות שבהן קיימת זכות ערעור, ובכל יתר הסוגיות נדרשת רשות. פסיקת שכר טרחתו של כונס נכסים אינה אחת הסוגיות שבהן מוקנית זכות ערעור. ולכן הוגשה הבקשה לרשות על ידי המבקש.

כב' הנשיא **עמית יריב** הורה על **דחיית** הבקשה ופסק כלהלן: כב' הרשם קבע בהחלטתו כי יש למנות את משך פעילותו של כונס הנכסים רק ממועד החלטת המינוי בשנת 2022, ולא מתחילת הטיפול בתיק ההוצאה לפועל בשנת 2016.

- שכר טרחתו ככונס נכסים צריך להתחיל להיספר רק מהמועד שבו מונה ככונס נכסים, כך שלא הייתה כל הצדקה להתחשב לצורך חישוב שכר הטרחה במלוא משך הפעילות בתיק – 8 שנים, אלא רק בפרק הזמן שבו פעל ככונס נכסים, כלומר כשנה וחצי, ואף פחות מכך. בנוסף לכך, כב' הרשם קבע כי תמורת המכר אינה חורגת משמעותית מהערכת השמאי. ועל כן, גם על התמורה לא ניתן לומר שהיא עולה משמעותית על הצפוי וגם היא אינה מצדיקה התערבות.
- ולכן, כב' השופט הורה על דחיית בקשת הרשות לערעור.

124. **בית המשפט השלום** (כונס נכסים – פיצוי מוסכם) – **התקבלה בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל בתל אביב, שבה נדחתה בקשת כונס הנכסים-המערער, לאשר לו לבטל הסכם מכר מקרקעין שנכרת במסגרת כינוס נכסים מחמת הפרתו מצד הרוכשת-המשיבה, ולגבות פיצוי מוסכם בשיעור של 10% מתוך התמורה ששולמה בהתאם להסכם. הרשמת נימקה את החלטתה בכך שהסמכות לדון בטענת המשיבה שביצוע ההסכם סוכל ולכן לא הופר, מסורה לבית המשפט המוסמך.**

רע"צ (ת"א) 33019-10-24 יניב אזרן כונס נכסים נ' מופר ייזום בניה ופתוח בע"מ (01/12/2024)

- נקבע כי אין ספק שבקשת הכונס הייתה במהותה להתיר לו לעשות שימוש בסעדים עצמיים המוקנים לו לפי ההסכם: להודיע על ביטול ההסכם מחמת הפרתו היסודית המתבטאת באי תשלום יתרת התמורה במועד המוארך; ולהותיר בידו את הפיצוי המוסכם בשיעור של 10% מהתמורה מתוך התשלום שכבר שולם לו.
- עוד נקבע, כי צודק הכונס בטענתו שהסמכות להורות על ביטול הסכם מכר מקרקעין מחמת הפרתו במסגרת כינוס נכסים ועל חילוט עירבון מסורה לרשמת ההוצאה לפועל בתקנה 68(ג) לתקנות ההוצאה לפועל. נכון שבמקרה דנן, אין מדובר בחילוט עירבון גרידא, אלא בגביית הפיצוי המוסכם מתוך התמורה החוזית במקרה של הפרה יסודית, זכות שהוקנתה לכונס בסעיף 9 סיפא להסכם.

- הכונס היה רשאי לגבות את הפיצוי המוסכם מתוך התמורה כסעד עצמי כשם שהיה רשאי להודיע על ביטול ההסכם מחמת הפרתו כתרופה עצמית שאינה מצריכה פניה לערכאות. מאחר והכונס הוא בעל תפקיד הפועל מטעם רשמת ההוצאה לפועל כזרועה הארוכה, הוא מחויב לבקש הוראות קודם שיבצע כל פעולה מהותית שאם לא כן הוא עלול להיות חשוף לאחריות אישית. הואיל והסעדים שהכונס ביקש לנקוט הם סעדים עצמיים, הכונס רשאי לנקוט אותם בלא צורך בהגשת תובענה לבית המשפט המוסמך.
- עוד נקבע, כי מחיקת הערת אזהרה שנרשמה מכוח ההסכם בעקבות ביטולו מחמת הפרתו כסעד עצמי כאמור הוא סעד נלווה שבסמכות רשמת ההוצאה לפועל לתתו, ואינו מצדיק להטיל על הכונס לפנות לבית המשפט בהליך משפטי עצמאי לשם קבלתו.
- בית המשפט הנכבד קבע כי הערעור מתקבל, החלטת הרשמת מבוטלת, נתן אישור לכונס הנכסים לנקוט את הסעדים העצמיים שנקט לביטול ההסכם וזקיפת העירבון שהיה לתשלום הראשון של התמורה על חשבון הפיצוי המוסכם, ולנקוט פעולות נוספות הדרושות למכירת הנכס לרבות מחיקת הערת האזהרה.

רשות האכיפה והגבייה:

125. **החלטת כב' הרשם סאלם ג'דעון** (חובות כונס - הסתייעות במומחה) - האם יש מקום להכיר בהוצאת מומחה אליו פנתה כונסת הנכסים לצורך הגשת הדיווח לרשויות המס; מהן החובות המובטחים באמצעות שטרות המשכנתה שנרשמו על הנכס, והאם חל שינוי בהן נוכח הסכמות אליהם הגיעו הצדדים; האם יש מקום להפחית משכר טרחת כונסת הנכסים בשל טענות לקיומם של מחדלים בביצוע תפקידה?

תיק **528028-05-22** (20/03/2024)

- מקום שבו כונס הנכסים סבור כי לצורך ביצוע פעולה מקצועית בתחום סמכותו ושהיא חלק מהליך הכינוס, אולם דרוש לה ידע מקצועי מיוחד שאין לו והוא מבקש **להיעזר במומחה** לשם כך – אין מקום למנוע מהכונס סיוע זה. אחריותו של כונס הנכסים בביצוע תפקידו הינה כלפי רשם ההוצאה לפועל וכלפי הצדדים, כך שביצוע תפקידו על הצד הטוב ביותר ותוך הסתייעות במומחים

לצורך כך **היא חלק מאחריותו**. נהפוך הוא, ככל שכונס הנכסים לא נעזר במומחה לעניין מקום שבו הדבר נדרש, הוא חוטא לתפקידו וצפוי להיתבע בשל כך. החובה להשיא את תמורת המכר היא חובתו של כונס הנכסים, אולם אין בכך כדי להמעיט מאחריותו של החייב כלפי כונס הנכסים, ראה סע' 56 לחוק ההוצאה לפועל. כונסת הנכסים ביצעה את הפעולות הנדרשות לצורך קידום הליך המכר בדרך המלך, פרסום, שמאות, הצגת הנכס וניהול התמחרות. לא נפל פגם בהליכים אלה, לא כל שכן פגם היורד לשורשו של עניין (טענות החייבת בהקשר זה הינן כלליות ולא נתמכו בתצהיר), ושכתוצאה ממנו נפגע האינטרס של מקסום תמורת המכר.

126. **החלטת כב' הרשמת עינת להבי-אשר** (שכר טרחת כונס נכסים) – כונס הנכסים עתר בבקשה מטעמו, לאישור הוצאות ההליך וכן לפסיקת שכר טרחתו.
תיק **521309-12-16** (02/04/2024)

- במסגרת בקשת כונס הנכסים, פירט הכונס את פעולותיו בטרם מונה לתפקידו, עת פנתה אליו הזוכה לעניין טיפול במימוש חלקו של החייב בנכס המקרקעין שבבעלותו וכן ציין, שלאחר מתן צו למינויו ביום 26.1.2023, פעל להגשת תביעה לפירוק השיתוף בנכס, כשלאחר הגשתה נוהל משא ומתן עם החייב ורעייתו וגובש הסדר כספי לתשלום כספים בסך של 1.1 מיליון ש"ח וכנגד ביטול ההליך, הסרת העיקולים שנרשמו לטובת הזוכה וסגירתו של תיק זה.
- תיק ההוצאה לפועל דנן נפתח ביום 25.12.2026 לביצוע פסק דין אשר ניתן ביום 27.9.2016 כנגד החייב וחייב אותו בתשלום סכום כספי של 1,603,065 ש"ח לזוכה. נשאלת השאלה, **מה שיעור שכר טרחתו של הכונס, אשר ישולם לו בעד פועלו.** ראשית אציין, כי מאחר שאין המדובר בתיק אשר נפתח למימוש משכון או משכנתה על דירת מגורים, אזי הבסיס הסטטורי לקביעת שכר טרחתו של כונס הנכסים מצוי בסעיף 59א לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 ואין לגזור את שכר הטרחה מתקנות ההוצאה לפועל (שכר טרחת עורכי דין וכונסי נכסים), תשס"ב - 2012, שעניינן באופן חישוב שכר הטרחה המגיע בעת מימוש משכון או משכנתה על דירת מגורים או מתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), תשמ"א- 1981.
- מדובר בהוראות דין ספציפיות שנקבעו על יסודות רציונלים מסוימים שעומדים בבסיסן, ואשר אינם חלים בענייננו כאן, אם כי ניתן לעשות בהוראות הדין

האמורות שימוש השוואתי, כפי שעשה הכונס בבקשתו. בענייננו, רואה אני לבחון את נסיבות העניין שלפניי, בראי הדין הרלוונטי והפסיקה העניפה המתאימה לנסיבות העניין. **על כן, בבואי לשקול את שכר טרחתו של הכונס, יש להביא בחשבון את תקופת פעילות הכונס במסגרת מינויו; את היקף הפעילות מטעמו על פני אותה תקופה; את המאמץ שהושקע בטיפול בהליך הכינוס; את טיב הפעולות בהן נקט הכונס במסגרת תפקידו ומשמעותן מבחינת היקפי השקעה ועבודה; את גובה החוב; אופי הנכס; היקף הכספים שנתקבלו כתוצאה מפעולות הכינוס ובשים לב לטיבן (שכן, אין דינו של תקבול מהליך מכר כדין תקבול מהסדר פשרה); את היקף ההליכים המבצעיים ו/או המשפטיים שנדרשו במסגרת תפקידו של הכונס (בין אם במסגרת תיק ההוצאה לפועל או מחוצה לו).**

- במקרה עסקינן, אף יש להביא בחשבון, כי כונס הנכסים איננו בא כוחה של הזוכה, ולא נפסק לזכותו שכר טרחה בעד ייצוג הזוכה בתיק זה. כן יש להביא בחשבון, כי שכר טרחת כונס הנכסים נפסק בראי פעולות הכונס, בכובעו ככונס נכסים ולא בכובע אחר ועל כן, פעולות והליכים שננקטו בטרם מינוי הכונס לתפקידו, לא יכולים לבוא בחשבון השיקולים בעת פסיקת שכר טרחתו של הכונס ועבור פועלו ככונס נכסים. לפיכך, אף אם פנתה הזוכה אל הכונס זמן רב לפני מינויו, ואף אם נקט הכונס פעולות או צעדים או ניהל שיח עם החייב בטרם מינויו, אין מקום לפסוק שכר טרחת כונס בעד פעולות אלה, שכן, לא מדובר בפעולות הנובעות מהליך הכינוס ואת השכר המגיע בעד פועלו של הכונס לתקופה בה שימש כנציג או מייצג הזוכה בטרם המינוי, יכול וצריך היה הכונס להסדיר עם הזוכה מחוץ לתיק ההוצאה לפועל ומחוץ להליך הכינוס. **שכר טרחת כונס משולם עבור פעולות הנובעות מהליך כינוס הנכסים ולא מעבר להן.** הפסיקה ראתה לקבוע, כי שכר טרחת כונס נכסים, ינוע על השיעורים שבין 6% ועד 10% משווי המכירה או מערך החוב, לפי העניין, והכל לפי נסיבות העניין ובראי שיקולים אותם מוסמך הרשם להביא בחשבון. מאחר שבמקרה שלפניי לא נמכר הנכס בהליך מכר מלא (כששווי הנכס גבוה מן הסכום שהתקבל בהסדר), ומה גם שגובה החוב בתיק עולה על 2.7 מיליון ש"ח, ומאחר שכתוצאה מהליכי המשא והמתן הושג הסדר חוב ושולם סכום כולל מכוחו, כי אז ובהתאם לכך, יהווה סכום ההסדר את נקודת המוצא לפסיקת שיעור שכר הטרחה. באשר לשיעור השכר שביקש הכונס לקבלו, אציין, כי כונס הנכסים פעל והוביל הליך פירוק שיתוף, שסופו בגיבוש הסדר כספי עם החייב ובת זוגו, לתשלום סכום

כספי אשר שני הצדדים מסכימים כי מבטא את חלקו של החייב בשווי הנכס, אלא שלא מדובר בהליך כינוס נכסים שלם ומלא, הכולל הליכי פינוי ומכירה, לא מדובר בהליך כינוס נכסים אשר חורג מגדר המקובל במקרים מסוג זה ולא נוכחתי במאמץ מיוחד ופעולות חורגות שנדרשו מן הכונס. ניהול המשא והמתן עם החייב ובת זוגו היו מהלך מתבקש כשמדובר בבית מגורים ואף על רקע פסיקת בית המשפט מיום 19.4.2023 בבקשת הרשות לערער שהגיש החייב, ולפיכך, לא ראיתי מקום לפסוק שכר טרחת כונס בשיעור של 8% מסכום הסדר החוב. מדובר בדרישת שכר טרחה שאיננה יכולה לעמוד במקרה עסקינן, ואף אם מדובר בכונס שפעל נמרצות לטובת גיבוש הסדר חוב שתמורתו הניבה סכום ראוי לזוכה.

- אשר על כן, **לאחר ששקלתי את כלל הטעמים אותם פירטתי לעיל; בהינתן כך שמדובר בכונס נכסים שתקופת מינויו בת שנה, ולמעשה, עיקרה בהגשת תביעה לפירוק שיתוף בבית המשפט ומיעוטה בפעולות שננקטו בתיק ההוצאה לפועל עצמו לצרכי מימוש; ובהינתן כך שההליכים המשפטיים בהם נקט הכונס סללו את הדרך ודחקו בחייב ובבת זוגו להסדיר את החוב לזוכה; בהינתן כך שהכונס לא נקט בפעולות לקראת מכר המקרקעין; ובהינתן כך שהסדר החוב, אשר גובש תוך הפגנת רצון לכך מצד כל הנוגעים בדבר, והכל בפיקוח הכונס ותחת מטריית אחריותו, ומדובר בהסדר אשר הניב תקבול בסכום ראוי אלא זאת מבלי נקיטת הליכי מימוש במובנם הקלאסי - בהינתן כלל האמור, אני מוצאת לפסוק לכונס הנכסים שכר טרחה בעד עבודתו ופעולותיו בשיעור של 6% מסכום ההסדר שהתקבל מן החייב ובת זוגו, קרי: 66,000 ש"ח בתוספת מע"מ ובסה"כ 77,220 ש"ח. בהתאם לכך, הגזברות תעביר לכונס הנכסים מתוך הכספים המוחזקים בתיק, סך של 66,000 ש"ח בצירוף מע"מ עבור שכר טרחתו ובסה"כ 77,220 ש"ח. בנוסף, יועבר לכונס הנכסים סך של 2,070 ש"ח עבור הוצאות ההליך בהן נשא.** לאחר העברת הכספים כאמור, תועבר מלוא יתרת הכספים שיוותרו בתיק, אל הזוכה. עם איפוס העירבון בתיק זה ונוכח הסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין, תיושמנה הוראות אלה: הכונס ישוחרר מתפקידו; הערבות תושב לכונס; מאחר שהערת הכינוס נמחקה מספרי המקרקעין, ייסגר התיק.

127. **החלטת כב' הרשם סאלם ג'דעון** (כינוס נכסים – חובות וסמכויות הכונס)

- מהן הסמכויות שרשם ההוצאה לפועל מוסמך לתת לכונס הנכסים במסגרת הליך מימוש עיקול על מניות החייב?

תיק **520442-07-23** (04/06/2024)

- הסמכויות המבוקש לתת לכונס הנכסים אינן בסמכות רשם ההוצאה לפועל. רשם ההוצאה לפועל הסמיך את כונס הנכסים לפנות לערכאה המתאימה לצורך הכרה בסמכויות אלה או מתן הסעד הנדרש.
- בהתחשב במהות הנכס מושא הליכי המימוש קרי: מניות החייב בחברה, והיקף סמכויות רשם ההוצאה לפועל - לא נראה שיש מקום להרחיב את סמכויות כונס הנכסים כך שהוא יזכה במלוא הסמכויות המקנות לו החזקת המניות, במיוחד נוכח המטרה העיקרית והתכלית של הליך זה, שהיא גביית החוב באמצעות מימוש המניות ולא ניהול החברה. המטרה העיקרית של מינוי כונס הנכסים על מניות החייב היא לממש את העיקול על מניות החייב בחברה לצורך מכירתם וגביית החוב, ולא ניהול החברה מכוח החזקת החייב במניות אלה.

128. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (כונס נכסים – מימוש שטר) - בקשת כונס הנכסים לממש את שיק העירבון אשר הגישה החייבת במסגרתה הצעתה לרכוש את הדירה נשוא תיק זה ומנגד בקשת כונס הנכסים השני וכן החייבת עצמה, לשחרר את השיק לידיה של החייבת.

תיק **517248-12-22** (11/06/2024)

- סוגיות הליכי מכירת מקרקעין מוסדרות בתקנות ההוצאה לפועל התשל"ט – 1979 בין התקנות 64 עד 70. פרשנות סעיפים אלו ובעיקר פרשנותה של תקנה 68 (ג) לתקנות ההוצאה לפועל התשל"ט -1979 נדונה על ידי כבוד הרשמת (אשר לאחרונה מונתה כשופטת) דיאנה פסו ואגו. בנוסף, קובע כבוד השופט בר-אופיר בבר"ע (מחוזי תל אביב-יפו) 200568/98 צבי זילברשטיין נ' בנק לאומי לישראל (נבו 29.10.1998) את הדברים הבאים: "ברור שמתקין התקנות צופה גם לאפשרות שהקונה לא ישלים את מלוא התמורה שהוא חב בה, ובמקרה כזה: אם חלפה תקופת הארכה, והיתרה לא שולמה על ידי הקונה - יחולט העירבון שניתן על ידיו וראש ההוצאה לפועל יחליט בדבר הכרזת הקונה לגבי המציע שאחרי הקונה שלא עמד בתנאי התשלום [תקנה 68(ג)]". אין לי אלא לקבל את פרשנותם, לפיה **אין כל קשר בין חילוט הערובה אשר הופקדה במסגרת הליך**

מכר, לשאלת הנזק, אשר נגרם במידה ונגרם לקופת כינוס הנכסים. אעיר כי לא מצאתי כי לא קיים שיקול דעת לרשם ההוצאה לפועל אלא חיוב הסכום, כפי שטוען כונס הנכסים מטעמו של הזוכה, שיקול הדעת מצוי בסעיף 3א(ב) לחוק ההוצאה לפועל התשכ"ז – 1967, אולם לא מצאתי כי יש להפעילו באופן שונה מן האמור בתקנה, בנסיבות העניין כפי שתואר לעיל.

- על כן, טענת החייבת כי אין לממש את העירבון שעה שלא נגרם כל נזק לקופת הכינוס אין לה תימוכין. אעיר כי לא מצאתי כי לא קיים שיקול דעת לרשם ההוצאה לפועל אלא חיוב הסכום, כפי שטוען כונס הנכסים מטעמו של הזוכה, שיקול הדעת מצוי בסעיף 3א(ב) לחוק ההוצאה לפועל התשכ"ז – 1967, אולם לא מצאתי כי יש להפעילו באופן שונה מן האמור בתקנה, בנסיבות העניין כפי שתואר לעיל. על כן, טענת החייבת כי אין לממש את העירבון שעה שלא נגרם כל נזק לקופת הכינוס אין לה תימוכין. אעיר כי גם הטענה כי הזוכה קיבל את השיק לידיו, ואין להפלות את הזוכה אינה מקובלת עלי ויש לדחותה. עסקת המכר אושרה רק בכפוף להפקדת מלוא גובה הערובה. מעולם לא היה בידיו את מלוא גובה הערובה, על כן אישור המכר מעולם לא ניתן לזוכה דה-פקטו. הטענה כי הכספים הינם של צד ג' – אזי טענה זו אינה טענה מאחר והופקד שיק בנקאי וככזה המדובר בכסף המופקד בידיו של הבנק והוא משלם את השיק. העובדה כי מקור הכספים הינו צד ג' , אינו מעניינו של ההליך, שעה שהזוכה היא שמסרה שיק זה בכדי לתת תוקף להצעתה.
- כמו כן, צד ג' נכח בדיון האמור ביום 17/4/24 ומאז הדיון – על אף שלא טען- לא הגיש כל בקשה מטעמו, ובכך הוא עצמו שתק לגבי הטענה כי אין לממש את הערובה. לגבי טענת הזוכה כי יש לחלט את הכספים לטובת הזוכה עצמו, אזי יש לדחות את הטענה. לא מצאתי תימוכין לטענה זו, כונסי הנכסים פועלים מתוקף המינוי אותו קיבלו בתיק ההוצאה לפועל והכספים שנגבו הינם חלק מן הקופה עד אשר יחולקו. אין כל בסיס כי שיק הערובה של החייבת שנועד להבטחת הרכישה העתידית יחולט ישירות לידי הזוכה. עוד יוער כי אין המדובר בתיק זוכה חייב רגיל אלא בתיק פירוק שיתוף וככזה אין לראות בכספים אלו כספי חייבת אשר אמורים להיות מעוקלים או מועברים לזוכה. אולם, זהו כאמור בהליך "המבקש" אינו זוכה רגיל והחייבת אינה חייכת רגילה , אלא בתחרות מי יגיש את בקשת פירוק השיתוף ראשון להוצאה לפועל זכה הזוכה דכאן, אשר אינו כאמור זוכה רגיל בהוצאה לפועל. על כן, כונס הנכסים יפקיד את השיק לחשבון כינוס הנכסים וכספים אלה יהיו חלק מקופת הכינוס. הערה

אחרונה. ער אני לתוצאה אשר הגעתי ביחס לחייבת, אולם אין המדובר בתיק חוב אלא בתיק פירוק שיתוף. למעשה בסופו של יום יש לחלק את יתרת הקופה שווה בשווה בין שני הצדדים.

- על כן, הסנקציה עצמה במקרה הספציפי הינה בסופו של יום נופלת רק ב- 50% על כתפי לחייבת. כמו כן, לחייבת חובות ניכרים בהליך. אמנם טרם נבדקו כל הקבלות של הזוכה, אולם במסגרת ההליך שילם הזוכה את מלוא התשלומים לפרסום שמאות וכיו"ב (ולא רק מחציתם, כפי שמחויב בהחלטת בית המשפט הנכבד) לצורך קידום הליכי פירוק השיתוף, הוצאות אשר כלל לא הושבו עד כה על ידי החייבת. לאור התוצאה אליה הגעתי לא מצאתי להוסיף ולחייב את החייבת בהוצאות.

129. **החלטת כב' הרשם אסף אבני** (כינוס נכסים – שכר טרחה) - עתירת כונס הנכסים לפסיקת שכרו בשיעור 7% משווי הנכס מושא התיק, כפי שנקבע בשומת המקרקעין, ובהיקף עבודה של 75% משכר הטרחה המשוקלל, של 4.5% מערך הדירה המסתכם בסך 132,750 ₪.
תיק **518760-02-23** (15/07/2024)

- לפי ההלכה הפסוקה, מקובל לקבוע שכר טרחת כונס נכסים בשיעור 6% עד 10% מגובה החוב. השכר נקבע בכל מקרה לפי נסיבותיו, מתוך התחשבות בהיקף הפעילות, המאמץ המושקע, ואורך הזמן שבו כונס הנכסים מתחיל ומסיים את עבודתו. בהלכה מאוחרת יותר קובע ביהמ"ש העליון ואומר כי לגבי כונס נכסים שמתמנה לשם הוצאה לפועל, קיימות הלכות של ביהמ"ש לפיהן, ייקבע שכרו בגובה של 6%-10% מערך הרכוש, וביהמ"ש יתחשב, בכל מקרה, בתקופת פעילותו של הכונס ובמאמץ שהושקע על ידיו. לפי ההלכה הפסוקה, מקובל לקבוע שכר טרחת כונס נכסים בשיעור 6% עד 10% מגובה החוב. השכר נקבע בכל מקרה לפי נסיבותיו, מתוך התחשבות בהיקף הפעילות, המאמץ המושקע, ואורך הזמן שבו כונס הנכסים מתחיל ומסיים את עבודתו.
- בהלכה מאוחרת יותר קובע ביהמ"ש העליון ואומר כי לגבי כונס נכסים שמתמנה לשם הוצאה לפועל, קיימות הלכות של ביהמ"ש לפיהן, ייקבע שכרו בגובה של 6%-10% מערך הרכוש, וביהמ"ש יתחשב, בכל מקרה, בתקופת פעילותו של הכונס ובמאמץ שהושקע על ידיו. בקשת כונס הנכסים לפסיקת שכרו בשיעור המבוקש אינה מביאה בחשבון את נסיבות התיק דנן ואת העובדה

שבסופו של יום הנכס לא מומש והליך הכינוס לא הושלם, ולמעשה רק החל. השיעור המבוקש מהווה 75% מהשיעור המינימאלי הקבוע בהלכה הפסוקה. לא ניתן להתעלם מהעובדה כי הליך הכינוס נגדע בראשיתו, ופרט לפעולות רישומיות והתנהלות מול ב"כ החייבת וצדדי ג', לא קודם. אומנם הכונס החל לפעול בהתאם להוראות צו המינוי, אולם עד מהרה לנוכח פניית החייבת לגורם מממן, התייתר המשך הליך הכינוס.

- עם זאת, אין בעובדה שהנכס לא נמכר בסופו של יום, כדי לשלול מבעל התפקיד שכר, בייחוד שנדמה כי הליך הכינוס הוביל בסופו של דבר לתשלום החוב. ככלל בפסיקת שכר כונס בתיק מסוג פס"ד, יש לבחון גם רכיבים נוספים כגון שכ"ט א' ושכ"ט ב', כאשר סכומים אלו יש לקחת בחשבון, בראייה הכוללת של פסיקת שכר טרחת הכונס. בהתחשב בתקופת כהונת כונס הנכסים, באחריות אשר הוטלה עליו, פעולות שנקט הכונס ובייחוד הפעולות שלא נקט ובהתחשב בגובה החוב, יש לקבוע את שכר הכונס בסכום נקוב 35,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין.

130. **החלטת כב' הרשם אסף אבני** (כינוס – דחיית עיכוב הליכי פינוי) - בקשת צד ג' ובקשת החייב לעיכוב הליכי פינוי.

תיק **525614-12-22** (08/09/2024)

- המבקשים שהם החייב ואמו, טוענים שהאם שוכרת בנכס לפי הסכם שכירות שנערך ביניהם, והינה סיעודית ובנה החייב הוא זה שמונה לטפל בה והיא מבקשת ביטול ההליך עד לסיום תקופת השכירות במרץ 2025. כונס הנכסים אשר תפס חזקה בנכס ביום 18/04/2024, הגיש דו"ח קבלן שבו ציין שהדירה הייתה ריקה ממיטלטלין שיאפשרו מגורים במקום, התנגד לבקשתם אשר הוגשה רק לאחר 5 חודשים ויום לפני מועד הפינוי וראה בה כבקשה פיקטיבית ושיש לדחותה על הסף, ושהליכי הפינוי ננקטים כנגד המבקשים כדין. כב' הרשם קבע כי השלמת הליך הפינוי יקטין מעט את חובותיו הרבים של החייב העומדים על סכום העולה על 21 מיליון ₪, דבר זה יאפשר לנושים להחזיר חלק מכספם ודחה את טענות החייב ואמו; ראשית, החוזה שכתוב בעברית נוגד את טענת האם שהצהירה כי אינה מבינה עברית כך שלא ברור איך היא צד בחוזה זה. שנית, המועד אשר הצהירה על כניסתה לנכס היה לאחר מינויו של כונס הנכסים, דבר זה אם נעשה, היה בניגוד לצו המינוי. בנוסף, חוסר האסמכתאות

על מינויו של החייב כאפוטרופוס ללא אישור בימה"ש וראיות על תשלום דמי שכירות מצדיקים את דחיית הבקשה והמשך הליכי הכינוס והפינוי.

131. **החלטת כב' הרשם אסף אבני** (מינוי כונס – אכיפת צו עשה) – בקשה למינוי כונס לשם אכיפת חיוב מסוג צו עשה לשיתוף פעולה להגעה להסכם מכר זכויות וחתימה על הסכם.

תיק **521059-06-24** (15/09/2024)

- קיימות ראיות לכך כי אין הסכמה בין הצדדים ביחס לתנאי הסכם המכר ואף הוגשה תביעה בנוגע לכך. קיימים חיובים נגדיים מקדימים שעל הזוכה לבצע כתנאי להשלמת העסקה שבין הצדדים ואשר טרם הוגדרו. לכן, צו העשה אינו ניתן לביצוע ולא ניתן לאכוף חתימה על הסכם שטרם הושג ופרטיו מעולם לא סוכמו, לרבות תנאים מהותיים: כגון התמורה, וקיזוזים הדדיים. בנוסף לכך, לפי סעיף 53(א) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז – 1967, לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף, לא הוכחה תועלת במינוי שכן משעה שההסכם טרם גובש, אין כל הצדקה לחייב חתימה של החייב על גביו בכפייה.
- לכן, אין תוחלת להליך; שנית, פעולת חתימה על הסכם שטרם גובש איננה מהווה "נכס מסוים" של החייב, ולא ניתן לאפשר לכונס שהנו ב"כ הזוכה לסכם תנאי מכר בעסקה עצמית ובכפייה. מכאן, הדרך המשפטית הנכונה הינה פנייה לבית המשפט לשם גיבוש תנאי ההסכם בין הצדדים ומינוי כונס לאחר מכן, לאחר ויופר. ובכך, הבקשה נדחית. משלא התבקשה תגובת החייב, אין צו להוצאות.

132. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (שכ"ט כונס) – בקשת כונס נכסים לפסיקת שכר טרחתו, בהיעדר תגובת החייב 1 בהיעדר התנגדות מטעם החייבת 2.

תיק **507747-06-19** (28/10/2024)

- כונס הנכסים עתר לפסיקת שכר בשיעור של 10% משווי תמורת מכר הנכס בתוספת מע"מ, חלף השכר הקבוע בתקנות ההוצאה לפועל (שכר טרחת עורכי דין וכונסי נכסים), בנסיבות בהן תיק ההוצאה לפועל דנא נפתח לשם מימוש משכנתה על דירת מגורים. נשאלת השאלה; **האם יש לחרוג, בנסיבותיו של תיק זה, מתקנות ההוצאה לפועל (שכר טרחת עורכי דין וכונסי נכסים) ולפסוק**

לכונס הנכסים, כבקשתו, שכר טרחה בשיעור של 10% משווי תמורת מכר הנכס בתוספת מע"מ?

- הוראות סעיף 81ב לחוק ההוצאה לפועל, מחריגות באופן מפורש את תחולתו של סעיף 59 לחוק ההוצאה לפועל, לקביעת שיעור שכר הטרחה במקרים בהם מדובר במכירת דירות מגורים בהליכי מימוש משכנתא. תקנות שכ"ט מהוות מקור בלעדי לקביעת שיעור שכר טרחתו של כונס הנכסים המממש את דירת המגורים ששועבדה במשכנתא על בסיס השיעורים שנקבעו בתקנות, למעט במקרים חריגים ביותר. שכרו של הכונס במקרים בו פעל למכירת דירת המגורים של החייבים הינה בהתאם לאחוזים שנקבעו בתקנה 5 לתקנות.
- פעולותיו של החייב אשר נצפה כי הם אלו שהובילו להתמשכות הליכי הכינוס, אינן מהוות נסיבות חריגות אשר מצדיקות התערבות בקבוע בתקנות ואף לא הנימוק של השאת התמורה, מעל שווי השמאות אשר איננה פעולה יוצאת דופן וייחודית. לאחר עיון כב' הרשם בטענות, קבע כי אין לחרוג בנסיבותיו של תיק זה מהתקנות.

133. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (שכר טרחתו של כונס נכסים) – בקשה לפסיקת שכ"ט ב"כ הזוכה וכונס הנכסים.

תיק **505691-09-20** (13/11/2024)

- כיצד יש לפסוק את שכר טרחתו של ב"כ הזוכה, אשר החל עבודתו כב"כ הזוכה והמשיך את פעולתו ככונס נכסים והכל לשם ביצועו של צו עשה של בית המשפט הנכבד להריסת חלק מן המקרקעין של החייב.
- בבואו של מותב זה לפסוק את שכר הטרחה של כונס הנכסים הייחודי לתיק זה יש לברור את המאטריה המשפטית שיש לדון בה. אין לקבל את טענת החייבת כי הסוגיה אמורה להיות מוכרעת על פי המדרג הקבוע בסעיף 4 לתקנות ההוצאה לפועל (שכר טרחת עורכי דין וכונסי נכסים). תקנות אלה חלות על כונסי נכסים אשר מונו לשם מימוש משכנתא. קביעת שכר טרחה במתווה שבין 6% ל- 10% אינה מתאימה למקום בו כונס הנכסים אינו פועל למכירת נכס אלא נועד דווקא לבצע הריסה וקיום צו שיפוטי. השיקולים שיש על רשם ההוצאה לפועל לשקול עת באים לפסוק את שכר טרחתו של כונס הנכסים במקרה זה הם: פעולות כונס הנכסים, משך תקופת כינוס הנכסים, מורכבות הליך ההריסה, שיתוף הפעולה של הצד השני בקיום הצו השיפוטי, עלות פעולת

ההריסה, הצורך בביצוע פעולות רישום ביצוע לאחר צו ההריסה, טיב ההצלחה של פעולת ההריסה, הצורך בפניות למותב זה או לערכאות נוספות לשם יישום הצו, שכר טרחה ההולם את האחריות בה נושא כונס הנכסים בגין פעולות ההריסה.

- ובכך, פסק כב' הרשם עבור עבודת הזוכה ככונס נכסים סך של 22,500 ₪ בתוספת מע"מ.

134. **החלטת כב' הרשמת פני יעקובוביץ** (שטר טרחת כונס נכסים) – בקשת כונס הנכסים לפסיקת שכר טרחתו.

תיק **509541-08-22** (20/11/2024)

- כונס הנכסים עותר לאישור שכר טרחתו בסך של 162,400 ₪ ולאישור הוצאות ההליך בסך של 13,256 ₪. הכונס פירט בבקשה אודות הליכי הגביה אשר התנהלו בתיק עד למינוי הכונס. צוין אודות מצבו המשפטי המורכב של הנכס אשר הזכויות בו היו רשומות ע"ש החייבת אשר לו מס' דרכון אמריקאי ישן, כאשר על הזכויות רשומה הע"א לטובת החייב. הכונס ציין כי פעל בפעולות כינוס שאינן סטנדרטיות לנוכח ניסיונות ההתחמקות של החייב.
- כונס הנכסים חישב את שכר הטרחה המבוקש בהשאלה מתקנות ההוצאה לפועל אשר אינן חלות במקרה זה, דבר אשר ידוע לכונס הנכסים. בהתאם לתחשיב שערך הכונס, ובשים לב לכך כי תיק ההוצל"פ התנהל מזה כשנתיים אזי אילו הנכס היה נמכר, היה הכונס זכאי ע"פ התקנות לשכ"ט בסך של 447,017 ₪. נוכח זאת, סבור כונס הנכסים, כי יש לפסוק לו 4% מתחשיב זה, כך ששכר טרחתו יעמוד ע"ס של 162,400 ₪ בתוספת מע"מ. ההלכה קובעת, כי שכר טרחתו של כונס הנכסים בהתאם להוראת סעיף 59(א) לחוק ההוצאה לפועל הנ"ל, נפסק ע"פ שיקול דעתו של רשם ההוצאה לפועל, ככלל בשיעור שבין 6%- 10%, ובהתאם לשיקולים ופרמטרים שונים אשר יילקחו ויובאו בחשבון ע"י הרשם בבואו לקבוע את שיעור גובה שכר הטרחה. אין לקבל את טענתו של החייב, כי יש לשלול מכונס הנכסים את שכר טרחתו. נתוני התיק מעלה בבירור, כי עוד משנת 2022 בעת בו נפתח התיק ועד למעשה כחודשיים לאחר מינוי כונס הנכסים ופתיחתם של הליכי כינוס כנגד החייב, לא מצא החייב לפרוע את החוב. ניכר כי אף אמצעי גביה מבין האמצעים אשר ננקטו במסגרת התיק לא הועיל בגבייתו האפקטיבית של החוב בפועל, אלא רק מינוי כונס הנכסים והליכי

הכינוס. בעטיים של אלה ניכר כי החייב הזדרז לפעול לתשלום החוב. די בדברים הנ"ל כדי ללמד על אפקטיביות פעולות הכינוס והכונס כך שוודאי שיש מקום לפסוק לכונס שכר טרחה ואף לקחת עניין זה בחשבון בעת מניין השיקולים בפסיקת גובה שכר הטרחה. מדובר בפעולות אפקטיביות, הגם אם בסופו של יום, לא היה כל צורך במימושו של נכס המקרקעין, ואשר הביאו לגביית החוב. בנוסף לכך, אין חוסר תום לב העולה מהתנהלות הכונס בתיק, זאת כפי שמבקש החייב לייחס לכונס, ובוודאי שלא כזה אשר יש בו כדי לשלול את שכר טרחתו.

- אף אם צו מינוי הכונס לא הומצא לחייב באופן מידי, אלא מס' ימים לאחר מכן, זכותו של החייב להסתייג ממינוי הכונס לא נפגעה. למעשה, לא ניתנה כל אפשרות לקדם את הליכי הכינוס בתיק מבלי למצות את זכותו של החייב להסתייג זאת כאשר החייב הגיש הסתייגות וזו נדחתה בהחלטה מנומקת מיום 31.05.24. לא ניתן להתעלם מהעובדה כי גובה החוב בתיק עומד כולו ע"ס של 30,185 ₪. שכר הטרחה המבוקש ע"י כונס הנכסים אינו פרופורציונאלי, אף לא בקירוב לנסיבות התיק או לגובה החוב בו, ועולה עליו פי כמה וכמה מונים .
- לאחר עיון כב' הרשמת בנסיבות העניין, ובאיזון הראוי שבין התנהלות החייב אשר נמנע מלפרוע את החוב קודם ולחסוך בצורך בהליך הכינוס לבין פרק הזמן הקצר בו התנהל הליך הכינוס והפעולות המעטות והפשוטות יחסית אשר בוצעו ע"י כונס הנכסים, קבעה כי נכון וראוי יהיה לפסוק את שכ"ט כונס הנכסים בשיעור של 10% מגובה החוב בתיק בטרם איפוסו ובסך של 3,018 ₪ בתוספת מע"מ.

135. **החלטת כב' הרשמת אפרת לרנר (**דיירות מוגנת – מינוי כונס על דירת מגורים**) – התקבלה בקשת ב"כ הזוכה למונות לכונס על זכויות החייב בדירה, חרף טענת החייב כי הוא נהנה מהגנת דייר מוגן וכי לא ניתן להוציאו מהנכס.**

מס' תיק **514378-09-23** (21/11/24)]

- כב' הרשמת דנה בבקשת ב"כ הזוכה תוך שהיא מפנה להוראות סע' 53(א) לחוק הקובע כי: "רשם ההוצאה לפועל רשאי, אם ראה צורך או תועלת בדבר לשם ביצוע פסק הדין, למנות כונס נכסים לנכס מסוים של החייב". בתי המשפט קבעו כי במידה והרשם מצא כי הוראות סע' 53 לחוק מתקיימות, רק מטעמים מיוחדים יכולים להצדיק אי מינוי כונס.

- כב' הרשמת קבעה כי, בהליך כינוס נכסים שאלת התועלת והכדאיות שבמימוש הנכס אינה נבחנת רק בשלב מינוי הכונס, אלא גם לאחר מכן, ובכל שלב נוסף בהליך, בהתאם לנסיבותיו של כל תיק.
- נקבע כי לא ניתן לקבל מצב בו על הזוכה, אשר ניתן לטובתו פסק דין חלוט נגד החייב, להמשיך להמתין במשך מספר שנים עד לפירעון מלא של החוב.
- משכך, דחתה כב' הרשמת לרנר את טענות החייב לפיהן הבקשה הוגשה בחוסר תום לב ואינה מידתית, וקבעה כי דווקא, הדחייה בפירעון החוב ועצם ההתנגדות לפרוע את החוב במלואו כבר בשלב מקדמי זה, מהווה חוסר תום לב מצדו של החייב עצמו.

136. **החלטת כב' הרשמת פני יעקובוביץ** (שכ"ט כונס) – **דיון בהיקף שיקול הדעת של רשם ההוצאה לפועל בפסיקת שכר טרחת כונס נכסים בתיק.**

מס' תיק **513266-12-22** (24/11/24)].

- ההלכה קובעת כי שכ"ט של כונס הנכסים בהתאם להוראות סע' 59(א) לחוק ההוצל"פ, נפסק ע"פ שיקול דעתו של רשם ההוצל"פ, ככלל בשיעור שבין 6% - 10%, ובהתאם לשיקולים ופרמטרים שונים אשר יילקחו ויובאו בחשבון ע"י הרשם בבואו לקבוע את שיעור גובה שכר הטרחה.
- שיקול הדעת המוקנה לרשם ההוצל"פ אף מאפשר את הפחתת אחוזי שכ"ט, כך שאלה ישקפו ויתאימו למאמץ ולזמן אשר הושקע ע"י כונס הנכסים בגדר פעילותו בתיק, וזאת מבלי שיש בדבר כדי לקבוע חלילה כי כונס הנכסים פעל שלא כשורה במסגרת תפקידו או שלא מילא אותו כנדרש, השיקול היחיד בפסיקת השכר הינו גובהו והתאמתו וסבירותו לנסיבות התיק ולפעילות אשר בוצעה במסגרתו ע"י הכונס. נקבע כי שכר טרחתו של כונס הנכסים בהתאם להוראת סעיף 59(א) לחוק ההוצאה לפועל הנ"ל, נפסק ע"פ שיקול דעתו של רשם ההוצאה לפועל, ככלל בשיעור שבין 6%- 10%, ובהתאם לשיקולים ופרמטרים שונים אשר יילקחו ויובאו בחשבון ע"י הרשם בבואו לקבוע את שיעור גובה שכר הטרחה.
- במקרה דנן קבעה כב' הרשמת כי לא ניכר בנתוני התיק או בכלל, כי הכונס נדרש להתמודד עם סוגיות ו/או הסתייגויות ו/או התנגדויות ו/או דרישות שונות

מטעם החייבת ו/או צד ג' אחר. למעשה, פעולות הכונס במסגרת התיק הסתכמו במס' מצומצם של בקשות והעמידה את שיעור שכר הטרחה על 3%.

מסירת אזהרה:

רשות האכיפה והגבייה:

137. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (מסירת אזהרה) - האם המצאת האזהרה לחייב בוצעה כדין? מהן השלכותיה של הקביעה לפיה המצאת האזהרה לחייב לא בוצעה כדין?

תיק **527044-08-22** (16/05/2024)

- אין מחלוקת כי שתי ההמצאות בוצעו בתקופה בה היה החייב בבית סוהר ועל כן אין מחלוקת כי ההמצאות לא בוצעו על פי הוראות הדין. משלא בוצעה המצאה לפי הוראות התקנה, ממילא מתייתר הצורך בחקירה של השליח. תגובת הזוכה הוגשה באופן כללי, אין בה התייחסות לטענות בעניין התראה והאזהרה אלא הוגשה באופן כללי מידי, ללא כל פירוט וללא תצהיר. תגובת הזוכה אפוא לקונית, ואין בה התייחסות עניינית לטענות החייב בדבר נסיבות ביצוע האזהרה. הכלל בהליכי הוצאה לפועל הוא שהמצאת האזהרה בפועל ממש היא תנאי לקיום ההליכים או לתחילת מניינם של מועדים.

138. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (מסירת אזהרה) - בקשה להכיר בבקשה אשר הגיש ב"כ החייבת ובעובדת היותו עדיין מייצג הכרה בכך שהאזהרה נמסרה לידי החייבת.

תיק **531624-05-22** (02/06/2024)

- כב' השופט **חבקין דן** בסוגיה זו בת"א (שלום ת"א) 65414-06-18 האדמו"ר יוסף רוזנבאום נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו 10.01.2021) קובע את הדברים הבאים: "מקום שהתובע ידע על אודות תיק ההוצאה לפועל ופעל מול הנתבע לביטול החוב במקום להגיש טענת פרעתי, יש להחיל את "כלל הידיעה" ולקבוע כי הוא מנוע מלטעון שהאזהרה לא הומצאה לו כדין".
- על רציונל זה מבוסס סעיף 7(ג1) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, שנוסף בתיקון מס' 29 לחוק ההוצאה לפועל, וקובע כי יראו חייב שהגיש בקשה בתיק ההוצאה לפועל שנפתח נגדו כמי שהומצאה לו אזהרה במסירה מלאה ביום הגשת הבקשה, אלא אם כן הורה רשם ההוצאה לפועל אחרת. אוסיף עוד נקודה בסוגיה זו. ביום 20/9/23 נתקבל תיקון חקיקה של תקנה 12 לתקנות ההוצאה

לפועל, על דרך הוספת תקנה 12(א1) אשר קובעת כדלקמן: "(א1)הגיש החייב או בא כוחו בקשה לקבלת רשימת תיקי הוצאה לפועל המתנהלים נגדו, יראו אותו כמי שהגיש בקשה בתיק הוצאה לפועל שנפתח נגדו לעניין סעיף 7(ג1) לחוק."

- לאור דברים אלה, **האם יש מקום להורות על ביצוע מסירת האזהרה?** המשמעות הן של סעיף 7 (ג1) לחוק והן של תקנה 12(א1) לתקנות ההוצאה לפועל, מבוססות על הרציונל אשר ציטט כב' השופט **חבקין** (כתוארו דאז) של כלל הידיעה. כלומר הסעיפים הללו, מביעים הפנמה שבמידה החייב מבקש מידע מלשכת ההוצאה לפועל על מצב התיקים שלו, המטבע השני של בקשת המידע זו, הינו רישום הידיעה במחשבי ההוצאה לפועל על ההליך שמתנהל. בעניינו, קיימת בקשה למעשה בקשה של ב"כ החייב להכניס ייצוג, ודי בכך על מנת לראות שהחייבת יודעת גם יודעת על תיק זה, על פי סעיף 7(ג'1) לחוק אשר דורש "הגשת בקשה".
- עניין זה מקבל חיזוק מכך, שב"כ החייבת אשר הכניס את הייצוג, אי שם בשנת 2023, לא גרע את עצמו מן התיק עד כה. דבר המעיד כשלעצמו כי הייצוג ממשיך גם היום, ויש ידיעה לחייבת על כל המידע מהתיק. התקנת התקנה 12(א1) בחודש 9/23 רק מחזקת עניין זה. גם כאן, אם נבוא נרצה לומר כי ב"כ החייב רק ביקש דף מידע על כלל התיקים, גם כאן, לו ביקש מידע מינימאלי מעין זה (ואין המצב כך כי ב"כ החייב ביקש להירשם בתוך התיק כמייצג) הייתה נרשמת האזהרה. תקנה זו נועדה לבסס את האפשרות מבחינה מנהלית של המזכירות לרשום את האזהרה בתיק כאשר החייב או מי מטעמו מקבל את רשימת התיקים. אולם, לדידי הדבר אינו מונע הכרעה של הרשם הדן בתיק להכיר בסיטואציות מתאימות גם בדיעבד, במקרה הזה ניתן להסתמך על סעיף 7(ג'1) לחוק. ב"כ החייבת קיבל את ההחלטה למתן תגובתו או תגובת החייבת, ובמסגרת חיבור לתקשורת המחשבים בה הוא מחובר ללשכת ההוצאה לפועל, אולם בחר שלא להתייחס ולא למסור את תגובתו.
- על כן, מאחר הבקשה הוגשה לפני תקופה ארוכה, 2/23, המזכירות תקליד מסירה מלאה ממועד מתן החלטה זו.

139. **החלטת כב' הרשמת אביבה יהונתן ארוש** (מסירת אזהרה) - בקשת זוכה להכיר במשלוח וואטסאפ שבוצע לחייב ביום 18/3/24, כמסירת אזהרה כדין לחייב.
תיק **501821-05-19** (18/06/2024)

- השאלה שעומדת להכרעה הינה – האם משלוח הודעת וואטסאפ לחייב ביום 18/3/24 מהווה מסירת אזהרה כדין לחייב?
- מהסקירה עולה אודות חשיבותה של המסירה וההמצאה לידי הנמען. במקרה דנן עסקינן במסירת אזהרה לידי החייב בתיק הוצאה לפועל. כאמור, אין זה עניין טכני ומהלך פורמלי אלא קיימת חשיבות של ממש למסירת האזהרה וזהו תנאי מוקדם לקיום ההליכים כאשר המטרה העיקרית היא להעמיד את החייב על כך שעליו לשלם את החוב, שאם לא כן יינקטו נגדו הליכי אכיפה וגבייה שונים. הדברים אמורים ביתר שאת בתיק הוצאה לפועל דנן שהינו תיק לאכיפת חיובי מזונות, דבר המשליך על אופי וטיב ההליכים שניתן לנקוט בתיק שכזה, לרבות הליכי מאסר, נקיטת הליכי גבייה שיכול שיביאו לגביית כספים שהינם בדין קדימה ביחס לנושים אחרים, קרי ייתכנו הליכים שיהא בהם כדי השלכה על צדדים שלישיים ועוד. תקנות סדר הדין האזרחי לעניין המצאה (החלות אף לעניין המצאת אזהרה, כפי הוראת סעיף 7(ב)(1) לחוק ההוצאה לפועל), מסדירות באופן מפורש ומפורט את דרכי ההמצאה, כאשר המטרה הינה "להביא לידיעת הנמען את תוכנו של מסמך שיהיה בידיעתו". הזוכה לא פעלה כפי הוראות תקנות סד"א. תקנה 166 ותקנה 167 לתקנות סד"א מסדירות את סוגיית המצאה מחוץ לתחום המדינה.
- הזוכה לא פעלה כפי הוראות אלו. תקנה 164 לתקנות סד"א מסדירה את הליך "תחליף המצאה "ואף בהליך זה נדרש להגיש בקשה בכתב באמצעות תצהיר ובית המשפט רשאי להורות על המצאתו של המסמך "בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה בנסיבות העניין". דהיינו, על הזוכה היה להגיש בקשה מבעוד מועד, על מנת להתיר לה הן המצאה מחוץ לתחום המדינה והן תחליף המצאה ולקבל הוראות על אופן ביצוע המסירה של האזהרה. הזוכה לא פעלה כאמור. על הזוכה היה לעמוד ב 2 משוכות דלעיל, טרם שתפעל לביצוע מסירת אזהרה בוואטסאפ. הן המשוכה אודות המצאה מחוץ לתחום המדינה והן המשוכה אודות תחליף המצאה. במסגרת משוכות אלו שומה היה על הזוכה להגיש בקשות בכתב בצירוף תצהיר ולקבל אישור מראש והוראות טרם ביצוע מסירה כלשהיא. אין בידי לקבל דרך התנהלות זו לפיה מוגשת בקשה על מנת להתיר הכרה במסירת אזהרה מבלי שהוגשה בקשה מבעוד מועד, על פי הדרך המוקנית בתקנות סד"א.

- הזוכה אינה בת חורין לנהוג על פי דרך הנראית לה ולנסות להציב כעובדה מוגמרת את דבר המשלוח לחייב, מבלי להגיש בקשה כנדרש ומבלי לקבל הוראות מתאימות מראש (ולא בדיעבד). הדברים אמורים ביתר שאת בחלוף כ 5 שנים ממועד פתיחת התיק, שעה שהחוב בתיק הולך ותופח, ועד כה לא פעלה הזוכה להגשת בקשה מתאימה לצורך ביצוע מסירת האזהרה. ויודגש, כי בתיק ניתן צו עיכוב יציאה כנגד החייב וכן הוטל עיקול טרם מסירת אזהרה, ואילו הזוכה לא פעלה לצורך מסירת אזהרה לחייב מזה מספר שנים.

140. **החלטת כב' הרשמת יעל קינן מרקוביץ** (המצאת אזהרה) - תגובת החייבת לתגובת הזוכים בהתאם להחלטה מיום 19.6.24. משכך נשאלת השאלה האם בענייננו חל כלל הידיעה לצורך עדכון מועד מסירת האזהרה לחייבת 2.
תיק **512890-11-23** (30/06/2024)

- דרך ההמצאה של אזהרה בתיק נקבע בסעיף 7(ב)(1) לחוק הוצאה לפועל. על חשיבותה של האזהרה עמדו בתי המשפט במספר פסקי דין. בעניין זה, ולאחר סקירת העובדות שהובאה לעיל הרי לנו הודאת בעל דין כי ידע על חובו. מנהל החייבת, אשר הצהיר בצורה שאינה משתמעת לשני פנים כי חתימתו מחייבת את החברה ומיום שהתקבלה החלטת בית משפט, קרי 21.4.24, ידע הוא על החוב של החייבת ולדבריו "רדפתי אחרי ב"כ הכנסת אורחים". בנוסף, החייב אשר הגיש בקשות רבות לתיק ומודע למתרחש בו ומתוך היקש לאמור בפסק הדין של העליון, רע"א 6648/20 עמוס גבעון נגד עמוס ון אמדן, לעניין הצפייה בתיק, יש מקום לשנות את הנטל בדבר הטוען להחלת החריג של כלל הידיעה ולקבוע כי החייב לא עמד בנטל שלא להחיל כלל זה בענייננו. עוד החייבת מודעת היטב לחיובה בתיק ולהחלטת בית משפט כי החוב נשוא תיק זה מיוחס לחייבת 2. כאמור החייב ---- אשר נמחק מהתיק, בבקשת פרעתי של חייבת 2 , ציין כי הינו בעלים של חייבת 2 וחתימתו מחייבת את חייבת 2. כן ציין הבעלים, כי מיום החלטת בית משפט, 21.4.24, "רדפתי אחרי ב"כ הכנסת אורחים". ביום 1.5.24 הוגשה בקשה לסגירת תיק הוצאה לפועל כנגד ובכותרת הבקשה צוין חייב 1 שנמחק והחייבת 2.
- נוכח צבר העובדות כמתואר לעיל יש לדחות טענת החייבת 2 כי לא הומצאה לה ההחלטה ואין די בכלל הידיעה בעניינה. מועד הידיעה על התיק הוא ביום בו ניתנה החלטת בית המשפט, דהיינו 21.4.24, מועד אשר ציינה כאמור החייבת 2

בבקשתה בטענת פרעתי מיום 16.6.24, כי ממועד זה " רדפתי אחרי ב"כ הכנסת אורחים".

- יחד עם זאת לכאורה יש לעדכן את מועד המסירה ליום 1.5.24, מועד הגשת הבקשה על ידי החייבת לה צורפה החלטת בית המשפט. במועד זה יש מקום להניח כי החייבת צפתה בתיק ההוצאה לפועל. מכאן שאין לקבל את טענת הזוכה כי מועד המסירה יוותר מועד המסירה המקורי לחייבת הקודמת בתיק. יחד עם זאת, שינוי השם בפועל בוצע ביום 3.6.24 בעקבות החלטתי ולא ניתן לעדכן מסירה כל עוד לא שונה שם החייבת בתיק ועל כן המזכירות תעדכן מסירה ליום 3.6.24.
- בהערת אגב יוער כי אין מקום לדון בבקשת החייבת 2 בטענה כי חל סעיף 55 לחוק החוזים שכן טענה זו אינה רלוונטית לעניין קביעת מועד המסירה וטענה זו ראוי להעלות במסגרת פרעתי. החייבת לא העלתה טענה זו במסגרת בקשת פרעתי שהגישה זה מכבר ביום 16.6.24 ואין לאפשר " מקצה שיפורים" לבקשת פרעתי במסגרת בקשה זו. ככל שמבקשת החייבת תיקון בקשת פרעתי שהגישה זה מכבר, עליה להגיש בקשה בהתאם לחוק וזו תבחן לגופא. בענייננו חל כלל הידיעה אודות מסירת האזהרה לחייבת. המזכירות תעדכן מועד מסירה לחייבת ליום 3.6.24. משנדחתה טענת הזוכה בדבר הותרת מועד המסירה בתיק אשר נקבע לחייבת הקודמת, אין צו להוצאות.

פירוק שיתוף, פינוי, מימוש משכנתה / משכון:

בית המשפט העליון:

141. **בית המשפט העליון** (מימוש דירת מגורים- צו מניעה זמני – עיכוב ביצוע)

- בקשת המערער למתן צו מניעה זמני כדי לעכב את מימוש דירת מגוריו במסגרת הליכי ההוצאה לפועל המתנהלים נגדו בתיק הוצל"פ. עיכוב הליכים עד אשר יוכרע בערעורו נגד פסק דין שניתן ע"י ביהמ"ש המחוזי, אשר קיבל תביעה שכנגד שהוגשה על ידי המשיבים נגד המערער וחייב אותו לשלם לתובעים שכנגד ודחה את תביעתו של המערער לביטול הסכם המטיל עליו חבות כספית כלפי המשיבים.

ע"א 5563/24 **מאיר דופארק נ' קצנלבויגן ישעיהו** (01/09/2024)

- כב' השופט אלכס שטיין דחה את הערעור וקבע כלהלן: טרם מתן החלטה לצו מניעה זמני ועיכוב ביצועו של פסק דין יש ליתן את הדעת בשאלה; **מה בין הליכי ההוצל"פ לבין הערעור הנוכחי ופסק הדין אליו מכוונים חצי הערעור?** בקשתו של המערער נדונה לכישלון משלוש סיבות שונות; **ראשית**, החבות השטרית מושא הליכי ההוצל"פ עומדת בפני עצמה, ואת הבקשה לעיכוב הליכים יש להפנות לפורום שלפניו מתנהלים ההליכים ובמקרה זה ללשכת ההוצאה לפועל ירושלים או בית משפט השלום ירושלים בפניו מתבררות התנגדויות המערער לביצוע השטרות. והמערער מבקש לקשור את הליכי ההוצל"פ אל ההליך הנוכחי, אך ניסיון זה יש לדחות בכך שהוא חותר תחת הכלל בדבר עצמאות החבות על פי שטר.
- **שנית**, עיכוב ההליכים של הליכי ההוצל"פ ניתן מתוקף הסכמתם של שני הצדדים עד מתן החלטה בהליכים המתנהלים בין הצדדים בבית המשפט המחוזי – "הסכמה שתוקפה פג עם מתן פסק הדין מושא הערעור. זאת אינה מביעה את נכונות הזוכים להמתין עם מימוש השטרות שבידיהם עד אשר יוכרע הערעור הנוכחי ופסק הדין מושא הערעור יהפוך לחלוט. שלישית, ובעניין בקשת המערער לעכב את ביצועו של פסק הדין מושא הערעור, חלקו האופרטיבי של פסק דין זה מטיל על המערער חיוב כספי שאת ביצועו, אין אנו מעכבים. בקשת המערער אינה מצביעה על שום חריג לכלל זה חוץ מטענתו של המערער לאבד את דירת מגוריו אם הליכי ההוצאה לפועל יימשכו ויגיעו לשלב של מכירת הדירה באמצעות כונס נכסים. אני מורה על דחיית בקשתו של המערער לעיכוב הליכי הוצאה לפועל למימוש דירת מגוריו.

בית המשפט המחוזי:

142. **בית המשפט המחוזי** (פירוק) - בקשה למתן הוראות אשר הוגשה על ידי כונס הנכסים והנאמן ובה מבוקש לאשר את מכר זכויות החברה במקרקעין לרוכשת, ולהסמיכם לבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע הליך המכר.
פר"ק (ת"א) 12422-04-15 **חברת יוסף לוי פתח תקוה בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי** (28/12/2023)

- כב' השופט **חגי ברנר, סגן נשיא** נעתר לבקשה ופסק: במסגרת הליך הכינוס ניתנו למשיבים הזדמנויות רבות להשאת ערכם של המקרקעין - הן על דרך הגשת הצעה מתחרה לרכישת זכויות החברה במקרקעין בטווח הזמנים שיועד לשם כך, והן על דרך פדיון המשכון שנרשם לטובת הבנק.
- המשיבים לא ניצלו הזדמנויות אלה, לא הציגו הסבר המניח את הדעת להימנעותם מלהגיש הצעה לרכישת המקרקעין ומדוע הדבר עשוי להשתנות דווקא בתקופה הארכה שנתבקשה על ידם. משאלו הם פני הדברים, אין הצדקה להאריך את המועד להגשת הצעות לרכישת זכויות החברה במקרקעין לאחר שכבר נתקבלה הצעתה המעודכנת של הרוכשת על ידי בעלי התפקיד ואף חשוב מכך, קיבלה את הסכמתו של הבנק אשר היקף נשייתו המובטחת גבוה בהרבה מסכום המכר.
- לא ניתן למתוח את הליכי המכר עד אין קץ, תוך פגיעה באינטרס ההסתמכות של הרוכשת, רק על סמך הבטחה מעורפלת מצד המשיבים שמא יוכלו בעתיד להבטיח הצעה טובה יותר. הצעתה של הרוכשת הייתה ההצעה היחידה שעמדה בתנאי ההזמנה ושהוגשה לבעלי התפקיד.

143. **בית המשפט המחוזי** (חברות – פירוק - פש"ר) - בקשת המבקש, בעל מניות ומנהלה (בזמנו) של החברה שבפירוק, כי ביהמ"ש יפסוק לו תגמול בגין מאמץ מיוחד בשיעור של 50% מהכספים אותם השיא לטענתו לקופת הנשייה.
פר"ק (ת"א) 4494-02-15 **אהרון חיות נ' טל חיות חברה לבנין בע"מ** (04/03/2024)

- כב' השופטת **חנה פלינר** דחתה את הבקשה וקבעה כלהלן: בעניין ברן נקבע כי בהליכי חדלות פירעון עיקרון השוויון נחשב ל"עיקרון על" העומד בבסיס דיני הנשייה. משמעו של העיקרון הוא כי נושים בעלי מעמד שווה לא יועדפו זה מזה בפירעונם, כי אם ייפרעו מנכסי החייב או החברה בשיעור שווה לפי חובם.

- עוד נגזר מעיקרון השוויון כי על הנושים נאסר לנקוט בהליכי גבייה פרטניים, ומלאכת גביית החובות וחלוקתם בין הנושים נעשית באופן מרוכז ע"י בעל התפקיד שמונה ע"י ביהמ"ש ובפיקוחו, תוך מניעת חלוקה לפי שיטות של "כל הקודם/המקורב זוכה." עם זאת נקבע כי לעיקרון השוויון ישנם גבולות ולעיתים נסוג הוא מפני שיקולים נוגדים. ביהמ"ש שם תר אחר מנגנון באמצעותו ניתן לתגמל נושה שחורג מ"האדישות" ומתועלתו האישית ומעוניין לפעול ולהשקיע מאמצים לטובת כלל הנושים, כאשר בהעדר גמול ספק אם אותו נושה יפעל לטובת כלל הנושים.
- נקבע כי את החריג של תגמול לנושה ספציפי יש לתחום בגבולות ברורים. כך נקבע כי מצופה מנושה "מקצועי" העוסק בגביה מתוקף תפקידו וחלה עליו חובת תום לב מוגברת מכח תפקידו, שיפעל להשאת הקופה; יש לבחון האם פעל באופן כשר להשאת הרווח; האם התקבל מראש אישור של ביהמ"ש; שיעור הגמול צריך להיקבע מראש, כפונקציה של התועלת היחסית לקופה; ויש לדון בגובה הגמול. מכל מקום נאמר כי רשימת השיקולים הינה רשימה פתוחה וכל בקשה נבחנת ע"פ נסיבותיה. באופן כללי וגורף, ספק אם יש להעניק תגמול לנושה נמרץ מקום שמבקש התגמול הינו בעל מניות בחברה ומנהלה, גם אם בכובע אחר שלו הינו נושה.
- הרציונל העומד בבסיס ההלכה, להוציא מ"תרדמת נשייתית", אינו מתקיים מקום בו הנושה הינו בעל מניות ומנהל. בעל מניות ומנהל מחויב לשתף פעולה עם בעל התפקיד; למסור את מלוא המידע שברשותו; הוא הוא בעל הידע, ממקור ראשון, ואי שיתוף פעולה או הסתרת מידע עלול להדליק נורות אדומות ולהניע את בעל התפקיד לבצע חקירות, וזאת בנוסף לחקירת המנהל שממילא אמורה להתבצע. בנוסף, האינטרס של בעל המניות והמנהל הינו לשתף פעולה על מנת ל"נקות את שמו" ולהסיר כל אפשרות של הגשת תביעה פוטנציאלית כנגדו.
- לצד הרצון להימנע מתביעה אישית יש כמובן גם מניע מוסרי, ויש להניח שכך חשים מרבית המנהלים ובעלי המניות – הרצון לשתף פעולה עם בעל התפקיד נובע מתחושת אחריות ודאגה לנושים ורצון לצמצם את הפסדיהם. אם כן, ספק אם יש מקום לתמרץ נושה שהינו בעל מניות ומנהל, ואמור ממילא לשתף פעולה עם בעל התפקיד. הדברים נכונים ביתר שאת במקרה הנדון, לנוכח טענות הנושים; לאור העובדה כי המבקש הוא זה שהתקשר עם חברת ק.ר.מ.ג'.

שהתחייבה להעמיד לחברה מימון כנגד הפקדת דמי רצינות, ונתן את דמי הרצינות; כל הידע באשר לנסיבות כריתת ההסכם והפרתו היו בידיעתו; הוא זה שעמד בקשר עם חברת קרמג' ובעלי מניותיה. בנסיבות אלו, כשהידע בנוגע לעילת התביעה האפשרית כנגד קרמג' מצוי בידי המבקש, מוטלת עליו חובה מכוח הדין וההלכה לשתף פעולה, ולמפרק עומדות סמכויות חקירה. דהיינו, שיתוף הפעולה של המבקש עם המפרק התחייב מכוח הדין וההלכה, ואין לראות בכך פעולה המזכה בתגמול. ודוק, גם בהתעלם ממעמד המבקש, הבקשה אינה עומדת במבחנים שנקבעו בעניין ברן.

144. **בית המשפט המחוזי** (מועד פינוי מושכר/מאזן הנוחות) - בקשה לעיכוב ביצוע פסק דין לפינוי דירה שכורה, שניתן במעמד צד אחד באין כתב הגנה חרף ארכות רבות להגשתו, ואשר הנתבע-המבקש לא ראה לעתור לערכאה הדיונית לביטולו.

ע"א (ת"א) 2489-03-24 **אורן אפל נ' אמור קנצפולסקי** (15/03/2024)

- כב' השופט **אריאל צימרמן** דחה את הבקשה וקבעה כלהלן: תחילה, לסיכויי הערעור, סיכויים שקלישותם, לכאורה, מצריכה התעכבות אף שתדיר מאזן הנוחות הוא בעל משקל הבכורה. מבלי שיהיה בכך משום חריצת דעה וודאי כדי חיוב ההרכב שידון בערעור (אם המבקש יראה לנהלו עד תום), קשה להבין את טיבו של המהלך הדיוני שבו נקט. אכן, המדובר בפסק דין של בית משפט השלום, ומכאן שכעקרון עומדת למבקש הזכות המהותית לערעור הקבועה לו בסעיף 52(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.
- אך דרך חלופית, שלא לומר הדרך הסבירה היחידה, היא העתירה לביטול פסק הדין שניתן במעמד צד אחד, כהוראתה כיום של תקנה 131 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: התקנות) (ליחס בין החלופות ראו: בש"א 356/89 בריק נ' בנק אוצר החייל, פ"ד מג(4) 22 (1989)). כה ברורה עדיפות נתיב הביטול, עד שמחוקק המשנה ראה לדחות את המועד להגשת ערעור ביחס להחלטה שניתנה במעמד צד אחד, ככל שהוגשה לגביה בקשת ביטול, כך שיימנה ממועד ההחלטה בבקשת הביטול, לא ממועד ההחלטה המקורית שניתנה במעמד צד אחד (תקנה 137 לתקנות).
- הגיון הדברים ברור: אם בידי בעל הדין טעמים טובים שילמדו את הערכאה הדיונית על כי לא היה מקום לתת את פסק הדין במעמד צד אחד באין הגנה ויש

לבטלו מחובת הצדק, או שמא בידו לשכנע כי תקלות שאינן מהותיות דיין מצדיקות את ביטול פסק הדין מתוקף שיקול דעתו של בית המשפט, פתוחה לפניו הדרך להגשת בקשת ביטול. לעומת זאת, אם אין בידי בעל הדין טעמים טובים שכאלה, הרי שקשה עד מאד לזהות כיצד יעלה בידו לשכנע את ערכאת הערעור להתערב בפסק הדין: והרי שיקול הדעת של הערכאה הדיונית בבואה ליתן פסק דין באין הגנה ממוקד ביותר (תקנה 130 לתקנות). בידי בית המשפט הדן לתת את פסק דינו על יסוד התביעה לבדה, או לדרוש במקרים המתאימים "הוכחה מספקת" של התביעה (שם), בלא כל צורך לנהל את ההליך ולרדת לגופן של מחלוקות טרם הכרעה. אם כך עשה, ואם הנתבע לא הצליח למצוא אפילו טעמים שיניעו את הערכאה הדיונית לבטל את פסק הדין שניתן במעמד צד אחד, מה לה לערכאת הערעור כי תתערב.

- כאן: בקשת ביטול לא באה, רק אותה בקשה בלתי נהירה ל"נימוק" של פסק הדין, שהוגשה בסמוך למתן פסק הדין. פסק הדין ניתן משעה שכתב הגנה לא הוגש, חרף ארכות חוזרות ונשנות, וחרף הבהרות חוזרות כי לא תינתנה ארכות נוספות, גם אגב בירור אותה בקשה של הנתבע באשר למתווה הדיוני הנאות של ההליך. עת נתבקש בית משפט קמא לתת פסק דין בהיעדר הגנה, וכאשר קבע כבר כי המצאה הייתה וידוע כי כתב הגנה לא הוגש, כל שנותר לו הוא לבחון את כתב התביעה ולבחון אם הוא מגלה עילה לקבלת התביעה. כך עשה, השיב בחיוב, ולמעשה אין בערעור כל טענה שתתיימר לבאר אפילו איזה קושי יש במתן פסק הדין בהיעדר הגנה. סיכויי הערעור, לכאורה, קלושים במיוחד. ולמאזן הנוחות: אמנם, מקרקעין, כאלו שהמבקש מתגורר בהם. ועם זאת, לא כלל שימנע לעולם את נטיית מאזן הנוחות לטובת הזוכה בדינו, ודאי בהצטרף שיקולים נוספים. ראשית, שכירות, לא בעלות. אף זו זכות קניין, אך מובן שמידת זיקתו של השוכר לנכס יכול שתהיה פחותה משל בעליו; וכאן תוזכר עוד זכות הקניין של המשיבים-הבעלים. שנית, שכירות חופשית, לא דיירות מוגנת. שלישית, שכירות ללא מועד סיום מוגדר, ובלא שהמבקש מתיימר אפילו להסביר על שום מה אין המשיבים יכולים להביא לסיום השכירות בהתראה קצרה יחסית כשיטתם, גם אם לא הייתה הפרה, קל וחומר במקרה של הפרה יסודית. רביעית, שכירות שמן המסמכים (לא אלה שהמבקש הדגיש בבקשתו), עולה כי ברור גם למבקש עצמו כי היא צפויה להקטע בעוד חודשים אחדים: "ידוע לכל שעוד שנה הנכס יפונה לצורך בנייה", כתב בא כוחו לצד שכנגד (תוך העלאת מגוון דרישות כלפי המשיבים), בחודש יולי 2023. חמישית, סכסוך

שדומה (והמבקש לא פירט) כי הוא בעל מאפיינים כספיים, קרי הדירים, ולא בזכויות קניין דווקא. כפי שציין בית משפט קמא, אין בפסק הדין לפינוי כדי למנוע מן המבקש להגיש תביעה כספית כנגד המשיבים, אם כך יחפוץ, וטענותיו תתבררנה. שישית, וגם אם כאשר המדובר בשכירות חופשית ניתן לשקול לדוגמה את עיכוב הביצוע בביצוע התשלומים השוטפים, הרי שבענייננו המדובר במבקש שחדל לכאורה לשלם לפני זמן רב, סבור כנראה שזכויותיו הן כאלה הפוטרות אותו מחובת התשלום ומזכות אותו בקיזוזים כלשהם, ואינו מדגים כל כוונה בגדרי בקשת עיכוב הביצוע לחזור ולשלם דבר מה למשיבים. שביעית, שני צדדים שעולה כי היחסים שביניהם בשפל ומאשימים זה את זה בפלילים, וקשה למצוא חשיבות רבה בהותרתם. קשורים זה בזה בעבותות צווי עיכוב ביצוע. שמינית, בפרק מאזן הנוחות, זה האמור להיות בעל משקל הבכורה, לא התיימר המבקש אפילו לפרט כיצד דחיית בקשתו תגרום לו נזק בלתי הפיך, כטענתו, כזה שאינו ניתן לפיצוי כספי. לכל אלה מצטרפת התנהלותו של המבקש, אשר פונה לסיועו של בית המשפט ולקבלת סעד זמני של עיכוב ביצוע, לאחר שחלף המועד לקיום הצו השיפוטי לפינוי.

- המבקש מתמקד אמנם בשאלת מועד הפינוי של הנכס בהליכי הוצאה לפועל (יום 18.3.2024, שהמשיבים מסופקים אם בו ניתן יהיה להביא לפינוי), אך לא זה המועד המחייב לקיום צווים: בית משפט קמא הורה ביום 14.1.2024 על פינוי הנכס עד יום 11.2.2024 – ולא פונה. ביום 14.2.2024 באה העתירה לעיכוב ביצוע וניתנו למבקש עוד שבעה ימים של עיכוב לצורך הגשת ערעור – ולא פינה. ערעור הוגש ביום 3.3.2024, בקשה לעיכוב ביצוע – לאחר המועד הנדחה לפינוי (בנימוק של "מגעים"), וללא פינוי. צו לא נתבקש וממילא לא ניתן (ולא היה ניתן) במעמד צד אחד – ולא פינה, בהמתינו להחלטתו של בית משפט זה, או שמא לפקידי ההוצאה לפועל. מחזיק בנכס שנדרש לפנותו העותר לעיכוב ביצוע בעודו עושה דין לעצמו ומפר החלטות שיפוטיות בעניין הפינוי, בהחלט אפשר שבית המשפט שלערעור ימצא כי די בכך להביא לדחיית בקשתו לסעדים זמניים בערעור (ראו: רע"א 3966/21 פרומר נ' תורג'מן (6.7.2021), רע"א 1403/24 מאור נ' יעקבי (20.2.2024). כך גם כאן.
- הבקשה לעיכוב ביצוע נדחית אפוא. כיוון שמועד הפינוי חלף זה מכבר, משמעות האמור כי המבקש אמור לפנות את הנכס ללא דיחוי, ויש לקוות כי ישכיל לעשות כן גם בלא צורך בפינוי בהליכי הוצאה לפועל ותוך מעורבות של משטרת ישראל, שידיה מלאות גם כך. המבקש יישא בשכ"ט עורכי דינם של המשיבים יחד בקשר

עם הבקשה, בסכום של 3,000 ₪. המבקש ביאר כי דחיית הבקשה תביא להתייתרות ערעורו. ובכן, הבקשה נדחתה. ישקול אפוא המבקש אם יש טעם שלא למחוק את ערעורו, תוך שזכות התביעה הכספית שמורה לו, וכל זאת טרם שיידרשו המשיבים להוצאות נוספות בדמות תשובה לגוף הערעור. הודעתו עד יום 29.3.2024 ככל שמצא (כפי זכותו) כי יש דווקא טעם בשמיעת הערעור לגופו. בהיעדרה יימחק הערעור.

145. **בית משפט המחוזי** (פירוק – פסיקת גמול מיוחד לנושה) - בקשת המבקש, עובד לשעבר של החברה שבפירוק, לפסוק לו **תגמול עבור פעולות שונות** אשר ביצע לפני ובמהלך תיק הפירוק, אשר עולות לשיטתו לכדי "**מאמץ מיוחד**" ומצדיקות מתן תגמול מיוחד, לבד מחלקו בכספי הנשיה.

פר"ק (ת"א) 43214-09-13 **גיא בר (92) הנדסה אזרחית בע"מ נ' כונס הנכסים הרשמי** (14/04/2024)

- כב' השופטת **חנה פלינר נעתרה** לבקשה **בחלקה** ופסקה: בפסיקה נקבע כי ניתן לסטות מעיקרון השוויון בין נושים בנסיבות חריגות בלבד, מטעמי צדק ושהסטייה עולה בקנה אחד עם תכלית הליכי פשיטת הרגל. תגמול לנושה ספציפי אפשרי במקרים חריגים בהם נושה ספציפי היטיב את מצבת הנכסים של החברה שבהליכי חדלות פירעון, ושאלמלא פועלו כלל נושי החייב או החברה לא היו מפיקים את אותו הרווח ובמקרים בהם ספק אם אותו נושה היה פועל כפי שפעל, בהעדר גמול עבור פעולותיו. עת נדרש בית המשפט לשאלת החזר הוצאות לנושה שנקט בהליכי פשיטת הרגל נגד חייב או בהליכי פירוק נגד חברה, יש לקחת בחשבון הוצאות סבירות הכרוכות בבקשת הכינוס אשר דרושות לצורך ההליך. אל לבית המשפט להידרש להוצאות נושה אותן הוציא טרם בקשת הכינוס פש"ר.
- יש לכלול במסגרת פסיקת ההוצאות את החזר שכר טרחתו של ב"כ נושה אשר יזם את ההליך. משכך, יש לפסוק למבקש גמול בסך של 21, במקרה זה לא ניתן להתעלם מהפעולות שביצע המבקש, אך אין מקום לפסוק לו את הסכום המבוקש. תוספת של 50% לדיבידנד הינה סבירה והגיונית ויש בה, מחד, לתמרץ נושים ומאידך שלא לפגוע פגיעה חמורה בעיקרון השוויון בין הנושים. 000 ₪, ובנוסף יש להשיב את אגרת הפתיחה.

146. **בית משפט המחוזי** (פירוק – קדימות נשייה) - בקשת כונס הנכסים מטעם הנושה המובטח, להורות על בטלות עיקולים והערה שנרשמו על זכויות החברה במקרקעין ועל חשבונה. לעמדתו, העיקולים וההערה מאוחרים למועד יצירת השעבודים לטובת הנושה המובטח, והם נסוגים מפני השעבודים שיצרה החברה לטובתו במועד מוקדם יותר.

פר"ק (ת"א) 21894-02-24 **שמני הארץ (יזמות) ובנייה בע"מ נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי** (12/05/2024)

- כב' השופטת **נועה גרוסמן** נעתרה לבקשה ופסקה כלהלן: ככלל, במקרה כבענייננו, בו החברה שנכסיה שועבדו נקלעת להליכי חדלות פירעון, זכותו של הנושה המובטח לפרוע את החוב כלפיו מן הנכס המשועבד תהיה גבוהה יותר מזכותם של נושים כללים של החברה להיפרע מנכס זה. עיקול היא הדרגה הנמוכה ביותר מבין שלל הבטוחות.
- זוהי זכות מניעתית אך אין היא מקנה זכויות קנייניות בנכס. לעומת זאת, הנושה המובטח אוחז בזכות קניינית הגוברת בנקל על זכותו החפצית של המעקל. לאור האמור, העיקולים שנרשמו לטובת המשיבים 1 – 3 נסוגים ובטלים מפני השעבודים שנוצרו על ידי הנושה המובטח. אלה הם שעבודים בדרגה ראשונה, הקודמים בזמן וגוברים על זכויותיהם של המשיבים 1 – 3. מן הראוי כי הפירוש שיינתן להליכי גבייה מנהליים הננקטים ללא פסיקה קודמת יפורשו בצמצום. בענייננו ההערה לטובת רשות המסים נרשמה לפי סעיף 11א(2) לפקודת המסים ולא לפי סעיף 11 א)(1) לפקודת המסים. הערה זו נדחית מפני השעבוד בו מחזיק הנושה המובטח, שעבוד קודם בדרגה ראשונה שהיה רשום בלשכת רישום המקרקעין בעת רישום ההערה. על כן, יש להורות על מחיקת ההערה שנרשמה לטובת רשות המסים.

147. **בית משפט המחוזי** (מימוש משכנתא) - בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום בירושלים בה נדחתה בקשת המבקשת מס' 1 להמשיך בהליכי ההוצאה לפועל, לשם מימוש המשכנתא הרשומה לטובתה על זכויות המשיב מס' 1. בית משפט קמא הוסיף וקבע, כי היות וערך הנכס מושא המשכנתא עולה באופן מובהק על חובו הנטען של היחיד כלפי המבקשת, תמומש המשכנתא בידי הנאמן

בהליכי חדלות הפירעון, לכשתוגש על ידו בקשה מתאימה. בית המשפט קמא ציין בהחלטה, כי אינו מוצא לנכון לסטות מהכלל הקבוע בסעיף 248(א)(1) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח - 2018 (להלן - "החוק"), על אף טענת הנאמן לפיה אין בקופת הנשייה סכומי כסף שיאפשרו את הליך מימוש המשכנתא, והפגיעה האפשרית ביתר נושי היחיד בשל עיכוב הליכי המימוש.

רחד"פ (י-ם) 37329-02-24 **קידום ד.ש. (השקעות ופיננסים 1992) בע"מ נ' מיכאל אניסימוב** (26/06/2024)

- כב' השופט **נמרוד פלקס** קבע כלהלן: לאחר שעיינתי בכלל טענות הצדדים ובהתאם לסמכותי מכוח תקנות 138(א)(5) ו - 149(2)(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט - 2018, מצאתי לקבל את בקשת רשות הערעור, לדון בבקשה כבערעור ולקבל את הערעור. להלן אבאר טעמיי. אלה העובדות הצריכות לעניין. היחיד לווה מאת המבקשת הלוואה, ולשם הבטחת פירעונה מישכן לטובת המבקשת את זכויותיו בנכס מקרקעין. משלא פרע היחיד את חובו בגין ההלוואה, הגישה המבקשת, בחודש פברואר 2023, אל לשכת ההוצאה לפועל, בקשה למימוש המשכנתא ומכר זכויות היחיד בנכס המקרקעין. בחודש יוני 2023 מונה בא כוח המבקשת, הוא המבקש מס' 2, ככונס נכסים על זכויות היחיד בנכס המקרקעין, במסגרת הליכי ההוצאה לפועל האמורים.
- מדו"ח שמאי שהוזמן בידי כונס הנכסים מיום 20.8.23 עלה, כי שווי נכס המקרקעין בשוק החופשי מגיע לכדי 9,823,000 ₪ ולמימוש מהיר סך 8,789,000 ₪. בהתאם להכרעת הנאמן מגיע שווי חוב היחיד כלפי המבקשת לכדי סך 6,220,485 ₪, נכון למועד מתן צו פתיחת ההליכים בהליכי חדלות הפירעון, בצירוף ריבית שנתית בשיעור 12.83%. צו פתיחת ההליכים בהליך חדלות הפירעון ניתן ביום 5.11.23. לשם השלמת הדברים יאמר, כי היחיד וקרוביו נקטו שלל הליכים משפטיים, במגוון ערכאות, לשם עיכוב הליכי מימוש המשכנתא. הליכים, אשר כולם נדחו או נמחקו. לוז טענת המבקשת הוא, כי בית משפט קמא טעה בהחלטתו האמורה, וזאת בהינתן שיעורו הניכר של חוב היחיד כלפי המבקשת ביחס לשווי הנכס המשועבד; הסכמת הנאמן למכר הנכס - תחת פיקוחו - במסגרת לשכת ההוצאה לפועל; שלל ניסיונות היחיד לעכב את מימוש השעבוד; הקושי הניכר שבמימוש השעבוד במסגרת הליכי חדלות הפירעון, בשים לב להיעדר סכומי כסף בקופת הנשייה לשם הוצאת הליך מימוש השעבוד אל הפועל; הנזק שייגרם לכלל נושי היחיד, לרבות המבקשת, מחמת עיכוב נוסף של הליכי מימוש השעבוד, עת הליכי ההוצאה לפועל הגיעו לשלב מתקדם.

היחיד תומך בהחלטת בית משפט קמא, תוך שהוא מצביע על כך שטרם הוכרעו כלל תביעות החוב שהוגשו כנגדו; היחיד ערער על הכרעת הנאמן בתביעת החוב שהגישה המבקשת; שווי הנכס עולה באופן ניכר על חוב היחיד כלפי המבקשת; מימוש הנכס בידי כונס הנכסים במסגרת הליכי הוצאה לפועל עלול להוביל למכירתו במחיר נמוך מערכו, וזאת אף בשים לב למצב הביטחוני השורר בארצנו; היחיד מעוניין למכור את הנכס בעצמו ולהשיא את תמורת המכר; ידועתו בציבור של היחיד זכאית "למחצית מהדירה כחלק מאיזון משאבים"; אף ידועתו בציבור של היחיד מצויה בהליכי חדלות פירעון, עת אותו הנאמן משמש נאמן אף בהליכים התלויים ועומדים כנגדה.

- הן הנאמן והן הממונה תומכים בקבלת הערעור, תוך שהממונה אף מציין, כי הערעור על הכרעת החוב בעניינה של המבקשת נמחקת בידי בית משפט קמא. יוער, שהנאמן חוזר למעשה על העמדה שהביע בפני בית משפט קמא. הערעור דנן מעלה את שאלת אופן יישומה הנכון של הוראת סעיף 248 לחוק. ברירת המחדל באשר לאופן מימוש שעבוד המוטל על נכס של יחיד, לשם הבטחת חובו כלפי נושה מובטח, נקבעה בסעיף 248(א) לחוק. בהתאם לאותה ברירת מחדל, מקום בו שווי הנכס המשועבד עולה באופן מובהק על חוב היחיד כלפי הנושה המובטח, ימומש הנכס באמצעות הנאמן. מאידך גיסא, במצב דברים הפוך, בו שווי הנכס המשועבד אינו עולה באופן מובהק על חוב היחיד כלפי הנושה המובטח, ימומש הנכס באמצעות הנושה המובטח, ולענייננו בהליכי הוצאה לפועל בהם החל הנושה המובטח. יחד עם זאת, בסעיף 248(ב) לחוק הוקנתה לבית המשפט סמכות להיעתר לבקשת הנושה המובטח, לממש את הנכס בעצמו, באם מצא כי בנסיבות העניין הדבר מוצדק ואין בו כדי לפגוע ביתר הנושים. הדעת נותנת, כי הוראות סעיף 248 לחוק נקבעו בין היתר בכדי לתת מענה לחשש הנלמד מהניסיון הנצבר, לפיו מקום בו ממומש הנכס המשועבד בהליכי הוצאה לפועל בידי הנושה המובטח - עת פעמים רבות כונס הנכסים הממונה לשם כך הוא אף בא כוח הנושה המובטח - עלול להיווצר מצב בו לא יפעל כונס הנכסים בשקידה ראויה להשיא את תמורת מכר הנכס.
- זאת עת עיקר עניינו של כונס הנכסים הוא אינטרס מרשו בפירעון חובו. חוב הנופל משמעותית משווי הנכס. בכך עלול להיפגע אינטרס יתר נושי היחיד, הזכאים ליתרת המכר, לאחר פירעון החוב כלפי הנושה המובטח. ודוק, המחוקק היה ער לאפשרות, לפיה ייתכנו מקרים בהם יש להעדיף את מימוש השעבוד שלא במסגרת הליכי חדלות הפירעון. זאת לאחר שאף נמצא שאין באופן מימוש

זה כדי לפגוע בעניינם של יתר הנושים. מהאמור עולה אפוא, כי יישום הוראות סעיף 248 לחוק טעון בחינה פרטנית של נסיבות העניין, הן באשר לטעם המצדיק מימוש השעבוד שלא באמצעות הנאמן והן בכל הנוגע לבחינת הפגיעה האפשרית בעניינם של יתר הנושים. מטבע הדברים מלאכת בחינה זו נתונה בראש ובראשונה לנאמן, כאשר בית המשפט של חדלות הפירעון יתערב באופן בו מפעיל הנאמן שיקול דעתו אך אם מצא כי שיקול הדעת הופעל באורח בלתי סביר או בלתי תקין באופן מהותי. בית משפט קמא הסתפק בנימוק, לפיו מימוש הנכס שלא באמצעות הנאמן עלול לפגוע ביתר הנושים. דא עקא, שלא ניתן כל טעם מדוע זה יש לדחות את עמדת הנאמן, לפיה בנסיבות דנן דווקא יש להעדיף את מימוש הנכס שלא באמצעותו. בנסיבות דנן דומני, כי לא היה מקום לדחות את עמדת הנאמן. כך הסביר הנאמן, שאין אפשרות מעשית ומידית לממש את הנכס באמצעות הנאמן, עת קופת הנשייה למעשה ריקה.

- עוד הסביר הנאמן מדוע מימוש הנכס באמצעות המבקשת, בהליכי הוצאה לפועל - בנסיבות הפרטניות דנן - דווקא יטיב עם יתר נושי היחיד. די באמור כדי לבהיר מדוע יש לקבל את הערעור. בטרם סיום אפנה בקצרה לשלל טענות היחיד, אשר אין בהן כדי לשנות ממסקנתי. אין ולא כלום בכך שטרם הוכרעו כלל תביעות החוב שהוגשו כנגד היחיד. נקודת המוצא היא, כי מקום בו קיים פער ממשי בין שווי הנכס המשועבד לבין שיעור חוב היחיד כלפי הנושה המובטח - הנופל משווי הנכס - ליתר נושי היחיד עניין מובהק בתמורה שתתקבל ממימוש השעבוד. אין חשיבות ממשית מה הוא שיעור חוב היחיד כלפי יתר הנושים. אף אם אתעלם מכך שערעור היחיד על הכרעת חוב הנאמן בעניין המבקשת נדחה, ממילא הנחת המוצא לדיון היא כי שיעור חוב היחיד כלפי המבקשת נופל באופן משמעותי משווי הנכס המשועבד להבטחת חוב זה. טענות היחיד, לפיהן עלולה להיפגע תמורת המכר מחמת המצב הביטחוני השורר בארצנו, או המכר הכפוי, יפות הן למכר באמצעות הנאמן והן למכר באמצעות המבקשת. משכך אין בטענות אלה כדי לשנות לצורך פסק דין זה. היחיד לא הצביע על טעם בדין המקנה לו זכות למכור את הנכס בכוחות עצמו, וממילא בידיו לסייע לכונס הנכסים לשם השאת תמורת המכר לתועלת כלל המעורבים. באשר לזכויותיה הנטענות של ידועתו בציבור של היחיד יאמר, כי אין זו המסגרת הדיונית המתאימה להידרש לטענות אלה, וממילא אין בהן כדי לעכב את הליכי המימוש - בין בידי הנאמן ובין באמצעות המבקשת. בשולי הדברים יאמר, כי תביעה שהגישה הידועה בציבור בעניין זה נמחקה בהחלטת בית משפט השלום

בירושלים מיום 4.6.23. אשר על כן הערעור מתקבל בזה והחלטת בית משפט קמא מיום 1.2.24 מבוטלת. המבקשת רשאית להמשיך בהליכי ההוצאה לפועל לשם מימוש המשכון הרשום לטובתה על זכויות היחיד בנכס מקרקעין. היחיד יישא בהוצאות המבקשת בסך 7,500 ₪. העירבון שהפקידה המבקשת יושב לה באמצעות בא כוחה.

בית משפט שלום:

148. **בית משפט שלום** (פינוי) - בקשת רשות ערעור על החלטות רשמת ההוצל"פ מיום 10/10/21 במסגרתה נקבע כי פסה"ד לפינוי מיום 16/11/19 בוצע ועל כן נסגר תיק ההוצאה לפועל תוך שהמערער חויב בהוצאות.
רער"צ (פ"ת) 69280-10-21 **אור לנצנר נ' חיים רוז** (14/09/2023)

- כב' השופטת **מירב כפיר** קבעה כלהלן: פסק הדין אשר בעטיו נפתח תיק ההוצאה לפועל, הוא פסק דין שנתן תוקף להסכמת הצדדים לפינוי המשיבים משטח הרכוש המשותף ברח' הבנים 2 בבני ברק. בהמשך ההסכמות נקבע פיצוי בסך 6,000 ₪ לכל חודש של החזקה, שבו לא יבוצע הפינוי. שאלת הפיצוי אינה חלק מהערעור שלפני. כב' הרשמת קבעה בהחלטה מושא הערעור כי פסק הדין בוצע וזאת למרות שנותרו בחצר המשותפת גדר ושער.
- לאחר ששמעתי את הצדדים החלטתי לקבל את הבר"ע ולדון בה כערעור. במאמר מוסגר ומבלי שהצדדים העלו טענות כלשהן בהקשר זה ייאמר כי ממילא לא היה צורך בהגשת בקשת רשות ערעור אלא ערעור, שכן מהחלטת הרשמת עולה כי מדובר בהחלטה בטענת פרעתי (לפי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל), אשר כידוע הערעור עליה הוא בזכות. השאלה בהליך זה אינה האם יש לצדדים אפשרות לשימוש סביר במקרקעין לפי סעיף 31 לחוק המקרקעין, **אלא השאלה שיש לבחון היא האם המשיבים מילאו אחר פסק הדין ככתבו וכלשונו.** כיוון שכך לא היה מקום לבחון את שאלת השימוש המתאפשר בחצר המשותפת והאם השער נעול אם לאו וכן לא היה מקום לבחון השאלה האם יש הסכמה של כלל הדיירים להותרת הגדר. שאלות אלה נבחנות בשלב תביעת הפינוי ולא בשלב הוצאה לפועל של פסק הדין. מטרת הליכי ההוצאה לפועל היא אכיפת פסקי דין. חובת ההוצאה לפועל היא לאכוף את פסק הדין בין שהוא נכון ומדויק ובין שהוא שגוי. וככל שפסק הדין אינו ברור הרי שעל רשם ההוצאה לפועל לפנות בשאלת הבהרה לבית המשפט בהתאם להוראות סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל.

בעניינינו, למרות שפסק הדין מציין במפורש פינוי הגדרות, ולמרות שגדר העץ שמעל גדר הבניין לא הוסרה, קבעה הרשמת כי המשיבים מילאו אחר פסק הדין.

- אין לקבל קביעה זו הסותרת במפורש את לשונו של פסק הדין. אינני מקבלת את פרשנותו של ב"כ המשיבים כי כוונת פסק הדין היא למנוע שימוש ייחודי בלבד ועל כן וככל שמתאפשר שימוש לכלל הדיירים והמשיבים לא עושים שימוש ייחודי, הרי שמילאו אחר פסק הדין.
- אמנם בסעיף 1 לפסק הדין נקבע כי הנתבעים יפנו את השטח המוחזק על ידם באופן ייחודי, אולם בהמשך פסק הדין מופיע פירוט של המיטלטלין הנדרשים לפינוי **ונקבע במפורש כי יש לפנות את הגדרות. כאשר פסק הדין קובע במפורש פינוי של הגדרות, הרי שאין צורך בפרשנות ביחס לכוונת פסק הדין ומכל מקום וככל שהפרשנות לא הייתה ברורה, ואיני קובעת כן, שהרי מדובר בפסק דין ברור ביחס לפינוי הגדר, הרי שיש מקום לפנות בשאלת הבהרה לביהמ"ש בהתאם להוראת סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל וזאת לא נעשה.** גם הקביעה כי **הותרת השער בחצר כשהוא פתוח יש בה כדי למלא אחר הוראות פסק הדין, מהווה חריגה מסמכות רשם ההוצאה לפועל.** אמנם השער לא מוזכר באופן מפורש בפסק הדין אולם צוין כי הפינוי כולל "דבר אחר שהוצב או הונח על ידי הנתבעים" ועל כן השאלה שהיה צריך לבחון היא **האם השער הוצב על ידי המשיבים ולא האם השער פתוח ולא נעול באופן שמאפשר כניסה לכל דיירי הבניין.** בהקשר זה ייאמר כי בהחלטה קודמת מיום 21/4/21 קבעה כב' הרשמת לאחר ביקור שערכה בשטח כי "למרות שפסק הדין קבע כי על החייבים לפנות את השטח ולאפשר לזוכים ליהנות מהחצר כחצר משותפת, בפועל החייבים לא פינו את מלוא המיטלטלין ואף השאירו שער כניסה שלהם עם שלט עם שם משפחתם על השער ..." (הדגשה אינה במקור. מ"כ.) ההחלטה כי שער הכניסה הוא של המשיבים מבוססת, ככל הנראה, על דברי בא כוחם בדיון לפיהם: "זה שער שהיה קיים בצד השני ,רוז (החייב- הבהרה שלי. מ"כ) העביר אותו לצד שלו", דהיינו השער הוצב במקומו ע"י המשיב.
- **משקבעה הרשמת כי מדובר בשער כניסה שהוצב על ידי המשיבים, הרי שמדובר במטלטלין שבהתאם להוראות פסק הדין יש לפנותם.** הנה כי כן, לא היה מקום לבחון את השאלה שנבחנה בהחלטת כב' הרשמת בעניין אפשרות הכניסה לחצר, ולא היה מקום לקבוע כי משניתן להיכנס לחצר דרך השער, הרי שיש בכך למלא אחר פסק הדין, שכן קביעה זו מהווה חריגה מסמכות רשם

ההוצאה לפועל שתפקידו לוודא מילוי אחר פסק הדין ולא שינוי של תוכנו. לאור האמור על המשיבים לפנות את השער והגדר בהתאם להוראות פסק הדין ולא היה מקום לקבל את טענת הפרעתי שהוגשה על ידם. כיוון שכך, מצאתי לקבל הערעור. התיק יוחזר לכב' הרשמת על מנת שיקויים פסק הדין החלוט ותפונה החצר בהתאם להוראות פסק הדין. משהתקבל הערעור יישאו המשיבים בהוצאות המערער בסך של 5,000 ₪.

149. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם הוצל"פ – מועד פינוי)

– תביעה לפיצוי כספי בגין עגמת נפש הוגשה כנגד הנתבעת.

ת"ק (רמלה) 32639-07-24 **בן מעין נ' אדאו אירועים בע"מ** (03/11/2024)

- מועד אירוע שתוכנן אצל הנתבעת, נדחה, בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" ונחתם הסכם חדש. בתביעה נטען, כי החתימה על ההסכם החדש נעשתה בלית ברירה לאחר שבני הזוג ביקשו לבטל את ההסכם המקורי, אולם הנתבעת התנתה את הביטול בתשלום 100% מהתמורה. לאחר שבני הזוג הסכימו בעל כורחם להימנע מביטול ההסכם ולחתום על הסכם חדש, הם גילו להפתעתם כי המחירים בהסכם החדש יקרים לעומת המחירים בהסכם המקורי. הנתבעת הכחישה את הטענות המיוחסות לה.
- כב' השופטת **מיכל מועלם שיפרמן** הורתה על קבלת התביעה ופסקה כלהלן: מערכת היחסים החוזית בין הצדדים מורכבת מטופס ההזמנה, ההסכם המקורי וההסכם החדש. בטופס ההזמנה צוין בנוגע להתנהלות במקרה של הגבלה על קיום האירוע מבחינה ביטחונית. במקרה דנן, נפסק, כי הוכח בפני בית המשפט, כי בהתאם למוסכם בטופס ההזמנה, לאור ההגבלה הביטחונית על קיום האירוע, פעלו הצדדים למציאת מועד חלופי לעריכתו. בהתאם לתנאי ההסכם המקורי, הנתבעת הייתה זכאית לדרוש דמי ביטול בשיעור של 100%. עם זאת, בית המשפט סבור, כי בנסיבות החריגות ויוצאות הדופן של **אירועי המלחמה, עמידת הנתבעת באופן דווקני על זכותה לדרוש דמי ביטול בשווי מלוא עלות האירוע מהווה התנהלות בחוסר תום לב בקיום החוזה בהתאם לסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973**.
- לפיכך, נפסק, כי באותן נסיבות מיוחדות שנוצרו והתאפיינו בחוסר ודאות מוחלט של שני הצדדים מן הראוי היה לחלק את הסיכון בין הצדדים ולאפשר

לבני הזוג הצעיר לבטל את החוזה בסנקציה מתונה יותר. עוד נקבע, כי חתימת בני הזוג על ההסכם החדש נעשתה עקב כפייה שכפתה עליהם הנתבעת במובן של המונח בסעיף 17 לחוק החוזים, כאשר במקרה זה, **מדובר על כפייה כלכלית, המהווה לחץ כלכלי עסקי פסול מבחינה מוסרית באופן שלא הייתה להם חלופה מעשית וסבירה מלבד חתימה על ההסכם החדש**. בנסיבות אלו, לאחר עיון כב' השופטת בכתבי הטענות על נספחיהם ובהתאם לסעיף 17(א) לחוק החוזים, הורתה כב' השופטת על ביטול ההסכם החדש והורתה כי בני הזוג היו זכאים לקיים את האירוע בהתאם לתנאי ההסכם המקורי.

150. **בית המשפט השלום** (דחיית פינוי - ערעור על החלטת רשם הוצל"פ)

– בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל בפתח תקווה, כב' הרשמת **מיכל שכנר שניתנה במסגרת** תיק 535752-05-24 מיום 13.10.24, במסגרתה נדחתה בקשת המבקש לדחות את מועד הפינוי מדירת המשיב.

ערר"צ (פ"ת) 61647-10-24 **אורי חממו נ' חיים שליח ציבור** (04/11/2024)

- מועד הפינוי קבוע ליום 5.11.24. כב' השופטת **לימור חלד-רון** הורתה על **דחיית הערעור** ופסקה כלהלן: לאחר עיון כב' השופטת בבקשה לרשות ערעור על צרופותיה, לרבות בתצהיר שהוגש ע"י המבקש, מצאה כי דין הבקשה להידחות, אף בלא צורך בקבלת תגובת המשיב. הבקשה, על נימוקיה, נעדרת כל עילה ובכלל זה בסיס משפטי. לשון אחר, לבד מבקשת המבקש ותחינותיו כי בית המשפט יחמול עליו, בין אם בשל מצבו הרפואי ובין אם בשל מצבו הכלכלי, **אין בפיו כל עילה שבדין המצדיקה התערבות בהחלטת הרשמת**.
- פסק דין יש לקיים וברי אפוא כי לא היה בידי כבוד הרשמת, הסמכות להאריך את מועד הפינוי בהעדר הסכמת המשיב (הוא הזוכה), וככל שהמבקש לא פנה למיצוי זכויותיו עם הגשת בקשה לביטול פסק הדין במועד הקבוע בתקנות, הרי שאין לו להלין אלא על עצמו. עם כל ההבנה לנטען על ידי המבקש, הרי שלא מצאה כבודה כי נפלה שגגה בהחלטת הרשמת, כך שלא עלה בידו להוכיח קיומה של עילה להתערבות בהחלטתה. אשר על כן, הבקשה נדחית ועמה הבקשה לעיכוב הליכים.

בית המשפט לענייני משפחה:

151. **בית משפט לענייני משפחה** (חלוקת גמלאות - הלכת שיתוף) - האם בהתאם להלכת השיתוף בנכסים זכאי בן זוג לקבל מחצית גמלאות סיעוד ונכות המשולמות לרעייתו מדי חודש ומחצית כספים המופקדים בחשבון הבנק של רעייתו לאחר שחשבונות הבנק המשותפים של בני הזוג הופרדו בעקבות מינוי אפוטרופוס לבת הזוג?

תמ"ש (ת"א) 26285-12-23 **פלוני נ' פלונית, אדם שמונה לו אפוטרופוס** (21/03/2024)

- כב' השופטת **ענת הלר-כריש** פסקה כלהלן: הצדדים נישאו בשנת 1956 ואין מחלוקת כי על יחסיהם הרכושיים חלה הלכת השיתוף בנכסים, הקובעת חזקה בנוגע לבני זוג אשר חיים יחד ומקיימים משק בית משותף, שלפיה הרכוש שנצבר במהלך חייהם המשותפים הוא רכושם משותף השייך לשניהם בחלקים שווים. בנסיבות מסוימות, גם נכסים שלא נצברו במהלך הנישואין עשויים להיכלל בגדר הרכוש המשותף לפי הלכת השיתוף; המחלוקת בענייננו נוגעת להיקף תחולת חזקת השיתוף ובעניין זה הצדק עם האפוטרופוס. בחינת השאלה לאורו של כל אחד מהרציונליים המבססים את חזקת השיתוף מובילה למסקנה שאין לחלק בין הצדדים את הגמלאות המשולמות לנתבעת בגין נכות וסיעוד. מן ההיבט ההסכמי – העובדה שבעבר כאשר בני הזוג ניהלו את ענייניהם בחשבון משותף, הופקדו סכומים אלה לחשבון המשותף, אינה מלמדת על הסכמה כי גם לאחר הפרדת החשבונות הם יחולקו בין הצדדים בחלקים שווים. גמלאות הנכות והסיעוד הן אישיות, הן משולמות לאחר שנבחנה זכאות הנתבעת לקבלן ונמצא כי היא זקוקה לכספים אלו לכיסוי הוצאותיה בגין נכותה והיותה סיעודית. המודל הנורמטיבי של המאמץ המשותף – מוביל למסקנה שאין לחלק את הכספים בין הצדדים. שהרי הכספים אינם משולמים כתוצאה ממאמץ של מי מהצדדים, אלא משום צרכי הנכות והסיעוד של הנתבעת אשר מצבה עונה לכל הקריטריונים שנקבעו על ידי הגורמים המשלמים.
- מודל הקהילה המשפחתית – אף הוא מוביל למסקנה שאין לחלק את הכספים. שיקולי צדק, הגינות ושוויון ודאי אינם תומכים בכך שהתובע יקבל מחצית הכספים המשולמים לנתבעת עבור צרכיה שלה הנובעים מנכותה והיותה סיעודית. קביעה אחרת בהכרח תביא לפגיעה בנתבעת. יש לזכור כי גמלת הסיעוד המשולמת לנתבעת מחברת הביטוח ---, מוגבלת בזמן ותופסק לדברי

האפוטרופוס בעוד פחות משנתיים. מנגד, לדברי האפוטרופוס הוצאותיה השוטפות של הנתבעת צפויות לגדול נוכח ההתדרדרות במצבה. מכאן שאף אם כעת נותר לנתבעת עודף מסוים מהכנסותיה השוטפות, צודק האפוטרופוס בכך שיש לשמור כספים עבור הנתבעת לטובת כיסוי צרכי הנכות והסיעוד שלה בעתיד. הואיל ומדובר בתשלום אישי עבור צרכי הנכות והסיעוד של הנתבעת, העובדה שהתובע אינו מקבל מחצית הכספים אינה פוגעת בהסתמכות התובע או באינטרס לגיטימי שלו ביחס לכספים אלה.

- בהתאם לאמור, עתירת התובע למתן פסק דין הצהרתי לפיו כלל הנכסים שנצברו במהלך הנישואין לרבות ההכנסות החודשיות השוטפות המשולמות לכל אחד מהם שייכים להם בחלקים שווים – נדחית. יש לדחות גם את עתירת התובע למתן פסק דין הצהרתי על פיו כל אחד מהצדדים זכאי כיום לקבל מחצית מכלל הכספים שנצברו לטובת שניהם יחד. כאשר הופרדו חשבונות הבנק של הצדדים כבר חולקו בין שניהם בחלקים שווים הכספים שנצברו לטובת כל אחד מהם במהלך החיים המשותפים. טענת התובע כי מצבו הכספי דחוק וכי הוא זקוק לתמיכה כלכלית אינה יכולה לסייע לו במישור היחסים הרכושיים בין הצדדים עליהם חולשת חזקת השיתוף לפיה יש לבחון אם קיים שיתוף בנוגע לזכויות מסוימות אם לאו. התובע זכאי לקבל מחצית מדמי הפנסיה המשולמים לנתבעת אשר מקורה בעבודתה משך החיים המשותפים ושהפקתה נובעת מהמאמץ המשותף של שני הצדדים. הואיל והאפוטרופוס מסכים לשלם לתובע גם מחצית מקצבת אזרח ותיק שמשלם המוסד לביטוח לאומי לנתבעת כל עוד הצדדים חיים יחד (אף שגם עבור התובע משולמת קצבת אזרח ותיק הנשמרת בידיו במלואה), יפעלו הצדדים בהתאם להסכמה זו. משום שהאפוטרופוס הציע לשלם לתובע סך של 7,000 ₪ לחודש בתקופה בה משולמת לנתבעת גמלת הסיעוד מחברת הביטוח ---, ולאחר מכן סך של 5,000 ₪ לחודש, וזאת כל עוד הצדדים גרים יחד, ומאחר שסכום זה גבוה מהסכום לו זכאי התובע – ישולם הסכום שהוצע על ידי האפוטרופוס (כשהוא כולל בתוכו את חלקו של הנתבע בפנסיה ובקצבת אזרח ותיק המשולמות לנתבעת).

- נשמרת זכותו של האפוטרופוס לערוך בחינה מחודשת ככל שהמצב הרפואי או הכלכלי של מי מהצדדים ישתנה או ישתנו צרכיהם. מאחר שהאפוטרופוס הציע להעביר לתובע 40,000 ₪ מתוך הכספים שבחשבון הבנק של הנתבעת, יכול התובע לבחור האם לקבל סכום זה או מחצית מדמי הפנסיה ששולמו לנתבעת

מאז הפרדת החשבונות בניכוי החלק ששולם עבורו מחשבון הבנק של הנתבעת כאמור, אך אין הוא זכאי לקבל את שני התשלומים.

רשות האכיפה והגבייה:

152. **החלטת כב' הרשם דרור אדרי** (פינוי מושכר) - הזוכה עותר להמצאת אזהרה לחייב לפינוי מושכר תוך 10 ימים ולזירוז הליכי פינוי המושכר תיק זה נפתח לצורך ביצוע פסק דין לפינוי מושכר שהינו מקלט.
תיק **510004-09-23** (07/01/2024)

- הזוכה נימק הבקשה, בין היתר, כי המדובר בפינוי מקלט ציבורי, אשר אמור לשמש את הציבור להתגוננות במצב חירום, כי החייב מעמיד את התושבים ללא מוצא והתמגנות עפ"י ההנחיות המחייבות של פיקוד העורף בעת אזעקת צבע אדום ובכך מסכן את חייהם.
- לעניין נקיטת הליכי פינוי בתקופת הוראת השעה וברקע מצב החירום, מצאתי כי יש טעמים מיוחדים לנקוט בהליכים אלה על אף הוראת השעה. המדובר בפינוי מקלט, בתקופת מלחמה, אשר מטרתו להגן על הציבור ולאפשר התגוננותו. מניעת אפשרות השימוש הציבור במקלט, יש בה סיכון חיי אדם באופן זועק ובלתי מתקבל על הדעת בעת מלחמה. לא יעלה על הדעת, כי לא ינקטו כנגד החייב הליכי פינוי בשל מצב החירום, כאשר הדבר גורם לכך שלא ניתן לפנות את החייב מהמקלט שייעודו לשמש את הציבור בשעת חירום. קבלת מצב זה, הינה אבסורד שהחייב נהנה מהגנת התקנות נוכח מצב החירום ובכך פוגע בציבור הזקוק להגנה לאור מצב החירום ואין להשלים עם אבסורד זה. חיי אדם הם ערך עליון והשתלטות החייב על מקלט וכפועל יוצא מניעת שימוש בו בעת מלחמה, תוך סיכון שלום הציבור באופן חמור, הינה התנהלות חסרת תום לב באופן זועק שאין לקבלה ויש להוקיע אותה מכל וכל. משכך, בנסיבות אלה, מצאתי, כי ישנם טעמים מיוחדים להורות על הליכי הפינוי ללא דיחוי.
- לעניין קיצור תקופת האזהרה, הזוכה עותר, להמצאת אזהרה לחייב לפינוי מושכר תוך 10 ימים+14 ימים. חוק ההוצאה לפועל מותיר לרשם ההוצאה לפועל, את הסמכות לקצר את תקופת האזהרה לפינוי מושכר וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו. כמפורט לעיל, בענייננו מתקיימים טעמים מיוחדים כבדי משקל, כאשר הלכה למעשה בכל רגע שהחייב לא מפנה את המקלט בהתנהגותו

זאת הוא חושף את הציבור בשעת חירום ובעת מלחמה לסכנת חיים. אין הדעת סובלת, כי תינתן הגנה לחייב, אשר מזלזל בחיי אדם, אינו מאפשר לציבור לעשות שימוש במקלט בשעת חירום, דבר אשר אף סביר שגורם לסובבים לנהל את חייהם בצל המלחמה בידיעה שהמקלט המצוי בסביבתם אינו זמין עבורם ועליהם לחפש פתרונות שהם פחותים בהיררכית ההגנה על שלומם בעת אזעקה וצורך בפנייה למקלט והדבר מייצר מציאות בלתי מתקבלת על הדעת שאין לקבלה. בנסיבות, קיצור תקופת האזהרה הוא מתבקש לשם הגנה על חיי אדם ושלום הציבור באופן המובהק ביותר.

- אני מחליט בנסיבות העניין, לעשות שימוש בסמכותי בהתאם לתקנה 2(2) לתקנות ולהורות, כי לאור התקיימות טעמים מיוחדים, הזוכה רשאי לנקוט בהליכי הפינוי במהלך תקופת הוראת השעה כהגדרתה לעיל. בנוסף, אני מחליט בנסיבות העניין, לעשות שימוש בסמכותי בהתאם להוראות סעיף 7(א) לחוק ולהורות, כי לאור התקיימות תנאים מיוחדים כפי שנרשמו לעיל, על קיצור תקופת האזהרה ל-10 ימים. המזכירות תנפיק לזוכה אזהרה לפינוי מושכר כאמור לעיל. הזוכה יבצע לחייב מסירת אזהרה כדין ויפעל בהתאם להוראות הדין לעניין פינוי המושכר.

153. **החלטת כב' הרשמת אפרת אידר ינון** (משכון רכב/שמכות) - החייב הגיש בקשה לביטול צו תפיסת הרכב מושא ההליך. המדובר בתיק הוצאה לפועל שנפתח למימוש רכב. המבקש טוען, כי על המשיבה היה לשלוח התראה בטרם תנקוט בהליך לתפיסת רכב וכי צו תפיסת הרכב ניתן בניגוד לחוק הבנקאות ועל כן יש לבטלו. המשיבה טוענת כי המבקש לא עמד בתנאי ההסכם בין הצדדים הקובע כי היא רשאית ללא מתן התראה נוספת להעמיד את ההלוואה לפירעון מידי ולנקוט בהליכי איתור, תפיסה ומימוש הרכב באם המבקש לא עמד בתשלום אחד מבין התשלומים שסוכמו בין הצדדים.

תיק **523837-02-24** (18/03/2024)

- רשם ההוצאה לפועל רשאי לעכב הליכי מימוש משכון ולאפשר לבעל דין לפנות לערכאה השיפוטית המתאימה במקרים חריגים המצדיקים זאת. עת התגבשה למשיבה הזכות להעמיד את ההלוואה לפירעון מידי, היה עליה לשלוח למבקש התראה בהתאם להוראות חוק אשראי הוגן. המשיבה לא הרימה את נטל ההוכחה כי בנסיבות המקרה היה קיים חשש ממשי לפגיעה ביכולת הגבייה של

הזוכה. היה על המשיבה לשלוח מכתב התראה ולאפשר לחייב לתקן את מחדליו לרבות מחיקת העיקולים הרובצים על הרכב.

154. **החלטת כב' הרשמת עינת להבי-אשר** (פינוי – דחיית עיכוב ביצוע) - בקשת החייבים להשהיית הליכי פינוי נכס מושא הליך הכינוס, על מנת לאפשר להם לגייס כספים לצורך פירעון החוב לזוכה, ולפטור אותם מהפקדת ערובה כנגד העיכוב תוך התייחסות למצבם הכלכלי והבריאותי, בקשתם הוגשה יומיים לפני מועד ביצוע הליך הפינוי.

תיק **516513-12-23** (08/09/2024)

- לרשם ההוצאה לפועל אין את הסמכות לקבוע הוראות שתעכבנה או תמנענה מן הזוכה את מימוש המשכנתה (ע"א 9163/06), ואת הסמכות המוקנית לו לעיכוב הליך היא סמכות מצומצמת מאוד ואין רצון או התחייבות מצד החייבים להסדיר את החוב, מהווים עילה כשלעצמם לעיכוב הליכים. המדובר כאן בקניינו של הזוכה שהוא בעל הזכות לקבוע אם לעמוד על המימוש. בנוסף לכך, יש לציין שמדובר בנכס שהחייבים אינם מתגוררים בו. הבקשה הוגשה על ידי החייבים יומיים לפני מועד הפינוי הקבוע למרות ידיעתם מקודם אודות הפינוי. מכאן, דחתה כב' הרשמת את בקשת החייבים להשהיית הליכי הפינוי ופועל יוצא, גם את הבקשה לפטור מהפקדת ערובה.

155. **החלטת כב' הרשמת מצדה מועלם** (הגדלת קרן חוב – הוצאות פינוי) – ערעור על החלטות מזכירות ההוצאה לפועל מיום 07.08.2024 ומיום 04.07.2024, אשר אישרו הוצאות עבור עבודת קבלן (הליך פינוי) בסך כולל של 4,500 ש"ח.

תיק **530817-05-24** (28/10/2024)

- הזוכים עותרים בבקשתם להגדלת קרן החוב בגין מלוא ההוצאות בהן נאלצו לשאת עבור פינוי המושכר מכל חפץ ואדם- בסך כולל של 21,700 ש"ח.
- המושכר הינו בית פרטי עם חצר בגודל כולל של 632 מ"ר אשר הושכרה לחייבים למטרת מגורים. לטענת הזוכים, במהלך תקופת השכירות החייבים הפכו את המושכר ואת החצר למחסן גרוטאות חריג בהיקפו. הזוכים מציינים כי למיטב ידיעתם החייבים קיבלו דוחות מעיריית חולון בגין כך. חייבים לא פעלו על פי הוראות פסק הדין ולא פינו את מצבור החפצים, נאלצו הזוכים בעל כורחם

לעשות כן במקומם. בעניין זה, ביקשו הזוכים להדגיש כי לצורך הפינוי קיבלו הצעת מחיר נוספת (של קבלן חלופי) אשר הייתה גבוהה יותר מזו של הקבלן שאת שירותיו נטלו לבסוף, בחירה אשר מעידה בהכרח לדידם על התנהלות סבירה בכל הנוגע לעלות הכספית של הפינוי

- לאחר עיון כב' הרשמת בטענות הצדדים ובמסמכים אשר צורפו לערעור, קבעה כי החייבים לא מילאו אחר פסק דינו של כב' בית המשפט, ככתבו וכלשונו ולא פינו את החפצים כפי שחוייבו. ובכך, מורה על קבלת הערעור באופן מלא ולאשר מלוא הגדלת קרן החוב.

156. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (הוצל"פ – מימוש משכנתא – דיור חלוף) – בקשת לקביעת דיור חלוף לחייבת.
תיק **507604-09-23** (28/10/2024)

- האם החייבת בתיק הוצאה לפועל שנפתח למימוש משכנתא, אישה בת 70, זכאית לדיור חלוף? החייבת טענה כי היא אישה בת 70 ללא כל הכנסה. כן טענה, כי היא גרה בדירה נשוא כינוס הנכסים ואין לה דירה אחרת להתגורר בה זולת דירת המגורים נשוא כינוס הנכסים. כמו כן, החייבת שבה וטוענת כי מעולם לא ויתרה על זכות למגורים בדירה.

- נקודת המוצא בבחינת סוגיית הדיור החלוף לה זכאית החייבת, הינה כי החייבת לא ויתרה על זכותה מכח הוראות סעיף 38 לחוק ההוצאה לפועל ,או על זכותה מכח הוראת סעיף 33 לחוק הגנת הדייר. הפסיקה קבעה כי הנטל להוכחת הדיור החלוף אשר לו זכאית החייבת חלה ומוטלת על החייבת. לאור גילה של החייבת והעדר נכסים נוספים מצידה לא בנקל תצליח החייבת לקבל אמצעי מימון אחר לדיור בעבורה. בהעדר בסיס עובדתי לגבי שוק השכירות מצידה של החייבת, לאור היותה בגילה ובגפה (קרי תא משפחתי של החייבת בלבד), יש לקבוע לה דיור חלוף בגובה של 4000 ₪ למשך 18 חודשים. לאחר עיון כב' הרשם בטענת הצדדים, קבע כב' השופט דיור חלוף בגובה של 4000 ₪ למשך 18 חודשים. סכום של 2/3 יופקד בקופת ההוצאה לפועל טרם מתן צו פינוי. 1/3 נוספים יימסר לחייבת בחלוף 6 חודשים לאחר מועד הפינוי.

157. **החלטת כב' הרשם סאלם ג'דעון** (ערר - תיק ביצוע מימוש משכון - הלוואה)

– ערר הזוכה על החלטת המזכירות אשר סירבה לפתוח את התיק, נוכח סירובו של הזוכה למלא את כל סעיפי טופס ו' 1 החל על הלוואות מכוח סעיף 8 לחוק אשראי הוגן.

תיק **516447-10-24** (12/11/2024).

- הזוכה מבקש לפטור אותו מהחובה למלא את טופס ו' 1 בכל הקשור להלוואה מושא התיק.
- נדמה שאין מחלוקת בין הצדדים, כי חוק אשראי הוגן חל גם על הלוואה המובטחת במשכון, ואין מחלוקת גם כי הזוכה רואה עצמו מחויב לצרף את העתק הסכם ההלוואה והמשכון לבקשת הביצוע. הוראות סע' 8 לחוק אשראי הוגן מגבירות את השקיפות ביחסים שבין הלווה למלווה ומקלות על החייב למצות את זכויותיו, שתי תכליות אלה מתקיימות בכל סוג של הלוואה, ולא נראה שיש מקום להחרגת הלוואת המובטחות במשכון מתחולת סע' זה.
- אומנם סמכותו של רשם ההוצאה לפועל לבחון טענות הקשורות במערכת היחסים החוזיות שבין הצדדים ושאלת העמדת החוב לפירעון מידי היא מוגבלת, והוא דן, בעיקר, בטענות מסוג "פרעתי". חרף האמור, הבהרת התמונה אודות מרכיבי החיוב ועילות התביעה והמימוש לבטח תורמת לניהולו התקין של ההליך ויכולתו של החייב למצות את זכויותיו, אף אם לא כל הטענות או הזכויות הנ"ל נשמעות בפני רשם ההוצאה לפועל אלא בפני בית המשפט.
- מעבר לך, באיזון שבין ההכבדה הנטענת על הזוכה נוכח העמידה על הדרישה למילוי טופס ו' 1, מצד אחד, לבין הפגיעה בחייב וסדרי הדין בניהול התיקים, מצד שני, יש לתת עדיפות לשיקול השני. מדובר בדרישה מידתית, המסתכמת במילוי טופס נלווה לבקשה למימוש המשכון, ואין המדובר בדרישה המאלצת את הזוכה לנקוט בהליכים כלשהם או ביצוע פעולות מורכבות המביאות לעיכוב ההליכים, כך שיש להעדיף את עמדת הרשות על עמדת הזוכה בעניין זה. לאחר עיון כב' הרשם בטענות הצדדים, הורה על דחיית ערר הזוכה והורה כי על הזוכה לצרף טופס ו' 1 לתיק זה ולכל תיק הוצאה לפועל מסוג בקשה למימוש משכון על רכב.

158. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (מימוש משכנתא – דיור חלוף) **- בקשה לקביעת דיור חלוף למסייעת.**

מס' תיק **01-11448-08-1** (04/12/24)

- השאלה העיקרית העומדת להכרעת כב' הרשם הינה: **האם יש לקבוע למסייעת דיור חלוף? כיצד יש לאמוד את שוויו בהיעדר שיתוף פעולה מצד המסייעת?**
- אחת הסוגיות המרכזיות שניתנו לרשם ההוצאה לפועל לבצע תכליות אלו, הינה סוגיית הדיור החלוף, בה יש סמכות לרשם ההוצאה לפועל לאזן בין התכליות השונות אשר עומדות בפניו.
- הנטל להוכחות הדיור החלוף אשר לו זכאית המסייעת חלה ומוטלת על החייב, ובהתאמה לענייננו על המסייעת אשר נכנסה לנעליו.
- בהעדר שיתוף פעולה של החייבים (המסייעת), כונס הנכסים מתוקף תפקידו כשליחו של רשם ההוצאה לפועל ומתוקף תפקידו כ officer 0f court – וכמי שמנהל את הליכי המכר, עליו להידרש לבחון את שווי הדיור החלוף.
- **סעיף 229 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי** מעמיד סטנדרט של דיור חלוף של 4 שנים לגבי חייב המסוגל לשכור דירה.

159. **החלטת כב' הרשמת עינת להבי-אשר** (מימוש משכון) – **האם פתיחתם של מספר תיקים כנגד החייב עלולים להביא לעיכוב הליכים למימוש משכון?**

מס' תיק **517561-09-24** (16/12/24)

- בקשת החייב לעיכוב הליכי מימוש המשכון.
- אין כל מניעה או מגבלה לפיו תנקוט הזוכה בהליכים למימוש מספר בטוחות, וזאת בו זמנית, ואף אין מניעה לפיה תפעל בהליכי משפט אחרים או נוספים לגביית החוב ובעילות אחרות. על כן, טענת החייב כנגד פתיחתם של מספר תיקים כנגדו, איננה יכולה להוות טעם לעיכוב ההליכים, ואף אין רשם ההוצאה לפועל מוסמך לעכב את ההליכים על בסיס טענות אלה של החייב.
- שיקול דעתו של רשם ההוצאה לפועל בכל הנוגע להליכי המימוש מצומצם ותחום לקביעת דרך המימוש היעילה והצודקת, כשהמחוקק העניק לרשם ההוצאה לפועל שיקול דעת מצומצם בכל הנוגע למימוש המשכון, וכפי שקבע בית המשפט המחוזי.

- אמנם קיימים מקרים בהם תתאפשר הפעלת סמכות רשם ההוצאה לפועל לאפשר לחייב מכר עצמי, אלא שאז, יידרש החייב לשכנע בקיומה של תכנית סדורה ויעילה להוצאתו המהירה אל הפועל של מכר מעין זה, אשר יבטיח את פירעון החוב לזוכה.
- כב' רשמת ההוצל"פ **דחתה** את בקשת החייב לעיכוב הליכי מימוש משכון וקבעה כי אין כל מניעה או מגבלה לפיו תנקוט הזוכה בהליכים למימוש מספר בטוחות, וזאת בו זמנית.

160. **החלטת כב' הרשם אסף אבני** (קביעת דיור חלוף) – **האם מצבו הרפואי של החייב יוצר מניעות כלפי עצם מימוש דירתו?**

מס' תיק **513080-09-21** (25/12/24)

- עתירת הכונס לקבוע את הדיור החלוף לו זכאים החייבים, טיבו והיקפו.
- על הרשם לוודא בטרם מתן הוראה על המשך הליך המימוש כי לחייבים מקום מגורים סביר או יכולת כלכלית להעמיד לעצמם מקום מגורים סביר או שהועמד להם סידור חלוף.
- כאשר משקללים את נסיבות החייבים ונסיבות יצירת החוב אל מול מצבת הנשייה ואל מול הבטחת מימוש זכות הקניין של נושי החייבים, קיימת הצדקה מובהקת במקרה זה למימוש הדירה לשם פירעון חלק מחובות החייב (והחייבים), כאשר פסיקת הדיור החלוף תהווה משום הגנה על הזכויות הסוציאליות להם זכאים החייבים כדין.
- החייבים יכולים להסתפק בדירה צנועה יותר של 3 חדרים, שהרי הנם מתגוררים בדירה בגפם, ברם, לא יכולה להיות מחלוקת, כי החייבים זקוקים לדירה אשר מונגשת ומותאמת למצבו הרפואי החריג של החייב. לפיכך, מקום מגורים סביר עבור החייבים יהא דירה בת 3 חדרים שהנה מונגשת לצרכי החייב 2 ולמצבו הרפואי.
- אולם, במקרה דנן, נוכח גילם של החייבים ומצבו הרפואי החריג של החייב 2, אין לטעמי מקום, להידרש לשאלת עלות הנגשת דירה חלופית או מחיר שכירותה, שכן, יהא זה ראוי לנוכח משך זמן מגורי החייבים בדירה, והתאמתה לצרכי החייב עוד בעת הקנייה, על מנת להימנע מהסבת נזק רפואי בלתי הפיך לחייב מעצם המעבר לדירה אחרת, בהתעלם מן ההוצאות הכבדות הצפויות מכך

(אשר לא הוכחו, אך יש להניחן באופן סביר, הרחבת משקופים למשל בעשרות אלפי שקלים), לרבות הוצאות המעבר עצמו, הובלה וכיו"ב – להותיר החייבים בדירה; כאשר הדירה נשוא ההליך תהווה מקום המגורים הסביר עבורם; זאת בעיקר מתוך רצון להימנע מטראומה רפואית בלתי הפיכה לחייב 2 במצבו.

- כב' רשם ההוצל"פ קבע כי החייבים **זכאים לדיור חלוף של 4 שנים** ממועד מתן ההחלטה על דרך של **הישארות בדירה נשוא ההליך**.

שונות:

צו חיוב:

בית המשפט לענייני משפחה:

161. **בית משפט לענייני משפחה** (ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל – צו תשלומים) – ערעור על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **עיסאם חאיק**, שלפיה נדחתה בקשת החייבת למתן צו תשלומים ע"ס 450 ₪ הואיל ולא עמדה בתנאי סעיף 1א7 לחוק ההוצאה לפועל.
ע"ר 66580-11-23 **פלוני נ' פלוני** (28/02/2024).

- כב' השופט **אפרים צ'יזיק** דחה את הערעור וקבעה כלהלן: מקום בו ההצעה הייתה כי יינתן צו תשלומים הפורע את קרן החוב בפרק זמן של יותר מ 22 שנים, ברי כי ההצעה אינה עומדת במגבלות הקיימות בסעיפים 7א ו- 1א7 לחוק ההוצאה לפועל. במקרה כזה, לא ברור על מה הלין היחיד, בטרוניה כי צו התשלומים אשר נתבקש, לא נבחן לאור יכולתו. ובהתאם, מבחינת אופן הפעלת שיקול דעתו של כב' רשם ההוצאה לפועל, ברי שלא היה מקום למתן צו תשלומים אשר יביא למצב של קיבוע החוב ולעולם לא ייפרע (שיעור התשלום המוצע נמוך משיעור הריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה החל על פסק הדין).
- בהתאם, לא מצאתי פגם באופן הפעלת שיקול הדעת של כב' הרשם, אשר לא נעתר למתן צו תשלומים המוצע. בנסיבות כאלה, אין הצדקה לקבל את הערעור, שכן החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל תואמת את לשון החוק, ואת האופן בו ראוי ליישם את החוק, ובעיקר – תואמת את מושכלות היסוד של תכלית החקיקה של התקנת סעיפים 7א, 1א7 לחוק ההוצאה לפועל, בד בבד על חקיקתו של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי. בנסיבות העניין, אני מורה על דחיית הערעור, כאשר ראוי שהמערער ישקול לפעול בהתאם להוראות ס' 2א7 ו- 77א' לחוק ההוצאה לפועל. כל עוד לא עשה כ, בדין פעל כב' הרשם להטלת הגבלות.

רשות האכיפה והגבייה:

162. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (הכרה בחייב כחייב משלם חרף אי עמידה דווקנית בהוראות החוק) - החייב עותר להכיר בו כחייב משלם הגם כי לא שילם לתיק עבור חודשים 10/23,12/23 ובחודש 1/24 שילם 3 תשלומים . החייב צירף אסמכתה המעידה כי שירת שירות מילואים בצו חירום 8- ומשכך אף מוגדר החייב כזכאי לדחיית מועדים על פי חוק דחיית מועדים הוראת שעה- מלחמת "חרבות ברזל" . מחד עובדתית החייב לא שילם 3 תשלומים המזכים הכרתו כחייב משלם מאידך נבצר ממנו לשלם בשל שירות מילואים שמכוחו הגן הוא על תושבי המדינה .

תיק **501486-07-20** (12/02/2024)

- כב' הרשמת קבעה כי יש להכיר בחייב כחייב משלם הגם כי אינו עומד בהוראות המחוקק בדווקנות אולם אף המחוקק לא צפה את אשר ארע ב 7/10/23 שמאז מציאות החיים במדינה השתנה. ובכך, הורתה כב' הרשמת על הכרה בחייב כחייב משלם.
- תוצאות ההכרזה תהיינה כדלקמן: 1. הפחתה בשיעור של 25% מהריבית המתווספת לחוב החל מחודש 4/23 ואילך. 2. לא ינקטו עיקולי עו"ש ועיקול שכר לפי סעיף 43 בחוק. 3.לא יעוקלו מיטלטלין לפי סעיף 21(א) או 21א (למעט עיקול רכב). 4. לא ימומש רכב שעוקל ברישום לפי סעיף 21(א). יובהר כי הזוכה רשאי להגיש בקשה לביטול ההכרה בהתאם לתנאים המנויים בחוק.

163. **החלטת כב' הרשמת איה חרב דבור** (חקירת יכולת – צו תשלומים) - מנהל עיזבון החייבת הגיש בקשה להכרה רטרואקטיבית בחייבת המנוחה כחייבת משלמת לאור עמידתה בצו התשלומים בתיק האיחוד, במסגרתו הוכרזה היא כחייבת מוגבלת באמצעים. במרכז הדיון עומדת השאלה: **האם תיק איחוד לחייב מוגבל באמצעים נכנס תחת הגדרת " צו תשלומים " כפי שזה בא לידי ביטוי בסעיף 2ב69 לחוק ההוצאה לפועל?**

תיק **08-25112-11-5** (31/03/2024)

- המשמעות של הכרה בחייב משלם הנה ביטולם ועיכובם של הליכים בתיק ההוצאה לפועל בו מוגשת הבקשה וכן הפחתה של 25% משיעור הריבית המתווספת לחוב בתיק. תיק איחוד לחייב מוגבל באמצעים אינו נכנס תחת

הגדרת "צו תשלומים" כפי שזה בא לידי ביטוי בסעיף 2ב69 לחוק ההוצאה לפועל. שכן צו התשלומים אשר לפיו שילמה החייבת תחת הכרזתה כחייבת מוגבלת באמצעים, לא נמנה על אחת החלופות המנויות בסעיף 2ב69 לחוק ההוצאה לפועל אלא מדובר בצו תשלומים שנקבע לפי סעיף 69ג לחוק ההוצאה לפועל. כפועל יוצא, עמידה בצו תשלומים בתיק איחוד לחייב מוגבל באמצעים, שנקבע לפי סעיף 69ג, איננה מקנה לחייב את האפשרות לבקש להכיר בו כחייב משלם, לפי פרק ז' סימן ב' לחוק ההוצאה לפועל. על כן יש לדחות את בקשת מנהל עיזבון החייבת להכיר בה כחייבת משלמת. לא הוכח כי קיימים "טעמים מיוחדים שירשמו" המצדיקים קבלת הבקשה להפחתת ריביות.

164. **החלטת כב' הרשם אריאל לנגה** (תשלומים שלא דרך ההוצאה לפועל)

- תוך כמה זמן על החייב לדווח ללשכת ההוצאה לפועל על הסדר חוב עם החייב לקבלת תקבולים שלא באמצעות לשכת ההוצאה לפועל? האם גם על החייב מוטלת חובה דומה?

תיק **526400-08-20** (23/05/2024)

- החובה לדווח על הסדר חוב עם החייב לקבלת תקבולים שלא באמצעות לשכת ההוצאה לפועל מוטלת לפי סעיף 19ב על כתפי הזוכה, וכאמור לפי חוק הפרשנות הדיווח צריך להיעשות במהירות הראויה וברור כי המהירות נבחנת לפי כלל הנסיבות לרבות, זהות הצדדים, העובדה שהם מיוצגים או אינם, הנגישות של מערכת ההוצל"פ להגשת בקשות במועדים הרלוונטיים, זמינות בעל הדין או באי כוחם. האחריות לאי הדיווח אינה רובצת בלעדית לפתחי הזוכה. גם החייב נושא ב'אשם תורם' שכן כבעל דין, כצד להליך שומה עליו לעקוב אחר הנעשה בתיק ההוצל"פ שנפתח נגדו ובמקרה הצורך להגיש בקשות כדי להתאים את הנתונים בתיק למתרחש, לסנכרן את הנתונים לנעשה. בנסיבותיו של עניין זה, יש להכיר למפרע בעיכוב הליכים בתיק זה כדי למנוע עיוות דין לחייב.

165. **החלטת כב' הרשם שאדי ג'ובראן** (מתן צו תשלומים – תקופת פריסה) –

בקשת החייב למתן צו חיוב בתשלומים על פי הקבוע בסעיף 7א לחוק ההוצאה לפועל, והעמדתו ע"ס 150 ש"ח.

תיק **504994-11-23** (08/10/2024).

- לאחר עיון כב' הרשם בבקשת החייב והמסמכים אשר צורפו לה, הורה כב' הרשם על קביעת צו תשלומים חודשי בסך של 250 ש"ח לא יאוחר מיום 28.10.2024 וכל 28 לחודש שלאחריו, עד לסילוק יתרת החוב בתיק. בנוסף לכך בהתאם להוראות סע' 74טו(א) לחוק ההוצאה לפועל, כב' הרשם שקל עניין איחוד תיקיו של החייב. וזה בהינתן כי החייב לא עתר בבקשה למתן צו איחוד תיקים וכן בהתחשב בהצעתו הנמוכה של היחיד, שאינה עומדת כשלעצמה בהוראות סע' 7א1 לחוק ההוצאה לפועל לעניין תיק זה, ואילולא צו התשלומים שנקבע בעניין החייבת הנוספת לא היה מקום לקבוע צו תשלומים בהתאם להכנסתו המוצהרת של החייב.
- בנוסף לכך, הביא כב' הרשם לידיעת החייב כי באפשרותו לעתור בבקשה למתן צו איחוד תיקים ולהציע פריסת כל חובותיו לתקופה שלא תעלה על הקבוע בסע' 7א1 לחוק, כאשר איחוד תיקיו של החייב יביא למתן צו חיוב בתשלומים בתיק האיחוד לחלוקה בין כלל נושיו, עיכוב הליכים בתיקים הפרטניים שיצורפו לתיק האיחוד וכן יביא להטלת צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד החייב. ולכך, קבע כב' הרשם כי חרף העובדה כי הצעת החייב אינה עומדת בתקופת הפריסה של סעיף 7א1לחוק, הרי מאחר והחייבת הנוספת בתיק משלמת בצו תשלומים אזי ניתן לקבוע לחייב צו נמוך יחסית, בתנאי כי שני החייבים משלמים את הצווים שלהם ומביאים לפירעון החוב בתקופה שלא תעלה על הקבוע בסע' 7א1 לחוק.

166. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (חקירת יכולת – צו תשלומים) – בקשת החייבת לפריסת החוב בתיק ההוצאה לפועל.
תיק **514262-12-23** (09/10/2024)

- החייבת הינה חברת הובלות אשר טוענת כי היא עושה כל מה שיכולתה על מנת להסדיר את החוב ולהמשיך לעבוד, במיוחד כמדובר בחברה שעובדת בתחום מזה עשרות שנים ויש לה מקומות עבודה סדורים ומעסיקה יותר מ- 10 עובדים.
- ביום 09.02.2023 נכנס לתוקפו תיקון 72 לחוק ההוצאה לפועל לפיו ישקול הרשם איחוד תיקיה של החייבת בהתאם לשיעורים שנקבעו בסעיף 7א1(ב) לחוק ההוצל"פ וזאת במסגרת הדיון בבקשה לצו תשלומים ככל ומצא לנכון ולאחר שיידע את החייבת בדבר תוצאות צו האיחוד והחייבת הסכימה לאיחוד תיקיה, משמעו עיכוב הליכים בתיקים הפרטניים, עיכוב יציאת החייבת

מהארץ וקביעת צו חיוב לפי השיעורים שנקבעו בחוק כאמור והוראות נוספות לפי שיקול דעת הרשם ולפי מגבלות החוק.

- ככלל, על חייב כספים לפעול לצמצום הוצאותיו ולמימוש פוטנציאל הכנסתו על מנת שניתן יהיה לעמוד בצו התשלומים. **הוצאות חריגות הן בבחינת מותרות** ויש להעדיף סילוק החוב תחילה על הוצאות מיותרות. חייב אשר מבקש לעשות **שימוש בהגנה** אשר מקנה לו חוק ההוצאה לפועל ולשלם חובו בשיעורים, חייב "להתערטל כלכלית" לפני רשם ההוצאה לפועל ולחשוף כל רכושו והכנסותיו, זה המקום להעיר כי חובה על החייב לגלות את המידע המלא על נכסיו ועליו לנהוג בתום לב עת מבקש הוא לפרוע את חובו בתשלומים חודשיים בהתאם ליכולתו הכלכלית. קביעת צו חיוב כפי בקשת החייבת **ירוקן את הוראות חוק ההוצאה לפועל מתוכן**, לכן יש לקבוע לחייבת פריסה חודשית וזאת בהתבסס על חקירת יכולתה מכוח הצהרותיה בשאלון והמסמכים שצורפו.

167. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (בקשה לצו תשלומים) – בקשה חדשה מטעם החייבת לצו תשלומים.

תיק **509743-05-24** (20/11/2024)

- החייבת מבקשת לפרוס את החוב בתיק העומד ע"ס של כ- 45,507 ש"ח לתשלומים בסך של 200 ש"ח בכל 30 לחודש. ומדובר בתיק יחידי של החייבת בהוצאה לפועל. החייבת ילידת 1951, אלמנה בת 73.
- ככלל, החייבת כספים עליה לפעול לצמצום הוצאותיה ולמימוש פוטנציאל הכנסתה על מנת שניתן יהיה לעמוד בצו התשלומים. הוצאות חריגות הן בבחינת מותרות ויש להעדיף סילוק החוב תחילה על הוצאות מיותרות. אין להעדיף סילוק הלוואות על פני חוב פסוק. קבעה כב' הרשמת כי לנסיבות החייבת המיוחדות ולנסיבות החיים שלא פעם מאלצים חייבים ליטול הלוואות על מנת להתקיים בכבוד ולעמוד בהוצאות השוטפות התנהלות שהיא בתום לב, וכי החייבת נמנית עם קבוצה זו כך שתמיד יש יוצא מן הכלל ולפי נסיבותיו של המקרה. עם כניסתו לתוקף של חוק חדלות פירעון ביום 15.09.2019, על בקשת חייב לפריסת החוב לעמוד בתנאי סעיף 7א לחוק ההוצאה לפועל, כלומר ככל שהחוב גבוה מסך של 100,000 ש"ח על החייב להציע תשלומיו בפריסה של 48 חודשים וככל שהחוב נמוך מ- 100,000 ש"ח על החייב להציע תשלומו בפריסה של 36 חודשים. לפי סעיף 7א1(ב) הרשם רשאי לפרוס את החוב לתקופה שלא

תעלה על 6 שנים ככל שהחוב נמוך מ- 100,000 ש״ח ופריסה של עד 7 שנים אם החוב עולה על 100,000 ש״ח.

- סייג לאמור, הינו ככל שהצדדים יגיעו להסכמות באשר לאופן פריסת החוב בתיק בתשלומים מוסכמים. מפנה להוראות סעיף 7א1(א) -(ד) לחוק ההוצאה לפועל. ולאחר עיון כב׳ הרשמת בבקשה ומצורפיה, ובהיעדר תגובה של הזוכה, מצאה לקבוע צו חיוב חודשי לאחר שיקול דעת בנסיבות המיוחדות של המקרה, וזאת גם מאחר ועדיף שהחייבת תתחיל בתשלומיה בהקדם האפשרי וכן כי תשלום ולו חלקי ע״ח החוב עדיף על העדר תשלום, דבר שמטיב עם הזוכה שמקבל תשלומים ע״ח החוב, ועל מנת לא להביא לידי יצירת חובות חדשים ובכך לפגוע בסיכויי הגבייה של כלל הנושים לכן מצאה נכון לקבוע לחייבת פריסה חודשית וזאת בהתבסס על חקירת יכולתה וכפי שפורטה מכוח הצהרותיה בשאלון והמסמכים שצורפו. הורתה כי החייבת תישלם תשלום ראשוני ע״ס של 500 ש״ח תוך 7 ימים מהיום. יתרת החוב תשולם בתשלומים חודשיים על סך של 300 ש״ח החל מיום 28.12.24 ומידי 28 לחודש. בנוסף, הורתה כי כל עוד החייבת עומדת בתשלומים החודשיים, ובשים לב לגילה ומצבה הכלכלי והבריאותי, לא תתווסף ריבית פיגורים מידי חודש.

ריבית:

בית משפט שלום:

168. **בית משפט השלום** (הפחתת ריביות) - בקשת רשות ערעור על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל שבמסגרתה הפחיתה מהריבית שנצברה על החוב בתיק וכן הפחיתה משכ"ט ב' של עוה"ד

רער"צ (חי') 26357-12-23 **אליהו שושנה נ' דניאל בירגר** (31/03/2024)

- כב' השופטת **רויטל באום** קבעה כלהלן: לאחר שעיינתי בכתבי הטענות ושמעתי את טיעוני ב"כ בדיון שהתקיים, **לא מצאתי כי נפלה טעות בהחלטת כב' הרשמת** בסוגית הפחתת הריבית המצדיקה התערבות, **למעט** ביחס לעניין נקודתי אחד.
- לא ראיתי כי המבקש חולק על קביעתה המשפטית של כב' הרשמת כי חיוב בריבית פיגורים (בהתאם להוראות סע' 5(ב) לחוק) לא יעשה ביחס לתקופה שמיום עיכוב ההליכים בתיק ההוצל"פ (2.9.20) ועד למועד דחיית ההתנגדות בידי בית המשפט (29.8.23), וקביעות כב' הרשמת בהקשר זה נכונות משפטית ומקובלות עליי מהנימוקים שפורטו בהחלטה; בתקופת ניהול ההליך המשפטי – המשיב אינו נדרש לשלם את סכום ההמחאה, ועל כן הסכום נושא הפרשי הצמדה וריבית בהתאם לסע'5(א) לחוק בלבד, ולא בריבית פיגורים (המחושבת לפי סע' 5(ב) לחוק), שנועדה לעודד תשלום חובות. כל עוד ההליכים מעוכבים כדין – אין עדיין כל חוב שיש "לעודד" תשלומו. חוות הדעת שצורפה לבקשת רשות הערעור, אשר נערכה ביום 12.12.23 ומטעם זה לא הייתה בפני כב' הרשמת שירלי ברק כאשר ניתנו ההחלטות נשוא קביעת החוב בתיק (ההחלטה דנן וההחלטה מיום 29.11.23 שצורפה לבקשת רשות הערעור) מבצעת חישוב של ריבית פיגורים, אלא שכאמור לעיל, בתקופה שמיום 2.9.20 ועד ליום 29.8.23 לא היה מקום לחיוב בריבית כזו נוכח הוראות החוק והפסיקה כפי שהובאו בהחלטת כב' הרשמת.
- למעלה על הדרוש, לצורך מתן הצעה לצדדים לסיום הסכסוך בפשרה, וכפי שמסרתי לב"כ הצדדים בדיון ופירטתי בהחלטתי מיום 24.3.24 – ערכתי בעצמי חישובי הצמדה וריבית (דבר שאינו דורש מומחיות של רו"ח לצורך ביצועם באמצעות תוכנת המשערכת) והגעתי לסכומים דומים לסכומים אליהם הגיעה גזברות הוצל"פ בתחשיב שערכה (תחשיב שצורף לבקשת רשות הערעור). **שונים הם פני הדברים** ביחס לתקופה שממועד דחיית ההתנגדות ושפעול ההליכים

(29.8.23) ועד להפקדת מלוא החוב הפסוק בתיק ההוצל"פ. עיון בטיעוני הצדדים ובהחלטה מלמד, כי המשיב לא הפקיד את מלוא החוב הפסוק מחמת שביקש לשלם את שחויב, כפי שלטעמי סברה בטעות כב' הרשמת – שכן לו זה היה המצב הייתה מבוצעת ההפקדה כבר ביום 30.8.23 – למחרת החלטת בית המשפט על שפעול ההליכים בתיק ההוצל"פ או ביום 1.9.23 – למחרת ביצוע שפעול ההליכים בפועל בתיק. כשם שהמשיב ידע להפקיד את מלוא החוב הפסוק בתיק ביום 12.9.23 למחרת ההחלטה מיום 11.9.23 שהורתה לו לעשות כן ,יכול היה לבצע את ההפקדה שבועיים קודם לכן ,כאשר התנגדותו נדחתה. המשיב לא עשה כן, והוא הפקיד את מלוא החוב הפסוק בתיק ההוצל"פ רק לאחר שהמבקש נקט בהליכי גבייה נגדו, והוא (המשיב) ביקש לעכבם ולבטלם. על כן, בגין התקופה שמיום 29.8.23 – מועד דחיית ההתנגדות בבית המשפט ועד ליום 12.9.23 – מועד הפקדת מלוא החוב הפסוק, היה מקום לחיוב בריבית פיגורים לפי סע' 5(ב) ,ולא כפי שנקבע בהחלטה.

- בדיון שהתקיים לפניי הוצגה לי ההמחאה וניתן היה לראות בבירור כי מועד פירעונה הרשום הוא 22.5.17. לכן, רישום מועד פירעון ההמחאה כיום 9.10.18 – שלא נעשה בידי המבקש במועד פתיחת התיק, אינו ברור, אך עיון בנספחי בקשת רשות הערעור ובפרט בהחלטת כב' הרשמת מיום 29.11.23 מלמד כי עניין זה נדון והוכרע בהחלטה מיום 14.11.23 – בעטיה לא הוגשה בקשת רשות ערעור, ולפיכך הפכה לחלוטה ולא ניתן להתערב בה. ההחלטה מיום 14.11.23 אף לא צורפה לבקשת רשות הערעור שלפניי, ועל כן לא ניתן לדעת האם נפלה בה טעות המחייבת התערבות אם לאו. אשר על כן, ועל יסוד המפורט לעיל, אני מורה לגזברות ההוצאה לפועל לבצע חישוב נוסף של חיובי הריבית וההצמדה בתיק ההוצל"פ באופן שבגין התקופה שמיום 29.8.23 ועד ליום 12.9.23 לחוב הנכון באותו מועד יש לצרף ריבית פיגורים חריגה ,ולא ריבית משפטית רגילה, להגדיל את קרן החוב בתיק בהתאם, להעביר למבקש את סכום ההפרש מתוך הכספים המופקדים בתיק ההוצל"פ, ולהשיב את היתרה למשיב באמצעות ב"כ. הואיל והתוצאה אליה הגעתי – ככל הנראה – לא תביא להגדלה משמעותית בחוב הפסוק, אני סבורה כי בנסיבות העניין כל צד יישא בהוצאותיו בגין הליך זה.

169. **בית משפט שלום** (הפרשי הצמדה וריבית) - עתירת התובעת שכנגד לחיוב הנתבעים שכנגד בדמי שימוש ראויים בגין מספר מבנים, שהקימו שלא כדין במשקם

בנחלה במושב מזור, וביצעו בהם שימושים החורגים מייעודם החקלאי של המקרקעין.

ת"א (נת') 41867-03-15 **מדינת ישראל-רשות מקרקעי ישראל נ' מרי לו ורנאי** (27/06/2024)

- כב' השופט **אלי ברנד** קבע כלהלן: הצדק עם התובעת בכך שהסכום שנקבע בפסה"ד העיקרי הוא מלוא דמי השימוש הראויים כפי שקבע המומחה טעם בית המשפט, לרבות הרכיב של 6% ממחצית הרווח היזמי. אשר לטענה כי יש להוסיף לסכום הנומינאלי רק הצמדה ללא ריבית, הקביעה בפסה"ד העיקרי הייתה כי התחשיב צריך לקבוע מהם "דמי השימוש הראויים בהתאם לקביעות דלעיל ועל פי חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט כשהם משוערכים ליום 1.7.15" וברי, אפוא, כי מטרת התחשיב היא "שערוך" שמשמעו שמירה על ערכו הריאלי הסכום הנומינאלי שנקבע בהתאם למועדים בהם נקבע נכון למועד הגשת התביעה. הכלל הוא פסיקת הפרשי הצמדה וריבית, ובמקרים בהם יוכח כי תכלית ההשבה תושג בדרך אחרת ניתן לחרוג מכך. לא הוצגה כל הנמקה המביעה על הצדקה ענייינית לסטות מן הנורמה המקובלת החלה כל עוד לא נכנס לתוקף הנוסח העתידי, והדברים קל וחומר שעה שעסקינן במקרה בו עשו הנתבעים שימוש שלא כדין במקרקעין באופן שהניב להם טובת הנאה כספית כמפורט בפסה"ד העיקרי.
- עת התעשרו הנתבעים שלא כדין, אין מקום לסטות מהנחייה ותיקה והגיונית זו. אשר על כן, את השערוך יש לחשב על פי הפרשי הצמדה וריבית כחוק כפי שחישב המומחה הנוסף ולא רק הפרשי הצמדה כטענת הנתבעים.

רשות האכיפה והגבייה:

170. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (הפחתת ריבית – סגירת תיק) – בקשת החייב בטענת פרעתי.

תיק **06-02452-89-6** (03/11/2021)

- האם החייב הרים את נטל ההוכחה בטענת פרעתי והאם התשלומים ששולמו על ידו במועד בו שולמו מהווים סילוק מלא של החוב נשוא ההסכם שנערך בין הצדדים בים אם הוא בכתב או בעל פה? האם הנטל המשני עובר לכתפי הזוכה להבאת ראיות לסתור במקרה הזה?

- כדי לענות על השאלה הראשונה באם החייב חייב עוד למלא אחרי פסק הדין יש לבדוק התנהלות הזוכה בתיק. הזוכה בעצמו מודה כי לא דווח על התשלומים במועד. אין מחלוקת, כי הזוכה לא דיווח על התקבולים בזמן אמת לתיק כלל וכלל לאורך השנים. אין מחלוקת כי הזוכה לא פעל בהתאם לסעיף 19א וסעיף 19ב לחוק ההוצאה לפועל, ולמעשה הסכום המשיך לצבור הפרשי ריבית והצמדה שלא בצדק. יתירה מזו, בתיק לא ננקטו הליכים משך תקופות ארוכות ושונות ואכן בצדק נשלחה התראה לזוכה לפני סגירת התיק מחמת חוסר מעש, חוסר המעש שהינו בעקבות תשלומים משולמים לזוכה מחוץ לתיק ללא ידיעת לשכת ההוצל"פ מהווה התנהלות לא הוגנת, לא סבירה, לא מידתית ובחוסר תום לב דבר שהביא לכך שהחוב המשיך לצבור הפרשי ריבית והצמדה כאמור. בעניין הריביות, הזוכה טוען שיש הרחבת חזית.
- נטל השכנוע מוטל על כתפי החייב, אמנם, הזוכה לא כופר בתשלומים ומודה שלא הקטין וביצע הקטנות גלובליות ויש בכך בכדי לפגוע בוודאות בחישוב הריבית , יתירה מזו יש בכך בכדי להעביר את נטל ההוכחה לכתפי הזוכה שלא עמד בנטל ההוכחה הראשוני שהחוב מדויק ולכאורה בשל מחדליו הוא, המחדל בהקטנות פוגע בגובה החוב המדויק והריביות מיתרת החוב שכוללת תשלומים שבוצעו ע"י החייב ולא דווחו ולא הוקטנו ומשכך נגזרו מסכום חוב לא מדויק. לאחר עיון כב' הרשמת בטענות הצדדים, **קבעה כי יש לראות בתשלומי החייב כסילוק מלא של החוב כולל שכ"ט וכל הוצאה אפשרית**, התשלומים מכסים את החוב והריבית שהייתה מוצדקת לנוכח ההסכמה. ובכך, הורתה על קבלת הבקשה בטענת פרעתי ועל סגירת התיק.

171. **החלטת כב' הרשמת פזית גלעדי אליהו** (הפחתת ריביות) – בקשת החייבת להורות על הפחתת הפרשי ריבית והצמדה בסך של 250,000 ש"ח, שהתווספו לחוב בתיק ביום 19.2.2024, בגין התקופה ממועד מתן ההחלטה בדבר עיכוב ביצוע פסה"ד מושא בקשת הביצוע ועד למועד בו ניתן פסק הדין הדוחה את הערעור.
תיק **501889-11-22** (18/03/2024)

- לאחר עיון כב' הרשמת בטענות הצדדים מצאה שיש **להיעתר לבקשה באופן חלקי**, ולהורות על הפחתת תוספת ריבית הפיגורים בלבד, שהתווספה לחוב בתקופת עיכוב ההליכים, מיום 10.01.2023 ועד 15.2.2024. כב' ביהמ"ש המחוזי נתן צו זמני לעיכוב הליכי מימוש בהוצל"פ כבר ביום 10.01.23. מאוחר יותר,

בהחלטתו מיום 16.1.2023, נקבע כי הבקשה לעיכוב ביצוע פסה"ד" מתקבלת באופן חלקי על דרך של עיקול נכסי המקרקעין של המבקשת ברישום בלבד". מן האמור עולה כי במישור המהותי עוכבה הוצאתו אל הפועל של פסק-הדין, על דרך של עיכוב הליכי מימוש בהוצל"פ ועיכוב הליכים גורף לגבי הליכים שאינם מסוג "עיקול מקרקעין", וזאת החל מיום 10.01.23. העובדה שכב' ביהמ"ש התיר רישום עיקול מקרקעין אינה מאיינת את עיכוב הביצוע, אלא יש לראות בכך מעין "סעד זמני" שהותר בתקופת הערעור. ודוק - השאלה שצריכה להישאל בהקשר זה היא האם כב' ביהמ"ש דחה או הקפיא את מועד הפירעון. זאת, בהתאם לאמור בפסה"ד ברע"א 5420/07 דמארי ויקטור נ' צוות ברקוביץ מאגרי בנייה בע"מ, אליו הפנתה החייבת.

- אין ספק כי החלטה המורה על עיכוב הליכי מימוש כאמור, היא החלטה הדוחה את מועד ביצועו של פסה"ד. על כן, דחתה הרשמת את טענות הזוכה לפיהן לא ניתנה החלטה המורה על עיכוב ביצוע. באשר לרכיבי הריבית שיש להפחית - בפסיקת בתי המשפט נקבע כי לא אחת, כי ריבית הפיגורים נועדה לתמרץ חייב לשלם את חובו במועד ולסייע לאכיפה מהירה של החוב. על כן, במקום בו קיימת החלטה שיפוטית ולפיה מעוכב ביצוע החיוב הרלוונטי, הרי שהתמריץ האמור לא מתקיים עוד וקיימת הצדקה להפחתת תוספת ריבית הפיגורים. הנה כי כן, עיכוב הביצוע מצדיק הפחתת תוספת ריבית הפיגורים שהצטברה על הסכום שנפסק במהלך תקופת העיכוב, אולם לא מצדיק הפחתת תוספת ריבית משפטית רגילה והפרשי הצמדה, לגביהם נקבע בפסה"ד כי ישולמו החל מיום 09.10.2017. הצדדים לא הגישו תחשיבים המפרידים את רכיב ריבית הפיגורים מיתר רכיבי הריבית, ולפיכך תינתן החלטה בהתבסס על חישוב סכום החוב באמצעות מערכת "כלים שלובים". שינוי כלל החישוב בתקופת העיכוב, מכלל 3 (תוספת ריבית פיגורים) לכלל 12 (תוספת ריבית משפטית), מובילה למסקנה כי החוב היום צריך לעמוד על 1,594,001.65 ש"ח. על כן, אני מורה על הקטנת חוב בסך של 122,693.35 ש"ח. לאחר ביצוע ההקטנה יבוטל עיכוב הכספים בתיק.

172. **החלטת כב' הרשם יניב דיין** (סמכות - הפחתת ריביות) – כב' רשם ההוצאה לפועל **יניב דיין** הפחית ריביות מטעמים מיוחדים, בהתאם לסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל.

תיק **535331-02-24** (25/03/2024)

- לאחר שעיין כב' הרשם בנתוני התיק, ובתגובת הזוכה, הורה על הפחתת ריביות מטעמים מיוחדים, בהתאם לסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל, בתיק 01-84683-01-7 ועל סגירת תיק 01-67046-88-5.
- סמכות הרשם להפחתת ריביות מעוגנת בסעיף 81א4 לחוק: "רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לפי בקשת החייב ולאחר שנתן לזוכה הזדמנות לטעון את טענותיו, להפחית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, את תוספת הריביות הנצברות בתיק ההוצאה לפועל".
- בתיק 01-84683-01-7: מדובר בתיק ישן שנפתח לפני 36 שנים, בשנת 1988, נגד החייב שהינו יליד 1956. קרן החוב בתיק הינה בסך של 820 ש"ח. בתיק נגבה עד כה סך כולל של 10,244.55 ש"ח. מתוך סכום זה, סך של 657.88 ש"ח נגבה בשנת 2000, לפני 24 שנים, ומהווה למעלה מ- 80% מקרן החוב. יחד עם יתרת הכספים שנגבו, עולה כי הזוכה קיבל את קרן החוב כ- 12.5 פעמים. נוסף על כך, מעיון בתיק עולה כי היו תקופות משמעותיות של חוסר מעש. אשר לטענות הזוכה, הרי שהחייב שילם מעבר לחוב הקרן ואף מעבר לחוב בפתיחה באופן קיצוני, ובכך "שילם את המחיר" על חוסר אחריותו לתשלום החוב ועל כך שהזוכה נקט נגדו בהליכים. לפיכך, אין בידי לקבל את התנגדות הזוכה. **בנסיבות אלו, יסתפק הזוכה בתשלום קרן החוב 12.5 פעמים. על כן, הורה כב' הרשם על הפחתת הריביות בתיק זה, וכפועל יוצא על סגירת תיק ההוצאה לפועל וביטול כל ההליכים בתיק.**
- <u>בתיק 01-67046-88-5</u>: התיק נפתח לפני למעלה מ- 22 שנים, בשנת 2001, נגד החייב שהינו יליד 1956. התיק נפתח על סך של 869 ש"ח. כתב האזהרה בתיק נמסר לחייב לאחר יותר משנה וחצי מפתיחת התיק. בתיק היו תקופות משמעותיות של חוסר מעש, כאשר עד לשנת 2005 ולאחר שנת 2019 הזוכה לא נקט כלל בהליכי גבייה, וגם בטווח שנים אלו, היו תקופות של חוסר מעש. בהחלטתי מיום 25.2.24 נדרשו הזוכים להבהיר מדוע שהתיקים לא ייסגרו. הזוכה לא הגיש תגובתו, חרף היותו מחובר בתקשורת מחשבים, ובהתאם לתקנה 24 (ג) לתקנות ההוצאה לפועל, חזקה כי ההחלטה הנ"ל בידיעתו. **בנסיבות אלו, אין צורך בשלב זה לדון בעניין הפחתת הריביות בתיק, שכן לאור חוסר המעש שנמשך כחמש שנים, מחודש יוני 2019, והיעדר תגובת הזוכה, אין מקום להותיר את התיק על כנו.**

- על כן, הורה כב' הרשם על סגירת תיק ההוצאה לפועל מחוסר מעש וביטול כל ההליכים בתיק. לאור סגירת שני התיקים, תיק האיחוד ייסגר.

173. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריביות) – בקשת החייב להורות על הפחתה של הריבית שעה שמעיון בתיק עולה כי החייב עומד בצו התשלומים שנקבע לו, וזאת עפ"י סע' 81א4 לחוק ההוצאה לפועל.
תיק **02-13011-03-5** (30/04/2024).

- כב' הרשם סקר את בקשת החייב ומעיון בתיק קבע כי הליך אחרון בו נקט הזוכה בתיק היה מחודש 6/2012, היינו לפני מעל ל- 12 שנים. החייב ביקש להפחית תוספת ריבית הפיגורים והזוכה בתורו לא הגיב לבקשה, חרף החלטה מפורשת שניתנה. הוסיף כב' הרשם כי התיק נפתח ב- 22/5/03 על קרן חוב בסך 15,886 ש"ח כאשר יתרה זו בתוספת שכ"ט ואגרה עמדה עם פתיחת התיק על 21,000 ש"ח. החייב שילם את צו החיוב ע"ס 700 ש"ח במרוצת השנים כסדרו, ללא צבירת פיגורים. עיון בדף החשבון מעלה כי החייב שילם סך כולל של 49,000 ש"ח. פועל יוצא, הרי יתרת החוב בתיק העומדת כיום על 74,505 ש"ח כולה מיתרת ריבית פיגורים בלבד.
- הזוכה הוא **בנק**, כאשר מצופה **מגוף פיננסי ונושה מוסדי** לפעול **כפליים** לגביית חובו בתיק, היות ומוטלת עליו, בתור שכזה, חובה **מוגברת** לגביית החוב. החייב מפרט את נסיבותיו הקשות מכוחן עותר להפחתת ריביות בתיק, לרבות העדר הכנסה מספקת ובעיות רפואיות. כב' הרשם **עיסאם חאיק עורך ניתוח למצב המשפטי באשר לסוגיית הפחתת הריבית** וקבע כלהלן: עיון בתיק מעלה כי הזוכה לא פעלה כאמור בתיק משנת 2012, התנהלות זו אינה תקינה, זו בלשון המעטה.
- מוסיף כב' הרשם, כי כפי שקבעה כבוד השופטת **שטופמן**, (בדימוס) בע"א (מחוזי ת"א) 2836/03 עיריית תל אביב נ' מור תמר (פורסם בנבו, 24/1/06): "אשר להיקפם של הטעמים המיוחדים, הרי שבעוד שבעבר הוכר טעם מיוחד רק בנסיבות חריגות ומיוחדות, הרי שכיום מסתמן שינוי בפסיקה, המכיר בקיומו של טעם מיוחד, גם אם מצטברים טעמים שונים במאוחד." הזוכה צריך לחתור ולפעול לשם מימוש פסק הדין והבאת הליך ההוצאה לפועל לסיומו על ידי גביית החוב, זאת בכל הכלים שמערכת ההוצאה לפועל מעמידה לטובת זוכה

פרטי. כך או כך, הרי השיטה שנקט הזוכה של "שב ואל תעשה" אינה יכול להיות התנהלות "בתום לב."

- לאחר דיון בבקשת החייב, קבע כב' הרשם כי מצבו הכלכלי המשתקף אף מיתרת חובותיו בהוצל"פ של החייב, העדר נקיטת הליכים בכלל לתקופה העולה על 12 שנים מצד הנושה המוסדי, כאשר בתקופה זו ניתן לראות בקשות של החייב בתיק בלבד, כל אלה, לצד הסכום ששילם החייב בתיק עד כה, העולה על שילוש קרן החוב, מהווים יחד טעמים מיוחדים המצדיקים את ביטול ריבית הפיגורים.
- על כן, הורה כב' הרשם על **הפחתת מלוא ריבית הפיגורים, איפוס יתרת החוב וסגירת התיק**.

174. **החלטת כב' הרשמת מירי ברטהולץ** (הפחתת ריביות) - החייב הגיש בקשה להפחתת ריביות בתיק מכוח סמכותי שבסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל. במרכז הדיון עומדת השאלה: **האם הצביעה החייב על טעמים מיוחדים המצדיקים הפחתת ריביות בתיקי ההוצאה לפועל הנכללים בתיק האיחוד**?

תיק **526690-02-18** (08/05/2024)

- סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל מסמיך רשם הוצאה לפועל להפחית ריבית בתיקי הוצאה לפועל **מטעמים מיוחדים שיירשמו**, לאחר שקיבל את **עמדת הזוכים**. כלומר, בטרם הפחתת ריבית יש לקבל את עמדת הזוכים. **אם** לאחר עיון בבקשה, הרשם סבור שיש לדחותה, כלומר שאין יסוד להפחתת ריבית, אין מקום ואין צורך בתגובת הזוכים. לפי תקנה 33א (5) לתקנות ההוצאה לפועל בקשה להפחתת ריביות יש להגיש בתיק הפרטני ולא בתיק האיחוד. החייב לא הצביע על שום פעולה שהזוכים יכלו לנקוט בה ושהיה בה לקדם את גביית החובות או על נכס שיש לו שניתן היה לממש לכיסוי החובות, באופן שהיה מונע תפיחתם. דרך המלך של מי שאינו מסוגל לפרוע את חובותיו היא פנייה להליך חדלות פירעון.
- סמכות רשם ההוצאה לפועל בסעיף 81א4 נועדה למקרים חריגים, ולא באה לעקוף את המסלול שהחוק מתווה לחייבים שהם חדלי פירעון, שהוא פנייה להליך חדלות פירעון. במסגרת הטעמים המיוחדים להפחתת ריבית מכוח חוק ההוצאה לפועל צריך גם לבחון מדוע החייב לא פנה להליך חדלות פירעון ואם פנה – מדוע בוטל ההליך, ואם ראוי במקרה כזה להשתמש בסמכות מכוח סעיף

4א81. במיוחד בחובות בסכומים גבוהים, כשיש כמה נושים צריך לשקול אם השימוש בסמכות שבסעיף 4א81 מתאים או שמא יש בכך עקיפה של דרך המלך להפטר מחובות, הקבועה בחוק חדלות פירעון. שימוש בסמכות בסעיף 4א81 יכול להתאים אם סכום החובות נמוך משמעותית מזה שניתן לפתוח לגביו בהליכי חדלות פירעון (כ- 56,000 ₪ כיום), או כשיש סיבה אחרת שבגינה הליך חדלות פירעון אינו מתאים. מכוח סעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל לרשם ההוצאה לפועל סמכות להפחית ריבית פיגורים וריבית רגילה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, בתיקי הוצאה לפועל מכל סוג. אין לרשם סמכות לבטל הפרשי הצמדה. בפסיקה נקבע שהטעמים המיוחדים שצריכים להישקל לצורך הפחתת הריביות הם כלל השיקולים הרלבנטיים בנסיבות המקרה הספציפי אך הנימוק העיקרי בפסיקה להפחתת ריבית הפיגורים הוא שיהוי שעלה כדי חוסר תום לב מצד הזוכה. בעוד שניתן להפחית ריבית פיגורים אם הזוכה השתהה השתהות העולה כדי חוסר תום לב, ביטול ריבית הפיגורים במלואה, כך שלא יחול כל חיוב בריבית אפילו לא בריבית רגילה צריך להיעשות רק כשיש הצדקה להעניש את הזוכה, כך שיצא בחסרון כיס. בתיקים שבהם יש ריבית הסכמית גבוהה, ניתן לשקול הפחתת הריבית ההסכמית ובלבד שלא תפחת מהריבית החוקית הרגילה. תחשיב שמתבסס על "חוב העילה"/"סכום העילה"/סכום החוב כפי שהיה בפתיחת התיק, לביסוס הטענה שבחלק מהתיקים החוב כבר נפרע ויותר מכך – שגוי כי הוא מתבסס על סכומים נומינליים, מבלי להתחשב בשינויים בערך הכסף לאורך זמן, כלומר, באינפלציה.

- ערכו של כסף הוא תלוי זמן ולכן כדי להשוות בין סכומי כסף בנקודות זמן שונות צריך להביאם לבסיס בר-השוואה, לאותה נקודת זמן, מה שמצריך חישוב שכולל לכל הפחות הצמדה למדד. השוואת סכומי כסף מתאריכים שונים, בלי חישוב שמביא אותם לאותו בסיס היא חסרת משמעות ולכן שגויה, משפטית וכלכלית. לאור התכליות השונות של החיוב בריבית פיגורים ובריבית רגילה, גם הפחתתן צריכה להיעשות תוך התחשבות בתכליות אלה. ריבית פיגורים היא סוג של סנקציה ולכן בהתאם לפסיקה במקרה של שיהוי מצד הזוכה, העולה כדי חוסר תום לב ניתן להפחיתה או לבטלה. ניתן בנוסף לשקול את הנסיבות האישיות המיוחדות של החייב. ריבית רגילה נועדה להעמיד את הזוכה במצב בו היה לו היה החייב משלם את חובו במועד ולמנוע מהזוכה חסרון כיס ולכן ביטולה פוגע כלכלית הזוכה. מן הראוי שסנקציה כזו תוטל רק כאשר הזוכה מתנהל בצורה המצדיקה זאת, דוגמת התנהלות במרמה. אין לבטל את החיוב

בהצמדה, שנועדה להציג את הכסף בערכו הנכון לאורך זמן. בבקשת החייב אין טעמים מיוחדים המצדיקים הפחתת ריביות.

175. **החלטת כב' הרשמת מירי ברטהולץ** (הפחתת ריביות) - החייבת מבקשת הפחתת ריביות מכוח סעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל. במרכז הדיון עומדת השאלה: האם הצביעה החייבת על טעמים מיוחדים המצדיקים הפחתת ריביות.
תיק **513305-05-17** (22/05/2024)

- מכוח סעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל רשם ההוצאה לפועל מוסמך להפחית את הריביות, בכל סוגי התיקים המבוצעים בהוצאה לפועל, אך הוא לא מוסמך להפחית הפרשי הצמדה. הדבר מתיישב עם תכלית החיוב בהפרשי הצמדה שהיא הצגת הכסף בערכו הנכון לאורך זמן. בהחלטה על הפחתת ריביות, רשם ההוצאה לפועל צריך לוודא שאינו מפחית הפרשי הצמדה, שאותם אינו מוסמך להפחית ולהבחין בין סוגי הריבית השונים, ריבית רגילה וריבית פיגורים, כשהשיקולים להפחתתם צריכים להיות שונים, כפי שהתכלית לחיוב בכל אחד מהם שונה.
- בעוד שניתן להפחית ריבית פיגורים אם הזוכה השתהה השתהות העולה כדי חוסר תום לב, ביטול ריבית הפיגורים במלואה, כך שלא יחול אפילו חיוב בריבית רגילה צריך להיעשות רק כשיש הצדקה להעניש את הזוכה, כך שיצא בחסרון כיס. העובדה שתיקי ההוצאה לפועל הם תיקים ישנים אינה נסיבה מיוחדת אלא מה שקורה מטבע הדברים אם החובות לא נפרעים. בבקשה דנן אין טעמים מיוחדים המצדיקים הפחתת ריביות. העובדה שהחייבת שילמה בתיק האיחוד מנעה נקיטת הליכי הוצאה לפועל ונמנע גידול משמעותי יותר של החובות ולכן טוב עשתה ששילם אך אין בכך די כדי להצדיק הפחתת ריביות שנצברו על החובות.

176. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (הפחתת ריבית פיגורים) - החלטה בבקשת החייב להפחתת ריבית פיגורים בתיק.
תיק **516481-07-19** (02/06/2024)

- **הזוכה מתנגד** לבקשה וטוען כי העובדה כי נאלץ לגבות החוב מאז שנת 2019 נעוצה באשמת החייב ועל כן פירות הגבייה מגיעים לידו שכן נגרם לו חסרון כיס

בגביית שטר של 19,000 ש"ח תקופה ארוכה . **החייב** מבקש להתחשב כי מלכתחילה טען להגנה כנגד השטר (אולם לא הגיש כל התנגדות לביצועה והנני נעדרת סמכות עניינית לדון בטענה זו) , עוד מבקש החייב להתחשב כי הוא משלם בצו איחוד והשטר שולם בקרנו ואף יותר , והן מבקש החייב להתחשב בהיותו חיל מילואים (אף בימים אלו) שנלחם למען המדינה כולה בעזה.

- סמכות הרשם להפחתת ריביות מעוגנת בסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל. עיון בסעיף כנוסחו היום מראה כי הוא כללי ורחב. פועל יוצא, הרי הוא מתיר לרשם ההוצאה לפועל להפחית את כלל הריביות הנצברות בתיק, אף אם הן הסכמיות, בלבד כי ניתנו טעמים מיוחדים. הטעמים המיוחדים נגזרים מנסיבותיו של כל תיק בבחינת המקרה לגופו, וכב' השופט עמית יריב, הבהיר כי "שקול הדעת של רשם ההוצל"פ הוא רחב בהפחתת ריביות ". כב' השופט יריב עמית נשיא בית המשפט השלום בדרום קבע בין היתר כי חלק מהטעמים המיוחדים הנדרשים להפחתת ריבית פיגורים בהתאם להוראת סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל הינו "הריבית הנגבית תהיה כזו שפוגעת בתחושת הצדק" .
- יצוין כי ביום 1.10.24 ייכנס לתוקפו תיקון 75 לחוק ההוצאה לפועל אשר מרחיב את סמכות הרשם להפחתת ריביות ויתיר לרשמי ההוצאה לפועל לבצע הפחתות בריביות הפיגורים ללא טעמים מיוחדים ורק התערבות בריבית הבסיס תדרוש טעם מיוחד. בתיק דנן , נגבה קרן החוב ועל כן היתרה נעוצה בריבית בלבד, סבורני כי בימים אלו במציאות הקשה בה המדינה מצויה במלחמה קשה מיום 7.10.23 והחייב גויס בשרות מילואים (ואף נמצא במאגר דחיית מועדים) הטעם המיוחד נעוץ במציאות בה אנו נמצאים והיות החייב במילואים וכי הפחתה בריבית תגרום לתחושת הצדק. בימים אלו ובפרט לנוכח היות החייב בגיוס מילואים אשר עושה מאמצים רבים לסיים חובותיו נדמה כי הריבית פיגורים יכולה לשמש לכלי עונשי על החייב ולא כתמריץ לתשלום החוב.
- לפיכך, לאחר עיון כב' הרשמת בנסיבות תיק פרטני זה ובהינתן כי קרן החוב נגבתה זה מכבר ואף התווסף לה סכום של כ 8,000 ש"ח, כי קיים טעם מוצדק ומיוחד בגינו יש להפחית הריביות בתיק ובהתאם לסמכות המוקנית לי בסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל.
- ובכך, הורתה כב' הרשמת על הפחתת הריבית פיגורים בתיק, ועל סגירת התיק.

177. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריביות) - החייב הגיש בקשה להפחתת ריביות בתיקים הפרטניים הפתוחים נגדו והכלולים בתיק איחוד.
תיק **511975-05-22** (21/06/2024)

- בהתחשב בחלוף הזמן מאז פתיחת האיחוד, התשלומים ששילם בפועל החייב במסגרת האיחוד ובטרם פתיחתו, אי הגשת עמדה כלשהי לבקשה מטעם מחצית הנושים באיחוד, הגשת התנגדות בודדת וברורה ועמדה אחרונה המותירה לשיקול דעת, ועל מנת לא להכביד על הזוכים ולהקל עליהם במימוש זכות הטיעון העומדת להם, נמצא שאין טעם בהתייצבות הנושים או ב"כ באולם, התייצבות שלא נתבקשה כלל מטעם מי מהנושים באיחוד, ושטיעון על דרך הכתב, תהווה דרך הולמת לבירור עמדתם.

- נושים שלא הגיבו לבקשה, הסכימו בתורם לסגירת התיקים שלהם בהתאמה, אף ללא טעמים מיוחדים כלשהם. אף לגופו של עניין, עיון בשני התיקים שלא הגיבו העלה, כי החוב בפתיחה ובעילה סולק זה מכבר וכי יתרת החוב בשני התקיים מקורה בריבית פיגורים בלבד, כאשר הטעמים בנסיבותיו של החייב בתיק זה, מצדיקים את ביטולה.

- הטעמים המפורטים מהווים במצטבר טעמים מיוחדים בגינם יש לעשות שימוש בסמכות הרחבה המסורה לרשם ולהורות על הפחתת הריביות, בכל התיקים הכלולים באיחוד, אם כי באופן חלקי גם בתיק המתנגד, זאת בעיקר נוכח ההליכים שנקט גם במסגרת האיחוד, בשונה מתיקים אחרים.

178. **החלטת כב' הרשמת ורד רביב** (הפחתת ריבית פיגורים) - החייב עותר להפחתת ריבית הפיגורים בתיק ההוצאה לפועל. במרכז הדיון עומדת השאלה: האם הצליח החייב להצביע על טעמים מיוחדים להפחתת יתרת חוב הפיגורים בתיק.
תיק **17-00047-10-0** (25/06/2024)

- השאלה מהם טעמים מיוחדים להפחתת תוספת הריבית בתיק ההוצאה לפועל נותרה פתוחה בפסיקה ואין רשימה סגורה, כל מקרה ומקרה יבחן לגופו לפי הנסיבות בתיק. בהקשר זה יש לזכור שריבית פיגורים נועדה לתמרץ את החייב לפרוע את החוב בהקדם האפשרי.

- הטעמים המיוחדים להפחתת יתרת חוב הפיגורים בתיק, הינם, "וותק" תיק ההוצאה לפועל, תשלומי החייב ותקבולי צד ג' ששולמו לידי הזוכה במהלך השנים ושצירופם מעלה כי המדובר בסכום נכבד שיש בו לכסות את מרבית הקרן עד כה, גיל החייב, נכותו של החייב, מאסרו של החייב בעבר, התשלום לחברה, בקשתו של החייב לצאת לדרך חדשה ולהשתקם לאחר הפחתת החוב בתיק, מצבו הרפואי של החייב, החקיקה בדבר שיקומו הכלכלי של החייב ככלל, סעיף 81 א4 ותיקון 75 לחוק ההוצאה לפועל אשר יכנס לתוקפו ביום 1/10/2024 ושכפי רוחו יש לפעול כבר כעת.

179. **החלטת כב' הרשם שאדי ג'ובראן** (הפחתת ריביות) – בקשת החייב להפחתת ריביות.

תיק **11-00372-95-6** (07/07/2024)

- בהמשך להחלטה מיום 17.6.24 הודיע החייב כי הוא מותיר עניין מתן ההחלטה בבקשה להפחתת החוב לשיקול דעת כב' הרשם, ללא צורך בקביעת דיון.
- לאחר עיון בטענות הצדדים, הורה כב' הרשם על קבלת בקשת החייב להפחתת ריביות בתיק בהתאם לסע' 81א4 לחוק ההוצאה לפועל.
- להלן נימוק בקצרה: הזוכה מבקש לתת "נפח" למאורעים בתיק ע"מ לבסס את טענתו כי הוא נקט בהליכים, הרי חלק מההחלטות הן בעניין נקיטת ההליכים המבצעיים הדלים שננקטו (עיקול והוצאת מיטלטלין והטלת הגבלות) וחלקן ניתנו במסגרת תיק האיחוד שהתנהל. החלטה מהותית אחת שניתנה בתיק היא דחיית בקשת החייב בטענת פרעתי בתחילת שנת 2012 על ידי כב' הרשמת כתוארה דאז ודאד יונס, וחרף זאת, הזוכה לא מצא לנכון לנקוט בהליכים או להגביר נקיטת ההליכים לצורך גביית החוב. יש להדגיש, כי הליכים מבצעיים לגביית החוב ננקטו עם פתיחת התיק בשנת 1995, עיקול רכב בשנת 2013, עיקול צד ג' אחד בשנת 1998 ועיקול צד ג' אחד בשנת 2022, זאת בנוסף להטלת הגבלות. נקיטת ההליכים, שירתו את מטרת "שימור" התיק ומניעת סגירתו מכוח תקנה 126 לתקנות ההוצאה לפועל. גם לאחר דחיית בקשת החייב בטענת פרעתי, הזוכה לא ראה לנכון להגביר את המאמצים לגביית החוב ולנקוט יותר בהליכים לשם כך. פועלו של הזוכה בשימור התיק כאמור, גרם לתפיחת החוב בצורה משמעותית, מסכום בפתיחה של 2,500 ש"ח עד לסכום של 55,876 ש"ח,

כאשר סכום הריבית בתיק עומד היום ע"ס 39,108.63 ש"ח, סכום הפרשי הצמדה עומד ע"ס 8,431.65 ש"ח. תוצאה זו אינה סבירה בעיניי.

- לאור האמור, ובהתאם לסכמות המוענקת מסע' 19 ובסע' 4א81 לחוק ההוצאה לפועל, הורה כב' הרשם על הפחתת סכום הריבית בתיק במובן זה כי יתרת החוב בתיק תעמוד על סך כולל של 14,000 ש"ח. תנאי לביטול ועיכוב חלקי של הליכים בתיק הוא תשלום החוב לחלופין הגשת בקשה למתן צו חיוב בתשלומים העונה על הוראות סע' 1א7 לחוק ההוצאה לפועל.

180. **החלטת כב' הרשמת אפרת אידר ינון** (הפחתת ריביות) - בקשה מטעם להפחתת ריביות מתוקף סעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 ולמתן צו תשלומים בגובה 3,500 ש"ח.
תיק **511910-01-17** (08/07/2024)

- לאחר עיון כב' הרשמת בכלל טענות הצדדים ובאסמכתאות מצאה כי דין בקשת המבקש להתקבל בחלקה. השאלה מהם הטעמים המיוחדים להפחתה נותרה פתוחה בפסיקה. על הרשם להוצאה לפועל לבחון כל מקרה לגופו ובהתאם לנסיבות התיק שבפניו, לברר את טיעוניו של המבקש לגופם ולקבוע אם נימוקים אלו עולים כדי טעם מיוחד ומהווים תשתית למתן הסעד. יודגש כי הצטברות של טעמים שונים יש בהם כדי לעלות לכדי "טעם מיוחד". יוער כי בעת בחינת הפחתת הריביות יש גם לשקול את התכליות של מנגנוני חישוב הריבית השונים. לא אחת בפסיקה דובר על ההבדלים בין מנגנוני חישוב הריבית, בעוד הפרשי הצמדה וריבית נועד לתת מענה לשחיקת ערך הכסף, מנגנון הפרשי פיגורים נועדה לתמרץ חייבים לשלם את חובם ולפיכך במקום בו החייב משלם את חובו אין הצדקה להטלת ריבית הפיגורים. זאת ועוד חיוב בריבית פיגורים אינה משיגה את מטרתה כאשר החייב אינו יכול לפרוע את חובותיו מטעמים שאינם תלויים בו, כגון עקב מחלה קשה או מניעות אובייקטיבית אחרת והדבר מהווה נסיבה להפחתת ריבית הפיגורים.

- מעיון בדברי ההסבר להצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 71)(ריבית ודמי פיגורים), התשפ"ד-2023, אשר הותקנה ופורסמה במסגרת תיקון 75 לחוק ההוצאה לפועל ואשר תיכנס לתוקפה באוקטובר השנה, עולה כי התכלית הריבית היא לפצות את הזוכה על עיכוב התשלום המגיע לו ושמירה על ערך

הכסף ואילו תכלית ריבית הפיגורים היא לתמרץ את החייב לשלם את חובו. כמו כן, ההצעה מונה את השיקולים שרשם רשאי לשקול ובהם גם הסברה כי הפחתת ריבית הפיגורים תסייע בתשלום החוב או לסגירת התיק. כאמור, תיקון חוק פסיקת ריבית והצמדה טרם נכנס לתוקפו, אך הוא מהווה כלי השראה פרשני וממנו ניתן להבין את הלך רוחו של המחוקק ולייישמו על המקרה דנן (לעניין שימוש בחקיקה טרם כניסתה לתוקף ראו כדוגמה חוק חדלות פירעון. במקרה דנן, צו התשלומים שניתן לחייב אינו בסכוך נמוך.

- החייב משלם כ-800 ₪ בחודש, והוא עומד בצו התשלומים בדבקות משנת 2017. כמקובל בפסיקה התכלית העיקרית בריבית פיגורים היא לתמרץ את החייב לשלם את חובו. מהעת בה החייב משלם את חובו בדבקנות, נשמט הצורך בהחלת ריבית הפיגורים. יתרה, כפי שנאות להסביר הזוכה טרם צו התשלומים התקשה הזוכה לגבות את חובו ואולם בעזרת צו התשלומים החוב החל להיות משולם. מכך גם אין בידי לקבל את טענת הזוכה בתיק הפרטני 513416-07-16 כי נגרם לו נזק ממשי. ראשית, טענה זו נטענה בעלמא - הזוכה לא פירט כיצד ניזוק ואיזה נזקים נגרמו לו ולא פירט כיצד יש בריבית הפיגורים כדי לגשר על הנזק. מבחינת התיק הפרטני עולה כי החייב העביר לתיק כ-20,110 ש"ח, סכום הקרוב לקרן החוב המקורית (24,364 ש"ח). במקרה דנן הפחתת הריביות יש בה כדי לקדם את תכליות החוק, קידום סגירת התיק והיא מהווה "אור בקצה המנהרה" מבחינת החייב. הפחתת הריביות וכפועל יוצא מכך גובה החוב, מהווה תמריץ לחייב להמשיך לא רק לעמוד בצו התשלומים, אלא גם להגדיל את צו התשלומים ולפעול לסגירת חובותיו. בעניין זה, לחייב אף טעמים אישיים מיוחדים: הוא המפרנס העיקרי לשלושה קטינים רכים בשנים, אשתו לאחר חופשת לידה ועובדת במשרה חלקית והוא תומך בין אם כלכלית או אחרת בהוריו המבוגרים ויודגש כי הוצגו מסמכים כי אביו מקבל קצבת סיעוד.

- אוסף הנסיבות: עמידת החייב בצו התשלומים, העובדה כי יש בהפחתת הריביות כדי לקדם סגירת התיק והנסיבות האישיות של החייב, מתלכדים לכדי טעם מיוחד להפחתת ריביות. אולם, יודגש כי הטעם להפחתת ריביות תחומה בתקופה בה החייב החל בתשלום צו התשלומים והחייב לקח אחריות על חובו. שכן אז חייבים יימשכו את תשלום חובם למועד הנוח להם, מתוך הנחה כי בסופו של דבר חובם יחושב על פי ריבית משפטית והדבר ירוקן מתוכן את התמריץ לתשלום החוב. בשולי הדברים אציין כי מעיון בתיקים הפרטניים

שנסגרו במסגרת תיק האיחוד עולה כי הם נסגרו על ידי צד ג', דבר המותר על פי דין. עיון בבקשת החייב מעלה כי מתקיים טעם מיוחד להפחתת ריביות מתוקף סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל, בהתאם לנסיבות של בקשה זו על ההפחתה להתבצע מהיום בו החל החייב לשאת בתשלום חובו.

- **לאור האמור לעיל, הרשמת קבעה כי החל מיום 25.1.2017 ועד היום יחושב חוב החייב, על כלל הקרנות, על פי ריבית משפטית (כלל 12).** לאחר שנערך תחשיב, תוך שקלול כלל התקבולים שבוצעו בתיק, ושינוי כללי החישוב גובה החוב הוא בסך 42,098.27 ש"ח.

181. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריביות) – קבלת הבקשה, פיזור האיחוד וסגירת התיקים הפרטניים באיחוד.
תיק **02-99497-01-7** (09/07/2024)

- תיק איחוד זה נפתח בשנת 2001, הליך אחרון בו נקט נושה באיחוד, לא הנושה המתנגד, היה ביום 14/7/05 כאשר ימים ספורים לאחר הטלת הליך זה של עיכוב יציאה, נרשם ביטול להליך. מלבד הליך זה, לא ננקטו הליכים באיחוד. ועוד, כל הבקשות באיחוד, זה למעלה מעשר שנים למצער, למעט בקשה בודדת לצו מידע, ננקטו דווקא ע"י החייבת. התיק המתנגד נפתח ב- 5/5/02 על קרן חוב בסך 1,335 ש"ח בפתיחה כאשר יתרה זו כיום עומדת על 5,156 ש"ח.
- בתיק המתנגד לא ננקטו הליכי ביצוע לשם גביית החוב, זאת בניגוד לנטען בתגובה, עיון בדף חשבון מעלה כי הוא מורכב מהקטנות חוב בגין העברות תקבולים מהאיחוד וריביות, ותו לא, גם יתרת החוב בתיק מורכבת מקרן חוב מוצמדת וריבית פיגורים. בתיק זה שולם ע"ח החוב ממועד פתיחתו סך של 3,853 ש"ח, היינו פי 3 מקרן החוב בפתיחה. באותה נימה בה השתמש הנושה הפרטני המתנגד ביחס לאמרתו "מתן פרס", הרי נימה זו יפה לא פחות לעצם הותרת תיק במשך עשרות שנים, פתוח, ללא שנוקטים במסגרתו הליכים כלשהם לשם גביית החוב, כאשר התיק צובר רק ריבית פיגורם בדמות "תכנית חיסכון", כך שלבטח, אין להעניק "פרס" במקרה דנן, לנושה "אדיש." התנהלות זו אינה תקינה וזו בלשון המעטה. הזוכה, כפי שקובעת כבוד השופטת שטופמן, צריך לחתור ולפעול לשם מימוש פסק הדין והבאת הליך ההוצאה לפועל לסיומו על ידי גביית החוב, זאת בכל הכלים שמערכת ההוצאה לפועל מעמידה לטובת

זוכה פרטי. כך או כך, הרי השיטה שנקט הזוכה של"ש שב ואל תעשה "אינה יכול להיות התנהלות "בתום לב." פועל יוצא, הרי כך או כך, יתרת החוב בתיק המתנגד, כולה מורכבת מיתרת ריבית פיגורים, בלבד.

- מתווספים טעמים מיוחדים מפי החייבת עצמה, **הראשון**: החייבת משלמת מזה מעלה ל- 20 שנה את צו החיוב באיחוד, זאת ללא צבירת פיגורם בעוד שהנושים באיחוד יושנים על המשמר ולא נוקטים כל הליך לגביית החוב. **השני**: כל יתרת חובות החייבת בתיקים הפרטניים מורכבת מריבית פיגורים בלבד. **השלישי**: החייבת פעלה לבדה במסגרת תיק האיחוד והיא זו שדאגה במרוצת השנים להסדרת חובותיה באיחוד. **הרביעי**: החייבת מעלה בבקשתה נסיבות אישיות קשות: החייבת עיוורת, קשת יום, פונתה לאחרונה מביתה מקריית שמונה בצל המלחמה, החייבת חולה ומוכרת כנכה המשתכרת מקצבת נכות שמעולם לא התחמקה מתשלום חובותיה תוך שהיא מפגינה אחריות ביחס לחובות, גם בתקופות קשה של המלחמה כאמור. חרף 2 הזדמנויות שניתנו ליתר הנושים באיחוד להגיש תגובה לבקשת החייבת, בחרו הנושים, וככל הנראה, לא בכדי, לא להגיש תגובה לבקשה. כפי שציין כב' הרשם בהחלטות קודמות, רואה באי הגשת התגובה ע"י יתר הנושים כהסכמה מצדם בהתאמה, להוצאת התיק הפרטני שלהם מהאיחוד וסגירתו.
- לאחר עיון כב' הרשם בבקשת החייבת, מצא כי העדר נקיטת הליכים בכלל לתקופה העולה על 10 שנים, כאשר בתקופה זו ניתן לראות בקשות של החייבת בתיק בלבד, וזאת לצד הסכום ששילמה החייבת בתיקים הכלולים האיחוד עד כה, העולה על שילוש מקרנות החוב בעילה ואף בפתיחה, מצא כי טעמים מפורטים אלו מהווים יחד טעמים המצדיקים את ביטול ריבית הפיגורים בכל התיקים הכלולים באיחוד, לרבות בתיק המתנגד.
- על כן, הורה כב' הרשם על הפחתת ריבית הפיגורים בכל התיקים הכלולים באיחוד לרבות בתיק המתנגד, איפוס יתרת החוב בהם, הוצאתם מהאיחוד, פיזור האיחוד וסגירתם.
- **ובכך, לאחר שנים של נשיאת חובות על שכמיה <u>באחריות ובמסירות</u>, כי תפתח החייבת דף חדש בחייה, בעיקר בתקופה כה קשה, בה כולנו חיים בצל המלחמה, ותחגוג את יומהולדתה ה- 63 בעוד מספר חודשים, בנחת ובריאות והרחק מחובות.**

182. **החלטת כב' הרשמת מייסון הווארי** (הפחתת ריביות – סגירת תיק איחוד) – בקשת החייבת לאישור המתווה המוצע מטעמה לסגירת תיק האיחוד והתיקים הפרטניים שבו.

תיק **09-99940-11-4** (16/07/2024)

- תיק האיחוד נפתח ביום 26.4.011 והוא כולל 6 תיקים שכולם נפתחו לפני יותר מ- למעלה מ- 14 שנה. בתיק האיחוד ניתן צו תשלומים חודשי בסכום של 350 ₪, אותו היא משלמת בקפידה. עקב הריביות שהצטברו לאורך השנים החייבת לא הצליחה לכסות את החובות בתיקיה, והריביות בהם המשיכו להצטבר בהתאמה.
- לאחר עיון כב' הרשמת בבקשה ובטענות החייבת, קבעה כב' הרשמת כי מדובר בתיקים ישנים מאוד, שבהם שולמה הקרן במלואה ואף מעבר לקרן, למעט בתיק 12-09748-09-6 בו שולמה 97% מקרן החוב, מגיעים לכלל טעמים מיוחדים אשר מצדיקים הפחתת הריבית. ובכך, הורתה כב' הרשמת על סגירת התיקים ושהחייבת תמשיך לשלם למשך 12 חודשים סכום של 350 ₪, דהיינו החל מחודש אוגוסט 2024 עד חודש יולי 2025 (כולל), ולאחר מכן ייסגר התיק.

183. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (הפחתת ריבית) – בקשת החייב להפחתת ריביות בתיקים הפרטניים, ובנסיבות המקרה עולה השאלה; האם עמידת החייב בתשלומים החודשיים משך שנה וחמשה חודשים, ההתנהלות של כלל הצדדים בתיק האיחוד וכן נסיבותיו האישיות מהווים טעמים מיוחדים להפחתת ריביות בתיקים הפרטניים?

תיק **500534-03-23** (28/08/2024)

- החייב הגיש בקשה להפחתת ריביות בתיקים הפרטניים שלו לאחר שהוא שילם סך של 22,000 ₪ בתיק האיחוד מתוך 64,000 ₪. הוא סבר שהסכום פחות מהיתרה אך גילה שלא פחת כלום מהסכום בגלל הריביות, ובכך, הוא מבקש להפחית את היתרה בהתאם למה שהוא שילם. באיחוד כלולים 6 תיקים פרטניים, נפתחו בסוף שנת 2022 ותחילת שנת 2023, בתיקים שנפתחו עובר לתיק האיחוד ננקטו הליכים עד שעוכבו ההליכים באופן גורף מכוח תיק האיחוד. ההליכים בתיקים הפרטניים מעוכבים ועל כן הזוכים מנועים לפעול כנגד החייב, ברם עמידה בצו חיוב בתיק האיחוד אינה מעכבת או מבטלת את

כלל ההליכים באופן גורף ועדיין פתוחה הדרך לנושים לפעול כנגד רכושו של החייב במסגרת תיק האיחוד וזאת על מנת למנוע העדפת נושים אסורה, דבר זה לא נעשה. החייב שילם שנה וחמשה חודשים, לא ניתן להתעלם מתשלום כמעט רציף של החייב המעיד על רצינות לסלק את החוב שהביא לידי העברת כספים לתיקים והפחתת החוב אם כי אין בכך טעם מיוחד המצדיק ביטול כלל הריביות.

- כב' הרשמת הורתה על ביטול ריבית הפיגורים בתיקים הפרטניים של החייב מיום פתיחת תיק האיחוד ב- 23.03.2023 ועד היום. ובנוסף לכך, כל עוד עומד החייב בתשלומים חודשיים לא תתווסף ריבית פיגורים בתיקים הפרטניים. משמעות הדבר שהחייב יסלק את החוב תוך פרק זמן קצר ויצא אל דרך חדשה ללא חובות.

184. **החלטת כב' הרשמת נעה אפיק דר** (הפחתת ריבית) – בקשת החייב להפחתת ריבית עקב החלטת בית המשפט על עיכוב ביצוע פסק דין
תיק **524927-02-20** (28/08/2024)

- בעניין הפחתת ריבית עקב החלטת בית משפט על עיכוב ביצוע פסק הדין נקבע כי מעת שחל עיכוב בפירעון החוב, יש לחייב את החייבים לשלם הפרשי הצמדה וריבית "רגילה", על פי סע' 3א(א) בחוק פסיקת ריבית והצמדה. זאת, מאחר שתכליתן של הפרשי הצמדה וריבית "רגילה" היא שמירה על ערכו של הכסף והעמדת הזוכה במקום שבו היה אילו החוב נפרע במועד. לעומת זאת, ריבית פיגורים נועדה לתמרץ את החייב לפרוע את חובו ללא עיכובים ותשולם רק אם חל עיכוב בפירעון החוב, אך לא הייתה מניעה מכוח הדין לפירעונו. כך, אם ניתנה החלטה המעכבת ביצוע פסק דין, כי אז לגבי תקופת העיכוב לא תתווסף ריבית פיגורים על החוב שטרם נפרע.
- ולאור זאת, אין מקום לחייב בריבית פיגורים בגין התקופה שבה עוכב ביצועו של פסק הדין, וכך הורתה כב' הרשמת על קבלת טענת החייבים ביחס לתקופת עיכוב הביצוע **ולהפחית את ריבית הפיגורים (בלבד)** בתקופה שמיום 25.08.2020 ועד ליום 15.02.2023.

185. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (הפחתת ריבית) – בקשת חייב להפחתת ריביות.

תיק **519979-08-17** (09/09/2024)

- לאחר שכב' הרשמת עיינה בבקשת החייב, ובהיעדר תגובה מצד הנושה בתיק, מאחר ומדובר בנתונים עובדתיים שניתן ללמוד מעיון בנתוני החייב והתיקים במערכת, ובהתאם לסמכות מכוח תקנה סעיף 27א לתקנות ההוצאה לפועל, התש"ם-1979, ולאחר שמצאה כי מתן החלטה זו תועיל להכרעה צודקת ויעילה בנסיבות העניין מבלי לקיים דיון, החליטה להכריע בבקשה על סמך כתבי הטענות.
- כב' הרשמת קבעה כי בשים לב לגובה החוב , קרן החוב, מועד פתיחת התיק, מועד פתיחת תיק האיחוד והתשלומים המעטים שהתקבלו לתיק שאין בהם לכסות ולו חלק מהוצאות הזוכה אין מקום לקבל הצעת החייב לתשלום סך של 5000 ₪ לשם סגירת התיק. לא ניתן לפטור את החייב מהחוב בצורה עקיפית והחייב רשאי לפנות להליך חדלות פירעון לשם כך. בנוסף, אם כי הייתה פעילות דלה בתיק מצד הזוכה, דחתה כב' הרשמת את בקשת החייב לסגור את התיק מחסור מעש. לצד זאת, דנה כב' הרשמת בבקשת החייב להפחית ריביות ומצאה אותה צודקת. כב' הרשמת קבעה כי ניתן לראות בריבית הפיגורים " ממד עונשי " מסוים לשם הרתעת החייב, לצד תכלית חשובה זו יש לזכור שאין בכוחו של הצורך באכיפה מהירה כדי לשלול מבעל דין זכות לפרוע את החוב כפי היכולת מכוח הוראות החוק על מנת להתקיים בכבוד מינימלי.
- לאחר עיון בנתוני התיק ובמכלל נסיבות החייב המיוצג ע"י הסיוע המשפטי שדי בכך כדי לאשש את הטענה בדבר מצבו הכלכלי הקשה, ובשים לב לכך שהחייב לא יצר חובות חדשים דבר המעיד על התנהלות בתום לב, ומתוך מגמה לא להנציח חובות בהוצאה לפועל לצד תשלומי החייב, הכל מכוח הסמכות המוקנית לרשם לפי סעיף 81א4 לחוק ההוצל"פ תשכ"ז-1967, הורתה כב' הרשמת על ביטול כלל הריביות בתיק וקבעה כי כל עוד עומד החייב בתשלומים החודשיים ביק האיחוד, ככל ויוותר על כנו, לא תתווסף בתיק זה ריבית פיגורים לצד כל תשלום מידי חודש ככל והוא מבוצע.

186. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריביות - דחייה) – בקשת חייבת להפחית ריביות.

תיק **525403-08-22** (11/09/2024)

- החייבת טענה במסגרת בקשתה כי היא משתכרת מקצבאות זקנה שלה ושל בעלה וסיוע בשכר דירה בסכום כולל של 11,846 ש״ח. החייבת טענה כי שילמה בתיק זה עד כה 8,500 ש״ח. החייבת טענה כי שילמה פחות מצו החיוב שנקבע כי לא ידעה עברית, תחילה 250 ש״ח וכיום 350 ש״ח במקום 400 ש״ח לחודש וכתוצאה, צברה פיגורים. כב׳ הרשם קבע בהחלטתו כי התיק נפתח על קרן חוב של 37,600 ש״ח כטענת הזוכה ולא 22,480 ש״ח כטענת החייבת, כך שריבית הפיגורים שנצברה ממועד פתיחת התיק עומדת על כ- 5,600 ש״ח, כפי שגם עולה מפירוט קרנות החוב בתיק. מכאן, קבע כב׳ הרשם כי יתרת החוב בתיק מורכבת במרביתה כאמור מקרן החוב, אגרות והוצאות ששולמו בפועל ע״י הזוכה וכן ריבית משפטית, שנועדה לשמר את ערך הכסף.
- כב׳ הרשם דחה את בקשת החייבת לביטול ריבית הפיגורים וקבע כי לא מצא שהמקרה מצדיק שימוש בסמכות להפחית ריביות וכי ריבית הפיגורים בתיק מוצדקת, זאת חרף התשלום שביצעה החייבת בתיק, תשלום הפוחת מצו החיוב, ללא כל סיבה המניחה את הדעת. על כן, הבקשה נדחתה מבלי שהוטלו על החייבת הוצאות ונקבע כי על החייבת לשלם צו חיוב חודשי בסך 500 ש״ח לחודש החל מה- 10/10/24 ובכל ה- 10 לחודש העוקב.

187. **החלטת כב׳ הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריבית – התקבלה חלקית) – בקשת החייב לביטול ריבית פיגורים בכל התיקים הכלולים באיחוד, להורות על הוצאת התיקים מהאיחוד, פיזור האיחוד וסגירת התיקים בהתאמה.

תיק **509075-04-16** (11/09/2024)

- כב׳ הרשם הורה על קבלת בקשת החייב להפחתת ריבית הפיגורים בתיקים הכלולים באיחוד חלקית. בהחלטתו קבע כב׳ הרשם כי כנגד החייב מתנהל תיק האיחוד הכולל 4 תיקי בנים. החייב משלם באיחוד הכפוי סך של 100 ש״ח לחודש בעוד יתרת החוב הכוללת באיחוד עומדת כיום על כ- 91,000 א״ש. עיון בתיק האיחוד העלה כי אין הליכי ביצוע כלל כאשר בקשות בתיק, ממועד פתיחתו ועד היום, הן בקשות של החייב בלבד, כך שהמדובר בנשים שאינן פועלים לגביית חובם, בשום צורה. בנוסף לכך, פתוח כנגד החייב תיק מזונות מל״ל בו יתרת חוב החייב עומדת על לא פחות מ- 103,300 ש״ח, במסלול מזונות, תיק הזוכה בקדימות תשלום עפ״י דין קדימה. הזוכה תנובה בע״מ התנגדה

להפחתת ריבית הפיגורים וסגירת התיק בעוד תיק אחר בו הזוכה בית חולים, הותיר את ההחלטה לשיקול שדעתי. עיון בתיק תנובה העלה כי הליך אחרון בו נקטה הזוכה היה ב- 2015 ותו לא כאשר בתיק שילם החייב במרוצת השנים כפול 5 מקרן החוב בפתיחה וכי יתרת החוב בתיק מורכבת מריבית פיגורים והצמדה.

- ובכך, כב' הרשם קיבל את בקשת החייב באופן חלקי והורה למזכירות להוציא את שני התיקים בהם הזוכה היא עילית חברה לביטוח בע"מ, זאת בהיעדר תגובה מטעמם, מתיק האיחוד ולסגור אותם. כמוכן, הורה **לבטל את תוספת ריבית הפיגורים בשני התיקים שנותרו באיחוד** ולעדכן בהתאמה את יתרת החוב באיחוד, לאחר ביטול תוספת הפיגורים.

188. **החלטת כב' הרשמת מייסון הווארי** (הפחתת ריבית פיגורים והצמדה) –
בקשת החייב להפחתת ריבית פיגורים והצמדה.
תיק **508911-10-23** (12/09/2024)

- השאלה שעומדת להכרעה כאן הינה האם היה מקום, בעת פתיחת התיק ביום 30.10.23, להוסיף לסכום החוב הצמדה וריבית פיגורים? משום שמטרת החיוב בריבית פיגורים הינו לתמרץ את החייב לשלם את חובו, וכאשר לפני מועד מתן פסק הדין ביום 29.8.23, לא היה חוב שהיה על החייב לשאת בו, כב' הרשמת רואה שאין מקום להוסיף ריבית פיגורים לחוב מחודש 10/21 ועד ל- 30 יום מיום מתן פסק הדין שהינו המועד לביצוע פסק הדין ככל ובית הדין לא קובע אחרת, ובמקרה זה לא נקבע אחרת.

- ובכך, כל רכיב של ריבית פיגורים שנוסף יש להקטינו מהחוב. בנוסף לכך, רשם ההוצאה לפועל אמון על ביצועו של פסק הדין ככתבו וכלשונו ואין לו סמכות להוסיף לפסק הדין מה שאינו כתוב בו. עיון בפסק הדין מלמד כי לא נקבע שיש להוסיף לסכום ריביות והפרשי הצמדה. מכאן, שאין כל מקום להוסיף לסכומים שנקבעו ריבית והפרשי הצמדה עד ליום מתן פסק הדין 29.8.23. לאחר עיון כב' הרשמת בבקשה, ונוכח העובדה כי התשלומים בגין חודש אוקטובר היו אמורים לכלול ריביות והצמדה, נוכח החוב המוגדל בתיק סכומי ההצמדה והריבית שנגבו גבוהים במעט מה שהיה אמור החייב לשלם, ונוכח העובדה כי בתיק בוצעו

הרבה פעילויות של הקטנה, הגדלה, סגירה ופתיחה של התיק מספר פעמים, אין דרך להגיע לסכום המדויק שיש להפחיתו, ובכך כב' הרשמת קבעה כי דין הבקשה להידחות ובנוסף לכך קבעה להקטנת החוב בסכום של 16,000 ₪ נכון ליום פתיחת התיק.

189. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (הפחתת ריבית) – בקשת החייבת להפחתת הריביות והפיגורים בתיק ולהעמידו על סכום הקרן תוך כדי הפחתת התקבולים שהיו במשך 8 שנים בתיק וכן לפרוס החוב למספר תשלומים.
תיק **509603-11-16** (19/09/2024)

- החייבת טוענת כי תיק זה מלכתחילה נפתח שלא כדין, תיק זה נפתח בגין 2 שיקים שלא נפרעו לטענת הזוכה. החייבת לטענתה שני השיקים לא היו לפקודת המשיב, ושמו של המשיב הוסף בכתב יד במועד מאוחר יותר על שני השיקים, ושניתן לראות באופן ברור שכתב היד של שם המשיב הינו שונה, ושפעולה זו לא הייתה כדין. מנגד, הזוכה מתנגד לבקשת החייבת מאחר והוא פעל כנדרש בכדי לגבות את החוב, הוא לא השתהה במסירת האזהרה בתיק והוא פעל ככל יכולתו כדי לגבות החוב מהחייבת. הזוכה טוען כי החייבת מעולם לא שילמה באופן סדיר לתיק זה כך שאינה נכנסת לקטגוריה של חייב משלם ומשכך היא אינה זכאית להפחתת ריביות.
- על מנת לא להנציח חובות ההוצאה לפועל ולעודד את החייבת לשלם את החוב / יתרת החוב, ומכוח הסמכות המוענקת לכב' הרשמת לפי סע' 81א4 לחוק ההוצל"פ, הורתה כב' הרשמת על ביטול 40% מריבית הפיגורים בתיק. וככל והחייבת תגיש בקשה להסדרת החוב תוך 10 ימים מיום מתן ההחלטה וככל וייקבע צו חיוב חודשי, תשקול כב' הרשמת ביטול ריבית פיגורים עתידית ככל והחייבת תעמוד בצו החודשי שייקבע כסדרו ובמועד, משמע תשלום חודשי ללא ריבית פיגורים.

190. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (הפרשי הצמדה וריבית) – בקשת החייב להפחתת כלל הריביות בתיק (ריבית פיגורים וריבית הסכמית על פי פסק הדין) ולהעמיד את קרן החוב בתיק בניכוי כל הסכומים אשר שולמו בתיק ואת היתרה בפריסה של 24 חודשים.

תיק **23-00113-07-3** (26/09/2024)

- **עיקר המחלוקת** בין הצדדים הינה כיצד יש לנהוג בכל התקופה בה היה החייב בהליך של איחוד תיקים. האם יש לראות בתקופה זו כנימוק לגיטימי להפחתת הריבית או מנגד יש לראות את התקופה בה שהה החייב במסגרת איחוד תיקים כתקופה שהזוכה לא היה מסוגל לפעול כנגד החייב ועל כן אין לפגוע בזכות הקניין שלו, קרי בחיובי הריבית.
- השאלה סביב הפחתת הריבית בתקופת איחוד התיקים אינה נחתכת אך ורק מעצם קיומו של תיק האיחוד (כן או לא), אלא עדיין השאלה סבה סביב סוגיית תום הלב גם במהלך חייו של תיק האיחוד, וכיצד הצדדים פעלו בתיק האיחוד. מניעות לפעול עוצרת את החיוב בריבית הפיגורים. לאור ההתנהלות במסגרת תיק האיחוד יש לקבל את בקשת החייב להפחתת ריבית הפיגורים **בלבד במסגרת תקופה זו שבין פתיחת תיק האיחוד ועד המועד האחרון בו התקבלו כספים** בתיק. באשר לתקופה שלאחר פיזור תיק האיחוד ועד היום, יש להוסיף לטעמים הקשורים לתום הלב ולהתנהלות הצדדים, כגון: "גיל התיקים" וכיו"ב טענות, גם טעם נוסף אשר יש להביא במסגרת השיקולים. לא ניתן לקבל פרשנות המאפשרת לרשם ההוצל"פ לשנות מהאמור בפסק הדין, ולהפחית ריבית שנקבעה ע"י ביהמ"ש, ועל אחת כמה וכמה, ריבית אליה הסכים החייב שעה שנטל את ההלוואה מן הזוכה.

191. **החלטת כב' הרשם יניב דיין** (הפרשי הצמדה וריבית) – בקשת הזוכה לביטול החלטת רשם ההוצאה לפועל אשר במסגרתה הורה כב' הרשם על הפחתת הריביות בתיק, בהתאם להוראת סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל.

תיק **01-94108-98-4** (30/09/2024)

- הזוכה טוען, כי היא גילתה שהחייב הסתיר נכסים שלא כדין. בקשתה של הזוכה היא למעשה בקשה לדיון חוזר אזרחי ביחס להחלטה חלוטה. קיום דיון חוזר אזרחי (תחת אותה ערכאה שדנה בו בתחילה) כחלופה להליך הערעור יעשה רק בנסיבות חריגות, בהתקיים תנאים מחמירים ביותר.
- תנאים מעין אלו לא מתקיימים במקרה הנדון. יתרה מכך, הפחתת ריביות מטעמים מיוחדים בהתאם להוראת סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל יכול

שתעשה גם שעה שיש לחייב נכסים, בהתאם לנסיבות המקרה, ככל שיש בכך כדי להשיא את תכליות המחוקק ביחס לניהולם של הליכי ההוצאה לפועל.

- לפיכך, אף מבלי להיזקק לטעמים של סופיות הדיון, המתקיימים בעניינו ביתר שאת שעה שהזוכה לא ניצלה את ההזדמנויות שניתנו לתת תגובתה ואף נקטה בהליכים מנהליים לגביית חובה במקביל להליכי ההוצאה לפועל, בניגוד להוראות הדין, אין מקום לשנות את ההחלטה בדבר הפחתת הריביות.

192. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (הפחתת ריביות – סגירת תיק) –

בקשת החייבת להפחתת ריביות ולסילוק החוב בתשלום סך 3,000 ₪.

תיק **06-01273-11-7** (30/10/2024)

- הזוכה מבקשת להציע לחייבת לשלם לתיק סך של 8,800 ₪. תיק זה נפתח ביום 17.03.2011, לביצוע תביעה על סכום קצוב, קרן החוב ע"ס של כ- 8,311 ₪, יתרת החוב כיום עומדת ע"ס 17,641 ₪.

- בשים לב לגובה החוב, קרן החוב, מועד פתיחת התיק, מועד פתיחת תיק האיחוד והתשלומים שהתקבלו לתיק הרי שהצעת החייבת הוגנת ויש בה כדי לפצות על ההוצאות שהוציאה הזוכה מעצם פתיחת התיק וניהולו. גובה הריביות בתיק כולל ריבית פיגורים עומד על כ- 13,868 ₪, ובכך, לא היה מקום להוסיף ריבית פיגורים לאורך השנים בשל תשלומי החייבת בתיק האיחוד. על כן, אין זה מידתי לבקש תשלום נוסף של 8,800 ₪ לבקשת הזוכה בנסיבות המיוחדות של תיק זה נוסף לתקבולים בסך של כ 10,000 ש"ח שהתקבלו לתיק, **קבלת עמדת הזוכה תביא לתוצאה בלתי מאוזנת ובלתי הוגנת, החייבת שילמה לאורך שנים בתיק האיחוד מתוך רצון לסלק את החוב ותוך הסתמכות בתום לב כי החוב יופחת ויסולק** בסופו של יום. התכלית העיקרית שמאחורי קביעת ריבית פיגורים היא **לתמרץ** אכיפת חיובים, מכאן שריבית הפיגורים באה להבטיח את תשלום החוב הפסוק במועד. וכי עם התשלומים של החייבת ועיכוב הליכים בתיקים הפרטניים מכח הוראות החוק לא מתקיימת התכלית לעודד ולתמרץ את החייבת לשלם את החוב הפסוק בבת אחת אלא כפי יכולתה הכלכלית כפי שנקבע בהחלטה על איחוד תיקים, ומכאן **שאין כל טעם והיגיון בחיובה בריבית פיגורים בתקופה זו**.

- לאחר עיון כב' הרשמת בטיעוני הצדדים ובנתוני התיק, ומתוך מגמה לא להנציח חובות בהוצל"פ ובשים לב לתשלומי החייבת לאורך השנים, המעידים על רצונה של החייבת לסלק את החוב ועל התנהלות בתום לב ומכח הסמכות המוקנית לרשמי ההוצל"פ לפי סעיף 4א81 לחוק ההוצל"פ, הורתה כב' הרשמת על **ביטול כלל הריביות בתיק כולל ריבית פיגורים** ואגב כך סגירת התיק עם תשלום נוסף של 3,000 ש"ח כהצעת החייבת.

193. **החלטת כב' הרשמת מצדה מועלם** (הפחתת ריביות – חוסר מעש) – בקשת החייב לסגירת התיק מחמת חוסר מעש ולחילופין, הפחתת הריביות בתיק בהתאם להוראות סעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967.
תיק **01-47902-99-7** (30/10/2024)

- התיק נפתח ביום 08.06.1999 לאחר שהזוכה הגישה לביצוע שטר חוב בסך של 576 ₪. במועד פתיחת התיק, עמד החוב, אשר כלל אגרה ושכ"ט עו"ד, על סך של 2,210.27 ₪. כיום, גובה החוב בתיק עומד על סך 23,575 ₪.
- עיון בנתוני התיק מעלה כי במרוצת השנים נקט הזוכה פעולות רבות, לשם פירעון החוב- עיקולי רכב, עיקולי צד ג', עיקול כספי זוכה וכיו"ב. הזוכה בתגובתו לבקשת החייב, מיום 30.06.2024, הבהיר כי **הטענה בדבר חוסר מעש מוטעית** ומטעה ואינה נכונה בעליל. לטענת הזוכה, חוק ההוצאה לפועל ותקנותיו אינם מקנים לחייב הזכות לעתור לסגירת התיק על יסוד תקנה 126(ד), כי אם עסקינן בסעד מנהלי אשר השימוש בו מסור לרשם ההוצאה לפועל בלבד. לאחר עיון בנתוני התיק ובטענות הצדדים, לא מצאתי כי בקשת החייב מגלה עילה לסגירת התיק מחמת חוסר מעש. על כן, הבקשה לסגירת תיק נדחית. ובבקשה להפחתת ריביות, עיון בנתוני התיק מעלה למן מועד פתיחת התיק ביום 08.06.1999 ועד ליום 20.05.2007, לא בוצעו כל פעולות בתיק הואיל ולא נמסרה לחייב אזהרה משך 8 שנים. אי המצאת אזהרה לידי החייב משך 8 שנים, הינה התנהלות שבגינה יש לראות את הזוכה כמי שזנח את גביית החוב. הותרת תיק הוצאה לפועל במשך שנים ארוכות מבלי לפעול למסירת אזהרה בתיק, יש בה טעם לפגם ומהווה כשלעצמה **טעם מיוחד להורות על הפחתת ריבית**. בתקופה בה לא פעל הזוכה בתיק, התווספו לחוב הפרשי ריבית הצמדה וריבית פיגורים מבלי שהזוכה הראה כל טעם ב(אי) התנהלותו וחוסר הפעילות בתיק המצדיק את חיוב החייב בסכומים אלו שערכם פי כמה וכמה מגובה החוב המקורי.

מדובר בתוספת ריבית פיגורים וחישוב החוב על פי סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה. ריבית פיגורים זו, ניתן להפחיתה והדבר נתון לסמכותו של רשם ההוצאה לפועל, בהתקיים נסיבות מיוחדות ועל אף שמדובר בהוראה שנקבעה במסגרת פסק דין (**עש"א (י-ם) 34289-08-14 אשר אביב נ' אלדד הרמן**). כאשר המדובר בחיוב החייב בריבית פיגורים, הרי שמטרת חיוב החייב בריבית הפיגורים הינה להמריץ החייב לעמוד בתשלום החוב במועדו. ככל שיעוכב תשלום החוב יחויב החייב ב"קנס" על הצורך בהשקעת מאמצי הזוכה ובזמן ההמתנה לגביית חובו. ריבית הפיגורים אם כן הינה תמריץ לחייב ופיצוי הזוכה ואין היא בהכרח משמרת את ערך החוב המקורי לזוכה. כאשר הזוכה עצמו אינו פועל לגביית החוב פגה אותה הצדקה לחיוב החייב בריבית הפיגורים.

- ובכך, מורה כב' הרשמת על **הפחתת ריביות הפיגורים שנצברו ממועד פתיחת התיק ועד למועד מסירת האזהרה לחייב**, באופן שהחוב יחושב על פי סעיף 5(א) לחוק פסיקת הפרשי הצמדה וריבית.

194. **החלטת כב' הרשמת מצדה מועלם** (הפחתת ריביות) – בקשת החייב להפחתת ריביות, בהתאם להוראות סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז – 1967, בכלל תיקיו, בקשה לסגירת תיקים והצעת הסדר.

תיק **526120-03-16** (31/10/2024)

- מעיון במערכת עולה כי לחייב 15 תיקי הוצאה לפועל וסך חובותיו כ- 366,227 ₪. החייב מציע לשלם הסך של 50,000 ₪ באמצעות עזרה של בני משפחה. בעניין זה, אף זוכה בתיקים הפרטניים לא יוכל לדעת מהו חלקו היחסי התשלום המוצע, בהתאם להוראות סעיף 76 לחוק ההוצאה לפועל "פועל יוצא, הרי שאותו זוכה אינו יכול אף ליתן עמדתו בעניין. <u>באשר להצעת החייב להסדר הרי שאין מנוס מדחיית בקשה זו שעה שלא יתאפשר לזוכים בתיקים ליתן עמדתם בהינתן העובדה שלא יוכלו לדעת מה החלק אותו יקבלו על חשבון החוב בתיק מתוך הסך אותו מציע החייב לשלם לצורך תשלום כולל של חובותיו</u>. ובכך, הורתה כב' הרשמת על דחיית בקשת החייב.

195. **החלטת כב' הרשם נתנאל נאמן** (הפחתת ריביות) – בקשת היחידה להפחתת ריביות מכוח סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל וסגירת התיק.

תיק **18-02257-04-3** (08/11/2024)

- סעיף 81א4 לחוק קובע כי רשם ההוצאה לפועל רשאי להפחית מטעמים מיוחדים שיירשמו, את תוספת הריביות שנצברות בתיק ההוצאה לפועל. השאלה מהם אותם "טעמים מיוחדים" נותרה פתוחה בפסיקה ולמעשה, לא קיימת רשימה סגורה. התיבה "טעמים מיוחדים שיירשמו" מסמיכה את הרשם להביא בחשבון את כלל השיקולים הרלבנטיים להפחתת ריביות כאשר ניתן גם להכיר בהצטברות של טעמים שונים כ"טעם מיוחד." בבחינת הטעמים להפחתת ריביות, יש לבחון את מכלול הנסיבות ויש ליתן משקל מיוחד להתנהלות כל אחד מן הצדדים על רקע חובת תום הלב החלה עליהם. באשר להתנהלות הזוכה, כלל נקוט בפסיקה כי על הזוכה בתיק הוצאה לפועל לפעול באופן סביר כדי לקדם את סעד המימוש. אי נקיטת הליכי הוצאה לפועל לאורך שנים, עושיה להעיד על הפרת חובת תום הלב של הזוכה.
- ובכך, **הורה כב' הרשם כל קבלת בקשת היחידה לסגירת תיק ההוצאה לפועל**. וקבע כי מאחר **והזוכה היא חברה מחוסלת** מרצון ולא הוצגה בתיק אסמכתא ו/או טעם כלשהו להותרת תיק ההוצאה לפועל שעה שהאישיות המשפטית של הזוכה פקעה עם חיסולה, הרי **שדי בכך** כדי להורות על סגירת התיק.

196. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריביות בתיק איחוד) – בקשת החייבת לדיון מאוחד בתיקיה באיחוד לפי תקנה 19א' להפחתת תוספת ריבית הפיגורים.

תיק **519973-04-18** (13/11/2024).

- החייבת עובדת כמטפלת בקשישה באמצעות חברת כח האדם תגבור בע"מ ומשתכרת כ- 2,229 ₪ לחודש, בנוסף משולמים לה דמי מזונות על ידי הביטוח לאומי בסך של 3,000 ₪; כך שסך של 1,500 ₪ דמי מזונות אישה ו- 1,500 ₪ דמי מזונות קטין וכן קצבת ילדים על סך 160 .₪ החייבת טוענת כי בעלה אינו משלם את דמי המזונות כפי שנקבעו במסגרת פסק דינו של בית הדין השרעי והיא מקבלת את הדמי מזונות המגיעים לה מהמוסד לביטוח לאומי.
- תיק האיחוד כולל 6 תיקים פתוחים כנגד החייבת. סוגיית הפחתת ריביות מצויה בסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל הקובע כי "רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לפי בקשת החייב ולאחר שנתן לזוכה הזדמנות לטעון את טענותיו,

להפחית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, את תוספת הריביות הנצברות בתיק ההוצאה לפועל". הסמכות להפחתת ריביות מטעמים מיוחדים רחבה במיוחד, ומקנה סמכות לרשמי ההוצאה לפועל לנקוט בהפחתה אף מיוזמתם, בהתאם לשיקול דעתם השיפוטי המעוגן בסעיף 3א לחוק ההוצאה לפועל.

- תיקון 75 לחוק ההוצאה לפועל אשר נכנס לתוקף ב- 01/10/2024 הרחיב את סמכות הרשם להפחתת ריביות, והעמיד נוסחו של סעיף 4א81 לחוק ההוצאה לפועל בנוסח הבא: "רשם ההוצאה רשאי מיוזמתו או לפי בקשת החייב ולאחר שנתן לזוכה הזדמנות לטעון טענותיו, להפחית את תוספת הריביות ודמי הפיגורים הנצברים בתיק ההוצאה לפועל, ובלבד שריבית הבסיס כהגדרתה בסעיף 2ב69 לפי סעיף 2 (א) לחוק פסיקת ריבית והצמדה לא יופחתו, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו". תיקון זה נתן את הסמכות לרשמי ההוצל"פ לבצע הפחתות בריבית הפיגורים ללא טעמים מיוחדים וכי רק התערבות בריבית הבסיס תדרוש טעם מיוחד. עיון בתיקי הנושים שלא הגיבו לבקשה מעלה כי שילמה החייבת במסגרתם במרוצת השנים מעל לקרן החוב בעילה, וכי יתרת החוב בתיקים אלו בהתאמה הנה מריבית פיגורים בלבד. ובכך, קבע כב' הרשם כי נושים שלא הגיבו לבקשה, הסכימו בתורם להפחתת הריביות בתיקים הפרטניים שלהם וסגירת התיקים שלהם בהתאמה.
- על כן, הורה כב' הרשם על איפוס החוב בתיקים אלו ועל סגירתם. פועל יוצא, יוותרו באיחוד 3 תיקים, בהם יתרת החוב הכוללת תעמוד על 4,200 ₪ נכון למועד מתן ההחלטה אשר ישולמו בתשלום אחד או בחלופה של 6 תשלומים שווים ורצופים.

197. **החלטת כב' הרשמת חן לוי** (הפחתת ריבית) **- בקשת חייב להפחתת ריביות.**

מס' תיק **503691-05-18** (24/11/24)]

- סעיף 81א (4) לחוק ההוצאה לפועל מסמיך את רשם ההוצאה לפועל להפחית את הריביות שנצברו בתיק מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- השאלה מהם טעמים מיוחדים נותרה פתוחה בפסיקה, ולמעשה לא קיימת רשימה סגורה. על רשם ההוצאה לפועל לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לנסיבות התיק שבפניו.

- רשם ההוצאה לפועל מוסמך להפחית הן את ריבית הפיגורים והן את הריבית המשפטית, כאשר לגבי ההפחתה מהסוג האחרון נדרש רשם ההוצאה לפועל לבחון קיומם של טעמים מיוחדים להפחתה.
- כב' הרשמת דנה בבקשת החייב וקבעה כי יש לקבל את הבקשה להפחית ריביות באופן חלקי כאשר החייב מבקש לשלם את החוב, באמצעות סיוע מצדי ג', ובשים לב לגילו ולמצבו הרפואי.
- נקבע כי התיק נפתח בשנת 2018 כאשר קרן החוב ללא הוצאות עמדה על 60,000 ש"ח. סכום החוב כולל שכר טרחה ואגרת פתיחה עמד על 68,482 ש"ח ולכך התווסף שכר טרחה ב' אשר עומד על 8,121 ש"ח קרי, סך כל החוב הפסוק ללא הריביות וההצמדה עמד על 76,603 ₪ ש"ח. ביום 20.10.2018 הוגשה התנגדות החייב וביום 27.11.2020 ניתן פסק דינו הדוחה את ההתנגדות וחייב את החייב בהוצאות בסך 4.5 א"ש וההליכים בתיק הוצל"פ זה, חודשו. יחד עם זאת, רק לאחר כשנתיים ולאחר שביצע הזוכה הליכים כנגד החייב לרבות הטלת הגבלות ו הוגשה בקשה מטעם החייב לקבוע צו תשלומים בסך של 200ש"ח .סכום זה חורג מהתקופות הקבועות בדין ולכן, בקשת החייב נדחתה. כב' הרשמת מצאה כי קיימים טעמים המצדיקים הפחתה חלקית והורתה על הפחתה בשיעור 50%.

198. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריביות ובקשה בטענת פרעתי) – **דחיית בקשת החייב לסגירת התיק וקבלת בקשתו להפחתת ריבית פיגורים.**
מס' תיק **02-08546-09-6** (25/11/24)].

- הכלל הוא, כי הנטל להוכיח את טענת הפירעון, מוטל תמיד על החייב.
- הגשת בקשה בטענת פרעתי בחלוף 26 שנים ממועד פתיחת התיק, גם היא מאירה איתות של חוסר תום לב מצד החייב, בהיעדר כל תשלום בתיק.
- מנגד, גם אי נקיטת הליכים בתיק מהווה חוסר תום לב מצד הזוכה המצדיק הפעלת הסמכות המוקנית לרשם הוצל"פ בהפחתת ריביות, לרבות ריבית הפיגורים.
- החייב טען בבקשתו בטענת פרעתי כי מומשו אגב עיקול שני תקבולים בין 2020-2022 שכיסו את יתרת החוב שהייתה בתיק, זאת לצד העדר הפעולות בתיק במשך שנים, עתר לסגירת התיק.

- בקשת החייב התבררה בפני כב' הרשם במעמד הצדדים, בו ביום קבע כב' הרשם כי שני התקבולים אינם אגב תשלום או מימוש כטענת החייב אלא הקטנות שביצעה ועדת הערר של הזוכה, כך או כך, לא עלה בידי החייב להוכיח תשלום כלשהו בתיק, גם לא זה מכוח מימוש.

- יחד עם זאת, קבע כב' הרשם כי הזוכה לא פעלה בתיק תקופה העולה על 10 שנים, בשתי תקופות רצופות, ומשכך, הורה כב' הרשם על הפחתת ריבית פיגורים מיתרת החוב בתיק והורה לחייב לסלק את היתרה, תוך קביעה כי כל צד יישא בהוצאותיו.

199. **החלטת כב' הרשמת חן לוי** (הפחתת ריבית) **- בקשת חייבת להפחתת ריבית.**

מס' תיק **522620-01-17** (26/11/24)

- סעיף 81א (4)לחוק ההוצאה לפועל מסמיך את רשם ההוצאה לפועל להפחית את הריביות שנצברו בתיק מטעמים מיוחדים שיירשמו. השאלה מהי טעמים מיוחדים נותרה פתוחה בפסיקה, ולמעשה לא קיימת רשימה סגורה. על רשם ההוצאה לפועל לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לנסיבות התיק שבפניו.

- רשם ההוצאה לפועל מוסמך להפחית הן את ריבית הפיגורים והן את הריבית המשפטית, כאשר לגבי ההפחתה מהסוג האחרון נדרש רשם ההוצאה לפועל לבחון קיומם של טעמים מיוחדים להפחתה.

- לאחר דיון במעמד הצדדים, דנה כב' הרשמת בבקשת החייב והכריעה כלהלן: ראשית, תיק ההוצאה לפועל נפתח בשנת 2017, ובו תקבולים בסך של 26,681 ש"ח. סכום זה עולה על גובה החוב במקור, אף לאחר הוספת האגרות ושכר טרחה ב. שנית, לחייבת נקבע צו תשלומים בהחלטה מיום 20.1.2023 ולמעשה החייבת עמדה בצו התשלומים עד לאחרונה, כאשר עוקלו לחייבת כספים, על אף שהייתה זכאית לעיכוב הליך עקול חשבון עו"ש, בהתאם להחלטה.

- כב' הרשמת הורתה על הפחתת ריביות, כך שגובה החוב בתיק יופחת לסך של 8,000 ש"ח. ובנוסף לכך, מורה כבודה על מימוש הכספים המוחזקים על ידי בנק מזרחי עד לסך של 8,000 ש"ח וזאת בתוך 10 ימים. לאחר הקטנת החוב על ידי

בנק מזרחי, תשלם החייבת את יתרת החוב או שתמשיך לשלם את צו התשלומים עד לתשלום החוב בתיק.

200. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (הפחתת ריביות – חדל"פ מול הסדר נושים בהוצל"פ) – **בקשה להפחתת ריבית פיגורים בתיק איחוד עם 28 תיקי בנים בחוב העולה על 2.5 מיליון ₪ חרף בעלות החייב בנחלה.**

מס' תיק **02-98850-99-6** (23/12/24)

- נקבע כי לרשמי ההוצאה לפועל סל כלים רחב אשר מאפשר לבחון כל מקרה לחוד ומאפשר לשאת את תכליותיו של המחוקק ולאזן בין כל האינטרסים המתנגשים של החייב ושל הנושים.
- לגבי מי שאינו יכול לפרוע את חובותיו, חוק חדלות פירעון, קובע הסדר מקיף, מורכב, מפורט, שהוא דרך המלך לקבל הפטר מחובות, אולם אין זו הדרך היחידה.
- סוגיית הפחתת ריביות מצויה בסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל הקובע כי "רשם ההוצאה לפועל רשאי, **מיוזמתו** או לפי בקשת החייב ולאחר שנתן לזוכה הזדמנות לטעון את טענותיו, להפחית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, את תוספת הריביות הנצברות בתיק ההוצאה לפועל".
- סעיף 109(א) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי תשע"ח - 2018 קובע: "נושה רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לצו לפתיחת הליכים (בחלק זה-בקשת נושה), אם היחיד נמצא בחדלות פירעון, הוכחת חדלות הפירעון של היחיד יכול שתיעשה באמצעות החזקה שבסעיף 110".
- תיק האיחוד כלל 28 תיקי בנים, מתוכם 11 נושים השיבו לבקשת החייב להפחית ריביות. לאחר דיון אליו התייצב החייב עם שני נושים, כאשר חלק מהנושים הופטרו מהתייצבות, קיבל כב' הרשם את בקשת החייב באופן חלקי בלבד. נקבע כי יש מקום להפחית רק את ריבית הפיגורים בחלק מהתיקים ובתיקים אחרים, נקבע כי הסכומים ששולמו הביאו לסילוק יתרת החוב בפתיחה מוצמדת להיום וכב' הרשם הורה על הוצאת מהאיחוד ועל סגירתם.
- שני הנושים שהתייצבו לדיון, גיבשו הסכמה בפני כב' הרשם, שני התיקים הוצאו מהאיחוד ונרשמו כתיקים בהסדר.

- כב' הרשם קבע בהחלטתו כי מקום בו לא התכבדו הנושים ולא פעלו שנים במסגרת התיקים הפרטניים ובאיחוד, מקום בו עצם הבעלות הנטענת בחלק מהזכויות בנחלה הייתה **בידיעת** הנושים במשך השנים.

- נקבע כי אותם נושים לא הגישו הליך היורד לחלקו של החייב בנחלה וכן לא הגישו בקשה למתן צו לפתיחה בהליכים מכוח סע' 109(א) לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי כאשר לצד העדר פעולה מצד אותם הנושים באיחוד כמפורט, נתן החייב הסבר מדוע אינו פונה להליך חדלות פירעון חרף מכסת חובותיו שלפיו המדובר בחייב בן 72, מרבית חובותיו מורכבים מיתרת ריבית פיגורים וכי תשלומיו במשך השנים, לצד העובדה כי לא נפתחו תיקים חדשים בעשור האחרון, מצדיקים בחינת בקשתו במסלול הפחתת ריבית והסדר בהוצאה לפועל, מצא כב' הרשם לקבל את עמדת החייב בהקשר זה ולבחון את בקשתו להפחתת ריביות והסדר מול הנושים באיחוד, ולהכריע בה.

- כב' הרשם הורה על הוצאת חלק מהתיקים מהאיחוד וסגירתם, הורה על הפחתת ריבית הפיגורים בחלק מהתיקים ולאחר חישוב יתרת החובות בפתיחה מוצמדים להיום, בצירוף הוצאות ושכ"ט, העמיד את יתרת החוב בהתאמה בתיקים שנותרו באיחוד ע"ס 260,100 ₪ והורה כי עם סילוק היתרה, יפוזר האיחוד וייסגרו התיקים שנותרו בו.

- על מנת לאזן בין זכויות הנושים באיחוד וכן בניסיון להותיר את החייב תחת מטריית תיק האיחוד, חרף הוראותיו הפרוספקטיביות של חוק חדלות הפירעון, הורה כב' הרשם על הפיכת האיחוד לאיחוד יזום ועל פריסת יתרת החוב שקבע בהתאם לפריסה המקסימאלית הקבועה בחוק, ככל ולא יעלה בידי החייב להביא לסילוק יתרת החוב שנקבעה, ללא דיחוי.

פרשנות:

בית המשפט העליון:

201. **בית המשפט העליון** (חוק יסוד/פרשנות/שפיטה) – 7 עתירות נגד תיקון מס' 3 לחוק-יסוד: השפיטה, השולל את הביקורת השיפוטית על סבירות החלטות הממשלה, ראש הממשלה והשרים. הדיון בהן התקיים בפני הרכב מלא של 15 שופטי ביהמ"ש העליון.

בג"ץ 5658/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת** (01/01/2024)

- כב' הנשיאה (בדימ') **א' חיות**, כב' ממלא מקום הנשיא **ע' פוגלמן** וכב' השופטים **י' עמית, נ' סולברג, ד' ברק-ארז, ע' ברון (בדימ'), ד' מינץ, י' אלרון, י' וילנר, ע' גרוסקופף, א' שטיין, ג' כנפי-שטייניץ, ח' כבוב, י' כשר ו-ר' רונן** פסקו: מרבית שופטי ההרכב ((3:12) הנשיאה (בדימ') חיות, ממלא מקום הנשיא פוגלמן והשופטים עמית, ברק-ארז, ברון (בדימ'), וילנר, גרוסקופף, שטיין, כנפי-שטייניץ, כבוב, כשר ורונן) קבעו כי במקרים חריגים וקיצוניים בג"ץ מוסמך להכריז על בטלות חוק יסוד שיש בו משום חריגה מסמכותה המכוננת של הכנסת. לעניין זה כבר נפסק בבג"ץ 5555/18 חסון נ' הכנסת (2021) (עניין "חוק יסוד הלאום") כי הכנסת כרשות מכוננת אינה "כל יכולה", וכי אין בסמכותה – אף לא בחוק יסוד – לשלול או לסתור חזיתית את המאפיינים הגרעיניים של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.
- בשים לב למגבלות אלה ועל מנת שניתן יהיה לאוכפן, סברו מרבית השופטים כי יש להכיר בסמכותו של ביהמ"ש לקיים ביקורת שיפוטית על חוקי היסוד. חלק מן השופטים ביססו מסקנה זו על המבנה החוקתי יוצא הדופן שלנו המתאפיין, בין היתר, בהיעדר כל הליך ייעודי ונפרד לכינון נורמות חוקתיות; על הפרקטיקה הבעייתית של כינון ותיקון חוקי יסוד המעידה על זילות שלהם ועל הפיכתם לכלי משחק בידי הרוב הפוליטי; וכן על התפקיד שממלא ביהמ"ש בהגנה על המפעל החוקתי. שופטים אחדים הדגישו בהקשר זה את הכרזת העצמאות כבסיס לקיום הביקורת השיפוטית על חוקי היסוד; ואחרים מצאו את עוגן הסמכות בחוק-יסוד: השפיטה, לפיו הוקנתה לביהמ"ש הגבוה לצדק סמכות ליתן סעדים למען הצדק וצווים לכלל רשויות המדינה. בנוסף, נקבע בדעת רוב (8:7)הנשיאה (בדימ') חיות, ממלא מקום הנשיא פוגלמן והשופטים עמית, ברק-ארז, ברון (בדימ'), גרוסקופף, כבוב ורונן) כי תיקון מס' 3 לחוק-יסוד: השפיטה – החוק לביטול עילת הסבירות – הינו מקרה קצה שבו חרגה

הכנסת מסמכותה המכוננת ומשכך אין מנוס מהכרזה על בטלותו. הודגש בדעת הרוב כי מדובר בתיקון שנוסחו החריג שולל באופן גורף את הביקורת השיפוטית על סבירות החלטות הממשלה, ראש הממשלה והשרים, לרבות החלטה להימנע מהפעלת סמכות. כשלדעת הרוב הוא חל גם על החלטות מופרכות והחלטות בלתי סבירות באופן קיצוני. כתוצאה מכך, נגרמת פגיעה חסרת תקדים בהיקפה בשניים מהמאפיינים הגרעיניים של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית (שעל משמעויותיה פירטה הנשיאה (בדימ') בהרחבה בחוות דעתה) – עקרון הפרדת הרשויות ועקרון שלטון החוק, אשר יש בה כדי להשפיע באופן משמעותי וחסר תקדים על הפרט ועל הציבור בכללותו. הודגש כי התיקון מוביל לכך שדווקא הגורמים המשמעותיים ביותר ברשות המבצעת פטורים בפועל מחובת הסבירות; הוא מותיר תחומים שלמים בלא ביקורת שיפוטית אפקטיבית; מונע הגנה על אינטרסים ציבוריים כמו טוהר המידות ותקינות המנהל; ועלול להביא לשינוי מן היסוד של פני השירות הציבורי במדינה, כמו גם לפגיעה קשה בעצמאות מערכת אכיפת החוק ולניצול לרעה של משאבים שלטוניים לצורך השגת יתרונות פוליטיים בתקופת בחירות.

- עוד צוין בין היתר (השופט ע' גרוסקופף) כי התיקון מהווה פגיעה חמורה ב"חוקה בהתהוות", כפי שעוצבה על ידי הכנסות הקודמות. השופטת י' וילנר סבורה כי יש להעניק לתיקון פרשנות מקיימת – שלפיה ביטול עילת הסבירות מתייחס ל"סבירות האיזונית" בלבד, קרי, במובן שנוצק לה בבג"ץ 389/80 בעניין דפי זהב. לגישתה, בהינתן פרשנות מקיימת זו, התיקון אינו פוגע פגיעה אנושה בזהות הדמוקרטית של מדינת ישראל (זאת, בין היתר, לאור העובדה שהתיקון אינו גורע מחובת הממשלה והשרים לנהוג כדין; ואינו מונע ביקורת שיפוטית אפקטיבית, לנוכח קיומן של עילות ביקורת שיפוטית נוספות) ולכן אין מקום לדון באפשרות ביטול התיקון ויש לדחות את העתירות. השופטים א' שטיין וג' כנפי-שטייניץ סבורים כי ניתן וראוי לפרש את התיקון באופן מצמצם ועל כן, אין מקום להתערב בו משום שהוא רחוק מרחק רב מאותם מקרים שבהם ניתן לומר כי הכנסת חרגה מסמכותה המכוננת. בהתאם, לשיטתם, יש לפרש את התיקון כך שהוא יחסום רק ביקורת שיפוטית בעילת הסבירות כפי שהתפתחה מאז פסק הדין בבג"ץ 389/80 בעניין דפי זהב (במסגרתה הוכרה אי-סבירותה של החלטה שלטונית כעילה עצמאית לפסילתה), המתמקדת בבחינת האיזון בין השיקולים השונים בהחלטה השלטונית ("סבירות איזונית"). לשיטתם, התיקון על פי פרשנות זו, עודנו מאפשר התערבות במקרים של

החלטות מופרכות על פניהן מחמת שיקולים זרים, שרירות, חוסר תום-לב ועילות פסילה אחרות, שניתן היה להתערב בהן אף לפני פסק הדין בעניין דפי זהב. השופט כשר הצטרף לעמדת הנשיאה (בדימ') לפיה סמכות הכנסת כרשות מכוננת מוגבלת בכך שהינה כפופה להגדרתה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. כמו כן, לדעתו לביהמ"ש הגבוה לצדק, מוקנית הסמכות לקבוע כי הכנסת חרגה מסמכותה המכוננת, ולהורות על בטלות תיקון לחוק יסוד. לגישתו, המבחן לעניין חריגת הכנסת מסמכותה המכוננת הוא זה שנקבע בעניין חסון – מבחן צר המגולם בשאלה האם התיקון שולל את ליבת הזהות הדמוקרטית של המדינה או פוגע פגיעה אנושה במאפייני הזהות הגרעיניים המינימאליים של מדינת ישראל כמדינה יהודית או כמדינה דמוקרטית.

- לעמדתו, חרף פגיעתו של התיקון נשוא עניינו בהפרדת הרשויות ובשלטון החוק, הוא אינו מגיע לרף הגבוה הנ"ל, שמצדיק התערבות בחוק יסוד ומכאן שאין הצדקה להורות על ביטולו. השופטים סולברג ומינץ חלקו על עמדת הרוב בכל הנוגע לסמכות העקרונית של ביהמ"ש לקיים ביקורת שיפוטית על חוקי היסוד, ואף על סמכותו להכריע בשאלה זו, וציינו כי אין מקור סמכות המאפשר לקיים ביקורת כזו. בין היתר, השופט סולברג סבור כי אף לשיטת הרוב, לא ניתן להסיק מאותם מקורות-סמכות כי ניתן לפסול חוקי-יסוד מקום שבו נחלקו דעות השופטים עצמם, קל וחומר ברוב דחוק, על חודו של קול. מכל מקום, לגישתם, אף בהתעלם מבעיית סמכותו של ביהמ"ש, התיקון מצוי מרחק רב מאותה מגבלה צרה שחלה לשיטת שופטי הרוב על סמכותה המכוננת של הכנסת. בהקשר זה השופט מינץ הדגיש כי הוראה חוקתית יש לפרש מתוך "מבט רחב" ולא "באופן טכני", בצורה המשקפת את "תפיסות היסוד" שהוא נועד להגשים כטקסט חוקתי; כי קשה לקבוע כי לשון התיקון "גורפת", בלתי מסויגת ואינה מותירה מקום "לשום ספק" באשר להיקפו; וכי אין פגם בעצם העובדה שמדובר במושג כללי וטעון פרשנות.
- בנוסף, התיקון אינו מונע כליל עריכת ביקורת שיפוטית על החלטות הממשלה והשרים, אינו מעניק להם שיקול דעת מוחלט וגורף ואינו מעניק חסינות להחלטותיהם. השופט אלרון שב על עמדתו העקרונית אשר לפיה המנדט הנתון לבג"ץ לבחון את ההצדקה שבבסיס החלטות חברי הכנסת מוגבל: וכי בהעדר נורמה מפורשת המגבילה את סמכות הכנסת לחוקק חוקי-יסוד או קובעת כיצד יש להפעילה, הרי שבהמשך פיתוח דוקטרינות המקנות לביהמ"ש סמכות לעצב את גבולות כינון החוקה יש משום היפוך היוצרות. הוא הוסיף וציין כי גם אם

היה נכון לאמץ חריג צר שיאפשר התערבות בחוקי היסוד במקרים קיצוניים של פגיעה בזכויות היסוד של הפרט וכמוצא אחרון בלבד, הרי שביחס ל"עילת הסבירות", הוא הדגיש כי אם הצמצום שנעשה במסגרת תיקון מס' 3 עומד במבחן שנקבע להתערבות בחקיקת יסוד, הפתח שנפער להתערבותו של בימ"ש זה אינו צר כלל וכלל. מעבר לעמדתו העקרונית, לגישתו, ממילא הטענות בעניין תיקון מס' 3 אינן בשלות להכרעה שכן טרם נוצקה פרשנות לתיקון וטרם התבררו גבולותיו ומשכך לא ניתן להניח כי השלכותיו תהיינה חמורות כפי שנטען. לסיכום כתב כי אין זו השעה לזעזע את יסודותיה החוקתיים של מדינתנו וכי בעיתוי הנוכחי הוא חושש כי הנזק שייגרם מערעור יסודות המשפט החוקתי בישראל בשל פסילת תיקון מס' 3, עלול לעלות עשרות מונים על הנזק שבהותרתו על כנו.

רשות האכיפה והגבייה:

202. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (פרשנות הסכם פשרה – מאפייני חיוב ברוטו/נטו) **- בקשת החייב בטענת פרעתי במסגרתה טען כי החיוב היה בערכי נטו ולא ברוטו, החייב טען כי ההסכמה שקיבלה תוקף של פסק דין מחייבת פרשנות.**
מס' תיק **510979-04-22** (25/11/24)

- שתי שאלות עיקריות עמדו להכרעת כב' הרשם, הראשונה: האם רשאי היה החייב לנכות מס הכנסה מסכום הפשרה ופועל יוצא, השנייה: האם יש לפרש את פסק הדין באופן שהתשלום שנקבע היה במונחי נטו, לגרסת הזוכה?
- בהתאם לס' 164 לפקודת מס הכנסה, תקנות מס הכנסה (ניכוי מתשלומים בעד שירותים או נכסים), והוראות צו מס הכנסה (קביעת תשלומים בעד שירותים או נכסים כהכנסה) מטילים על המשלם חובת ניכוי מס במקור בגין תשלומים אותם הוא מבצע לאחר (המקבל).
- הצדדים הסכימו במסגרת הליך שהתנהל בביה"ד לעבודה כי החייב ישלם 90 א"ש בהעברה בנקאית, ההסכם קיבל תוקף של פס"ד. החייב ניכה מס והעביר את היתרה במועד. הזוכה פתח תיק הוצל"פ לביצוע הסכום שנוכה כמס הכנסה וטען כי ההסכמה שקיבלה תוקף של פסק דין מחייבת פרשנות וכי הסכום שנקבע, נקבע בערכי נטו, בניגוד לטענת החייב כי הסכום ברוטו. כב' הרשם דן בטענת הפירעון לאחר שטענה זו התבררה במעמד הצדדים בדיון בפניו וקבע כי

ההוראה "העברה בנקאית" היוותה את אופן ביצוע התשלום המוסכם וכי ההסכם, נהיר וברור ואינו מצריך פרשנות כלל. כב' הרשם חאיק קבע כי בדין ניכה החייב את המס וכי התיק נפתח ע"י הזוכה, שלא כדין. כב' הרשם קבע כי ככל ולא היה מנכה החייב את המס, הרי היה מסתכן בפעולה המנוגדת להוראות פק' מס הכנסה. כב' הרשם קיבל את בקת החייב בטענת פרעתי וחייב את הזוכה בהוצאות.

<u>מזונות:</u>

בית המשפט המחוזי:

203. **בית המשפט המחוזי** (צו הפטר - חוב מזונות) – בקשת החייב להפטר מחוב המזונות.

פש"ר (ת"א) 17328-01-13 **יחזקאל ואח' נ' כונס נכסים רשמי תל אביב ואח'** (09/10/2024)

- כב' השופט **יחזקאל אליהו** הורה על **דחיית** הבקשה ופסק כלהלן: לפי סעיף 69 (א) (3) לפקודה, צו ההפטר לא יחול על חבות לפי פסק דין למזונות. וזה כדי לשרת את התכלית של הבטחת תשלום חוב המזונות ומניעת אפשרות מהחייב לחמוק מחוב זה לאחר שנמנע מלשלמו והעביר את חובו הפרטי אל הקופה הציבורית. הפסיקה בעניין זה הדגישה כי המדובר בחוב חברתי - סוציאלי שנוצר לאחר שהחייב הפר מחויבותו לדאוג לכלכלת מי שהוא חב במזונותיו והדבר מהווה כשל מוסרי. ולאור כל זאת, נקבע כי מתן הפטר מתשלום חוב מזונות שמור למקרים חריגים.
- החייב טוען כי החוב "נסגר" ע"י העברת הדירה. טען המל"ל בתגובתו כי דינה היה להתברר בשלב אישור תביעות החוב או בערכאות המתאימות. הדבר לא נעשה. **מתן הפטר מחוב בנסיבות אלה תפגע קשות בקופה הציבורית שכן הקופה כבר נשאה בתשלומים**. המל"ל צרף לתגובתו את הסכם הגירושין שבין הצדדים ולפיו התחייב בתשלום מזונות הקטינים בסך של 3,000 ₪. החייב טוען כי וויתר לגרושתו על חלקו בדירה, אך היה עליו להגיע להסכמה אשר תאושר ע"י ערכאה מוסמכת ולפיה חלקו בדירה ישלם תחליף או היוון של מזונות הקטינים ולבטל את החיוב במזונות השוטפים או להפחיתו באופן משמעותי. אין זה סביר כלל כי גרושתו תקבל את מחצית חלקו בדירה וכן מזונות מלאים.
- ובכך, קבע כב' השופט כי דין הבקשה להידחות מכל וכל והיא אינה עומדת כלל לכללים שנקבעו בפסיקה.

בית משפט שלום:

204. **בית משפט שלום** (הפטר – מזונות) - בקשת יחיד לקבלת הפטר מחוב מזונות עבר בהעדר תגובת המל"ל, מדובר בחוב משנת 1994. הנאמן הצטרף לבקשת

היחיד והסכים למתן הפטר כמבוקש, עוד טען כי העדר תגובה של המוסד לביטוח לאומי כמוה כהסכמה בשתיקה.

חדל"פ 66271-05-22 **יצחק אסולין נ' ממונה על חדלות פירעון מחוז תל אביב** (16/01/2024)

- כב' השופט **טל ענר** פסק כלהלן: בית המשפט העליון קבע בע"א 3746/21 יצחק יניב סנדרוסי נ' הכונס הרשמי, כי המבחנים ל"נסיבות חריגות" שהותוו בע"א 5628/14 סלימאן נ' סלימאן נכונים גם לאחר חקיקת חוק חדלות פירעון ובהם: כושר ויכולת פירעון נוכחי והאם הוא צפוי להשתנות; האם יש ליחיד נכסים; נסיבות היווצרות החוב; האם מדובר בחוב עבר או חוב שממשיך להיצבר; מועד יצירת החוב; האם מדובר בזכאי למזונות שעדיין זכאי למזונות; תום ליבו של החייב; ועוד.".
- בענייננו נראה כי מתקיימות מרבית הנסיבות שמנתה הפסיקה, כפי שצוין לעיל. בפרט, גילו המתקדם של היחיד, נכותו, הכנסתו הזעומה, היעדר נכסים, היות החוב ישן ביותר והעובדה שהזכאי למזונות כבר אינו קטין מזה שנים רבות. לאור האמור, ובאיזון בין נסיבותיו של היחיד והעמידה בתנאי הפסיקה לבין חשיבותה הרבה של החובה לשלם מזונות- מצאתי להיעתר לבקשת היחיד ולקבוע בהתאם לסמכותי בסעיף 175(ב)(2) לחוק כי ההפטר בתיק זה יחול גם על חוב מזונות העבר.

205. **בית המשפט השלום** (חוב מזונות מל"ל – צו הפטר) – בקשת היחיד להחלת צו ההפטר על חוב המזונות אותו הוא חב למוסד לביטוח לאומי בהתאם לסמכות הקבועה בסע' 175(ב) לחוק חדלת פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018.

חדל"פ (חיפה) 30675-12-22 **אנוור עאידי נ' הממונה על חדלות פירעון מחוז חיפה והצפון** (06/10/2024)

- לטענת היחיד, הוא נכה ונעדר כושר השתכרות, ילדיו בגירים, גרוש המתגורר אצל אמו בהיעדר כל אמצעים לשכירת דירה ומצבו הכלכלי והרפואי בכי רע. המוסד לביטוח לאומי סבור כי אין לתת הפטר על חוב המזונות לרבות בשל מחדל משפטי ומוסרי הנוגע לחוסר תום לב מובהק של היחיד. גם הנאמן והממונה מתנגדים לבקשה. כב' השופטת **תמי לוי** הורתה על **דחיית** הבקשה ופסקה כלהלן: סע' 175(ב) לחוק מקנה לבית המשפט סמכות להחלת ההפטר על

חוק המזונות בנסיבות חריגות המצדיקות זאת. ההלכה הפסוקה קובעת כי **רק במקרים חריגים** יינתן לחייב הפטר, מלא או חלקי, מחוב מזונות עבר. הפסיקה הכירה במקרים בהם ראוי להחיל את ההפטר גם על חוב המזונות בשל נסיבות אישיות קשות של החייב ונסיבות נוספות בהן מצבו הכלכלי של החייב והזמן שחלף מפתיחת התיק מושא החוב, והעניין נתון לשיקול דעת בית המשפט הדן בהליך. בנוסף, בית המשפט **יבחן את תום הלב** של היחיד בהליך פשיטת הרגל עצמו, לרבות עמידתו בחובותיו בהליך. חזקה על פסק הדין למזונות שניתן בעניינו של היחיד כי הוא משקף את יכולתו הכלכלית של היחיד במועד מתן פסק הדין. **בית המשפט קבע, כי לא הוכח כי הייתה ליחיד מגבלה רפואית במשך שנים אשר מנעה ממנו לחלוטין לעבוד, להשתכר ולשלם את דמי המזונות של ילדיו.** יתרה מכך, כלל לא נטען על ידי היחיד כי נעשו על ידו לכאורה מאמצים משך השנים לשלם את חוב המזונות ו/או כי שילם חלק ניכר ממנו. נקבע, כי ניתן ליחס ליחיד אדישות הן באשר לצבירת החוב כלפי המוסד לביטוח לאומי כמו גם ביחס לחובתו לסלק החוב ולו באופן חלקי. היחיד במקרה זה, הפר החובה לזון את ילדיו, שעה שלא הייתה כל מניעה מצדו מלמלא אחר חובה זו. בית המשפט קבע, כי אין לקבוע כי מתקיימות נסיבות חריגות ואין מקום להורות על מחיקת חוב המזונות שיצר בחוסר תום לב מתמשך.

- ועל כן, נדחתה בקשת היחיד להחלת סע' 175 (ב) לחוק חדלות פירעון.

206. **בית המשפט השלום** (אתיקה – חובות עו"ד – חוב מזונות מלל שלא הופטר בצו ההפטר) – **האם העובדה שאין המדובר בחוב מזונות ישיר, כטענת המבקש, אלא בחוב מזונות למשיב (המוסד לביטוח לאומי), מאפשרת החלת צו ההפטר על חוב המזונות נשוא תיק ההוצאה לפועל?**

רע"צ (י-ם) 46608-07-24 **עדנאן חמדאן נ' המוסד לביטוח לאומי** (10/12/2024)]

- בקשת רשות ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל שדחה בקשת המבקש לסגור את תיק ההוצאה לפועל כנגדו.
- טרם כתיבת פסק הדין ביקש מותב זה לעיין בפסיקה אליה הפנה המבקש בבקשתו, **אולם לא עלה בידו לאתר את פסקי הדין אותם הזכיר המבקש** בבקשתו במאגרים המשפטיים (למעט פסק הדין בעניין סקוק). ב"כ המבקש הסביר כי הטעות בציטוט הפסיקה נבעה מהסתמכות על מאגר משפטי מקוון, מקור מידע מקובל ונפוץ בקרב עורכי דין, אך הדגיש כי לא הייתה לו כל כוונה

להטעות במכוון את בית המשפט. ב"כ המבקש אישר בהודעתו, כי "פסקי הדין" עליהם ביסס בקשתו אינם קיימים.

- לעורכי הדין **חובה מקצועית**, הן כלפי שולחם, הן כלפי הצד שכנגד ובוודאי כלפי בית המשפט, שלא לטעון טענות עובדתיות לא נכונות, קל וחומר שלא להפנות לאסמכתאות משפטיות שלא קיימות במציאות. בית המשפט איננו יודע על איזה מאגר מקוון ביסס ב"כ המבקש את הסתמכותו, אולם ברור כי אין המדובר במאגר המשפטי המקוון "נבו" (שם פורסמו, על פי הנטען, "פסקי הדין"), שכן ב"כ המבקש אישר כי "פסקי הדין" שצוינו בבקשתו אינם מופיעים ב"נבו."
- לגופם של דברים, ב"כ המבקש ביסס את טיעוניו על "פסקי דין" שאינם קיימים, ועל כן אין אלא להתעלם מהם לחלוטין. פסק הדין היחיד (אותו ניתן לאתר במאגר המשפטי "נבו") המוזכר בבקשה הינו פסק הדין בעניין סקוק, ושם לא נקבע את אשר המבקש מבקש לטעון. אין בפסק הדין בעניין סקוק כל קביעה לפיה, חוב מזונות למוסד לביטוח לאומי איננו שקול לחוב מזונות ישיר, ועל כן ניתן להחיל עליו צו הפטר שניתן כנגד המבקש, כפי שניסה ב"כ המבקש לטעון.
- בית משפט שלום דחה את הבקשה, מאחר וצו ההפטר איננו חל על חובות שאינם בני הפטר בהתאם להוראות פקודת פשיטת הרגל, ומאחר שלפי סע' 69(א)(3) חוב מזונות אינו פטור על פי צו ההפטר, שאז ניתן לקבוע כי לא נפל פגם בהחלטה נשוא בקשה זו.

בית הדין האזורי לעבודה:

207. **בית הדין האזורי לעבודה** (הוצאה לפועל - חוב מזונות) - האם יש להורות לנתבע לסגור תיק הוצאה לפועל שפתח כנגד התובע לגביית דמי המזונות ששילם לנתבעת – גרושת התובע – לפי הוראות חוק המזונות (הבטחת תשלום), בטענה כי תשלום המזונות אינו כדין?

ב"ל (חי') 45624-12-20 **סקוברב אנדרי - המוסד לביטוח לאומי** (01/05/2024)

- כב' השופטת **סאוסן אלקאסם** פסקה כלהלן: סמכות בית הדין לדון בתביעות על פי חוק הבטחת מזונות, הוגבלה ליחסי הזוכה מול הנתבע כאמור בסעיף 13 לחוק. התובע רשאי לפנות לבית הדין לגבי הליכי הגבייה שמנהל הנתבע רק לגבי קיזוז שנעשה בסכומים להם הוא זכאי מהנתבע אל מול חובו במזונות.

מעבר לכך, טענות לגבי החבות עצמה, דרך חישוב החוב, היווצרותו, פירעונו, שיעורו וכדומה לכך, לא הוקנו לבית הדין.

- אין סמכות לבית הדין לדון בתביעת התובע – כחייב שפסק דין למזונות ניתן לחובתו – כנגד החלטת הנתבע לשלם מזונות הנתבעת – מי שפסק דין למזונות ניתן לזכותה. כמו כן צודקים הנתבעים כי חל מעשה בית דין. החלטת רשם ההוצאה לפועל בטענת "פרעתי" היא החלטה שיפוטית, תוקפה כפסק דין והיא יוצרת השתק פלוגתא ככל שלא בוטלה בערעור או בהחלטה אחרת, גם אם ניתנה במעמד צד אחד.

רשות האכיפה והגבייה:

208. **החלטת כב' הרשם יניב יחזקאל** (מזונות - תושב חוץ) – עניינה של החלטתי זו הינה השאלה **האם יש בהליכי גביית חיובי מזונות בגין פס"ד שניתן על ידי בית משפט בישראל כנגד חייב אשר מרכז חייו מצוי בחו"ל ואשר נגבים בסיועה של היחידה לסיוע משפטי במשרד המשפטים, כעילה לסגירת תיק ההוצאה לפועל?**
תיק **503802-03-20** (02/04/2024)

- כפי שיפורט להלן, סבורני כי אין מניעה לזוכה לנהל הליכי גבייה מקבילים במסגרת תיק הוצאה לפועל כמו גם לפעול לגביית דמי המזונות במקום מגורי החייב בחו"ל ובאופן בו דינה של בקשת החייב להידחות. להלן יפורטו נימוקיי לכך. הסדרתם של הליכים לגביית דמי מזונות מחייבים המתגוררים במדינה אחרת הוסדרה במסגרת האמנה בדבר גביית מזונות בחו"ל (Convention on the recovery abroad of maintenance) ואשר אושררה על ידי מדינת ישראל ביום 20.6.1956 (להלן: "האמנה"). תכלית האמנה הזאת היא להקל על גבייתם של מזונות שאדם (להלן- התובע), הנמצא בשטח ארצו של בעל אמנה אחד, טוען שהוא זכאי לקבלם מאדם אחר (להלן- המשיב), הכפוף לשיפוטו של בעל אמנה אחר.
- תכלית זו תוגשם באמצעות סוכנויות (להלן: סוכנויות העברה וקבלה). אמצעי הסעד הקבועים באמנה זו באים כהוספה, ולא כתחליף, לכל אמצעי הסעד הקיימים לפי החוק העירוני או הבינלאומי..." מאחר וארה"ב לא חתומה על האמנה ולנוכח קשרי המסחר והעובדה כי אזרחים של שתי המדינות מתגוררים מקצתם אצל המדינה השנייה, ביום 5.2.2009 חתמה מדינת ישראל באמצעות

שר המשפטים על מזכר הבנות למול ממשלת ארה"ב המסדיר את שאלת אכיפתם וגביית של דמי מזונות ילדים. בדומה לאמנה, נדרשת כל מדינה למנות רשות מרכזית לשם שיתוף הפעולה ליישום מזכר ההבנות תוך שנקבע כי במדינת ישראל תשמש כ"רשות מרכזית"- היחידה לסיוע משפטי במשרד המשפטים. עיון באמנה כמו גם במזכר ההבנות מעלה כי לא נקבעה במסגרתם כל הוראה שהיא הקובעת כי משננקט הליך לגביית דמי מזונות בחו"ל תוך שצוין במפורש באמנה כי זו מהווה כהוספה ולא כתחליף להליכים, הרי שבהכרח יש לבטל את כלל ההליכים הננקטים במדינה האחרת, כאשר הדעת אף נותנת כי נקיטתם של הליכי הגבייה בחו"ל הינם נדבך נוסף ב"ארגז כלי הגבייה" הניתנים לביצוע לשם גביית החוב, תוך שמקובלת בעיניי עמדתה של הזוכה לעניין זה.

- ודוק, פניית צד מעוניין לגביית דמי המזונות מחייב השוהה בחו"ל הינם מהטעם הברור כי הליכי הגבייה הננקטים במדינה בה הוא אינו מתגורר, ברובם המכריע אינם אפקטיביים כנגדו לאור היעדר נכסים והכנסות. כעולה מהמסמכים שצירפה הזוכה, תיק אצל הרשות המרכזית- הלשכה לסיוע משפטי נפתח בשנת 2022. בהתאם לאישור מהאגף לסיוע משפטי שצורף על ידי הזוכה נושא התאריך 7.3.2024, נכון למועד הינתן האישור, טרם נתקבלו כספים ששולמו לכאורה מצדו של החייב כאשר כספים אלו מתקבלים באמצעות המחאות המדווחות מארה"ב להנהלת הלשכה לסיוע משפטי בירושלים. בענייננו, לא הוצג על ידי החייב כל מקור נורמטיבי לפיו נקיטתם של הליכי גבייה במדינה אחרת משמעם סגירת התיק וביטולם של כלל ההליכים הננקטים כנגד רכושו במסגרת מדינת ישראל, כאשר לא זו אף זו, הרי שככל שבקשת החייב תתקבל, הרי שיש בדבר משום החשש לטענה שיכולה להיות מועלית על ידי החייב כי אינו חב כלל בחוב תוך שהדעת נותנת כי ההליכים המתבצעים בחו"ל יונקים חיותם מההליכים וההחלטות השיפוטיות הניתנים והנאכפים כאן. כמו כן, הרי שאף מקום בו החייב ישלם את חובו כתוצאה מהליכים הננקטים בארה"ב, ובאמצעות צו תשלומים, הרי שככל הליך לפריסת חוב עבר, אין בעצם עובדה זו כדי להוות "חומת מגן" מנקיטת הליכים כנגד רכושו של החייב אשר לא עוכב ביצועו, בעוד בהתאם לפרקטיקה הנהוגה במסגרת הדיון בבקשות חייב לפריסת חוב מזונות עבר, הרי שלא מעוכבים עם מתן ההחלטה לפריסה כלל ההליכים.
- **כן מצאתי לדחות טענת החייב כי מאחר והינו תושב חוץ, המעקב אחר תיק ההוצאה לפועל מקשה עליו ומצריך ממנו שכירת שירותי עו"ד מטעמו, בפרט מקום בו באפשרות החייב לעקוב אחר כלל ההליכים בתיק באמצעות מערכת**

כלים שלובים ממחשבו האישי ומכל מקום בעולם. בבחינת למעלה מן הצורך, מקובלת עליי טענת הזוכה כי מאחר וננקטו בתיק הליכים להבטחת תשלומם של דמי המזונות בחו"ל הרי שככל וייסגר התיק יבוטלו אותם ההליכים ובאופן המסכל את ביצועם. בשים לב להכרעתי שלעיל, הרי שאין כל רלוונטיות לטענת החייב כי צו פריסת החוב בארה"ב ניתן בהסכמתה של הזוכה אם לאו, כאשר גם מקום ניתנה הסכמה, אין בה כדי להוות טעם לסגירת התיק בהיעדר הסכמתה של הזוכה, תוך שעל הזוכה לפעול בהתאם להוראות סעיף 19א לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 ולדווח על התקבולים שישולמו לידיה כהקטנה בתיק. **בקשת החייב, נדחית. החייב יישא בהוצאות הזוכה בסך של 1,500** ₪ **אשר יצטרפו לקרן החוב בתיק.** החלטות משלימות בעניין בקשות הזוכה להגדלת קרן החוב אשר הדיון בהן עוכב נוכח בקשת החייב, תינתנה בנפרד.

209. **החלטת כב' הרשמת סמאח מנאסרה-סבאח** (מזונות) - בקשת החייב לביטול עיכוב יציאה ו/או הגבלת יציאתו מהארץ לתקופה מיום 15/06/2024- 30/06/2024 לשם נסיעתו לערב הסעודית לצורך קיום מצוות "אלעומרה."
תיק **515087-01-18** (15/05/2024)

- החייב צירף לבקשתו, בין היתר, כתבי ערבות של 2 ערבים (עובדי מדינה) – מס הכנסה ומשרד החינוך אשר יערבו לחובו עד לחזרתו ארצה. בתיק משופעלות קרנות מזונות על סך של 2500 ₪ והחייב עומד בתשלומם תקופה ממושכת, יתרת החוב בתיק מאופסת .
- הזוכה לא העלתה טענה אחת ענייניות המצביעה על קיומה של עילה לדחיית בקשת החייב חרף איפוס החוב, העמידה הממושכת בתשלום דמי המזונות והבטחת החוב העתידי ככל ויהיה בשני ערבים, אי לכך אין לקבל את התנגדותה הסתמית של הזוכה. כידוע, בבסיסו של חוק ההוצאה לפועל עומדות שתי תכליות: התכלית האחת, הינה יצירת מנגנון אשר באמצעותו יוכלו זוכים לגבות את חובותיהם ולממש פסקי דין אשר ניתנו לטובתם ביעילות וזריזות. מנגנון זה ראוי לו שיהיה יעיל, מעשי ובר-יכולת אכיפתית, כשלנגד עיניו של רשם ההוצאה לפועל, עומד בראש ובראשונה, הזוכה, בכדי שיבוא עד מהרה למימוש זכויותיו הקנייניות הפסוקות כנגד החייב. התכלית השנייה, הנה הגנה על זכויות היסוד של חייבים אשר מצבם הכלכלי איננו מאפשר להם לפרוע את חובותיהם

הפסוקים, ברוח זכויות היסוד אשר עוגנו וקיבלו מעמד חוקתי על-חוקי בחוק-יסוד כבוד האדם וחירותו.

- בין שתי תכליות אלו קיים מתח תמידי והן מתנגשות זו עם זו לא אחת, ולפיכך, יש צורך לאזן ביניהן. במסגרת עריכת איזון זה, יינתן משקל נכבד לאינטרס של הזוכה בביצוע פסק הדין אשר ניתן לטובתו. זאת ועוד: בהליכי הגבייה בהוצאה לפועל נוהג עקרון המידתיות, ורשם ההוצאה לפועל, ככל רשות מנהלית-שיפוטית, כפוף לו בהחלטותיו. שומה על הרשם בקבלו כל החלטה, לבחון, בנסיבות כל עניין ועניין, האם ההליך בו מבקש הזוכה לנקוט בו הנו ההליך המתאים ביותר, והאם לא ניתן להשיג את אותה תוצאה, באמצעות נקיטה בהליך אחר, אשר פגיעתו בחייב פחותה. נוסף על כך כידוע לצאת מן הארץ, זכות זו נקבעה בסעיף 6(א) לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ,וזכתה למעמד רם בסולם הזכויות החוקתיות.

- לאחר שעיינתי בבקשה, בתגובה ובתשובה לה **אני קובעת כי צו עיכוב היציאה מן הארץ/הגבלת היציאה מן הארץ/ הגבלת דרכון יבוטלו באופן זמני לתאריכים שימשו לחופשתו של החייב ואשר לא יעלו על 20 ימים וזאת בכפוף לתנאים דנן: א.** החייב ימציא 2 ערבים טובים להנחת דעתי המשתכרים סך של 9,000 ש"ח נטו כל אחד , ויוצא כנגדם צו עיכוב יציאה מן הארץ. **א.1.** על הערבים להמציא, תלושי שכר ל - 6 החודשים האחרונים או אסמכתאות לתשלומי מס הכנסה ומע"מ משנת החודשים האחרונים. לא יתקבלו ערבים אשר הינם חייבים בעצמם בתיקי הוצאה לפועל או ערבים שנמצאים בהליך חדל"פ. **א.3.** הערבים יחתמו על כתב ערבות המצוי במזכירות ההוצאה לפועל, כנגד הצגת תעודת הזהות. **א.4.** יציאת החייב מהארץ לתקופה כאמור תותר רק לאחר עיכוב יציאתם של הערבים מהארץ. **א.5.** עם חזרת החייב לארץ, יתייצב בפני מזכירות לשכת הוצאה לפועל בחדרה או מזכירות מסלול מזונות חיפה ,וירשם צו עיכוב יציאה נגד החייב. עם רישום עיכוב היציאה במשטרת הגבולות, יבוטלו הערבים.

210. **החלטת כב' הרשמת מייסון הווארי** (פתיחת תיק מזונות – חיוב כספי) –
בקשת החייב לסגירת התיק בשל טענה לפתיחתו שלא כדין.
תיק **513477-12-23** (05/08/2024)

- לאחר עיון כב' הרשמת בבקשה ובטענות הצדדים קבעה כי דין הבקשה להידחות. עיון בבקשת הביצוע שהוגשה מטעם הזוכה במועד פתיחת התיק

מלמד על טעות חישובית מהותית בסכומים שהתבקשו. אף אחד מהצדדים לא טען בשום שלב בעניין זה אולם לא ניתן להתעלם מעובדה זו, שעה שטענות הצדדים מבוססות בין היתר על תחשיבים שהוגשו לעניין אופן פירעון החיובים המתבררים. הזוכה פירטה במסגרת תחשיבה, כמובא לעיל, סכומים חודשיים בהם חויב החייב בהתאם להוראות שני פסקי הדין, תשלומים ששילם החייב ע"ח החוב וכן יתרת החוב הנטענת לתשלום. ולאחר חישוב חוזר של כלל הסכומים שהוצגו בטבלת הזוכה מלמד כי נפלה טעות חישובית בהתאם לתחשיב הזוכה עצמה, שנותר לחייב לשלם לפי חישוביה הינו ע"ס של 30,800 ₪ ולא ע"ס של 24,300 ₪ כפי שנפתח התיק בפועל.

- ומכאן, הורתה כב' הרשמת על הוספת סך של 6500 ₪ ליתרת החוב בתיק ע"ח טעות חישוב שנעשתה במועד פתיחתו. בנוסף לכך, הזוכה טוענת כי פתיחת התיק נעשתה על ידה בתום לב ולא בכוונת מרמה. ובכך, המסגרת המתאימה לתיקון העוול, אם נעשה, כתוצאה מהתנהלות לקויה של עורך דין היא במסגרת יחסי עורך דין-לקוח ולא באמצעות פגיעה בזכויות כספיות של הזוכה שניתנו לה במסגרת פסק דין חלוט. ולפי סע' 50 לחוק החוזים, יש לדחות את טענת החייב בטבלה שהגיש, אודות סכום החוב שזקף לחוב הרכושי. החייב אינו יכול היום להחליט לזקוף את הכספים ששילם לזוכה מחוץ לתיק ההוצאה לפועל, לפי ראות עיניו, משלא עשה זאת בזמן התשלום. בנוסף לכך, מתן הוראה על השבת הסכום, יש בה משום עשיית עושר ולא במשפט, הרי מדובר בחוב פסוק שעל החייב לשלמו. במהות, מדובר בכסף השייך לזוכה בגין פסק דין רכושי חלוט, ומתן השבה יש בו כדי לגרום לחייב להתעשר שלא כדין, ולו לתקופה זמנית, עד שהזוכה תחליט, לפתוח תיק נוסף נגד החייב באם תחויב להשיב כספים לחייב. ולכך, כב' הרשמת לא מצאה נכון להורות על השבת הכספים ו/או סגירת התיק, ובכך על דחיית בקשת החייב.

211. **החלטת כב' הרשמת אביבה יהונתן ארוש** (ביטול עיקול – מזונות) – בקשת חייב לביטול צו עיקול שהוטל להבטחת מזונות עתידיים. הסוגיות העולות מבקשתו של החייב; **האם מקום בו הוטל עיקול על כספי חייב ממכירת חלקו בדירת מגורים משותפת, לטובת הבטחת דמי מזונות עתידיים, והחייב עמד בתשלומי המזונות, במועדם ובמלואם, במשך למעלה משנה ממועד הטלת העיקול, מביא בהכרח לביטול העיקול, כולו או מקצתו? האם מוסר התשלומים של החייב מצדיק ביטול**

העיקול, כולו או מקצתו, אף כאשר אין בהשתכרותו החודשית כדי לממן את מלוא הוצאותיו החודשיות ולא חל כל שינוי נסיבות לטובה בגובה הכנסותיו החודשיות ממועד הטלת העיקול ועד היום? מהי נקודת האיזון בה מחד גיסא מציג החייב יציבות ומוסר תשלומים של דמי המזונות השוטפים במשך פרק זמן ממושך של מספר שנים ומאידך, גובה הכנסותיו החודשיות נמוכות מגובה החיוב החודשי השוטף עבור 5 קטינים, באופן אשר אינו יכול לערוב לתשלום דמי המזונות העתידיים?

תיק **518154-03-21** (04/09/2024)

- בהחלטה נקבע כי תשלומי המזונות השוטפים משולמים כסידרם מזה כ 5 שנים, ועל אף זאת לא בוטל העיקול, ונקבע מנגנון חלופי לרכישת נכס והטלת עיקול על הנכס. כב' הרשמת בחנה את טענות החייב והגיעה לכלל מסקנה כי אין מקום לבטל את העיקול שנועד להבטיח את המזונות העתידיים והורתה על דחיית בקשת החייב לביטול צו העיקול.

212. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (ביצוע פסק דין מזונות – צו עיכוב יציאה מן הארץ) – בקשת החייב למתן החלטה בהעדר תגובת הזוכה להחלטה מיום 18/09/24 באשר לבקשתו לביטול צו עיכוב יציאה מן הארץ.

תיק **512899-06-18** (09/10/2024)

- החלטת כב' הרשם הומצאה לזוכה הן באמצעות הדואר, הן באמצעות אי –מייל, והן באמצעות מסרון לפיכך אין ספק כי הזוכה קיבלה לידה ההחלטה ובחרה שלא להגיב, ומאז מתן ההחלטה חלפו **כ- 6 שנים** והזוכה באי הגשת תגובה למעשה לא הצביעה על כל קיומו של חשש להמלטות החייב מן הארץ והכבדת ביצועו של פס"ד.
- כשמוגשת ע"י זוכה בחוב **מזונות** בקשה לעיכוב יציאה מן הארץ של החייב, יש לבחון את "היסוד להניח" שהחייב עומד לצאת את הארץ. כל שכך תוכיח הזוכה, יעבור "הכדור" לפתחו של החייב שיידרש להגיב לבקשה, ולפרט כיצד מבטיח את פירעון חוב המזונות הקיים ו/או העתידי. **חלוף הזמן מאז הוצא הצו ובהעדר כל תגובה מטעם הזוכה לקיומו של חשש עדכני וסביר להותרת הצו על כנו מובילות למסקנה כי יש להורות על ביטול צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד החייב.** עיכוב יציאה מן הארץ מהווה פגיעה בזכות חוקתית של החייב לפי חוק יסוד: כבוד אדם וחרותו, סעיף 6(א) לחוק: כל אדם חופשי לצאת מישראל. אי

לכך, הורתה כב' הרשמת **על ביטול** צו עיכוב יציאה מן הארץ שהוצא כנגד החייב, **ללא כל תנאי** לצדו.

213. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (קיזוז בתיק מזונות) – בקשת החייב בטענת פרעתי בהתאם להוראת סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל.

תיק **525167-04-24** (06/11/2024)

- בטענת הקיזוז, הסמכות לדון בטענת קיזוז לא נקבעה במפורש בסעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל, אולם הלכה פסוקה היא שבמסגרת טענת "פרעתי" ניתן להוכיח גם טענת קיזוז.
- **קיזוז מדמי מזונות**, הכלל הוא, כי אין לפגוע בסיפוק מזונותיו השוטפים של הזכאי למזונות בדרך של קיזוז, בהעדר הוראה חד משמעית אם בהסכם, אם בפסק. בתיק זה, לחייב **מוקנית זכות קיזוז** בהתאם להוראות סעיף 14ג לפס"ד **ותקופת חיוב לשעבר על פי הוראות פס"ד הינה 29.10.23.** נקבע סה"כ לאחר קיזוז **הסכום להכרעה - 3,954.84 ש"ח.** נטל השכנוע, לפי הוראה מפורשת שבסעיף 19 לחוק **על החייב מוטל נטל השכנוע להוכחת טענותיו**, נטל זה קבוע ומוטל תמיד על החייב ואיננו עובר לעולם אל הזוכה מכיוון שרואים את החייב כאילו הוא "המוציא מחברו". טענת פרעתי היא בדרך כלל טענת הודאה והדחה שבה **רובץ נטל השכנוע עד הסוף על החייב ואיננו עובר לזוכה. הנטל עובר אל הזוכה גם כאשר עובדה מהותית כלשהי שהחייב נדרש להוכיח את קיומה נמצאת דווקא בידיעתו המיוחדת של הזוכה והסבת הנטל מתרחשת לאחר שהחייב הביא ראיה לכאורה לתמיכתו בגרסתו.**
- לאחר עיון כב' הרשמת בכתבי הטענות קבעה כי יש להעמיד את החוב לסכום של 3,954.84 ש"ח מתוכו יש לקזז את הסכום 2,297 ש"ח.

<u>פרעתי:</u>

בית המשפט המחוזי:

214. **בית משפט מחוזי** (פרעתי - חיובים שלובים בפס"ד) - בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט שלום במסגרתה בית המשפט קבע כי ניתן להעביר לתיק הוצל"פ את הכספים שהפקידה המשיבה במסגרת ההליך קמא, אך לא ניתן להעבירם למבקש עד שיקיים את חלקו בחיובים השלובים שנקבעו בפסק דין מיום 15.4.2012.

רע"א (חי') 49409-10-23 **יעקב כהן נ' נאוה גלילי** (30/01/2024)

- כב' הנשיא **רון שפירא** החליט להיעתר לבקשה, לתת רשות לערער, ולדחות את הערעור לגופו, מהטעמים הבאים: אמנם הבקשה הוגשה רשמית על ההחלטה לעכב את הכספים בתיק ההוצל"פ, **אך למעשה מדובר בהמשך המחלוקת הישנה** אודות ביצוע התנאים השלובים שנקבעו בפסק דין 2012, מחלוקת שכבר מתנהלת ביניהן למשך ה-12 שנים האחרונות . המקרה לפניי הוא מקרה של שני ניצים שמרוב מאבק כבר אינם רואים דרך לצאת ממנו, גם כשברור לכל כי התקדמות לסיום המחלוקות תיטיב עם שניהם כאחד. עניינו, חרף למעלה מ-15 שנות מאבק, הליכים משפטיים אין ספור, בזבוז משאבים שיפוטיים ונזקים כלכליים ואישיים שנגרמו לשני הצדדים כאחד, הם טרם הבחינו כי עלה השחר וכי עליהם לחתור לסיום. ההיפך הוא.
- כיום, הצדדים הם למעשה ולמרבה הצער, באותה נקודת מחלוקת בה התחילו עם מתן פסק דין 2012 בשאלה **מי מהם מחויב ראשון לבצע את חלקו בחיובים השלובים**. בכתב הבקשה, הועלו שוב טענות משפטיות לעניין ביצוע תנאים שלובים. המבקש שוב הפנה לספרות בדיני חוזים, שם צוין כי במקרה של חיובים שלובים בחוזה, די בכוונתו של צד אחד לקיים כדי שאי-הקיום על ידי הצד שכנגד ייחשב להפרה. עם זאת, וחרף הטענה המשפטית שהובאה, אומר כי אין מדובר בשאלה משפטית מהותית שיכולה הייתה להצדיק ניהול הליכים רבים במהלך העשור האחרון. **עסקינן בחיוב שלוב** שהוא נושא בו מובן כי נדרש מעט אמון הדדי בין הצדדים כדי לפתור את הקושי האינהרנטי בביצוע של חיובים שלובים באופן "סימולטני". אלא שגם במקרה שאין אמון בסיסי בין הצדדים כבענייננו, קיימים מנגנונים שיכולים לסייע לצדדים להתגבר על קושי זה, כפי שאפרט בהמשך. שנית אציין כי גם בהנחה שדברי המבקש שהובאו בנוגע לתנאים שלובים בדיני חוזים חלים באותו אופן על תנאים שלובים שנקבעו

בפסק דין, לא מצאתי בדבריו כדי לסייע לו במקרה דנן. הסיבה לכך היא, כי במקרה שלנו, במהלך 12 שנים, שני הצדדים כאחד הראו בבירור בהתנהגותם כי הם אינם מתכוונים לקיים את חלקם מהחיובים השלובים.

- בכל צומת אפשרית, כל צד נתלה באמתלה אחרת במטרה להצדיק הימנעותו מקיום חיובו, שלרוב התמקדה בהאשמת הצד הנגדי בכך שהוא טרם ביצע את חלקו בחיוב. בנסיבות אלו, לא ניתן לקבל את טענת המבקש לפיה הוא זה שהיה מוכן לבצע את חלקו בחיוב בעוד המשיבה היא זו שנמנעה מלקיים את חלקה. סבורני כי שגה בית משפט קמא בכך שקיבל החלטותיו לעניין גובה ההפקדה עוד בטרם קיבל תגובת המבקש לבקשת רשות הערעור שהוגשה. כתוצאה מכך, לצד הטעיה בה נקטה המשיבה בכתב הבקשה, כפי שציין בית משפט קמא, מידע על אודות גובה החוב בתיק העדכני התגלה רק לאחר שהמשיבה כבר הפקידה את סכום החוב הפסוק שהתבקש על ידי בית המשפט. בנסיבות המתוארות, ברי כי טענת המבקש לפיה ניתן להעביר לו את הכספים מאחר שהפקיד בקשה לביטול הערת האזהרה בידי בא כוחו, אינה יכולה להצדיק העברת הכספים לידיו לפני ביטול הערת האזהרה בפועל. אין טענתו כל בטוחה ממשית לכך שיבטל את הערת האזהרה לאחר קבלת הכספים. לאחר הדברים האלו, **לא מצאתי פגם בהחלטת בית משפט קמא שהבהירה כי הכספים מעוכבים בתיק ההוצל"פ עד ביטול הערת האזהרה. ההחלטה הגיעה על רקע ניסיון כן לסייע לצדדים להתקדם אל עבר פתרון המחלוקת, ויש להצר על כך שהוא לא צלח. בנסיבות אלו, הבקשה נדחית.** בעניינו נדמה כי מוטל על בית המשפט להזכיר לצדדים כי עלה השחר, וכי הגיע הזמן שיסכימו להשתחרר מחבלי העגינות שנוצרו ביניהם.
- בהקשר זה, על בית המשפט ליצור מצב בו מחד גיסא, יהיה ניתן להעביר למבקש הסכום שנפסק בפסקי הדין, ומאידך גיסא, תבוטל הערת האזהרה והמשיבה תוכל לממש את הנכס כדי לשלם את יתרת החוב. הסדר כזה יאפשר לצדדים להתקדם מחיבוט נוסף בשאלה מי מהם חייב לפעול ראשון בביצוע החיובים השלובים, ויאפשר לגשת לשלב הבא של בירור המחלוקת. כאמור, ניתנה רשות לערער ואולם הערעור נדחה לגופו. עד יום 29.2.2024 המבקש יבטל את הערת האזהרה ויגיש הודעה לבית המשפט עם ביטולה .לאחר ביטול הערת האזהרה, יבוטל העיכוב על כספי ההפקדה הנמצאים בתיק ההוצל"פ. שווי הכספים שניתן יהיה להעביר למבקש יעמוד על סכום של 945,793 ₪ (ולא 922,185 ₪) בהתאם לפסק הדין שניתן . עד ביטול הערת האזהרה, יעוכבו כל הליכי הוצאה לפועל נגד

המשיבה בגין החוב, והחוב יפסיק לצבור ריביות. לאחר ביטול הערת האזהרה וביטול העיכוב על כספי ההפקדה, הליכי ההוצאה לפועל בגין יתרת החוב יחודשו, והמבקש יהיה רשאי להמשיך לפעול לגבי יתרת החוב בכל הליך שיראה לנכון. בכל מקרה, לאחר ביטול הערת האזהרה וביטול העיכוב על הכספים, מומלץ לצדדים לבוא בדברים במטרה ליצור הסדר ביניהם לסיום הסאגה כולה, שייתר המשך ניהול הליכים עליהם נסוב החוב.

215. **בית משפט מחוזי** (פרעתי – המאוחרת להחלטת נאמן בתביעת חוב מזונות)

- בקשת רשות ערעור על פס"ד של בימ"ש לענייני משפחה בו התקבל ערעור המשיב על החלטת כב' רשמת ההוצל"פ **גילה גדות** שדחתה טענת פרעתי שהמשיב הגיש בקשר לחוב מזונות. טענת הפרעתי התבססה על סעיף **11(ב)** לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), וטענת המשיב שתיק ההוצל"פ נפתח ע"י המבקשת בשנת 2011 בגין חוב מזונות שמועד תשלומו היה בעבור תקופה של לפני למעלה משנתיים ימים, ללא אישור ביהמ"ש. יצוין כי טענה זו לא הועלתה על ידו בעת שנדונה תביעת החוב בהליך הפש"ר שנפתח לבקשת המשיב 2016 והיא אושרה ע"י הנאמן ב- 2021 והועמדה על סך של 406,251 ₪ בדין קדימה.

רמ"ש (ת"א) 64590-12-23 **פלונית נ' פלוני** (05/02/2024)

- כב' השופט **נפתלי שילה** נתן רשות ערעור וקיבל את הערעור מהטעמים הבאים: בהתאם לפסיקה, לאחר הפרדת מערכת ההוצאה לפועל ממערכת בתי המשפט, בימ"ש שלום היושב כערכאת ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל, הוא למעשה הגורם השיפוטי הראשון המכריע בסוגיות המשפטיות המתעוררות במסגרת ההליך. לפיכך, בכל הנוגע לבר"ע המוגשת למחוזי בסוגיה משפטית, נקבע כי ראוי להחיל אמת מידה מקלה וכי ראוי שביהמ"ש המחוזי יבחן האם יושם הדין בנסיבות הפרטניות של המקרה, אף אם אין ההליך מעורר שאלה כללית החורגת מנסיבותיו של ההליך.

- במקרה דנן, מדובר בערעור העוסק בסוגיה משפטית המצדיקה מתן רשות ערעור. ביהמ"ש סבור שלא היה מקום לקבל את טענת המשיב לפיה אין לגבות את חוב המזונות היות שלא ניתן למבקשת אישור ביהמ"ש לפי סעיף 11 וזאת מכמה נימוקים: ראשית, המשיב טען טענה זו בדיוק כבר כשהגיש בקשה לעיכוב הליכים ביום 18.9.22 ובקשתו נדחתה בהחלטת רשמת ההוצאה לפועל ביום 29.9.22. המשיב לא ערער על החלטה זו והיא חלוטה. המבקש לא יכול לטעון

את אותה טענה שוב במסגרת טענת "פרעתי". שנית, תיק פשיטת הרגל נפתח לבקשת המשיב עוד בשנת 2016. במסגרת הבקשה לפש"ר אשר נתמכה בתצהיר עליו חתם המשיב, המשיב פירט בין יתר חובותיו גם את חוב במזונות תוך ציון מועד פתיחת תיק ההוצל"פ וסכום החוב. לפיכך, המשיב לא יכול כעת להתנער מתצהירו ולטעון שלא ידע על קיומו של החוב. לאחר שהוגשה ע"י המבקשת תביעת חוב לנאמן, המשיב כלל לא טען שיש לבטל את מלוא החוב מאחר שלא התקבל אישור ביהמ"ש בהתאם לסעיף 11.

- משלמשיב ניתנה הזדמנות לטעון טענה זו והוא בחר שלא לטעון טענה מהותית זו והוא אף לא ערער על הכרעת החוב לביהמ"ש המחוזי, עסקינן בחוב חלוט. המשיב לא יכול "לפתוח" שוב את תביעת החוב ולטעון טענות חדשות. כידוע, בדונו בתביעות חוב, ממלא הנאמן תפקיד שיפוטי והכרעותיו ניתנות לערעור בפני ביהמ"ש. די בשני נימוקים אלו על מנת לקבל את הערעור, לבטל את פסק הדין ולהותיר את החלטת רשמת ההוצאה לפועל על כנה. מאחר שהצדדים טענו בהרחבה בנוגע למחלוקת הקיימת בפסיקה בשאלה האם סעיף 11 חל על מי שיש לו דין אישי, ביהמ"ש מתייחס אף לנושא זה בקצרה ומציג את המחלוקת הקיימת בפסיקה. בהקשר זה ביהמ"ש נוטה להסכים לעמדה לפיה לאור הפסיקה המפורשת של ביהמ"ש העליון ולשון סעיף 3 (א) לחוק המזונות, סעיף 11 לא חל על מי שיש לו דין אישי ולפיכך גם מסיבה זו יש לקבל את הערעור.

- יצוין כי בכל מקרה, הוראות הנוהל שפורסמו ע"י רשות האכיפה והגבייה ושהמשיב מפנה אליהן, לא יכולות לגבור על פסיקת ביהמ"ש העליון. נימוק נוסף שעליו התבססה ההחלטה היא העמדה שלפיה אף אם נקבל את השיטה לפיה סעיף 11 חל גם על מי שיש לו דין אישי, החובה לפנות בבקשה להגיש טענת פרעתי בגין תקופה שקדמה לשנתיים צריכה להיות מוטלת על הטוען "פרעתי" ולא על הזוכה – המבקשת. בהחלטה הסתמכה הרשמת בין היתר על החלטת הרשם אביעד איגרא בתיק 03-05938-12-703 (31.1.22) שבה נקבע שכשם שיש צורך באישור ביהמ"ש לצורך גביית מזונות כעבור יותר משנתיים בהתאם לסעיף 11, הוא הדין בטענת פרעתי בגין טענה שהחוב נפרע לפני יותר משנתיים. הוא הטעים כי "מדובר בצד השני של אותו מטבע, אשר כפי שהסעיף אסר על טיפול בהגדלה, כך גם אסר על הקטנה בחלוף התקופה שנקבעה...גם חייב שאינו עומד על טענתו שאינו חייב במשך שנים רבות, מרים דגל לבן המודה באשמה ומוותר על זכותו להתנגד לחוב". הרשם נימק החלטתו זו בין היתר גם על יסוד

עקרון השוויון. לעמדת ביהמ"ש עמדה זו לא נקייה מספקות במיוחד שעה שהמחוקק התייחס רק לזוכה ולא לחייב ורק ביחס לזוכה נדרש אישור ביהמ"ש. אולם, מאחר שאין צורך להכריע בשאלה זו במקרה דנן, הוא מותיר אותה בצריך עיון. לאור האמור פסק דינו של ביהמ"ש קמא יבוטל ותעמוד בעינה החלטת רשמת ההוצאה לפועל.

בית משפט שלום:

216. **בית המשפט השלום** (קבלת פרעתי – הפרה מינורית) – דחיית ערעור על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **יחיאל נויזץ** במסגרתה קיבל טענת פרעתי שהוגשה במסגרת תיק הוצל"פ 520226-06-21.

עש"א (נתניה) 8946-04-23 **ביבי ואח' נ' כהן ואח'** (06/09/2024)

- כב' השופטת **מרי יפעתי** הורה על דחיית הערעור ופסקה כלהלן: בית המשפט המחוזי נתן תוקף של פסק דין להסכם פשרה שלפיו, המשיבים ישלמו סך של 160,000 ₪ עד ליום 24/05/2021 ובמקרה של הפרה הסכום יעמוד על 200,000 ₪. התשלום בוצע ביום 24/06/2021, ארבעה ימים לאחר פתיחת תיק ההוצל"פ. רשם ההוצאה לפועל קיבל את טענת המשיבים בטענת פרעתי וקבע כי האיחור בהעברת התשלום היה בשל איחור בפתיחת חשבון נאמנות וכי ככל והייתה הפרה, הרי המדובר בהפרה מינורית. על החלטה זו הוגש ערעור בטענה כי הרשם חרג מסמכותו בקבלת התשלום אשר בוצע באיחור כפירעון, כאשר במועד זה הסכום לתשלום בהתאם לפסק הדין הינו 200,000 ₪ ולא 160 א"ש. המשיבים טענו כי האיחוד בתשלום היה עקב איחור בהעברת פרטי חשבון הנאמנות הספציפי. בית המשפט אימץ את קביעת כב' הרשם, הורה על דחיית הערעור תוך קביעה כי יש לראות בהפרה כהפרה מינורית, וכי החלטת כב' הרשם הינה החלטה נכונה ומבוססת על מסקנות נכונות, ושאין הצדקה להתערבות ערכאת ערעור בהחלטתו של כב' הרשם יחיאל נויזץ.

217. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם – טענת פרעתי) – ערעור על החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל **דרור אדרי** בטענת "פרעתי" מיום 11/06/2024 לגבי צמצום החוב של המשיבה למערער.

רער"צ (ב"ש) 44142-06-24 **יצחק חן נ' אנדי הנדסה ייזום וביצוע בע"מ** (26/09/2024)

- שני הצדדים הרבו בטענות ובמסמכים רבים, אולם מעיון בטענות ובמסמכים עלה כי חלק הארי מהטענות ומהמסמכים איננו מסייע להכרעה בסוגיה. כב' השופט הבכיר **אור אדם** הורה על דחיית הערעור ופסק כלהלן: טענות על ההכרעה בתביעת החוב, שהמערער טען כי היא הכרעה מוטעית, בית משפט זה איננו יושב כערכאת ערעור על הכרעת הנאמן בתביעת חוב. אם למי מהצדדים היו השגות על הכרעת הנאמן, זכאי היה להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, כפי שקובע הדין וכפי שקבע הנאמן בהחלטתו.
- המערער לא ניצל הזדמנות זו, ובהעדר ערעור ההכרעה הפכה לחלוטה ובכך כב' השופט דחה טענה זו. בנוסף לכך, המערער טען כי רשם ההוצל"פ אמור להכריע בעצמו, והוא איננו רשאי להסתמך על קביעות של מותבים אחרים כגון הכרעת נאמן בתביעת חוב. **רשם ההוצאה לפועל איננו בעל סמכות להכרעה בחובות בעצמו. עם זאת, כאשר קיימת טענת קיזוז מוכחת, ע"י פסק דין, יש לדון בה במסגרת טענת "פרעתי".** ולפיכך הורה כב' השופט לדחות גם טענה זו. אם ייקבע כי הכרעת הנאמן דומה במהותה לפסק דין חלוט, כי אז רשאי היה רשם ההוצל"פ להסתמך עליה בדונו בטענת "פרעתי". מהותה של הכרעה בתביעת חוב, כך שהטענה המרכזית של המערער הייתה, כי **הכרעה של נאמן בתביעת חוב איננה שקולה לפסק דין. היא תקפה אך ורק להליכי פשיטת הרגל, ומרגע שההליכים נסתיימו, אין לה כל תוקף.**
- קבלת טענה כאילו ההכרעה בתביעת החוב טובה אך ורק להליך פשיטת הרגל, סותרת חזיתית את קביעות בית המשפט המחוזי, אשר אישר את ההסדר ואת ההפטר אך ורק לנוכח ההנחה כי הוכחת תביעת החוב תביא לקיזוז החוב ההופכי של המשיבה למערער, כפי שהכריע כב' הרשם. ובטענה זו כב' השופט הורה כי הכרעת הנאמן בתביעת החוב מהווה הכרעה שיפוטית, כיוון שלא הוגש ערעור היא הפכה חלוטה. ובנוסף, טענת המערער על מועד החיוב שנתבקש לקזז מן החוב, שבמסגרת טענת "פרעתי" רשאי החייב להעלות טענות לפירעון החוב, רק לגבי פירעון המאוחר למועד פסק הדין. **לא ניתן לטעון בפני ראש ההוצאה לפועל טענת פירעון שהייתה קיימת לפני מועד מתן פסק-הדין. סמכותו של ראש ההוצאה לפועל מוגבלת לדיון בעובדות אשר התעוררו לאחר מועד מתן פסק-הדין בלבד**. במקרה זה, המועד הקובע הוא המועד של הכרעת הנאמן. ובכך, כב' השופט החליט לדחות את הטענה כי מדובר בפירעון המוקדם לפסק

הדין. בנוסף לכך, המערער טען כי חישוב הריביות שנערך ע"י הנאמן ובהמשך ע"י רשם ההוצאה לפועל היה שגוי, שכן הריבית בהליכי פשיטת רגל היא שונה מזו הנוהגת בהליכי הוצאה לפועל. רשם ההוצל"פ במסגרת ההחלטה נשוא הערעור לא התייחס לסוגייה זו, שכנראה לא נטענה בפניו, ולכן ערכאת הערעור איננה מוסמכת לקבוע דבר בעניין חישוב כזה או אחר של הפרשי ריבית והצמדה. ולבסוף, המערער מערער נגד החלטת כב' רשם ההוצאה לפועל אשר חייב אותו בהוצאות הבקשה בסך 18,000 ₪. במקרה זה, מדובר בדיון ממושך, כאשר המערער העלה שורה ארוכה של טענות, נוהל דיון שנשמעו בו חקירות ממושכות (למרות שמדובר בסוגיה משפטית ובספק אם היה הכרח בכך), ובסופו של דבר נפסקו הוצאות, שגם אם הן גבוהות במקצת מהנהוג בהליכי הוצל"פ, הן אינן חורגות במידה כזו המצדיקה התערבות. לכן, כב' השופט הורה על דחיית הטענה גם בסוגיית ההוצאות. לאחר עיון כב' השופט בכל הטענות, כל טענה לחוד, הורה על דחיית הערעור.

218. **בית המשפט השלום** (ערעור על החלטת רשם הוצל"פ – טענת פרעתי) –

ערעור המערער על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל, **קרן פרג'ון זיטמן**, מיום 14.07.24 בתיק הוצאה לפועל 509368-04-24, בה נדחתה בחלקה טענת פרעתי שהגיש.

רער"צ (י-ם) 70015-08-24 **משה יוסף ארנפלד נ' יוסף מרדכי וייס** (31/10/2024)

- בין הצדדים נוהל הליך בוררות שבסיומו חויב המערער לשלם למשיב סכום של 350,000 ₪ וכן הוצאות משפט בסך 7,500 ₪ + מע"מ. פסק הבוררות אושר בבית המשפט וקיבל תוקף של פסק דין ביום 04.03.24. כב' הרשמת קבעה בהחלטה, כי יש מקום לקבל את טענת הפרעתי ביחס לסכום של 200,000 ₪, שכן העברת סכום זה לחשבון קצנלבוגן נעשתה בהתאם לבקשת המשיב, ולנוכח כך שקיים חוב בינו ובין קצנלבוגן. אולם, ביחס ליתר הסכום, 150,000 ₪ וכן ההוצאות שנפסקו לחובתו, נדחתה טענת הפרעתי. נקבע, כי העברת הסכום שנותר לחשבון צד ג' (קצנלבוגן), שאיננו הזוכה על פי פסק הדין איננה יכולה להיחשב כפירעון החוב נשוא פסק הדין. כמו כן, נקבע כי סכום ההוצאות לא שולם כלל. כב' השופט **ציון סהראי** הורה על **דחיית** הערעור ופסק כלהלן: לאחר עיון כב' השופט בטיעוני הצדדים הגיע למסקנה כי דין הערעור להידחות.

- לא קיימת בהחלטה נשוא הערעור טעות שבעובדה או טעות שבחוק, המצדיקים התערבות ערכאת הערעור. על פי פסק הדין, על המערער לשלם למשיב סכום של 350,000 ₪ וכן הוצאות בסך 7,500 ₪ + מע"מ. שונים הם פני הדברים בכל הנוגע לתשלום אותו העביר המערער לחשבונו של קצנלבוגן בסכום של 150,000 ₪, שלא בהסכמת המשיב. פסק הדין ברור, 350,000 ₪ ישולמו למשיב. העברת סכום של 150,000 ₪ למי שהוא אינו המשיב, שלא בהסכמת המשיב, איננה יכולה להיחשב כמילוי אחר הוראות פסק הדין, ומכאן שטענת "פרעתי" שטען המערער, לא הוכחה. בחירתו להעביר הסכום של 150,000 ₪ לקצנלבוגן איננה יכולה להיחשב מילוי הוראות פסק הדין, אלא אם הדבר נעשה בהסכמת המשיב, הסכמה שלא ניתנה ולא נטען שניתנה ביחס לסכום של 150,000 ₪. ובכך, קבע כב' השופט כי לא נפלה טעות בהחלטת כב' הרשמת אשר מצדיקה התערבות ערכאת ערעור, ומורה על דחיית הערעור.

219. **בית המשפט השלום** (דחיית טענת פרעתי – פיצוי מוסכם) – **דחיית ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל, כב' הרשם דרור אדרי בתיק הוצאה לפועל שמספרו 522751-06-22, במסגרתה דחה כב' הרשם את בקשת המערערים (הם החייבים בהליך ההוצאה לפועל) בטענת "פרעתי", וחייב אותם לשלם את מלוא סכום החוב שנקבע בפסק דינו של בית הדין לעבודה בבאר שבע**

רער"צ (ב"ש) 20397-12-24 מיצור (מ.א) בע"מ נ' גלינה סמולקין (08/12/2024)

- המערערים עצמם מודים, כי שכר הטרחה, שאמור היה להיות משולם עד יום 2.4.2022 שולם בפועל רק ביום 11.5.2022, קרי איחור בן 39 ימים וגם אז, שולם ללא רכיב המע"מ, ואין מחלוקת, כי השיק שנועד לתשלום סכום הפשרה נמשך לתאריך 15.6.2024, איחור בן 19 ימים.
- נקבע כי יש להבחין בין מצב של פיצוי מוסכם **בחוזה רגיל**, שאז חלות הוראות סעיף 15 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), ובין פיצוי מוסכם **בהסכם פשרה משפטי**, שקיבל תוקף של פסק דין: משעה שניתן פסק דין, אין רשם ההוצאה לפועל רשאי לשנותו, וסעיף 15 לחוק התרופות אינו רלוונטי לגביו. כאמור, יש קושי מהותי לקבל טענה לפגם בהסדר פשרה שגובש אגב הסדר גישור שנוהל בידי שופטת בדימוס, בין צדדים שהיו מיוצגים שניהם, ואושר בידי בית המשפט.

- נקבע כי יש כשל בנימוקי הערעור, בכך שהמערערים מבקשים לקבוע, כי איחור בן 19 ימים בתשלום הוא איחור זניח, או כלשונם "הפרה קלה", ומנגד, הם רואים בהימנעותה של המשיבה מנקיטת הליך במהלך אותם 19 ימים "שינה על זכויותיה", המהווה שיהוי המאיין את זכותה לאכוף את הפיצוי המוסכם. על זאת נאמר, "דברים שרואים מכאן – לא רואים משם".
- בעל דין המתקשר בהסדר גישור, מצופה לעמוד בתנאי ההסדר ככתבם וכלשונם, ולעמוד במועדים שנקבעו בהסכמתם. אכן, הפיצוי המוסכם על הפרת פסק הדין שעיגן את הסדר הגישור הוא כבד. אולם זו הייתה נקודת האיזון שראו הצדדים לקבוע, וזו הייתה נקודת האיזון שסברה המגשרת שראוי להציב, וככל שכשלו המערערים לעמוד בהתחייבויותיהם יתכבדו וישלמו את המחיר על כך.
- בית המשפט הנכבד הורה על דחיית הערעור, וקבע כי החלטת כב' הרשם דרור אדרי תעמוד על כנה.

רשות האכיפה והגבייה:

220. **החלטת כב' הרשמת מורן דהן** (טענת פרעתי) – בקשת החייב בטענת פרעתי. תיק **21-00069-05-1** (14/07/2021)

- לאחר עיון כב' הרשמת בנסיבות העניין קבעה כי החייב הפר ההסכם בגינו נפתח התיק מחדש וקמה לזוכה הזכות לגבות יתרת החוב העדכנית בתיק. לחייב היו הזדמנויות לעתור בבקשות מתאימות לצורך בירור טענותיו החייב לא משלם דמי המזונות השוטפים ממועד החתימה על ההסכם ועד היום.
- ובכך, הורתה כבודה על דחיית בקשת החייב בטענת פרעתי ועל חידוש ההליך בענייננו. החייב מילא חלקית אחר ההסכם, התשלומים ששולמו הוקטנו בהתאמה ע"י הזוכה. בקשת החייב לוקה בחסר, לא נתמכה במסמכים או בהסכמות כתובות של הזוכה. החייב לא עתר לאורך כל השנים, כאשר הדלת בפניו פתוחה, אל הערכאות המשפטיות לערעור על החלטות שניתנו בתיק, לא עתר בבקשה לביטול ההסכם ומשלא עשה כן, כאשר יכול היה לפעול כאמור, הרי שאין טעם של ממש בטענותיו. ממועד חתימת הצדדים על ההסכם, החייב לא שילם דמי המזונות השוטפים. כך שגם אילו היה בידי החייב (ואין בידי החייב) הסכמת הזוכה לקיזוז יתרת החוב כנגד רכישת הרכב, הרי שבכל מקרה הפר את תנאי ההסכם וממשיך עד היום שלא למלא אחר לשון פסק הדין ולשאת

בתשלומי המזונות. החייב עתר בהמשך, לאחר הדיון, בבקשה להשלמת תצהיר מטעמו ובבקשה לעיון חוזר, אולם גם אז, כאשר ניתנה לו ההזדמנות הנוספת להגיש לעיוני החלטה בפני הערכאה השיפוטית המורה על עיכוב הליכים ו/או על מתן החלטה אחרת לא עשה כן. ובכך, הורתה כב' הרשמת על דחיית בקשתו של החייב.

221. **החלטת כב' הרשמת אופיר בן יוסף כפרי** (פסק בוררות – פרעתי וביטול צו עיכוב יציאה) – בקשת החייב בטענת פרעתי, ובקשתו לביטול קבוע של צו עיכוב יציאה מן הארץ. עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגעת לסעיפים אשר ביקש הזוכה לבצעם מתוך פסק בוררות אשר ניתן על ידי ביה"ד לממונות.

תיק **802865-10-20** (16/12/2022)

- נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי סע' 19 בחוק ההוצאה לפועל קבוע ומוטל תמיד על החייב. מדובר בנטל ראשוני והוא אינו עובר אל הזוכה לעולם, מכיוון שהמוציא מחברו עליו נטל הראיה. לאחר דיון בבקשה, קבעה כב' הרשמת כי גם במקרה של סתירה בעניין שווי הכלים החדשים אשר נקנו למלון המשותף, אין בכך כדי לשנות את הקביעה לפיה נרכשו כלים בסכום מסוים מתוך אותם 45,000 אירו שהוחזקו ע"י החייב. לפיכך, יש בקביעת בית הדין במסגרת פסק הבוררות כדי להרים את נטל השכנוע המוטל על החייב בעניין זה.
- בהתאם, עבר אל הזוכה הנטל של הבאת ראיות לסתור טענת החייב. אך הזוכה לא הביא כל ראיה בעניין זה ובכך, טענתו כי מדובר בטעות לא נתמכה בראיה כלשהי. טענת החייב, לפיה הוא העביר לזוכה את רשימת הלקוחות לא נתמכה בראיות חיצוניות והזוכה מכחיש זאת. על כן, לא הוכח כי החייב העביר לזוכה את רשימת הלקוחות. לפיכך, רשימה הועברה אל הזוכה רק במעמד הדיון. בהתאם לזה, נטל ההוכחה עובר לזוכה להביא ראיות לסתור את טענת החייב, לפיה המסמכים שהועברו במעמד הדיון הם רשימת הלקוחות מושא פסק הבוררות. כב' הרשמת **אופיר בן יוסף כפרי** קיבלה את בקשתו של החייב בטענת פרעתי ברובה, למעט בסוגיית רשימת הלקוחות אשר לא הוכרעה ונקבע כי על הזוכה הנטל להוכיח זאת ולהגיש ראיות לסתור. בנוסף הורתה כב' הרשמת על ביטול צו עיכוב היציאה מהארץ שהוטל בעניינו של החייב ולשחרורם של הערבים ממעורבותם.

222. **החלטת כב' הרשם שאדי ג'ובראן** (פרעתי) - החייבת הגישה בקשה בטענת פרעתי. החייבת טוענת, כי הזוכה לא היה רשאי לפתוח את תיק ההוצאה לפועל הואיל והחוב הפסוק שולם על ידי החייבת עובר לפתיחת התיק בהתאם לפריסה מוסמכת. עוד טוענת החייבת, כי הזוכה הינה חברה מפרת חוק אשר הסבה את ההמחאות לצדדי ג' ונמנעה ממסירת חשבונית מס בגין התשלום ונמנעה ממסירת אישור ניכוי מס במקור, ותחת זאת פותחת בהליכים בעזות מצח כנגד החייבת.

תיק **507440-02-22** (11/10/2023)

- לא הוכח כי עובר לתשלום או במעמד התשלום, התשלום הותנה במסירת חשבוניות מס על ידי הזוכה או אישורי ניכוי מס במקור, ולראשונה נדרשה הזוכה להמציא חשבוניות היה לאחר מסירת השיקים וכמפורט בתכתובת המסרונים שבין הצדדים ומכתב ב"כ החייבת שנשלח לאחר מכן. יש לדחות את הטענה כי יש להפחית מסכום החוב הפסוק את הסכומים שמבוקש להפחיתם על ידי החייבת, זאת מבלי לפגוע בזכותה החוקית לקבל חשבונית מס או כל מסמך אחר מהזוכה. פתיחת התיק הייתה עקב הפרת תנאים שהוסכמו בין הצדדים, קרי ביטול שיק בנסיבות הסותרות את המוסכם, למצער, בנסיבות שלא הוכח על ידי החייבת שמזכות אותה בביטול השיק, דא עקא, הדבר אינו מצדיק אי הצהרת הזוכה על מלוא התשלומים ששולמו לה וגם, אין בו הצדקה לחוסר המעש שלה במשך תקופה. הגם שהזוכה זכאית לקבל את מלוא סכום החוב והגם שניתן להצדיק במידה מסוימת את עצם פתיחת התיק, יחד עם זאת, קיים שיהוי רב ובלתי מוצדק במימוש הזכות לקבלת הכספים, הן לאור העובדה כי הזוכה לא הפקידה את יתר השיקים והן לאור העובדה כי היא לא פעלה בהליכים לאחר פתיחת תיק ההוצאה לפועל.

223. **החלטת כב' הרשם נתנאל נאמן** (פרעתי - ניכוי מס במקור) - החייב הגיש בקשה בטענת "פרעתי" אשר הוגשה בהתאם להוראות סעיף 19(א) בחוק ההוצאה לפועל. במרכז הדיון עומדת השאלה: **האם פרע החייב את מלוא החוב, שעה שהזוכה קיבל לידו אך סכום חלקי, ויתר הסכום נוכה כמס במקור?**

תיק **530691-09-23** (19/01/2024)

- מושכלות יסוד בשיטתנו קובעות, כי נטל השכנוע "פרעתי", על פי סעיף 19 בחוק, קבוע ומוטל תמיד על החייב. מדובר בנטל ראשוני והוא אינו עובר אל הזוכה לעולם, מכיוון שהמוציא מחברו עליו הראיה. המחלוקת בין הצדדים נסובה על

שתי שאלות: מהי העילה שבגינה חויב החייב לשלם לזוכה על פי פסק הדין? האם בנסיבות העניין **הייתה חובה על החייב לנכות מס במקור לטובת הזוכה ולהעביר כספי הניכוי לרשות המסים**? בחינת כל אשר עלה על אודות סוגיה זו, מוביל למסקנה כי דין טענות החייב להידחות, מאחר **שלא הרים את נטל** ההוכחה להצביע על חובתו לנכות את המס במקור. החייב לא הציג תחילתה של ראיה פוזיטיבית כי הייתה עליו החובה לבצע את ניכוי המס, המסקנה היא כי החייב לא ביסס את טענתו כי נדרש היה לנכות את המס, ולכן עליו להעביר את מלוא הסכום שהוטל עליו במסגרת פסק הדין לידי הזוכה, ללא תנאי.

224. **החלטת כב' הרשמת נעה אפיק דר** (פרעתי - דרך המלך במתן החלטה בהוצל"פ) - תיק זה נפתח ביום 27.6.2004 לביצוע פסק דין חלקי מיום 22.10.2021 ופסק דין משלים מיום 15.8.2022. פסקי הדין מושא תיק זה התבססו על הנחת מוצא כי כל צד זכאי להחזיק מחצית משטח החלקה. על בסיס הנחה זו, קבע בית המשפט הנכבד כי החייבים החזיקו בשטח עודף של 26 מ"ר, על חשבון חלקה של הזוכה. על כן, נקבע כי יש לבצע תיקון, על דרך של קביעת קו גבול חדש המחלק את החלקה באופן שווה.

תיק **509327-08-23** (21/01/2024)

- בית המשפט הנכבד כי "... אין מנוס מלהורות על הריסת הגדר וקביעת קו גבול אשר יחלק את זכות החזקה בחלקה באופן שווה בין הצדדים. כאמור, בשים לב להתנהלות התובעת (והמנוח ז"ל), דרך ההשבה שתיבחר היא הדרך שתביא לפגיעה המינימאלית האפשרית, ככל הניתן, בנתבעים...". בהתאם, בפסק הדין המשלים, נקבע כי החייבים יפנו "את השטחים התחומים בצבע כחול במפה שערך מומחה בית המשפט... וימסרו אותו לתובעת; הנתבעים יפעלו להעתקת הפילר מהשטח, לשטח חלופי – שלא בשטחה של התובעת – על חשבונם... פינוי השטח כולל גם פינוי של סוכך או גגון שקיים מעל השטח, ככל שקיים; גדרות: אם לא יעלה בידי הצדדים להגיע להסכמה משותפת להקמת גדרות בין השטחים, לאחר הפינוי ומסירת השטחים, רשאי יהיה כל צד להקים גדרות בשטחו". מן העבר השני, טוענים החייבים, כי הם מילאו אחר פסקי הדין במלואם.

- בפתח הדברים אבהיר כי **לא מצאתי שיש לזמן את הצדדים לדיון בפני, הן משום שאין זו דרך המלך הנוהגת בהוצאה לפועל** והן משום שהמחלוקת בין הצדדים היא מחלוקת משפטית בדבר מונחים בפסקי הדין או מחלוקת עובדתית אשר נבדקה על ידי המומחה ואינה דורשת חקירות של המצהירים מטעם הצדדים. לאור הגדרת הגדר בסעיף 3 לפסק הדין החלקי, סעיף 1 בפסק הדין המשלים והחלטת בית המשפט הנכבד מיום 14.6.2023, **מצאתי לקבל את טענת החייבים כי הגדר מושא פסקי הדין היא גדר קלה המונחת על קיר לבנים, דהיינו - גדר קלה בחצר האחורית. לגבי הגדר הקלה המונחת על קיר לבנים בחצר האחורית, הורה בית המשפט הנכבד במפורש על הריסה**. ואולם, בהעדר הוראה מפורשת לפיה הפינוי עליו הורה בית המשפט הנכבד בסעיף 8 בפסק הדין המשלים כולל גם הריסת הגדר הקדמית (כפי שהורה מפורשות בפסק הדין החלקי ביחס לגדר האחורית, כאמור), הרי שהפינוי עליו הורה בית המשפט הנכבד בסעיף 8 בפסק הדין המשלים אינו כולל הריסה או פירוק של הגדר הקדמית. יפים לעניין זה דברי בית המשפט המחוזי הנכבד בע"א (מחוזי תל אביב-יפו) 3155/05 משה נ' מרקין (נבו, 12.03.2007), שם דן בית המשפט הנכבד בערעור על החלטת רשמת הוצאה לפועל אשר קבעה כי פסק דין אשר הורה על פינוי וסילוק יד כולל גם הריסת מבנים. בית המשפט המחוזי הנכבד קיבל את הערעור וקבע כדלקמן: "אין בפסק הדין כל הוראה בדבר הריסת המבנים, וראש ההוצל"פ לא הייתה מוסמכת, כאמור, להוסיף לפסק הדין המבוצע הוראה שלא נמצאה בו. **לפיכך, בנסיבות העניין, ומשקבעה ראש ההוצל"פ כי המערערים מילאו אחר פסק הפינוי, וסילקו ידם מהשטח במועד, סבורה אני כי יש לקבל את טענת "פרעתי" שבפי המערערים"**. פסק דינו של בית המשפט המחוזי הנכבד אף אושר ע"י בית המשפט העליון הנכבד ברע"א 3450/07 מרקין נ' משה (נבו, 22.11.2007) אשר קבע: "משכך, צדק בית המשפט המחוזי בקבעו כי לא ניתן היה "לקרוא" מתוך פסק הדין סעד של הריסה, שלא נקבע בו מפורשות, ויש לקבל את טענת "פרעתי" שבפי המשיבים". לאור זאת, **אני מקבלת את טענת החייבים כי פינו את הגדר מושא פסקי הדין ודוחה את טענות הזוכה כי על החייבים לפרק את הגדר הקדמית. כלומר, לאחר פינוי של גדר קיימת וצמחיית נוי, נותר בשטח קיר מבניה קשה אשר שימש כביסוס לגדר קלה.**

- כאמור לעיל, הגדר אשר בית המשפט הנכבד הורה על הריסתה היא הגדר קלה המונחת על קיר לבנים בחצר האחורית. על פי חוות דעת המומחה גדר זו אכן

נהרסה. הדבר גם נקבע מפורשות בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 14.6.2023: "אין מחלוקת כי הם הסירו את הגדר הקלה שהייתה מונחת על קיר הלבנים". **לאור זאת, אני מקבלת את טענת החייבים כי פינו את הגדר מושא פסק הדין ודוחה את טענות הזוכה כי על החייבים לפרק את גדר האבן בחלקה האחורית.** בית המשפט הנכבד לא הורה מפורשות בפסקי הדין על הריסה, בניה או סילוק המילוי שהוסף להגבהת השטח. כידוע, על רשם ההוצאה לפועל חייב לבצע את פסק הדין כמות שהוא ואין לו להרהר אחרי פסק הדין או להציץ מאחורי פרגוד פסק הדין. אין לרשם ההוצאה לפועל אלא מה שעיניו רואות והוא מצווה להוציא את פסק הדין לפועל בלי חקירות ודרישות נוספות. **אשר על כן, אני מקבלת את טענת החייבים כי לא מדובר בחלק מפסקי הדין ודוחה את טענת הזוכה בעניין סילוק המילוי שהוסף להגבהת השטח.** פסקי הדין אינם כוללים הוראה מפורשת לסילוק צמחייה. כך גם נקבע בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 14.6.2023. **אשר על כן, אני מקבלת את טענת החייבים כי <u>לא</u> מדובר בחלק מפסקי הדין ודוחה את טענת הזוכה בעניין סילוק הצמחייה.** סעיף 8 בפסק הדין המשלים כולל הוראה בדבר פינוי גגון, ככל שקיים. מסעיף 6.4 בפסק הדין המשלים עולה כי מדובר בגגון בחזית הבית. אשר על כן, פסק הדין <u>אינו</u> כולל הוראה כלשהי ביחס לגגון בחלקה <u>האחורית</u>. **בהתאם, אני מקבלת את טענת החייבים כי לא מדובר בחלק מפסקי הדין ודוחה את טענת הזוכה בעניין גגון בחלקה האחורית.**

- יתרה מכך: על פי חוות דעת המומחה, לא קיים כל גגון בשטח, לא בחזית ולא בחלק העורפי. על פי חוות דעת המומחה, בחזית קיימת גומחת בטון הבנויה בצמוד לבית שבחזקת הזוכה ואשר שימשה למיקום מיכלי הגז לשימוש ביתי של החייבים. כלומר, הפילר מושא סעיף 8 בפסק הדין הוא פילר החשמל וגומחת השירות הנזכרת בפסק הדין היא של פילר החשמל. ביחס לפילר החשמל נקבע מפורשות כי יש להעתיקו לשטח חלופי - שלא בשטחה של הזוכה. פסק הדין אינו כולל הוראה כלשהי ביחס לפילר הגז או ביחס לגומחת בטון הבנויה בצמוד לבית שבחזקת הזוכה ואשר שימשה למיקום מיכלי הגז. משלא נקבע מפורשות כי יש להעתיק את פילר הגז, כפי שנקבע מפורשות ביחס לפילר החשמל ולא נקבע מפורשות כי יש לבצע הריסה של גומחת הבטון אשר שימשה למיקום מיכלי הגז, **אני מקבלת את טענת החייבים כי לא מדובר בחלק מפסקי הדין ודוחה את טענת הזוכה בעניין זה.** ההריסה היחידה היא שהתבקשה על ידי הזוכה

מלכתחילה היא של הגדר בלבד. ביחס לטענת הזוכה אשר עלתה בחוות הדעת המומחה כי קיים יסוד בטון בתת-הקרקע יובהר כי פסק הדין אינו מורה דבר גם לעניין זה ועל כן טענתה זו נדחית. **לאור המפורט לעיל, אני קובעת כי החייבים מילאו אחר פסקי הדין ובקשתם בטענת פרעתי מתקבלת. בהתאם, אני מורה על סגירת התיק. משלא התקיים דיון בבקשה אני מורה כי הזוכה תישא בהוצאות החייבים על הצד הנמוך בסכום של 1,500 ₪, אשר ישולמו בתוך 30 ימים מהיום.**

225. **החלטת כב' הרשם אסף אבני** (פרעתי – נטל שכנוע והימנעות מהבאת ראיה)

- החייב הגיש בקשה בטענת פרעתי לפי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל. החייב טוען כי פרע את חובו במלואו.

תיק **518418-12-22** (28/01/2024)

- סעיף 19(א) לחוק ההוצאה לפועל, מתווה את גדריה הדיוניים והמהותיים של בקשה בטענת "פרעתי". הנטל הראשוני תמיד מוטל על כתפי החייב, אשר נחשב כ"מוציא מחברו", הזוכה, ועל-כן עליו הראיה, ונטל זה אינו עובר לעולם אל הזוכה. במהלך הדיון, יתכן מצב לפיו הזוכה יטען טענות מהותיות חשובות לצורך סתירת טענת הפירעון של החייב. במקרה כזה, מוטל על הזוכה נטל השכנוע להוכחת העובדות הנחוצות לתמיכה בטענתו.
- כמו כן, במהלך הדיון, יכול לעבור אל הזוכה הנטל המשני להביא ראיה לסתור כאשר עובדה מהותית כלשהי נמצאת בידיעתו המיוחדת של הזוכה או כאשר החייב מביא מסמכים אשר תומכים לכאורה בתמיכה לגרסתו. במצב דברים זה, על הזוכה להראות כי פני הדברים שונים ממה שהם נראים על-פי טענות החייב. אך לצד האמור יש לזכור, כי נטל השכנוע העיקרי נותר, ועדיין מוטל על כתפי החייב. כאשר עסקינן, במסמך/הסכם שנחתם לכאורה בין שני צדדים לו, וצד אחד טוען כי חתימתו זויפה ואינה אותנטית, הנטל להוכחת אותנטיות המסמך עובר אל הצד השני, הטוען לתקפות המסמך. הנה כי כן, נטל ההוכחה במקרה זה, רובץ כל כולו על כתפי החייב – להוכיח כי אכן פרע את החוב, וכן, להוכיח כי המסמך שעליו מבוססת טענת הפירעון שלו, הנו אותנטי. במקרה דנן, החייב כשל בהוכחת טענת הפירעון.

226. **החלטת כב' הרשמת עידית גור אריה** (פרעתי - סמכות) - החייב הגיש בקשה בטענת "פרעתי" על פי סעיף 19(א) לחוק ההוצאה לפועל. החייב טוען, בין היתר, כי הזוכה פתח את תיק ההוצאה לפועל, עוד בטרם חלף מניין הימים לביצועו של פסק הדין, בניגוד להוראות סעיף 6(ב) לחוק ההוצאה לפועל, ותקנה 10(ב) לתקנות ההוצאה לפועל. עוד נטען, כי הזוכה לא מילא כנדרש את טופס בקשה ביצוע, והתעלם מחובתו למלא בסעיף 6 שבבקשת הביצוע את עילת מתן פסק הדין, שהיא הסכם הלוואה (אותה נטל החייב מאת הזוכה).

תיק **527895-07-23** (06/03/2024)

- על רשם ההוצאה לפועל להוציא לפועל את הוראות פסק הדין ככתבן וכלשונן. הרשם אינו מוסמך לפרש את פסק הדין כך שיורה על שאינו מצוי בו. אפילו פסק הדין שגוי, יש להוציאו לפועל, כמות שהוא. ואם כך, יש לבחון בדקדקנות, מה נקבע בפסק הדין ובהסכמות הצדדים, הן ביחס להיקף החיובים שנקבעו והן ביחס לסנקציות שנקבעו, ככל שהחייב לא יפרע החיובים במועד. זאת בשים לב לכך שמקום בו רשם ההוצאה לפועל אינו מוסמך להוסיף דבר להוראות פסק דין, נדרשים הצדדים המבקשים לקבוע הוראה מסוימת, לעשות כן מפורשות. כל תשלום שלא שולם במועד שנקבע מהווה חוב, כהגדרתו בחוק ההוצאה לפועל, וניתן לבקש ביצועו, בהתאם להוראות הדין. אם נקבע בפסק הדין מועד לפירעון חיוב, ניתן לפתוח תיק לשם גביית אותו חיוב, רק בחלוף המועד שנקבע. אחרת, על הזוכה להמתין 30 ימים מיום מתן פסק הדין. כמו כן, אם קובע פסק הדין כי על הזוכה (או ב"כ הזוכה) להמציא את פסק הדין לחייב, יש למנות את 30 הימים הללו, החל מיום שבוצעה ההמצאה.
- על אף שהתיק נפתח קודם למועד שנקבע בדין, שעה שאזהרה נמסרה לחייב לאחר שניתן היה לפתוח התיק, ומקום בו אין לדבר כל משמעות מבחינת הרכב החוב שבתיק, הרי שאין למועד שבו נפתח התיק, כל נפקות מבחינת תיק ההוצאה לפועל. החייב לא הבהיר האם וכיצד עונה המקרה דנא על התנאים שנקבעו בסעיף 10(א)(1) לחוק אשראי הוגן. אמנם ניתן פסק דין בתובענה שעילתה בהסכם הלוואה. אולם החייב התגונן ונטל חלק פעיל בהליך המשפטי. החייב אף היה שותף לעיצוב ההסכמות שבבסיס פסק הדין, לרבות שיעור הריבית שתתווסף לחוב ואפילו הסנקציות שיוטלו מקום בו לא יעמוד בהוראות פסק הדין. מכל אלה ניכר שלא מדובר במקרה שבו מוסמך רשם ההוצאה לפועל ליתן סעד של סגירת התיק. גם כאן נמצא שהזוכה לא פעל כשורה, אולם אין

בכך כדי לשנות באופן כזה או אחר מחובו של החייב, מהתיק או ממצבו של החייב.

227. **החלטת כב' הרשמת אפרת אידר ינון** (טענת פרעתי - הפחתת ריביות) - החייבים הגישו בקשה בטענת פרעתי להפחתת ריביות, לחלופין ביססו החייבים בקשתם להפחתת ריביות על סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל. המבקשים טוענים, בין ־ היתר, כי סכום הריבית החודשית הנצברת בתיק עולה על סכום התשלום החודשי המשולם, דבר המהווה הנצחה לחוב והופך את התיק לתוכנית חיסכון עבור הזוכה.

תיק **521768-08-16** (08/04/2024)

- עיון בסעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל כנוסחו היום מראה כי הוא כללי ורחב ומכך מתיר לרשם להפחית את כלל הריביות הנצברות בתיק, אף אם הן הסכמיות, בלבד כי ניתנו טעמים מיוחדים.
- **השאלה מהם הטעמים המיוחדים להפחתה נותרה פתוחה בפסיקה**. על הרשם להוצאה לפועל לבחון כל מקרה לגופו ובהתאם לנסיבות התיק שבפניו, לברר את טיעוניו של המבקש לגופם ולקבוע אם נימוקים אלו עולים כדי טעם מיוחד ומהווים תשתית למתן הסעד. **תיקון חוק פסיקת ריבית והצמדה טרם נכנס לתוקפו, אך הוא מהווה כלי השראה פרשני וממנו ניתן להבין את הלך רוחו של המחוקק וליישמו על המקרה דנן**. עמידת המבקשים בצו התשלומים, גובה הריבית שנוגדת את תכלית סעיף 1א7 לחוק ההוצאה לפועל, העובדה כי יש בהפחתת הריביות כדי לקדם סגירת התיק והנסיבות האישיות של החייבים, **מתלכדים לכדי טעם מיוחד להפחתת ריביות**.

228. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (פרעתי) – החלטה בבקשת החייב בטענת פרעתי.

תיק**500633-03-24** (01/05/2024)

- האם תשלום הסך של 8,725 ₪ ביום פתיחת התיק מהווה פירעון לחוב ויש לסגור את התיק?

- העניין המובא בפני רשם הוצאה לפועל לדיון בטענת " פרעתי ", עניינו דיון בטענת החייב כי מילא אחר פסק-הדין או שאיננו חייב עוד למלא אחריו. כלומר החיוב המבוצע בהליכי ההוצאה לפועל , כבר בוצע בפועל. על פי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל , תשכ"ז-1967 , טענת " פרעתי " יכולה להתבסס על שתי מערכות של עובדות : האחת ,החייב שילם את הסכום שנפסק בפסק הדין. השנייה, החייב איננו חייב עוד למלא אחר פסק-הדין, כגון שהזוכה ויתר על זכותו לפי פסק הדין , או שאינו חייב עוד למלא אחריו . על החייב להראות בטענותיו כי מילא אחרי הוראות פסק הדין או כי איננו חייב עוד למלא אחר הוראות אלה. טענות החייב במסגרת סעיף 19(א) לחוק, עניינן תשלומים או אירועים , ששולמו , או אירעו לאחר מתן פסק הדין . נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי סעיף 19 ,קבוע ומוטל תמיד על החייב. נטל זה הינו נטל ראשוני והוא אינו עובר אל הזוכה לעולם, מכיוון שהמוציא מחברו עליו נטל הראיה, במהלך הדיון יכול לעבור אל הזוכה, הנטל המשני של הבאת ראיות לסתור, כאשר החייב מביא למשל מסמכים אשר תומכים לכאורה בטענותיו, הזוכה צריך להראות כי פני הדברים שונים ממה שהם נראים , אם בסוף הדיון עדיין נשאר ספק באשר לביצוע או אי-ביצוע פסק הדין, או כאשר כפות המאזניים באשר לעובדות הן מעוינות, מוכרע הדין לרעת הצד שעליו מוטל נטל השכנוע, קרי, החייב במקרה של טענת פרעתי. עולה השאלה אפוא, האם החייב עמד בנטל ההוכחה המוטל עליו? והאם החייב הוכיח כי פרע את החוב? על פי בקשת החייב ונספחיה , ביום 5.3.2024 שילם לב"כ הזוכה סך של 8,725 ₪ לאחר שקיבל התראה לפני ביצוע תביעה על סכום קצוב. למעשה ביום פתיחת התיק החייב שילם את סכום החוב הנקוב בהתראה . במכתב ההתראה מיום 16.1.2024 צוין כי החייב ישלם תוך 30 ימים, מכתב ההתראה הומצא לחייב ביום 21.1.2024 ועל כן ולכאורה החייב היה אמור לשלם עד 21.2.2024 , החייב שילם כ 13 ימים לאחר חלוף המועד, ועל כן לכאורה הזוכה פעלה לפתיחת התיק, מעצם פתיחת התיק התווספו לחוב שכ"ט עו"ד ,הוצאות ואגרת פתיחת התיק . בניגוד לטענת הזוכה החייב היה אמור לשלם עד 21.2.2024 ולא 6.2.2024 אודה על האמת הטענה אינה ברורה לי, ההתנגדות מוגשת עם פתיחת התיק ובטרם חלוף ימי האזהרה, החייב שילם את החוב , לא התנגד לו, אמנם שילם את החוב ביום 5.3.2024 שהיינו יום פתיחת התיק, בתיק מעודכנת מסירה מלאה אזהרה רק ביום 26.3.2024 ,ועל כן אין רלוונטיות לטענה בדבר ההתנגדות לחוב.

- בנוסף, יובהר כי רק ביום 29.3.2024 הזוכה ביצעה הקטנת חוב בגין הסכום ששולם ביום פתיחת התיק , ההקטנה אף לא בוצעה נכון ליום ערך. אני סבורה כי מששולם החוב כמפורט במכתב ההתראה ובנסיבות המתוארות בתיק זה אין מקום להותיר את התיק פתוח ויש לסגור את התיק. הלכה פסוקה היא כי עצם עמידתו של צד על זכותו החוזית והמפורשת ודרישת החיובים העולים ממנה אינן מהוות כשלעצמן חוסר תום לב , אמנם כשמדובר בנסיבות חריגות בהן החוב סולק ביום פתיחת התיק יש לבחון את התנהלות הזוכה .הפסיקה קבעה שעיקרון תום הלב מוחל גם בהליכי הוצאה לפועל ושעל רשם ההוצאה לפועל ליישמו במקרים המתאימים. החייב שילם את הסכום כ 13 ימים לאחר המועד הנקוב בהתראה , להבדיל מאזהרה , החייב שילם את מלוא החוב כולל הוצאות מכתב ההתראה ביום פתיחת תיק ההוצל"פ , הדרישה של הזוכה אפוא אינה מידתית ביחס לאופי הדיון ואינה הוגנת בלשון המעטה .הליכים משפטיים יש לנקוט בתום לב , בית המשפט פותח את שעריו לשם דיון בסכסוך ממשי ומחלוקת אמתית , אין בית המשפט או לשכת ההוצל"פ פותחים את שעריהם לדיון בטענות שיש בהם כדי התקוטטות קטנונית. יישום ההלכה על נסיבות המקרה שלנו, מביאני למסקנה, לפיה גביית יתרת החוב בגין שכ"ט והוצאות פתיחת התיק (סך של כ- 1,189 ש"ח) לא עומדת בכל קנה מידה מול חומרת האיחור בביצוע התשלום , שוכנעתי שבנסיבות המקרה שלנו קיימת בעייתיות מיוחדת באופן התנהלות הזוכה שאף לא הקטינה את החוב בזמן אמת. במכלול הנסיבות, היה ראוי שהזוכה תגלה גמישות והתחשבות בחייב ששילם את החוב עוד לפני נקיטת הליכים ומסירת אזהרה, שיקולים של הזוכה אמורים להיות ברגיל שמורים לחייבים מתחמקים שרק באמצעות הליכי גביה הם משלמים את החוב.
- נורמות תום הלב החלות על הזוכה לא יכולות להתיר לה, בנסיבות הנ"ל, לגלות אטימות ונוקשות כלפי החייב. הותרת התיק פתוח בנסיבות שפורטו משמעה אפוא ניצול לרעה ובחוסר תום לב של הליכי הגביה בהוצל"פ. יתירה מזו, קבלת התשלום ע"י הזוכה יצרה מצג " שווא " לחייב והביעה סוג של " הסכמה " לסילוק החוב. לסיכום: הבקשה בטענת פרעתי מתקבלת במלואה.

229. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (פרעתי) – החייב הגיש בקשה בטענת פרעתי. מדובר בתיק הוצאה לפועל למימוש הסכם שקיבל תוקף של פסק דין.

במרכז הדיון עומדות שאלות אלה: מה התנאים שעל החייב למלא לפי ההסכם שקיבל תוקף של פסק דין ? האם החייב מילא את חלקו על פי ההסכם שקיבל תוקף של פסק דין? האם החייב עמד בנטל ההוכחה המוטל עליו?

תיק **529622-07-23** (02/05/2024)

- מדובר בהסכם שקיבל תוקף של פסק דין ולא הסכם מאוחר לפסק הדין, ועל כן לרשם ההוצל"פ במסגרת בקשה בטענת פרעתי **יש סמכות לדון בשאלת הפרת ההסכם**, **קרי קיום פסק הדין מושא הביצוע**. להווי ידוע כי אם בסוף הדיון נשאר ספק באשר לביצועו או לאי ביצועו של פסק הדין פוסקים נגד החייב מכיוון שלא עלה בידו להרים את נטל השכנוע בדבר אי ביצועו של פסק הדין. כדי שהחייב יצא ידי חובתו הראייתית – אין די שיוכיח כי שילם לזוכה סכום מסוים, ועליו להוכיח כי פרע דווקא את הסכום המיוחד שהוא נשוא הדיון.
- בענייננו, אין ספק שהחייב לא מילא אחרי פסק הדין כלשונו. אם ספק פועל לרעת החייב על אחת כמה וכמה כאשר אין ספק כי החייב לא מילאה אחרי פסק הדין, טענת פערתי לא הוכחה. במהלך הדיון בטענת פרעתי יכול לעבור אל הזוכה הנטל המשני להביא ראיות לסתור, וזאת כאשר החייב מביא למשל מסמכים אשר תומכים לכאורה בטענותיו, ולנוכח מצב דברים כזה צריך הזוכה להראות כי פני הדברים שונים מזה שהם נראים על פי טענות החייב, הנטל עובר אל הזוכה גם כאשר עובדה מהותית כלשהי שהחייב נדרש להוכיח את קיומה נמצאת דווקא בידיעתו המיוחדת של הזוכה והסבת הנטל מתרחשת לאחר שהחייב הביא ראיה לכאורה לתמיכת גרסתו . כל הטענות שהועלו על ידי החייב בבקשתו לא היה בהם כדי להעביר את הנטל לעבר הזוכה, ואף אם זה היה המצב בענייננו , הרי לא היו בידי החייב מסמכים או ראיות רלוונטיים והתומכים בטענותיו ושיהא בהם כדי להעביר את הנטל אל הזוכה. עיקרון יסוד בדיני הראיות הוא כי בעל דין במשפט האזרחי, הטוען טענה חשובה לעמדתו המשפטית, נושא בנטל השכנוע להוכחת העובדות הנחוצות לביסוס עמדתו, החייב לא עמד אף בנטל זה.

230. **החלטת כב' הרשמת איה חרב דבור** (פרעתי) - החייב הגיש בקשה בטענת פרעתי, לפי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל. במרכז הדיון עומדת שאלה זו: האם כספים מעוקלים של החייב שמומשו באחד מתיקיו, וחלק מהם עבר לתיק הזוכה בהתאם לחלוקה לפי סעיף 76 לחוק ההוצאה לפועל, נחשבים לחלק מהסכום שעל החייב לשלם לזוכה בהתאם להסכם ביניהם או בנוסף לו, והאם במקרה כזה יהיה

על החייב לשלם את כל הסכום בהסכם או רק ההפרש בינו לבין הסכום שהתקבל ממימוש?

תיק **504808-01-18** (02/05/2024)

- נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי סעיף 19 קבוע ומוטל תמיד על החייב. נטל זה הינו נטל ראשוני והוא אינו עובר אל הזוכה לעולם, מכיוון שהמוציא מחברו עליו נטל הראיה. במהלך הדיון יכול לעבור אל הזוכה, הנטל המשני של הבאת ראיות לסתור, זאת כאשר החייב מביא למשל מסמכים אשר תומכים לכאורה בטענותיו. ולנוכח מצב דברים כזה, צריך הזוכה להראות כי פני הדברים שונים ממה שהם נראים על פי טענת החייב. אך גם במצב דברים זה נטל השכנוע העיקרי הראשוני מוטל על כתפי החייב,
- ובמה דברים אמורים?, אם בסוף הדיון עדיין נשאר ספק באשר לביצוע או אי-ביצוע פסק הדין, או כאשר כפות המאזניים באשר לעובדות הן מעוינות, מוכרע הדין לרעת הצד שעליו מוטל נטל השכנוע, קרי, החייב במקרה של טענת פרעתי. הצדק עם החייב ואין לייחס לו הפרת ההסכם שכן עיון בדף החשבון מלמד כי התקבלו לתיק דנא כספים בתקופת ההסכם. עוד עולה מעיון בדף החשבון כי אין המדובר בכניסת תקבול חד פעמי מצד ג' שכן לאורך חיי התיק, חלק מהתקבולים אשר שולמו בו היו מטעם צדדי ג'.

231. **החלטת כב' הרשמת מור קרמר** (פרעתי) – בקשת המסייעים, עזבונו של המנוח, בטענת "פרעתי" במסגרתה **עותרים המסייעים לסגירתו של תיק** ההוצאה לפועל הנדון תוך חיוב הזוכה בהוצאות ושכ"ט עורך דין כולל חיוב בהוצאות בגין הליך המרצת הפתיחה שנוהלה לפני כב' השופט עודד מאור, כפי שעולה מהוראות פסק הדין מיום 11.11.18. לחילופין עותרים המסייעים, במידה ולא תתקבל עתירתם העיקרית, כי סכום החוב בתיק ההוצאה לפועל יופחת באופן משמעותי "ולערוך חישוב מחדש ע"פ הנתונים שמסרו המבקשים לעיל וכאשר מסכום זה יקוזז הסכום ששילם המבקש כשכר טרחה בהמרצת הפתיחה".

תיק **524539-01-23** (06/05/2024)

- נקבע על ידי כי הזוכה אכן אוחזת בפסק דין שניתן על ידי כב' בית המשפט ביום 25.02.1999. בהמשך לפסק דינו של כב' בית המשפט ביום 11.11.18 ניתן לפעול לשם גביית החוב במסגרת הליכי ההוצאה לפועל, אולם לא היה ניתן לפתוח כנגד המסייעים תיק הוצאה לפועל לשם גביית חוב ופסק דין כספי כפי שעשתה הזוכה

וכפי שנפתח תיק ההוצאה לפועל הנדון והיה על הזוכה לפתוח תיק לשם גביית החוב באמצעות מימוש שעבוד, כפי שנקבע בפסק הדין של כב' השופט עודד מאור וכפי שהוסכם בניהם במסגרת הסכם הפשרה שנחתם וקיבל תוקף של פסק דין , אכן בשלבים, הראשון בהם רישום השעבוד והשני על ידי מימושו וגביית החוב. ונקבע כי נוכח השיהוי המהותי בפתיחתו של תיק ההוצאה לפועל ו"הנזק הראייתי" שנגרם למסייעים להוכחת טענת הפירעון שלהם, הועבר נטל הבאת הראיה לסתור טענת הפירעון על כתפיה של הזוכה וכי הזוכה לא עמדה בנטל זה ומכל האמור יש לקבל את טענת "הפרעתי" שהוגשה על ידי המסייעים ולהורות על סגירתו של תיק ההוצאה לפועל הנדון.

232. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (פרעתי - קיזוז) - השאלה המכרעת הניצבת להכרעה במחלוקת בין הצדדים הנה: **האם החייבות פרעו את חובם נשוא פסק הדין לזוכה בכלל - ואם כן, האם עשו זאת בזמן, היינו - במניין 30 הימים שנקבעו לפירעון בפסק הדין?**

תיק **513691-09-15** (06/05/2024)

- הבסיס המשפטי לטענת פרעתי מקורו בסעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז 1965. מכאן, ועפ"י הוראות הסעיף דלעיל, על החייבות, בנסיבות דנן, מוטלת הראיה להוכיח את טענותיהן בהיותן "המוציא מחברו" באשר הן אלו הטוענות פירעון החוב בתיק. לעניין מידת ההוכחה הנוהגת במישור האזרחי היא "הטיית מאזן ההסתברויות" לזכותו של הנושא בנטל השכנוע (כך נקבע עוד בע"א 9462/04 מורדוף נ' ידיעות אחרונות) כאשר ישנן מצבים בהם עובר הנטל המשני של הבאת ראיות לסתור לזוכה, בטענת פרעתי.

- כבר נקבע בפסיקה, כי בהתאם להוראת סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 אשר קובעת את זכותו של החייב להגיש בקשה בטענת פרעתי, מוסמך רשם ההוצאה לפועל לקבוע, כי החייב כבר מילא אחר פסק הדין או שאינו חייב עוד למלא אחריו. כן נפסק, כי בגדרי הסמכות לדון בטענת פרעתי, מצויה גם סמכותו של רשם ההוצאה לפועל לדון בטענות שמעלה החייב כחלק מטענתו בטענת פרעתי, בדבר קיזוז חוב שחב לו הזוכה. אלא, שסמכותו של רשם ההוצאה לפועל לדון בטענת קיזוז כאמור מוגבלת אך לטענה ל"זכות קיזוז קיימת" זאת לעומדת "זכות קיזוז נטענת". לשם הבהרת הדברים יובא, כי זכות קיזוז קיימת הינה

זכות שקיומה אינו שנוי במחלוקת כגון: זכות חלוטה או זכות אשר הזוכה מודה מפורשות בקיומה או כאשר ניתנה קביעה שיפוטית (פסק דין סופי) במחלוקת שבין החייב לזוכה כאשר נקבע חיוב לטובת החייב ולחובת הזוכה. לעומתה, זכות קיזוז נטענת הינה למעשה טענה המקימה לחייב עילה לחיוב עצמאי כלפי הזוכה, אשר קיומה שנוי במחלוקת, והיא דורשת בירור בפני ערכאה מוסמכת אשר אינה רשם ההוצאה לפועל. הלכה היא, כי חיוב פסוק יש לפרוע בכסף שישולם לזוכה. טענת 'פרעתי' על דרך של קיזוז, בה נטען ששולמו כספים לצדדי ג', תתקבל רק בהסכמת הזוכה.

- בענייננו, כדי שבקשת החייבות לקיזוז תתקבל, החייבות נדרשות להראות כי הזוכה קיבל לידיו את הכספים או הסכים לקבלתם בדרך אחרת. החייבות לא הפנו באף אחד מכתבי הטענות שלהם היכן מציין הזוכה מפורשות כי הוא מסכים לאותם הקיזוזים, היכן מובאת הסכמתו האמורה עליה הם סומכות טענותיהן. מכתבי הטענות עולה טענת פירעון כללית שלפיה הייתה הסכמה בין ב"כ החייבות ז"ל סמוך למועד מתן פסק הדין לבין ב"כ צדדי ג' בלבד, כאשר הסכמה זו מעולם לא הוצגה בתיק, גם עד לשלב של כתיבת שורות אלו. נהפוך הוא, הרי החייבות הצהירו מפורשות בדיון כי ההסכמה הנטענת לא הייתה על דעת הזוכה או בא כוחו. בהקשר זה, מפנה לדבריו של בעל המניות של החייבות מר --- בשורות 22-23 עמ' 5 לפרוטוקול מיום 19/02/24, שם הוא מודה כי החייבות לא ביצעו תשלום לזוכה אלא כדבריו: "אני לא שילמתי כהצעת עורך הדין שלי שטען שצריכים לקזז את התשלום שמגיע לצדדי ג', וזאת על פי מה שסיכם עם עורכי הדין של צדדי ג', לא עורך הדין של הזוכה". (הדגשה אינה במקור). יתרה מזאת, הרי עיון בהודעת הקיזוז מעלה כי הקיזוז של החובות הנטענים היה על דעת החייבות בלבד, ללא קבלת עמדת או הסכמתו המפורשת של הזוכה לקיזוז.

- מכאן, הרי לא היה קיזוז בהסכמה מפורשת, חרף השיהוי הנטען בנקיטת הליכי ביצוע פסה"ד. יחד עם זאת, הרי הזוכה כאמור הודה כי לא ביצע תשלום כלשהו ע"ח ההוצאות בהן חויב במסגרת ההליכים בין הצדדים, גם לא ע"ח ההוצאות שבהן חויב בפסק הדין. לצד זאת, פועל יוצא, הרי הזוכה לא נתבע בפועל, הלכה למעשה, לשלם סכומים אלו למי מהצדדים שהוא חב להם את החובות הפסוקים, מכוח פסה"ד נשוא תיק זה. יש לראות בשיהוי בנקיטת הליכים ופתיחת התיק כנגד החייבות בחלוף תקופה העולה על 4 שנים, כאשר מנגד, חויב

הזוכה באותו פסק דין גם בהוצאות לא מבוטלות לטובת צדדי ג', זאת מעבר לחיוביו בהוצאות ההליכים לטובת החייבות, העובדה כי לא חלק במרוצת השנים על הודעת הקיזוז באופן מפורט וכמתחייב, מעין הסכמה בהתנהגות מצדו להודעת הקיזוז ולפירעון חוב החייבות כלפיו בדרך זו, וכי רק בשל טעם זה, היה מקום לקבל את טענת החייבות בדבר הפירעון הנטען, כפי שאף נקבע ע"י המומחה. שיהוי הזוכה בנקיטת הליכים במקרה דנן גרם לנזק ראייתי לחייבות. נזכור כי ב"כ החייבות דאז ז"ל הלך לעולמו, חלוף השנים בצירוף עובדה זו, והעובדה כי לא ננקטו הליכים כלשהם לתקיפת החיובים כאמור, הרעו את מצב החייבות ואף יצרו מצג המקשה עד מאוד על החייבות להוכיח את טענת הפירעון. השיהוי במקרה דנן העביר את נטל הבאת ראיות לסתור לשכמי הזוכה, נטל שלא עמד בו הזוכה. בנסיבות אלו, הרי שניתן לקבוע, כי אין לנקוט בהליכי גבייה לגביית החוב נשוא תיק זה מחמת השיהוי וזאת בשים לב לאינטרס ההסתמכות של החייבות אשר נפגע ולכך שלחייבות נגרם נזק ראייתי בלתי סביר בשל השיהוי הניכר בנקיטת ההליכים.

- מעבר לנדרש, גם אם הנימוק לעיל כשלעצמו, לא היה מספיק לקבלת טענת הפירעון, כאשר דעתי היא שונה, אעבור עתה, על אף האמור, לבחון ככל והתקיימה הדרך השנייה של קיזוז במקרה דנן היינו, קיזוז משפטי של זכות קיזוז קיימת בפועל בין אותם בעלי הדין לפסק הדין. אשמיך ואחדד כי, החייב הודה במסגרת תחשיב המחאת הדואר בחיובים מס' 4 ע"ס 800 ₪ ו- 7 ע"ס 1,000 ₪ המפורטים בחוות הדעת. כמוכן, ביחס לחיובים עליהם חלק הזוכה, חיוב מס' 9 בחוות הדעת ע"ס 5,000 ₪, חיוב מס' 10 בחוות הדעת ע"ס 1,000 ₪ וכן חיוב מס' 11 בחוות הדעת ע"ס 1,000 ₪, הרי בגין שלושת החיובים הוצגה אסמכתא בדבר החיובים אשר לא בוטלו. בהקשר לחיובים אלו, הסכים הזוכה במסגרת תחשיב המחאת הזכות הדואר כאמור לתשלום מחצית מהסכומים בעוד שהחיובים נשוא החלטות החיוב היו ביחד ולחוד, מכאן, הרי טענת הזוכה בדבר חובתו לתשלום מחצית 3 הסכומים בהקשר זה, גם היא נדחית.

- פועל יוצא, הרי גם בדין נוכו סכומים אלו בחוות הדעת של המומחה. גם חיובים בהם הודה הזוכה בדבר קיומם אך טען לחובתו לתשלום מחצית מהם, חיובים המופיעים במס' 6 ו- 8 לחוות הדעת ע"ס 2,000 ₪ ו- 2,500 ₪ בהתאמה, הרי גם חיובים אלו חויב בהם הזוכה ביחד ולחוד ולמצער, לא המציא ראיה הסותרת קביעה זו. פועל יוצא, הרי בחישוב שערכתי לערך החיובים 4 עד 11 לחוות הדעת,

זאת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממועדי החיוב בהתאמה ועד ליום 12/10/11 (המועד בו היה על החייבות לשלם את אשר נפסק בפסה"ד כאמור לעיל), שווה לסכום של 17,145 ₪. מכאן, הרי יתרת החוב החייבות המתקבלת נכון ליום 12/10/11 עמדה ע"ס 20,000 ₪ (37,845 ₪ בניכוי 17,145 ₪), זהו הסכום שהיה על החייבות לשלם לזוכה, נכון ליום 12/10/11. לאור כל האמור לעיל, ולאחר בחינת כל טענות הצדדים, מצאתי כי החייבות הוכיחו את טענת הפירעון ועמדו בנטל להוכיח כי פרעו את חובן נשוא תיק זה לזוכה ומשכך, אני מקבל את בקשת החייבות בטענת פרעתי ודוחה את בקשת הזוכה לשינוי קרן החוב על דרך הוספת פיצויי הלנה לקרן. אי לכך, אני מורה על איפוס יתרת החוב העומדת בתיק כיום על 2,017,607 ש"ח ועל סגירת התיק כנגד שתי החייבות בתיק. לאור התוצאה אליה הגעתי, אני מחייב את הזוכה בתשלום הוצאות החייבות, ביחד ולחוד, בסכום כולל של 4,000 ש"ח אשר ישולמו על ידו תוך 30 ימים מהיום שאם לא כן, יתווספו לסכום זה הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

233. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (טענת פרעתי) – בקשת חייב להורות על ביטול ההליכים וההגבלות וחיוב הזוכה בהוצאות שב"ט, עו"ד ומע"מ וקביעת דיון במעמד הצדדים.

תיק **522332-11-22** (09/05/2024)

- החייב טען כי את התשלומים שולמו זמן קצר לאחר פסק הדין וטרם פתיחת תיק הוצאה לפועל, ושהתיק נפתח על מלוא הסכום ולא בוצע עדכון והקטנת קרן בתיק. מנגד, הזוכה מצהירה כי לא ידוע לה שהחייבים שילמו את הסכום האמור או כל סכום אחר, כך שב"כ לא עידכן אותה על קבלת הכספים, ושהיא מתנגדת להקטנת החוב ולביטול ההליכים כי התשלום לטענתה בוצע בחוסר תום לב. מורה על קבלת בקשת החייב להקטנת חוב, ומאחר והוריתי על הקטנת חוב נכון ליום ערך, אין רלוונטיות לשאלת הריבית שממילא לא עלתה בטיעוני הצדדים.

234. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (פרעתי) - החייב הגיש בקשה בטענת פרעתי. במרכז הדיון עומדת השאלה: האם התשלומים ששולמו, שאין

מחלוקת בין הצדדים כי שולמו, שולמו על חשבון שיקים מושא הביצוע או על חשבון חוב נוסף כללי של החייב והחברה שבבעלותו כלפי הזוכה כעולה מטענות הזוכה?

תיק **523240-08-20** (27/05/2024)

- הנטל על החייב לשייך את התשלומים לחוב מושא התיק שעה שישנה פעילות עסקית וכרטסת חוב. השיקולים של הזוכה באם לגבות את החוב הפתוח לשיטתה באמצעות תיק הוצל"פ או תביעה משפטית אינם מעניינו של החייב, ואין זכות קנויה לזוכה לשייך את התשלומים כפי ראות עיניה עבור חובות נוספים אף שהם שנויים במחלוקת כעולה מהטענות של הצדדים שעה שביצעה הקטנה בתיק ההוצל"פ דנן עבור חלק מהחוב בגין סכום נכבד ששולם. הוכח, כי התשלומים בוצעו על חשבון החוב בתיק ההוצל"פ דנן. ההקטנה בוצעה באופן גלובאלי ולא עבור תאריך ערך ועל כן התיק המשיך לצבור ריבית שלא בצדק. הקטנות יש לבצע נכון ליום התשלום בכדי להעמיד את החוב על דיוקו. דבר שלא נעשה במקרה זה. אין זו אשמתו של החייב שהסכום לא הוקטן בזמן אמת, אי אפשר להחזיק חייבים לנצח בתיקי הוצל"פ בשל התנהלות שאינה עולה בקנה אחד עם החוק ועקרונות היושר, הרי חרף התשלומים החוב ממשיך לתפוח בשל הריביות. הזוכה לא עמדה בנטל ההוכחה ולא הראתה כי החוב המעודכן בתיק נכון. הזוכה לא עדכנה את החוב ולא הקטינה את החוב, מדובר בתיק בעל נסיבות חריגות.

235. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (פרעתי – הסכם מאוחר לפס"ד) -

החייבת הגישה בקשה בטענת פרעתי וטענה שהיא פרעה כל חובותיה, כעולה מהסכם הפשרה אשר נחתם וקיבל תוקף פסק דין. החייבת טוענת כי התיק נפתח בחוסר תום לב מן המעלה הראשונה. עוד טוענת כי התיק נפתח חרף העובדה שהמבקשת הגיעה להסכם עם הזוכה שאין שום חוב בניהם, ואף הגישו בהסכמה לבית המשפט את ההסכם שקיבל תוקף של פסק דין.

תיק **535394-02-24** (03/06/2024)

- טענת "פרעתי" יכולה להתבסס על שתי מערכות של עובדות: האחת, החייב שילם את הסכום שנפסק בפסק הדין. השנייה, החייב איננו חייב עוד למלא אחר פסק-הדין, כגון שהזוכה ויתר על זכותו לפי פסק הדין, או שאינו חייב עוד למלא אחריו. משצירפה החייבת חשבונית מס והעתק התכתבויות לשם ביצוע ההעברה ובהיעדר התייחסות ענייינית לכך על ידי הזוכה בתגובה, הרי החייבת

עמדה בנטל המוטל עליה והוכיחה את טענתה שעל פי מנגנון ההשבה ההדדי אין היא חייבת בתשלום הוצאות פסק הדין מושא הביצוע. יתירה מזו, החייבת צירפה העתק התכתבויות בדבר העברת פרטי חשבון הבנק וחשבונית בגין התשלום, ועל כן הנטל עובר לזוכה להביא ראיות לסתור. במהלך הדיון בטענת פרעתי יכול לעבור אל הזוכה הנטל המשני להביא ראיות לסתור, וזאת כאשר החייב מביא למשל מסמכים אשר תומכים לכאורה בטענותיו, ולנוכח מצב דברים כזה צריך הזוכה להראות כי פני הדברים שונים מזה שהם נראים על פי טענות החייב, הנטל עובר אל הזוכה גם כאשר עובדה מהותית כלשהי שהחייב נדרש להוכיח את קיומה נמצאת דווקא בידיעתו המיוחדת של הזוכה והסבת הנטל מתרחשת לאחר שהחייב הביא ראיה לכאורה לתמיכת גרסתו. הזוכה לא עמדה בנטל ולא הוכיחה כי פני הדברים הם אחרת. לשון פסק הדין ברורה ולערכאה זו אין סמכות אלא ליישמו כלשונו.

236. **החלטת כב' הרשמת נעה אפיק דר** (טענת פרעתי) - בקשה בטענת פרעתי ודיון בנטל.

תיק **510992-09-23** (16/06/2024)

- הסמכויות המבוקש לתת לכונס הנכסים אינן בסמכות רשם ההוצאה לפועל. רשם ההוצאה לפועל הסמיך את כונס הנכסים לפנות לערכאה. נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי סעיף 19 בחוק ההוצאה לפועל קבוע ומוטל תמיד על החייב. מדובר בנטל ראשוני והוא אינו עובר אל הזוכה לעולם, מכיוון שהמוציא מחברו עליו נטל הראיה. יחד עם זאת, במהלך הדיון יכול לעבור אל הזוכה, הנטל המשני של הבאת ראיות לסתור טענות החייב, וזאת כאשר מציג החייב ראיות לכאורית התומכות בטענתו כי מילא אחר פסק הדין או שאינו חייב עוד למלא אחריו. בסופו של ההליך בוחן רשם ההוצאה לפועל על בסיס כלל הראיות שהובאו ועל בסיס הניטלים, על מי מהצדדים, האם הרים החייב את נטל השכנוע הקבוע. הזוכה לא הרימה את הנטל להבאת ראיות לסתור טענת החייבת כי ההסכם הנטען אינו אותנטי ולא נחתם בזמן אמת וכי טענתה זו של החייבת הוכחה ברמת מאזן ההסתברויות ואף למעלה מכך. הצגת חוזה שכירות אשר הוכח כי אינו אותנטי ולא נחתם בזמן אמת, אינה עולה בקנה אחד עם דרישת בית המשפט הנכבד בפסק הדין כי התשלום יבוצע בכפוף להצגת חוזה שכירות. על כן, בקשת החייבת בטענת פרעתי מתקבלת.

237. **החלטת כב' הרשם יניב יחזקאל** (טענת פרעתי) - האם פסק הדין ובכלל זה ההחלטות כפי שניתנו לאחר הינתנו, ניתנים לאכיפה ישירה במסגרת הליך ההוצאה לפועל ואילו השנייה, מקום בו ייקבע כי פסק הדין הינו בר אכיפה, האם פסק הדין הוגש לביצוע במועד, כלומר, האם במועד פתיחת התיק זכאי היה הזוכה לקבלת הסעדים כפי שנקבעו במסגרתו.
תיק **512573-02-24** (17/06/2024)

- לשם הכרעה במחלוקת שבפניי, נדרש אני לבחינת שתי שאלות עיקריות. האחת, האם פסק הדין ובכלל זה ההחלטות כפי שניתנו לאחר הינתנו, ניתנים לאכיפה ישירה במסגרת הליך ההוצאה לפועל ואילו השנייה, מקום בו ייקבע כי פסק הדין הינו בר אכיפה, האם פסק הדין הוגש לביצוע במועד, כלומר, האם במועד פתיחת התיק זכאי היה הזוכה לקבלת הסעדים כפי שנקבעו במסגרתו. כפי שיפורט להלן בהרחבה, מצאתי לקבוע כי פסק הדין ובכלל זה ההחלטות השיפוטיות שניתנו לאחריו ניתנים לביצוע כפסק דין כספי בעוד שמנגד, מצאתי לקבוע כי פסק הדין הוגש לביצוע טרם הגיע מועד הפירעון בפועל. בעניין דנא, ניתן פסק דין ביום 23.11.2022 במסגרתו נקבעו חיובים שלובים של הצדדים האחד כלפי משנהו, תוך קביעת מועדים סדורים ליישומם. אין מחלוקת כי הזוכה קיים את חלקו בהפקדת העתק מאומת על ידי נוטריון של דרכונו האירופאי וכי זה נתקבל במשרדו של החייב ביום 5.12.2022. כמו כן, אין חולק כי הזוכה לא נרשם כבעלים של הקרקע בהתאם לסד הזמנים כפי שנקבע בפסק הדין- 6 חודשים מיום הינתן פסק הדין, לרבות אף לא במסגרת הארכה שנקבעה במסגרת פסק הדין, ארכה בת 30 ימים נוספים.

- אמנם, בין הצדדים התגלעה מחלוקת בדבר הצורך במסמכים נוספים הנדרשים לשם רישום הזכויות בייפוי כוח נוטריוני וחתימה על תשריט, לגביהם ניתנה החלטת כבוד בית המשפט ביום 8.7.2023 המורה לזוכה להמציאם לידי החייב תוך שמקביל, ניתנה ארכה נוספת בת 30 ימים לרישום הזכויות. הצדדים אמנם חלוקים במשקל שיש ליתן להחלטת כבוד בית המשפט, תוך שלדידי יש לקרוא את החלטת כבוד בית המשפט מיום 8.7.2023 כחלק בלתי נפרד מהוראות ביצוע פסק הדין. באשר למחלוקת שנתגלעה בין הצדדים בעניין סירובו של כבוד בית המשפט לבקשת הזוכה לחתום על הפסיקתות, הרי שיש להידרש לשאלת המקור הנורמטיבי של בית המשפט לחתום על פסיקתה כמו גם להידרש לשאלת

מעמדה. המקור הנורמטיבי לסמכותו של בית המשפט לחתום על פסיקתה מוסדר במסגרת הוראות תקנה 133(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (הנוסח בתקנות החדשות דומה לנוסח כפי שהיה קבוע בתקנה 198(א) לתקנות סדר הדין ה"ישנות").

- במסגרת פסיקת בתי המשפט, נקבע כי הפסיקתה הינה למעשה הביטוי האופרטיבי של פסק הדין ואשר באה לשקף את הסעדים האופרטיביים שנקבעו במסגרתו, כאשר אין הפסיקתה באה לגרוע או להוסיף על פסק הדין. בעניין שבפניי ובהתאם להוראות הדין, לא מצאתי כי יש בדחיית בקשת הזוכה לחתימה על פסיקתה משום אמירה (משתמעת או ישירה) כי פסק הדין לא ניתן לביצוע באופן ישיר, בפרט נוכח בהירות ההוראות שניתנו במסגרתו ובמסגרת ההחלטה המאוחרת כאמור אשר אינה מצריכה בחינת מספר פרשנויות אפשריות ו/או מתן שאלת הבהרה וניתנות הן לאכיפה ישירה. אשר על כן, אני קובע כי פסק הדין ניתן לאכיפה ישירה במסגרת ההוצאה לפועל וכי לא נדרש הוא להבהרה בהתאם להוראות סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל. משמצאתי כאמור להשיב בחיוב על השאלה הראשונה כהגדרתה בפתיח, יש לבחון האם פסק הדין הוגש לביצוע במועד, רוצה לומר, האם ביום הגשת פסק הדין לביצוע היה זכאי הזוכה לקבל את הסעדים הכספיים שנקבעו במסגרתו. ההוראות להגשת בקשה לביצוע פסק דין כספי, הוסדרו במסגרת סעיף 6(ב) לחוק כמו בהוראות תקנה 10(ב) לתקנות ההוצאה לפועל, התש"ם-1979. בענייננו, פסק הדין ניתן ביום 23.11.2022 כאשר לאחריו, ניתנה החלטת כבוד בית המשפט מיום 8.7.2023 המהווה למעשה חלק מהוראות ביצוע פסק הדין תוך שמבחינת מהותה וכפי שפורט לעיל בהרחבה, מוסיפה היא על האמור בפסק הדין. נדמה אין חולק בין הצדדים ובכל מקרה, לא הוכח בפניי כלל כי הזוכה לא העביר לידי החייב את ייפוי הכוח והתשריט ומשכך, סבורני כי יש להשיב על השאלה שבפניי בשלילה תוך קביעה כי במועד הגשת פסק הדין לביצוע, לא זכאי היה הזוכה לקבל את הסעדים הכספיים כפי שנקבעו במסגרת פסק הדין וההחלטה שניתנה לאחר מכן, תוך שלשם כך נדרש הזוכה להוכיח המצאת העתק מיפוי הכוח והתשריט לידי החייב או אז, בהיעדר רישום הקרקע על שמו ובחלוף 30 ימים מיום ההמצאה כאמור, תקום זכאותו של הזוכה לקבלת הסעד הכספי מושא פסק הדין.

- הגם כי קבעתי שתיק ההוצאה לפועל נפתח שלא כדין וכי טרם הגיע מועד התשלום בפועל, הרי שבהתאם לפסיקת בתי המשפט אין בעצם עובדה זו כדי להביא בהכרח לסגירתו, כאשר ניתן "לרפא" את הפגם באמצעים שונים כמו חיוב בהוצאות, הפחתת ריבית ושכ"ט וכד'. בשים לב לאמור ומשקבעתי כי הגם שהתיק נפתח טרם התגבשות מועד החיוב כאמור, סבורני כי אין מקום לעת הזו להורות על סגירתו של התיק תוך שיש לאפשר לזוכה לפעול בתוך 30 ימים לביצוע המצאת התשריט וייפוי הכוח ובהתאם להוראות ההחלטה שלעיל, תוך שבהיעדר רישום הקרקע על שם הזוכה שיבוצע בתוך 30 ימים לאחר מכן, תתגבש זכאות החייב לקבלת הסעד הכספי הקבוע בו, תוך התאמת החוב למועד הנכון בו ניתן היה להגיש את פסק הדין לביצוע. בקשת החייב בטענת "פרעתי", מתקבלת באופן חלקי ולעניין הטענה בדבר מועד השתכללות החיוב הפסוק כפי שנקבע במסגרת פסק הדין. בשים לב לשאלות אשר היו מונחות בפניי, המגלמות מחלוקת ממשית שנדרשה להכרעה כמו גם סירובו של החייב לקבל את ההצעה כפי שהועלתה בפני הצדדים במסגרת הדיון שהתקיים בפניי ואשר הצריכה את המשך הדיון בה, אני מורה כל כי צד יישא בהוצאותיו.

238. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (טענת פרעתי) - החייב הגיש בקשה בטענת פרעתי. השאלות העומדות בפני רשמת ההוצאה לפועל הם: האם החייבת שילמה סך של 7000 ₪ לזוכה לשם סגירת התיק? האם עמדה בנטל ההוכחה המוטל עליה? האם אי נקיטת הליכים בתיק משך שנים רבות מהווה שיהוי ומחילה על החוב שהביא להרעת מצבה של החייבת והמצדיק סגירת התיק? האם התקיימו התנאים המצטברים של דוקטרינת השיהוי במקרה דנן? לחילופין האם בתיק יש חוסר מעש המצדיק הפחתת הריביות והעמדת החוב על הקרן בלבד?
תיק **06-00679-02-8** (27/06/2024)

- נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי סעיף 19, קבוע ומוטל תמיד על החייב. החייבת לא צירפה כל אסמכתה בדבר הטענה כי שולם באמצעות אמה סך של 7000 ₪, לא צורף הסכם גם לא כל מסמך היכול להעיד על ביצוע תשלום זה. אי הבאת ראיות בנסיבות הינו דבר הנזקף לחובת החייבת. על דרך הכלל הזוכה הוא אדון ההליכים בתיק ההוצל"פ, מנהל את התיק ונוקט בהליכים ומשכך הזוכה רשאי לשקול שיקולי כדאיות בנקיטת הליכי הוצל"פ, לא נמצא בנתוני התיק ובטענות החייבת תימוכין לכך שהחוב נמחל ועל כן טענה זו אף היא נדחית. באשר

לשאלה אם יש בתיק זה יש חוסר מעש מצדיק הפחתת הריביות והעמדת החוב על הקרן בלבד, בנסיבות המיוחדות של תיק זה יש להעמיד את החוב על הקרן בצירוף אגרת פתיחת תיק ושכ"ט עו"ד א' ו' ב אשר ייגזרו מקרן החוב, עם חישוב החוב תצורף ריבית עד למועד פתיחת התיק בלבד, כפי שחושבה במועד פתיחת התיק בשנת 2002, קביעה זו יש בה איזון בין הצדדים בשל הליכים שכן נקטה בהם הזוכה לאורך השנים.

239. **החלטת כב' הרשמת נעה אפיק דר** (פרעתי – וביטול עיכוב יציאה) – בקשת החייב בטענת פרעתי, ובקשתו לביטול קבוע של צו עיכוב יציאה מן הארץ. עיקר המחלוקת בין הצדדים נוגעת לסעיפים אשר ביקש הזוכה לבצעם מתוך פסק בוררות אשר ניתן על ידי ביה"ד לממונות.
תיק **502462-02-22** (29/06/2022)

- נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי <u>סע' 19 בחוק ההוצאה לפועל</u> קבוע ומוטל תמיד על החייב. מדובר בנטל ראשוני והוא אינו עובר אל הזוכה לעולם, מכיוון שהמוציא מחברו עליו נטל הראיה. גם במקרה של סתירה בעניין שווי הכלים החדשים אשר נקנו למלון המשותף, אין בכך כדי לשנות את הקביעה לפיה נרכשו כלים בסכום מסוים מתוך אותם 45,000 אירו שהוחזקו ע"י החייב.

- לפיכך, יש בקביעת בית הדין במסגרת פסק הבוררות כדי להרים את נטל השכנוע המוטל על החייב בעניין זה. בהתאם, עבר אל זוכה הנטל של הבאת ראיות לסתור טענת החייב. אך הזוכה לא הביא כל ראיה בעניין זה ובכך, טענתו כי מדובר בטעות לא נתמכה בראיה כלשהי. טענת החייב, לפיה הוא העביר לזוכה את רשימת הלקוחות לא נתמכה בראיות חיצוניות. הזוכה מכחיש זאת. על כן, לא הוכח כי החייב העביר לזוכה את רשימת הלקוחות. לפיכך, רשימה הועברה אל הזוכה רק במעמד הדיון. בהתאם לזה, נטל ההוכחה עובר לזוכה ולהביא ראיות לסתור טענת החייב, לפיה המסמכים שהועברו במעמד הדיון הם רשימת הלקוחות מושא פסק הבוררות. ולאחר העיון בטענות של שני הצדדים אני מורה על קבלת בקשתו של החייב בטענת פרעתי ברובה, למעט סוגיית רשימת הלקוחות אשר טרם הוכרעה ועל הזוכה הנטל להוכיח זאת ולהגיש ראיות לסתור. בנוסף לכך, אני מורה על ביטול צו עיכוב היציאה מהארץ שהוטל בעניינו של החייב.

240. **החלטת כב' הרשמת נעה אפיק דר** (פרעתי - סמכות) - החייבים הגישו בקשה בטענת פרעתי. במרכז הדיון עומדת השאלה, האם רשם ההוצאה לפועל מוסמך לדון בטענות החייבים?

תיק **517348-02-20** (13/07/2024)

- סמכותו של רשם ההוצאה לפועל, **מוגבלת לדיון בעובדות או טענות אשר התעוררו לאחר מתן פסק הדין בלבד**. כאשר מתעוררת מחלוקת ביחס לסכומים ששולמו או לאירועים לפני מתן פסק הדין, הסמכות לדון בטענות היא לבית המשפט בלבד. אין בסמכות רשמת ההוצאה לפועל לדון בטענות החייבים, הן בשל היותן מוקדמות לפסק הדין והן בשל היותן טענות לזכות קיזוז נטענת. אין לקבל אף את טענת החייבים כי תוקפו של פסק הדין נגד החייבים אינו עצמאי, אלא תלוי בהכרעת החוב של בנו של החייב 1. אף טענת החייבים כי תוקפו של פסק הדין תלוי בהכרעת החוב של בנו של החייב 1 – נדחית.

241. **החלטת כב' הרשמת פזית גלעדי אליהו** (טענת פרעתי – הפחתת תוספת תלויים מחיוב מזונות) – בקשת החייב בטענת פרעתי, בה עותר החייב להקטין את החוב בתיק בסכומים ששולמו לידי הזוכה בגין תוספת תלויים.

תיק **518123-06-15** (14/08/2024)

- מדובר בסכום המשולם לזוכה בשל זכאותו של החייב לקצבת נכות, כאשר "תוספת התלויים" משולמת לאם בנו, היא הזוכה. הזוכה טוענת כי אין מקום להורות על הקטנת הסכומים מחוב המזונות, בהפנותה להוראת סעיף 5.6 בהסכם הגירושין, שקיבל תוקף של פס"ד בהחלטה מיום 09.07.15.
- בעניין גמלת התלויים, בפסיקה ביהמ"ש העליון ראה להבחין בין מצב בו שוקללה הזכות לקצבת נכות ולקצבת תלויים בעת פסיקת חיוב המזונות, למצב בו לא שוקללה הזכות, וקבע כי רק כאשר נלקחה תוספת התלויים בחשבון בעת פסיקת סכום המזונות, לא יהיה מקום להפחתה נוספת. מכאן עולה כי אם קצבת התלויים משולמת בגין נכותו של האב, ועל כך אין מחלוקת, ואם עניין תשלום הקצבה לא נלקח בחשבון ע"י כב' בית המשפט בעת קביעת סכום חיוב המזונות השוטף, יש לקזזה מחיובי המזונות. במקרה זה, התגבשה זכאות החייב לתוספת התלויים, המשולמת לזוכה, רק בשנת 2021, כשש שנים לאחר שנקבע סכום המזונות בהסכם, ומכאן שהסכום לא נלקח בחשבון בעת קביעת סכום

המזונות. אין מקום לקבל טענתה של הזוכה לפיה הוראת סעיף 5.6 להסכם שוללת קיזוז הסכום. ראשית, מדובר בסעיף כללי הנוגע לקצבת ילדים, ולפיכך את הביטוי "ו/או כל קצבה אחרת שתשולם לאם ע"י המל"ל", יש לפרש באופן מצמצם כהוראה שנועדה לכסות מענקים או קצבאות עתידיות להן תהיה זכאית האם עבור הקטין, בדומה לקצבת ילדים וללא תלות בזכויותיו ומצבו של האב.

- תוספת התלויים לא עונה על הגדרה זו, ומן הניסוח לא עולה כל כוונה לכלול בסעיף תוספת כאמור, שכן הלכה למעשה מדובר בכספים להם זכאי האב עבור מי שמוגדר כתלוי בו. תשלום הכספים לידי האם נעשה מכוח הסמכות המוקנית למל"ל בסעיף 304(א) לחוק הביטוח הלאומי. מעבר לכך, הזוכה ביצעה בשנים קודמות הקטנות חוב, ללא הסברים מפורטים, כאשר על-פי הסכומים ניתן להסיק כי מדובר בהקטנות שנעשו כנגד תשלום תוספת התלויים. הדברים עלו במהלך הדיון, וב"כ הזוכה ביקש לראות בכך משום "הרחבת חזית" מצד החייב. מכאן, יש לקבל את הטענה להפחתת תוספת התלויים המשולמת לזוכה, כך שאל מול חיובי מזונות שוטפים שאושרו לגבייה בתיק ההוצל"פ תבוצע הקטנה בגובה תוספת התלויים ששולמה לזוכה באותו החודש. ובכך, הורתה כב' הרשמת על קבלת בקשת החייב כך שיבוצעו הקטנות כמפורט בסעיף 17 לעיל. בנוסף, תבוצע הקטנה בסך 333 ₪ נכון ליום 15.09.22. לאחר ביצוע הקטנות החוב תבטל המזכירות את עיכוב הכספים בתיק.

242. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (טענת פרעתי) – בקשת חייבים בטענת פרעתי וסגירת תיק ההוצאה לפועל לביצוע פסק דין אשר ניתן בבית משפט השלום בחיפה שלטענתם נפתח שלא כדין, עולה השאלה; **האם התיק נפתח בהוצאה לפועל כדין?**

תיק **501157-05-24** (03/09/2024)

- החייבים טענו שתיק זה נפתח שלא כדין מאחר **ולא נקבע בו מועד לביצוע תשלום פסק הדין**, ומדובר בחיובים שלובים שאינם מוגדרים בזמן ופתיחת תיק ההוצאה לפועל סותרת ומנוגדת להחלטתו של בית המשפט הנכבד מיום 05.05.2024. נקבע כי לפי סע' 6 לחוק ההוצאה לפועל, אם מועד הפירעון בקבע בפסק דין, ניתן לפתוח תיק לשם גביית אותו חיוב, רק בחלוף המועד שנקבע. אחרת, על הזוכה להמתין 30 ימים מיום מתן פסק הדין. כמו כן, אם קובע פסק הדין כי על הזוכה להמציא את פסק הדין לחייב, יש למנות את 30 הימים החל

מיום ביצוע ההמצאה. בפסק הדין לא נקבע מועד ספציפי לתשלום, ולא נקבעה בו הוראת המצאה. ולכך, אני מורה על דחיית בקשת החייבים בטענת פרעתי וקובע כי תיק ההוצאה לפועל נפתח כדין.

243. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (טענת פרעתי – השבת כספים) – בקשת החייב להשבת כספים אשר קיבלה הזוכה לידיה אגב פשרה אשר נחתמה בין הצדדים.

תיק **517031-01-23** (03/09/2024)

- נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי סע' 19 בחוק ההוצאה לפועל קבוע ומוטל תמיד על החייב. כב' הרשם קבע כי החייב לא עמד בנטל להוכיח כי על הזוכה להשיב כספים שמומשו בתיק 6 חודשים לפני חתימת הסדר הגישור בבית המשפט.
- נקבע כי החייב לא הוכיח את טענתו ולא עומדת לו הזכות להשיב את הכספים. כב' הרשם הורה על דחיית בקשת החייב וחייב אותו בהוצאות ושכ"ט ב"כ הזוכה.

244. **החלטת כב' הרשמת פני יעקובוביץ** (טענת פרעתי – קיזוז) – בקשת החייבים בטענת פרעתי אשר במסגרתה הם נסמכו על טענה עיקרית הנוגעת לקיזוז אשר בוצע על ידם בקשר לכספים אשר הזוכה חבה בהשבתם לידיהם.

תיק **527801-07-23** (08/09/2024)

- בין הצדדים נחתמו שני הסכמים, כך שלטענת החייבים היה מקום לערוך קיזוז בגין ההתאמות עפ"י ההסכם הראשון. החייבים פנו לזוכה על מנת להשיב אליהם כספים אשר מקורם בהתאמות אשר היה מקום להפחית בגין ההסכם הראשון, אך לאחר שלא נענו לבקשתם הם הודיעו על הפסקת הפקדת שקים, שראו בה כהודעה על קיזוז.
- בנוסף, הם טוענים כי הזוכה רשאי לפעול למימוש המשכנתא לצורך פיצוי נזקים אשר נגרמו לו ע"י החייבים, אך לא הייתה כל ההוכחה ובכך יש לראות בתיק ההוצאה לפועל כתיק שנפתח לא כדין, ולהורות על סגירתו. כב' הרשמת דנה בשאלה האם המדובר בטענה ל- "זכות קיזוז קיימת" או "זכות קיזוז נטענת".

במקרה זה, דחתה כב' הרשמת את בקשת החייבים בטענת פרעתי וקבעה כי המדובר בטענת קיזוז נטענת שיש לבררה בערכאה המוסמכת לכך.

245. **החלטת כב' הרשמת הילה דקל צמח** (טענת פרעתי) – בקשת החייבת בטענת פרעתי, אשר לטענתה החיוב הכספי בגינו נפתח התיק, שולם על ידה בתיק בימ"ש 22989-09-23 באמצעות הכספים אשר הופקדו כפיקדון בקופת ביהמ"ש.

תיק **519516-05-24** (09/09/2024)

- הזוכה טענה כי בשל טעות פקידת הוצל"פ במשרד ב"כ הזוכה, הוגשה בקשה להגדלת חוב בתיק הוצאה לפועל 502442-05-23 ובהתאם לכך ניתנה החלטת כב' הרשמת קרן בקשי המורה על ההבהרה. נטען כי החלטת הרשמת הובאה לעיון ב"כ הזוכה אשר החליט כי הגדלת קרן החוב אינה הדרך הנכונה לגבות את פסק הדין שכן פסק הדין מחייב רק את החייבת ולא את יתר החייבים בתיק ההוצאה לפועל הנ"ל ולכן לא הוגשה ההבהרה אלא נפתח תיק הוצאה לפועל נפרד כנגד החייבת בלבד. בנוסף לכך, נטען כי ביהמ"ש לא הורה בסעיף 3 לפסק הדין כי סכום העירבון בסך של 5,000 ₪ שהופקד בתיק ישולם כנגד חיובה ע"ס 5,000 ₪ עפ"י סעיף 2 לפסק הדין וככל שזו הייתה כוונת ביהמ"ש, הרשם הבכיר היה מציין זאת במפורש במסגרת סעיף 3 ומשלא עשה כן, הרי שחיוב החייבת בסעיף 2 לפסק הדין אינו תלוי ואינו קשור לסעיף 3. לטענת הזוכה, ההוצאה לפועל אינה ערכאת ערעור וחובתה לאכוף את פסק הדין בין שהוא נכון ומדויק ובין שהוא שגוי. ולכן, תפקידו של רשם ההוצאה לפועל להוציא לפועל את האמור בפסק הדין ואין הוא מוסמך להחסיר, להוסיף או לקרוא לתוכו את מה שלא נאמר בו.
- לאחר עיון כב' רשמת ההוצאה לפועל בבקשת החייבת ובטענות הזוכה, כי אין בסיס לטענת ב"כ הזוכה על כך שלא ניתן להגדיל חוב בגין הוצאות שנפסקו בהתנגדות כנגד אחד ממספר חייבים בתיק הוצאה לפועל. הדבר מבוצע כעניין שבשגרה ואין כל מניעה לנהל, במידת הצורך, קרן חוב נפרדת לחייבים. היה על ב"כ הזוכה לעתור להגדלת קרן החוב של החייבת בתיק ההוצאה לפועל בו הוגשה ההתנגדות שנדחתה, קרי תיק 502442-05-23. ובעניין החיוב הכספי אשר נפסק לזכות הזוכה בפסק דינו של ביהמ"ש הוא חיוב בסך של 5,000 ש"ח אשר ישולם לזוכה באמצעות העירבון. הזוכה, במקום למלא אחר החלטת כב' הרשמת קרן בקשי, בחרה להתעלם מההחלטה ו"לעקוף" את הדרישה למתן

הבהרה, בפתיחת תיק הוצאה לפועל נפרד. ולכן, הורתה על קבלת הבקשה בטענת פרעתי.

246. **החלטת כב' הרשם יניב יחזקאל** (טענת פרעתי – "חיובים שלובים" – חוסר תום לב) – בקשת החייבים בטענת פרעתי בתביעה כספית אשר הוגשה על ידי הזוכה כנגד החייבים לתשלום סך של כ- 4.8 מיליון ₪, בגין שירותים אותם סיפקה הזוכה לידי החייבים ואשר תמורתם לא שולמה לידיה.

תיק **505743-09-23** (22/09/2024)

- החייבים טוענים כי הזוכה פעלה להגשת פסק הדין לביצוע בחוסר תום לב ולאחר הפרה אחת בת יומיים של תשלום אחד של ההסדר וזאת לאחר שהחייבים עצמם פנו בבקשה בעניין קודם לחלוף המועד שנקבע לתשלום ומתוך שקיפות מלאה ובשים לב כי יתרת התשלומים ששולמו, שולמו במועד הקבוע לכך ואף טרם המועד. בנוסף לכך, הם טוענים כי הזוכה הפרה את הוראות ההסכם לעניין העברת קודי המקור לנאמנות ב"כ באופן בו הדבר משחרר למעשה את החייבים מביצוע התחייבויותיהם כלפי הזוכה ומשחיובים אלו שבין הצדדים מהווים חיובים שלובים בהתאם להוראות סעיף 43(א) (3)לחוק החוזים. מנגד, הזוכה טוענת כי ההסכם שבין הצדדים כפי שקבל תוקף של פסק דין קובע במפורש כי איחור העולה על 7 ימים כאמור יעמיד את פירעון יתרת החוב לפירעון מידי כאשר אין מדובר בחוסר תום לב של הזוכה במיצוי זכויותיה לפי פסק הדין, בפרט נוכח "ההיסטוריה" שיש לזוכה למול החייבים והיעדר פעולה מצדה להעמדת בטוחות נוספות בהתאם לדרישה שהוצאה לה. וכי לא מדובר בחיובים שלובים, הן לפי הוראות ההסכם עצמו והן לאור עיתוי העלאת הטענה לאחר פתיחת התיק כאשר הזוכה מילאה את חיוביה אף לעניין זה ככתבם ולשונם בהתאם להוראות פסק הדין.
- כב' הרשם מעלה דיון בשתי שאלות הראשונה, האם חיובי הצדדים האחד כלפי משנהו כפי שנקבעו במסגרת פסק הדין מהווים "חיובים שלובים" באופן בו אי קיומן של חובות מצד אחד משמען מתן פטור לצד השני מקיום חלקו כל זמן ההפרה. ואילו השנייה, האם התנהלות הזוכה בעמידה על מלוא הסנקציה הקבועה בפסק הדין והגשתו לביצוע של פסק הדין תחת נסיבות ההפרה מהווה התנהלות בחוסר תום לב ובאופן אשר ייקבע כי דינו של תיק ההוצאה לפועל להסגר. לאחר עיון בטענות הצדדים מצא נכון להשיב על שתי השאלות

בחיוב ובאופן בו יש לראות את הוראות ההסכם כחיובים השלובים זה בזה כמו גם לקבוע כי התנהלות הזוכה בהגשת פסק הדין לביצוע בנסיבותיו של התיק דנא, מהווה התנהלות בחוסר תום לב. ובכך, הורה כב' הרשם על קבלת בקשת החייבים תוך הקביעה כי מדובר בהפרה מזערית של ההסכם וכי לא היה מקום לעמידת הזוכה על מלוא הסנקציה הקבועה בו, ובנוסף לכך, הורה על סגירת תיק ההוצאה לפועל ועל השבת הכספים המעוכבים לידי החייבים.

247. **החלטת כב' הרשמת שריי גבאי נוריאל** (טענת פרעתי) – בקשת החייב בטענת "פרעתי" אשר הוגשה בהתאם להוראות סע' 19(א) לחוק ההוצאה לפועל.

תיק **528691-11-19** (25/09/2024)

- החייב טוען, בין היתר, כי יש להקטין מהחוב בתיק סכומים שקיבלה הזוכה לידה בגין דמי מזונות ואשר לא דווחו לתיק.
- טענות ביחס לסכומים ותשלומים ששולמו **קודם** ליום מתן פסק הדין, אינן רלוונטיות, בהינתן כי לא נקבעה בפסק הדין כל הוראה בעניין תחולה רטרואקטיבית, והחיוב במזונות נכנס לתוקף רק מיום אישור ההסכם ע"י בית המשפט הנכבד. ביחס לתשלומים ששילם החייב ישירות למוסד החינוכי בו לומדים הקטינים ומבקש להקטין מהחוב בתיק דנא, לא ניתן להיעתר לבקשת החייב, שעה שהסכומים הנטענים לא הוגדלו בתיק ע"י הזוכה, ובהינתן כי הזוכה כלל אינה מחויבות בהוצאות חינוך בהתאם לפסק הדין. הדעת אינה נוחה עם התנהלותה של הזוכה הזוכה, שלא פועלת בהתאם להוראות סע' 19א. בחוק, ולא מדווחת על קבלתה כספים בתוך 7 ימים מיום ביצוע התקבול. המשמעות היא שלא הופחתו רכיבי ריביות הפיגורים והמדד שהתווספו לתיק בתקופה הרלוונטית, ואין סיבה לאפשר מצב כזה כאשר עסקינן במחדל שנובע ממעשי ידיה של הזוכה. לאחר עיון כב' הרשמת בבקשת החייבת, הורתה על קבלת טענת החייב בטענת פרעתי באופן חלקי, וכן על ביצוע הקטנות חוב בהתאם לסכומים ומועדי תשלום מסוימים.

248. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (טענת פרעתי) – בקשת הזוכה למתן החלטה בהיעדר תשובה של החייבת.

תיק **511950-07-24** (09/10/2024)

- החייבת מבקשת להורות על סגירת תיק ההוצל"פ עקב פתיחתו בחוסר תום לב ובכפוף לחוסר סמכות מקומית תוך חיוב המשיבים בהוצאות. החייבת טוענת כי נודע לה אודות התיק מבדיקה שגרתית. מנגד, הזוכה טוענת כי דין בקשת החייבת להידחות בהיעדר בסיס משפטי ועובדתית תוך חיובה בהוצאות. הזוכה טוענת כי החייבת הגישה תביעה לפסק דין הצהרתי במסגרתו דרשה וקיבלה צו עיקול על הרכב עליו התמנה עו"ד ככונס נכסים בהמשך צו מניעה למניעת מימוש הרכב, כתנאי למתן צו העיקול וצו המניעה הורה בית המשפט הנכבד לחייבת להפיק ערבון בקופת בית המשפט יחד עם תנאים נוספים בהתאם לתקנות סך של 60,000 ש"ח.
- על פי סע' 19 לחוק ההוצאה לפועל, טענת "פרעתי" יכולה להתבסס על שתי מערכות של עובדות: **האחת**, החייב שילם את הסכום שנפסק בפסק הדין. **השנייה**, החייב איננו חייב עוד למלא אחר פסק הדין, כגון שהזוכה ויתר על זכותו לפי פסק הדין, או שאינו חייב עוד למלא אחריו. להווי ידוע כי אם בסוף הדיון **נשאר ספק** באשר לביצועו או לאי ביצועו של פסק הדין, **פוסקים נגד החייב** מכיוון שלא עלה בידו להרים את נטל השכנוע בדבר אי ביצועו של פסק הדין. כדי שהחייב יצא ידי חובתו הראייתית, אין די שיוכיח כי שילם לזוכה סכום מסוים, ועליו להוכיח כי פרע דווקא את הסכום המיוחד שהוא נשוא הדיון. אין ספק שהחייבת לא מילאה אחרי פסק הדין כלשונו לפני פתיחת תיק ההוצאה לפועל. אם ספק פועל לרעת החייבת, על אחת כמה וכמה כאשר אין ספק כי החייבת לא מילאה אחרי פסק הדין, טענת פרעתי לא הוכחה. בנוסף, אין מקום לקבל את טענת החייבת כי סכום החוב מופקד בבית המשפט. עסקינן בהליך משפטי המתנהל בין הצדדים ובין הפקדת עירבון אגב בקשה להוצאת צו עיקול זמני ובין החוב בתיק זה, אין ולא כלום, ועל כן אין מקום לטעון כי סכום החוב מופקד היה בבית המשפט וכי הזוכה הייתה מנועה מלפתוח את התיק. ובכך הורתה כב' הרשמת על דחיית בקשת החייבת בטענת פרעתי.

249. **החלטת כב' הרשם שאדי ג'ובראן** (טענת פרעתי) – בקשת היורש בטענת פרעתי.

תיק **515857-02-16** (09/10/2024)

- האם מוסמך רשם ההוצאה לפועל לדון בשאלות העולות מכריתת הסדר, לרבות, טעות, הטעייה, כפייה, טעות בכדאיות העסקה וכו'. האם מוסמך רשם ההוצאה

לפועל לדון בהשלכות של ההסדר ולקבוע אם החייב בתיק מופטר מיתרת החוב בהתאם לסעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל אם לאו.

- רשם ההוצאה אינו מוסמך לדון ולהכריע בשאלות העולות מכריתת ההסדר, לרבות, טעות, הטעייה, כפייה, טעות בכדאיות העסקה וכו'. מדובר בשאלות שבמהותן והגדרתן הן טענות עובדתיות מורכבות שטעונות בירור עובדתי ושמיעת עדים וראיות, והדבר אינו בסמכות רשם ההוצאה לפועל. רשם ההוצאה לפועל מוסמך לדון בהשלכות של ההסדר ומוסמך לקבוע אם החייבת בתיק, קרי עיזבון המנוחה, מופטר מיתרת החוב בהתאם לסעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל אם לאו. הוכח, כי היורש הפר את ההסדר. בין אם היורש סבר כי הוא צריך למסור מידע לעניין נכסיו ובין אם לעניין נכסי העיזבון, הרי בשני המקרים הוא הפר את ההסדר בשני המקרים. לאחר עיון כב' הרשם בטענות הצדדים, הורה על דחיית הבקשה בטענת פרעתי.

250. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (נטל השכנוע – טענת פרעתי) – בקשת החייב בטענת פרעתי בהתאם להוראת סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל.
תיק **512628-06-23** (31/10/2024)

- החייב טוען, כי הוא ביצע שתי העברות בנקאיות **במטבע זר** בהתאם לסכומים שנקבעו בהסכם הפשרה ועל כן לא היה מקום לפתוח בהליכי גבייה בהוצאה לפועל.
- נטל השכנוע בטענת פרעתי, על פי סעיף 19 בחוק ההוצאה לפועל , קבוע, ומוטל תמיד על החייב. מדובר בנטל ראשוני, והוא אינו עובר אל הזוכה לעולם. רק אם יורם הנטל הראשוני, או אז יידרש הזוכה להרים הנטל המשני, של הבאת ראיות לסתור. **החייב לא עמד בנטל הטענה כי העביר את סכום הפשרה במלואו. רשם ההוצאה לפועל אינו מוסמך לשנות את הוראות הסכם הפשרה, מדובר בהוראות אותן קבעו הצדדים והן קיבלו תוקף של פסק דין**. על רשמי ההוצאה לפועל לבצע את פסקי הדין כלשונם, אלא בנסיבות מאוד מיוחדות, שאינן במקרה דנן. ובכך, כב' הרשמת הורתה על דחיית הבקשה וקבעה כי אין מקום לקבוע מהן הנסיבות שמאפשרות סטייה מהוראות המדויקות של פסק הדין, ואולם ברור שכאשר מדובר בהפרה שלא נובעת מסיבות שאינן תלויות בחייב, אין מקום שרשם ההוצאה לפועל ישנה את הוראות פסק הדין.

251. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (טענת פרעתי) – בקשת החייב בטענת פרעתי. החייב מבקש לסגור את התיק ולבטל את כל ההליכים נגדו.

תיק **530606-09-20** (07/11/2024)

- על פי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל, טענת "פרעתי" יכולה להתבסס על שתי מערכות של עובדות: **האחת**, החייב שילם את הסכום שנפסק בפסק הדין. **השנייה**, החייב איננו חייב עוד למלא אחר פסק-הדין, כגון שהזוכה ויתר על זכותו לפי פסק הדין, או שאינו חייב עוד למלא אחריו. במקרה זה, החייב הוכיח מעל ל -50% כי שילם את החוב בהתאם לפסק הדין, יתירה מזו חרף הסכומים שהועברו מקופת בית המשפט הזוכה לא הקטינה את החוב בתיק דבר הנזקף לחובת הזוכה ומחזק גרסת החייב. בנוסף, בתיק זה לא ננקטו הליכים משנת 2021 למעשה שתיקת הזוכה היעדר תגובה ואי נקיטת הליכים במכלול הנסיבות יש בהם כדי לאשש את עמדת החייב. לאחר עיון כב' הרשמת בטענות הצדדים הורתה על קבלת בקשת החייב בטענת פרעתי. וקבעה כי התנהלות הזוכה שלא דיווחה על קבלת התקבולים ולא הקטינה את החוב בזמני אמת הביא לידי תפיחת החוב שלא בצדק, התנהלות העולה כדי חוסר תום לב בניהול הליכי ההוצאה לפועל.

252. **החלטת כב' הרשמת איה חרב דבור** (טענת פרעתי – מימוש כפירעון) – **בקשת החייב בטענת "פרעתי", לפי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל.**

מס' תיק **529096-07-22** (14/11/24)

- שתי שאלות עיקריות עמדו להכרעת כב' הרשמת, הראשונה: **האם החייב עמד בנטל ההוכחה המוטל עליו, והאם הוכיח כי פרע את החוב עובר לפתיחת התיק ועל כן לא היה מקום לפתיחתו?**, השנייה: **האם החייב יצא ידי חובה עת פרע את החוב לידי צד שלישי – המעקל ואינו חייב עוד לשלם לזוכים?**

- כב' רשמת ההוצאה לפועל הורתה על קבלת בקשת החייב בטענת "פרעתי", וזה משבוצע התשלום על ידי החייב, במסגרת צו העיקול שהוטל מטעם נושיהם של הזוכים בתיק, יש לראות בכך פירעון של החוב וזאת מעצם היותו של המעקל נכנס בנעליו של מחזיק הכספים.

- הותרת תיק ההוצאה לפועל פתוח נגד החייב לאחר הקביעה שהחוב נפרע מכוח עיקול לטובת צד שלישי עוד בטרם פתיחת תיק ההוצאה לפועל, מהווה אי צדק

כלפי החייב, שכן בהותרתו יכול החייב למצוא עצמו משלם את החוב לזוכה בכפל, פעם אחת בפירעון החוב למעקל ופעם שנייה לידי הזוכים. תשלום הכספים המגיעים לזוכים מאת החייב לידי מיסוי מקרקעין, מהווה פירעון של החוב כלפיהם ובעצם "ממזג" את שני החיובים אל תוך החיוב האחד, הוא החיוב על פי צו העיקול שהוטל על הכספים שבידי החייב, מכוח פקודת המיסים (גבייה). משמע כי בתשלום החוב מטעם החייב לידי המעקל, יצא הוא ידי חובה ואינו חייב עוד לזוכים.

- עמידת הזוכים, באמצעות בא כוחם, על קיום הזכות לפתיחת תיק ההוצאה לפועל לשם גבייתו, על אף שהחוב נפרע עוד בטרם פתיחתו ומבלי להזכיר זאת אף לא באמרת אגב במסגרת בקשת הביצוע, ובנסיבות בהן הקימה העמידה על קיום הזכות נזק כלכלי כבד לחייבים, אינה תמת לב, ומצדיקה את קבלת הבקשה וסגירת תיק ההוצאה לפועל.

253. **החלטת כב' הרשם עיסאם חאיק** (ביצוע פס"ד של כב' המפקחת על בתים משותפים) – **קבלת בקשת חייב בטענת פרעתי.**

מס' תיק **529883-05-24** (25/11/24)].

- בסמוך לאחר פתיחת התיק ע"י נציגות הבית המשותף באמצעות יו"ר הנציגות, זאת לביצוע חלקים מפסק הדין של כב' המפקחת על הבנקים, הגיש החייב בקשה בטענת פרעתי, בצירוף צילומים ואסמכתאות וטען כי מילא אחר כל הוראות פסה"ד.
- כב' הרשם אשר דן בבקשת החייב לאחר שנערך דיון בבקשה בנוכחות הצדדים בפניו, קבע כי על החייב, תמיד מוטל הנטל להוכיח כי מילא אחר פסה"ד ולהוכיח בזאת כי התיק נפתח שלא כדין.
- כב' הרשם, שהתרשם ממהימנות גרסת החייב, קבע כי החייב מילא את כל החובות שנקבעו בפסה"ד. הוסיף כב' הרשם לעניין טענת הזוכה כי החייב לא הסיר את כל המיטלטלין, כי ככל ודיירים אחרים הציבו מטלטלין, אין זו אשמת החייב. כמוכן נקבע כי דרישות הזוכה, המאוחרות למועד הגשת בקשת הביצוע, אשר ברובן לא נכללו במסגרתה, לרבות הדרישה להסרת גג העץ, איטום חלון לצד פתח היציאה, הדרישה בנוגע לקיר האבן והסרת תוספת נטענת לגג, הן

דרישות שלא נקבעו במפורש בפסק הדין, כך שאין מוטלת על החייב החובה החוקית לבצע דרישות שלא נקבעו במפורש פסק הדין.

- כב' הרשם קיבל את טענת הפירעון של החייב וחייב את הזוכה ונציגה בהוצאות בסכום של אלף ₪.

254. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (טענת פרעתי) – **האם החייב הרים את נטל ההוכחה בטענת פרעתי והאם התשלום של חודש 10.2024 שבוצע באיחור, ואין על כך מחלוקת, בנסיבות המתוארות מהווה הפרה של ההסכם ומצדיק הפעלת הסנקציה? האם אי הדיווח לזוכה בדבר ביצוע התשלומים מהווה אף הוא הפרה יסודית של ההסכם?**

מס' תיק **505243-08-23** (15/12/24)

- רשמת ההוצל"פ קבעה כי יש לקבל את גרסת החייב **שהאיחור אכן נבע מתום לב**, החייב הראה רצינות ונכונות אמתיים לסילוק החוב ואין באיחור בודד בכדי להביא לידי מסקנה שהחייב הפר את ההסכם ברשלנות, בכוונה או בזדון.
- אין להידבק ללשון ההסכם בצורה דווקנית, אף שקיבל תוקף של פסק דין, בנסיבות אלו זה המקום הנכון להפעיל שיקול דעת ולקבוע באם האיחור בנסיבות מהווה אכן הפרה יסודית של ההסכם. מנגד, נקבע כי הזוכה פעל בחוסר תום לב כשביקש לממש את הסנקציה שבפס"ד ולהעמיד את החוב בתיק ההוצל"פ לפירעון מידי.
- נקבע, כי הפרת ההסכם שקיבל תוקף של פסק דין על ידי החייב אשר באה לידי ביטוי באיחור בביצוע אחד התשלומים מתיישבת, בנסיבות, עם הגדרתה של **הפרה מנורית** ומזערית ואינה מצדיקה העמדת החוב לפירעון מיידי.

255. **החלטת כב' הרשמת פני יעקובוביץ** (פרעתי) **- בקשת החייב בטענת פרעתי וסגירת תיק אשר לטענת החייבת נפתח שלא כדין.**

מס' תיק **528344-05-24** (17/12/24)

- סעיף 6 לחוק ההוצאה לפועל, קובע בברור, כי לא יוגש פסק דין לביצוע אלא לאחר שחלפו 30 ימים מיום מתן פסק הדין, וכי אם ניתן פסק דין שלא במעמד

החייב ונדרש הזוכה או בא כוחו להמציאו לחייב יחל מניין 30 הימים ממועד המצאת פסק הדין.

- במקרה זה, הזוכה לא נדרש להמצאת פסק הדין לחייבת. הכלל החל בעניין זה, הינו הכלל הקבוע והידוע בדין, כי לא יפתחו ולא ינקטו הליכי הוצאה לפועל כנגד חייב מבלי שזה יודע אודות פסק הדין אשר ניתן כנגדו, ומבלי שניתנה לו ההזדמנות בת 30 הימים לשלם את פסק הדין מבלי להידרש להליכי הוצאה לפועל.

- כב' הרשמת הורתה על קבלת טענת הפרעתי של החייבת. נקבע כי החייבת לא הייתה מודעת לדבר קיומו של פסק הדין בטרם נפתח התיק, אלא רק לאחריו, ומקום בו במסגרת האסמכתאות שצורפו לכתבי הטענות עולה כי הזוכה שלח לחייבת ביום 11.8.2024 את פסק הדין, קבעה כב' הרשמת כי תיק ההוצאה לפועל שבנדון אשר נפתח ביום 10.6.2024, נפתח ע"י הזוכה שלא כדין.

- נקבע כי מניין הימים בן 30 הימים, לתשלום פסק הדין על ידי החייבת ימנה החל מיום 13.7.2024, שכן במועד זה בו הומצאה לחייבת האזהרה, החייבת כבר ידעה באופן וודאי וברור אודות פסק הדין שניתן כנגדה. בהתאמה תשלום פסק הדין חל 30 ימים לאחר מועד זה ועד ליום 13.8.2024. החייבת אמנם שילמה את קרן פסק הדין, ביום 11.8.2024, אולם לחיוב זה יש להוסיף את ריביות והצמדה ממועד מתן פסק הדיו.

- כב' הרשמת הורתה על הפחתת ההוצאות הבאות מגובה החוב המבוצע היום בתיק: סכום אגרת התיק, שכר טרחה א' ושכר טרחה ב'. כמו כן, אני מורה על הפחתת ריבית הפיגורים החלה על החוב המבוצע בתיק לתקופה שממועד מתן פסק הדין אשר הוגש לביצוע בתיק ועד למועד זה. שעה שהחייבת לא הייתה מודעת לפסק הדין שניתן כנגדה, ברי כי לא מתקיימת הצדקה לחייבה בתשלום ריבית פיגורים אשר נועדה למעשה על פי התכלית שבדין, לעודד חייב אשר נמנע מתשלום באופן מכוון, מלשלם את החוב. התכלית אינה מתקיימת בענייננו ועל כן תופחת ריבית הפיגורים מהחוב כאמור.

256. **החלטת כב' הרשמת מלכה עווידה עזאם** (פרעתי – חברה מפרת חוק) – **האם יש מקום לקבוע שהחברה החייבת אינה קיימת עוד או להסיק מסקנה כזו בשל היותה מפרת חוק ומאחר והחייב לא הצליח ליצור קשר עם הזוכה ולא איתר**

את החברה? האם יש מקום לבקש יפוי כח עדכני על מנת לקבוע שב"כ הזוכה מוסמך לייצג את הזוכה בתיק זה? האם יש מקום לקבוע כי השליחות בין הזוכה וב"כ הסתיימה? האם יש בתיק חוסר מעש? ככל וכן האם חוסר המעש בתיק עולה כדי וויתור ומחילה על החוב? האם החייב הוכיח דוקטרינת השיהוי?

מס' תיק **519979-08-17** (23/12/24)

- בקשת החייב למתן החלטה בהיעדר תגובה.
- משהחברה קיימת, אינה מחוקה או מחוסלת היא מהווה אישיות משפטית נפרדת וכשרה על כל המשתמע לכך, ככל והחייב סבור אחרת עליו היה לנקוט בדרך המשפטית הנכונה ולא במסגרת בקשה זו לסגירת התיק.
- באשר לטענה כי מדובר **בחברה מפרת חוק**, לא אחת נקבע כי אין בהכרזת חברה כחברה מפרת חוק בכדי לפגוע באישיות המשפטית שלה לתבוע ולהיתבע. חוק החברות קובעת במפורש הסנקציות אשר יחולו במקרה מעין זה בשום שלב לא נקבע כי חברה מפרת חוק מפסיקה להיות אישיות משפטית כשרה.
- כב' רשמת ההוצל"פ קבעה כי אין בטענות החייב ונסיבות התיק כל הצדקה לפטור את החייב מקיום חובתו ותשלום קרן החוב שנפסקה או חלק ממנה.

חוזים:

בית המשפט העליון:

257. **בית המשפט העליון** (המחאת חיובים – נזיקין – חוזים) – בקשת רשות ערעור על פס"ד מחוזי בו התקבל ערעור המשיב על פס"ד שלום.

רע"א 6250/23 **הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' שריף איוב** (10/01/2024)

- רקע: המשיב 1 טיפל ברכב שנפגע בתאונת דרכים במוסך שבבעלותו. הוא הסכים לשחרר את הרכב כנגד תמורה שהוגדרה בהסכם שחתם עם הנהג הנפגע (המשיב 2) לפיה הנהג הנפגע המחה למשיב את מלוא זכויותיו כולל כספים ו/או פיצויים ו/או כל זכות אחרת, המגיעה לו מהנהג הפוגע או מהבטחת של הנהג הפוגע (המבקשת) עד לסך של 135,070 ₪ (סכום התיקון). לאחר פניית הנהג הפוגע למבקשת כמו גם פניית המשיב מכוח המחאת הזכויות, המבקשת הודיעה לנהג הנפגע כי עומד לזכותו סכום הפיצוי שאינו שנוי במחלוקת בגובה 116,619 ₪. אך בהמשך המבקשת לא העבירה את הסכום לנהג הנפגע אלא ללשכת ההוצל"פ, לטענת המבקשת, בשל עיקול ושעבוד שהיו רשומים על הרכב (מאוחרים למועד המחאת הזכות). המשיב הגיש תביעה נגד המבקשת ונגד הנהג הנפגע בדרישה לקבלת כספים בגובה עלות התיקון מכוח כתב ההמחאה. הנהג הנפגע לא התגונן וניתן נגדו פסק דין בהעדר הגנה.
- בימ"ש השלום דחה את התביעה. ערעור שהוגש לביהמ"ש המחוזי התקבל ונקבע כי המשיב זכאי לסכום הפיצוי שאינו שנוי במחלוקת מכוח המחאת הזכויות. שאלת חוקיות ההמחאה נוכח סעיף 22 לפקודת הנזיקין, היא שעמדה במרכזם של פסקי הדין של הערכאות דלמטה. כב' השופט **י' עמית** דחה את הבקשה מהטעמים הבאים: אין להתערב בקביעותיו של בימ"ש קמא בדבר זכותו של המשיב לסכום הפיצוי שאינו שנוי במחלוקת מכוח המחאת הזכויות. זוהי תוצאה נכונה. מכל מקום, הבקשה אינה מעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך, ואף אינה מעוררת חשש לעיוות דין. בימ"ש זה עמד במספר פסקי דין על ההיסטוריה של סעיף 22 לפקודת הנזיקין. האיסור על המחאת זכויות בנזיקין מקורו בדין האנגלי והוא נובע מהחשש מפני סחר בתביעות נזיקיות של הזולת. הפסיקה צמצמה את היקף תחולת הסעיף מתוך הכרה בקשיים שהוא מעורר, הן מבחינת תחולתו הגורפת, והן מבחינת היעדר ההרמוניה בינו לבין דינים אחרים. כך, נמצא לאפשר את המחאת הפירות הצפויים לצמוח מתביעה נזיקית, קרי,

הפיצויים שייפסקו בפסק הדין, להבדיל מהמחאת הזכות להגיש את התביעה. זאת, בהנמקה כי סעד שנקבע בפסק דין מהווה חיוב חדש ונפרד מהזכות הנזיקית שהולידה את התביעה. הטענה של המבקשת לתחולת סעיף 22 לפקודת הנזיקין היא טענת סרק בנסיבות העניין, בהינתן העובדה שהודיעה לנהג הנפגע כי עומד לזכותו סכום הפיצוי שאינו שנוי במחלוקת ובהינתן שהמבקשת העבירה סכום זה ללשכת ההוצאה לפועל.

- במצב זה, לפנינו מקרה פשוט של חייב-ממחה-נמחה, וצדק אפוא ביהמ"ש המחוזי בקביעתו כי הודעת המבקשת לפיה הנהג הנפגע זכאי לפיצוי שאינו שנוי במחלוקת יצרה חיוב עצמאי שניתן היה להמחות, ואף יש לראות בכך הסכמה חוזית. דומה כי מאחורי התכחשותה של המבקשת לזכותו של המשיב עומדת הטעות שעשתה המבקשת בכך שהעבירה את סכום הפיצוי ללשכת ההוצאה לפועל, על אף שהמחאה מוקדמת גוברת על עיקול מאוחר, וכעת היא מחויבת לשלם אותו סכום פעם נוספת. כפי שציין בימ"ש קמא, המשיב הוא קבלן, וככזה, היה זכאי לעכב תחת ידו את המכונית עד לתשלום סכום התיקון, מכוח זכות העיכבון העומדת לקבלן לפי סעיף 5 לחוק חוזה קבלנות. ולא רק זאת, אלא שאם היה על המשיב להתמודד אל מול השעבוד שנרשם בשעתו על הרכב, ידו הייתה מן הסתם על העליונה, מאחר שמדובר בעיכבון משביח.
- המשיב הסכים לשחרר את הרכב, ובכך ויתר על זכות עיכבון, אך זאת כנגד המחאת הזכות, שמכוחה נכנס בנעליו של הנהג הנפגע. ומזווית נוספת: אין מחלוקת כי לנהג הנפגע הייתה זכות תביעה ישירה כלפי המבקשת, מכוח סעיף 68 לחוק חוזה הביטוח. ברע"א 1219/18 בעניין פרץ נקבע כי זכותו של הצד השלישי-הניזוק מול החברה המבטחת נגזרת מהיקף זכותו של המבוטח, במובן זה שהיא כפופה לתקרת סכום הביטוח ולסוג הסיכונים המכוסים בפוליסה. באותו עניין נחלקו אמנם הדעות בין השופט עמית לחבריו להרכב, באשר לתוכנה של זכותו של הצד השלישי כלפי החברה המבטחת, אולם הייתה תמימות דעים כי סעיף 68 לחוק חוזה הביטוח מכונן יריבות ישירה ביניהם, כך שלצד השלישי קמה הזכות לתבוע את תגמולי הביטוח להם זכאי המבוטח ישירות מהמבטחת. המחלוקת באשר לתוכנה של זכותו של הצד השלישי כלפי החברה המבטחת הייתה רלוונטית לנסיבות שנדונו בעניין פרץ, ואילו בנסיבות עניינו שתי הגישות מובילות לאותה מסקנה, והיא, שהזכות שעומדת לנהג הנפגע אינה נזיקית. כנלמד מהאמור לעיל, מדובר בזכות שעיגונה הסטטוטורי אינו בפקודת הנזיקין אלא בחוק חוזה הביטוח, והיא נגזרת מזכותו של הנהג

הפוגע כפי שהוגדרה בהסכם הפוליסה שנחתם בין המבקשת לבינו. גם באספקלריה זו אין תחולה בענייננו לסעיף 22 לפקודת הנזיקין. כאמור, המחאת זכותו של הנהג הפוגע למשיב נעשתה כדין, כך שלמשיב עמדה הזכות לתבוע את המבקשת מכוח המחאת הזכויות.

בית המשפט המחוזי:

258. **בית משפט מחוזי** (חוזים – כפייה ועושק) - תביעה ותביעה שכנגד בקשר לכספים שהשקיעו הנתבעים, באמצעות התובע, במסחר ב- "פורקס", ובעניין תוקפו של הסכם שנחתם בין הצדדים, במסגרתו התחייב התובע לשלם לנתבעים סך של 1,670,000 דולר. התובע עותר לביטול ההסכם בנימוק שנחתם מתוך עושק וניצול מצוקתו. הנתבעים מכחישים שההסכם נחתם מתוך ניצול מצוקה או כפיה ותובעים בתביעה שכנגד את הסכומים שיש לזקוף לזכותם בחשבונות הפורקס ביום חתימת הסכם ולחלופין לאכוף את ההסכם.
ת"א (י-ם) 5616-07-19 **מאיר דופארק נ' שלמה פרלמן** (20/03/2024)

- כב' השופטת **מרים אילני** דחתה את התביעה וקבעה כלהלן: סעיף 17 (א) לחוק החוזים קובע כי מי שהתקשר בחוזה עקב כפיה שכפה עליו הצד השני או אחר מטעמו, בכוח או באיום, רשאי לבטל את החוזה. גם לחץ כלכלי עלול להיחשב כפייה, אך על בית המשפט לבחון את מכלול הנסיבות, ובין היתר, את טיב הכפיה ועוצמתה; אם היה בלחץ הכלכלי הנטען פסול חברתי-כלכלי כזה שיש בו סטייה מכללי ההתנהגות הראויים בחיי העסקים והמסחר. בענייננו, ההסכם לא נחתם בחטף אלא בתום ישיבה רגועה בת למעלה משעה.

- לא מדובר בכפיה בעלת עצמה גבוהה ובוודאי שאין בה פסול חברתי כלכלי וסטייה מכללי התנהגות ראויים בחיי המסחר. בכל מקרה אין מדובר באותם מקרים חריגים שבהם הפניה לבית המשפט לא הייתה משחררת מן הלחץ שבו היה נתון. עילת העושק עוסקת במקרים שבהם החוזה לא נתתם בניגוד לרצון המתקשר, אך למרות זאת דבק פגם בהתקשרות בשל תוכן לא הוגן ולא מוסרי של ההסכם. על הטוען לעושק להוכיח מספר יסודות מצטברים ושלובים – קיומה של מצוקה מצד העשוק; ניצול המצוקה על ידי העושק; ותנאי חוזה גרועים, כמו גם קשר סיבתי בין המצוקה והניצול לבין ההתקשרות בחוזה. בנסיבות דנן אין לומר שהתובע היה במצוקה חמורה, קיצונית וכבדת משקל

שעולה כדי עושק. לא הוכח שהוא נטל על עצמו התחייבות בלתי סבירה שלא היה נוטל על עצמו אלמלא היה במצוקה ולא ניתן לומר שלא ניתנה תמורה בעד ההתחייבות שנטל. נוכח כל האמור ההסכם בין הצדדים תקף. אשר לתביעה שכנגד, משנקבע כי ההסכם תקף, מתייתר הצורך לדון בטענות הנתבעים בנוגע לכספים המגיעים להם לפי הסכם שקדם לו, משום שהצדדים הסכימו להימנע ממיצוי טענותיהם ובירור המחלוקות, וקבעו את שיעור החוב של התובע. יש לקבל את התביעה שכנגד החילופית, ולהורות לתובע לשלם לנתבעים סך של 1,273,894 דולר בתוספת ריבית.

בית משפט שלום:

259. **בית משפט שלום** (חוזים – הלוואה חוץ בנקאית) - בקשת רשות ערעור על החלטת רשמת ההוצאה לפועל, במסגרתה נדחתה בקשה לסילוק על הסף של בקשה לביצוע שטר. בבקשת הסילוק נטען שבקשת הביצוע **אינה עומדת בדרישות חוק אשראי הוגן**, ולכן דינה להימחק.

רע"צ (ת"א) 24413-04-24 **מנחם מנדל גפנר נ' יעקב עמר** (02/06/2024)

- כב' השופט **טל חבקין**, סגן נשיאה קיבל את הערעור, ופסק כלהלן: המשיב טען בבקשת הביצוע כי נתן למערער הלוואה על רקע ידידות קרובה. הואיל והמשיב אינו קרוב משפחה של המערער, סעיף 15(א) לחוק אשראי הוגן קובע חזקה שעסקינן בהלוואה שניתנה דרך עיסוק.

- המשיב ביקש לסתור את החזקה בכך שטען שההלוואה ניתנה בתנאי ידידות קרובה ושלא במסגרת עיסוק. כדי לקבוע שגרסת המשיב בדבר הסייג נכונה – קרי: אם עלה בידי המשיב לסתור את החזקה הקבועה בסעיף 15(א) סיפא – נדרשה הכרעה עובדתית הנסמכת על חומר הראיות לפי הרף הראייתי הנוהג. הנטל להראות שהסייג מתקיים והחוק אינו חל מוטל על המלווה. אין נפקא מינה שגרסת המבקש הייתה שונה. מקום שהמבקש כפר בגרסת המשיב, היה מקום לבחון אם עלה בידי המשיב להוכיח את קיומו של הסייג. על רקע המגמה לפרש את הוראות החוק בקפדנות ולהרחיב את תחולתו, היה מקום לקבוע שהחזקה הקבועה בסעיף 15(א) לחוק אשראי הוגן לא נסתרה, במובן זה שלא עלה בידי המשיב לסתור את החזקה הקובעת שההלוואה ניתנה בדרך עיסוק, ולכן סעיפי החוק המנויים בסעיף 15(א) חלים בעניינה, לרבות דרישת סעיף 2

בדבר קיומו של הסכם הלוואה בכתב ודרישת סעיף 8(א) לחוק לצרף את אותו הסכם במועד פתיחת התיק. מאחר שאין חולק שאין בנמצא הסכם הלוואה בכתב (ואין די לעניין זה בהיתר עסקה), המסקנה המתבקשת היא שהיה מקום להורות על סגירת תיק ההוצאה לפועל.

260. **בית המשפט השלום** (חוזים – ריבית חוזית – פיצוי מוסכם) – שתי בקשות למתן הוראות לחיוב התובעת-המשיבה ("לאצפ") בתשלום פיצוי מוסכם כללי בשיעור של 10% מסכום התמורה ("הפיצוי המוסכם הכללי") וכן בריבית בשיעור של 15% לשנה המחושבת יומית בגין איחור בתשלום התמורה ("הריבית החוזית") לפי הסכם מכר שמכוחו רכשה לאצפ את זכויות המבקשים בתובענה לפירוק שיתוף בזכויות בנכס מקרקעין שהיה בבעלותם המשותפת.

ת"א (ת"א) 57493-12-18 **גן השקמים בע"מ נ' ל.א.צ.פ ייזום בע"מ** (10/11/2024)

- בבקשת גן השקמים בע"מ התבקש לחייב את לאצפ בסך של 681,867 ש"ח (כולל מע"מ); בבקשה של יהושע פורת התבקש לחייבה בסך של 1,496,996 ש"ח. עוד התבקש להוסיף לסכומים אלה ריבית חוזית עד התשלום בפועל. כב' השופט **טל חבקין, סגן הנשיאה** הורה על קבלת הבקשות בחלקן ופסק כלהלן: **הריבית החוזית בגין האיחור בתשלום היא פיצוי מוסכם**. המבקשים זכאים לפיצוי בשיעור הריבית החוזית הקבועה בהסכם בגין איחור בתשלום החל מהמועד שבו היה אמור להיות משולם כל תשלום ועד תשלומו בפועל לכונס. אין מקום להוסיף ריבית חוזית החל ממועד זה ועד הגשת התביעה או עד התשלום בפועל, שכן הוספת הריבית החוזית במהלך התקופה שבה הכסף אצל הכונס תבוא בגדר פיצוי מוסכם החורג מגדר הסביר, מה גם שאין מקום להוסיף ריבית שנקבעה בהסכם עבור איחור בתשלום לאחר שהוא שולם וזאת אף אם חלוקתו עוכבה. במהלך תקופה זו הסכום אמור להיות מושקע ולשאת פירות. הואיל ואין חולק שהפיצוי המוסכם **הכללי** בשיעור של 10% מהתמורה החוזית הוא פיצוי מוסכם; ומשנקבע כי הריבית החוזית בגין איחור בתשלום אף היא פיצוי מוסכם, יש **לבחון את השאלה האם יש מקום לפסוק את שניהם, שמא רק את הגבוה מבינם**.
- לא עלה בידי המבקשים להראות שמנגנוני הפיצוי המוסכם, הכללי והספציפי, מוציאים זה את זה ונועדו לכסות "ראשי נזק" שונים ומובחנים. אכן, מדובר במשימה לא פשוטה שעה שמנגנון של פיצוי מוסכם כללי, מעצם טבעו, מכסה קשת רחבה של הפרות פוטנציאליות, לרבות איחור בתשלום, והמשיבה אכן

נתבעה לשלם את הפיצוי המוסכם הכללי בגין איחור כזה. אומנם היו הפרות נטענות אחרות של ההסכם, אולם המשיבה לא טענה שמדובר בהפרות יסודיות, והעיקר הוא שהיא לא טענה שההפרות הללו או אחרות נועדו לרפא נזקים שונים שנגרמו מהן. פועל יוצא מן האמור הוא שהתובעים זכאים לבחור בין אחד ממנגנוני הפיצוי המוסכם, אך לא בשניהם במצטבר. מאחר שאין חולק שמנגנון הריבית החוזית מוביל לפיצוי גבוה יותר, יש מקום לפסוק **רק אותו**.

פיצויים:

רשות האכיפה והגבייה:

261. **החלטת כב' הרשמת פני יעקובוביץ** (ביטול עיקול – פיצוי נזיקי) **- בקשת החייב לביטול עיקול אשר הוטל במסגרת תיק הוצל"פ זה על כספים המוחזקים לזכותו אצל צד ג'.**

מס' תיק **519419-06-21** (02/12/24)

- טענת החייב לפיה **כספי הפיצויים בגין תאונת העבודה** שעבר **אינם ברי עיקול** בהוצאה לפועל, **אינה נכונה והיא מנוגדת לדין ולהלכה**.
- בכל הנוגע לכספי פיצויים בגין נזקי גוף כגון אלה מושא המקרה דנן, הפסיקה קבעה מפורשות, כי אלה ניתנים לעיקול בהוצאה לפועל, וכי המחוקק לא קבע כל פטור בעניינם. כספים אלה הינם בגדר נכס של החייב הניתן לעיקול לצורך פירעון החוב, כך שאין כל בסיס לטיעונים שהעלה החייב בעניין זה.
- נקבע כי נכס אשר ניתן לעיקול, כולל בחובו ובהגדרתו, זכות קיימת ו/או עתידית. עתידית היינו, זכות אשר התגבשותה וודאית בין אם בתאריך הקובע ובין אם בקרות אירוע שהתרחשותו נעלה מספק. בגדר זכות עתידית הניתנת לעיקול, באה ע"פ דין, גם הזכות העתידית והמגובשת של תובע או מוטב לקבל סכומי כסף/ סכומי ביטוח מכוח חוזה ביטוח.
- נקבע גם, בכל הנוגע לפיצויים בגין נזקי גוף, כי עם הפגיעה בתאונה, קמה זכותו של המוטב לתבוע את חברת הביטוח. זכות זו כשלעצמה, מכילה את הזכות העתידית לקבל פיצויים- זאת כאשר סכומי הפיצוי שיתקבלו בגין מימוש הזכות, יתגבשו עם מתן ההחלטה בעניין זה, וכאשר קיים סיכוי ממשי לזכות בפיצוי- סיכוי אשר הינו מעבר לתקווה או ציפייה סתם. היינו, כי בהתאם לאמור, הכירו בתי המשפט למעשה, ביום התרחשות התאונה, כמועד להולדת הזכות לתביעה ולפיצוי- אותה הזכות הניתנת לעיקול.
- כב' רשמת ההוצאה לפועל הורתה על דחיית בקשת החייב, כך שממועד פתיחת התיק החייב לא עשה דבר כדי להביא לפירעון החוב לזוכה ולהסדרתו באיזה מהדרכים האפשריות לעשות כן. אילו היה ניכר כי החייב פועל כנדרש להסדרת פירעון החוב, יכול שהיה בדבר כדי להוות, הרבה לפנים משורת הדין, ונוכח נסיבות, כעילה לאפשר שחרור של חלק מהכספים לידי החייב.

התיישנות:

בית המשפט המחוזי:

262. **בית המשפט המחוזי** (התיישנות) – **בקשה לסילוק על הסף של תביעה לפיצוי, מחמת התיישנות.**

ת"א (י-ם) 49788-05-22 **אמין עבדאללה סרסור נ' אחוזת שומרון אלקנה בע"מ** (06/12/2024)

- ההסכם שמכוחו נתבעת התמורה נחתם בשנת 2004. לא נטען כי התמורה עתידה הייתה בהתאם להשתלם במועד קונקרטי, לפיכך חל הכלל הקבוע בסעיף 21 לחוק המכר, לפיו "המחיר ישולם במועד מסירת הממכר...". על פי סעיף 9 לחוק המכר בהיעדר הסכמה אחרת, המסירה תהא "זמן סביר לאחר גמירת החוזה". העולה מן האמור כי בסמוך לכריתת ההסכם, גם התגבשה החובה לשלם את התמורה וככל שלא שולמה, התגבשה העילה לדרוש את תשלומה או את ביטול החוזה עקב ההפרה.
- התביעה הוגשה במאי 2022, מעל 17 שנה מאוחר יותר ולפיכך התיישנה. לא מתקיימים חריגים המאריכים את תקופת ההתיישנות.
- בית המשפט המחוזי הורה על דחיית התביעה על הסף מחמת התיישנות.

263. **בית המשפט המחוזי** (התיישנות) – **בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה, שדחה את ערעור המבקשים על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל שהורתה על מינוי ב"כ המשיבה 1 לכונס נכסים למכירת דירה.**

רמ"ש (ת"א) 37699-11-24 **פלונית בע"מ נ' ד' ב'** (11/12/2024)

- ביהמ"ש לענייני משפחה שדן בערעור על החלטת רשמת ההוצל"פ, קבע כי לאחר הפרדת מערכת ההוצל"פ ממערכת בתי המשפט, אפשר שראוי לקבוע רף מקל יותר לקבלת בקשות רשות ערעור על החלטות רשמי ההוצל"פ. זאת, שכן אין מדובר בערכאה שיפוטית רגילה כי אם גוף "מעין שיפוטי" בלבד. כך נקבע כי בעוד שבשאלות עובדתיות מובהקות הנוגעות ליישום הפסיקה ותשלום החוב, עיקר הנטל לביצוע הבירור העובדתי מצוי בידי רשם ההוצל"פ, ותפקיד בימ"ש השלום במסגרת הערעור היא לבקר את החלטת הרשם כגוף ערעורי, הרי

שבהחלטות שדורשות פרשנות של הדין המהותי, אף שלרשם ההוצל"פ יש הסמכות לדון בסוגיה, יושב בימ"ש שלום כערכאה שיפוטית ראשונה.

- נקבע, כי בכל הנוגע לבירור העובדתי הנדרש לשם קיום הליכי הוצל"פ, יושב ביהמ"ש המחוזי כערכאת ערעור שנייה. במסגרת זו, אף אם אמת המידה להתערבות ביהמ"ש המחוזי תהיה מעט מקלה יותר, נוכח העובדה שאין עסקינן ב"גלגול שלישי" בפני ערכאות שיפוטיות, הרי שככלל יחול מבחן **הלכת חניון חיפה**, אף אם במתכונת מרוככת.
- בכל הנוגע לשאלה משפטית, ראוי להחיל אמת מידה מקלה מעט יותר. במצבים אלו, בהם בימ"ש השלום הוא הערכאה העורכת בירור משפטי מקיף, ראוי שביהמ"ש המחוזי יבחן האם יושם הדין בנסיבות הפרטניות של המקרה, אף אם אין ההליך מעורר שאלה כללית.
- במקרה דנן, לא מדובר בשאלה משפטית המצריכה בירור משפטי מקיף ולכן יש לבחון את הבקשה כפי שנבחנות בקשות רשות ערעור ב"גלגול שלישי". הכלל במקרים אלו הוא שערכאת הערעור **תטה להיעתר לבקשה רק כשמדובר בסוגיה שיש לה היבטים כלליים או במקרים בהם מצביע המבקש על עיוות דין חמור שנגרם לו. המקרה דנן אינו בא** בגדרי המקרים המצדיקים מתן רשות ערעור בגלגול שלישי.
- המבקשים הגישו את הערעור לבימ"ש קמא באיחור. לטענתם, האיחור נבע מכך שלא קיבלו במועד את פרוטוקול הדיון שהתקיים בהוצל"פ. על מנת להצדיק איחור יש להראות שקיים "טעם מיוחד" המצדיק מתן ארכה. בכך לא שינו תקנות סדר הדין החדשות מן ההסדר שהיה קבוע בתקנות הישנות. עם זאת, בתקנות סדר הדין החדשות עוגנו שורה של "עקרונות יסוד" חשובים העומדים בבסיס סדרי הדין, ועקרונות אלה משמיעים לנו את החשיבות הרבה שבהקפדה על המועדים הקבועים בדין. בימ"ש קמא קבע שהיה על המבקשים לפנות ללשכת ההוצל"פ במועד, דהיינו לפני תום 15 הימים שנקבעו להגשת הערעור ולבקש לקבל את הפרוטוקול. המבקשים לא עשו כן והגישו בקשה להארכת המועד רק לאחר שהמועד להגשת הערעור חלף. המבקשים כלל לא תוקפים בבקשתם דנן נימוק זה של בימ"ש קמא. לפיכך, כפי שנקבע בצדק בפסק הדין, ניתן היה לדחות את הערעור אך בשל האיחור בהגשתו.
- בית המשפט המחוזי קבע כי אין להתערב בהחלטה ובספק הדין ודין הבקשה להידחות.

פסלות:

בית המשפט העליון:

264. **בית המשפט העליון** (שונות - פסילת חוות דעת מומחה) - בר"ע על החלטת ביהמ"ש בגדרה נדחתה בקשת המבקשות והמשיבה 4 לפסילת חוות דעת המומחה מטעם ביהמ"ש. ברקע לבקשה תביעה לפיצוי כספי בסך של 15 מיליון ₪ שהגישו המשיבים 1-2 נגד המבקשות בגין טענות לליקויי בנייה שונים שנפלו ברכוש המשותף בבית משותף.

רע"א 846/24 **רובינשטיין ב.ש. סחר ונדל"ן בע"מ נ' נציגות הבית המשותף משד' ניצה 20 נתניה** (08/04/2024)

- כב' השופטת **ג' כנפי-שטיניץ** דחתה את הבקשה וקבעה כלהלן: מומחה מטעם ביהמ"ש נהנה מחזקה כי יבצע מלאכתו נאמנה ויפעל בהגינות ובמקצועיות. אמנם, מקום בו עולה חשש שמא המומחה הפר את חובותיו בתחום האמון או את חובותיו המקצועיות, רשאי ביהמ"ש להורות על פסילת חוות דעתו או להורות על מינוי מומחה נוסף. ואולם, **אמצעי של פסילת חוות הדעת יינקט במשורה, ורק מקום בו הפגם שנפל בחוות הדעת יורד לשורשו של עניין ועלול לגרום לעיוות דין**. גם מינוי מומחה נוסף ייעשה רק במקרים יוצאי דופן בהם סבור ביהמ"ש כי לא ניתן לסמוך ממצאים על יסוד חוות דעתו של המומחה ויתר הראיות שבאו לפניו. נקודת המוצא לדיון היא כי החלטות בעניין מינוי מומחים ופסילתם מצויות בליבת שיקול הדעת של הערכאה הדיונית, וערכאת הערעור לא תתערב בהן בנקל.
- בענייננו, לא נמצא להתערב בהחלטתו של ביהמ"ש המחוזי, לפיה אין לפסול את חוות דעת המומחה או למנות מומחה נוסף בשלב זה של ההליך. זהות המומחה נקבעה על יסוד בקשה משותפת של הצדדים, בהודעה מוסכמת שהגישו לביהמ"ש. בהודעה זו סמכו ידיהם על מומחיותו ומקצועיותו של המומחה, וחזקה עליהם כי ערכו את בירוריהם בטרם פנו לביהמ"ש בבקשה למנותו כמומחה מטעם ביהמ"ש, חלף מומחה קודם שמונה. הגם שראוי היה כי המומחה ימציא הצהרת ניגוד עניינים מראש, לאחר בירור שנערך ע"י ביהמ"ש המחוזי, נמצא כי היכרותו המקצועית עם מי ממומחי הצדדים אינה מעלה חשש לניגוד עניינים. לא נמצא לקבל את השגת המבקשות על מסקנתו זו. כידוע, לא בכל מקרה שבו קיים קשר מקצועי בין המומחה מטעם ביהמ"ש לבין מומחי הצדדים, ייפסל מינויו. בענייננו, החשש לניגוד עניינים נשלל כאמור לאחר

שנערך דיון בנושא, הצדדים נשמעו והתאפשר להם להפנות שאלות הבהרה בסוגיה זו למומחה. גם אין לקבל את הטענה לפסלות חוות הדעת בשל פגיעה בזכות הטיעון של המבקשות. למבקשות עמדה האפשרות להתנגד למתן חוות הדעת לאחר הודעת המומחה לפיה יסתפק בביקור הראשוני שנערך בבניין. משלא עשו כן, העלאת התנגדותן לחוות הדעת בדיעבד מעוררת את החשש האופייני לבקשות לפסילת מומחה, לפיו הבקשה אינה נובעת מפגמים שנפלו בחוות הדעת, אלא מחוסר שביעות רצון ממסקנותיה.

- באשר לטענות המבקשות במישור המקצועי, קבע ביהמ"ש המחוזי כי גם אם קיימים קשיים מסוימים בחוות הדעת, אין בקשיים אלה כדי להוביל לפסילת חוות הדעת בשלב זה של ההליך. לא נמצא להתערב בקביעה זו. **דרך המלך לתקיפת חוו"ד מומחה במישור המקצועי היא בדרך של חקירת המומחה ולא בדרך של בקשה לפסילת חוות דעתו**. יש לזכור, כי השגות על מסקנות המומחה במישור המקצועי – לרבות אופן ביצוע בדיקותיו ומידת מהימנותן – יקבלו, ככלל, ביטוי בשאלת המשקל שיינתן לחוות הדעת, להבדיל משאלת קבילותה. זאת, אף בשים לב לתפקיד חוות הדעת ככלי עזר שנועד לסייע לביהמ"ש בניהול ההליך, אך אין בו כדי להחליף או לכבול את שיקול דעתו. מכל מקום, ביהמ"ש המחוזי לא חסם לפני המבקשות את הדרך להעלות את בקשתן למינוי מומחה נוסף לאחר חקירת המומחים, ככל שיימצא כי לא ניתן לקבוע ממצאים בעניינים השנויים במחלוקת על יסוד חוות הדעת שהונחו לפניו, וגם מטעם זה דין הבקשה להידחות.

רשות האכיפה והגבייה:

265. **החלטת כב' הרשמת דיאנה פסו-ואגו** (שונות - פסלות) - בקשה נוספת מאת האיש לפסול את המותב היושב בדין, בטענה כי מההחלטות שניתנות, לדידו, ניתן ללמוד כי **קיימת עויינות כלפיו**, עת נקבע שיש לפנות את האיש מביתו בשל חוסר שיתוף פעולה. נטען כי ההחלטות ניתנות על בסיס מידע שיקרי מצד כונסת הנכסים (אציין כי גם כונס הנכסים הנוסף, הציג את המידע הנטען יחד עם כונסת הנכסים ולא היא לבדה, כפי שלכאורה מציג האיש) והכל ללא התחשבות בתקופה בה מצויה המדינה, מתוך כוונה "לרוץ" ולמכור את הנכסים מושא הליך הכינוס.
תיק **511844-05-22** (12/02/2024)

- במסגרת הבקשה, שוזר האיש טענות שמהוות לכאורה מענה לכתבי בי-דין שהוגשו והוכרעו ואין מקום לדון בהם, במסגרת הבקשה שלפני, שמהותה, כאמור, פסילת המותב. סעיף 3ב לחוק ההוצל"פ קובע, כי" הוראות סעיף 104 לחוק בתי המשפט יחולו על רשם הוצאה לפועל ועל הדיונים לפניו, בשינויים המחויבים". סעיף 104 לחוק בתי משפט קובע: "הוראות סעיפים 68 עד 79ג ו־81 יחולו על רשם ועל הדיונים לפניו בהתאם לסמכויות הנתונות לו לפי כל דין; אך רשם שאינו שופט לא יהא מוסמך לשפיטה פלילית ולשפיטה לפי סעיף 72(א)." מכאן תחולתו של סעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 קובע כי "שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט." בהתאם לתקנה 173(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, על בעל דין להגיש בקשה לפסילת שופט מיד לאחר שנודע לו על עילת הפסלות ולפני כל טענה אחרת במקרה דנן, האיש לא ציין בבקשתו אילו החלטות, מבססות את טענותיו, ומאילו החלטות למד כי לרשמת ההוצאה לפועל עויינות כלפיו, שכן סוגיית מכר הנכסים נקבעה בפסק דינו של בית המשפט, שהוגש לביצוע בתיק, במאי 2022 והליך פינוי הנכסים, כחלק מהליך מכר הנכסים, נידון מספר פעמים ועניין זה הובהר לאיש, הבהר היטב, עוד בדיון שהתקיים במעמדו, ביום 23.04.23 ומספר פעמים.
- היה זה דיון שנקבע, בין היתר, על מנת לשמוע את דברי האיש ולתת לו את יומו. סוגיית הפינוי עלתה גם על ידי כונסת הנכסים עוד במרץ 2023, בשל התנהלות נטענת של האיש, שהקשה על הליך הכינוס. כך שהאיש לא יכול לטעון כי סוגיית הפינוי, "נפלה עליו כרעם ביום בהיר" וכי לא קיבל אורכות רבות לפעול כפי החלטות שניתנו, טרם ניתנה הוראה סופית לפינוי הנכס. לכך יש להוסיף שלאיש ניתנו התראות מקדימות, וניתנו הוראות מפורשות כיצד עליו לפעול ואלו לא הושלמו. כלל האמור מלמד כי מרבית טענות האיש עניינן טענות ערעוריות, שמשיגות על החלטות שניתנו וחורגות מגדר נימוקי פסלות מותב. מעבר לצריך – אין ספק כי טענות האיש, בכל הנוגע להליך הפינוי, מוגשות בשיהוי ניכר וללא כל הצדקה לשיהוי. עוד ברור, שטענותיו של האיש, בדבר מתן החלטות, שלא כדין ובהתבסס על נתונים שקריים, עניינן להתברר במסגרת השגה שניתן להגיש עליהן, אך אין אלו מהוות בסיס לפסלות המותב. עוד יוסף כי האיש הגיש בעבר בקשה לפסילת המותב, והחלטה ניתנה ביום 10.09.23, כאשר גם בה טען טענות

דומות לאלו המובאות בבקשתו הנוכחית, שעניינן תחושות סובייקטיביות של האיש.

266. **החלטת כב' הרשם אסף אבגי** (פסילת רשם הוצאה לפועל) – בקשה נוספת מאת החייב לפסילת מותב.

תיק **519935-07-16** (06/11/2024)

- החייב טוען כי מן הדין להורות על פסילת הרשם נוכח פגיעות לכאורה בזכויות החייב ובכללי הצדק הטבעי אשר מגולמות בצבר החלטות שיפוטיות של הרשם שנתנו נגד החייב. החייב מבסס בקשתו על קביעות בית המשפט בערעור שהגיש בה הוער שלא נתנה הנמקה 09.06.24 לשינוי העמדה ועיכוב ההליכים וכי על הרשם ליתן דעתו לכך. הלכה למעשה, מבסס החייב את בקשת הפסילה על פסק הדין ברע"צ 30904-07-24 אשר החזיר הדיון במתווה המכר לרשם לגופו. בנסיבות המתוארות לעיל, ואשר אף עולות בבירור מהחלטות הרשם וקודמתו בתפקיד בתיק, ניכר כי זכותו של החייב להגשת תגובות לכל בקשה נשמרה לאורך כל מהלך התיק ובקפידה, ובעניין זה זכות הטיעון של החייב בתיק הוגשמה באופן מלא.
- מכאן כי העובדות והטענות אשר מועלות על ידי החייב בבקשה, לפגיעה לכאורית בכללי הצדק הטבעי ובזכויותיו הדיוניות, הנן טענות **משוללות כל יסוד ואינן עולות בקנה אחד עם עובדות התיק**. **שגגה דיונית נקודתית בהעדר הנמקה אשר רופאה בערעור, לגבי אי עמידה בסד הזמנים אודות מתווה המכר, אינה מקימה עילת פסלות כנגד הרשם**. ובכך, הורה כב' הרשם על **דחיית** בקשת הפסילה בהעדר עילה.

מאסר חייבים:

רשות האכיפה והגבייה:

267. **החלטת כב' הרשמת לילך לגזיאל אורבך** (ביטול חדל"פ - חייב במאסר) -
לאור הודעת ב"כ היחיד לפיה נותק עמו הקשר ולאחר עיון בטענות הנאמנת, כב' רשמת ההוצאה לפועל **לילך לגזיאל אורבך** החליטה לבטל הליך **ללא קביעת תקופת צינון** ליחיד המצוי במעצר/מאסר.
תיק **800847-10-22** (09/04/2024)

- כב' הרשמת קבעה כלהלן: הגעתי למסקנה כי אין תועלת מהמשך ניהול ההליך בנסיבות תיק זה וכי יש לבטלו. שאלת ניהול הליך חדל"פ בעניינו של יחיד המצוי במעצר/מאסר נידונה בפסיקה. בפסיקה נקבעו השיקולים שיש לתת עליהם את הדעת, לרבות, זמן המעצר/המאסר ומידת התמשכותו, יכולת ואפשרות היחיד להשתקם בנסיבות, יכולת ההשתכרות של היחיד והתועלת שתצמח לנושיו, תועלת ההליך בשים לב לזמן השיפוטי המוקדש לניהולו ועוד.
- הקביעה בדבר המשך ניהול ההליך בנסיבות יחיד עצור/אסיר אינה אוטומטית ואינה חד משמעית והיא נבחנת בהתאם למכלול הנסיבות לגבי אותו יחיד. אך ניתן ללמוד מהפסיקה כי קיימים קשיים בניהול הליכי חדלות של חייבים עצורים ואסירים בשל מוגבלות בשיתוף הפעולה ובעמידה בדרישות ההליך. נסיבותיו של היחיד מלמדות כי בשלב זה לא ניתן להגשים את מטרות חוק חדלות פירעון, הן מבחינת שיקום היחיד, הן מבחינת השאת שיעור החוב שייפרע לנושים והן מבחינת קידום שילובו מחדש של היחיד במרקם החיים הכלכליים. בשלב זה היחיד אינו יכול לעבוד ולמצות את כושר השתכרותו והוא אף לא הראה כיצד ביכולתו לקדם את הליך חדלות הפירעון למרות המאסר או כיצד ניהול ההליך במצב זה יביא לשיקומו הכלכלי. נוכח האמור, אין מנוס מביטול ההליך. הגשת בקשה עיקרית חדשה לחדלות פירעון תתאפשר לאחר שחרור היחיד ממעצר/מאסר. היחיד ישוב להליכי חדל"פ עם חזרתו לשגרת חיים המאפשרת הסדרת חובות ומיצוי כושר השתכרות. למען הסר ספק, התקופה מהיום ועד לשחרור היחיד ממעצר/מאסר מהווה בפועל תקופת הצינון ואין צורך בתקופת צינון נוספת.

החזר אגרה:

רשות האכיפה והגבייה:

268. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (החזר אגרה) - בקשה מטעם הזוכה להשבת אגרה בסך של 836 ₪ אשר שולמה בתיק זה. המדובר בתיק לביצוע פסק דין מיום 30/1/23.

תיק **516130-11-23** (04/04/2024)

- תיק ההוצאה לפועל נפתח ביום 27/11/23, בוצעה מסירה לחייב ביום 17/12/23 וביום 20/2/2024 נסגר התיק על פי החלטת בית המשפט הנכבד. כעת, עותר הזוכה להשבת האגרה ששולמה לתיק ההוצאה לפועל שעה **שלא בוצעו כל הליכים** בתיק.
- בפתח הדברים, ולמען הנוחות אביא את תקנה 9א' לתקנות ההוצאה לפועל (אגרות שכר והוצאות) תשכ"ח 1968 - "רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות על החזרת אגרות ששולמו בטעות או מחמת שומת יתר או מסיבה אחרת". תקנה זו מעניקה שיקול דעת נרחב לרשם ההוצאה לפועל בבואו לדון בשאלת החזר האגרה. שיקול הדעת אשר הוענק לרשם ההוצאה לפועל בסוגיה זו **הינו רחב ביותר**. על כן, עולה כי **מיעוט הפעולות אינו יכול להוות שיקול להחזר האגרה, אשר יועד רק למקרים קיצוניים וחריגים בהם נשללה מן הזוכה היכולת לפעול נגד החייב**. בתיק זה עולה מעיון באתר נט המשפט כי ביום 30/1/24 ביטל בית המשפט הנכבד את פסק הדין בין היתר בכפוף לתשלום הוצאות של 800 ₪ על ידי החייב לזוכה. סכום המתכתב עם תשלום האגרה על ידי הזוכה בתיק זה בסך של 836 ₪. הזוכה עצמו לא פירט כאמור דבר בבקשתו זו, בקשתו הלאקונית להחזר האגרה, עקב החלטת בית המשפט הנכבד לסגור את תיק ההוצאה לפועל. בפועל, פסק הדין בוטל מכאן עולה, כי הסכום שולם לידי החייב.
- ובכך, הורה כב' הרשם על דחיית הבקשה ואי השבת האגרה.

269. **החלטת כב' הרשמת מייסון הווארי** (החזר אגרה) – **בקשת זוכה לפטור אותה מתשלום אגרה בגין הוצאת צווי מידע בתיק.**

מס' תיק **524409-09-24** (09/12/24)

- תקנה 5(א) לתקנות ההוצאה לפועל (אגרות, שכר והוצאות), קובעת כי: "**היה הזוכה פטור מתשלום אגרת בית משפט לפי תקנות 14 ,19 או 20(32) לתקנות**

בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 (בתקנה זו – תקנות האגרות) לא תחול עליו חובת תשלום אגרה בהוצאה לפועל בשל ההליך שבעבורו קיבל את הפטור כאמור; לעניין תקנת משנה זו, "הליך" – כמשמעותו בתקנות האגרות."

- נוסח תקנה 5(א) מלמד כי הפטור ניתן רק "בשל ההליך שבעבורו קיבל הזוכה את הפטור כאמור", משמע, כי מדובר על פטור שיינתן במעמד פתיחת תיק ההוצאה לפעול לעניין תשלום אגרת פתיחת ההליך שבגינו התנהל התיק בביהמ"ש. הרחבת התקנה ככוללת פטור מכל הוצאה שנדרשת במהלך חיי התיק מחטיא את מטרת התקנה ומטרת גביית האגרות.
- לא ניתן לקבוע שתשלומים שעל הזוכה לשלמם בגין הוצאת צווי מידע וכל הליך מבצעי אשר כרוך בתשלום הוצאות לצד ג', הם בבחינת תשלום "אגרה" כמשמעות המונח "אגרה" בתקנות האגרות אשר משולמת כנגד מתן שירות לאזרח על ידי הרשות.
- כב' רשמת ההוצל"פ הורתה על דחיית הבקשה לפטור מתשלום אגרה.

270. **בית המשפט העליון** (שונות - תפיסה וחילוט של קרן השתלמות כ- "חפץ" או "שכר") - ערר על החלטת בימ"ש מחוזי בה התקבלה באופן חלקי בקשת המשיב – נאשם בעבירות שוחד – להשבת תפוסים. נפסק, כי יש להשיב את קרן ההשתלמות שלו שנתפסה, משום שאין בנמצא מקור סמכות בדין החרות המאפשר לביהמ"ש להורות על חילוטה הזמני.

בש"פ 5828/23 **מדינת ישראל נ' מאיר תורג'מן** (05/02/2024)

- כב' השופט **נ' סולברג** דחה את הערר מהטעמים הבאים: שתי שאלות זקוקות להכרעה. הראשונה: האם הסמכות הנתונה לביהמ"ש למתן צו חילוט סופי לפי סעיף 297 לחוק העונשין, לאחר הרשעה בעבירת השוחד, כוללת סמכות-עזר 'טבועה' למתן צו חילוט זמני. השנייה: האם קרן ההשתלמות היא '**חפץ שנעברה בו עבירה**' או '**חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע העבירה**', כך שניתן לתפסה מכוח הוראות סעיפים 32(א) ו-34 לפסד"פ. ביהמ"ש משיב על שתי השאלות בשלילה וכפועל יוצא, דין הערר להידחות בהעדר מקור סמכות בדין המאפשר לביהמ"ש להורות על חילוטה הזמני.

- בכל הנוגע לשאלה הראשונה ביהמ"ש קובע כי אותה סמכות למתן צו חילוט סופי לאחר הרשעה בעבירת שוחד, המעוגנת בסעיף 297 לחוק העונשין, אין בכוחה להקנות סמכות למתן צו חילוט זמני. חילוט זמני מבקש לפגוע בזכויותיו הקנייניות של מי שעומדת לו חזקת החפות. משכך, בהעדר הסמכה מפורשת, לא ניתן להורות על כך. אין בפסיקה אליה הפנתה העוררת לשנות ממסקנה זו. כן נדחתה טענת העוררת כי ניתן לתפוס את קרן ההשתלמות מכוח הוראות סעיפים 32(א) ו-34 לפסד"פ. סעיף 32(א) לפסד"פ מתווה את טיב הקשר הדרוש בין החפץ לעבירה. הגדרותיו רלבנטיות הן לחילוט הזמני, הן לחילוט הסופי. בסעיף זה מפורטות חמש חלופות שונות, המקנות סמכות לשוטר לתפוס חפץ, ללא צורך בצו חיפוש, וזאת כאשר קיים יסוד סביר להניח אחד מאלה: (א) באותו חפץ נעברה עבירה; (ב) עומדים לעבור עבירה; (ג) החפץ עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה; (ד) החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע עבירה; או (ה) ניתן כאמצעי לביצועה; סעיף 34 לפסד"פ קובע כך: "על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בימ"ש שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה ביהמ"ש – הכל בתנאים שייקבעו בצו". סעיף זה מעגן את סמכותו של ביהמ"ש ליתן צו חילוט זמני; כמבוקש בענייננו. העוררת מבקשת להסתמך על הסעיפים האמורים, וטוענת כי יש לראותם כמקור סמכות לחילוט זמני של קרן ההשתלמות, שכן לדבריה הקרן היא 'חפץ שנעברה בו עבירה', או לחלופין ניתן לראותה כ'חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע העבירה'. כעניין עקרוני, ביהמ"ש מסכים שכסף, שווה כסף, או כל מכשיר פיננסי אחר, עשויים להיחשב כ'חפץ שנעברה בו עבירה' לעניין עבירת השוחד. אולם, לא די בכך לענייננו.

- כפי שנפסק בעבר, בעוד שסעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון מאפשר לחלט רכוש בשווי הרכוש שנעברה בו העבירה, הרי שסעיף 32 לפסד"פ – ובעקבותיו סעיף 34 לאותה פקודה – מתיר לתפוס חפצים הקשורים בביצוע העבירה. כדי לחלט את קרן ההשתלמות בחילוט זמני, על העוררת מוטל הנטל להוכיח כי קיימת זיקה בין קרן ההשתלמות הספציפית שנתפסה, לבין עבירת השוחד שבביצועה מואשם המשיב. נטל זה – לא הורם. אדרבה, הוכח כי לקרן ההשתלמות אין זיקה לשוחד שהתקבל. קרן ההשתלמות שנתפסה היא מכשיר פיננסי 'סטרילי', אליה הופרשו הפקדות המעסיק, וניכויים משכרו של המשיב. שכר שניתן בגין עבודתו החוקית והכשרה. לא נטען כי השוחד שקיבל המשיב הופקד לקרן ההשתלמות במישרין ו/או כי חל 'ערבוב' כלשהו בין כספי קרן ההשתלמות לבין השוחד שניתן. קרן

ההשתלמות עומדת אפוא ב'חזקת כשרות', ואין מקום להורות על חילוטה מכוח הפסד"פ. גם בהצעת חוק סדר הדין הפלילי (חילוט תקבולי עבירה), התשע"ח-2018, שבה הוצע להקנות סמכות למתן צו חילוט סופי, וכן צו חילוט זמני, ביחס לרכוש בשווי תקבולי עבירה ובכך לבטל את ההבחנה בין תפיסת רכוש ב'שווי' מכוח חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, לבין תפיסת חפצים הקשורים בעבירה מכוח הפסד"פ אין כדי להועיל לעוררת. הצעת חוק זו עשויה, לכל היותר, לשקף את הדין הרצוי בעיניה של העוררת. אך כידוע, חובתו של בימ"ש זה ליישם את הדין המצוי, לא את זה הרצוי.

רשות האכיפה והגבייה:

271. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (שונות - שכ"ט המשולם בהוצל"פ) - התיק נפתח ביום 20/12/23 על ידי הזוכה באמצעות בא-כוחה בגין חוב של 14,828 ₪ (בגין שטר מחולל) אליו הוספו ריביות הפרשי הצמדה וכן שכ"ט א' בסך של 2817 ₪ כך שסה"כ התיק עמד בסופו של יום על סך של 19,100 ₪. החייבת מיד עם קבלת האזהרה בתיק, הפקידה את **מלוא** החוב וסגרה את התיק. ביום 1/1/24 מזכירות ההוצאה לפועל העלתה בקשה למתן הנחייה **כיצד לנהוג בכסף אשר הופקד שעה שלזוכה תיקי הוצאה לפועל רבים כחייבת.**

תיק **511048-12-23** (23/01/2024)

- ביום 1/1/24 מזכירות ההוצאה לפועל העלתה בקשה למתן הנחייה כיצד לנהוג בכסף אשר הופקד שעה שלזוכה תיקי הוצאה לפועל רבים כחייבת. ביום 2/1/24 ניתנה החלטה כי על הזוכה להגיב בתוך 7 ימים. ביום 16/1/24 ניתנה החלטה **כי במידה ולא תתקבל כל תגובה** מטעם הזוכה עד ליום 22/1/24 **יחולק הכסף בין נושיה של הזוכה**. ביום 17/1/24 הגיש ב"כ הזוכה תגובה קצרה וטען מספר טענות- האחת, כי פעולות הגבייה שביצע הם אשר הביאו לגבייה של החוב. השנייה, **לטענתו שכ"ט א' נזקף לזכות העו"ד המייצג** והחייב לא נדרש לשלם שכ"ט עו"ד. השלישית, לטענתו שכ"ט עו"ד משולם על בסיס הצלחה בלבד, ולאור פעולותיו הוא זכאי לסכום שכר הטרחה בסך של 2817.30 ₪. **הסכם שכ"ט עם הזוכה לא צורף.**
- משמע מתגובתו של ב"כ הזוכה (הפעם כבא-הזוכה ולא באופן פרטי) אין הוא מתנגד לחלוקת יתר הסכומים לתיקי הזוכה כחייבת. בכל מקרה, **הזוכה עצמה לא הגישה כל עמדה נפרדת מבא-כוחה**. פס"ד פורש כך, כקובע, כי שכר הטרחה

שייך לעורך הדין, ביחס לסכומים שנגבו על ידו, ראה למשל, פס"ד בעניין ת"א (שלום חי') 16558/06 זידאן סוהיר נ' נחלה חביב, תק-של 2008(1), 9968 , 9969 (2008), שם קובע כב' השופט שדה כי: "**הגישה כיום היא ששכר הטרחה שנפסק בהוצל"פ "שייך" לעורך הדין** על פי ע"א (חיפה) 2780/01 נחום פרבר נ' קאדרי בשעם. הגם שיש בעייתיות מסוימת בפסק דין זה הרי שבסופו של דבר הוא מושתת על כך שאלמלא ייצוג של עו"ד לא היה זכאי זוכה בתיק הוצל"פ לפסיקת הוצאות. הוא גם מושתת על הוראות סעיף 10 לחוק ההוצל"פ שפרשנותו קצת שונה וספק אם יש להסיק ממנו את שהוסק באותו פסק דין. כך או אחרת, אין לגישה זו משמעות של ממש לענייננו למעט לגבי אותו סכום שכבר נגבה בפועל". לאור מסקנה זו של בית המשפט הנכבד, הריני מורה כי מתוך הסכום המוחזק במזכירות יש להעביר את שכ"ט א' **לידי ב"כ הזוכה** ואת היתרה לחלוקה בין תיקי הזוכה.

272. **החלטת כב' הרשמת פני יעקובוביץ** (סגירת תיק - בקשת חייב) - בקשת חייב להורות על סגירת תיק ההוצאה לפועל שבנידון בטענה כי פסק הדין אשר הוגש לביצוע במסגרת התיק בוטל, כך שלמעשה אין כל חיוב תקף אשר יש לפעול לגבייתו במסגרת תיק ההוצאה לפועל שבנדון. יצוין, כי תיק ההוצאה לפועל שבנדון נפתח ביום 18.06.20 בבקשה לביצוע פסק דין כספי כנגד החייב: פסק דינו של כבוד בית המשפט השלום בהרצליה מיום 08.03.18.

תיק **524018-06-20** (13/03/2024)

- לאחר עיון כב' הרשמת בבקשה ובעמדת הזוכה כמו גם נתוני התיק אני מוצאת לקבוע כי הזוכה פעל במסגרת ההליכים בתיק בחוסר תום לב משווע, וגרם לנקיטת הליכי גבייה משמעותיים ובכלל כנגד החייב, מקום בו לא עמד כנגד החייב לטובת הזוכה, כל חיוב משפטי ופסוק לביצוע .**בנסיבות אלו, וכפי שיובא להלן, בקשת החייב מתקבלת ותיק ההוצאה לפועל שבנידון ייסגר לאלתר ותוך חיוב הזוכה בהוצאות.** כפי שעולה מפורשות ובברור מעמדת הזוכה, הזוכה יודע ומבין כי פסק הדין אשר הוגש לביצוע בתיק בוטל ואינו קיים עוד. הזוכה הודה למעשה כי ניסיונותיו להביא לביטול ההחלטה המורה על ביטול פסק הדין, לא צלחו, כך שהמצב המשפטי נותר כמו שהוא עד למועד זה -אין כל חיוב פסוק כנגד החייב לטובת הזוכה

- לא זו אף זו, הזוכה אף מודע לנסיבות בהן התובענה נמחקה מחוסר מעש, כך שלא בכדי הוגשה על ידו הבקשה להחייאת התובענה לאור בקשתו דנא של החייב להביא לסגירת התיק. בנסיבות בהן ברור ונהיר, גם לזוכה עצמו, כי פסק הדין בוטל והתובענה נמחקה, וכי אין עוד חיוב שריר וקיים העומד לטובתו ולחובת החייב, הרי שאין כל דרך אחרת לראות את הימנעותו המכוונת של הזוכה מלעדכן את הדברים במסגרת התיק, ואין כל דרך אחרת מלראות את פעולותיו של הזוכה להמשך ניהול הליכי גבייה כנגד החייב במסגרת התיק כאשר אין כל חיוב משפטי לביצוע, אלא כחוסר תום לב משווע היורד לשורשו של עניין. כאן המקום להדגיש, כי לכלל ההסברים שביקש הזוכה ליתן להתנהלותו ובייחוד אלו הקשורים בהתנהלות המיוחסת לחייב במסגרת הליכי חדלות הפירעון אשר התנהלו כנגדו ולטענות בנוגע לאופן יצירת החובות והנזקים לזוכה, אין כדי להועיל.
- אין בהסברים אלה כדי לתת תוקף משפטי ולגיטימי לניהול ולנקיטת הליכי גבייה חמורים ומשמעותיים כנגד חייב, שעה שלא עומד כנגדו כל חיוב. נסיונות הזוכה ופעולותיו בפועל לגביית כספים מאת החייב בנסיבות אלה הינה חמורה ביותר, ואין ולא יכול להימצא כל הסבר המניח את הדעת לבחירתו לפעול בדרך זו. **נוכח האמור, ומשמצאתי את התנהלותו של הזוכה כחסרת תום לב וכחותרת תחת מהותם של הליכי ההוצאה לפועל אשר נועדו לגביית חובות שרירים וקיימים, אני מורה על קבלת בקשת החייב ועל סגירת תיק ההוצאה לפועל שבנידון. בכלל זה אני מורה על ביטול כלל הליכי הגבייה אשר ננקטו כנגד החייב במסגרת התיק. בשל התנהלות הזוכה כפי שתוארה לעיל, ולאור האופן שבו בחר לנהל את ההליכים במסגרת תיק זה ולנקוט בהליכי גבייה שלא כדין כנגד החייב, ובשים לב לחוסר תום הלב אשר מצאתי ליחס לזוכה לאור התנהלותו, אני מוצאת כי התקיימו טעמים להשתת הוצאות על הזוכה לטובת החייב. על כן אני מורה על חיובו של הזוכה בהוצאות בסך של 5,000 ₪ לטובת החייב.**

273. **החלטת כב' הרשמת מורן דהן** (ביטול עיקול - כספי פיצוי) - החייב עתר בבקשה לביטול העיקול על כספי פיצוי כספי הנמצאים אצל צד ג' – חברת הביטוח הראל, לידיו.

תיק **541704-07-23** (20/03/2024)

- לטענת החייב מקור הכספים המגיעים לו מצד ג' הוא מתביעה שהוגשה ע"י החייב ובה "זכה" בפיצוי הכספי בשל נזק שנגרם לו כתוצאה מטיפול שיניים רשלני. לשיטת החייב, ללא שחרור כספים אלה לא יעלה בידו לטפל בשיניים ומדובר בטיפול דחוף. החייב תמך הבקשה הן בתוצאות ההליך המשפטי והן במסמכים רפואיים המעידים על הנזק ועל מצבו הבריאותי של החייב כתוצאה מהנזק שנגרם לשיניים.
- אין מחלוקת כי צו העיקול על הכספים הוטל כדין ואין מניעה לפעול כנגד רכושו של החייב הגם שהוא עומד בצו תשלומים. תשלום צו חיוב חודשי אינו "חומת מגן" מפני פירעון החוב מנכסיו, וככל ויש לו נכסים ברי פירעון אין כל מניעה לממשם לפי דין. בסמכותו של הרשם להורות שהליך כגון זה, קרי מימוש כספי פיצויים/ כספים נזילים לא יינקט אם ראה שלפי נסיבות ההליך הוא בלתי יעיל או שניתן לבצע את פסק הדין בהליך חמור פחות. לפי סעיף 8 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967, סמכותו של רשם ההוצאה פועל הינה אף להורות על השהיית הליך ואי נקיטתו לבקשת חייב/ת, מכוח סעיף 16 לחוק גם מבלי לדרוש ערובה. מאיחוד שני סעיפי החוק לעיל, למדים כי בסמכות רשם ההוצאה לפועל להורות על אי ביצוע מימוש עיקול הכספים לבקשת הזוכה, גם ללא מתן ערובה אם נמצאה " הצדקה לכך לשם מניעת עיוות דין.", ואם נקבע כי מדובר בהליך שאינו "יעיל או שניתן לבצע את פסק-הדין בהליך פחות חמור".
- מסקנתי היא כי אין דווקא חובה להורות על מימוש הכספים הגם ניתן לעשות כן על פי דין. בסמכות הרשם לבחון את המקרה שבפניו ולקבוע האם עומד בתנאי החוק כמפורט, אם לאו. **האם יש להורות על ביטול העיקול ושחרור הכספים לידי החייב?** בפני מקרה המצדיק שחרור של חלק ניכר מהכספים המגיעים לחייב . החייב זקוק לכספים אלה לצורך טיפול שיניים, מדובר בעלויות גבוהות וספק גדול אילולא תוצאות ההליך המשפטי ,שנפסק לטובת החייב פיצוי כספי, אם יכול היה החייב לטפל בשיניו. מדובר בהליך משפטי שניהל החייב משך כארבע שנים 2020-2024 ומשך כל השנים נותר מצבו כפי העולה מהמסמכים. אין להקל ראש בכל סכום אשר ישולם על חשבון החוב, ובכלל זה סכום הפיצויים המגיעים לחייב, אך לטעמי מקרה זה יוצא דופן. אי הותרת הכספים בידי החייב, ולו חלק ניכר מהם, יכול ליצור מצב בלתי רצוי ובלתי מתקבל על הדעת שלא יוכל לטפל בשיניים ויכול ומצבו ימשיך ויחמיר, <u>אני</u> סבורה כי שחרור הכספים לחייב יכול להוות פגיעה אנושה בחייב הן בפן הפיזי – בריאותי והן בפן האישי – הנפשי.

- אם נשקול את הזכויות הנוגדות, נראה כי זכויות החייב ,גוברות בנסיבות אלה על זכויות הזוכים. יוזכר כי מדובר בחייב העומד בצו חיוב שוטף ממועד פתיחת התיק ועד היום. אם אתיר את מימוש מלוא הכספים לטובת תשלום החוב, החייב לא יצליח לטפל בשיניים שכן מדובר בהוצאה גבוה, על אף שהזוכים יוכלו להיפרע מחובותיהם באופן כמעט מידי ואילו החייב יוותר "כלוא" במצב רפואי בלתי נסבל ובלתי מידתי בעליל. בהתחשב בעובדה שהחייב ממשיך וממלא אחר תשלומיו השוטפים בתיק והעובדה שהחייב זקוק לכספים אלה על מנת להתחיל לטפל בשיניים, ובשלב ראשון לפחות בחלק מהן, הנזק שייגרם לחייב ככל ולא ישוחררו הכספים לידיו יהא גדול מהנזק שיגרם לזוכים. לא יוכל ללעוס, מצב השיניים עלול להחמיר, הפגיעה בביטחון האישי של החייב, ההוצאה עבור טיפול בשיניים בשלב מאוחר הרבה יותר, שממלא חלף זמן רב יגרור לעלויות גבוהות הרבה יותר אך מעבר לכל אלה, חייו של החייב יפגעו – איכות חייו. לנוכח האמור, אני מוצאת שיש להורות על שחרור חלקי של הכספים המוחזקים אצל צד ג' – חברת הביטוח הראל לידי החייב באופן להלן: מורה על ביטול העיקול שהוטל אצל צד ג' חברת הביטוח הראל, על כספי הפיצוי המגיעים לחייב: סך של 30,000 ₪ ישוחררו לידי החייב. סך של כ-6,000 (היתרה שתיוותר) תועבר לתיק כאן. החייב ימציא עותק החלטה זו לידי צד ג' במסירה אישית או בדואר רשום עם אישור מסירה. האמור בתוך 14 ימים ממועד ההמצאה.

274. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (סגירת תיק בהעדר תגובת הזוכה) – החייב עותר לסגירת התיק בהעדר תגובת הזוכה הגם כי ניתנו לזוכה 2 החלטות להגיב.

תיק **500884-06-21** (02/04/2024)

- עד עתה הזוכה לא הגיבה, ואף מזכירות מסלול העבירה לפתחי הודעה לפיה שוחחו עם הזוכה טלפונית ואולם זו עד עתה לא הגיבה לתיק . בפסיקה רחבה נקבע כי שתיקה כשלעצמה היא אם כן ניטרלית אך נתונים נוספים מצביעים על גמירות דעתו של הניצע העשויים להעניק לשתיקה **משמעות פוזיטיבית,** שתיקה יכולה אם כן להוות דרך של קיבול כאשר מצטרפים אליה נתונים נוספים עובדתיים ומשפטיים. ועל כן בהעדר תגובה מטעם הזוכה על אף שהומצאה לידה החלטה מיום 18.2.24 והגם כי מזכירת מסלול שוחחה עימה, **הנני רואה בשתיקתה הסכמה: "הסכמה שבשתיקה ".**

- **ובכך, הורתה כב' הרשמת על סגירת התיק כנגד החייב תוך ביטול כל ההליכים שננקטו כנגדו במסגרת תיק זה ותוך מתן פטור מתשלום אגרה דחויה (ככל והיא קיימת).**

275. **החלטת כב' הרשם איל רוזין** (ערר על החלטת המזכירות - דחיית בקשת ביצוע) - ערר על סירובה של המזכירות לפתוח את התיק על מלוא החוב לו עתר הזוכה אלא החלטתה של המזכירות לפתחו בגין כל תשלום אשר לא שולם על ידי החייבים. בשלב זה, בו טרם נפתח תיק הוצאה לפועל המחלוקת הינה בין הזוכה ללשכת ההוצאה לפועל, אין לחייבים הפוטנציאליים (אשר עדיין אינם חייבים מאחר ותיק טרם נפתח) כל מעמד.

תיק **505749-04-24** (09/04/2024)

- החלטת המזכירות מיום 7/4/24 קובעת מספר סיבות לדחיית בקשת הביצוע מיום 3/4/24, אולם, נראה כי הערר מתרכז בסיבה אחת עיקרית, ואביא אותה כלשונה: "לא ניתן לפתוח תיק הוצאה לפועל על כל הסכום אלא רק על הסכום שלא שולם עד ליום ה- 17 לאותו החודש, משמע עד ה- 17.3.24" . פסק הדין אשר מבוקש כעת לבצעו, הינו למעשה הסכם גישור אשר קיבל תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט הנכבד. סעיף 2 לפסק הדין מגדיר את החוב, אשר עומד על סך של 2,190,000 ₪, וסעיף 4 מעמיד את החוב האמור לעיל ליום 17/1/24. סעיף 6 (א) פורס את החוב לתשלומים חודשיים של 100 אלף ₪ לחודש, החל מיום 17/1/24 ואילך. סכומים אלו מגובים על פי ההסכם בהמחאות דחויות אשר נמסרו לזוכה. סעיף 8 אשר עליו מסתמך הזוכה ואני סובר כי גם המזכירות בהחלטתה מסתמכת עליו, קובע כך: "החייבים מאשרים כי ככל שלא יעמדו בתשלומים במועדם על פי ההסכמים בין הצדדים ולאחר 3 ימים מיום פירעון של כל תשלום, יהיה זכאי הזוכה להמשיך ולפעול כנגד החייבים כולם ביחד וכל אחד לחוד בכל דרך לרבות בתיק הוצל"פ עד לפירעונו בפועל של החוב כשהוא משוערך לפי יום תשלומו וכשהחוב צובר כפל תשלום בגין כל צ'ק של נפרע במועדו."
- יאמר כבר בשלב זה, כי אין בכל פסק דין אמירה כי במקרה של אי תשלום של אחד התשלומים החודשיים, יעמוד על החוב כולו לפירעון. רשם ההוצאה לפועל מוסמך לפרש את הסכמות הצדדים, אך אם נדרשת מלאכה פרשנית מסובכת, עניין זה אינו מצוי בסמכות רשם ההוצאה לפועל, אלא בסמכותו של בית המשפט הנכבד. במילים אחרות, אין לרשם סמכות לברר מה צריך היה להיות

רשום בחוזה או מה היו כוונות הצדדים ערב חתימת הצדדים, אלא סמכותו של רשם ההוצאה לפועל הינה להיצמד לנוסח של ההסכם שבין הצדדים. פרשנות אחת, היא העמדה של החוב לפירעון מידי כפי שדורש הזוכה. אולם, אז יש למצוא משמעות וטעם לאמירה שהחוב אמור להיות משוערך לפי יום תשלומו. אין משמעות לאמירה מעין זו שעה שהחוב עומד כולו לפירעון כפי שטוען הזוכה. כמו כן, פרשנות מעין זו מתעלמת מהקביעה בפסק הדין "וכשהחוב צובר כפל תשלום בגין כל צ'ק של נפרע במועדו".

- פרשנות שנייה, הינה כי כל תשלום אשר אינו נפרע יועמד לפירעון באופן עצמאי. סיפא זו קושרת את עצמה יחד עם מועדי פירעון של השיקים אשר נמסרו לזוכה חודש בחודשו. משמעות הדבר כי כל תשלום שלא ישולם ישוערך ערכו ליום בו נקבע החוב – 17/1/24- ואמירה זו נותנת תוקף ומשמעות לסיפא. כמו כן, גם הסנקציה כי כל שיק שלא נפרע, ישולם בכפל, מקבל משמעות של סנקציה. לפיה, גם אם החייבים לא עמדו בתשלום אחד מן התשלומים, יוכלו להמשיך ולשלם את יתר התשלומים החודשיים, מבלי שתינקט כנגדם סנקציה של כפל תשלום. כלומר תינתן מוטיבציה לחייבים לעמוד בתשלומים, הגם שבאחד (או יותר) לא עמדו. הפרשנות כפי שמציע הזוכה למעשה מרוקנת מתוכן את הסנקציה הקבועה ואינה נותנת משמעות לסיפא. הפרשנות כי כל תשלום הינו בפני עצמו , כמו גם החוסר המובהק של האמירה כי אי פירעון של אחד התשלומים מעמידה את החוב כולו לפירעון, מלמדת את כי הפרשנות הנכונה והמתיישבת עם מכלול מילותיו של פסק הדין הינו כפי שקבעה המזכירות, הערר נדחה.

276. **החלטת כב' הרשם אביעד איגרא** (בקשת חייב לפתיחת תיק הוצאה לפועל)

- בקשת החייב לפתוח תיק הוצאה לפועל כנגדו לטובת המשיבה.

תיק **514209-06-24** (17/06/2024)

- החייב צירף פסק דין מיום 12.5.24, בתיק 1321879/2 שניתן על ידי כב' בית הדין הרבני הגדול. על פי פסק הדין חויב המבקש לשלם לידי המשיבה סך של 120,000 ₪ עבור כתובתה. בסעיף 11 לחוק הפרשנות, נקבע כי "הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו – משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה...". לפי סעיף 6(ב) לחוק ההוצאה לפועל, נקבע כי: "לא תוגש בקשה לביצוע פסק דין כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שחלף המועד שנקבע בפסק הדין לביצועו, ואם לא נקבע מועד כאמור – לאחר שחלפו 30 ימים מיום מתן

פסק הדין; ניתן פסק הדין שלא במעמד החייב ונדרש הזוכה או בא כוחו להמציא את פסק הדין לחייב, יחל מניין 30 הימים במועד המצאת פסק הדין". החייב ציין במסמכי פתיחת התיק כי מועד המצאת פסק הדין לידיו הוא יום 13.5.24. החייב מבקש לפתוח את התיק כנגדו וכן צירף בקשה למתן צו תשלומים ופריסת חובו לתשלומים של 100 ₪.

- ראשית, הסעיף נכנס לפעולה רק כאשר "לא הגיש הזוכה בקשה לביצוע פסק הדין". בעניין זה, הזוכה הייתה יכולה להגיש בקשה לביצוע פסק הדין לראשונה רק ביום 13.6.24, קרי, שלושה ימים לפני פניית החייב לפתיחת התיק כנגדו, בעוד שעל מסמכי פתיחת התיק שמילא כבר רשם תאריך של יום 5.6.24, שבמועד זה בכלל טרם התאפשר לזוכה לפתוח תיק כנגדו ובשל כך גם טרם השתכללה זכותו של החייב להגיש את הבקשה לפתיחת התיק. גם בתאריך שבו נפתח התיק הזמני לבדיקה, טרם מוצתה זכותה של המשיבה לקבל את מלוא חובה על פי הפסק דין ולהגיש בקשה בעצמה לביצוע פסק הדין. בשלב זה, היה על החייב לפנות לזוכה עצמה להסדיר את החוב, אולם נראה כי בניגוד לדרישת החוק המתייחסת לפירעון החוב, התמקד החייב בבקשתו לפריסת חובו ועל כן יש מקום לבחון את מטרת הסעיף עצמו.
- הסעיף נועד לאפשר לחייב להגיש בקשת ביצוע כאשר ברצונו לפעול על פי פסק הדין ככתבו וכלשונו אולם קיים קושי המונע ממנו לקיים את פסק הדין והחייב מבקש להימנע מהפרת פסק הדין. לשון הסעיף עולה בקנה אחד עם פרשנות זו והחוק קובע בפירוש: "רשאי החייב לבקש מרשם ההוצאה לפועל הוראות בדבר קיום פסק הדין...". לא בכדי, הסעיף נקט במושג "קיום פסק הדין" משמעות הדבר שהסעיף מאפשר לחייב לפנות בבקשת הביצוע כאשר ברצונו לקיים את פסק הדין ולא כאשר ברצונו לפרוס את התשלומים הנומינאליים על פני מאה שנה באופן זה שכולל הצמדה, ריבית משפטית וחלק מריבית הפיגורים המוסדרת בחוק פסיקת ריבית והצמדה, הרי שלא יהיה בהצעתו לפריסת החוב לתשלומים של 100 ₪ כדי לפרוע את החוב לעולם. למעשה מבקש החייב הפטר מן החוב כבר בעת פתיחת התיק ובפועל, בניגוד למצוות המחוקק, הוא מבקש שלא לקיים את פסק הדין.
- סעיף 7א1 לחוק ההוצאה לפועל, קובע כי הפריסה המקסימאלית במקרה דנן אפשרית ל-84 תשלומים ואילו החייב ביקש לפרוס את החוב למספר תשלומים העולה על 1,200. בעניין זה ממילא אין מקור נורמטיבי המאפשר לרשם ההוצאה לפועל לפרוס את החוב. הרשמת קבעה כי מטרת הסעיף היא להגן על קיום פסק

הדין, הרי שהסעיף לא נועד לשפר את מצבו של החייב אל מול הוראות כב' בית הדין ולא מאפשר ליתן יד לסטות בצורה מהותית מקיומו של פסק הדין. חייב שמנסה להימנע מהפרת פסק הדין יכול להסתייע בסעיף 84 לחוק, כאשר קיימים קשיים לביצוע פסק הדין כגון, בעיה בזהות הזוכה, זוכה שמסרב לקבל את הפיצוי שנקבע בפסק דין, אי בהירות בביצוע פסק הדין וכד', ואז החייב פותח את תיק ההוצאה לפועל, מפקיד את מלוא החוב בתיק ומבקש הוראות מרשם ההוצאה לפועל. לא כך המקרה שבפנינו.

- לפיכך, בקשתו של המבקש בשלב זה לפתוח תיק מבלי לשלם את מלוא החוב ורק להגיש בקשה לצו תשלומים ולהנציח את החוב, היא בקשה לקבלת זכות שאינה מוקנית לו. בנסיבות אלה ולאור האמור לעיל, **כב' הרשם הורה על דחיית בקשת המבקש לפתוח תיק הוצאה לפועל כנגדו.** מוצע למבקש לפנות אל המשיבה ולמצות אפשרות של הסדר בין הצדדים.

277. **החלטת כב' הרשמת עינת להבי-אשר** (חלוקת כספים בין הנושים) -
האם ניתן ונכון לקבוע מדרג נשייה בין נושים שביקשו את מימוש הנכס ולא הסתפקו בעיקול? (תיק **01-58837-94-3** (24/06/2024)

- חלוקתם של כספים אשר התקבלו כתוצאה ממימוש נכס של חייב בתיק הוצאה לפועל מתבצעת לפי הוראות סעיף 76 לחוק ההוצאה לפועל, הקובע, למעשה, סדרי נשייה ודיני קדימה בכספי מימוש, בין זוכים שונים בתיקי הוצאה לפועל המתנהלים כנגד אותו חייב.
- מעמדו של נושה אשר פעל למימוש כספים, יהא קודם ועדיף על פני נושים שפועלם התמצה ברישום עיקול בלבד ובהתאם, יהא הנושה שעתר וביקש את המימוש והביא למימוש נכסים או כספים, זכאי לקבלתם, תחילה. אימוץ הגישה לפיה יש ליתן קדימות למי שפעל למימוש באופן פעיל, נמרץ ועיקש, תתמרץ זוכים לנקוט בהליכים נגד החייב לשם אכיפה של החובות אגב בירור קיומן וטיבן של זכויות כספיות שיש לחייב, בחינתן ומיצוין של אפשרויות המימוש הקיימות והכל לטובת הקטנת החוב מתוך כספי המימוש, מה שיש בו להיטיב גם עם החייב.

278. **החלטת כב' הרשמת יעל ממן** (סגירת תיק – הקטנת חוב) - בקשת החייב לסגירת התיק, או לחילופין להקטנת החוב לסך של 2,500 ש"ח וביטול ריביות והצמדה בשל חוסר מעש ומרמה .
תיק **505877-05-18** (07/07/2024)

- ראשית, הזוכה הינו אדון ההליכים ועליו לדאוג לעדכן תיק ההוצאה לפועל כדבעי מיד עם הינתן החלטות בית משפט, או קבלת תקבולים, דבר שלא נעשה בתיק זה. הזוכה למעשה עדכן מותב זה בדבר פסק הדין מיום 07.09.22 בחלוף למעלה משנה וחצי ממועד פסק הדין ורק בעקבות ההתראה מחוסר מעש. שנית, היה על הזוכה לעדכן מותב זה בדבר החלטת בית משפט מיום 25.12.18 ממנה עולה כי החייב למעשה שילם סכום ההוצאות אשר נפסק בהחלטה מיום 16.09.18 ובוודאי שלא לעתור לגביית סכום זה בשנית. שלישית, מעיון בפסק הדין מיום 07.09.22 הרי כי על הזוכה לסגור תיק ההוצאה לפועל בתוך 14 ימים ממועד פסק הדין. החלטה זו לא הותנתה בתשלום יתרת התשלום על ידי החייב בהתאם לפסק הדין. ככל וסבור הזוכה כי נפלה טעות בהחלטת בית משפט בעניין זה, היה עליו לפנות לבית המשפט לתיקון פסק הדין.
- אין בסמכות מותב זה להוסיף דבר על פסק הדין או לפרשו. רביעית, הובאה לעיוני החלטה פסוקה של בית משפט במסגרתה חויב הזוכה בהוצאות לטובת החייב בסך של 2,500 ₪. מאחר ומדובר בטענת קיזוז מוכחת וברורה בהחלטת בית משפט ובהעדר כל אסמכתא מצד הזוכה כי פעל לתשלום סכום זה, הרי הרשמת מתירה קיזוזו כמבוקש. חמישית, לא ניתן להתעלם מכך כי החייב לא פעל עד לימים אלה לסיום חובו לזוכה ולמעשה שילם רק עתה יתרת הכספים הנדרשת.
- בשים לב לכך ובהתאם לכלל האמור לעיל, כב' הרשמת הורתה על סגירת התיק. יש להסתפק בתשלום אשר בוצע ובקיזוז יתרת החוב כמפורט לעיל וללא הצמדה וריבית ובשים לב להתנהלות הזוכה המפורטת לעיל. מנגד ובשים לב לכך כי הזוכה אינו מיוצג ובשים לב לכך כי למעשה לא יתקבל לידיו דבר, אינני נותנת צו להוצאות.

279. **החלטת כב' הרשמת חן לוי** (ביטול הליך – סגירת תיק) – בקשת החייבת לביטול ההליכים ולסגירת התיק. (תיק **515585-09-24** (05/11/2024)

- ביום 01.10.2024 נפתח תיק הוצאה לפועל בגין ביצוע פסק דין שאישר את הסכמות הצדדים. **את ביטול העיקול על חשבון הבנק היא מבקשת לתקופה קצרה על מנת לאפשר את גיוס הכסף ללא הליכי עיקול אשר מהווים דגל אדום לצדי ג' רבים ופוגעים ביכולתה** לנהל את עסקיה השוטפים לרבות תשלום לעובדים.
- החייבת ציינה כי המצב הביטחוני משפיע על הכנסות החברה וכי קיים צד ג' שמוכן לשלם את הסכומים אך הדבר כרוך בביטול תיק הפינוי. כן, הוצעו על ידי החברה פתרונות שתוכל החברה לעמוד בהן בעזרת סיוע צד ג'. החייבת ביקשה את ביטול עיכוב הליכים על מנת להימנע ממיטוט החברה, בשל פגיעה במימון על ידי הבנק וכן אי שיתוף פעולה מצד ספקי החברה. לאחר עיון כב' הרשמת בהליכי הביצוע שבוצעו, ובשים לב לכך שממילא מלבד סך של 2,678 ש"ח לא נתפסו כספים, הרי שאין בביטול ההליכים כדי לפגוע משמעותית בזוכה, בעוד תתכן תועלת רבה לחייבת לצורך גיוס הכספים מהבנק תוך סיוע מצד ג' על ידי בטוחות. ככלל, היקף סמכותו של רשם ההוצאה לפועל מצומצם לאכיפת ביצועו של פסק הדין ולא לפרשנותו. רשם ההוצאה לפועל מוסמך לבחון פסק דין כאשר פסק הדין אינו מחייב פרשנות מהותית. במקום בו נדרשת פרשנות מהותית או שמא פסק הדין איננו ניתן לביצוע, אזי ניתן להפנות בקשת הבהרה לפי סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל או להגיש תביעה מתאימה לבית המשפט (ע"א 2194/03). עיון בהסכמות הצדדים כפי שצוטטו לעיל, מלמד על הסכמות ברורות. אין מדובר בעניינו במקרה בו נדרשת פרשנות מהותית.
- בהתאם להסכמות אשר אושרו בפסק הדין, על החייבים לשלם 1,080,000 ש"ח בשני תשלומים. ככל שיש מחלוקת בין הצדדים ביחס לתחשיב עליהם להעלות זאת במסגרת ההליכים המשפטיים ביניהם. כן, הוסכם כי במקום בו לא ישולם הסכום האמור - ניתן לפתוח פסק דין פינוי. בעניין זה, אין לקבל את טענת החייבים כי התוספת לעניין תביעת הפינוי מונעת מן הזוכה לפתוח תיק כספי בגין החיוב הכספי בהתאם להסכמות, שכן החיוב הכספי אף הוא אושר בפסק הדין. תוספת זו, נועדה לאפשר לזוכה לפתוח תיק הוצאה לפועל בגין פינוי, שכן בהיעדרה של תוספת זו, לא ניתן היה לפתוח תיק פינוי.
- ובכך, מורה כב' הרשמת על קבלת הבקשה לביטול העיקול על חשבון הבנק ובמדיה, אך דוחה את בקשתה לסגירת התיק.

280. **החלטת כב' הרשמת ענת אסידו-תורג'מן** (צירוף ערב – תיק לביצוע שטר)

– בקשת הזוכה להוספת החייב מכוח חתימתו על כתבי ערבות אישיים וכתבי המחאת זכות מיום 09.02.2023 לתשלום התחייבויותיה של החייבת.

תיק **527964-01-23** (12/11/2024)

- הגשת שטר לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל כפופה לקיומה של עילה שטרית כנגד החייב, שאם לא כן, על הנושה להתכבד ולהגיש תביעה, בעילה החוזית, לבית המשפט המוסמך. לאמור, מקום שבו קיימת התחייבות חוזית של פלוני כערב לחיובים שטריים של אלמוני, הרי שבהיעדר ערבות ספציפית ומפורשת (ערבות אוואל) לחיוביו של פלוני מכוח השטרות, אין אפשרות שבדין לכרוך את עניינו של פלוני עם זה של אלמוני. שונים הם פני הדברים, כמובן, מקום שבו קיימת ערבות מפורשת מצד פלוני לחיוביו השטריים של אלמוני. או אז, מדובר בחבות שטרית מפורשת, שניתן לממשה בהליכי הוצאה לפועל. זאת, בין אם הערבות היא בגוף השטר או חיצונית לו, אך, כמובן, בכפוף לצירוף כתב הערבות למסמכי פתיחת ההליך. בהתאם לסעיף 83 לחוק ההוצאה לפועל תשכ"ז-1967 ניתן לצרף ערב לתיק ההוצל"פ רק אם הערב התחייב מפורשות בהסכם שהוא מוכן לצירופו כחייב נוסף לתיק. במקרה זה, לא נמצאה כל ראיה כי "החייב" התחייב בחתימתו להצטרף לתיק כחייב נוסף בתיק הוצאה לפועל ככל והחייבת העיקרית לא תעמוד בביצוע השטר. לאחר עיון כב' הרשמת בכתבי הערבות, קבעה כי כתבי הערבות וכתב המחאת הזכות אותם הציג הזוכה אינם כוללים ערבות ספציפית ומפורשת של צד ג' לחיוביה של החייבת מכוח השטר המסוים אשר הוגש לביצוע בתיק זה.
- ובכך, מורה כב' הרשמת על **דחיית** הבקשה מחמת היותה משוללת יסוד בדין.

281. **החלטת כב' הרשמת חן לוי** (פיזור איחוד תיקים) – **בקשת הזוכה לפיזור תיק איחוד.**

מס' תיק **523982-02-18** (02/12/24)

- השאלה שעומדת להכרעת כב' הרשמת הינה: **האם יש לפזר את תיק האיחוד, כאשר ההשלכה בעניין זה הינה כי לחייב לא תהא אפשרות לפרוע את חובותיו במסגרת התקופות הקבועות בדין.**

- הכרזה על חייב כמוגבל באמצעים בוטלה על ידי המחוקק עם כניסתו של חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי לתוקף.
- אין משמעות הדבר כי בכל תיק איחוד שנפתח מכח הכרזת החייב כחייב מוגבל באמצעים, יש לבחון פיזורו של התיק והפניית החייב להליך חדלות פירעון. אלא, שבתיקים אלו, ניתן לבחון האם ניתן להשתמש בכלים העומדים לרשות רשם ההוצאה לפועל כגון בחינת מתווה של פתרון בעניינו של החייב וכן בחינת הפחתת ריביות מכח סעיף 81א4 לחוק ההוצאה לפועל. כן, ניתן להותיר תיקים אלו באותו המתווה וזאת בהתאם להוראות חוק ההוצאה לפועל טרם ביטול מוסד "החייבים המוגבלים באמצעים".
- במקום בו מצביע זוכה על התנהלות לקויה מצד חייב, יש לבחון טענות הזוכה כדבעי.
- במקרה דנן, החייב משלם 100 ש"ח בלבד בתיק בו גובה החוב עומד על 3,258,300 ש"ח. בעוד הזוכים בתיק מקבלים שקלים בודדים בלבד מדי חודש, אם בכלל, החייב נהנה מעיכוב הליכים בתיקים הפרטניים כאשר בפועל לחייב קיימות הכנסות נוספות שסכומם לא ניתן לאמוד מעבודתו בשוק אבני החן, שכן הוסתרו על ידי החייב.
- כב' הרשמת קבעה כי החייב עשה שימוש לרעה בתיק האיחוד החל ממועד פתיחתו ותוך כדי ניהולו, ומשום כך הורתה על פיזור התיק. בנוסף לכך, הורתה כב' הרשמת על ביטול ההכרזה על החייב כחייב מוגבל באמצעים תוך הותרת ההגבלות מכח ההכרזה פעילות למשך 60 ימים נוספים.

סוף כרך 4.

עיסאם חאיק, רשם הוצל"פ

10/03/2025.